

Wet van 2 october 1893 (Staatsblad no. 149) tot heffing eener belasting op bedrijfs- en andere inkomsten

<https://hdl.handle.net/1874/235139>

WET

van 2 October 1893 (Staatsblad no. 149)

TOT HEFFING EENER BELASTING OP

bedrijfs- en andere inkomsten,

TOEGELICHT

DOOR

E. FRANKEN,

Inspecteur der dir. bel., inv. en acc.

HELDER. — C. DE BOER JR.
1894.

mm 11939

I. oct.
2604

WET VAN 2 OCTOBER 1893 (STAATSBLAD N°. 149)
TOT HEFFING EENER BELASTING OP BEDRIJFS- EN
ANDERE INKOMSTEN.

Dit werk wordt gesteld onder de bescherming der wet van
28 Juni 1881 (Stbl. n°. 124).

WET

van 2 October 1893 (Staatsblad no. 149)

TOT HEFFING EENER BELASTING OP

bedrijfs- en andere inkomsten,

TOEGELICHT

DOOR

E. FRANKEN,

Inspecteur der dir. bel., inv. en acc.

HELDER. — C. DE BOER JR.
1894.

VOORBERICHT.

Wij zullen niet beweren, dat met de verschijning van dit reeds vroeger aangekondigd werk in eene bestaande behoefte wordt voorzien, maar vleien ons alleen, dat het door vorm en inrichting aan de eischen van een praktisch handboek zal beantwoorden. Bij de bewerking is in hoofdzaak gebruik gemaakt van de Bijlagen en Handelingen der Staten-Generaal, zonder na te laten den tekst der wet nog door aanteekeningen te verduidelijken. Met de opname van eenige bijlagen, waaronder uitgewerkte tarieven en een alphabetisch register, zal, naar wij vertrouwen, de bruikbaarheid van het werk zijn verhoogd. In de Inleiding wordt een beknopt overzicht gegeven van den inhoud der wet, met eene geschiedkundige verklaring van enkele onderdeelen, welke op de artikelen eene minder geschikte plaats konden vinden.

De taak, den ambtenaren voor de uitvoering der wet opgedragen, zal zonder twijfel hunne volle aandacht vorderen, verzwaaard als zij is door eene in vele opzichten ondoeltreffende techniek. Het administratieve talent der belastingplichtigen is, naar onze meening, wat al te veel overschat, want wij durven voorspellen, dat er van eene behoorlijke invulling der aangiften niet veel terecht zal komen. De fout ligt trouwens ook reeds in de wet met hare zonderlinge op theoretische gronden berustende onderscheiding van biljetten A en B, waarvan het

VI

eerste vragen bevat, die in ons oog al heel weinig waarde hebben. Wij kunnen ons niet losmaken van het denkbeeld, dat men hier een wanhopigen greep in het wilde heeft gedaan. Dit is de eenige critiek, welke wij ons veroorloven, zonder overigens te kort te doen aan den eerbied voor het talent en de werkkraft, die de samenstelling dezer wetgeving hebben vereischt.

AMSTERDAM, April 1894.

E. FRANKEN.

INHOUD.

	Blzz.
Inleiding	1—50.
Tekst der wet	51—94.
Tekst der wet met aantekeningen (de §§ in margine der artikelen verwijzen naar de instruc- tie, bijl. A)	95—246.
A. Instructie tot uitvoering der wet (verkorte aanduiding I. B.)	247—282.
B. Wet tot instelling van colleges van zetters.	283—290.
C. Koninklijk Besluit, houdende bepalingen omtrent de commissiën van aanslag	291—292.
D. Koninklijk Besluit, houdende bepalingen omtrent de raden van beroep	293—296.
E. Wet op de invordering van 's rijks directe belastingen	297—306.
Tarieven	307—315.
Alphabetisch register	316—320.

NB. Bij Harer Majesteits Besluit van 21 April 1894, no. 11 (Verz. no. 41), is o. a. bepaald, dat de provinciale inspecteurs, de controleurs en de adjunct-controleurs der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, met ingang van 1 Mei 1894, den ambtstitel voeren van directeurs, inspecteurs en adjunct-inspecteurs. Het afdrukken van dit werk was reeds te ver gevorderd, om met die gewijzigde titulatuur rekening te kunnen houden.

INLEIDING.

I.

Met de invoering der belasting op bedrijfs- en andere inkomsten zal, in aansluiting met die op het vermogen, na herhaalde vruchteloze pogingen, de inkomstenbelasting in werking treden. Daarmede is in de fiscale wetgeving een ommekeer tot stand gebracht, waarvan ternauwernood een tweede voorbeeld in de geschiedenis der belastingen is te vinden. Ofschoon men van meening kan zijn, dat met deze belastingen een te zware last over te weinig schouders wordt verdeeld en in de toepassing te veel verborgen zal blijven, wat tot ongelijken druk moet leiden, toch is aan de hervorming de lof niet te onthouden, dat zij eene verschikking van lasten beoogt, waarbij het beginsel van draagkracht — zonder die draagkracht zelve te wijzigen — meer op den voorgrond is gekomen.

Tegenover de nieuwe belastingen, met inbegrip van de verhooging van den gedistilleerdaccijns, staan de afschaffing en vermindering van andere heffingen. De accijns op de zeep is verdwenen, die op het zout verlaagd van f 9 tot f 3 per 100 KG., de rechten op overdracht van onroerende goederen gebracht van 6.27 % op 2.15 %, de grondbelasting der ongebouwde eigendommen, dooreengenomen 7 % van de belastbare opbrengst, thans bepaald op 6 %, het patentrecht vervallen en de afschaffing der tollén op vaarten en wegen in uitzicht gesteld.

Al wenscht men ook niet gerekend te worden tot hen, die onder elke omstandigheid, de zoogenaamde mutatierechten eene

belasting „op het ongeluk” noemen, of in het patentrecht eene aanranding hebben gezien van het „droit du travail”, zoo zal er niettemin, indien de schatkist het aequivalent ontvangt van hetgeen is opgeofferd, reden te meer zijn, de financiële hervorming toe te juichen, omdat in de wijze van heffing de fiscale „hardheden” en „goedertierenheden” meer zullen worden vermeden. *).

Weliswaar wordt aan het begrip eener inkomstenbelasting eenig geweld aangedaan, omdat bij de vermogensbelasting niet het inkomen, maar het vermogen object der belasting is, waardoor het geval zich zal kunnen voordoen, dat belasting wordt gevorderd, zonder genot van inkomsten, doch de Minister rechtvaardigde dezen maatstaf met eene herinnering aan de groote ongelijkheden, welke bij de beleggingen worden waargenomen en ontwikkelde zijne inzichten in de volgende be-
woordingen:

„Ten eerste. Er zijn bezittingen die veel en andere die weinig rente geven. Hooge rente gaat veelal gepaard met minder soliditeit, maar de waardeering der soliditeit loopt zeer uiteen. Lage rente kan geacht worden eene vergoeding te vinden in kans op rijzing van de waarde der bezitting, maar die kans wordt verschillend beoordeeld”.

„Het is niet duidelijk, hoe bij al die verscheidenheden de billijkheid kan worden betracht, tenzij tot regel worde aangenomen, dat over gelijke vermogens gelijke sommen worden betaald, om het even, welke inkomsten zij verschaffen, of verwacht worden te zullen verschaffen”.

*) Raming van de opbrengst der	
vermogensbelasting	f 8.675.000
bedrijfsbelasting	- 4.650.000
verhooging van den gedistilleerdaccijns	- 1.200.000

totaal . . . f 14.525.000

Het verlies wegens afgeschafte en verminderde heffingen te stellen op:	
zeepaccijns	f 2.005.000
zoutaccijns.	- 2.500.000
registratie- en hypotheekrechten	- 4.336.000
grondbelasting	- 980.000
patentrecht	- 4.650.000

totaal . . . f 14.451.000

In het verlies van het patentrecht zal moeten worden voorzien door de opbrengst der bedrijfsbelasting, waarvan eene gemotiveerde raming den Minister niet mogelijk bleek.

De tollén op vaarten en wegen wachten nog op afschaffing. Daarbij zijn tal van moeielijkheden uit den weg te ruimen. De intusschen bekend geworden opbrengst der vermogensbelasting, welke f 1.800.000 beneden de raming is gebleven, draagt er waarschijnlijk ook toe bij den Minister minder toeschietelijk te maken, alvorens de middelen tot dekking zijn gevonden.

„Ten tweede. Aan fondsen met hooge rente wordt meestal de voorkeur gegeven door kleine kapitalisten. Zeer kieskeurig te zijn in hunne beleggingen, hoe wenschelijk het hun moge voorkomen, is hun dikwerf niet mogelijk”.

„Hoe grooter daarentegen het kapitaal, des te geringer is de behoefte aan hooge rente. Het inkomen en niet het kapitaal tot maatstaf te nemen, zou stellig eene bevoordeeling zijn van den meer- tegenover den mindergegoede”.

„Ten derde. Terwijl de rente onveranderd blijft, kan het kapitaal in waarde veranderen. Neemt men het inkomen tot maatstaf, zoo heeft deze waardeverandering geen invloed op het cijfer der belasting. Anders daarentegen, wanneer het kapitaal tot maatstaf wordt genomen. Dan wordt de belastingdruk grooter of kleiner, naar gelang het kapitaal in waarde toe- of afneemt, in overeenstemming met hetgeen de billijkheid vordert”.

„Op deze drie gronden wordt de gekozen maatstaf niet alleen de eenvoudigste, maar ook de rechtvaardigste geacht. Wel kan het geval zich voordoen, dat belasting wordt betaald, waar inkomen ontbreekt, maar ditzelfde kan plaats hebben bij toepassing der andere methode, want zoodra er een achteruitgang van waarde is, die de rente overtreft, wordt er in werkelijkheid geen inkomen genoten, schoon de belasting, indien zij de rente tot maatstaf had, toch nog altijd geheven zou worden”.

„Het kapitaal tot maatstaf nemende plaatst de fiscus zich op dit standpunt: hij vraagt niet, hoe de belastingschuldige zijn geld heeft belegd, of bij die belegging soliditeit aan rente, of rente aan soliditeit werd opgeofferd, of de keus gelukkig was of ongelukkig in verband met het beoogde doel, hij constateert alleen de aanwezigheid van een zeker kapitaal en leidt daaruit de aanwezigheid van een evenredig draagvermogen af, voor zoover het draagvermogen niet door andere factoren, die bij eene andere belasting in aanmerking moeten komen, wordt bepaald. Theoretisch is dit standpunt te verdedigen, practisch levert het groote voordeelen op en het komt aan de billijkheid zoo nabij als mogelijk is”. (Mem. v. Toel. bij het ontw. wet Verm.bel.).

En verder nog in antwoord op de bedenkingen in het Voorloopig Verslag:

„Wanneer enkele deelen van het vermogen geen rente geven, blijft daarom het geheele vermogen nog niet onvruchtbaar. Voor landerijen, die geen pacht opbrengen, huizen, die ledig

staan, noodlijdende fondsen, zal men evenzeer moeten betalen als voor aandelen, die 10, 20 % dividend geven; maar zal het dikwerf voorkomen, dat een vermogen enkel uit landerijen, die geen pacht geven, ledig staande huizen en noodlijdende fondsen bestaat? Men moet hier ook het eene jaar door het andere rekenen en een kapitalist is wel zeer ongelukkig, wanneer hij dooreengenenomen, b.v. over drie of vier jaren, niet ongeveer 4 % van zijn geld maakt. Gelukt hem dit niet door middel van de belegging, die hij koos, dan zal hij naar eene andere belegging omzien en wijs handelen door zoo te doen."

"Neemt men de rente tot maatstaf, zoo komt men voor allerlei moeilijkheden te staan. De houder van $3\frac{1}{2}$ % Nat. Schuld zal meer betalen dan de houder van $2\frac{1}{2}$ %. In soliede effecten met hooge rente en fondsen, in welker rente een post voor amortisatie is begrepen, zullen onmatig zwaar worden belast. Aandelen in vennootschappen worden meestal zonder bijberekening van rente verhandeld; wie bankaandelen koopt in April, geniet reeds in Mei het volle dividend; is dit zuivere rente? Wie ze verkoopt in April mist het dividend over het afgelopen jaar. Vindt hij dit in den prijs niet terug? En hoe de rente te berekenen van bedrijfskapitaal, dat in landbouwzaken is belegd? Zullen de landbouwers zelve dit moeten aangeven? Het is zoo, door naar het inkomen te rekenen rekent men zuiverder, maar hoe komt men in een groot aantal gevallen tot de juiste waardeering van het inkomen?" (Mem. v. Antw. bij het ontw. wet Verm. bel.).

Met de vorenstaande argumenten moge niet elke bedenking tegen den aangenomen maatstaf zijn weggenomen, toch zal het geen tegenspraak vinden, dat bij de moeilijkheid der keuze, de beslissing met gegronde redenen is omkleed. Daarom moet het eenige verwondering wekken, dezelfde bedenkingen op nieuw ter sprake te zien brengen bij de behandeling der bedrijfsbelasting, nadat de vermogensbelasting reeds in werking was. Dit napleiten zou dan ook als geheel overbodig en doelloos mogen worden beschouwd, ware er niet in het debat nog een principiëel argument aan den dag gekomen, waarmee de Minister het ingenomen standpunt met des te meer recht meende te kunnen handhaven.

Het was n.l. bij gelegenheid, toen voorstanders van eene verbeterde editie der patentwet de stelling verdedigden, dat een aanslag mag worden opgelegd naar den omvang en de beteekenis der beroepen en bedrijven en dus naar gelang deze

in meerdere of mindere mate van de Staatsbemoeiing voordeel trekken. Mocht men de verwerping van deze stelling hebben vermoed, juist het gedeelte der hier volgende redevoering leverde den voorstanders het bewijs, dat slechts over de wijze van uitvoering van dit denkbeeld verschil van meening bleef bestaan.

„Te veel wordt voorbijgezien” — aldus de Minister — „dat aan de oude patentwet, trots al hare gebreken, toch in één opzicht eene goede gedachte ten grondslag ligt, eene gedachte, die zij verre overdreef, maar die niet in allen deele verwerpelijk is te achten. Die gedachte is, dat in sommige gevallen, ook dan, als er verlies is, Staat en Gemeente wel degelijk iets mogen eischen. Zij behoeven niet altijd achteraan te komen”.

„De Staat of de Gemeente behoeft niet altijd te vragen, of er winst is behaald.”

„Als ondernemingen aan het Rijk of de Gemeente direct of indirect uitgaven veroorzaken, dan is het niet meer dan billijk, dat zulke ondernemingen in ieder geval tot die uitgaven iets bijdragen. Hoe bereikt men het best dit doel? Hoe betracht men daarbij de billijkheid? Mij dunkt, door den weg te bewandelen, die thans is ingeslagen, n.l. eene vermogensbelasting te heffen, onverschillig, of er winst is; bedrijfsbelasting alleen, voor zoover meer is verdiend dan 4 %”. *)

Komen wij door deze redeneering tot het besluit, dat hier de vorm, waarin de betaling moet geschieden, is veranderd, doch dat de Minister de goede gedachte der patentwet zelve heeft trachten te bestendigen, zoo ligt daarin tevens de erkenning opgesloten eener afwijking van het zuivere begrip eener inkomstenbelasting, dat niet duldt belasting op te leggen waar geen inkomen is.

Trouwens, — de connexiteit tusschen de vermogens- en bedrijfsbelasting buiten twijfel stellende, dan blijkt toch ook in ander opzicht aan de volledigheid van dat begrip afbreuk te zijn gedaan, waar in artikel 3, § 7, landbouwinkomsten van de belasting zijn uitgezonderd **). Geplaatst voor de moeie-

*) De vermogensbelasting is eene persoonlijke belasting. Rechtspersonen en ook buitenlanders vallen er niet in. Wanneer dus — om een voorbeeld te noemen — eene hier te lande gevestigde naamloze vennootschap een fabriek exploiteert, waarvan de aandelen in handen van buitenlanders zijn, dan mist het argument zijne kracht. Zoo ook, indien buitenlanders hier te lande exploiteeren en geen winst realiseeren.

**) Art. 3 ziet op natuurlijke personen en bepaalt, wat voor binnen het Rijk wonenden als winst of belooning geldt. Naamloze vennootschappen, enz.

lijkheid in de toepassing van een billijken maatstaf, om die inkomsten te begrooten, en van meening, dat de pacht- en kooprijzen zich naar de aloude vrijstelling van het patentrecht hebben geschikt, *) legde de Minister reeds bij de behandeling der vermogensbelasting de verklaring af, deze vrijstelling in de bedrijfsbelasting te zullen opnemen. Lezen wij evenwel in de Handelingen, hetgeen daarover is gesproken, dan schijnt men in de vrijstelling slechts eene tijdelijke concessie te moeten zien, door de omstandigheden geboden, welke bij grooter bloei van den landbouw en bij stijgende prijzen moeilijk zal blijven gehandhaafd.

Mocht dit tijdperk van bloei eenmaal aanbreken, dan kunnen wij verwachten, dat de opheffing der vrijstelling bij leven en welzijn van Mr. RUTGERS VAN ROZENBURG niet zonder protest zal doorgaan. Naar diens gevoelen toch is de uitsluiting van landbouwwinsten geen vrijstelling, doch een recht, ontleend aan de omstandigheid, dat de inkomsten uit den grond- of landbouw reeds getroffen zijn door eene speciale inkomstenbelasting — de grondbelasting, aan welker amortisatie, als zakelijke belasting, hij niet gelooft, al ware het alleen, omdat de theorie hapert, indien landaanwinning plaats heeft bij wijze van droogmaking, ontginning of bedijking. Landbouw is volgens dezen afgevaardigde niets anders dan het oogsten, het incasseeren van de renten van het onroerend kapitaal. Hij dient tot het knippen van de coupon van onroerend vermogen, en, evenals de landbouwer eens in het jaar de rente van zijn vast goed oogst, plukt een of tweemaal 's jaars de kapitalist „en portefeuille” de vruchten van zijn roerend vermogen. De landbouw is voor het onroerend, wat de couponschaar is voor

worden dus belast voor de winsten uit landbouwbedrijf. Zoo ook de buitenlandsche vennooten in Nederlandsche maatschappen (art. 1e, jo art. 6 § 2) en de in het buitenland gevestigden, waarvan sprake is in art. 6 § 5. Daarentegen niet de maatschappen (art. 1660 en volgg. Burg. Weth.), omdat de hier gevestigde vennooten individueel, dus als natuurlijke personen tegenover de fiscale wet staan, zooals in het vervolg zal blijken. Over stichtingen, welke het landbouwbedrijf uitoefenen, raadplege men de aantekening op art. 5 § 4.

*) Het daarbij door den Minister ingenomen standpunt laat zich aldus omschrijven:

Staat het vast, dat zakelijke belastingen worden geamortiseerd, d. i. drukken zij gekapitaliseerd den verkoopprijs van een onroerend goed, dan zal ook evenzeer amortisatie plaats vinden bij langdurig genot eener vrijstelling, want daarop is gerekend bij het bepalen van pachten en kooprijzen. Is er depressie op landbouwgebied, dan zal voor de loopende contracten de oplegging der belasting des te meer worden gevoeld. Zijn daarentegen de prijzen der landbouwproducten stijgende, dan zouden eigenlijk de loopende pachten en de kooprijzen te laag zijn, maar juist dit moment zou gunstig zijn voor de opheffing der vrijstelling.

het roerend vermogen en zoolang de eigenaars van effecten en aandelen in vennootschappen niet eerst in de vermogensbelasting worden aangeslagen en daarna voor hun bedrijf van couponknippen in de bedrijfsbelasting, zóó lang behoort de landbouwer niet te worden gemoeid in de bedrijfsbelasting, nadat hij als grondeigenaar reeds is aangeslagen in de vermogensbelasting. Zoo ook de landhuurder. Zijne positie is die van den geldleener. Huurt deze kapitaal tegen rente, gene huurt land onder bezwarenden titel. Beiden leenen of beiden huren. Wordt dus de geldleener niet als zoodanig in de bedrijfsbelasting betrokken, dan evenmin de landbouwer-huurder.

De aloude quaestie over het karakter der grondbelasting duikt, zooals men zal opmerken, hier weder op. Die belasting eene grondrente te noemen door den tegenwoordigen eigenaar feitelijk niet gedragen, blijft ongetwijfeld een regel met tal van uitzonderingen, *) maar landbouwwinsten gelijk te stellen met het bloot realiseeren van coupons lijkt ons eene stelling, waarvan de logica der verdediging te wenschen overlaat. Een effect, wat is het anders dan het bewijs, dat de som, daarin uitgedrukt, werd afgestaan tegen genot van een gedeelte (de rente) in de winst, welke een ander daarmede tracht te behalen? Zoo ook de grondeigenaar. Hij staat zijn eigendom ten gebruike af tegen genot eener vergoeding, de pacht, door aanwending van arbeid op de vruchtdragende kracht van den bodem verkregen. Indien dus de waarde van het effect heeft gediend tot het drijven van eene industriële onderneming, waarvan het winstcijfer, na aftrek van 4 % voor het bedrijfskapitaal, in de belasting wordt betrokken, welke reden kan er dan zijn dit na te laten ten opzichte van de winsten van den pachter boven 4 %? En maakt het verschil, als eigenaar en landgebruiker in denzelfden persoon zijn vereenigd? Zeker niet.

Ook de meerderheid der Commissie van Rapporteurs verzette zich tegen de vrijstelling. „Ik zal alleen de situatie, zooals wij

*) In de Memorie van toelichting bij het ontwerp-wet op de grondbelasting zegt de Minister:

„Het komt ondergeteekende voor, dat deze beide wetten — n.l. die van 25 April 1879, Stbl. no. 89, en van 31 Dec. 1892, Stbl. no. 315 — meer zekerheid aan het karakter der grondbelasting hebben gegeven. Mocht vroeger aanleiding hebben bestaan, om in deze belasting een soort van grondrente te zien, een nagenoeg vast bedrag in geld, slechts onder zeer bijzondere omstandigheden voor wijziging vatbaar, thans is aan die opvatting alle steun ontnomen. Het is niet langer voor tegenspraak vatbaar, dat de grondbelasting, afd. ongebouwde eigendommen, naar de Nederlandsche wet eene zakelijke belasting is, klevende op het landbezit....”

ons die voorstellen, zeide haar Voorzitter, de Heer VAN HOUTEN, klaar schetsen door het introduceeren van een nieuwen persoon, die, voor zoover ik weet, nog niet genoemd is, n.l. den zetboer. De arbeid van den zetboer vertegenwoordigt in het landbouwleven datgene, wat de eigenaar-landbouwer zelf doet; zijn inkomen vertegenwoordigt het deel van het inkomen van dien landbouwer, dat zijn arbeidsloon vertegenwoordigt. Indien men hem vergelijkt met den pachter, is het onderscheid tusschen hem en den pachter voornamelijk hierin gelegen, dat de een heeft een wisselvallig inkomen en de ander een vast".

"Nu is er niemand geweest, die de vrijstelling van den zetboer heeft verdedigd. Er wordt dus ook inderdaad in het landbouwbedrijf eene winst behaald, die niet op eenigerlei wijze is terug te brengen tot de inkomsten, uit den eigendom van den grond zelf."

"Datgene wat uit den arbeid, gericht op de feitelijke uitoefening van het landbouwbedrijf, als arbeidsinkomen wordt verkregen, moet, ons inziens, onder de belasting vallen; het is volstrekt niet een double emploi; het is geen belasting, die den landeigenaar als zoodanig treft."

Intusschen — een amendement door den Heer POELMAN voorgesteld, om § 7 (§ 8 van het ontw.) van art. 3 in te trekken, kon de goedkeuring der Kamer niet verwerven en werd verworpen met 73 tegen 20 stemmen. In die verwerping zie men evenwel meer eene erkenning van de moeilijke tijdsomstandigheden, waarin de landbouw verkeert, dan van de juistheid der „theorie van de couponschaar", zooals de Heer TYDEMAN het betoog van den Heer RUTGERS zeer eigenaardig noemde.

Mag alzoo door de vrijstelling van landbouwwinsten *) het gebouw der inkomstenbelasting niet geacht worden volledig te zijn opgetrokken, eene andere bepaling, waaruit blijkt, dat de grenzen ietwat ruimer zijn uitgezet, dan met eene strikte opvatting van het wezen dezer belasting is overeen te brengen, blijve daarentegen niet onvermeld.

Wij bedoelen het berekenen van den aanslag over de volle dividenden van naamloze vennootschappen, enz. (verg. art. 5, § 1, j°. art. 1b), zonder aftrek van 4 % van het kapitaal, waarvoor door aandeelhouders in de vermogensbelasting wordt gecontribueerd.

In het eerste ontwerp n.l. was voorgesteld met dezen aftrek

*) De vrijstellingen zijn overigens geregeld in art. 8, terwijl de grens, waar de belastingplicht aanvangt, is af te leiden uit de tarieven in art. 9.

rekening te houden, om dubbele belasting te vermijden. Daargelaten nog de wijze, waarop men dezen aftrek zou behooren toe te passen, hetzij op het gestorte kapitaal, hetzij op de beurswaarde der aandelen, wees het Voorloopig Verslag er op, dat eene dergelijke reductie niet gemotiveerd scheen: 1°. waar de aandelen in het bezit zijn van vreemdelingen of van de doode hand en 2°. wanneer de eigenaars beneden het minimum der vermogensbelasting blijven. Ziet men verder ten opzichte van de werking dezer wet in de naamlooze vennootschap slechts het in gemeenschap gebrachte kapitaal der verschillende aandeelhouders, dan schijnt uit een oeconomisch oogpunt aansluiting met de vermogensbelasting gewenscht, en de aftrek van 4 % een eisch der billijkheid. *) Plaatst men zich echter op juridisch standpunt, dan is zij een zelfstandig handelspersoon met eigen vermogen, afgescheiden van dat der aandeelhouders en deze opvatting laat toe, om de dividenden te beschouwen, als de winsten der vennootschap, waarbij elk verband van die dividenden met de vermogens der aandeelhouders vervalst. Waren deze participanten of firmanten en dus aansprakelijk voor de schulden en verliezen, de zaak zou anders zijn, maar juist die aansprakelijkheid is beperkt tot het aandeel. Behalve dezen rechtsgrond pleiten voor den niet-aftrek ook utiliteitsredenen, omdat eveneens het patentrecht het volle dividend in aanslag nam, bovendien aan Nederlandsche aandeelhouders in buitenlandse vennootschappen evenmin reductie wordt toegestaan en de aftrek allicht tot ontduikingen kan aanleiding geven. **)

De vorenstaande opmerkingen bleven niet zonder invloed. In de Memorie van Antwoord verklaarde de Minister in het gewijzigd ontwerp den aftrek te hebben losgelaten. Niet zoozeer het eigenaardig juridisch karakter der naamlooze vennootschap gaf hiertoe aanleiding, maar meer de oeconomische werking der belasting, waaraan zij onderworpen is, — eene werking, in dit geval te vergelijken met die der grondbelasting, afdeeling ongebouwde eigendommen. Evenals de kooper van land de belasting amortiseert, zal ook de kooper van een aandeel rekenen op de belasting, die van het dividend zal worden gegeven en die hij dus zal moeten missen. Voor hem regelt zich de waarde van het aandeel niet naar de winst, doch

*) Een amendement, door den Heer VAN KARNEBEEK bij art. 5 voorgesteld om den aftrek van 4 % toe te laten, werd verworpen met 52 tegen 10 stemmen.

**) In het 1e ontwerp was de belasting voorgesteld op 3.2 % van de winst boven 4 %.

naar het dividend. In dit karakter der patentwet, als zakelijke belasting ten aanzien van naamlooze vennootschappen, wordt bij een gelijk percentage (patentrecht 2.56 %, bedrijfsbelasting 2.5 %) geen wijziging gebracht en daarop blijft dus een bijzondere last kleven, een geamortiseerde last voor de bestaande en, wat de nieuwe betreft, eene fiscale voorwaarde aan het gebruik van dezen ondernemingsvorm verbonden. Alleen de aandeelhouders in de nieuw op te richten vennootschappen zullen eenig nadeel ondervinden, dat echter bij verkoop der aandelen voor de volgende houders niet meer drukt. Is de belasting laag, dan ligt het voor de hand, dat de amortisatie weinig tastbaar zal zijn. Is zij hoog, dan komt het des te duidelijker uit, hetgeen de Minister, bij de beraadslaging in de Eerste Kamer over dit onderwerp, in de volgende zinsneden nog nader toelichtte.

„In 1868 heeft Oostenrijk eene zakelijke belasting ingevoerd van zijne eigen coupons. Van de coupons der metallieken werd 16 % geheven en niemand zal beweren, dat die belasting nog drukt op degenen, die na 1868 metallieken hebben gekocht, want ieder heeft er op gerekend, dat hem zóóveel wordt onthouden. Wanneer dit waar is van metallieken, waarom dan ook niet van aandelen in naamlooze vennootschappen? Wanneer de belasting van 16 % op de coupons der metallieken den tegenwoordigen houders niets kost, waarom zal dit dan wel het geval zijn met de 2.56 % patentrecht van het dividend der naamlooze vennootschappen? Dat de stukken zoo dikwijls van hand tot hand gaan, is eerder een argument vóór dan tegen mijne theorie. Hadden die stukken geen beurswaarde, dan zou de juistheid der theorie nog in twijfel kunnen getrokken worden; doordien zij een zeer verhandelbaar artikel zijn, regelt zich hun koers naar het nettoinkomen, dat zij verschaffen.”

„Tevens echter is nu de grens aangegeven, die men bij de belasting der naamlooze vennootschappen heeft in acht te nemen, wat het Rijk betreft. Men moet zich houden aan het bestaande. Mijn voorstel luidde, om iets minder te nemen (2 %) en wel met het oog op nieuw op te richten vennootschappen, ten aanzien van welke de theorie niet van toepassing is. De Tweede Kamer echter bracht het percentage op $2\frac{1}{2}$ % (het opcentenartikel werd ook ingetrokken) en ik legde mij daarbij neder. Hooger echter zou men niet mogen gaan.”

II.

De vraag, of de enkelvoudige vorm eener inkomstenbelasting niet te verkiezen ware geweest boven den tweeledigen, is in de Bijlagen en Handelingen over en weer in den breede behandeld. Had de Minister bij de indiening der vermogensbelasting reeds dadelijk daaromtrent zijn standpunt te verdedigen, in de discussiën over de bedrijfsbelasting, toen het geheele samenstel beter kon worden overzien, werden de voor- en nadeelen op nieuw gewikt en gewogen.

Ofschoon — te oordeelen naar den totaal-indruk van het verhandelde — de splitsing meer berust op parlementaire tactiek, achten wij het niet zonder nut kortelijk de daarvoor door den Minister gebezigde argumenten in herinnering te brengen. Wij bepalen ons tot een drietal hoofdpunten.

Het eerste en meest gewichtige argument, voor de splitsing bijgebracht, moet worden gezocht in de mogelijkheid, om ten opzichte van de bedrijfsbelasting, aan de gemeenten de lang gewenschte gelegenheid te kunnen verschaffen, de elders wonenden (de z. g. forenses) te treffen, die, hoewel voordeelen trekkende uit en genietende van tal van werken en inrichtingen van publiek nut, zich door hun absentéisme onttrekken aan de bijdrage, die in billijkheid tot stijving der gemeentekas, van hen mag worden gevorderd. Dat doel is langs twee wegen te bereiken. Men kan de belastingplichtigen aanslaan ter plaatse, waar zij hun bedrijf uitoefenen of ter plaatse waar zij wonen. In het eerste geval zal slechts bij de wet aan de gemeenten het recht van opcenten-heffing behoeven te worden toegestaan, in het tweede geval kan die heffing van wege het Rijk plaats hebben, ten einde de verdeeling naar wettelijke regelen te doen geschieden, opdat aan elke gemeente het bedrag worde uitgekeerd, waarop zij rechtens aanspraak kan maken. In hoeverre nu de gemeenten bij die opcenten baat zouden vinden, waar, met het oog op de hooge grens der vrijstelling en den laagsten aanslag van f 1, de geheele opbrengst in de meeste gemeenten zeer onbeduidend zal zijn, werd door den Minister in het volgende bloot rekenkundig voorbeeld verduidelijkt.

Stel, dat men wil heffen van het inkomen boven f 200 en 80 opcenten noodig oordeelt. Dan zou men kunnen beginnen met al degenen, die van f 200 — f 600 inkomen hebben, boven welk cijfer de rijksbedrijfsbelasting begint, te onderwerpen aan

eene belasting van 80 percent van het tarief, dat geheven wordt door het Rijk. Dit tarief op 2 % stellende, wordt dus 1.6 % van de kleine inkomens en men belast dan:

f 300	met	f 1.60
" 400	" "	3.20
" 500	" "	4.80
" 600	" "	6.40

Degenen, die bij het Rijk niet zijn aangeslagen, zijn dus zodoende belast, en hetzelfde behoort men te doen, ten aanzien van hen, die wel zijn aangeslagen. Van deze heft men daarom ten eerste opcenten en ten tweede eene vaste som, welke bedragen zal 1.6 % van f 400 — het verschil tusschen f 600 en f 200 — dus f 6.40. Op gelijksoortige wijze zijn de bezwaren te ondervangen, ontleend aan het niet betrekken der landbouwwinsten in de bedrijfsbelasting, want naar de bedoeling van het voorbeeld zullen de gemeenten met 1.6 % ook de vrijgestelde inkomsten (landbouw, enz.) moeten belasten. Overigens zou, bij eene eventuele wettelijke regeling van dit onderwerp, gelet behooren te worden op de omstandigheid, dat de tarieven, naar welke het bedrijfsinkomen wordt getroffen, in vele gevallen verband houden met de aangiften voor de vermogensbelasting. Zooals de Heer Roëll bij de beraadslaging opmerkte, is dit verband ten opzichte van het Rijk consequent. Het Rijk heft vermogens- en bedrijfsbelasting en dus moet het zorgen, dat het niets verliest van wat het toekomt, nòch wat het belastbaar bedrag, nòch wat het cijfer der belasting zelve betreft. Tegenover de gemeenten is dit echter geheel anders. De ééne gemeente kan recht hebben op een deel der vermogens- en de andere op een deel van de bedrijfsinkomsten. Maar wat heeft b. v. de gemeente Amsterdam te maken met de vraag, of een persoon, die dáár zijne winst maakt, doch elders woont, al dan niet in eene andere gemeente in de vermogensbelasting is aangeslagen? Dit is onverschillig. Amsterdam maakt aanspraak op een deel der winst uit het bedrijf, dat binnen de gemeente wordt uitgeoefend en waarvoor het zich offers getroost. Gesteld echter, dat die gemeente later opcenten wenscht te heffen op de bedrijfsbelasting, zoo zou het haar ten goede komend bedrag zijn gebaseerd op eenen aanslag, waarbij rekening werd gehouden met de vraag, of de aangeslagene, die elders woont, al dan niet in de vermogensbelasting is aangeslagen en daarmede heeft Amsterdam niets te maken.

Als tweede motief ten gunste der splitsing noemde de Minister het voordeel eener meer deugdelijke heffing. De vermogensbelasting toch vordert eene andere regeling dan die op inkomsten uit beroepen en bedrijven. *) Voor de toepassing van de eerste beschikt de Rijksadministratie over gegevens, die ten deele reeds dienen als controle op de aangiften voor het recht van successie. Terwijl de ambtenaren der registratie met die gegevens op bekend terrein staan, zou hun daarentegen het heffen eener bedrijfsbelasting bezwaarlijk kunnen worden opgedragen. Daarbij treedt bekendheid met toestanden op het gebied van het maatschappelijk leven, van handel en nijverheid meer op den voorgrond, waarmede de ambtenaren der directe belastingen — voorgelicht omtrent de bedrijfsinkomsten door commissiën van aanslag — dagelijks in aanraking komen. De splitsing beantwoordt alzoo het meest aan de inrichting der Rijksadministratie en wordt geacht den besten waarborg te geven, dat voor elke heffing de krachten worden bestemd, die daartoe het meest geëigend zijn.

In de derde plaats wees de Minister er op, dat bij splitsing het vermogen langs eenvoudigen weg hooger kan worden belast dan de inkomsten uit arbeid, waarmede in zooverre evenzeer het voordeel wordt bereikt als bij de toepassing eener gescheduleerde inkomstenbelasting. Weliswaar ontmoet de regeling eener behoorlijke progressie bezwaar, omdat bij de afzonderlijke deelen geen rekening kan worden gehouden met twee belangrijke factoren, welke op de draagkracht van grooten invloed zijn, n. l. plaatselijke gesteldheid en getalsterkte van het gezin, doch eene goede progressie vordert niet per se haar te leggen in elke wet in 't bijzonder, maar wordt eveneens verkregen, indien zij het kenmerk is van het geheele stelsel. Om die reden is de voorkeur gegeven aan eene herziening der wet op de personeele belasting, met het doel daarbij de beide genoemde factoren te doen gelden. **) In dit opzicht zullen dus de vermogens- en bedrijfsbelasting met de personeele belasting als een geheel moeten worden beoordeeld. Met terzijdestelling echter van dit punt bleef te onderzoeken, of bij lager belasting van bedrijfsinkomen tegenover vermogen en in gevallen van gemengde inkomsten uit vermogen en

*) Vermogens beneden f 18000 vallen, tot inkomsten herleid, ook in de bedrijfsbelasting, Verg. art. 2, § 2.

**) Het denkbeeld om de personeele belasting als zelfstandige heffing af te staan aan de gemeenten, zal bijgevolg wel niet tot uitvoering komen.

arbeid te zamen, progressie zou zijn te verkrijgen. En verder, of eene progressie mogelijk is, waar, tengevolge van de splitsing, twee op zich zelf staande minima bestaan, tusschen welke verband moet worden gelegd? Bij eene inzage der tarieven, zooals die thans in beide wetten zijn opgenomen, zal blijken, dat deze vragen tot eene behoorlijke oplossing zijn gebracht en dat eene verdedigbare aansluiting is verkregen, waar die aanvankelijk twijfelachtig scheen.

Indien n.l. tusschen de vermogens- en bedrijfsbelasting eene verhouding wordt aangenomen van 5 : 3.2, dan zal, bij eene veronderstelde rente van 4 % en eene heffing van 1.25 per mille van het vermogen, het daaruit verkregen inkomen zijn belast met $40 : 100 = 1.25 : x$ d. i. $3\frac{1}{8}$ %, terwijl bij eene heffing van 2 per mille het percentage klimt tot 5 %. Op deze percentages de bedoelde verhouding toepassende, behoort het bedrijfsinkomen belast te worden met 2 % en 3.2 % en heeft men alzoo, omdat bij de vermogensbelasting de heffing boven f 8000 inkomen (4 % van f 200000) wordt gewijzigd, alleen te zorgen, het percentage bij de bedrijfsbelasting daarmee gelijken tred te doen houden.

Is nu verder — zooals inderdaad het geval is — het vrijgestelde bedrag bij de bedrijfsbelasting hooger dan bij de vermogensbelasting, zoo dient bij de eerste tevens in acht genomen te worden, dat het verschil der beide cijfers in rekening worde gebracht bij het bepalen der grens, waar de hoogere percentage toepassing zal vinden en bij het vaststellen van de som, waarboven de heffing bij gemengde inkomens zal aanvangen. Hieruit volgt, vermits de aftrek bij de bedrijfsbelasting is gesteld op f 600 en die voor de vermogensbelasting op f 400 (4 % van f 10000), dat de grens van f 8000 (4 % van f 200000), waarbij eene wijziging der heffing intreedt, bij de bedrijfsbelasting moet worden verhoogd tot f 8200. Eveneens is het duidelijk, dat het onbelaste maximum bij de gemengde inkomens moet worden bepaald op $f 600 - f 400 = f 200$, aangezien bij de vermogensbelasting reeds f 400 is geleden.

Het aantal tarieven, voor de bedrijfsbelasting samen te stellen, moest bijgevolg afhankelijk worden gesteld van het getal trappen of verschillen in den voet van heffing bij de vermogensbelasting.

Betreft het uitsluitend inkomen van hen, die niet in de vermogensbelasting zijn aangeslagen, dan volstaat men klaarblijkelijk met een enkel tarief, dat onder A van art. 9 is op-

genomen. De heffing is daarbij in dezelfde verhouding geregeld als bij de vermogensbelasting ($2\% : 3.2\% = 1.25\% : 2\%$ of $3\frac{1}{8}\% : 5\%$), behoudens eenige afwijkingen, welke te zoeken zijn in:

- 1°. het belasten van de vermogens van f 13000 en f 14000 met een willekeurig te laag cijfer;
- 2°. de hoogere som van vrijstelling voor bedrijfs- dan voor vermogensinkomen;
- 3°. de lagere belasting ter wille van de geringe inkomsten beneden zeker cijfer; en
- 4°. de opklimming bij de vermogensbelasting met sommen van f 40 (4% van f 1000) en daarentegen bij de bedrijfsbelasting met bedragen van f 50 en f 100.

Deze afwijkingen buiten rekening latende, verdient het overigens opmerking, dat het percentage der heffing, niettegenstaande tusschen zekere grenzen een gelijk recht wordt geheven, nochtans progressief is. Dit resulteert uit de toepassing van het Bentamsche stelsel, dat de aftrek eener vaste som toelaat, waarvan de waarde toe- of afneemt met den omvang van het inkomen. Neemt men b.v. naar dit stelsel een vasten aftrek van f 600, dan zal van f 4000 en f 6000 á 2% de belasting bedragen f 68 en f 108 en dus op het lagere inkomen 1.7% worden gelegd tegen 1.8% op het hoogere, terwijl het volle percentage nimmer wordt bereikt.

Beschouwen wij thans de tarieven onder B van art. 9. Zij zijn drie in getal, omdat, zooals wij hiervoor reeds hebben opgemerkt, ook de voet van heffing in de vermogensbelasting verschillend is bij f 13000— f 14000, f 15000— f 200000 en boven f 200000.

Wanneer bedrijfsinkomsten gepaard gaan met eene aangifte voor de vermogensbelasting boven f 200000 (tarief B_c) zal het wel geene toelichting behoeven, dat het hoogste percentage van 3.2% berekend moet worden. In dat geval toch beantwoordt dat percentage geheel aan de aangenomen verhouding van $3.2 : 5$, als overtreffende steeds het bedrag van f 8000 (4% van f 200000) + f 200.

Bedraagt het vermogen f 15000 tot f 200000 (tarief B_b), dan blijft het daaruit verkregen inkomen beneden f 8000 en als zodanig valt het onder de lagere heffing van 1.25 per mille.

Door de baten uit het bedrijf kan evenwel het geheele inkomen boven de f 8000 + f 200 stijgen, alzoo het punt over-

schrijden, waarbij de hoogere heffing van f 2 per mille intreedt, en daarop behoort gerekend te worden.

Gevolgelijk zal, zoodra het vermogens- en bedrijfsinkomen te zamen genomen meer dan f 8200 beloopt van het meerdere, behalve de 2 %, nog een surplus bijberekend moeten worden van 1.2 %.

Stellen wij iemand met een vermogen van f 100000 (= f 4000 inkomen) en een zuiver bedrijfsinkomen van f 6000, dan zou voor dit laatste de aanslag zijn als volgt:

$$\begin{array}{rcl} 2\% \text{ van } f\ 6000 & . & = f\ 120.- \\ 1.2\% \text{ „ } (f\ 6000 + f\ 4000) - f\ 8200 & = & \text{ „ } 21.60 \\ & & \text{————— } f\ 141.60 \end{array}$$

Bij een vermogen van f 190000 (= f 7600 inkomen) en een bedrijfsinkomen van f 800 :

$$\begin{array}{rcl} 2\% \text{ van } f\ 800 & . & = f\ 16.- \\ 1.2\% \text{ „ } (f\ 800 + f\ 7600) - f\ 8200 & = & \text{ „ } 2.40 \\ & & \text{————— } f\ 18.40 \end{array}$$

Bij een vermogen van f 30000 (= f 1200 inkomen) een bedrijfsinkomen van f 4000 :

$$\begin{array}{rcl} 2\% \text{ van } f\ 4000 & . & = f\ 80.- \\ 1.2\% \text{ „ } (f\ 4000 + f\ 1200) - f\ 8200 & = & \text{ „ } \text{ „ „ } \\ & & \text{————— } f\ 80.- \end{array}$$

Bij een vermogen van f 20000 (= f 800 inkomen) een bedrijfsinkomen van f 10000 :

$$\begin{array}{rcl} 2\% \text{ van } f\ 10000 & . & = f\ 200.- \\ 1.2\% \text{ „ } (f\ 10000 + f\ 800) - f\ 8200 & = & \text{ „ } 31.20 \\ & & \text{————— } f\ 231.20 \end{array}$$

Dat in deze voorbeelden de berekening niet overeenstemt met de uitkomsten volgens het wettelijk tarief*), zal met eene verwijzing naar de zooeven opgenoemde afwijkingen wel geen nadere verklaring vorderen.

Tarief B^a vereischt na het vorenstaande evenmin verduidelijking. Alleen eene schijnbare tegenstrijdigheid valt daarbij op te merken, n.l., dat de lagere bedrijfsinkomens bij een vermogen van f 13000 — f 14000 zwaarder worden getroffen, dan bij een vermogen van f 15000 — f 200000.

Om dit op te helderen, is het noodzakelijk te herinneren aan het 2^e regeeringsontwerp, dat onder litt. B slechts twee tarieven opnam, al naar gelang de bedrijfsinkomsten samen vielen met een vermogen van boven of beneden f 200000.

*) Verg. de tarieven, achter dit werk opgenomen.

In deze laatste veronderstelling was de belasting voor inkomsten van $f8200$ en daarbeneden $f2$ van elke $f100$ boven eene vrijgestelde som van $f200$, en vermogens van $f13000$ en $f14000$ werden dus niet afzonderlijk genomen. Tarief A van dat ontwerp gold uitsluitend voor bedrijfsinkomsten. Beneden $f2000$ o. a. was daarvan verschuldigd $f1$ van elke $f50$ boven het vrijgestelde bedrag van $f600$. Het gevolg dezer regeling was, dat in vele gevallen minder zou zijn betaald bij eene aangifte in de vermogens- en bedrijfsbelasting beide, dan bij eene aangifte in de laatste alleen. Had b.v. iemand bij $f12000$ een bedrijfsinkomen van $f570$, zoo zou volgens het regeeringsontwerp over $f480$ (zie art. 2, § 2 der wet) $+ f570 = f1050$, de belasting bedragen $f9$. Bij een gelijk bedrijfsinkomen, doch $f13000$ vermogen, was verschuldigd $f2$ in de vermogens- en $f6$ in de bedrijfsbelasting, alzoo te zamen $f8$.

Bij meerdere inkomsten door grooter vermogen dus minder belasting. Deze onregelmatigheid lag klaarblijkelijk bij de te lage belastingcijfers voor vermogens van $f13000$ en $f14000$,*) terwijl geen rekening werd gehouden met het feit, dat vermogens beneden $f13000$ à 4% , tot bedrijfsinkomsten herleid, daarbij worden opgetrokken. Ten einde anomalieën te vermijden, als waarvan het gegeven voorbeeld een uit vele geeft, is bij amendement van Mr. GOEMAN BORGESIUS een afzonderlijk tarief B^a opgenomen, houdende eene eenigszins hoogere belasting voor de lagere bedrijfsinkomsten bij vermogens van $f13000$ en $f14000$. Daarmede is eene fout hersteld, welke zeer zeker in de praktijk der wet telkens aanstoot zoude hebben gegeven.

Dat overigens nog combinaties van cijfers zijn te maken met kleine doch strijdige verschillen in de belasting, is een onvermijdelijk gevolg van de sprongen van $f50$ en $f100$, waarmede de opklimmingen in de tarieven zijn geregeld.

Ten blijke dat niettemin bij het samengaan van vermogens- en beroepsinkomen eene regelmatige progressie wordt verkregen, diene nog de volgende tabel uit de Memorie van Antwoord, overgenomen en in overeenstemming gebracht met de tarieven, zooals die thans in de wet zijn vastgesteld. Daarbij wordt verondersteld een beroepsinkomen van $f5000$, zich voegende bij vermogens van verschillende grootte.

*) Om de kleine fortuinen een weinigje te ontzien, werd de belasting bepaald op $f2$ en $f4$. Feitelijk behoorde dit te zijn $3 \times f1.25 = f3.75$ en $4 \times f1.25 = f5$, na aftrek van de vrijgestelde $f10000$.

VERMOGEN.	Beroepsinkomen met 4 pct. van het vermogen.	Vermogens belasting.	Bedrijfs- belasting.	Te zamen.	In percenten van het inkomen.
<i>f</i> 25000	<i>f</i> 6000	<i>f</i> 18.75	<i>f</i> 92.00	<i>f</i> 110.75	1.84
50000	7000	50.00	92.00	142.00	2.03
75000	8000	81.25	92.00	173.25	2.16
100000	9000	112.50	101.60	214.10	2.38
125000	10000	143.75	113.60	257.35	2.57
150000	11000	175.00	125.60	300.60	2.73
175000	12000	206.25	137.60	343.85	2.86
200000	13000	237.50	149.60	387.10	2.98
225000	14000	287.50	153.60	441.10	3.15
250000	15000	337.50	153.60	491.10	3.27

III.

De persoonlijke belasting treft, in tegenstelling van de zakelijke, alleen de ingezetenen, somwijlen ook de buitenslands ver-
toevende burgers van den Staat. Zij houdt zooveel mogelijk
rekening met schulden en behoort te letten, zoowel op den
welstand van den belastingplichtige, door toepassing van het
beginsel van progressie, als op factoren, waardoor de draag-
kracht wijziging ondergaat, b.v. de getalsterkte van het gezin.
Met al deze omstandigheden houdt de zakelijke belasting geen
rekening. Zij belast het object, zooals bij de grondbelasting,
zonder te vragen, wie eigenaar is of waar deze zich ophoudt.
Aan de persoonlijke belasting kan men zich onttrekken door
het Rijk te verlaten of verandering te brengen in de levens-
wijze, bij de zakelijke is dit enkel mogelijk, door eene andere
bestemming te geven aan het kapitaal.

Toetst men de bedrijfsbelasting aan deze omschrijving, dan
zien wij in art. 1 der wet het persoonlijke karakter dezer be-
lasting in 't algemeen op den voorgrond gesteld, doch tevens
eenige zakelijke elementen opgenomen als uitzonderingen op
den regel. De wet vordert n.l. niet uitsluitend belasting van
natuurlijke (physische) personen, maar zij betreft daarin ook
naamlooze vennootschappen, commanditaire vennootschappen
op aandeelen, vereenigingen (men denke b.v. aan coöperatieve

winkel- en productievereenigingen, coöperatieve voorschotbanken, begrafenisfondsen en sociëteiten), maatschappijen, reederijen en stichtingen. Zij heft belasting, zoo vaak door buitenlanders aan ingezetenen concurrentie wordt aangedaan op Nederlandsch grondgebied of zoo dikwijls zij winst behalen door participatie in Nederlandsche ondernemingen, met uitzondering nochtans van buitenlandsche aandeelhouders in Nederlandsche naamlooze vennootschappen. Winkeliers en andere, in den vreemde gevestigd, die hier te lande hunne goederen aan de verbruikers verkoopen en verzekering-maatschappijen, die hier te lande zaken doen, worden onder zekere omstandigheden eveneens getroffen. Kortom, onder het bereik der wet vallen alle bedrijven, beroepen en ondernemingen, die binnenslands worden uitgeoefend, zonder te onderscheiden, of dit geschiedt door fysieke of door rechtspersonen, door ingezetenen of door vreemdelingen *) Zij gaat nog verder en onderwerpt bovendien aan de belasting ondernemingen, die buitenslands worden gedreven, voor zoover daarbij binnen het Rijk wonenden zijn betrokken, alsmede naamlooze vennootschappen, coöperatieve en andere vereenigingen, enz. (verg. art. 1, litt. b en c), die hier te lande haren zetel hebben, onverschillig, of haar arbeidsveld binnens- of buitenslands is gelegen.

Geheel in overeenstemming met het persoonlijk karakter der bedrijfsbelasting geschiedt de invordering rechtstreeks van hen, die haar schuldig zijn, ook ter wille van het stelsel van progressie. Van dien regel wordt echter afgeweken ten opzichte van de bedoelde naamlooze vennootschappen, enz. (zie art. 5) waarvan de winsten in aanslag komen bij de bron. Dit is bepaald, als eene gewenschte vereenvoudiging bij de invordering der belasting en vooral ter voorkoming van ontduikingen, welke niet zouden uitblijven, indien de individueele leden of participanten moesten worden opgespoord tot menigmaal in het buitenland.

Om dezelfde reden werden in het eerste wetsontwerp nog genoemd consortia, syndicaten en handelingen voor gemeene rekening, — vormen van oeconomische werkzaamheid, die, als tijdelijke organisatiën, het behalen van winst beoogen. **) In

*) Zie echter het bepaalde bij art. 6, § 5, laatste zinsnede.

**) De vennootschap onder eene firma was reeds in het eerste ontwerp niet als fiscale eenheid opgenomen. In de Memorie van Toelichting lezen wij daaromtrent: »Het stelsel van progressie gedooft niet, dat gevolg wordt gegeven aan een denkbeeld, op zich zelf beschouwd zeer aanlokkend, om voor winsten,

het Voorloopig Verslag werden echter tegen dit denkbeeld eenige bedenkingen ingebracht en de uitvoerbaarheid daarvan betwijfeld. „Waar is” — zoo werd gevraagd — „het domicilie van een consortium of syndicaat? Wie der in verschillende plaatsen binnenslands wonende deelnemers zal men voor de geheele winst aanslaan? Zal dit ook geschieden voor het aandeel der buitenlandsche participanten? Gesteld, een Portugeesche leening wordt overgenomen door een consortium, waarbij, behalve Oostenrijksche, Russische, Duitsche en Fransche, ook eenige Nederlandsche bankiers zich met de emissie inlaten. Zal nu, voor het geval een Nederlandsche bankier met de afwikkeling van het syndicaat is belast, deze worden aangeslagen, ook voor de winsten door de bankiers te Weenen, St. Petersburg, Berlijn en Parijs behaald? Indien die vraag bevestigend moet worden beantwoord, zal men dan ooit de winstuitkeering hier te lande doen plaats vinden? En wanneer b. v. de afwikkeling door eene Berlijnsche firma geschiedt, die aan hare Amsterdamsche collega het aandeel in de winst per wissel overmaakt, hoe zal dan de belasting voor de schatkist zijn te innen?”

Ontegenzeggelijk waren dit vragen van beteekenis. Gold het slechts bankiers, die in dergelijke consortia, enz. deelnemen, de wetsbepaling ware dan overbodig. Bij deze toch vormt de winst, uit dien hoofde gerealiseerd, een deel van hetgeen uit andere bemoeiingen van hunnen werkkring wordt verkregen en waarvoor zij zelfstandig belastingplichtig worden. De aanleiding voor de wetsbepaling lag evenwel in de veronderstelling, dat ook particulieren daarbij meermalen rechtstreeks zijn betrokken, en juist hierin had de Minister grond gevonden voor een op zich zelf staanden aanslag. Daar intusschen uit vollediger inlichtingen van het tegendeel bleek en kon worden verklaard, dat bij emittenten zelfs een principiëel verzet bestaat, om particulieren op te nemen, verviel voor den Minister het argument. De betreffende wetsbepaling werd dientengevolge in het gewijzigde ontwerp niet teruggevonden. Tevens werden daaruit verwijderd de Administratiën van inschrijving op de Grootboeken of van effectenbezit, omdat hare aandeel-

door firma's genoten, deze laatsten en niet de firmanten persoonlijk aan te slaan. Aanlokkend was dit denkbeeld, omdat de firma in oeconomischen zin tot op zekere hoogte eene eenheid is en het voor alle partijen geriefelijk zoude zijn, konde zij fiscaal als eenheid behandeld worden. Maar het stelsel van progressie verbiedt dit, terwijl nog andere redenen zich daartegen verzetten.”

houders voor verre het meerendeel kantoren zijn en hare winsten dan van zelve onder de algemeene kantoorwinsten vallen.

Voor de beoordeeling, of men, betrekkelijk dit onderwerp, bij de toepassing der wet, al dan niet met eene fiscale eenheid te doen heeft, is echter van een bepaald vooropgezet beginsel uitgegaan, door den Voorzitter der Commissie van Rapporteurs, Mr. VAN HOUTEN, bij de beraadslaging in de volgende bewoordingen toegelicht.

„In het industriële leven heeft zich de handeling voor gemeene rekening door multiplicatie en organisatie ontwikkeld tot bijzondere soorten van rechtspersonen, die men in het recht gewoon is handelpersonen te noemen. Zoolang men nu met de coöperatie in haren grondvorm te doen heeft, bestaat er in het systeem der wet geen aanleiding voor het heffen van belasting. Van daar, dat uit het wetsontwerp zijn verdwenen de handelingen voor gemeene rekening, de syndicaten, enz. als zelfstandige belastingplichtigen en dat evenmin belastingplichtig zal zijn de maatschap. Zoolang de handeling voor gemeene rekening nog slechts dien primitieven rechtsvorm heeft en het goed, dat aan de combinatie behoort, nog onder het recht valt als gemeen eigendom, als commune pro indiviso, zoolang is er geen aanleiding om een zelfstandigen fiscaal persoon, evenmin als een zelfstandigen rechtspersoon aan te nemen, en worden de winsten in dien vorm behaald, verdeeld en gevoegd bij het privaat inkomen, hetwelk de belastingplichtige, die hier te lande woont, heeft aan te geven. Maar daar, waar door organisatie ontstaat eene eigen persoonlijkheid met eigen vermogen, dat niet meer valt onder den gewonen rechtsvorm van den gemeenen eigendom, waaromtrent geen actie tot scheiding of deeling is toegelaten, daar behoort de fiscus de beweging te volgen”.

In het 1° ontwerp waren ook de gemeenten en andere Staats-rechterlijke lichamen (waterschappen, polders, enz.) voor de door hen geëxploiteerde ondernemingen onder den belastingplicht begrepen. Voor de vrijstelling van winsten van gasfabrieken, van den reinigingsdienst, enz. bestond volgens de Memorie van Toelichting geen grond en de moeilijke onderscheiding, of de exploitatie van publiek- dan wel van privaatrechterlijken aard is, kon onbesproken blijven, omdat zelfs in het eerste geval geene argumenten voor de vrijstelling pleitten.

Luidens het Voorloopig Verslag waren de meeningen hierover zeer verdeeld. De winsten — zoo werd opgemerkt — door den Staat zelven gemaakt, zijn terecht van de belasting uitgesloten. Staat en gemeente hebben echter een zelfde reden van bestaan, een zelfde doel, t. w.: de bevordering van het algemeen belang, en de werkzaamheid der gemeente verliest dit karakter niet, wanneer zij het drijven eener industriële onderneming medebrengt. Voor zoover gemeentelijke gasfabrieken, waterleidingen en andere industriële ondernemingen winsten afwerpen, vloeien deze in de gemeentekas en worden zij dus weer ten publieken nutte aangewend. Bovendien zou, met het oog op art. 254 der gemeentewet, dat het maken van winsten niet veroorlooft, de belastingwet berusten op eene strijdige veronderstelling, en reeds deze omstandigheid behoorde tot intrekking der voorgestelde bepaling te leiden.

Naar aanleiding van deze opmerkingen tot nadere overweging gezet, verklaarde de Minister op zijne vroegere meening terug te komen en ontwikkelde in de Memorie van Antwoord eenige motieven voor de algeheele vrijstelling van bedoelde lichamen, welke wij hier in hoofdzaak laten volgen.

Indien de gemeente eene onderneming drijft, en daarbij in vrije concurrentie treedt met de particuliere nijverheid, dragen de door haar verkregen voordeelen een geheel ander karakter, dan wanneer tegenover haar de mededinging uit den aard der zaak onmogelijk is. In dit laatste geval mogen hare winsten beschouwd worden als recognitiën of retributiën, in aard en wezen soms veel overeenkomst hebbende met belastingen. Hetgeen zij bij exploitatie van een gasfabriek of waterleiding meer vordert dan tot dekking van kosten noodig is, mag in eigenlijken zin geen winst genoemd worden, omdat hetzelfde voordeel kan verkregen worden bij het verleenen van concessie aan eene maatschappij, onder beding van zekere uitkeering en met toekenning aan die maatschappij van het recht om zekere prijzen te vorderen. Zulk eene uitkeering moge winstaandeel worden genoemd, inderdaad is zij iets anders. Zoo kan de gemeente zich bij verordening het recht voorbehouden, om de faecaliën te verzamelen, doch de daarbij behaalde bate is geen eigenlijke winst en slechts verkregen door uitsluiting van mededinging. Richtte daarentegen eene gemeente eene broodfabriek op of ondernam zij eene stoombootdienst of bouwde en verhuurde zij woningen, dan zou zij treden op het terrein der particuliere nijverheid met vrije mededinging en ondernemers-

winsten kunnen gerealiseerd worden, die binnen het bereik der bedrijfsbelasting zouden vallen. Juist om dit principiële verschil, zijn de Staatsrechterlijke lichamen niet meer opgenomen, want de eenige winsten, die men zou mogen treffen, komen te zelden voor en zijn uit een fiscaal oogpunt van te weinig belang, om ze in de bedrijfsbelasting te betrekken.

IV.

Waren in het eerste ontwerp sub- en objecten der belasting eenigszins verward doorengestrengeld, waardoor het begrip der bepalingen in hooge mate werd bemoeielijkt, bij de indiening van het gewijzigd ontwerp bleek van de opmerkingen in in het Voorloopig Verslag op voortreffelijke wijze partij te zijn getrokken. Het was ongetwijfeld eene heldere combinatiegeest, die aan het geheele ontwerp eene meer bevattelijke inrichting gaf, zoodat ook de beraadslaging met des te meer vrucht kon worden gevoerd. Reeds bij eene oppervlakkige kennismeming valt de systematische „opzet” der wet in het oog, en als een goede wegwijzer, om zich spoedig daarin thuis te gevoelen, laten wij hieronder eene korte aanduiding volgen van de onderwerpen in het eerste tiental artikels geregeld. Zoo bepaalt:

Art. 1, wie belastingplichtig zijn,

- „ 2, de aard der inkomsten, waarvoor de hier te lande wonende personen belastingplichtig zijn, daarbij onderscheidende tusschen hen, die al of niet in de vermogensbelasting zijn aangeslagen,
- „ 3, wat voor binnen het Rijk wonenden als winst of belooning geldt, en wat is te verstaan onder het zuiver bedrag daarvan,
- „ 4, over welke tijdperken voor diezelfde personen het inkomen wordt berekend,
- „ 5, waarvoor andere dan natuurlijke personen belastingplichtig zijn (art. 1, b en c),
- „ 6, als voren ten aanzien van buitenslands gevestigden (art. 1, d—i), en
- „ 7, wie de belasting verschuldigd is, voor zoover eene bepaalde aanduiding gewenscht scheen.

Voorts behelst art. 8 eenige vrijstellingen, terwijl in art. 9 de tarieven zijn opgenomen met eene speciale tractaat-bepa-

ling in art. 10. De overige artikels betreffen in hoofdzaak de administratieve techniek.

Houdt men in gedachten, dat de bedrijfsbelasting als het complement der vermogensbelasting is te beschouwen, die te zamen als eene volledige inkomstenbelasting moeten werken, dan zal men inzien, dat in de eerste inkomsten moesten worden ondergebracht, welke niet resulteeren uit bezit van vermogen. In algemeene termen uitgedrukt, zouden wij dus kunnen zeggen, dat iedere vergoeding, voor intellectueelen en materiëelen arbeid ontvangen als winst of belooning onder toepassing der bedrijfsbelasting zal vallen. Met betrekking tot de hier te lande wonende personen geeft de wet van winsten en belooningen eene omschrijving, en begrijpt zij daaronder al hetgeen in geld of geldswaarde (b.v. vrije woning, vrij vuur en licht, kost en inwoning, enz.), wordt genoten uit bedrijf, beroep, onderneming, ambt, waardigheid, bediening of betrekking, tijdelijk of voor eens verrichte werkzaamheid (b.v. auteurs-honorarium) van welken aard ook, bedongen of niet bedongen. Van aandeel in winst en overwinst is evenzeer bedrijfsbelasting verschuldigd, tenzij het betreft uitdeelingen op aandelen in naamlooze vennootschappen, enz., waarvan de winst reeds bij de bron in aanslag is genomen, of wel winstuitkeeringen, als verzekerde genoten, die in den regel slechts voortspruiten uit verhoogde premiën en dus eigenlijk meer eene teruggave zijn.

De opsomming is hiermede niet geëindigd, want niet alleen winsten en belooningen, ook wachtgelden, pensioenen, verschuldigde — d. i. krachtens wets-, contractueele bepaling of rechterlijke uitspraak (zie art. 280 Burg. Wetb.) — periodieke uitkeeringen, andere dan die in art. 3, 3^e lid, *) der wet op de vermogensbelasting genoemd, en verschuldigde verstrekkings van levensonderhoud, huisvesting en andere zaken, (verg. de artt. 375—384 Burg. Wetb.) zijn binnen het bereik der wet gebracht. In al deze gevallen toch ligt in meerdere of mindere mate opgesloten eene vergelding voor vroegere dienstprestatien.

Lijfrenten, aanvankelijk in het 1^e ontwerp-wet der ver-

*) Art. 3, 3^e lid luidt:

„Voorts wordt als vermogen beschouwd, een bij deze wet vast te stellen veelvoud van het bedrag of de geldswaarde der jaarlijksche ontvangsten terzake van in opstal, erfpacht en dussgenaamde vaste huur of pacht uitgegeven goederen; terzake van tiend, grond, rente of andere op onroerende goederen gevestigde schuldpligtigheid; en terzake van gevestigde of alijdurende renten en uitkeeringen van polderkassen.”

mogensbelasting begrepen, werden daar uitgelicht, om hier overgebracht te worden, daar in menig geval eene lijfrente de strekking heeft van pensioen, de grens overigens moeilijk te trekken en ook de vermogenswaarde, naargelang van leeftijd en gezondheid van den lijfrentetrekker, zeer veranderlijk is. *) Uitgezonderd zijn evenmin toelagen, (b.v. delegaties van traktement) verschuldigd of niet verschuldigd, voor zoover zij worden verstrekt door buitenslands gevestigden, waaronder niet begrepen zijn de Nederlandsche staatsambtenaren, onder art. 1 *d*, hier te lande belastingplichtig, en zulks, zooals wel van zelf spreekt, ter vermijding van dubbele belasting.

Nog verder in de wet ontmoeten wij eene zeer bijzondere bepaling in art. 2 § 2.

Voor hen n.l., die niet in de vermogensbelasting zijn aangeslagen, omdat hun vermogen minder bedraagt dan *f*13000, moeten de hiervoor bedoelde inkomsten worden verhoogd met *f*40 van elke *f*1000, waaruit hun vermogen bestaat, — opgevat en berekend naar de wet van 27 September 1892 (Stbl. n°. 223). De strekking dezer bepaling ligt voor de hand; zij is rationeel, als men bedenkt, dat de vrijstelling in de vermogensbelasting berust op de onderstelling, dat de belastingplichtige uitsluitend van een klein inkomen uit vermogen moet leven. Wordt evenwel het inkomen vermeerderd en daaraan toegevoegd een zeker bedrag uit arbeid verkregen, dan wordt de draagkracht grooter en is het billijk om naar de gezamenlijke inkomsten belasting te heffen. Het doel, om eenen aanslag op te leggen, indien inkomsten uit arbeid, enz. en uit een vermogen beneden *f*13000 te zamen het vrijgestelde bedrag beneden *f*650 (zie tarief A onder art. 9) overtreffen, beoogt slechts de zuivere toepassing eener enkelvoudige inkomstenbelasting. Een beroepsinkomen van *f*2000 met een vermogensbezit van *f*12000 zal bijgevolg bij de aanslagsregeling gelden voor *f*2480.

*) Lijfrente is eene kansovereenkomst, waarover gehandeld wordt in het 3e Boek, 16e Titel, 2e Afd., Burg. Wetb. Zooals het woord reeds aanduidt, is zij gevestigd op het lijf (leven) van een of meer personen en eindigt zij met den dood van dezen. In dit laatste ligt haar kenmerkend karakter. Tegenover het genot eener hooge rente, staat het verlies van de hoofdsom.

Eene lijfrente is dus wel te onderscheiden van de gevestigde of altyddurende renten, waarvan sprake is in den 15en Titel, 3e Boek, Burg. Wetb., waarbij het kapitaal niet kan worden opgeëischt, dan onder zekere bij de wet genoemde omstandigheden, al behoudt daarentegen de debiteur te allen tijde het recht van aflossing. Deze renten vallen onder de vermogensbelasting en zijn genoemd in art. 3, 3e lid, jo art. 7 *c* en art. 8 der betreffelijke wet of onder de bedrijfsbelasting (verg. art. 2 § 2 der wet), alnaarmate het de berekening betreft van een vermogen van *f*13000 en daarboven of van minder bedrag.

Voor buitenslands gevestigden is van het beginsel uitgegaan, dat, waar de wet de winsten van hier te lande gevestigden treft, ook de buitenlanders, die geheel hetzelfde doen, als de ingezetenen, aan de belasting niet behooren te ontsnappen, enkel omdat hunne woonplaats niet binnenslands is gevestigd.

Het spreekt echter van zelf, dat daarbij bijzondere regelen moesten worden gesteld, zoowel met betrekking tot hetgeen te hunnen aanzien als winst en belooning geldt, als met het oog op de berekening van het zuiver belastbaar bedrag. Wij verwijzen daartoe naar art. 6.

Hierboven werd reeds gezegd, dat elke vergoeding voor intellectueelen of materieelen arbeid als winst of belooning onder de toepassing der bedrijfsbelasting zal vallen.

Dit is echter geen streng gelimiteerd begrip, dat elken twijfel buiten sluit en de vraag deed zich bij de beraadslaging over de wet al dadelijk voor, of het verhuren van woningen bloot als geldbelegging of als bedrijf is aan te merken. Een bepaald kenmerk toch voor een bedrijf is in de wet niet aangegeven. Dit te doen, achtte de Minister niet alleen overbodig, doch ook bedenkelijk, omdat de gevallen te zeer uiteenloopen, om onder eene algemeene definitie te worden samengevat. Tot zekere hoogte was de Regeering intusschen van gevoelen, dat het verhuren van woningen als bedrijf moest worden beschouwd, zooals blijkt uit de in het ontwerp voorkomende bepaling betreffende de z.g. huisjesmelkers, luidende:

„Personen, die hun bedrijf maken van het verhuren van ongemeubelde *) woningen voor niet langer dan bij de maand aan tien of meer hoofden van gezinnen of alleenwonende personen, niet bij hen in dienst, worden geacht, behoudens tegenbewijs, in dat bedrijf eene zuivere winst te maken van een vierde gedeelte der ontvangen huurpenningen.”

Tot verdediging dezer bepaling voerde de Minister aan, dat het verhuren van woningen, waarvoor men eene geheele administratie houdt, niet eenvoudig kan worden gezegd bloot

*) »Wanneer iemand” — aldus de Heer VAN HOUTEN — »een gemeubileerde kamer verhuurt, om een gedeelte zijner woning productief te maken, dan is dit geen bedrijf; maar als de houder van een pension of hotel zijne vertrekken verhuurt en bovendien dépendances huurt, om daarin gasten te huisvesten, dan is dit wel degelijk een bedrijf. Bij onze tegenwoordige zeden en de toepassing der patentwet wordt het verhuren van gedeelten van woningen, door houders van pensions en hotels, een bedrijf geacht.”

»De vrees, dat de methode van berekening hier aangegeven, ook zou worden gevolgd door houders van pension of hotel, heeft geleid tot de opneming van het woord »ongemeubeld.” Niet om alleen het verhuren van ongemeubelde woningen tot bedrijf te stempelen, in tegenstelling van gemeubelde.”

belegging van vermogen te zijn. Het mag eerder worden beschouwd als een bedrijf, volkomen gelijkstaande met dat van eenen bakker of kruidenier, — eene administratie, welke eigenaardige werkzaamheden en moeielijkheden medebrengt, maar ook eigenaardige voordeelen geeft, want zoodra arbeid verricht wordt, administratie aan de zaak is verbonden, is er iets meer dan eene rente, is er winst. En die winst moet belast worden. Daarbij moest een zekere grenslijn getrokken worden tusschen het hebben van huizen als kapitaalbelegging en het maken van een bedrijf van het bezit en verhuren van woningen. Die grens werd gezocht in een zeker getal woningen en in een bepaalden huurtermijn, ten einde daardoor buiten te sluiten, wat bij het bedrijf van huisjesmelker niet behoort en om positieve waarborgen te hebben, dat geen inkomsten aan de belasting worden onderworpen, die niet tot bedrijfsinkomsten kunnen worden gerekend.

In dit regeeringsvoorstel zag de Heer Bool intusschen een bezwaar in de aangenomen grens, waardoor de toepassing der wet ten eenenmale het doel zou missen, daar in de practijk al spoedig een eenigszins langer huurtermijn zou worden overeengekomen, terwijl toch huur over ruimer tijdvak niet altijd gezegd kan worden enkel geldbelegging te zijn. Een door hem ingediend amendement had de strekking, om elke restrictie weg te nemen en aan de Administratie de quaestie over te laten, of er al dan niet sprake kan zijn van bedrijfsuitoefening. De Heer DONNER noemde het regeeringsvoorstel het creëren van een nieuw bedrijf, waarbij een willekeurig criterium wordt gesteld. Een groot deel der verhuurders van huizen voor langeren termijn valt er buiten, niettegenstaande tal van ondernemers met opgenomen kapitaal huizen bouwen en verhuren. Het amendement Bool schept naar zijn gevoelen zuivere willekeur, want als men het object niet kan bepalen, zooals de Minister zelf verklaarde, dan vervalt ook de grond voor de belasting zelf. Daarom stelde deze afgevaardigde voor, de geheele paragraaf te schrappen. Hiermede werd volgens den Heer VAN HOUTEN, echter niet uitgemaakt, dat het verhuren van woningen nimmer als een bedrijf zal zijn te qualificeeren.

Wilde men het voordeel, door de exploitatie van kleine woningen verkregen, nimmer als bedrijfswinst beschouwen, dan behoorde eene regeling te worden voorgesteld, die duidelijk aanwijst, welk gevolg het amendement DONNER zal hebben. Vervalt de paragraaf, dan kunnen bedoelde personen belasting-

plichtig blijven, doch wordt de speciale methode van berekening opgeheven. Ook de Minister wees op de rechtsonzekerheid, die het amendement zou doen ontstaan, doch de Kamer schonk niettemin daaraan hare adhaesie met 63 tegen 29 stemmen. *) Na deze beslissing gaf de Minister geen gevolg aan den door de Heeren HEEMSKERK en DONNER uitgesproken wensch, om ergens in de wet eene duidelijke bepaling op te nemen, waaruit zou kunnen blijken, dat huisjesmelkers niet vallen in de bedrijfsbelasting. Nu dus geene vrijstelling in de wet voorkomt, zal voor elk geval in 't bijzonder moeten worden beslist, of het verhuren van woningen al dan niet geschiedt bij wijze van bedrijf.

Nog op eene speciale wetsbepaling worde hier ter plaatse gewezen.

Zullen n. l. de winsten of verliezen enkel uit belegging van kapitaal in fondsen of goederen voor de bedrijfsbelasting in rekening komen, dan stelt art. 3 § 1, slotzinsnede, den eisch, dat dit geschiede in beroep of bedrijf. Den particulier laat de wet ongemoeid. Maakt hij hooge rente met beleeningen of prolongatie, realiseert hij winsten uit premie- en tijdaffaires, aan dit alles ligt speculatie, geen eigenlijke arbeid ten grondslag en vermeerderd of vermindert zijn kapitaal, dan kan dit alleen voor de toepassing der wet op de vermogensbelasting van invloed worden.

Nu heeft men hierbij in het oog te houden, dat de wet enkel spreekt van belegging. Gaat de handeling verder, zóó, dat niet enkel de risico bestaat in eene bloote rijzing of daling van prijzen, maar voegt zich daarbij eene beschikking over goederen en fondsen, waarvan men door verwerking, plaatsing, enz. hoogere waarde tracht te bedingen, dan zal moeten worden beoordeeld, of dit geschiedt in bedrijf of beroep. Koopt b. v. iemand land, om dat verkaveld weder in kleine perceelen te verkoopen, dan kan dit, zoo het slechts eene toevallige onderneming is, geen beroepsuitoefening heeten, maar wel zal het zulks worden, indien iemand meer bepaald van dergelijke bouwgrondspectatiën zijn werk maakt, hetgeen naar de omstandigheden moet worden beoordeeld.

*) De Heer HARTOGH wilde aan het votum de bepaalde zekerheid verbinden, of het verhuren van woningen al dan niet naar de bedoeling der wet een bedrijf is. Als laatste spreker werd hij echter niet meer beantwoord, maar onder de vóórstemmers vinden wij den Heer BOOL, terwijl ook de Heer VAN HOUTEN verklaarde, aan het behoud der paragraaf niet bijzonder te hechten; natuurlijk in een anderen zin dan de Heer HARTOGH, die met den Heer A. VAN DEDEM alleen het huren om weder te verhuren een bedrijf noemde.

V.

Natuurlijke personen worden belast naar het zuiver bedrag der jaarlijksche inkomsten, d. i. na aftrek der geleden verliezen. Is deze bewerking toegepast, dan komt verder in mindering het jaarlijksch bedrag der verschuldigde lijffrenten, pensioenen, gevestigde of altijddurende renten en de jaarlijksche som der uitgaven voor verschuldigde verstrekkingen van levensonderhoud, huisvesting of andere zaken. Deze bepaling stemt overeen met die in art. 8 der wet op de vermogensbelasting, waar, door vermenigvuldiging met den factor 20, eerst eene herleiding tot vermogen (het object) plaats heeft. Is dus de belastingplichtige in die belasting aangeslagen of is bij de berekening van het vermogen beneden f 13000 de vermindering reeds in aanmerking genomen, dan komt zij niet meer te pas. De bedoelde uitkeeringen kunnen afwisselend zijn. In dat geval wordt het gemiddelde per jaar gerekend over de drie laatste belastingjaren of c. q. over den tijd van het bestaan der schuld.

Eene zeer billijke bepaling houdt de wet in ten opzichte van hen, die meer schuld hebben dan vermogen of ook enkel schulden.

De som, waarmede deze in het afgelopen belastingjaar zijn verminderd, mits betaald uit bespaarde inkomsten, kan worden afgetrokken. Geschiedt de afbetaling uit eene in den loop van het jaar ontvangen erfenis, geschenk of ander buitensche, dan, zooals wel van zelf spreekt, is dat niet toegelaten. Behalve aflossing kan bovendien de over het ingetreden belastingjaar te betalen rente van schulden, voor zoover zij niet door vermogen gedekt zijn, op de jaarlijksche inkomsten gekort worden.

Stellen wij de volgende voorbeelden tot toelichting.

A. heeft een beroepsinkomen van f 3000. Daarbij een vermogen van f 15000, dat hem werd gelegateerd onder den last eener jaarlijksche uitkeering van f 150 aan X. gedurende diens leven. Zijn vermogen opgevat en berekend volgens de bepalingen der wet van 27 Sept. 1892 (Stbl. n°. 223), bedraagt dus f 15000 — $(20 \times f$ 150) = f 12000. Voor de bedrijfsbelasting heeft hij mitsdien aan te geven :

$$\begin{array}{rcl} \text{Beroepsinkomen} & . & . & f & 3000 \\ f & 40 \times 12 & (\text{art. 2 } \S \text{ 2}) & " & 480 \\ \hline & & & & f & 3480. \end{array}$$

B. heeft een beroepsinkomen van f 3000 en eene schuld van

f 5000, waarvan hij 5 % rente betaalt. In het afgelopen jaar loste hij daarop f 500 af (uit bespaard inkomen), zoodat bij den aanvang van het ingetreden jaar f 4500 schuld overbleef.

Aldus:	beroepsinkomen	f 3000
	waarvan af: de aflossing ad f 500	
	5 % rente van f 4500 „ 225	„ 725

Belastbaar naar f 2275

Had A. een huis in eigendom volgens de bepalingen der wet op de vermogensbelasting gesteld op eene waarde van f 10000 en rustte daarop eene hypotheekschuld ad f 15000 tegen 5 % met f 500 jaarlijksche aflossing, ook dan zou het bedrag der zuivere inkomsten op f 2275 moeten worden gesteld. Mocht hij in dit geval 4 % van f 10000 bij zijn inkomen voegen en daarentegen 5 % van f 14500 + f 500 af trekken, dan ware er voor hem eenig voordeel bij, doch eene dergelijke berekening steunt niet op de wet, die geen vermogen onderstelt, zoodra het passief het actief overtreft. Het huis kan werkelijk f 15000 waarde vertegenwoordigen en feitelijk bestaat er dus geen schuld, doch de fout ligt hier bij de aangehaalde wet van 27 Sept. 1892.

Zullen vermogens- en bedrijfsbelasting zich bij elkander aansluiten, zoo moet vaststaan, welk deel van een inkomen, dat èn uit vermogen èn uit arbeid voortvloeit, door de eerste reeds is getroffen. Een zeker rente-percentages moet worden aangenomen, uitdrukken de belaste vermogensinkomen. Aan de waarheid het meest nabij werd dit gesteld op 4 %. „M. a. w.” — zoo lezen wij in de Memorie van Toelichting — „wanneer een koopman of fabrikant f 100000 in zijne zaak heeft belegd en hij verdient daarmee f 10000, zoo wordt uitgegaan van dit denkbeeld: die f 10000 zijn reeds ten bedrage van f 4000 getroffen door de vermogensbelasting, derhalve mag bij dit ontwerp slechts van belasting der overige f 6000 sprake zijn. Het doel is geweest, om te komen tot eene belasting der zuivere ondernemerswinst boven de 4 %, behoudens de noodig gekeurde vrijstellingen, die ook in de vermogensbelasting niet ontbreken. Het begrip „ondernemerswinst” moge in de wetenschap — gelijk ieder oeconomisch begrip — tot veel verschil van meening aanleiding hebben gegeven, voor den man der praktijk is het een volkomen klaar begrip. Geen koopman of fabrikant, die boek houdt, zal op de vraag, hoeveel in een gegeven jaar zijn winst boven 4 % van zijn kapitaal bedraagt,

het antwoord behoeven schuldig te blijven. Ook dan niet, indien het door hem aangewende kapitaal afwisselend is geweest. Dat iemand nu een groot, dan een kleiner deel van zijn vermogen in zaken heeft belegd, komt gelijk van zelf spreekt, in den regel slechts voor bij personen met vermogens van zekeren omvang. Wie een gering kapitaal heeft, kan nooit iets daarvan missen; de afwisseling bestaat bij hem alleen in het bedrag der opgenomen gelden, der op hem lopende wissels. Doch wie met een groot kapitaal werkt, pleegt ook te zorgen voor eene goede boekhouding en voor hem is het eene geringe moeite, die boekhouding tot eene nauwkeurige renterekening uit te strekken. Zijn er associé's, zoo is die rekening zelfs onmisbaar en ontbreekt zij dan ook nimmer. In één woord, het denkbeeld om naast het inkomen uit vermogen de ondernemerswinst boven 4 % van het aangewende kapitaal te treffen, is een praktisch zeer wel uitvoerbaar denkbeeld."

Naar dit beginsel is art. 3 § 2a geredigeerd. *) Het laat toe, om tot het belastbare zuiver bedrag te komen, de bruto-winst te verminderen met 4 % der kapitalen, die de belastingplichtige in eigendom of vruchtgenot heeft (berekend volgens art. 7 der wet op de vermogensbelasting, d. i. dus voor goederen in vruchtgenot of vruchtgebruik over de volle waarde), of met den bedongen rentevoet van opgenomen kapitalen, in beide gevallen echter onder voorwaarde, dat zij in bedrijf of beroep zijn aangewend en de vruchten daarvan tevens zijn begrepen onder de inkomsten. **)

Op den regel van aftrek van 4 % zijn niettemin enkele uitsonderingen bij amendement in de wet gebracht. Zij betreffen:

- 1°. de stichtingen (art. 5, § 4),
- 2°. de in art. 1, lett. e, bedoelde buitenlandsche vennoten in Nederlandsche vennootschappen en maatschappen (art. 6, § 2), en

*) Winstuitkeeringen genoten door commanditaire vennoten uit commanditaire vennootschappen *niet* op aandeelen (want anders zou de winst reeds getroffen zijn bij de bron), kunnen ter berekening van haar zuiver bedrag eveneens verminderd worden met 4 pct. van het kapitaal, waarvoor deze vennoten deelgerechtigd zijn in de vennootschap. Dit is ten overvloede nog gezegd in § 5 van art. 3.

**) Gebouwde eigendommen door den belastingplichtige of zijn gezin bewoond, en voor bedrijf of beroep in gebruik, worden niet gerekend tot de hier bedoelde kapitalen te behooren, want daarvoor geldt de bepaling bij § 4 van art. 3.

3°. de in het buitenland gevestigden, waarvan sprake is in art. 6, § 5, 1° en 2° zinsnede, litt. a.)*

Ofschoon door den Minister bestreden, als strijdig met het stelsel der wet, vereenigde toch de meerderheid der Kamer zich met de voorgestelde uitzonderingen, overwegende, dat, waar geen aanslag in de vermogensbelasting wordt opgelegd, en feitelijk een beroep of bedrijf wordt uitgeoefend, de reden voor bedoelden aftrek niet gemotiveerd schijnt.

Behalve den aftrek voor bedrijfskapitalen kunnen nog tal van uitgaven, aan de uitoefening van bedrijf, beroep en ambt verbonden, of reducties worden toegepast, om tot de zuivere belastbare bate te geraken.***) Zoo o. a. zal een winkelier kunnen aftrekken het loon aan winkelpersoneel betaald, de vrachten en pakhuishuur, de assurantie voor winkel en pakhuishoofraad en de als onverhaalbaar afgeschreven winkschuld. Woont hij b. v. in een gehuurd huis, dan komt mede in mindering het deel der huur, waarop de winkel is begroot (art. 3, § 4). Een notaris zal in mindering brengen de uitgaven voor kantooronkosten (traktementen aan personeel, enz.) Bewoont hij b. v. een eigen huis, dan bovendien het deel der kadastrale huurwaarde, waarop het kantoorlokaal kan worden begroot (art. 3, § 4). Een dokter zal de uitgaven voor paard en rijtuig enz. onder de kosten brengen. Een ambtenaar de verplichte bijdragen en kortingen voor pensioenen of fondsen. Fabrikanten b. v. de kosten van onderhoud en herstelling van fabrieksgebouwen en werktuigen, afschrijvingen, retributiën en belastingen (de directe uitgezonderd), drukkende op het bedrijf, winstuitkeeringen aan personeel, bijdragen aan fondsen en verzekeringspremiën voor personen in zijnen dienst of toelagen aan invaliden en nagelaten betrekkingen van vroeger dienstpersoneel.

Als regel kan men stellen, dat alleen die kosten worden geleden, welke rechtstreeks verband houden met de uitoefening van bedrijf, beroep of ambt. Daaronder vallen bijgevolg niet de uitgaven voor woning en huishouding, voor onderhoud en opvoeding van kinderen of onverschuldigde uitkeeringen (art. 3 § 3).

Premiën voor levensverzekering, pensioen of lijfrenten mogen

*) Men vergelijke mede de aanteekening op art. 6, § 3.

**) In sommige gevallen kunnen kosten voor niet meer dan de helft in rekening worden gebracht.

Verg. art. 3, § 2, litt. c, de slotbepaling.

worden afgetrokken tot 5 % der bruto-inkomsten volgens art. 2 § 1, doch hoogstens ten bedrage van f 100. Dit geldt als eene algemeene bepaling. Pensioenen, wachtgeld en lijfrenten (met uitzondering van de z. g. huwelijksgiften) komen voor de eerste f 1000 slechts voor de helft in aanslag. Trekt iemand b. v. een pensioen van f 1600, zoo wordt hij naar f 1100 aangeslagen. Betaalt hij voor eene uitkeering bij overlijden in eene levensverzekering f 100 jaarlijksche premie, dan zal hij nog f 80 (5 % van f 1600) kunnen korten. Bedroeg het pensioen f 1200, dan zou dit bedrag berekend worden op f 700, doch, bij dezelfde levensverzekeringspremie van f 100, teruggebracht worden op f 640 en dus geen belasting verschuldigd zijn, daar tarief A begint met f 650. Had hij ook in de vermogensbelasting bij te dragen, dan zou hij niet zijn vrijgesteld (verg. de tarieven B).

De wet bepaalt, dat de binnen het Rijk wonende man, behoudens verhaal, uit eigen hoofde belastingplichtig is voor het inkomen van zijne vrouw (art. 2 § 5). Daarop zijn een drietal uitzonderingen, waarin de vrouw zelve dezen belastingplicht draagt, t. w.:

- 1°. in het geval van scheiding van tafel en bed, waaraan krachtens art. 298 B. W. per se scheiding van goederen verbonden is (verg. art. 288 en volgg. B. W.),
- 2°. bij scheiding van goederen volgens art. 241 B. W. krachtens rechterlijk vonnis, en
- 3°. indien de vrouw zich bij huwelijksche voorwaarden reserveerde het beheer van haar roerend en onroerend goed en het vrije genot van hare inkomsten krachtens art. 195 B. W.

Om echter te voorkomen, dat bij de zelfstandige aangiften sub 2°. en 3°. in sommige gevallen niets en in andere met het oog op de progressie te weinig zou worden betaald, laat de wet geen splitsing toe bij de berekening der verschuldigde belasting van de inkomsten van man en vrouw, maar wordt de uitkomst dier berekening in evenredigheid tot het bedrag van ieders inkomen omgeslagen. Het doel der bepalingen is dus, om de vrouw een eigen reclame-recht te geven, met vermijding van de zooeven genoemde nadeelen. Is er in de gevallen sub 2°. en 3°. nog één gezin, in het geval sub 1°. bestaat dit niet meer, maar is er slechts een zwakke band, die een nieuw huwelijk verbiedt en de gelegenheid laat tot verzoening (artt. 255, 297 en 303 B. W.).

Om voor natuurlijke personen, die hier te lande wonen of

zich hier metterwoon vestigen een tijdperk vast te stellen, waarover de jaarlijksche inkomsten moeten worden berekend, bepaalt art. 4, dat alle vaste inkomsten worden genomen naar het jaarlijksch bedrag bij den aanvang van het belastingjaar of van de belastingplichtigheid. Voor de bepaling van alle overige inkomsten (daaronder begrepen dag- en weekloonen) mocht een enkel jaar niet tot maatstaf dienen en was het noodig de gemiddelde zuivere baten over een langer tijdvak te nemen. Evenals art. 8 der vermogensbelasting en in overeenstemming met de meeste buitenlandsche wetgevingen geldt daarvoor een tijdvak van drie jaren. Is een bedrijf, beroep, enz. nog geen drie jaren hier te lande uitgeoefend, dan worden de verkregen inkomsten berekend over het tijdsverloop tusschen den aanvang of de aanvaarding van het beroep, enz. en het einde van het laatste kalenderjaar (de maand van aanvang voor eene geheele gerekend), tenzij bij korter duur dan een jaar, in welk geval zij worden begroot. *) Valt het boekjaar eener onderneming niet samen met het kalenderjaar, dan treedt het boekjaar daarvoor in de plaats.

De wet vraagt naar de baten der toekomst. Voor vaste traktementen is na te gaan op welke cijfers zij zijn bepaald, maar voor afwisselende inkomsten moesten de gemiddelden van vorige jaren worden genomen, om op die wijze de toekomstige te kunnen ramen. Op dezen regel zijn een paar uitzonderingen: 1°. de onvaste toelagen van buitenslands gevestigden, welke worden berekend naar het vermoedelijk bedrag, en 2°. de inkomsten wegens tijdelijke werkzaamheden, welke worden gebracht onder de inkomsten van het belastingjaar, volgend op dat, waarin zij zijn ontvangen. **)

Om de noodzakelijkheid te ontgaan, telkens in de berekening van gemiddelden wijziging te moeten brengen, stelt de wet verder zekere grenzen, om te beoordeelen, of er werkelijk van aanvang of aanvaarding van een beroep, bedrijf, enz. sprake mag zijn. Men raadplege daarover art. 4, § 3, voorlaatste zinsnede.

VI.

Voor de hier te lande gevestigde naamlooze vennootschappen,

*) Verg. de overgangsbepaling in art. 57.

**) Verg. de overgangsbepaling in art. 56.

commanditaire vennootschappen op aandeelen, coöperatieve of andere vereenigingen, en onderlinge verzekeringmaatschappijen, is de belastingplicht naar een anderen maatstaf geregeld dan voor de natuurlijke personen. De hier opgenoemde fictieve personen, met uitzondering van de sociëteiten, zijn n.l. belastingplichtig naar het bedrag der gewone en buitengewone uitdeelingen en te hunnen aanzien kan er bijgevolg eerst van eenen aanslag sprake zijn, als werkelijk uitdeelingen plaats hebben en inkomsten zijn verkregen, waarvan de fiscus zijn tantième vordert.

Van welken aard ook die uitdeelingen zijn, gedurende het belastingjaar uitgekeerd aan oprichters, concessionarissen, preferente en gewone aandeelhouders, leden en andere deelgerechtigden in de winst (men denke aan houders van z.g. actions de jouissance), doet niets ter zake. Wordt echter aangetoond, dat in die uitdeeling tevens aflossing van kapitaal is begrepen, dan kan het bedrag daarvan worden afgetrokken tot het gestorte kapitaal geheel is afgelost of afgeschreven.

Daarentegen wordt bijschrijving op en uitreiking van aandeelen of obligatiën, indien daarvoor geen storting werd gedaan, als uitkeering beschouwd. Zoo ook zal bij liquidatie het batig saldo, voor zooveel dit het gestorte kapitaal overtreft, als uitdeeling worden aangemerkt. De wet spreekt van saldo en begrijpt daaronder zoowel geld als geldswaarde. Gebruikte zij enkel de uitdrukking „geld”, dan zouden bij liquidatie gebouwen, gronden en voorradige goederen kunnen worden overgedragen aan eene vennootschap, die betaalde in aandeelen of obligatiën en werd zodoende het doel der wet gemist.

Het kan verder voorkomen, dat de vennootschappen, vereenigingen en maatschappijen genoemd in art. 1 *b* ontvangsten boeken, terzake van het bezit van aandeelen op naam in andere zoodanige vennootschappen, enz. Daar deze ontvangsten reeds zijn belast bij de bron, waaruit zij vloeien, kunnen zij van het bedrag der uitdeelingen worden afgetrokken. Opat evenwel de controle niet al te zeer zou worden verzwaard en al te veel twijfel aan de waarheid zou overblijven, geven ontvangsten op toonder-aandeelen geen recht op dien aftrek.

Onder uitdeelingen heeft men blijkbaar slechts te verstaan die van winst. Art. 5 § 1 noemt eenige gevallen op, welke daaronder niet zijn te rangschikken, t. w.:

1°. de uitdeelingen aan leden der directie of van het bestuur

- en aan het personeel q. q., wordende deze personen daarvoor toch zelfstandig belastingplichtig;
- 2°. de uitdeelingen of uitkeeringen aan onderstand genietenden in deze hunne eigenschap, b.v. aan zieken en werkloozen door eene vakvereeniging en aan verzekerden, voor wat aangaat de bedragen, waarvoor verzekerd is, en dus met uitsluiting van winstuitkeeringen aan verzekerden (verg. voor natuurlijke personen de bepaling van art. 3, § 1, litt. b); en
 - 3°. uitdeelingen in den vorm van teruggave van betaalde contributiën, zooals bij verdeeling eener vereenigingskas mogelijk is, tenzij dit geschiedt door vereenigingen, welke eene winkelnering, een fabriek of handwerk drijven en zulks ter voorkoming, dat betalingen wegens inkoop en bij coöperatieve vereenigingen onder den naam van contributiën zouden doorgaan.

Ten einde te vermijden, dat in sommige gevallen de belasting door willekeurige opvattingen nopens den aard der verkregen voordeelen door belastingplichtigen zou worden verkort, was het noodig eenige bepalingen in de wet op te nemen, omtrent hetgeen bij enkele bedrijven en beroepen van fictieve personen als winst zal gelden. Zoo is voor reederijen tot maatstaf genomen het bedrag der uitkeeringen aan deelhebbers, verminderd met eene rente van 7 % in het jaar over het aangewende kapitaal, berekend naar een gemiddelde van 3 jaren of korter tijdvak (art. 5 § 2), terwijl bij liquidatie als winst geldt, wat meer wordt uitgekeerd dan het gestorte kapitaal. Sociëteiten zijn belastingplichtig naar het bedrag (van het vorige boekjaar) der contributiën, entréegelden en ontvangsten wegens levering van consumtie, verpacht of niet verpacht, en het verschaffen van uitspanning, een en ander na aftrek van de rente, kosten, enz. bedoeld bij art. 3 § 2.

Stichtingen, die een beroep of bedrijf uitoefenen, worden belast naar het zuiver bedrag der inkomsten, berekend volgens art. 3, zonder aftrek van renten voor in het beroep of bedrijf gestoken eigen kapitalen.

Over het al of niet betrekken der coöperatieve vereenigingen in de belasting en over hetgeen ten opzichte van deze vereenigingen als winst is aan te merken, openbaarden zich in de gewisselde stukken en bij de beraadslaging zeer afwijkende opvattingen. Tegenstanders van de regeeringsvoordracht formuleerden hunne zienswijze in een tweetal amendementen.

Het eene, dat van den Heer VAN KARNEBEEK, *) beoogde niet enkel de coöperatieve vereenigingen, maar ook de overige vereenigingen (b. v. de sociëteiten) en de onderlinge verzekeringmaatschappijen uit het artikel te lichten, indien de werkring zich uitsluitend bepaalde tot de leden. Het andere, dat van den Heer KERDIJK c.s., **) bedoelde alleen de uitsluiting der coöperatieve vereenigingen, voor zooveel hare bemoeiingen zich niet verder uitstrekken dan tot de leden.

Achttē men den aanslag in de belasting op de besomde voordeelen uit handelingen met niet-leden algemeen billijk en gerechtvaardigd, dáár, waar deze zich bepalen tot de leden, kon, naar het gevoelen der voorstellers van de amendementen, slechts eene miskennis van den aard der coöperatie er toe leiden van handels- en bedrijfswinsten te spreken. Zoo kan de coöperatieve consumtie-vereeniging of de verkoopprijzen zóó laag stellen, dat zij niet meer bedragen dan de prijzen van inkoop plus de kapitaalrente en de onkosten, of zij kan verkoopen tegen de gewone prijzen van den détailhandel en het geldelijk voordeel onder de leden verdeelen. In het eerste geval is er geen saldo, in het andere geval kan er slechts sprake zijn van restitutie van het te veel betaalde. Deze restitutie te belasten als inkomsten, zou zijn in strijd met het stelsel der wet, die eene inkomstenbelasting heft en geen bedrijfsbelasting is in den zin eener recognitie, verschuldigd voor de uitoefening van het bedrijf. Wanneer enkele personen gezamenlijk voor huishoudelijk gebruik eenen inslag doen, om van de en-gros-prijzen te profiteeren, zal men niet spreken van eene eigenlijke handelswinst. Met welk recht zal men dan een ander karakter toekennen aan dezelfde handeling, als een groot aantal personen daaraan deelnemen en eene zekere wettelijke regeling wordt in het leven geroepen, om de verdeling van het ingekochte naar ieders behoefte te doen plaats hebben? Evenals de kruidenier, verhoogt ook de winkelvereeniging den inkoopsprijs met zeker bedrag. Voor zoover dat bedrag

*) Om litt. b van art. 1 te lezen:

»Van hier te lande gevestigde naamlooze vennootschappen en commanditaire vennootschappen op aandeelen en van hier te lande gevestigde coöperatieve of andere vereenigingen en onderlinge verzekeringmaatschappijen wier werkring zich niet bepaalt tot hare leden.»

**) Om in litt. b van art. 1 in plaats van de woorden: »Coöperatieve of andere vereenigingen en onderlinge verzekeringmaatschappijen», te lezen:

»Coöperatieve vereenigingen, voor zooveel haar werkring zich tot derden uitstrekt, andere vereenigingen en onderlinge verzekeringmaatschappijen».

onkosten vertegenwoordigt, kan er bij beiden geen winst zijn, maar al wat meer op den verkoopprijs wordt gelegd, is voor den kruidenier winst, voor de coöperatieve vereeniging niets dan teruggave van hetgeen aanvankelijk te veel werd betaald. Feitelijk zal dus belasting worden geheven van de uitgaven. Nu kan men door verlaging van prijzen beneden den particulieren winkelprijs den aanslag in de belasting tot een minimum beperken en de aantrekkelijkheid door het gemis eener uitkeering zal, zooals uit de cijfers van buitenlandsche coöperatieve vereenigingen valt te bewijzen, wel niet geringer worden, doch het groote voordeel van kapitaalvorming door de leden, de grootste zegen der coöperatie, zal wegvallen. Waar b.v. aan de winkelvereeniging eene organisatie is verbonden tot eigendomsverkrijging van arbeiderswoningen, treedt vooral het belang op den voorgrond, om die uitkeering te bestendigen, en dient vermeden te worden, dat de fiscale wet daarin wijziging brenge. Deze argumenten bleven niet onbeantwoord. Dat de winsten van coöperatieve vereenigingen geen winsten zouden zijn in den waren zin des woords, schijnt moeilijk vol te houden. Winst ontspruit uit waardeverschil en zoodanig verschil is hier aanwezig. Eene kleine hoeveelheid, afzonderlijk verkrijgbaar gesteld onder het bereik van eenen kring van consumenten heeft, in verhouding, eene hoogere waarde dan de groote hoeveelheid, waarvan zij deel uitmaakt. Van dat waardeverschil trekt de kruidenier partij, maar ook de coöperatieve vereeniging, om het even, aan wie zij verkoopt. De afgeleverde waren op bestelling der leden aan hunne woning bezorgd, vertegenwoordigen daar ter plaatse, en naar de behoefte verdeeld, eene handelswaarde, die grooter is dan de productiekosten. Die meerdere waarde wordt gecreëerd door middel van het kapitaal en het krediet der vereenigingen en de diensten van de loontrekkende beambten en bedienden. Het is een winst, die evenals de winst, door particuliere ondernemers behaald, in wier plaats hier de gezamenlijke deelgenooten treden, met handelsooperatiën wordt verkregen. In den rechtsvorm, die de coöperatieve vereenigingen gekozen hebben, valt niet meer te denken aan een gemeen eigendom van deelgenooten, waarvan ieder een deel krijgt, doch is er in werkelijkheid een onderlinge verkoop. Te beweren dat belasting zal worden betaald van de uitgaven en niet van de inkomsten, is met den werkelijken gang van zaken in strijd. Als de winsten verliesrekening geen overschot aanwijst, dan ontvangen de

leden niets, al zijn hunne uitgaven nog zoo groot en evenmin is voor den fiscus het object voor de belasting aanwezig. Bovendien besparing van uitgaven kan winst zijn en dit is het geval, als men coöperatief het winkelbedrijf uitoefent, want dan doet men de baten, die anders de winkeliers hebben, in eigen zak vloeien. Of men overigens aan derden levert, mag niet het criterium van belastbaarheid zijn. Dit te controleren ware reeds niet doenlijk, daar ieder lid voor anderen zoude kunnen inkoop, doch juist de winstuitkeering bewijst, dat uit de handeling voor gemeene rekening een handelspersoon is geboren, die dividenden noodig heeft, om zich te blijven ontwikkelen. Dat bij coöperatieve vereenigingen van winst mag worden gesproken, komt o. a. zeer duidelijk uit bij de coöperatieve voorschotbanken. Die vereenigingen worden in het leven geroepen door de behoefte aan krediet van lieden, die persoonlijk geen krediet hebben en dit verkrijgen door de collectieve verantwoordelijkheid der leden. Als de voorschot-vereeniging, doordien alle leden zich voor hare schulden solidair aansprakelijk stellen tegenover derden, van deze geld ter leen ontvangt en daarmee winst maakt, dan heeft deze zuiver het karakter van de winsten, welke bij deze wet zullen worden getroffen. Waar de winstuitdeeling geschiedt in verhouding van het op de aandelen gestorte bedrag, wordt zelfs dividend uitgekeerd aan hen, die zelve geen voorschotten nemen. Eischen billijkheid en recht hier geen belasting? Maar nog eene omstandigheid, niet zonder belang, pleit er voor, de coöperatieve vereenigingen binnen het bereik der wet te houden, n.l., dat, bij vrijstelling, menige naamlooze vennootschap in eene coöperatieve vereeniging zal worden omgezet bij de geringe bezwaren en moeilijkheden, welke daarbij zouden in den weg staan.

Hoe weinig de voorstellers der amendementen de Kamer hadden overtuigd, bleek bij de stemming. Het amendement van den Heer VAN KARNEBEEK werd verworpen met 81 tegen 1, dat van den Heer KERDIJK c. s. met 76 tegen 6 stemmen.

Met betrekking tot de coöperatie is het hier de plaats nog een ander punt te bespreken. De vrijstelling van landbouw en veeteelt in art. 3 § 7 opgenomen, is beperkt tot natuurlijke personen. Coöperatieve zuivelfabrieken worden dus belast naar de uitdeelingen, volgens de beginselen van art. 5 § 1, hoewel zij slechts de voortzetting zijn, onder gewijzigden vorm, van het reeds vrijgestelde bedrijf. Belasting op te leggen, waar eene combinatie van landbouwers gezamenlijk de melk

van hun vee verwerken, vond om die reden bestrijding en werd eene premie genoemd op de ouderwetsche karn tegenover de nieuwere werkwijze naar Deensche methode, door de concurrentie geboden. Deze zienswijze werd vertolkt in een amendement van den Heer Lieftinck om „de uitdeelingen van coöperatieve zuivelfabrieken, waar alleen het product van de bij de deelhebbers in eigen gebruik zijnden grond wordt verwerkt” onder de uitzonderingen van art. 5 § 1 op te nemen. Zoowel de Minister als de Commissie van Rapporteurs bestreden het amendement. Zij achtten het niet geraden, speciaal de coöperatieve zuivelfabrieken te begunstigen en b.v. turfstrooisel-aardappel- en beetwortelsuikerfabrieken op coöperatieven grondslag te belasten. De vrijstelling te verleenen, indien geen melk wordt verwerkt van derden, scheen des te minder geraden, om geen aanleiding te geven de productie in eene bepaalde richting te leiden of oeconomische toestanden te doen ontstaan, die anders zouden zijn uitgebleven. Of ware het niet onbillijk eene coöperatieve zuivelfabriek, uitsluitend voor de leden werkende, vrij te stellen en haar te belasten als één niet-lid zich met de melk daarbij voegde? Juist omdat de coöperatieve zuivelfabrieken met haar beteren rechtsvorm treden op het terrein van het fabriekwezen, wordt de heffing van belasting gerechtvaardigd. Het fiscale belang moge voorshands van geringe beteekenis zijn, de geschiedenis der Cooperative Store der Rochdale-pioneers bewijst, dat de coöperatie eene ontwikkeling kan bereiken, waarbij de vrijstelling der schatkist duur te staan zou komen. Zal men haar dan opheffen en terugnemen, wat eenmaal verleend is?

Ofschoon het amendement met 33 tegen 29 stemmen uitgeleide werd gedaan, zag de voorsteller toch geheel aan zijne wenschen tegemoetgekomen, toen bij de tweede lezing van het ontwerp over dit onderwerp nader van gedachten werd gewisseld en de Regeering in plaats van het verworpen amendement, de volgende wijziging als uitzondering *d* op art. 5, § 1, voorstelde:

d. „uitdeelingen of uitkeeringen van coöperatieve of andere vereenigingen, voor zooveel slechts bestaande in waardevergoeding van geleverde zaken of in arbeidsloon.”

Op een bezwaar van niet-ontvankelijkheid, door den Voorzitter der Commissie van Rapporteurs opgeworpen, nam de Minister, weliswaar, de wijziging terug, doch verklaarde haar eveneens overbodig, „daar het volkomen evident is, dat de

bedoeling van het artikel zóó zal moeten worden opgevat, alsof *d* er in stond".

Bij de behandeling van dit onderwerp is steeds gesproken van coöperatieve vereenigingen, doch bij de beraadslaging in de Tweede Kamer vindt men geen melding gemaakt van naamlooze vennootschappen. Toch zijn er onder de laatsten, waarvan de vennoten onderling een zuivelfabriek exploiteeren door de melk van eigen vee te verwerken en de opbrengst van het product in verhouding van de geleverde melk verdeelen, al staat dit laatste niet uitdrukkelijk in de statuten vermeld. Daar de fabriek met erf (het kapitaal der vennootschap) aan de vennoten voor een gelijk aandeel behoort, is er van eene eigenlijke winstuitkeering nimmer sprake.

Zal men hier de waarde van het verkochte product verminderen met de waarde van de geleverde grondstof om tot de bruto-winst te komen?

Verg. o.a. het Bijv. der Staatscour. van 12 Febr. 1886, n°. 36 (volgn. 27).

VII.

Een beknopt overzicht van de bepalingen, welke meer speciaal betrekking hebben op de administratieve techniek, volgt hieronder.

Het belastingjaar loopt van 1° Mei—ult°. April en valt dus samen met dat van de vermogensbelasting.

Ontstaat de belastingplicht tusschentijds, dan wordt voor de nog niet ingetreden maanden slechts naar twaalfde gedeelten verschuldigd, althans, indien de jaarlijksche inkomsten maatstaf van berekening zijn (verg. art. 4). Deze bepaling geldt echter niet, als de belasting wordt berekend over een deel van het jaar (verg. b.v. art. 6 § 5, 2° lid) en evenmin voor uitdeelingen en uitkeeringen, bedoeld bij art. 5, §§ 1 en 2 en art. 6, § 2. De handelsreizigers, onder art. 1, litt. *k*, betalen steeds het volle vaste recht in art. 9 C op genomen.

Het tijdstip van aanvang van belastingplichtigheid in den loop van het belastingjaar is voor de verschillende gevallen omschreven in art. 11, § 3. Voor hen o.a., die op 1 Mei binnen

het Rijk wonen, doch toen niet in de termen van aanslag vielen, breekt dit aan, zoodra zij vaste inkomsten verwerven van minstens f650 per jaar of wisselvallige inkomsten, die blijkens overeenkomsten en andere gegevens op dat bedrag kunnen worden begroot.

Evenals bij de vermogensbelasting, is ook voor de bedrijfsbelasting eigen aangifte de algemeene regel, maar met eene belangrijke uitzondering ten aanzien van hen, van wie doorgaans niet verwacht kan worden, dat zij tot nauwkeurige aangifte, van hetgeen de fiscus weten moet, in staat zijn. Men zou evenwel — zegt de Memorie van Toelichting — te vergaan door onder dezulken allen te begrijpen, wier inkomsten gering zijn. Een kantoorbediende, al is zijn inkomen ook nog zoo klein, kan het bedrag daarvan zeer wel opgeven. Tot de hier bedoelde groep behooren dus alleen de kleine winkeliers, de kleine werkbazen en diergelijken. In vele, misschien wel in de meeste gevallen, houden deze personen niet met zooveel nauwkeurigheid boek, als voor eene juiste aangifte van hunne winsten noodig is. Van hen wordt dus alleen eene opgave gevraagd van uiterlijke kenteecken en of bijzonderheden en van het vermogen beneden f13000, om daarin een punt van uitgang te hebben voor het bepalen der zuivere inkomsten der verschillende bedrijven, beroepen, enz. Zij zijn mitsdien gebracht onder het régime van den ambtshalven aanslag en ontvangen enkel ter invulling een biljet A, terwijl aan hen, die geacht worden wél in staat te zijn, om opgave te doen van inkomsten en ontvangsten, tevens een biljet B wordt uitgereikt *). Wordt de belasting berekend naar de uitkeeringen en uitdeelingen (art. 5 §§ 1 en 2 en art 6 § 2), dan komt alleen biljet C te pas.

In de volgorde van art. 1 ontvangen de belastingplichtigen (verg. art. 12 § 2) onder:

litt. a: het biljet A en tevens biljet B, voor zoover

- 1°. zij geacht worden in de vermogensbelasting belastingplichtig te zijn;
- 2°. hunne inkomsten, ongerekend die uit vermogen, hoofdzakelijk geacht worden te bestaan uit vaste traktementen en andere inkomsten, bedoeld bij art. 4 § 1;

*) Bij aanvang van belastingplichtigheid in den loop van het belastingjaar geldt art. 14 § 4.

Men raadplege ook art. 12 § 4, laatste lid.

3°. zij in het vorige belastingjaar naar een bedrag van f 2000 of meer in deze belasting waren aangeslagen; en
 4°. zij den ontvanger der directe belastingen uiterlijk op 15 Mei hunnen wensch, om een biljet B te ontvangen, schriftelijk hebben kenbaar gemaakt.

NB. Voor de minderjarigen, tenzij zij handlichting hebben bekomen, ingevolge art. 480 Burg. Wetb. en andere belastingplichtigen, genoemd in art. 7 § 5, geschiedt de uitreiking aan hunne vertegenwoordigers, enz. Ontbreken deze, dan heeft de uitreiking plaats aan de belastingplichtigen zelve.

litt. b: de sociëteiten biljet A en B,
 de overigen biljet C;

litt. c: de reederijen biljet C;

NB. De uitreiking geschiedt aan den boekhouder der reederij (verg. art. 7 § 1); de stichtingen biljet A en B.

litt. d: biljet B;

litt. e: „ C;

NB. De uitreiking geschiedt aan de hier te lande wonende beheerende vennoten (verg. art. 7 § 2).

litt. f: biljet B;

NB. De uitreiking geschiedt aan de vertegenwoordigers bij de Nederlandsche regeering.

litt. g: biljet A en B;

NB. De uitreiking geschiedt aan de gemachtigden of, indien een daarvan de algemeene leiding heeft, aan dezen (verg. art. 7 § 3).

litt. h: biljet A en tevens biljet B, indien kantoren of andere vaste inrichtingen worden gebezigd of vaste inkomsten, niet bestaande uit dag- of weekloonen, worden genoten.

NB. Bij vertegenwoordiging door gemachtigden geschiedt de uitreiking aan dezen (verg. art. 7 § 3).

litt. i: biljet A en B;

NB. De uitreiking geschiedt aan de optredende tusschenpersonen (verg. art. 7 § 4).

litt. k: biljet A.

Eene bijzondere bepaling is in de wet opgenomen ten op-

zichte van de firma. Ofschoon als zoodanig geen belastingplichtig lichaam (zie de noot op blz. 19) wordt toch een biljet A uitgereikt, indien de onderneming wordt gedreven door meer dan één in Nederland wonenden hoofdelijk aansprakelijken vennoot. In dat geval moet het biljet door alle vennoten met hun eigen naam worden onderteekend en kunnen zij bij hunne individueele aangifte op biljet A (verg. litt. *a*) naar deze aangifte verwijzen. Dezelfde bijzonderheden met betrekking tot de zaken der firma behoeven dus niet herhaald te worden en de aangifte heeft de strekking eener vereenvoudiging. Niettemin kunnen de vennoten nog uit andere bronnen inkomsten genieten buiten de onderneming der firma, doch daarvan behooren zij dan melding te maken op het biljet A, hun persoonlijk uitgereikt.

Ter verkrijging van de gevorderde aangiften geschiedt op den gebruikelijken voet eene beschrijving door den Ontvanger of zijn gemachtigde volgens lijsten met bijgevoegde formulieren, hem daartoe door den bij de wet bedoelden hoofdambtenaar der directe belastingen toegezonden.

Waar de uitreiking en de aanslag geschieden, leert art. 12 § 4 en art. 17.

Het tijdstip van aanvang der beschrijving wordt door den Commissaris der Koningin in de provincie bepaald en door het gemeentebestuur afgekondigd. Zij heeft plaats uiterlijk in de maand Juli, een termijn met voordacht zoo ruim genomen, omdat vele aangiften voor de bedrijfsbelasting niet kunnen worden afgewerkt, vóór dat die betrekkelijk de vermogensbelasting zijn behandeld. Alleen de biljetten C worden in het begin van het belastingjaar uitgereikt.

Behoudens verlenging van den termijn worden de biljetten A en B na twintig dagen weder opgehaald, tenzij zij dadelijk ingevuld en onderteekend bij de uitreiking worden teruggegeven of binnen den gestelden termijn worden terugbezorgd. Is de belastingplichtige niet in staat om aangifte te doen, dan kan dit namens hem krachtens schriftelijke volmacht of op schriftelijke vergunning van den hoofdambtenaar, in art. 19 bedoeld, geschieden. Volmacht of vergunning worden dan aan de aangifte gehecht. Indien iemand verklaart niet te kunnen schrijven, kan op verlangen de invulling worden gedaan door den Ontvanger of zijn gemachtigde, die, na voorlezing met één getuige, de aangifte namens den belastingplichtige onderteekent (art. 13). In de gevallen, dat bij de primitieve beschrij-

ving geen biljet A is ontvangen, of de beantwoording der biljetten A en B, in afwachting van de vaststelling der balans, nog niet kan geschieden, alsmede bij aanvang van belastingplichtigheid in den loop van het belastingjaar, voorziet art. 14. Verandering van de bijzonderheden, in biljet A vermeld, binnen twee maanden, nadat het biljet is ingeleverd, moeten nader worden opgegeven (art. 15 § 1). Die optreedt als bestuurder of beheerend vennoot van eene hier te lande gevestigde vennootschap, onderlinge verzekeringmaatschappij, coöperatieve vereeniging of van eene vereeniging of stichting, die een bedrijf of beroep uitoefent, of als boekhouder eener reederij, moet daarvan binnen één maand kennis geven (art. 15 § 2). Tot uitdeelingen of uitkeeringen volgens art. 5 § § 1 en 2 en art. 6 § 2 mag niet worden overgegaan, alvorens daarvan aangifte gedaan — en de over vroegere uitdeelingen of uitkeeringen verschuldigde belasting betaald te hebben. Bij liquidatie moet echter de verschuldigde belasting vooraf worden betaald (art. 16). De aanslagregeling is opgedragen aan twee commissiën, waarvan Voorzitter is een hoofdamtenaar der dir. bel. Daarenboven kan de Minister van Financiën nog Adviseurs benoemen tot het geven van inlichtingen. De aanslagen van binnen het Rijk wonenden (art. 1a), aan wie geen biljet B is uitgereikt — dit zijn dus zij, die in de termen van ambtshalven aanslag vallen en enkel biljet A ontvangen — worden vastgesteld door een der colleges van zettters, bedoeld bij de wet van 5 April 1870 (Stbl. n°. 63). Voor alle overige belastingplichtigen treedt eene speciale commissie op, wier taak zich over meerdere gemeenten te zamen kan uitstrekken of waarvan ook in één gemeente meerdere kunnen worden ingesteld.

In de taal der wet wordt overigens ook het college van zettters als commissie van aanslag aangeduid (art. 19.) De aangifte kan nader worden toegelicht bij den Voorzitter der commissie, tenzij de aangever schriftelijk het verlangen heeft te kennen gegeven door de commissie zelve te worden gehoord (art. 20). Bestaat geen bedenking tegen de aangifte, dan wordt de aanslag dienovereenkomstig vastgesteld, doch de commissie kan ook eenen aanslag opleggen naar een hooger dan het aangegeven bedrag der inkomsten (art. 21 § 1). De aanslag van hem, die geen aangifte heeft gedaan van het bedrag, waarnaar de aanslag moet geschieden, wordt ambtshalve geregeld (art. 21 § 2).

Is de commissie van oordeel, dat geen aanslag moet worden

opgelegd, dan wordt de aangifte buiten verdere behandeling gelaten, tenzij tusschen de meerderheid der commissie en den Voorzitter verschil van meening ontstaat over de vraag, of iemand uit eigen hoofde of als belastingplichtige voor anderen moet worden aangeslagen. In dat geval beslist de Provinciale Inspecteur, gehoord den Rijksadvocaat, bijaldien het geschil de toepassing betreft van art. 1, art. 2 § 5 en art. 7. Loopt het verschil van meening over de hoegrootheid van den aanslag, dan beslist eveneens de genoemde autoriteit, doch moet zich bij de vaststelling van den aanslag houden binnen het hoogste en laagste cijfer. Deze beslissingen zijn voor de commissie verbindend (art. 21 § 3).

Herziening van den aanslag kan te pas komen als in de bepaling van het vermogen, op een volgens de wet van 27 Sept. 1892 ingediend bezwaarschrift, wijziging is gebracht (art. 21 § 4).

Op het kohier worden alleen de aanslagen, niet de inkomsten uitgetrokken (art. 22 §§ 1 en 2). Te wiens name zij worden gesteld, is in art. 22 § 2 aangewezen. Bij inlevering van aangiften of aanbieding ter quiteering van aanslagbiljetten in gesloten omslag worden de biljetten op dezelfde wijze bezorgd of teruggegeven (art. 22 § 3). Uitreiking der aanslagbiljetten geschiedt binnen veertien dagen na de afkondiging van het kohier (art. 22 § 4).

Die bezwaar heeft tegen den aanslag, hem uit eigen hoofde of als belastingplichtige voor anderen opgelegd, kan zelf of door eenen gemachtigde een gemotiveerd bezwaarschrift bezorgen bij den Voorzitter der commissie van aanslag en wel tegen gedagteekend ontvangbewijs of aangeteekend per post. De termijn van reclame verstrijkt zes weken na de afkondiging van het kohier of de dagteekening der in art. 21 § 4 (zie hiervoor) bedoelde uitspraak. Is het bezwaar gegrond op de bepalingen van art. 1, art. 2 § 5 en art. 7, dan beslist de Provinciale Inspecteur, gehoord den Rijksadvocaat. Deze beslissing is voor de commissie verbindend. *) Indien de reclamant daartoe het verlangen heeft te kennen gegeven, wordt hij te zijner keuze door de commissie van aanslag of haren Voorzitter en in de gevallen, waarin de Provinciale Inspecteur beslist, door dezen gehoord (art. 23). Van de uitspraak wordt hem kosteloos kennis gegeven tegen gedagteekend ontvang-

*) De Provinciale Inspecteur beslist, doch de Commissie doet uitspraak.

bewijs of wel aangeteekend per post (art. 24). Heeft hij tegen de uitspraak bezwaar, dan kan hij binnen dertig dagen na bedoelde kennisgeving bij eene met redenen omkleede memorie en onder overlegging van een afschrift van de uitspraak der commissie van aanslag in beroep komen bij denzelfden Raad, die voor de toepassing der vermogensbelasting bij art. 29 der wet van 27 September 1892 (Stbl. n°. 223) is ingesteld (art. 25 §§ 1 en 4). Die ambtshalve is aangeslagen, omdat hij naliet aangifte te doen, komt onder bijvoeging van het aanslagbiljet rechtstreeks bij dezen Raad in reclame en met voorbijgang dus der commissie van aanslag. Daarvoor geldt de termijn van zes weken na afkondiging van het kohier (art. 25 §§ 2 en 4).

Eveneens staat aan den Voorzitter der commissie van aanslag het beroep open bij den Raad tegen uitspraken der commissie op bezwaarschriften, omtrent den aanslag of de inkomsten, mits ingesteld binnen veertien dagen na die uitspraken en daarvan, op de wijze in art. 24 voorgeschreven, binnen drie dagen kennis gevende aan den belanghebbende. Eerst dertig dagen nadat deze kennisgeving is uitgereikt of verzonden, wordt dit beroep door den Raad in behandeling genomen (art. 25 §§ 3 en 5). De wijze, waarop een ingesteld beroep bij den Raad wordt behandeld, is geregeld in art. 27. Volgens art. 28 mag de Voorzitter der commissie van aanslag het advies op ingediende reclames en het zelfstandig ingestelde beroep toelichten uit gegevens, waaromtrent hem geheimhouding is opgelegd. In de artt. 29—31 zijn de bevoegdheden van den Raad omschreven. Hij kan:

1°. bij de uitspraak eenen aanslag opleggen in afwijking zoowel van de aangifte als van den ambtshalven aanslag of van het advies der commissie of haren Voorzitter.

Verlaging van den aanslag echter niet, indien de belastingsschuldige ambtshalve is aangeslagen, als gevolg van verzuim van aangifte, tenzij hij aantoonde, dat de aanslag te hoog is;

2°. bij de behandeling eener zaak den aangeslagene toestaan zijne aangifte te verbeteren;

3°. de plechtige verklaring volgens het wettelijk formulier vorderen van hem, die bij zijne aangifte volhardt, indien omtrent de juistheid der aangifte naar biljet B of C of omtrent het vermogen, volgens biljet A, twijfel overblijft of bezwaar is tegen toepassing van het bepaalde sub 1°, 1° lid.

In de bevestigde aangifte wordt berust.

- Bij weigering om de verklaring af te leggen en te onderteekenen wordt de aanslag niet verlaagd of opgeheven;
- 4°. bij uitspraak op een beroep van den aangeslagene den vastgestelden of gehandhaafden aanslag verhoogen met:
 - a. 25 % van de hoofdsom van den aanslag, als de verplichting tot het doen van aangifte niet is nagekomen, en
 - b. 25 % van de meerdere verschuldigde belasting in hoofdsom bij te lage aangifte van het bedrag naar hetwelk de omslag moet geschieden; en
 - 5°. de commissiën van aanslag hooren nopens de berekening van inkomsten, uitdeelingen, uitkeeringen of vermogen, en deskundigen raadplegen omtrent waardebepalingen en afschrijvingen.

Niet altijd is het indienen van een bezwaarschrift de voorwaarde tot verkrijging van ontheffing. Op voorstel van de commissie van aanslag kan n.l. de Provinciale Inspecteur ook zonder die indiening ontheffing verleen, indien hem in het loopende of volgende belastingjaar blijkt, dat de aanslag te hoog is gesteld. Daarenboven kan bij Koninklijk Besluit in bijzondere gevallen van dwaling of onwillig verzuim, kwijtschelding of vermindering of teruggaaf geschieden van de hoofdsom der belasting en van de ingevolge art. 30 opgelegde verhooging (art. 43).

De wet spreekt, behalve van bezwaarschriften, ook nog van verzoekschriften om ontheffing, in te dienen aan den Provincialen Inspecteur, die daarop uitspraak doet, na de commissie van aanslag gehoord te hebben. Zij betreffen het geval:

- 1°. dat belastingplichtigen, bedoeld in art. 1, litt. a, b en c, die in de koloniën of bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen, wegens door hen uitgeoefende bedrijven, beroepen of ondernemingen in het patentrecht of eene belasting naar de inkomsten zijn aangeslagen (art. 37);
- 2°. van overlijden van eenen belastingplichtige, bedoeld bij art. 1 litt. a en d en bij litt. h, voor zoover deze hier persoonlijk werkzaam was (art. 38, 1° lid);
- 3°. dat de belastingplichtigen onder art. 1a, in den loop van het jaar het Rijk metterwoon verlaten (art. 38, 2° lid); en
- 4°. van staking van bedrijf of beroep of ontslag uit eene betrekking ten aanzien van belastingplichtigen, bedoeld bij art. 1, litt. a, d en h, en wat betreft de belastingplichtigen in art. 1, litt. a, indien het inkomen door het op-

houden van inkomsten als bedoeld bij art. 2, § 1b, in den loop van het jaar met meer dan een vierde is verminderd (art. 40).

Het verzoekschrift sub 1°. moet worden ingediend, binnen zes maanden na de afkondiging van het kohier, waarop de aanslag hier te lande voorkomt, die sub 2°. en 3°. binnen zes weken na het overlijden of vertrek, behoudens verlenging van den termijn tot uiterlijk zes maanden door den Minister van Financiën.

Beroep tegen de uitspraak van den Provincialen Inspecteur in de gevallen sub 1°, 2°. en 3°. staat open bij de Koningin, die daarop beslist, den Raad van State gehoord, en in het geval sub 4°. bij den Minister van Financiën. Het moet worden ingesteld binnen dertig dagen na den datum der toezending der uitspraak, waarvoor geldt die der aantekening per post of die van het gedagteekend ontvangstbewijs.

Ook eenige controlemiddelen komen in de wet voor. Zoo moeten b.v. handelsreizigers, kramers en alle verdere personen, genoemd bij art. 1, litt. a, h en k, die hun beroep rondtrekkende uitoefenen, zich voorzien van een Bewijs, af te geven door het gemeentebestuur (art. 34) en zijn de ambtenaren der directe belastingen, op schriftelijke lastgeving en met de vereischte machtiging, bevoegd in fabrieken, werkplaatsen, enz. de bijzonderheden op te nemen bedoeld in art. 12, § 1 II (art. 44).

Verder zijn bestuurders van de bij art. 1 b en c bedoelde naamlooze vennootschappen, enz. verplicht, binnen veertien dagen na de vaststelling der balans of rekening, daarvan een voldoende uittreksel te zenden aan den Voorzitter der commissie van aanslag (art. 45) en is aan de hoofdamttenaren der directe belastingen de bevoegdheid gegeven, inzage te nemen van de kohieren der hoofdelijke omslagen naar het inkomen (art. 36).

Evenals in de wet op de vermogensbelasting is het opzettelijk afleggen eener valsche verklaring als bedoeld bij art. 29 en het opzettelijk schenden der bij art. 35 opgelegde geheimhouding strafbaar (art. 47, §§ 1 en 2). Beide feiten worden beschouwd als misdrijven (art. 48, 1° lid), wat voor het laatste feit in de wet op de vermogensbelasting werd verzuimd te bepalen, zoodat de strafbedreiging dáár voorshands zonder gevolg blijft. In afwijking dier wet zijn echter bij de bedrijfsbelasting nog meerdere straffen opgenomen. De Minister achtte het, met het oog op het groote getal belastingplichtigen, bij deze wetgeving betrokken, noodzakelijk, aan de strafbedreiging

eenige uitbreiding te geven, om de uitvoering der wet te verzekeren. Bij een ontwikkeld rechtsgevoel maakt het niettemin een minder goeden indruk, dat iemand, te wiens aanzien verzuim van aangifte in de vermogensbelasting wordt bewezen, niet strafbaar is, terwijl b. v. hetzelfde verzuim van verplichte aangifte en zelfs het in gebreke blijven, om het aangifte-biljet A terug te bezorgen, voor de bedrijfsbelasting als eene strafbare overtreding wordt beschouwd (verg. art. 47, §§ 3—7, j°. art. 48, 2° lid). Intusschen is ook hier transactie voor de geldboeten toegelaten, om op eenvoudige, min kostbare wijze onbeteekenende zaken uit den weg te ruimen zonder tusschenkomst van den rechter.

De overgangs- en slotbepalingen vindt men bijeengevoegd in hoofdstuk VI. O. a. bepaalt art. 54 (in aansluiting met art. 50 der wet op de vermogensbelasting), dat in afwachting eener nadere wettelijke regeling op de bedrijfsbelasting geen opcenten ten behoeve van gemeenten en provinciën mogen worden geheven. Verder zijn eenige wijzigingen gebracht in de wet op de Invordering van 's Rijks directe belastingen van 22 Mei 1845 (Stbl. n°. 22). Het stelsel van betaling in tien termijnen is verlaten en de bedrijfsbelasting invorderbaar gesteld in vijf termijnen, behoudens eene bijzondere regeling voor de aanslagen op suppletoire kohieren en voor zoover zij niet volgens de thans vastgestelde redactie van art. 9 dier wet dadelijk en in eens invorderbaar is. Voorts werd art. 15 der bedoelde wet in dien zin aangevuld, dat verzet en terugvordering tegen de wettigheid van den aanslag kunnen gericht zijn en is in eene bestaande leemte voorzien betrekkelijk de terugvordering van betaalde belasting.

Het middel van inlegering, reeds in onbruik, is, als „uit den tijd”, voor de invordering van bedrijfsbelasting niet toegelaten.

WET van den 2^{den} October 1893
(Staatsblad n°. 149, Verz. n°. 93),
tot heffing eener belasting op
bedrijfs- en andere inkomsten.

IN NAAM VAN HARE MAJESTEIT WILHELMINA, BIJ DE GRATIE
GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ., ENZ., ENZ.

WIJ EMMA, KONINGIN-WEDUWE, REGENTES VAN HET KO-
NINKRIJK,

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut! doen te
weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodig
is, in verband met de vermogensbelasting het recht van pa-
tent door eene belasting op bedrijfs- en andere inkomsten te
vervangen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met
gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en
verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK I.

BELASTINGPLICHTIGHEID. AARD, VOORWERP EN BEDRAG
DER BELASTING. VERTEGENWOORDIGING.

Art. 1. Onder den naam van belasting op „bedrijfs- en
andere inkomsten” wordt eene directe belasting geheven:

a. van ieder die binnen het Rijk woont of die zich in den
loop van het jaar binnen het Rijk metterwoon vestigt;

b. van hier te lande gevestigde naamlooze vennootschappen,
commanditaire vennootschappen op aandeele, coöperatieve of
andere vereenigingen en onderlinge verzekeringmaatschappijen;

c. van hier te lande gevestigde reederijen, en van hier te

lande gevestigde stichtingen die een bedrijf of beroep uitoefenen;

d. van allen, niet begrepen onder *a*, die een Nederlandsch Staatsambt uitoefenen buiten het Rijk, zonder daar aan persoonlijke lasten onderworpen te zijn en voor zoover zij geen dienst doen in de koloniën of bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen;

e. van buitenlandsche vennooten in Nederlandsche vennootschappen, daaronder niet begrepen buitenlandsche aandeelhouders, en van buitenlandsche vennooten in Nederlandsche maatschappen betrekking hebbende tot de uitoefening van eenig bedrijf of beroep;

f. van spoorwegondernemingen in het buitenland gevestigd, welker exploitatie zich op Nederlandsch grondgebied uitstrekt;

g. van in het buitenland gevestigden, die hier te lande door tusschenkomst van gemachtigden, hier gevestigd, overeenkomsten aangaan tot brand-, zee-, levens- of andere verzekering;

h. van andere in het buitenland gevestigden, die hier te lande persoonlijk of door gemachtigden een bedrijf, beroep, ambt, waardigheid, bediening of betrekking geregeld uitoefenen, of minstens drie maanden achtereen uitgeoefend hebben, of van wie op grond van overeenkomsten of andere gegevens is aan te nemen dat zij dit gedurende minstens drie maanden achtereen zullen doen;

i. van in het buitenland gevestigden, die herhaaldelijk stoffen of kleedingstukken, sieraden, meubelen, speelgoed, voedings- en genotmiddelen en andere dergelijke artikelen in koop toezenden aan niet daarin handeldrijvenden hier te lande door bemiddeling van hier te lande gevestigde tusschenpersonen;

k. van in het buitenland gevestigden, die hier te lande rondreizen, met of zonder stalen of monsters, om bestellingen op te nemen.

Of en waar iemand binnen het Rijk woont of gevestigd is, wordt naar de omstandigheden beoordeeld.

Art. 2. § 1. Zij, die binnen het Rijk wonen of zich in den loop van het belastingjaar binnen het Rijk vestigen, zijn belastingplichtig naar de som hunner jaarlijksche inkomsten, voor zoover bestaande:

a. uit winsten en belooningen;

b. uit wachtgelden en pensioenen, lijfrenten en andere verschuldigde periodieke uitkeeringen, niet bedoeld in artikel 3, derde lid, der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223), verschuldigde verstrekkingen van levensonderhoud, huisvesting en andere zaken, en verschuldigde of onverschuldigde toelagen van buitenslands gevestigden, niet belastingplichtig ingevolge artikel 1d.

Onder de som der jaarlijksche inkomsten wordt verstaan het zuiver bedrag daarvan, na aftrek der geleden verliezen, een en ander opgevat en berekend naar de bepalingen dezer wet.

§ 2. Voor hen die niet in de vermogensbelasting zijn aanslagelagen, omdat hun vermogen geacht wordt minder te zijn dan f 13 000, wordt de in § 1 bedoelde som verhoogd met f 40 van elke f 1000, waaruit hun vermogen, opgevat en berekend naar de bepalingen der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223), bestaat.

Daarentegen wordt die som voor hen verlaagd met het volgende, voor zooverre het niet reeds bij de toepassing van het vorig lid in aanmerking werd genomen :

a. het jaarlijksch bedrag der verschuldigde lijfrenten, pensioenen, gevestigde of alijdurende renten ;

b. het jaarlijksch bedrag der uitgaven van den belastingplichtige voor verschuldigde verstrekkingen van levensonderhoud, huisvesting of andere zaken ; de uitgaven bedoeld bij art. 3 § 3, daaronder niet begrepen.

Is het bedrag van dit een en ander afwisselend, dan wordt daarvoor het gemiddelde per jaar over de drie laatste belastingjaren gerekend, of indien de schuld nog geen drie jaren bestaat, het gemiddelde per jaar over den tijd van haar bestaan.

§ 3. Indien bij het begin van het vorig belastingjaar de waarde van het vermogen tegenover het bedrag der schulden een tekort aanwees, of wel de belastingplichtige op dat tijdstip geen vermogen doch wel schulden had, wordt de in § 1 bedoelde som verlaagd met het bedrag waarmee het totaal zijner schulden op het eind van dat jaar verminderd is ; voor zooverre de belastingplichtige die vermindering op geen andere wijze heeft kunnen bewerkstelligen dan uit bespaarde inkomsten.

§ 4. Doet gelijk geval zich voor bij het begin van het belastingjaar, dan wordt de in § 1 bedoelde som verminderd met

de in dat jaar te betalen rente van schulden, die niet door vermogen zijn gedekt.

Bij toepassing van deze en de vorige paragraaf wordt het vermogen opgevat en berekend naar de bepalingen der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223) artt. 2, 3, 4, 6 en 7.

§ 5. De binnen het Rijk wonende man is, behoudens verhaal, uit eigen hoofde belastingplichtig voor het inkomen naar deze wet van zijne vrouw, tenzij in de gevallen van scheiding van tafel en bed, van scheiding van goederen en in het geval dat de vrouw, krachtens art. 195 van het Burgerlijk Wetboek, zich het beheer van hare roerende en onroerende goederen en het vrije genot van hare inkomsten heeft bedongen; in welke gevallen de vrouw zelve belastingplichtig is.

Niettemin wordt in de twee laatste gevallen bij de berekening van de verschuldigde belasting geene splitsing van de inkomsten van man en vrouw toegelaten maar de uitkomst der berekening in evenredigheid tot het bedrag van ieders inkomen over beide omgeslagen.

Art. 3. § 1. Bij toepassing van artikel 2 wordt, behoudens het hierna bepaalde, als winst of belooning beschouwd de som van al hetgeen in geld of geldswaarde genoten wordt uit bedrijf, beroep, onderneming, ambt, waardigheid, bediening of betrekking, tijdelijk of voor eens verrichte werkzaamheid, van welken aard ook, aandeel in winst of overwinst, bedongen of niet bedongen, met uitzondering van:

a. uitdeelingen op aandeelen in naamlooze vennootschappen en in commanditaire vennootschappen op aandeelen, in onderlinge verzekeringmaatschappijen, in reederijen en op bewijzen van lidmaatschap van coöperatieve en andere vereenigingen;

b. winstuitkeeringen als verzekerde genoten.

Winsten of verliezen ontstaan enkel uit belegging van kapitaal in fondsen of goederen, anders dan in de uitoefening van bedrijf of beroep, komen niet in aanmerking.

§ 2. Ter berekening van haar zuiver bedrag, en in daartoe leidende gevallen van het geleden verlies wordt, voor zoover bij hare berekening te dier zake nog geen aftrek heeft plaats gehad, de winst of belooning verminderd met:

a. de rente der kapitalen, aangewend in het bedrijf of be-

roep, voor zoover de vruchten dezer kapitalen zijn opgenomen onder de inkomsten bedoeld bij artikel 2.

Deze rente wordt berekend: voor kapitalen, waarvan de belastingplichtige eigendom of vruchtgenot heeft, naar den maatstaf van 4 ten honderd in het jaar over de geldswaarde, becijferd volgens art. 7 der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223); voor andere kapitalen, naar den bedongen rentevoet.

Gebouwde eigendommen, voor bedrijf of beroep aangewend, maken van die kapitalen geen deel uit, wanneer zij door den belastingplichtige of zijn gezin worden bewoond;

b. kosten van onderhoud en herstelling in haren vorigen staat van uitsluitend ten behoeve van het bedrijf, beroep of ambt gebezigde zaken;

c. loonen, vrachten, assurantiepenningen, pakhuis-, kantoor-, werkplaats- of andere huren en alle verdere kosten, noodzakelijk ter verwerving van het inkomen of ter uitoefening van het bedrijf, beroep of ambt, waaruit dat inkomen wordt verkregen.

Uitgaven, bedoeld in *b* en *c*, niet uitsluitend voor het genoemde oogmerk noodzakelijk, maar ook ten deele voor persoonlijk genot of andere oogmerken gedaan, worden voor de helft als kosten aangemerkt;

d. de als onverhaalbaar afgeschreven schuldvorderingen of gedeelten van schuldvorderingen;

e. de afschrijvingen noodzakelijk tegenover vermoedelijke waardevermindering van eigendommen uitsluitend voor bedrijf, beroep of ambt aangewend;

f. bijdragen aan fondsen tot ondersteuning van personen bij den belastingplichtige in dienst voor zijn bedrijf of beroep, premïën door hem uitbetaald tot verzekering van die personen tegen ongelukken, toelagen aan hunne nagelaten betrekkingen of aan ouden en gebrekkigen, vroeger tot die personen behoord hebbende;

g. winstuitkeeringen aan personeel bij den belastingplichtige in dienst voor zijn bedrijf of beroep en ter zake daarvan;

h. retributiën en belastingen, directe daaronder niet begrepen, drukkende op het bedrijf;

i. kortingen van traktementen en andere belooningen wegens verplichte bijdragen voor pensioenen of fondsen.

j. premïën voor levensverzekering, voor pensioen of voor

lijfrenten, doch tot geen hogere som dan vijftien honderd van het bedrag der inkomsten, bedoeld in art. 2, § 1, en in geen geval meer dan f 100.

§ 3. Uitgaven voor woning en huishouden van den belastingplichtige of zijn gezin of voor onderhoud en opvoeding van kinderen, onverschuldigde uitkeeringen, niet begrepen onder de vorige paragraaf en andere uitgaven, die niet rechtstreeks tot de uitoefening van het bedrijf of beroep betrekking hebben, worden niet als kosten aangemerkt.

§ 4. Wanneer vertrekken die als kantoor, winkel, magazijn, lokaal voor onderwijs, atelier of werkplaats worden gebezigd, tevens tot woning dienen van den belastingplichtige of zijn gezin, of wel wanneer zoodanige vertrekken een gedeelte uitmaken van het perceel, waarin zich die woning bevindt, dan geldt als kosten het door den belastingplichtige te begrooten aandeel der huur, of wanneer hij eigenaar is, der kadastrale huurwaarde, van het deel dat geheel of gedeeltelijk voor zijn bedrijf, beroep of ambt wordt gebezigd. Wordt door de commissie van aanslag die begrooting te hoog geacht, dan wordt dat bedrag door deskundigen, door haar aan te wijzen, geschat.

De kosten der schatting, volgens een door Ons vast te stellen tarief, komen ten laste van den belastingplichtige, indien zijne begrooting het geschat bedrag met tien ten honderd of meer overtreft en worden met de belasting van hem ingevorderd.

§ 5. Winstuitkeeringen genoten door commanditaire vennoten uit andere commanditaire vennootschappen dan die bedoeld bij art. 1 *b* worden, ter berekening van haar zuiver bedrag, verminderd met eene rente op den voet van vier ten honderd in het jaar van het kapitaal, waarvoor deze vennoten deelgerechtigd zijn in de vennootschap.

§ 6. Van pensioenen, wachtgeld en lijfrenten, mits deze laatste niet bij huwelijksche voorwaarden of ter zake van huwelijk door bloedverwanten of aangehuwden in de rechte opgaande linie ten behoeve van kinderen en andere afstammelingen zijn gevestigd, worden de eerste f 1000 van hun bedrag voor vijftig ten honderd in rekening gebracht.

§ 7. Inkomsten uit hier te lande gedreven land-, tuin- of boschbouw, boom- of bloembollenkweekerij, onverschillig of daarbij eenige bloemisterij op kleine schaal wordt gedreven, veehouderij of veenderij, met inbegrip der daarmede gewoon-

lijk samengaande bereidingen van het voortgebrachte door de voortbrengers zelven, alsook winsten uit steengroeven en uit groeven of mijnen van andere delfstoffen hier te lande, voor zoover zij voortkomen uit verkoop in natura der uitgegraven stoffen, worden geacht, na aftrek van alle kosten, vier ten honderd in het jaar van het daartoe aangewende kapitaal te bedragen, of, voor zoover daartoe opgenomen kapitaal is gebezigd, zooveel ten honderd als bedongen is.

Deze bepaling is niet van toepassing:

1°. wanneer het in bovenbedoelde bedrijven aangewende kapitaal, ten gevolge van de vereeniging dier bedrijven met andere, niet afzonderlijk te begrooten is;

2°. op winsten uit bloemisterij, onverschillig of daarbij eenige bloembollenkweekerij op kleine schaal wordt gedreven.

Art. 4. Voor de toepassing van het in de artt. 2 en 3 bepaalde gelden de volgende regelen:

§ 1. Vaste traktementen en alle andere voor bepaalden of onbepaalden tijd vastgestelde inkomsten uit bedrijven, beroepen, ambten, waardigheden, bedieningen of betrekkingen, benevens wachtgelden, pensioenen, lijfrenten en andere periodieke uitkeeringen belastbaar volgens deze wet, als ook vaste toelagen van buitenslands gevestigden, worden berekend naar het jaarlijksch bedrag bij den aanvang van het belastingjaar, of bij lateren aanvang van belastingplichtigheid, op het tijdstip van dien aanvang; een en ander verminderd, voor zoover dit pas geeft, met het bedrag der vermoedelijke rente, kosten, afschrijvingen, bijdragen, retributiën, kortingen en premiën, berekend overeenkomstig art. 3 §§ 2—4.

Andere toelagen van buitenslands gevestigden worden berekend naar het vermoedelijk bedrag.

§ 2. Inkomsten wegens tijdelijke werkzaamheden worden gebracht onder de inkomsten van het belastingjaar, volgend op dat waarin zij zijn ontvangen.

§ 3. Alle overige inkomsten bedoeld bij art. 2 § 1, daaronder begrepen dag- en weekloonen, worden berekend naar het gemiddeld per jaar over de drie laatste kalenderjaren ontvangen bedrag.

Is een bedrijf, beroep, ambt, waardigheid, bediening of be-

trekking nog geen drie jaar door den belastingplichtige hier te lande uitgeoefend, dan worden de daaruit verkregen inkomsten berekend over het tijdsverloop tusschen den aanvang of de aanvaarding van dat bedrijf, beroep of ambt of die waardigheid, bediening of betrekking en het einde van het laatste kalenderjaar, de maand van aanvang voor eene geheele gerekend.

Is het bedrijf, beroep of ambt of de waardigheid, bediening of betrekking nog geen jaar door den belastingplichtige hier te lande uitgeoefend, dan wordt de jaarlijksche winst of belooning begroot.

Valt het boekjaar van eene onderneming of bedrijf niet samen met het kalenderjaar, dan treedt het boekjaar daarvoor in de plaats.

Door bloote verandering in den vorm, den omvang of den naam van een bedrijf of beroep, of door bevordering of benoeming tot een ander ambt of eene andere waardigheid, betrekking of bediening in militairen, kerkelijken of openbaren burgerlijken dienst of wel in dienst van handel of nijverheid, wordt niet geacht aanvang of aanvaarding plaats te grijpen; tenzij de maatstaf van belooning of de toepassing daarvan geheel of gedeeltelijk verandering heeft ondergaan, eene bestaande winstverdeeling vervalt of gewijzigd wordt, of eene nieuwe ontstaat.

De aanslag voor het loopende belastingjaar, door de commissie van aanslag bedoeld in art. 19 vastgesteld, blijft echter ook dan ongewijzigd.

Art. 5. § 1. De vennootschappen, vereenigingen en maatschappijen bedoeld bij art. 1b zijn belastingplichtig naar het bedrag van hare gewone en buitengewone uitdeelingen, van welken aard ook, gedurende het belastingjaar aan oprichters, concessionarissen, preferente en gewone aandeelhouders, leden en andere deelgerechtigden in de winst, daaronder niet begrepen:

a. uitdeelingen aan beheerende vennoten, bestuurders, commissarissen, gecommitteerden en verder personeel als zoodanig;

b. uitdeelingen of uitkeeringen aan onderstand genietenden in deze hunne eigenschap en aan verzekerden, voor zooveel de bedragen betreft, waarvoor verzekerd is;

c. uitdeelingen bestaande in teruggave van betaalde contributiën, voor zoover deze niet geschieden door vereenigingen,

die eene winkelnering of eene fabriek of handwerk drijven.

Kan worden aangetoond, dat in de uitdeeling tevens aflossing van kapitaal is begrepen en zoo ja, tot welk bedrag, dan wordt dat bedrag van die uitdeeling afgetrokken, totdat het geheele bedrag van het gestorte kapitaal is afgelost of afgeschreven.

Bijschrijving op en uitreiking van aandeelen of obligatiën, voor zoover daarvoor geen storting plaats heeft, en uitkeering van het batig saldo in geval van liquidatie, voor zoover dit saldo het gestorte, doch nog niet afgeloste of afgeschreven kapitaal overtreft, worden als uitdeelingen aangemerkt.

Het bedrag, dat in een boekjaar, waarover de uitdeeling geschiedt, door in art. 1b genoemde vennootschappen, vereenigingen en maatschappijen is ontvangen ter zake van het bezit van aandeelen op naam in andere zoodanige vennootschappen, vereenigingen of maatschappijen, wordt van die uitdeeling afgetrokken.

§ 2. De reederijen bedoeld bij art. 1c zijn belastingplichtig naar het gemiddeld bedrag der uitkeeringen aan deelhebbers in de laatste drie jaren of, indien de reederij nog geen drie jaar heeft bestaan, sedert zij een aanvang nam, verminderd met eene rente op den voet van zeven ten honderd in het jaar over het aan de deelhebbers toebehoorend in de onderneming aangewend kapitaal.

Bij liquidatie geldt als winst wat meer wordt uitgekeerd dan het gestorte kapitaal.

§ 3. Met afwijking van het bepaalde bij § 1 zijn sociëteiten belastingplichtig naar het bedrag over het vorige boekjaar der contributiën, entréegelden en ontvangsten wegens de levering van eet- en drinkwaren, verpacht of niet verpacht, en het verschaffen van uitspanning aan leden of geïntroduceerden, een en ander na aftrek van de rente, kosten, afschrijvingen, bijdragen, winstuitkeeringen en retributiën, bedoeld bij artikel 3 § 2; alles onverminderd de belastingplichtigheid van den pachter, kastelein of buffethouder.

§ 4. De stichtingen, bedoeld bij art. 1c, zijn belastingplichtig naar het zuiver bedrag van de som der inkomsten, berekend volgens artikel 3, uit de door haar uitgeoefende bedrijven en beroepen, met uitzondering, dat hierbij geen aftrek voor rente van eigen kapitalen wordt toegestaan.

Art. 6. § 1. Personen, bedoeld bij artikel 1*d*, zijn belastingplichtig naar het bedrag van hun jaarlijksch traktement, toelagen en emolumenten daaronder begrepen, verminderd met het bedrag der beroepskosten, bepaald volgens door Ons te stellen regelen, en der kortingen van traktementen en andere belooningen wegens verplichte bijdragen voor pensioenen en fondsen. Een en ander onverminderd hunne belastingplichtigheid ingevolge artikel 1 *e* en *h*.

§ 2. De in art. 1 *e* bedoelde buitenlandsche vennoten in Nederlandsche vennootschappen en maatschappen zijn belastingplichtig naar het bedrag der door hen gedurende het belastingjaar ontvangen winstuitkeeringen.

Voor de toepassing dezer wet gelden als Nederlandsche vennoten en maatschappen alleen dezulke, welker zetel in Nederland gevestigd is.

§ 3. De spoorwegondernemingen, bedoeld bij art. 1 *f* zijn belastingplichtig naar de halve jaarlijksche bruto ontvangst per kilometer, zoo noodig berekend in verhouding tot die van de geheele lijn, na aftrek eener rente ten bedrage voor gewone spoorwegen van f 3200 per kilometer, voor lokaalspoorwegen van f 1200 en voor stoomtramwegen van f 800 per kilometer.

§ 4. In het buitenland gevestigden, die door tusschenkomst van gemachtigden hier te lande overeenkomsten aangaan tot brand-, zee-, levens- of andere verzekeringen, zijn belastingplichtig naar tien ten honderd van het in het vorige boekjaar aan premiën of kapitaal van in Nederland gevestigde verzekerden ontvangen bedrag, na aftrek der courtages, provisiën en rabatten, welke in mindering van dat bedrag komen.

§ 5. In het buitenland gevestigden, niet reeds begrepen onder §§ 3 en 4, die hier te lande persoonlijk of door gemachtigden een bedrijf, beroep, ambt, waardigheid, bediening of betrekking geregeld uitoefenen, zijn belastingplichtig naar hunne hier te lande verkregen winsten en belooningen, opgevat en berekend naar de bepalingen van artt. 3 en 4 dezer wet voor binnen het Rijk wonenden, met uitzondering, dat hierbij geen aftrek voor rente van eigen kapitalen wordt toegestaan.

Andere bij artikel 1 *h* bedoelden, die geacht worden hier te lande een bedrijf, beroep, ambt, waardigheid, bediening of betrekking slechts tijdelijk uit te oefenen of te zullen uitoefenen,

zijn belastingplichtig, behoudens latere verrekening, indien noodig :

a. naar het zuiver bedrag hunner vermoedelijke winsten en belooningen hier te lande in het loopende belastingjaar, geschat bij billijke vergelijking met dat van personen hier te lande, die hetzelfde bedrijf of beroep uitoefenen en zonder aftrek voor rente van eigen kapitalen ;

b. wanneer zij hier te lande in eene bezoldigde betrekking getreden zijn of treden, naar het zuiver bedrag hunner bezoldiging in het loopende belastingjaar.

Het vervoeren van personen en goederen tusschen buitenlandsche en Nederlandsche havens door of voor rekening van buitenslands gevestigden en werkzaamheid van in het buitenland gevestigd bezoldigd personeel op vervoermiddelen, die het verkeer met het buitenland onderhouden, worden niet aangemerkt als de uitoefening van een bedrijf of beroep hier te lande.

§ 6. In het buitenland gevestigden bedoeld bij art. 1 i zijn belastingplichtig voor tien ten honderd van de verkoopwaarde der goederen in het voorafgaande belastingjaar door hen naar Nederland gezonden.

Art. 7. § 1. De belasting van reederijen hier te lande gevestigd is verschuldigd in de persoon van den boekhouder, behoudens verhaal op de reeders.

§ 2. De belasting der buitenlandsche vennoten bedoeld bij artikel 1 e, is verschuldigd in de persoon van de voor deze schuld ieder voor het geheel aansprakelijke hier te lande wonende beheerende vennoten, behoudens verhaal op de belastingplichtigen.

§ 3. De belasting der in het buitenland gevestigden bedoeld bij art. 1 g en h, hier te lande vertegenwoordigd door personen tot de uitoefening van het bedrijf of beroep gemachtigd, is, behoudens verhaal op de belastingplichtigen, verschuldigd in de persoon dier vertegenwoordigers.

Zijn er twee of meer vertegenwoordigers, doch is aan eenen de algemeene leiding van het bedrijf hier te lande toevertrouwd, dan is de belasting verschuldigd in zijn persoon.

§ 4. De belasting van ondernemers bedoeld bij artikel 1 i is, behoudens verhaal op de belastingplichtigen, verschuldigd in de persoon van de hier te lande gevestigde tusschenpersonen.

§ 5. Indien minderjarigen, voor zoover zij niet ingevolge artikel 480 van het Burgerlijk Wetboek handlichting bekomen hebben, onder curateele gestelden, krankzinnigen of afwezigen een binnen het Rijk wonenden wettelijken vertegenwoordiger hebben, is de belasting, behoudens verhaal op den belastingplichtige, verschuldigd in de persoon van dien vertegenwoordiger. Woont de vertegenwoordiger in het buitenland, dan is zij, mede behoudens verhaal, verschuldigd in de persoon van den gemachtigde of anderen, die hier te lande voor hem optreedt. Ontbreekt ook deze, zoo is de belasting verschuldigd in de persoon van den belastingplichtige zelf.

Art. 8. Vrijgesteld van belasting zijn :

a. winsten van stichtingen, voortspruitende uit of verband houdende met het geven van onderwijs, het voorkomen of lenigen van armoede, verpleging, verzorging of zedelijke verbetering en het verstrekken aan minvermogenenden van kost, inwoning of kost en inwoning, geneeskundige hulp, geneesmiddelen en begrafenis of begrafenisgelden ;

b. inkomsten van spoorwegondernemingen in het buitenland gevestigd, welker exploitatie op Nederlandsch grondgebied zich niet verder uitstrekt dan tot het naast bij de grens gelegen station, mits Nederlandsche spoorwegondernemingen in het land waar eerstgenoemde gevestigd zijn gelijke vrijstelling genieten ;

c. inkomsten van gezanten en andere vertegenwoordigers of diplomatieke ambtenaren van vreemde Mogendheden, die naar de regelen van het volkenrecht of krachtens verdragsbepalingen op vrijdom van persoonlijke lasten aanspraak hebben. Deze vrijstelling kan onder voorwaarde van wederkeerigheid worden uitgestrekt tot consuls of consulaire ambtenaren van vreemde Mogendheden, mits zij vreemdelingen zijn en hier te lande overigens geen bedrijf of beroep uitoefenen.

Art. 9. De belasting bedraagt :

A. voor *binnen het Rijk wonenden, die niet in de vermogensbelasting zijn aangeslagen ;*

voor *hen, die buiten het Rijk in Europa een Nederlandsch Staatsambt uitoefenen ;*

en voor *de in het buitenland gevestigden, bedoeld bij art. 1h, die hier te lande persoonlijk of door gemachtigden een bedrijf, beroep,*

ambt, waardigheid, bediening of betrekking geregeld uitoefenen;

wanneer de zuivere inkomsten bedragen:

f 650	tot beneden f 700		f 1,00
700	" "	750	2,00
750	" "	800	2,75
800	" "	850	3,50
850	" "	900	4,25
900	" "	950	5,00
950	" "	1 000	5,75
1 000	" "	1 050	6,50
1 050	" "	1 100	7,25
1 100	" "	1 150	8,00
1 150	" "	1 200	8,75
1 200	" "	1 250	9,50
1 250	" "	1 300	10,25
1 300	" "	1 350	11,00
1 350	" "	1 400	11,75
1 400	" "	1 450	12,50
1 450	" "	1 500	13,25
1 500	" "	1 600	14,00

Bedragen zij meer dan f1500, doch niet meer dan f8200, zoo is verschuldigd eene vaste som van f14, benevens f2 voor elke geheele som van f100, waarmede zij het bedrag van f1500 te boven gaan.

Bedragen zij meer dan f8200, zoo is verschuldigd eene vaste som van f148, benevens f3,20 voor elke geheele som van f100, waarmede zij het bedrag van f8200 te boven gaan.

B. voor *hen, die in de vermogensbelasting zijn aangeslagen:*

a. indien het belastbaar vermogen f13 000 of f14 000 bedraagt:

wanneer de zuivere inkomsten bedragen:

f 250	tot beneden f 300		f 2,00
300	" "	350	2,75
350	" "	400	3,50
400	" "	450	4,25
450	" "	500	5,00
500	" "	550	5,75
550	" "	600	6,50
600	" "	650	7,25
650	" "	700	8,00
700	" "	750	8,75

f 750	tot beneden	f 800		f 9,50
800	" "	850		10,25
850	" "	900		11,00
900	" "	950		11,75
950	" "	1 000		12,50
1 000	" "	1 050		13,25
1 050	" "	1 150		14,00

Bedragen zij meer dan f1050, zoo is verschuldigd eene vaste som van f14, benevens f2 voor elke geheele som van f100, waarmede zij het bedrag van f1050 te boven gaan.

Bedragen echter de zuivere inkomsten, gevoegd bij vier ten honderd van het belastbaar vermogen, meer dan f8150, dan is over dat meerdere nog f1,20 voor elke geheele som van f100 verschuldigd;

b. indien het belastbaar vermogen f15 000, doch niet meer dan f200 000 bedraagt:

wanneer de zuivere inkomsten bedragen:

f 250	tot beneden	f 300		f 1,25
300	" "	350		2,00
350	" "	400		2,75
400	" "	450		3,50
450	" "	500		4,25
500	" "	550		5,00
550	" "	600		5,75
600	" "	650		6,50
650	" "	700		7,25
700	" "	750		8,00
750	" "	800		8,75
800	" "	850		9,50
850	" "	900		10,25
900	" "	950		11,00
950	" "	1 000		11,75
1 000	" "	1 050		12,50
1 050	" "	1 100		13,25
1 100	" "	1 200		14,00

Bedragen zij meer dan f1100, zoo is verschuldigd eene vaste som van f14, benevens f2 voor elke geheele som van f100, waarmede zij het bedrag van f1100 te boven gaan.

Bedragen echter de zuivere inkomsten, gevoegd bij vier ten honderd van het belastbaar vermogen, meer dan f8200, dan

is over dat meerdere nog f1,20 over elke geheele som van f100 verschuldigd.

c. indien het belastbaar vermogen meer dan f200 000 bedraagt: f3.20 voor elke geheele som van f100 der zuivere inkomsten, waarmede zij het bedrag van f200 te boven gaan.

C. voor de in het buitenland gevestigden, die hier te lande rondreizen om bestellingen op te nemen:

f15 in ieder belastingjaar, onverminderd de belasting uit anderen hoofde krachtens deze wet door hen verschuldigd;

D. voor alle overige belastingplichtigen:

f2.50 van elke geheele som van f100.

Voor de in het buitenland gevestigden, bedoeld bij art. 1 h, die hier te lande slechts tijdelijk een bedrijf, beroep, ambt, waardigheid, bediening of betrekking uitoefenen, wordt echter de belasting berekend op f0,50 van elke geheele som van f25, waarmede in elke drie kalendermaanden hunne inkomsten het bedrag van f150 te boven gaan.

Art. 10. Voor de toepassing van artt. 21 en 24 van het tractaat van handel en scheepvaart met Pruisen en de verdere Staten van het Deutsche Tolverbond van 24 December *) 1851 (*Staatsblad* 1852 n°. 104) en van art. 5 der overeenkomst met Deutschland, tot regeling van de uitoefening der geneeskunst in de grensgemeenten, van 11 December 1873 (*Staatsblad* 1874 n°. 71), wordt de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten ten hoogste tot het daar bepaalde bedrag geheven.

HOOFDSTUK II.

BELASTINGJAAR. BESCHRIJVING.

Art. 11. § 1. Het belastingjaar begint met 1 Mei en eindigt met 30 April.

§ 2. Bij aanvang van belastingplichtigheid in den loop van het belastingjaar is de belasting, indien zij over het jaar is

*) Blijkens het *Staatsblad* no. 104 van 1852 moet gelezen worden 31 December. Zooals de Minister te kennen gaf, zal deze drukfout bij de eerste gelegenheid worden verbeterd.

berekend en niet slechts over een deel daarvan, noch over de uitdeelingen en uitkeeringen bedoeld bij art. 5 § § 1 en 2 en art. 6 § 2, slechts verschuldigd over zooveel twaalfde gedeelten van het belastingjaar als het aantal geheele maanden beloopt, die nog niet zijn ingetreden.

§ 3. Aanvang van belastingplichtigheid in den loop van het belastingjaar heeft plaats:

a. voor hen, die op 1 Mei wel binnen het Rijk wonen, doch volgens de bepalingen dezer wet geen belasting verschuldigd zijn: wanneer zij in den loop van het belastingjaar inkomsten verwerven als bedoeld bij art. 4, § 1 ten bedrage van f 650 of meer per jaar, of wanneer zij een bedrijf of beroep aanvangen of een ambt, waardigheid, bediening of betrekking aanvaarden, waarvan de jaarlijksche inkomsten, berekend naar de bepalingen dezer wet, blijkens overeenkomsten of andere gegevens op f 650 of meer kunnen worden begroot;

b. voor hen die zich na 1 Mei metterwoon binnen het Rijk vestigen: wanneer zij tijdens die vestiging reeds in het genot zijn van inkomsten, begrepen in art. 2 § 1 en waarvan het bedrag op minstens zooveel kan worden begroot als belastbaar is volgens de bepalingen dezer wet, en voorts in de hierboven genoemde gevallen;

c. voor de personen bedoeld bij art. 1 d, wanneer zij in den loop van het belastingjaar een Nederlandsch Staatsambt buiten het Rijk aanvaarden: op den dag van ingang hunner bezoldiging;

d. voor de spoorwegondernemingen bedoeld bij art. 1 f: bij den aanvang van haren dienst op Nederlandsch grondgebied;

e. voor stichtingen en voor de buitenslands gevestigden, bedoeld bij art. 1 k: bij den aanvang der uitoefening van het bedrijf, beroep, ambt of de waardigheid, bediening of betrekking hier te lande, indien het inkomen daaruit op minstens zooveel kan worden begroot, als belastbaar is volgens de bepalingen dezer wet;

f. voor de buitenslands gevestigden, bedoeld bij art. 1 k: bij den aanvang hunner werkzaamheid hier te lande.

§ 4. Het bepaalde in § 2 is niet van toepassing op belastingplichtigen bedoeld bij art. 1 k.

Art. 12. § 1. De belasting wordt geheven ingevolge aangiften der belastingplichtigen of hunne vertegenwoordigers op beschrijvingsbiljetten.

Er zijn beschrijvingsbiljetten *A*, *B* en *C*.

Biljet *A* is bestemd tot aangifte:

I. van den naam, de voornamen en de woonplaats of plaats van vestiging van hen, door wie de aangifte geschiedt; voorts van den naam, de voornamen en de woonplaats of plaats van vestiging van hen, op wie de aangifte betrekking heeft, alsmede van hunne bedrijven, beroepen, bezoldigde ambten, waardigheden, bedieningen, betrekkingen en verdere bronnen van inkomsten bedoeld bij art. 2 § 1, art. 5 §§ 3 en 4 en art. 6 § 5;

II. van bijzonderheden, niet ontleend aan kasboeken, balansen of winst-en-verliesrekeningen, waarvan de kennis gevorderd wordt tot beoordeeling van den aard en den omvang der bedrijven, beroepen, bezoldigde ambten, waardigheden, bedieningen en betrekkingen hierboven bedoeld;

III. wanneer een beroep of bedrijf wordt uitgeoefend in vennootschap of maatschap met anderen, van den naam en de woonplaats dezer personen, voor zooverre zij beheerende of hoofdelijk aansprakelijke vennoten zijn. Wanneer er commanditaire vennoten zijn, wordt daarvan melding gemaakt;

IV. voor hen, die tevens biljet *B* ontvangen, van het percentsgewijs bedrag der afschrijvingen bedoeld bij art. 3 § 2e en van het bedrag der als kosten ingevolge art. 3 § 4 berekende huur of huurwaarde;

V. in de gevallen bedoeld bij art. 2 § 2, van het vermogen van den belastingplichtige opgevat en berekend volgens de wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223).

Biljet *B* is uitsluitend bestemd tot aangifte van inkomsten of ontvangsten, belastbaar volgens deze wet.

Biljet *C* is bestemd tot aangifte van de uitkeeringen of uitdeelingen waarover ingevolge art. 5 §§ 1 en 2 en art. 6 § 2 belasting verschuldigd is.

De formulieren voor de biljetten worden bij algemeenen maatregel van bestuur vastgesteld.

§ 2. Biljet *A* wordt uitgereikt:

1°. Aan alle binnen het Rijk wonende of gevestigde personen of lichamen, die geacht worden hetzij uit eigen hoofde, hetzij als gemachtigde, vertegenwoordiger of tussenpersoon voor anderen, op 1 Mei belastingplichtig te zijn.

Wordt eene onderneming door meer dan een in Nederland wonenden hoofdelijk aansprakelijken vennoot onder eene firma

gedreven, zoo geschiedt de uitreiking van biljet *A* ook aan die firma, ter vermelding der bijzonderheden bedoeld bij § 1 I—IV van dit artikel, voorzooveel zij de door die firma gedreven onderneming betreffen. Ten blijke dat zij met den inhoud instemmen zijn alle in Nederland gevestigde hoofdelijk aansprakelijke vennoten gehouden de aangifte met hun eigen naam te onderteekenen. Bij hunne individueele aangifte op biljet *A* kunnen zij naar deze aangifte verwijzen;

2°. aan de in het buitenland gevestigden, die op 1 Mei persoonlijk of als gemachtigde hier te lande een bedrijf, beroep, ambt, waardigheid, bediening of betrekking uitoefenen en geacht worden belastingplichtig te zijn.

De uitreiking van biljet *A* geschiedt echter niet aan dezulken die alleen belastingplichtig zijn naar uitkeeringen of uitdeelingen, noch aan hen voor wie, ingevolge art. 7 §§ 3, 4 en 5, de belasting verschuldigd is in de persoon van een ander.

Biljet *B* wordt uitgereikt:

1°. aan alle in het Rijk wonenden aan wie biljet *A* wordt uitgereikt, voor zooverre:

a. zij geacht worden in de vermogensbelasting belastingplichtig te zijn;

b. hunne inkomsten, ongerekend die uit vermogen, hoofdzakelijk geacht worden te bestaan uit vaste traktementen en andere inkomsten bedoeld bij art. 4 § 1;

c. zij in het vorige belastingjaar naar een bedrag van f2000 of meer in deze belasting waren aangeslagen;

d. zij den ontvanger der directe belastingen uiterlijk op 15 Mei hunnen wensch om een biljet *B* te ontvangen schriftelijk hebben kenbaar gemaakt;

2°. aan hier te lande gevestigde stichtingen en sociëteiten aan wie een biljet *A* wordt uitgereikt;

3°. aan allen die een Nederlandsch Staatsambt uitoefenen buiten het Rijk zonder daar aan persoonlijke lasten onderworpen te zijn;

4°. aan spoorwegondernemingen in het buitenland gevestigd, wier exploitatie zich op Nederlandsch grondgebied uitstrekt;

5°. aan in het buitenland gevestigden, die hier te lande door tusschenkomst van gemachtigden hier gevestigd, overeenkomsten aangaan tot brand-, zee-, levens- of andere verzekering;

6°. aan andere in het buitenland gevestigden die op 1 Mei

hier te lande een bedrijf, beroep, ambt, waardigheid, betrekking of bediening uitoefenen, waarvoor zij kantoren of andere vaste inrichtingen bezigen of waaraan vaste inkomsten, niet bestaande uit dag- of weekloonen, verbonden zijn;

7°. aan in het buitenland gevestigden, die herhaaldelijk stoffen of kleedingstukken, sieraden, meubelen, speelgoed, voedings- en genotmiddelen en andere dergelijke artikelen in koop toezenden aan niet daarin handeldrijvenden hier te lande door bemiddeling van hier te lande gevestigde tusschenpersonen.

Aan de onder 3°, 5°, 6° en 7°. bedoelden worden slechts dan biljetten uitgereikt, wanneer zij geacht worden op 1 Mei belastingplichtig te zijn.

De biljetten bestemd voor de sub 4°. bedoelden worden uitgereikt aan hunne vertegenwoordigers bij de Nederlandsche Regeering; die voor de sub 5° en 7°. bedoelden, aan hen in wier persoon de belasting verschuldigd is. Oefenen de sub 6°. genoemden hun bedrijf of beroep door hier te lande gevestigde gemachtigden uit, dan geschiedt de uitreiking aan die gemachtigden.

De biljetten worden uiterlijk in Juli door of vanwege den ontvanger der directe belastingen uitgereikt.

Of een biljet of biljetten zullen worden uitgereikt beoordeelt de hoofdamtenaar der directe belastingen bedoeld in art. 19. Over de vraag of iemand geacht moet worden in de vermogensbelasting belastingplichtig te zijn raadpleegt hij den inspecteur der registratie, wiens advies door hem wordt gevolgd.

Biljet C wordt uitgereikt:

1°. aan de vennootschappen, vereenigingen en maatschappijen bedoeld bij art. 1b;

2°. aan de boekhouders van reederijen bedoeld bij art. 7 § 1;

3°. aan de hier te lande wonende beheerende vennoten bedoeld bij art. 7 § 2;

tot aangifte te zijner tijd van de uitkeeringen of uitdeelingen, voor welke naar deze wet de belasting verschuldigd is.

De uitreiking geschiedt bij het begin van het belastingjaar, desgevorderd in meer dan één exemplaar.

§ 3. Ieder aan wien een beschrijvingsbiljet is uitgereikt, hetzij voor hem persoonlijk of als belastingplichtig voor anderen, is gehouden de daarin gestelde vragen duidelijk, stellig en zonder voorbehoud naar waarheid te beantwoorden en het met zijne naamteekening te bekrachtigen.

Hij aan wien een biljet is gezonden, en die over het loopend belastingjaar in eene andere gemeente van het Rijk is aangeslagen of dáár reeds aangifte heeft gedaan, vermeldt dit op het biljet, met opgaaf van den naam der gemeente, onverminderd zijne verplichting tot aangifte in het geval, bedoeld bij art. 14 § 4.

De aangifte voor hier te lande gevestigde naamlooze vennootschappen, commanditaire vennootschappen op aandeelen, coöperatieve of andere vereenigingen, onderlinge verzekeringmaatschappijen, sociëteiten en stichtingen, geschiedt door de hier te lande gevestigde bestuurders of beheerende vennoten; die van spoorwegondernemingen bedoeld bij art. 1f, door haren vertegenwoordiger bij de Nederlandsche Regeering.

§ 4. De beschrijvingsbiljetten worden uitgereikt ter plaatse waar ingevolge art. 17 de aanslag geschiedt.

De voor eene firma bestemde biljetten A worden echter uitgereikt ter plaatse, waar deze haren zetel heeft.

Voor belastingplichtigen aan wie geen biljetten worden uitgereikt, alsmede voor alle belastingplichtigen die geen biljetten hebben ontvangen of wier biljetten in het ongereede zijn geraakt, worden biljetten kosteloos verkrijgbaar gesteld, zoowel bij de ontvangers der directe belastingen als op de secretariën der gemeenten.

Art. 13. § 1. De dag waarop met de uitreiking van de beschrijvingsbiljetten zal worden begonnen, wordt door den Commissaris der Koningin in de provincie bepaald en door het gemeentebestuur ter algemeene kennis gebracht.

De biljetten A en B worden na twintig dagen door of vanwege den ontvanger teruggehaald, indien zij niet reeds terstond na de uitreiking ingevuld en onderteeekend aan dezen of zijn gemachtigde zijn teruggeven of vóór het verstrijken van den hierboven bedoelden termijn ten kantore van den ontvanger zijn bezorgd. Zij kunnen worden afgegeven in gesloten omslag en een ontvangstbewijs kan worden geëischt.

De hierboven bedoelde termijn kan door den hoofdamttenaar der directe belastingen bedoeld bij art. 19 worden verlengd.

§ 2. Indien hij, aan wien biljetten zijn uitgereikt, of die, ook zonder dat hem biljetten zijn uitgereikt, tot het doen van aangifte verplicht is, niet in staat mocht zijn om aangifte te doen, kan dit door een ander, namens hem, worden gedaan, hetzij krachtens schriftelijke volmacht, hetzij op schriftelijke

vergunning van den hoofdamttenaar der directe belastingen bedoeld bij art. 19. Volmacht of vergunning worden in die gevallen aan de aangifte gehecht.

§ 3. Indien iemand verklaart niet te kunnen schrijven, geschiedt de invulling der biljetten op zijn verlangen en met vermelding der reden kosteloos door den ontvanger of zijn gemachtigde, die daarna de aangifte, na voorlezing, namens den belastingplichtige in tegenwoordigheid van een getuige onderteekent. De getuige onderteekent mede.

Art. 14. § 1. Allen die op 1 Mei uit eigen hoofde of als gemachtigde, vertegenwoordiger of tusschenpersoon belastingplichtig zijn, zijn gehouden uiterlijk binnen twee maanden na den dag, door den Commissaris der Koningin in de provincie voor het begin van de uitreiking der beschrijvingsbiljetten bepaald, hunne aangifte in den voorgeschreven vorm op biljet A in te dienen, bijaldien zij dit biljet A niet hebben ontvangen of het niet is teruggehaald.

Dit voorschrift is niet van toepassing op hen die een Nederlandsch Staatsambt uitoefenen buiten het Rijk, op de spoorwegondernemingen bedoeld bij art. 1 f, op dezulken die alleen belastingplichtig zijn naar uitkeeringen en uitdeelingen, noch op hen voor wie ingevolge art. 7 §§ 3, 4 en 5 de belasting verschuldigd is in de persoon van een ander.

De indiening geschiedt ten kantore van den ontvanger der directe belastingen, ter plaatse waar zij ingevolge art. 17 moeten worden aangeslagen; of indien aldaar geen zoodanig ontvanger gevestigd is, bij het bestuur der gemeente.

Het gemeentebestuur zendt de aangiften onverwijld aan den ontvanger der directe belastingen tot wiens kantoor de gemeente behoort.

§ 2. De hierboven bedoelde termijn kan door den hoofdamttenaar der directe belastingen bedoeld bij art. 19 worden verlengd.

§ 3. Belastingplichtigen, wier winstaangifte afhangt van de nog vast te stellen balans der onderneming, kunnen voorloopig volstaan met de beantwoording van het beschrijvingsbiljet A, en biljet B, indien hun dit is uitgereikt, voor memorie invullen. In dit geval zal echter die aangifte moeten volgen binnen acht dagen na den termijn voor die vaststelling bepaald, waartoe hun desverlangd de vereischte formulieren kosteloos worden verstrekt.

§ 4. Bij aanvang van belastingplichtigheid in den loop van het belastingjaar doet hij, die uit eigen hoofde of voor anderen belastingplichtig is, binnen vier weken daarvan onder vermelding van zijn adres en den grond zijner belastingplichtigheid schriftelijk aangifte ten kantore van den ontvanger der directe belastingen in de gemeente, waar hij ingevolge artikel 17 zal worden aangeslagen, of, indien aldaar geen zoodanig ontvanger gevestigd is, bij het bestuur der gemeente.

Het bestuur der gemeente zendt in het laatste geval die aangifte onverwijld aan den ontvanger der directe belastingen, tot wiens kantoor de gemeente behoort.

Daarop worden hem aangeteekend per post het biljet of de biljetten toegezonden, die hij ingevolge artikel 12 § 2 zou ontvangen hebben, bijaldien zijn belastingplicht reeds op 1 Mei had bestaan. Behoort hij tot de belastingplichtigen bedoeld bij artikel 1 *a* of tot de gemachtigden van belastingplichtigen bedoeld bij art. 1 *b*, aan wie het biljet *B* niet wordt uitgereikt, doch wensch hij dit biljet niettemin te ontvangen, zoo maakt hij dezen wensch schriftelijk kenbaar aan den ontvanger of het gemeentebestuur vermeld in het eerste lid dezer paragraaf, te gelijk met zijne daarbedoelde aangifte.

Hij bezorgt het biljet of de biljetten, desgevorderd tegenontvangbewijs, binnen drieweken na den dag der toezending ter plaatse waar hij de aangifte, vermeld in het eerste lid, heeft gedaan.

Het gemeentebestuur, dat het biljet of de biljetten ontving, zendt deze onverwijld aan den ontvanger.

Voorts is artikel 12 § 3 eerste en § 4 laatste lid hier van toepassing.

De in deze paragraaf genoemde termijnen kunnen door den hoofdambtenaar der directe belastingen, bedoeld bij art. 19, verlengd worden.

Art. 15. § 1. Bij verandering van de bijzonderheden in biljet *A* vermeld, binnen twee maanden nadat het biljet is ingeleverd, wordt daarvan binnen veertien dagen door den aangever schriftelijk kennis gegeven aan den ontvanger der directe belastingen in de gemeente waar de aanslag zal geschieden, of zoo daar geen zoodanig ontvanger gevestigd is, bij het bestuur der gemeente.

Het gemeentebestuur zendt deze kennisgeving onverwijld aan den ontvanger der directe belastingen, tot wiens kantoor de gemeente behoort.

§ 2. Ieder die optreedt als bestuurder of beheerend vennoot van eene hier te lande gevestigde vennootschap, onderlinge verzekeringmaatschappij, coöperatieve vereeniging, of van eene vereeniging of stichting die een bedrijf of beroep uitoefent, of als boekhouder eener hier te lande gevestigde reederij, is gehouden daarvan schriftelijk binnen ééne maand kennis te geven bij het bestuur der gemeente waar hij woont.

Het gemeentebestuur handelt met deze kennisgeving op de wijze voorgeschreven in de laatste zinsnede der vorige paragraaf.

Art. 16. Hier te lande wonende beheerende vennoten van Nederlandsche vennootschappen en maatschappen, als bedoeld in art. 6 § 2, en van de in art. 1 *b* bedoelde commanditaire vennootschappen op aandelen, bestuurders van hier te lande gevestigde naamlooze vennootschappen, coöperatieve en andere vereenigingen en onderlinge verzekeringmaatschappijen, als ook boekhouders van hier te lande gevestigde reederijen mogen niet tot het doen van uitdeelingen of uitkeeringen, waarover volgens art. 5 §§ 1 en 2 en art. 6 § 2 belasting verschuldigd is, overgaan, alvorens daarvan aangifte gedaan en de over vroegere uitdeelingen of uitkeeringen verschuldigde belasting betaald te hebben.

Bij liquidatie mogen de hier bedoelde uitdeelingen of uitkeeringen niet geschieden, alvorens de daarover verschuldigde betaling is voldaan.

HOOFDSTUK III.

AANSLAG. BEROEP.

Art. 17. De aanslag der belastingplichtigen geschiedt ter plaatse als volgt:

1°. Belastingplichtigen bedoeld bij artikel 1*a*: in de gemeente waar zij wonen op 1 Mei of bij het begin van hunne belastingplichtigheid in het loopend belastingjaar.

De woonplaats van den binnen het Rijk wonenden man wordt geacht ook de woonplaats te zijn van zijne vrouw, van wie hij niet van tafel en bed gescheiden is.

Minderjarigen die geene handlichting hebben bekomen in-gevolge art. 480 van het Burgerlijk Wetboek, onder curateele gestelden, krankzinnigen en afwezigen, voor wie de belasting verschuldigd is in de persoon van een ander, worden, indien hun een aanslag moet worden opgelegd, aangeslagen in de gemeente waar hunne wettelijke vertegenwoordigers wonen, en zoo deze in het buitenland wonen, in de gemeente waar de gemachtigden dier vertegenwoordigers wonen, of de personen die hier te lande voor hen optreden.

Voor rondreizende of rondtrekkende personen zonder vaste woonplaats, wordt de plaats van het werkelijk verblijf daarvoor gehouden ;

2°. Belastingplichtigen bedoeld in artikel 1 *b* en *c*: ter plaatse waar de zetel dier lichamen of de boekhouder der reederij gevestigd is;

3°. Belastingplichtigen bedoeld in artikel 1 *d*: te 's Gravenhage ;

4°. Belastingplichtigen bedoeld in artikel 1 *e*: ter plaatse waar de zetel der vennootschap of maatschap gevestigd is;

5°. Belastingplichtigen bedoeld in artikel 1 *f*, *g*, *h*, *i* en *k*: ter plaatse waar hunne vertegenwoordigers, gemachtigden of agenten, expediteurs of andere personen die voor hen optreden gevestigd zijn of, bij gebreke van zoodanigen, de gemeente waar het bedrijf, beroep of ambt of de waardigheid, bediening of betrekking hier te lande wordt of zal worden uitgeoefend.

Strekt zich in het laatstbedoelde geval dat bedrijf, beroep of ambt of die waardigheid, bediening of betrekking uit over verschillende gemeenten, dan geldt als zoodanig de gemeente waar de uitoefening in het belastingjaar begint.

Bij verschil van gevoelen over de plaats waar een belastingplichtige moet worden aangeslagen, beslist de Minister van Financiën.

Art. 18. Aan art. 2, 1ste lid, der wet van 5 April 1870 (*Staatsblad* n°. 63) wordt het volgende toegevoegd:

„Wij behouden Ons echter voor in eene gemeente meer dan een collegie van zetters in te stellen, in zoodanig geval het aantal leden van elk collegie, behoudens het bovenbedoelde maximum, te bepalen en de werkzaamheden onder die collegiën te verdeelen.”

Aan art. 2, 2de lid, der evengenoemde wet wordt het volgende toegevoegd:

„Voor werkzaamheden echter betreffende de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten is, met afwijking van het bepaalde bij art. 5, tweede lid, een hoofdambtenaar der directe belastingen, aan te wijzen door den Minister van Financiën ambtshalve lid en voorzitter. Art. 14 en art. 16 zijn bij het verrichten dezer werkzaamheden niet van toepassing.”

Aan art. 3 der evengenoemde wet wordt het volgende toegevoegd:

„Bij instelling van meer dan een collegie van zetters in eene gemeente geschiedt de benoeming der niet ambtelijke leden de eerste maal uit eene opgave door den Gemeenteraad binnen twee maanden na het instellen van het collegie of de collegiën in te zenden aan den Commissaris der Koningin in de provincie, die het tijdstip van het optreden der benoemden bepaalt.

„De helft der aldus benoemde leden treedt af met het einde van het volgend jaar, de overigen twee jaar later, overeenkomstig de regelen bij art. 4, 3de en 4de lid, dezer wet bepaald.”

Art. 19. § 1. De aanslag wordt in elke gemeentē vastgesteld:

a. voor de belastingplichtigen bedoeld bij art. 1 a, indien zij niet behooren tot dezulken aan wie ingevolge art. 12 § 2 het biljet B wordt uitgereikt: door een der collegiën van zetters bedoeld bij de wet van 5 April 1870 (*Staatsblad* n°. 63);

b. voor alle overige belastingplichtigen: door eene commissie bestaande uit een hoofdambtenaar der directe belastingen, aan te wijzen door den Minister van Financiën, een lid benoemd door Gedeputeerde Staten, een lid benoemd door den Gemeenteraad en een lid benoemd door den Kantonrechter in wiens rechtsgebied de commissie volgens Onze aanwijzing is gevestigd.

Bij het regelen van aanslagen van hen, die belastingplichtig zijn naar de vermogensbelasting, maakt een door den Minister van Financiën aan te wijzen inspecteur der registratie deel uit der commissie.

Voor elk der leden wordt op dezelfde wijze een plaatsvervanger benoemd.

Voorzitter der commissie is de hierboven bedoelde hoofdambtenaar der directe belastingen.

§ 2. Wij behouden Ons voor om in ééne gemeente meerdere commissiën bedoeld bij § 1 b, of voor meerdere gemeenten

te zamen, gelegen in dezelfde provincie, slechts ééne zoodanige commissie in te stellen. Geschiedt dit laatste, zoo bestaat de commissie uit een hoofdambtenaar der directe belastingen, aan te wijzen door den Minister van Financiën, twee leden benoemd door Gedeputeerde Staten en een lid benoemd door den Kantonnier in wiens rechtsgebied de door Ons aangewezen standplaats der commissie is gevestigd.

Verder zijn de drie laatste zinsneden der vorige paragraaf van toepassing.

§ 3. Waar in deze wet gesproken wordt van de commissie van aanslag wordt daaronder verstaan, zoowel het collegie van zettters belast met den aanslag, als de commissiën bedoeld bij § 1 b en § 2.

§ 4. De commissiën van aanslag zijn gehouden elkander de vereischte inlichtingen te verschaffen, die zij geven kunnen.

Daarenboven kan de Minister van Financiën voor een bepaalde gemeente of groep van gemeenten Adviseurs benoemen, wier taak het is, om ieder afzonderlijk of vergaderd onder voorzitterschap van den door genoemden Minister aan te wijzen hoofdambtenaar der directe belastingen, de inlichtingen te verschaffen, waartoe zij in staat en bevoegd zijn omtrent aanslagen van belastingplichtigen.

§ 5. Op de commissiën bedoeld bij § 1 b en § 2 en de bij § 4 bedoelde Adviseurs is van toepassing het bepaalde bij art. 1, 2de lid, art. 5, 1ste, 4de, 5de en 6de lid, art. 8, 1ste lid, art. 10, 1ste lid, art. 11 en art. 12 der wet van 5 April 1870 (*Staatsblad* n°. 63).

Mede is van toepassing het bepaalde bij art. 5, 2de lid, voor zoover daarvan niet bij § § 1 en 2 is afgeweken.

De kosten van het lokaal, daaronder begrepen die van meubeleering, verlichting, verwarming en schoonhouden daarvan, ten behoeve van meer dan een collegie van zettters in dezelfde gemeente, van de commissiën als bedoeld in § 1 b en van de Adviseurs bedoeld bij § 4, komen ten laste van het Rijk.

§ 6. De niet ambtelijke leden van de commissiën van aanslag en hunne plaatsvervangers leggen, alvorens hunne werkzaamheden tot uitvoering dezer wet aan te vangen, ten overstaan van den voorzitter den volgende eed of belofte af:

„Ik zweer (beloof), dat ik, als lid (plaatsvervangend lid) van de commissie van aanslag voor de belasting op bedrijfs- en an-

dere inkomsten, overeenkomstig de bepalingen der wet met nauwgezetheid en onpartijdigheid en volgens mijn geweten zal handelen en dat ik hetgeen mij in mijn ambt nopens aanslagen in de genoemde belasting, vermogens, inkomsten, uitkeeringen of uitdeelingen, bedrijven, beroepen, ambten, waardigheden, bedieningen, betrekkingen of werkzaamheden blijkt of medegedeeld wordt, zal geheim houden. Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig! (Dat beloof ik)."

Van deze handeling wordt proces-verbaal opgemaakt.

Wegens het afleggen van den eed of belofte en het opmaken van het proces-verbaal zijn geen kosten verschuldigd.

Bij herbenoeming wordt geene nieuwe eed of belofte gevorderd, doch wordt van de vroeger afgelegde verklaring door den voorzitter op de nieuwe akte van aanstelling melding gemaakt.

§ 7. De commissie van aanslag brengt de aanslagsregeling ten einde binnen den tijd door den Commissaris der Koningin in de provincie te bepalen. Is dat werk niet binnen dien tijd gereed, dan wordt het door het ambtelijk lid of de ambtelijke leden van elke commissie met den burgemeester der gemeente, waar de aanslag ingevolge art. 17 moet geschieden, ten spoedigste volbracht. In dit geval wordt bij verschil van meening tusschen den burgemeester en een ambtelijk lid beslist door den Provinciaal Inspecteur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, in wiens inspectie de gemeente gelegen is.

§ 8. De benoeming van de leden der commissiën bedoeld bij § 1 b en § 2 en der Adviseurs bedoeld bij § 4 geschiedt telkens voor vier jaren. De aftredenden zijn herbenoembaar.

De diensttijd der niet ambtelijke leden en hunne plaatsvervangers gaat in met den eersten Januari. Vóór den eersten November van het voorafgaande jaar worden zij benoemd. Zij kunnen tusschentijds bij een met redenen omkleed besluit worden ontslagen door de autoriteit die hen benoemd heeft.

Bij tusschentijdsch ontslag of overlijden van een niet ambtelijk lid of plaatsvervanger wordt onverwijld door de autoriteit, die dat lid of dien plaatsvervanger benoemd heeft, een ander in zijne plaats benoemd. De tusschentijds benoemde treedt af op het tijdstip waarop degene, in wiens plaats hij benoemd is, zou hebben moeten aftreden.

Art. 20. Indien de commissie van aanslag nadere toelichting eener aangifte noodig acht, kan zij den aangever daartoe in de gelegenheid stellen. Tenzij de aangever schriftelijk zijn ver-

langen te kennen geeft om door de commissie zelve gehoord te worden, geschiedt deze nadere toelichting aan den voorzitter.

Art. 21. § 1. Indien de commissie van aanslag geen bedenking heeft tegen de aangifte van het bedrag, naar hetwelk de aanslag ingevolge deze wet moet geschieden, wordt de aanslag door haar, behoudens de bepalingen van § 3, in overeenstemming met die aangifte vastgesteld.

De commissie is bevoegd den aanslag vast te stellen naar een hooger dan het aangegeven bedrag, indien dit laatste, om welke reden ook, haar te laag voorkomt.

§ 2. De aanslag van hem, die van het in § 1 bedoelde bedrag geen aangifte heeft gedaan, wordt ambtshalve geregeld.

§ 3. Aan de aangifte van hem, wien naar de meening van de commissie van aanslag geen aanslag moet worden opgelegd, wordt, behoudens het bepaalde in het tweede lid dezer paragraaf, geen verdere behandeling gegeven.

Indien in de commissie van aanslag verschil van meening ontstaat tusschen de meerderheid van de commissie en den voorzitter over de vraag of aan iemand uit eigen hoofde of als belastingplichtige voor anderen een aanslag moet worden opgelegd, wordt deze vraag onderworpen aan het oordeel van den Provincialen Inspecteur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, in wiens inspectie de standplaats der commissie gelegen is, die haar, bijaldien het verschil de toepassing van art. 1, art. 2 § 5 en art. 7 betreft na raadpleging van den Rijksadvocaat, beslist. Deze beslissing is voor de commissie van aanslag verbindend.

Indien in de commissie van aanslag verschil van meening ontstaat tusschen de meerderheid van de commissie en den voorzitter over het bedrag naar hetwelk de aanslag moet geregeld worden, dan wordt dat geschil onderworpen aan het oordeel van den hierboven genoemden Provincialen Inspecteur, die in dat geval het bedrag vaststelt, doch tot geen hoogere som dan het hoogste en geen lagere dan het laagste der bedragen waarover het geschil loopt. Ook deze beslissing is voor de commissie van aanslag verbindend.

§ 4. Indien eene uitspraak op een bezwaarschrift krachtens de wet van 22 September *) 1892 (*Staatsblad* n°. 223) wijziging

*) Blijkens het *Staatsblad* n°. 223 van 1892 moet gelezen worden 27 September. Zooals de Minister te kennen gaf, zal deze drukfout bij de eerste gelegenheid worden verbeterd.

brengt in de bepaling van het vermogen, naar hetwelk de aanslag in deze belasting is geregeld, wordt deze aanslag, zoodra de uitspraak niet meer voor beroep vatbaar is, herzien.

Art. 22. § 1. De aanslagen worden ten kohiere gebracht.

Die van reederijen worden gesteld ten name van den boekhouder, onder vermelding van diens hoedanigheid.

Die van de in § 2 van artikel 7 bedoelden worden gesteld ten name der voor deze schuld ieder voor het geheel aansprakelijke hier te lande wonende beheerende vennoten, met toevoeging der woorden: voor buitenlandsche vennoten.

Die van de onder §§ 3, 4 en 5 van artikel 7 genoemde belastingplichtigen worden gesteld te hunnen name, onder bijvoeging van den naam en de hoedanigheid van hen, in wier persoon zij krachtens dat artikel belastingplichtig zijn. Voor de toepassing van artt. 24, 25, 27, 29, 30 en 32 wordt deze persoon als de belanghebbende of aangeslagene beschouwd.

§ 2. In de kohieren wordt het bedrag der inkomsten niet vermeld.

§ 3. Aan hen, die aangiften in gesloten omslag hebben ingeleverd, wordt het aanslagbiljet mede in gesloten omslag uitgereikt.

Aanslagbiljetten, welke voor geheele of gedeeltelijke aanzuivering in gesloten omslag worden aangeboden, worden, na voldaanteekening, in gesloten omslag teruggegeven.

§ 4. De aanslagbiljetten worden uiterlijk binnen veertien dagen na de afkondiging van het kohier uitgereikt.

Art. 23. Hij, die bezwaar heeft tegen den aanslag, hem uit eigen hoofde of als belastingplichtige voor anderen opgelegd, kan, tenzij hij de aangifte niet deed, waartoe hij gehouden was, zelf of door een gemachtigde, binnen zes weken na de afkondiging van het kohier, of in het geval bedoeld in § 4 van art. 21, binnen zes weken na de dagteekening der daarbedoelde uitspraak, een gemotiveerd bezwaarschrift bezorgen bij den voorzitter der commissie van aanslag, die hem den aanslag heeft opgelegd, en wel tegen gedagteekend ontvangbewijs of aangeteekend per post.

Voor zoover het bezwaar gegrond is op de bepalingen van art. 1, art. 2 § 5 en art. 7, wordt gehandeld, gelijk in art. 21 § 3, 2de lid, is voorgeschreven. Ook dan is de beslissing

van den Provincialen Inspecteur voor de commissie van aanslag verbindend.

Heeft de Provinciale Inspecteur reeds vroeger in die zaak eene beslissing genomen, zoo wordt hem, onder mededeeling van het bezwaarschrift, eene nadere beslissing gevraagd.

Indien hij, die een bezwaarschrift heeft ingediend, of zijn gemachtigde, het verlangen daartoe heeft te kennen gegeven, wordt hij te zijner keuze door de commissie van aanslag of haren voorzitter en, in het geval bedoeld bij het tweede lid, door den Provincialen Inspecteur gehoord.

Art. 24. Op de bezwaarschriften wordt uitspraak gedaan door de commissie van aanslag, die daarvan den aangeslagene kosteloos kennis geeft, hetzij tegen gedagteekend ontvangbewijs of wel aangeteekend per post.

Art. 25. § 1. Hij, die bezwaar heeft tegen de uitspraak der commissie op zijn bezwaarschrift omtrent zijn aanslag, kan, binnen dertig dagen na de dagteekening van het ontvangbewijs of van de aanteekening per post, in beroep komen bij den Raad, ingesteld bij art. 29 der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223).

§ 2. Hij, die bezwaar heeft tegen den aanslag hem ambts-halve opgelegd wegens het nalaten eener aangifte, waartoe hij gehouden was, kan bij dien Raad in beroep komen binnen zes weken na den dag van afkondiging van het kohier.

§ 3. Beroep op den Raad staat mede open binnen veertien dagen nadat die uitspraken zijn gedaan aan den voorzitter der commissie van aanslag tegen uitspraken der commissie op bezwaarschriften omtrent den aanslag of de inkomsten.

Maakt de voorzitter van dat beroep gebruik, dan geeft hij binnen drie dagen hiervan den belanghebbende kennis op de wijze bij art. 24 voorgeschreven.

§ 4. Het beroep geschiedt door toezending van een met redenen omkleede memorie aan den voorzitter van den Raad op de wijze bepaald bij art. 23 1ste zinsnede.

Bij de memorie wordt in het geval bedoeld bij § 1 van dit artikel een afschrift van de uitspraak der commissie, in dat bedoeld bij § 2 het aanslagbiljet overgelegd.

§ 5. Het beroep van den voorzitter op den Raad van beroep wordt door dezen niet in behandeling genomen alvorens

dertig dagen zijn verstreken nadat de kennisgeving bedoeld bij § 3 is uitgereikt of verzonden.

Art. 26. De voorzitter, de leden en de plaatsvervangende leden van den Raad leggen, alvorens werkzaamheden hun bij deze wet opgedragen aan te vangen, ten overstaan van den Commissaris der Koningin in de provincie den volgende eed of belofte af:

„Ik zweer (beloof), dat ik als voorzitter (lid), (plaatsvervangend lid) van den Raad van beroep ingesteld bij de wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223), overeenkomstig de bepalingen der wet tot heffing eener belasting op bedrijfs- en andere inkomsten met nauwgezetheid en onpartijdigheid en volgens mijn geweten zal handelen, en dat ik hetgeen mij in mijn ambt nopens aanslagen in die belasting, inkomsten, vermogens, uitdeelingen of uitkeeringen, bedrijven, beroepen, ambten, waardigheden, bedieningen, betrekkingen of werkzaamheden blijkt of medegedeeld wordt, zal geheim houden. Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig! (Dat belooft ik).”

Van deze handeling wordt proces-verbaal opgemaakt.

Wegens het afleggen van den eed of belofte en het opmaken van het proces-verbaal zijn geen kosten verschuldigd.

Art. 27. Alvorens op een beroep uitspraak te doen stelt de Raad den belanghebbende die het mocht verlangen, in de gelegenheid om zijne bezwaren mondeling toe te lichten. Dit verlangen geeft de belanghebbende te kennen in de memorie bedoeld bij art. 25 § 4. Is het beroep ingesteld door den voorzitter der commissie van aanslag, zoo doet de belanghebbende die kennisgeving binnen acht dagen, nadat hem van dat beroep bericht is gezonden. De voorzitter der commissie van aanslag of zijn plaatsvervanger wordt steeds door den Raad gehoord.

Elke memorie wordt ten minste twintig dagen vóór de behandeling aan den voorzitter der commissie ter beoordeeling gezonden.

Zoowel de belanghebbende als de voorzitter der commissie van aanslag of zijn plaatsvervanger worden door den voorzitter ten minste vijf dagen vóór de vergadering schriftelijk opgeroepen.

Bij verhindering van den belanghebbende om zelf in de vergadering van den Raad te verschijnen kan diens gemachtigde

worden toegelaten, indien de redenen van verhindering aan den voorzitter gegrond voorkomen.

De behandeling der zaak wordt, zoo noodig, door den voorzitter verdaagd.

De belanghebbende en de commissie van aanslag en haar voorzitter kunnen schriftelijke toelichtingen aan den Raad overleggen.

Art. 28. De voorzitter der commissie van aanslag of zijn plaatsvervanger is bevoegd zoowel zijn advies op de memorie als zijn beroep toe te lichten uit gegevens, waaromtrent hem geheimhouding is opgelegd.

Art. 29. De Raad is bevoegd bij zijne uitspraak een aanslag op te leggen, afwijkende zoowel van de aangifte als van den ambtshalve opgelegden aanslag en van het advies van de commissie van aanslag of haren voorzitter.

De Raad is echter onbevoegd tot verlaging van den aanslag, opgelegd aan hem, die de aangifte, waartoe hij gehouden was, niet heeft gedaan, tenzij de aangeslagene hebbe aangetoond, dat de aanslag te hoog was.

Bij de behandeling zijner zaak kan den aangeslagene worden toegestaan om zijne aangifte te verbeteren.

Indien omtrent de juistheid der aangifte naar biljet *B* of *C* twijfel overblijft en bezwaar is tegen toepassing van het eerste lid van dit artikel, of indien twijfel overblijft omtrent de juistheid der aangifte in biljet *A* omtrent vermogen, kan de Raad hem, die bij zijne aangifte volhardt, uitnoodigen om die in de vergadering van den Raad door een der volgende verklaringen te bevestigen:

„Ik verklaar, dat de inkomsten (het vermogen) (de uitdeeling, de uitkeering) bij de aangifte, die hier voor mij ligt, te goeder trouw, naar mijn beste weten, zonder iets te verzwijgen, is (zijn) opgegeven, en die inkomsten (de waarde van dat vermogen) (die uitdeeling, die uitkeering) overeenkomstig de wet, te goeder trouw, naar mijn beste weten, berekend is (zijn).”

„Ik verklaar, dat ik te goeder trouw vermeen, dat ik geen inkomsten, (vermogen), (uitdeeling of uitkeering) had aan te geven, waarvoor naar de wet belasting verschuldigd is.”

Van de handeling wordt proces-verbaal opgemaakt, waarin de verklaring opgenomen en door den aangever ondertekend wordt.

Het proces-verbaal wordt door den voorzitter en de leden van den Raad onderteekeud.

In de bevestigde aangifte wordt berust.

De aanslag van hem, die weigert of, daartoe overeenkomstig het in het 3de lid van art. 27 bepaalde opgeroepen, in gebreke blijft de verklaring af te leggen en te onderteekenen, wordt niet verlaagd of opgeheven.

In geval van ziekte, afwezigheid buiten het Rijk of andere wettige reden van verhindering, kan de verklaring, met toelating van den Minister van Financiën, krachtens eene bijzondere volmacht, worden afgelegd.

Het verzoekschrift om toelating wordt door tusschenkomst van den voorzitter van den Raad aan den Minister gezonden.

Art. 30. De aanslag bij de uitspraak van den Raad op een beroep van den aangeslagene vastgesteld of gehandhaafd, wordt verhoogd met:

vijf en twintig ten honderd van de hoofdsom van den aanslag, indien de aangeslagene de aangiften, waartoe hij gehouden was, niet heeft gedaan;

vijf en twintig ten honderd van de verhooging der belasting in hoofdsom, indien de aangifte van het bedrag, naar hetwelk de aanslag moet geschieden, te laag is gedaan.

Art. 31. De Raad kan de commissie van aanslag hooren nopens de berekening van inkomsten, uitdeelingen, uitkeeringen of vermogen en deskundigen raadplegen omtrent waardebepalingen en afschrijvingen.

Art. 32. De uitspraak van den Raad, door den voorzitter en den secretaris onderteekeud, wordt aan den belanghebbende gezonden en in afschrift medegedeeld aan den Provincialen Inspecteur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, die voor zooveel noodig voor de uitvoering zorgt.

Art. 33. De bepalingen van art. 37 der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223) gelden ook voor de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten.

HOOFDSTUK IV.

BIJZONDERE BEPALINGEN.

Art. 34. Handelsreizigers, kramers en alle verdere personen, die hun bedrijf of beroep rondtrekkende uitoefenen, voor zoover zij behooren tot de bedoelden bij art. 1 *a*, *h* en *k*, zijn gehouden onverminderd hunne verplichtingen omschreven bij artt. 12 en 14, zich ter plaatse binnen het Rijk, waar zij zich na het begin van het belastingjaar het eerst bevinden, bij het gemeentebestuur schriftelijk aan te melden, met opgaaf van hun naam, hunne woonplaats en hun bedrijf of beroep. Ten blijke dat zij hieraan voldaan hebben, ontvangen zij kosteloos een door of vanwege het hoofd van dat bestuur onderteekend Bewijs, dat zij gehouden zijn mede te onderteekenen en op aanvraag aan ambtenaren der directe belastingen te vertoonen.

Van de hierbedoelde opgaaf wordt door het gemeentebestuur onverwijld afschrift gezonden aan den ontvanger der directe belastingen, onder wiens kantoor de plaats gelegen is, waar ingevolge art. 17 de aanslag moet geschieden.

Buitenslands gevestigden, indien zij hier te lande geen kantoren of vaste inrichtingen hebben, bekomen het Bewijs slechts op verklaring van den ontvanger, dat zij niet door hem belastingplichtig worden geacht of wel den door hem voorloopig naar deze wet geregelden aanslag betaald of voor het bedrag daarvan, ten zijnen genoegen, borg gesteld hebben; een en ander behoudens hunne verplichting tot bijbetaling en hun recht op teruggave ten gevolge van de definitieve vaststelling van hun aanslag.

De ontvanger geeft, onder overlegging der aangifte, van den door hem geregelden aanslag onverwijld kennis aan den voorzitter der commissie van aanslag, die den aanslag moet regelen.

Art. 35. Het is aan ieder verboden om hetgeen hem uit hoofde van zijn, hetzij tegenwoordig, hetzij vroeger ambt nopens aanslag in deze belasting, inkomsten, vermogen, uitkeeringen of uitdeelingen, bedrijf, beroep, waardigheid, bediening, betrekking of werkzaamheden van anderen gebleken of medegedeeld

is, verder bekend te maken dan voor de uitoefening van zijn ambt of betrekking in dienst van het Rijk gevorderd wordt.

Art. 36. De gemeentebesturen zijn gehouden aan de hoofdambtenaren der directe belastingen op hun verzoek kosteloos inzage van de kohieren der hoofdelijke omslagen naar het inkomen te geven en toe te laten, dat zij daarvan uittreksel of afschrift nemen of doen nemen.

De ambtenaren ressorteerende onder het Departement van Financiën geven aan de hoofdambtenaren der directe belastingen, voor zooveel noodig, inlichtingen volgens regelen door den Minister van Financiën te stellen.

Art. 37. Aan belastingplichtigen bedoeld in art. 1 *a, b en c*, die in de koloniën of bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen wegens door hen uitgeoefende bedrijven, beroepen of ondernemingen in het patentrecht of eene belasting naar de inkomsten zijn aangeslagen, wordt op hun verzoekschrift ontheffing van belasting verleend voor de som, gedurende het voorafgaand belastingjaar uit dien hoofde in die koloniën of bezittingen door hen betaald.

De ontheffing kan echter voor belastingplichtigen bedoeld bij art. 1 *a en c* de hoofdsom, voor belastingplichtigen bedoeld bij art. 1 *b* twee derden der hoofdsom naar deze wet door hen in het loopend belastingjaar verschuldigd niet te boven gaan.

Bijaldien de belasting in die koloniën of bezittingen is berekend naar inkomsten of uitdeelingen, kan de ontheffing niet meer bedragen dan twee ten honderd van het bedrag daarvan.

De verzoekschriften moeten uiterlijk binnen zes maanden na de afkondiging van het kohier, waarop de aanslag hier te lande voorkomt, aangeteekend per post toegezonden of tegen ontvangstbewijs worden uitgereikt aan den Provinciaal Inspecteur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, in wiens inspectie de gemeente gelegen is, waar de belastingplichtige is aangeslagen.

Het verzoekschrift moet vergezeld gaan van bewijsstukken of gewaarmerkte afschriften daarvan.

De Provinciale Inspecteur doet uitspraak na de commissie van aanslag, die den aanslag heeft vastgesteld, gehoord te hebben. Hij zendt de uitspraak aangeteekend per post of tegen gedagteekend ontvangstbewijs kosteloos aan dengeen die het verzoek heeft gedaan.

Art. 38. Bij overlijden van een belastingplichtige, bedoeld bij art. 1 *a* en *d*, en van een belastingplichtige, bedoeld bij art. 1 *h*, die hier te lande persoonlijk werkzaam is, wordt aan de erfgenamen op hun verzoekschrift ontheffing verleend van den aanslag van den overledene over de maanden van het belastingjaar, of, bij aanslag voor korteren tijd, over die, waarover de aanslag loopt, die tijdens dat overlijden nog niet zijn ingetreden.

Gelijke ontheffing wordt op zijn verzoekschrift verleend aan den belastingplichtige, bedoeld in art. 1 *a*, die in den loop van het belastingjaar het Rijk metterwoon verlaat, voor zijn aanslag over de maanden van het jaar, die tijdens zijn vertrek, of indien het verzoekschrift eerst na het vertrek is ingediend, tijdens de indiening nog niet zijn ingetreden.

De verzoekschriften moeten uiterlijk binnen zes weken na het overlijden of vertrek, aangeteekend per post, toegezonden, of tegen ontvangstbewijs uitgereikt worden aan den Provinciaal Inspecteur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, in wiens inspectie de gemeente is gelegen, waar de belastingplichtige is aangeslagen.

Verlenging van dezen termijn tot uiterlijk zes maanden kan door den Minister van Financiën worden toegestaan.

De Provinciale Inspecteur doet uitspraak na de commissie van aanslag, die den aanslag heeft vastgesteld, gehoord te hebben. Hij zendt de uitspraak in gesloten omslag, aangeteekend per post, of tegen gedagteekend ontvangstbewijs, kosteloos aan dengeen, die het verzoek heeft gedaan.

Art. 39. Hij, die bezwaar heeft tegen de uitspraak van den Provinciaal Inspecteur op zijn verzoekschrift krachtens artt. 37 en 38 dezer wet ingediend, kan binnen dertig dagen, nadat zij hem is toegezonden, daarvan bij Ons in beroep komen. Als datum van toezending geldt die der aanteekening per post of die van het gedagteekend ontvangstbewijs.

Door Ons wordt beslist den Raad van State gehoord.

Art. 40. Wanneer het inkomen naar het hetwelk de aanslag van een belastingplichtige, bedoeld bij art. 1 *a*, *d* en *h* is geregeld, door het staken van eenig bedrijf of beroep of ontslag uit een ambt, waardigheid, bediening of betrekking, of, voor zooveel de belastingplichtigen bedoeld bij art. 1 *a* betreft, door het ophouden van inkomsten als bedoeld bij art. 2 § 1 *b* in den loop van het belastingjaar met meer dan één vierde is

verminderd, kan aan den belastingplichtige geheele of gedeeltelijke ontheffing van nog niet vervallen termijnen van belasting worden verleend door den Provincialen Inspecteur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, in wiens inspectie de gemeente is gelegen, waar de belastingplichtige is aangeslagen.

De Provinciale Inspecteur doet uitspraak, na de commissie van aanslag, die den aanslag heeft vastgesteld gehoord te hebben. Hij zendt de uitspraak in gesloten omslag aangezekend per post of tegen gedagteekend ontvangstbewijs, kosteloos aan dengeen, die het verzoek heeft gedaan.

Hij, die bezwaar heeft tegen de uitspraak van den Provincialen Inspecteur op zijn verzoekschrift kan binnen dertig dagen in beroep komen bij den Minister van Financiën.

Als datum van toezending geldt die der aantekening per post of die van het gedagteekend ontvangstbewijs.

Art. 41. Bij overlijden van den aangeslagene zijn de erven in al hunne goederen voor het niet aangezuiverde gedeelte van diens aanslag aansprakelijk, voor zooveel schulden van den boedel van den overledene ten hunnen laste komen.

Art. 42. Ieder erfgenaam, de executeur-testamentair of de bewindvoerder over de nalatenschap is bevoegd de aangifte te doen, bezwaarschriften in te dienen en in beroep te komen omtrent den aanslag van een overledene, alsof hij zelf de belastingplichtige ware.

Art. 43. De Provinciale Inspecteur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen kan, onverschillig of al dan niet een bezwaarschrift is ingediend, op voorstel van de commissie van aanslag ontheffing van belasting verleen, indien hem in den loop van het belastingjaar of van het volgend belastingjaar blijkt, dat de aanslag van een belastingplichtige te hoog is bepaald.

Daarenboven behouden Wij Ons voor om in bijzondere gevallen vanwege dwaling of onwillig verzuim kwijtschelding of vermindering of teruggaaf van de hoofdsom en van de ingevolge artikel 30 opgelegde verhooging te verleen.

Art. 44. De ambtenaren der directe belastingen zijn bevoegd om, op schriftelijke lastgeving van den voorzitter der commissie van aanslag, welke desgevorderd moet worden vertoond, met machtiging van den kantonrechter en vergezeld van een door

dezen aangewezen persoon bij dag en op de gewone voor den arbeid bestemde uren in de fabrieken, werkplaatsen en andere vaste inrichtingen en op de vaartuigen van de belastingplichtigen en van hen, die vermoed worden belastingplichtig te zijn, de bijzonderheden op te nemen, bedoeld in art. 12, § 1 II, zonder nochtans inzage van boeken of schrifturen te kunnen nemen, tenzij de belastingplichtige dit verlangt.

Deze bevoegdheid strekt zich niet uit tot de fabrieken, werkplaatsen, andere vaste inrichtingen en vaartuigen van hen, wier aanslag voor het loopend belastingjaar reeds door de commissie van aanslag of, in geval van beroep van den aangeslagene, door den Raad van beroep is vastgesteld.

Zij betreden geen woning, tenzij dit noodzakelijk is om de bovengenoemde lokalen te betreden.

Van dit binnentreden wordt door hen proces-verbaal opgemaakt en binnen vier en twintig uren aan degenen, wiens woning is binnengetreden, in afschrift medegedeeld.

Art. 45. Bestuurders van de bij art. 1 *b* en *c* bedoelde naamloze vennootschappen, coöperatieve vereenigingen, andere vereenigingen en stichtingen, die een bedrijf of beroep uitoefenen, onderlinge verzekeringmaatschappijen en sociëteiten, alsook beheerende vennoten van hier te lande gevestigde commanditaire vennootschappen op aandeelen en boekhouders van hier te lande gevestigde reederijen, zijn gehouden binnen veertien dagen na de vaststelling van balans of rekening een zoodanig uittreksel als noodig is tot toelichting der winst, uitkeeringen of uitdeelingen te doen toekomen aan den voorzitter der commissie van aanslag, bedoeld bij art. 19 § 1 *b* of § 2, die den aanslag moet regelen.

Art. 46. De stukken krachtens deze wet op te maken en uit te vaardigen, quitantiën van betaalde belasting, zoomede de processtukken, daaronder begrepen vonnissen en afschriften van vonnissen betreffende de toepassing van deze wet, zijn vrij van zegel en worden, voor zoover aan de formaliteit van registratie onderworpen, kosteloos geregistreerd.

HOOFDSTUK V.

BEPALINGEN VAN STRAFRECHTERLIJKE AARD.

Art. 47. § 1. Hij, die persoonlijk of door een bijzonder daartoe gemachtigde opzettelijk eene valsche verklaring, als bedoeld bij art. 29, aflegt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren.

Ontzetting van de in artikel 28 n°. 1—4 van het Wetboek van Strafrecht vermelde rechten kan worden uitgesproken.

§ 2. Hij, die opzettelijk de bij art. 35 opgelegde geheimhouding schendt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste zeshonderd gulden, met of zonder ontzetting van het recht om ambten te bekleeden.

Hij, aan wiens schuld schending van de geheimhouding te wijten is, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste driehonderd gulden.

Geen vervolging wordt ingesteld dan op klachte van hem, ten aanzien van wien de geheimhouding is geschonden.

§ 3. Ieder die, daartoe gehouden, nalaat de vragen, betreffende de bijzonderheden, bedoeld bij art. 12 § 1, I, III en IV in het hem, aan zijne firma of aan de stichting of sociëteit, waarvan hij bestuurder is, uitgereikte of toegezonden beschrijvingsbiljet 4 stellig, duidelijk en zonder voorbehoud naar waarheid te beantwoorden en dit antwoord te onderteekenen, of wel nalaat dit biljet tijdig ter voorgeschreven plaatse in te dienen, wanneer het niet reeds vroeger is teruggehaald, wordt gestraft met eene geldboete van ten hoogste f 100.

§ 4. De belastingplichtige, die, ook zonder dat hem een biljet is uitgereikt, niet voldoet aan de hem in art. 14 § 1 eerste lid en art. 14 § 4 eerste lid opgelegde verplichtingen, wordt gestraft met eene geldboete van ten hoogste f 50.

§ 5. Hij, die daartoe gehouden, nalaat de verplichtingen na te komen bedoeld bij art. 15 § 1 eerste lid, en art. 15 § 2 eerste lid, wordt gestraft met eene geldboete van ten hoogste f 25.

Gelijke straf wordt opgelegd in geval van overtreding van art. 45.

§ 6. Overtreding van art. 16 wordt gestraft met eene geldboete van ten hoogste *f* 400.

§ 7. Personen, die van een bewijs voorzien moeten zijn als bedoeld in art. 34 en die in gebreke blijven dit bewijs op aanvraag aan bevoegde ambtenaren te vertoonen, worden gestraft met eene geldboete van ten hoogste *f* 25.

Geven zij ter bekoming van dat bewijs aan het bevoegd gezag een valschen naam, woonplaats, bedrijf of beroep op, of maken zij gebruik van het aan een ander afgegeven bewijs, dan worden zij gestraft met eene geldboete van ten hoogste *f* 150.

Art. 48. De feiten strafbaar volgens art. 47 § 1 en § 2 dezer wet, worden beschouwd als misdrijven, behalve voor de toepassing van artikel 57 en 58 van het Wetboek van Strafrecht, in de plaats waarvan wordt toegepast artikel 62 1ste en 2de lid van dat wetboek.

De feiten strafbaar volgens art. 47 §§ 3—7 dezer wet, worden beschouwd als overtredingen.

Art. 49. Met het opsporen van overtredingen dezer wet zijn, behalve de in artikel 8 n°. 1°.—4°. en 6°. van het Wetboek van Strafvordering aangewezen personen, belast de ambtenaren der directe belastingen.

Zij maken van hunne bevinding proces-verbaal op, dat den bekeurde wordt beteekend op de wijze voorgeschreven bij artikel 144 van het Wetboek van Strafvordering.

Art. 50. De feiten strafbaar volgens de bepalingen van art. 47 §§ 3—7 dezer wet worden vanwege den Minister van Financiën vervolgd op de wijze bedoeld bij art. 141 2°. van het Wetboek van Strafvordering.

Art. 51. Wanneer in de gevallen bedoeld bij art. 47 §§ 3—7 is aan te nemen, dat bij den bekeurde geen opzet tot ontduiking van belasting heeft bestaan, kan hij, mits vóór de dagvaarding, door of vanwege den Minister van Financiën tot transactie over de geldboete worden toegelaten.

Art. 52. Wanneer eene bekeuring wegens overtreding van art. 47 § 3 of § 4 bij transactie is beëindigd of eene veroordeeling te dier zake onherroepelijk is geworden, slaat de commissie van aanslag, indien dit noodig is, den bekeurde of ver-

oordeelde alsnog ambtshalve aan of herziet zij zijn reeds vastgestelden aanslag. Is de vroegere aanslag door den Raad van beroep vastgesteld, dan wordt deze door dien Raad herzien.

De commissie van aanslag en de Raad gedragen zich naar de uitspraak des rechters.

Art. 23 is hier niet van toepassing. De aanslag wordt ook in het geval van herziening aangemerkt als een aanslag ambtshalve.

De aanslag of verhooging van aanslag wordt alsnog ten koste gebracht.

Is de verhooging van aanslag door den Raad van beroep vastgesteld, dan kunnen daartegen geen bezwaarschriften worden ingediend en staat daartegen geen beroep open.

Art. 53. Zijn bestuurders van stichtingen of sociëteiten in hunne betrekking als zoodanig wegens overtreding van art. 47 § 3 of § 4 onherroepelijk veroordeeld of is eene tegen hen te dier zake ingestelde bekeuring bij transactie beëindigd, dan wordt, met inachtneming van het in art. 52 bepaalde aan die lichamen, zoo dit noodig is, alsnog een aanslag opgelegd of de reeds vastgestelde aanslag herzien.

HOOFDSTUK VI.

OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN.

Art. 54. In afwachting van nadere wettelijke regeling worden op deze belasting geene opcenten ten behoeve van gemeenten of provinciën geheven.

Art. 55. Bepalingen omtrent meting van Rijkswegen van binnenvaartuigen en de daarvoor in rekening te brengen kosten, worden vastgesteld bij algemeenen maatregel van bestuur.

Art. 56. De inkomsten in art. 4 § 2 bedoeld, blijven bij den aanslag van het belastingjaar 1894—1895 buiten aanmerking.

Art. 57. Voor belastingplichtigen, wier inkomsten volgens

artikel 4 § 3, 1ste en 2de lid, zouden moeten worden berekend naar de uitkomsten van aan den aanvang van de heffing dezer belasting voorafgaande jaren, doch die bij hunne aangifte met redenen aantonen, dat die uitkomsten geen betrouwbaren maatstaf opleveren voor de berekening van vermoedelijke inkomsten in het eerste belastingjaar, wordt in dat jaar de jaarlijksche winst of belooning begroot, naar de ontvangen bedragen welke volgens artikel 4 als grondslag zouden moeten gelden, doch met inachtneming der redenen, die erkend worden eene afwijking noodig te maken, en geschiedt in de twee volgende belastingjaren de berekening naar de inkomsten, verkregen sedert den aanvang van het kalender- of boekjaar waarin de heffing dezer belasting aanvangt.

Art. 58. § 1. In art. 4, 1°. en art. 24 der wet van 22 Mei 1845 (*Staatsblad* n°. 22) vervallen de woorden: „van beschrijving”.

In art. 4, 2°. vervallen de woorden: „en der acten van patent”.

Art. 8, derde lid, wordt vervangen door:

„Met afwijking van het in de beide voorafgaande leden bepaalde, zijn de aanslagen wegens belasting op bedrijfs- en andere inkomsten op de voljaarskohieren invorderbaar in vijf gelijke termijnen; voor zooveel de betaling bij termijnen niet geheel of gedeeltelijk is verboden en behoudens de uitzonderingen bij het volgend artikel gemaakt. De eerste termijn vervalt den laatsten Augustus, de tweede den laatsten October, de derde den laatsten December, de vierde den laatsten Februari en de vijfde den laatsten April van het belastingjaar.”

Aan het slot van art. 8 wordt het volgende toegevoegd:

„Met afwijking van het in het vierde lid van dit artikel bepaalde is voor aanslagen op kohieren welke na den laatsten Augustus zijn afgekondigd, de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten invorderbaar in zooveel gelijke termijnen als er na de maand, waarin de afkondiging plaats had, nog tijdvakken van twee maanden als bovenbedoeld in het dienstjaar overblijven. Blijft zulk een tijdvak niet over, dan is de belasting dadelijk in haar geheel invorderbaar.”

In art. 9 2°. dier wet vervallen de woorden: „en het regt van patent”, en wordt in de plaats van: „die middelen” gelezen „dat middel”.

Artikel 9 3°. wordt vervangen door:

„3°. voor zooveel de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten aangaat, wanneer de aanslagen betreffen uitdeelingen van naamlooze vennootschappen, commanditaire vennootschappen op aandelen, coöperatieve en andere vereenigingen, onderlinge verzekeringmaatschappijen en reederijen of uitdeeling van winstaandeelen aan buitenslands gevestigde vennooten, of wel buitenslands gevestigden, die hier te lande geene vaste inrichtingen, kantoren of in Nederland gevestigde vertegenwoordigers hebben; voorts wanneer blijkt, dat de belastingsschuldige het Rijk met der woon wil verlaten, met wegvoering der meubelen.”

Aan het slot van art. 15 worden de volgende leden toegevoegd:

„Met afwijking van het in het tweede lid van dit artikel bepaalde kunnen voor zooveel de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten betreft, verzet en terugvordering nimmer de hoegroothed van den aanslag of de bepaling van inkomsten, vermogen, uitkeeringen of uitdeelingen van den aangeslagene betreffen, noch gegrond zijn op het niet ontvangen van aanslagbiljet, waarschuwing of aanmaning.

„Terugvordering van betaalde belasting op bedrijfs- en andere inkomsten heeft plaats bij dagvaarding van den Minister van Financiën voor de arrondissementsrechtbank, tot welker gebied het ontvangkantoor behoort. De dagvaarding wordt beteekend aan den ontvanger van dit kantoor.”

Art. 17 is ten deze niet van toepassing.

§ 2. In de considerans en in de artt. 1 en 2 der wet van 18 September 1852 (*Staatsblad* n°. 177), wordt in plaats van: „en het regt van patent” en „en het patentregt” gelezen: „en de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten.”

§ 3. In de wet van 4 April 1870 (*Staatsblad* n°. 60), vervallen in de considerans en in de artt. 2 en 3 de woorden: „of het regt van patent”, in art. 1 de woorden: „en art. 28, eerste zinsnede, der wet op het regt van patent van 21 Mei 1819 (*Staatsblad* n°. 34)”.

§ 4. Voor aanslagen betreffende het recht van patent over het dienstjaar 1893—1894 en vroeger, blijven echter de in dit artikel gewijzigde bepalingen van kracht.

Art. 59. Onder vroegere belastingjaren worden in deze wet ook verstaan tijdperken van twaalf maanden, beginnende 1 Mei en eindigende 30 April, voorafgegaan aan 1 Mei 1894.

Art. 60. De heffing dezer belasting vangt aan op 1 Mei 1894. Behoudens het bepaalde bij § 4 van art. 58, vervalt op dat tijdstip de wet van 21 Mei 1819 (*Staatsblad* n°. 34), gewijzigd bij die van:

6 April 1823	(<i>Staatsblad</i> n ^o . 14),
16 Juni 1832	(" " 30),
24 April 1843	(" " 16),
22 April 1852	(" " 61),
8 Mei 1869	(" " 77),
17 April 1887	(" " 64).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 2den October 1893.

E M M A.

De Minister van Financiën,

PIERSON.

Uitgegeven den zevenden October 1893.

De Minister van Justitie,

SMIDT.

WET van den 2^{den} October 1893
(Staatsblad n°. 149, Verz. n°. 93),
tot heffing eener belasting op
bedrijfs- en andere inkomsten. *)

IN NAAM VAN HARE MAJESTEIT WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

WIJ EMMA, KONINGIN-WEDUWE, REGENTES VAN HET KONINKRIJK;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodig is, in verband met de vermogensbelasting het recht van patent door eene belasting op bedrijfs- en andere inkomsten te vervangen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK I.

BELASTINGPLICHTIGHEID. AARD, VOORWERP EN BEDRAG
DER BELASTING. VERTEGENWOORDIGING.

Art. 1. Onder den naam van belasting op „bedrijfs- en andere inkomsten” wordt eene directe belasting geheven:

- a. van ieder die binnen het Rijk woont of die zich in den loop van het jaar binnen het Rijk metterwoon vestigt;
- b. van hier te lande gevestigde naamlooze vennootschappen,

*) Het eerste ontwerp sprak van eene bedrijfs- en beroepsbelasting. De bedrijven waren voorop geplaatst als het meest talrijk in vergelijking met beroepen. Daar het ontwerp echter de strekking had „het treffen van alle inkomsten, winsten, belooningen, enz. uit welken hoofde ook genoten, en uit welke bron voortvloeiende, voor zoover daarvoor niet reeds is betaald in de vermogensbelasting” en het dus in de bedoeling lag ook pensioenen, wachtgeld, lijfrenten, enz. onder het bereik der wet te brengen (verg. art. 2 §§ 1 en 2), werd de naam, naar aanleiding van de opmerkingen in het Voorl. Verslag, gewijzigd, zooals hij thans luidt, om des te scherper te doen uitkomen, dat deze belasting méér omvat, dan de benaming in het eerste ontwerp deed vermoeden.

commanditaire vennootschappen op aandeeleu, coöperatieve of andere vereenigingen en onderlinge verzekeringmaatschappijen;

c. van hier te lande gevestigde reederijen, en van hier te lande gevestigde stichtingen die een bedrijf of beroep uitoefenen;

d. van allen, niet begrepen onder a, die een Nederlandsch Staatsambt uitoefenen buiten het Rijk, zonder daar aan persoonlijke lasten onderworpen te zijn en voor zoover zij geen dienst doen in de koloniën of bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen;

e. van buitenlandsche vennoten in Nederlandsche vennootschappen, daaronder niet begrepen buitenlandsche aandeelhouders, en van buitenlandsche vennoten in Nederlandsche maatschappen betrekking hebbende tot de uitoefening van eenig bedrijf of beroep;

f. van spoorwegondernemingen in het buitenland gevestigd, welker exploitatie zich op Nederlandsch grondgebied uitstrekt;

g. van in het buitenland gevestigden, die hier te lande door tusschenkomst van gemachtigden, hier gevestigd, overeenkomsten aangaan tot brand-, zee-, levens- of andere verzekering;

h. van andere in het buitenland gevestigden, die hier te lande persoonlijk of door gemachtigden een bedrijf, beroep, ambt, waardigheid, bediening of betrekking geregeld uitoefenen, of minstens drie maanden achtereen uitgeoefend hebben, of van wie op grond van overeenkomsten of andere gegevens is aan te nemen dat zij dit gedurende minstens drie maanden achtereen zullen doen;

i. van in het buitenland gevestigden, die herhaaldelijk stoffen of kledingstukken, sieraden, meubelen, speelgoed, voedings- en genotmiddelen en andere dergelijke artikelen in koop toezenden aan niet daarin handeldrijvenden hier te lande door bemiddeling van hier te lande gevestigde tusschenpersonen;

k. van in het buitenland gevestigden, die hier te lande rondreizen, met of zonder stalen of monsters, om bestellingen op te nemen.

Of en waar iemand binnen het Rijk woont of gevestigd is, wordt naar de omstandigheden beoordeeld.

Aanhef. 1. De aanhef van art. 1 in het eerste ontwerp luidde: „Onder den naam van bedrijfs- en beroepsbelasting wordt eene directe belasting geheven van winsten en belooningen, verkregen:” Daar

de belasting niet zal worden geheven van winsten en belooningen, maar van belastingplichtige personen, werd in het Voorl. Verslag op de minder gelukkige redactie gewezen en in overweging gegeven, hier de redactie der wet op de vermogensbelasting te volgen, ten einde ook het verband der beide belastingen onmiddellijk te doen uitkomen *a)*. Zonder wijziging toch zou het artikel beter passen aan het hoofd eener zakelijke belasting op ondernemingen, bedrijven en beroepen, dan als aanhef van eene gedeeltelijke inkomstenbelasting, gelijk het ontwerp beoogde, afgezien van de enkele zakelijke elementen, daarin opgenomen.

Aan den wenk in het Voorl. Verslag kwam de Minister te gemoet door in art. 1 eene opsomming te geven der belastingplichtige personen en in art. 2 aan te duiden ter zake waarvan de belasting verschuldigd is. Zie bl. 23 der Inl.

a) Dit verband is op amendement van den heer VAN ALPHEN in de *beweeqreden* der wet nog uitdrukkelijk ingelascht.

Litt. a. 2. De hier gevolgde redactie sluit zich aan bij art. 1 der wet op de vermogensbelasting.

Met het „Rijk” wordt bedoeld het Rijk in Europa, zoodat, waar verder in de wet sprake is van het buitenland, de koloniën en bezittingen als buitenland worden beschouwd. Vandaar, dat uit de vroegere redactie sub *a*, de woorden „in Europa” zijn weggevallen. Dat deze woorden nog voorkomen in den aanhef van art. 9, tarief A, berust op eene vergissing, die niet werd opgemerkt bij de redactiewijziging, tengevolge van een aangenomen amendement.

3. De uitdrukking het „jaar” moet worden opgevat in den zin van belastingjaar (verg. art. 11 § 1).

4. In het buitenland wonende ambtenaren van hier gevestigde maatschappijen, zooals b.v. die van de Zuid-Afrikaansche Spoorwegmaatschappij, wier zetel in Nederland is, zijn hier te lande niet belastingplichtig, omdat zij niet gezegd kunnen worden, hier te wonen.

De maatschappij zelf betaalt volgens art. 5 § 1 naar hare uitdeelingen.

5. In het Voorl. Verslag werd de vraag gedaan, hoe de toepassing der wet zou zijn ten aanzien van opvarenden van Nederlandsche schepen, die zich buitengaats of in den vreemde bevinden. Zullen deze geacht worden hun beroep „hier te lande” uit te oefenen? Men denke b.v. aan zeeofficieren, die juist ter uitoefening van hun beroep soms jarenlang buitenslands zijn. Naar aanleiding van deze vraag gaf de Commissie van Rapporteurs den Minister als hare meening te kennen, dat door de gewijzigde redactie *a)* zeeofficieren, die buitenslands kruisen, onverschillig, of zij hier al of niet gedomicilieerd zijn, belastingplichtig zijn krachtens art. 1, *a* of *d* *b)*; dat zeeofficieren in dienst der kolonie, — b.v., die tot het auxiliair eskader behooren — niet door deze belasting worden getroffen en dat ten aanzien van andere opvarenden van Nederlandsche schepen de belastingplichtigheid

afhangt van de vraag, of zij geacht worden hier te lande te wonen.

De Minister beantwoordde deze opmerkingen met de redactie-wijziging van litt. *d*, zooals die thans in de wet is opgenomen, „omdat de vroeger gekozen bewoordingen tot verschil van opvatting aanleiding zouden kunnen geven.”

Men mag dus aannemen, dat het in de bedoeling lag, daarmede de zienswijze der Commissie van Rapporteurs duidelijker te doen uitkomen.

a) De hier bedoelde redactie van litt. *d* luidde:

„Van allen, die een Nederlandsch staatsambt uitoefenen buiten het Rijk in Europa, zonder daar aan persoonlijke lasten onderworpen te zijn; met uitzondering van hen, die bij den burgerlijken of militairen dienst der koloniën of bezittingen in andere werelddelen eene vaste betrekking bekleeden of tijdelijk zijn ingedeeld.”

b) In welke gevallen zeeofficieren belastingplichtig zijn naar litt. *d* is niet zoo dadelijk uit te maken. Toch is de vraag niet zonder belang, want bijlet A wordt niet uitgereikt aan de belastingplichtigen onder deze littera en bijgevolg kan er ook geen sprake zijn van toepassing der strafbepaling van art. 47, § 4. Doen zij dienst in Oost-Indië en komen zij ter dispositie van den Commandant der zeemacht aldaar, of worden zij geplaatst aan boord van een in West-Indië gestationneerd oorlogsschip, dan zijn zij hier te lande niet belastingplichtig noch naar litt. *a* noch naar litt. *d*, behoudens dat de hier te lande achtergebleven betrekkingen voor de ontvangen toelagen (z. g. delegaties van traktement) in de belasting worden betrokken volgens art. 2, § 1b. Zijn zij echter geplaatst aan boord van een oorlogsvaartuig, dat voor eene langdurige reis uitgaat, b. v. tot bezoek van vreemde havens of zijn zij voor geruimen tijd gedetacheerd bij den aanbouw van een Ned. oorlogsschip op eene buitenlandsche werf, dan is de rangschikking onder *a* of *d* geheel afhankelijk van de vraag, of zij geacht kunnen worden hier te lande te wonen (zie het laatste lid van dit artikel). Gaat het vertrek gepaard met opbreking der huishouding of woonplaatsverandering van het achtergelaten gezin, dan zou men daarin eene aanwijzing kunnen zien, dat het wonen van den betrokken persoon hier te lande heeft opgehouden en hij bij gevolg behoort onder litt. *d*. Kortom, waar hier de grens is tusschen litt. *a* en *d* is niet met juistheid te bepalen en de omstandigheden moeten voor ieder geval in het bijzonder beslissen.

Men vergelijke ook art. 38, 2e lid.

6. Zeeofficieren en ook andere opvarenden zullen niet altijd in de gelegenheid zijn, zelf de voorgeschreven aangifte te doen. Art. 13 § 2 wijst in dergelijke gevallen den weg. Mocht de aangifte geheel uitblijven, dan kan volgens art. 21 § 2 een ambtshalve aanslag worden opgelegd. Door de bedoelde belastingschuldigen zal de termijn van reclame, in art. 25 § 2 genoemd, wellicht moeilijk in acht te nemen zijn, doch art. 43 biedt uitkomst. Intusschen — het nalaten der aangifte is strafbaar gesteld bij art. 47 § 4 j^o. art. 52.

Litt. *b*. 7. Hier zijn de Nederlandsche belastingplichtigen vermeld, die bij art. 5 § 1 worden aangeslagen naar uitdeelingen en uitkeeringen *a*) zonder aftrek van rente. Andere commanditaire vennootschappen dan die op aandeelen zijn niet genoemd, want is de commanditaire vennootschap niet op aandeelen, dan worden

de leden individueel belast naar de winst volgens de bepalingen van de artt. 2, 3 en 4, onder aftrek dus ook van 4 % rente van het kapitaal waarvoor de vennoten deelgerechtigd zijn in de vennootschap, zooals dit ten overvloede nog in art. 3 § 5 is gezegd. (b-d)

a) Voor *sociëteiten* is echter bij art. 5, § 3, eene bijzondere bepaling gemaakt.

b) Van het denkbeeld, om de gewone commanditaireren bij de bron te treffen, werd afgezien. Aanleiding daartoe gaf de overweging, dat heffing bij de bron hier niet altijd uitvoerbaar is. Dit is het geval, wanneer de onderneming geheel eene buitenlandsche is of indien zij zoowel in het buitenland als in Nederland is gevestigd en de winsten niet hier te lande ter verdeling komen, wat — volgens den Minister — blijkens verkregen inlichtingen, in zulke gevallen, veelvuldiger geschiedt, dan aanvankelijk werd vermoed. Het zou tot verwarring aanleiding kunnen geven, indien de gewone commanditaire winsten niet naar één systeem werden behandeld.

c) De buitenlandsche vennoten in Nederlandsche vennootschappen en maatschappen zijn ingedeeld onder litt. e, waarbij te vergelijken art. 6, § 2. Zie ook aant. 20 hierna.

d) De commanditaire vennootschappen op aandeelen zijn niet met name aangeduid in het Wetb. van Kooph. De geldschietters, bedoeld in art. 19 van dat Wetboek, worden in dezen vorm vertegenwoordigd door de houders der aandeelen. Na verwant aan de naamloze vennootschap onderscheidt zij zich daarvan, omdat er minstens één hoofdelijk voor het geheel aansprakelijke vennoot moet zijn. Koninklijke bewilliging wordt niet vereischt en meerdere bepalingen, die voor de naamloze vennootschappen gelden, b. v. het verbod om eene vaste rente te bedingen (art. 49 W. v. K.), zijn op haar niet van toepassing.

8. Eene naamloze vennootschap „niet in Nederland gevestigd” maar die in Nederland eene succursale of zelfs een vasten vertegenwoordiger — een agentschap — heeft, valt niet onder litt. b, maar onder litt. g of h van dit artikel. a)

a) De hier te lande op te richten naamloze vennootschappen vereischen koninklijke bewilliging en daaruit mag men besluiten, dat zij hier te lande *gevestigd* zijn. Zie art. 36 en volgg. van het Wetb. van Kooph.

9. Met betrekking tot de *sociëteiten*, begrepen onder de andere vereenigingen, wordt in de Memorie van Toelichting het volgende opgemerkt.

Eigenlijke bedrijven zijn zij niet, tenzij de uitoefening plaats hebbe door personen voor eigen rekening of gewinshalve. Uitoefening door eene vereeniging tot gezellig verkeer, welker winst gewoonlijk tot gemak of genoegen der leden wordt aangewend en in de exploitatie opgaat, schijnt eene *sociëteit* eer het onderwerp eener verterings- dan eener bedrijfsbelasting. In eene personeele belasting zijn echter *sociëteiten* niet op billijken, dat is voldoende voet te belasten. Bovendien is er niets tegen ze in de bedrijfsbelasting gelijk te stellen met hen, die het bedrijf van *sociëteit*-houder uitoefenen, waarvoor, de overeenkomst tusschen den een en den ander nog daargelaten, te meer grond bestaat, wegens het gevaar, dat *sociëteit*- en koffiehuishouders en tappers, om zich aan betaling van bedrijfsbelasting te onttrekken, aan hunne

inrichting, door verzonnen overeenkomsten, het karakter kunnen geven eener sociëteitsvereeniging; een gevaar, dat — blijkens hetgeen meermalen is aangewend, om bepalingen van politieverordeningen, betreffende het sluitingsuur, te ontgaan — geenszins te licht mag geteld worden.

10. De begrafenisfondsen vallen òf onder *b* òf onder *c*. Eene afzonderlijke vermelding was om die reden niet noodig.

11. De opneming van de onderlinge verzekeringmaatschappijen onder de belastingsubjecten gaf de Commissie van Rapporteurs aanleiding tot de vraag, wat te haren aanzien het belastingobject zal zijn. Uit haren aard doen die maatschappijen geen winstuitkeeringen en voor zoover dit geschiedt zijn deze uitkeeringen aan verzekerden zoowel bij art. 3 § 1*b* als bij art. 5 § 1*b* — toen nog ongewijzigd — van de heffing uitgezonderd. Met het oog echter op een geval, dat zich heeft voorgedaan, achtte de Minister de vermelding dezer maatschappijen volkomen onschadelijk en soms van eenig nut. *a*)

a) Wij merken hierbij op, dat tengevolge van een aangenomen amendement van Mr. GOEMAN BORGESIUS, bij art. 5, § 1*b*, de winstuitkeeringen door verzekeringmaatschappijen *belastbaar* zijn gesteld. Ook buiten het geval, waarop de Minister zinspeelde, is dus thans de vermelding dezer maatschappijen noodzakelijk.

Verg. het aangeteekende op art. 5, § 1 en verder art. 286 en 308 van het Wetb. van Kooph.

12. Voor de coöperatieve vereenigingen is de rechtstoestand geregeld bij de wet van 17 November 1876 (Stbl. n°. 227) gewijzigd bij de wet van 7 Mei 1878 (Stbl. n°. 41) *a*).

Voor de andere vereenigingen geldt de wet van 22 April 1855 (Stbl. n°. 32) gewijzigd bij de wet van 14 September 1866 (Stbl. n°. 123) *a*), waarbij erkenning wordt gevorderd, om als rechtspersoon te kunnen optreden, voor zoover zij niet bij de grondwet of andere wetten zijn ingesteld *b*). Ten aanzien van vereenigingen, welke bestonden vóór het in werking komen der wet van 1855, raadplege men Boek III, titel X, van het Burg. Wetb.

a) Bij de invoeringswet van 15 April 1886 (Stbl. n°. 64), zijn de straffen in de hierbedoelde wetten gewijzigd.

b) De artt. 5, 14 en 15 der aangevulde wet van 1855 luiden:

Art. 5. Geene vereeniging, buiten die door de grondwet of andere wetten ingesteld, treedt als rechtspersoon op, dan na of door eene wet of door Ons te zijn erkend.

Alle voor onbepaalden tijd of voor langer dan dertig jaren aangegane vereenigingen, welke als rechtspersonen willen optreden, behoeven eene erkenning door de wet.

Dergelijke vereenigingen, voor minder dan dertig jaren aangegaan, kunnen door Ons worden erkend.

Art. 14. De bepalingen der vooraangaande artikelen zijn niet van toepassing op de burgerlijke maatschap of vennootschap, noch op vennootschappen van koophandel, wederkeerige verzekerings- of waarborgmaatschappijen en scheepsreederijen.

De bepalingen van het Burgerlijk Wetboek en van het Wetboek van Koophandel blijven op deze onderwerpen van toepassing.

Art. 15. Vereenigingen, welke vóór het in werking komen dezer

wet bestonden, worden beoordeeld naar de wetten, waaronder zij zijn opgericht.

13. De administratiën van inschrijving op de Grootboeken der Nationale Schuld of van effectenbezit, de handelingen voor gemeene rekening, consortia en syndicaten waren in het eerste ontwerp als zelfstandige belastingsubjecten opgenomen. In het tweede ontwerp werden zij echter niet meer teruggevonden, daar in het algemeen bij dit ontwerp was getracht, om het treffen bij de bron, ter vermindering van complicatiën, tot een minimum te beperken.

De gemeenten en andere Staatsrechtelijke lichamen — met uitzondering van den Staat zelve — in het eerste ontwerp genoemd en belastingplichtig naar 50 % der zuivere baten uit bedrijf verkregen, komen eveneens in de wet niet meer voor.

Men vergelijke over een en ander de Inleiding bl. 19—23.

- Litt. c. 14. Naar het oordeel der Commissie van Rapporteurs waren de woorden: „die een bedrijf of beroep uitoefenen” overbodig, daar uit art. 5 § 4 reeds blijkt, dat alleen de inkomsten van stichtingen uit door haar uitgeoefende bedrijven of beroepen in de belasting vallen. a)

De Minister hechte echter aan het onveranderd behoud der redactie, omdat juist stichtingen in den regel vrij zullen wezen, hetgeen van de overige belastingsubjecten in art. 1 niet kan worden gezegd. Verg. art. 8a.

a) In „Regt en Wet”, Tijdschrift voor het notarisambt, deel 22, afl. 1 en 2, blz. 80—111, vindt men een artikel over stichtingen van de hand van J. P. SPRENGER VAN EYK. Verg. ook de arresten van den Hoogen Raad van 30 Juni 1882 en 18 Juni 1886 (W. v. h. R. nos. 4800 en 5311).

15. Voor reederijen vergelijke men Boek II, Titel II van het Wetboek van Kooph.

- Litt. d. 16. Eene redactiewijziging door den heer ROESSINGH voorgesteld, n.l. om voor „het Rijk in andere werelddeelen” te lezen: „het Rijk buiten Europa” nam de Minister niet over, omdat met beide uitdrukkingen hetzelfde wordt gezegd en misverstand niet mogelijk schijnt.

17. De vraag, of de Nederlandsche Staatsambtenaren in landen, waar geen persoonlijke lasten, maar slechts zakelijke en indirecte belastingen worden geheven, zoowel hier als ginds in de lasten zullen moeten mededragen, werd door den Minister in toestemmenden zin beantwoord.

Men kan n.l. uit tweeërlei oorzaak in een ander land van persoonlijke lasten vrij zijn, of, omdat zoodanige belastingen daar niet geheven worden, of wel, omdat men van het betalen van die belastingen is vrijgesteld. In beide gevallen is men onderworpen aan de bedrijfsbelasting.

18. Aan wien het Nederlandsch Staatsambt wordt opgedragen is onverschillig, want de uitdrukking „van allen” omvat zoowel Nederlanders als vreemdelingen. De redactie van art. 1 § 3 van

het eerste ontwerp, waarvan de aanhef luidde: „Het bekleeden van Nederlandsche Staatsambten in den vreemde . . .” liet twijfel omtrent de bedoeling over, doch bij de algemeenheid der tegenwoordige redactie is die opgeheven.

Intusschen — als een Belg in Ostende als Nederlandsch consul of consulaire agent fungeert, zal hij alleen onder de toepassing dezer wet vallen, indien hij in zijn eigen land aan geen persoonlijke lasten onderworpen is. En in de laatste veronderstelling zal er voor den fiscus wel niet veel te vorderen zijn, daar de consuls-empirici in den regel slechts eershalve het ambt bekleeden en in dien rang geen beduidende inkomsten genieten.

19. Gepensioneerden, die in het buitenland wonen, vallen buiten de toepassing der wet. Voor zoover zij pensioen genieten uit de Indische schatkist, zou twijfel kunnen rijzen omtrent de bevoegdheid van den Nederlandschen wetgever, om ten behoeve van de Nederlandsche schatkist belasting te heffen. Betreft het gepensioneerden uit de Nederlandsche schatkist, dan zou dit, daargelaten nog het geringe fiscale belang, kwalijk passen in het stelsel der wet, dat in het algemeen slechts belasting vordert van hen, die binnen het Rijk wonen. Men kan, weliswaar, belastingplichtig zijn bij uitoefening van een bedrijf hier te lande zonder binnen het Rijk te wonen, doch daarvoor pleiten billijkheidsgronden, evenals voor het belasten van Nederlandsche Staatsambtenaren buiten het Rijk, zonder dat deze daar aan persoonlijke lasten zijn onderworpen. a).

Maar als b.v. een Duitsch hoogleeraar, na eenigen tijd hier werkzaam te zijn geweest, met pensioen naar zijn land terugkeert, dan ware het noch billijk noch met het stelsel der wet vereenigbaar, om dit pensioen in aanslag te nemen.

a) De beperking in litt. d „zonder daar aan persoonlijke lasten onderworpen te zijn” heeft blijkbaar ten doel dubbele belasting aan de bedoelde ambtenaren te besparen. Verg. art. 8 c.

Litt. e. 20. Op de vraag, waarom in litt. b gesproken wordt van „hier te lande gevestigde naamlooze vennootschappen” en te dezer plaatse van „Nederlandsche vennootschappen” antwoordde de Minister:

„Art 1 geeft eene opsomming van de belastingplichtigen. In a-c worden de hier te lande gevestigden genoemd a); daartoe behooren de naamlooze vennootschappen. Bij d gaat men over tot buitenlanders, en nu vermeldt litt. e de buitenlandsche vennoten in Nederlandsche vennootschappen, daaronder niet begrepen buitenlandsche aandeelhouders. M. a. w.: hier worden belastingplichtig verklaard alle buitenslands gevestigde associés. Opdat echter de algemeene uitdrukking vennootschappen geen aanleiding zou kunnen geven tot het misverstand, als zou het in de bedoeling liggen, om, nadat de naamlooze vennootschappen volgens b zelve belastingplichtig zijn verklaard, daarenboven hare buitenlandsche aandeelhouders te belasten, zijn die buitenlandsche aandeelhouders hier nadrukkelijk uitgezonderd”.

a) Dit moet worden beoordeeld naar de bepaling der laatste zinsnede van dit artikel.

21. Het woord „commanditair” is hier opzettelijk weggelaten, om aan te duiden, dat de bepaling ook geldt voor andere vennooten. Iemand kan zich — zooals de Minister opmerkte — in het buitenland vestigen, zonder uit zijne in Nederland gevestigde firma te treden.

22. De bewoordingen „betrekking hebbende tot de uitoefening van eenig bedrijf of beroep” zijn ontleend aan art. 1660 van het Burg. Wetb. en aldus gekozen, opdat een buitenlander, die slechts voor het verrichten van eene enkele handeling met een ingezetene van Nederland een maatschap sluit, b. v. het aan de markt brengen van eene leening, conto-meta zaken, a) enz. daardoor nog niet belastingplichtig zou worden.

a) De conto-meta is eene gemeenschappelijke rekening, welke wordt geopend, indien b.v. een buitenlander optreedt in eene handelstransactie waarvan de winst of het verlies door elk der partijen gelijkelijk gedragen moet worden.

Litt. g. 23. Een amendement van den heer HINTZEN, dat echter verworpen werd, had de strekking om litt. g geheel te doen vervallen. De voorsteller zag n. l. niet in, waarom men behalve de agenten nog buitendien de buitenlandsche maatschappijen zou belasten. Daarbij wees de heer PLATE er op, dat de deelneming aan verzekeringen hier te lande niet alleen plaats heeft op de wijze in litt. g omschreven, maar ook b. v. door het opzenden van posten naar het buitenland door tusschenkomst van makelaars in assurantien hier te lande of in dezen vorm, dat overeenkomsten worden aangegaan tusschen hier te lande gevestigde assurantie-maatschappijen en elders gevestigde, waarbij de wederkeerige risico's voor een deel worden overgenomen. Bij zoovele vormen slechts één te belasten, achtten deze afgevaardigden minder juist gezien. a)

„Het geldt hier” — antwoordde de Minister — „geen verschillende vormen, maar verschillende zaken. Bij litt. g heeft men te doen met eene buitenlandsche verzekeringmaatschappij, die in Nederland haar bedrijf uitoefent. Zij richt daartoe een agentschap op, vestigt een prachtig bureau en doet hetzelfde als eene Nederlandsche maatschappij. Zulk eene buitenlandsche maatschappij behoort te vallen onder de Nederlandsche belastingwet.” b)

a) Litt. g strekt niet om het overnemen van risico's terzake van assurantien hier te lande aan belasting te onderwerpen, maar wel het verwerven van posten hier te lande door gemachtigden *hier gevestigd*; zij, die hier posten zoeken, worden belast, maar het overnemen van risico's is onbelast. Wanneer een makelaar een post opzendt naar eene buitenlandsche maatschappij, dan heeft de Nederlandsche schatkist geenerlei betrekking tot die zaak. Indien er hier contracten worden gesloten, om wederkeerig als herverzekeraar op te treden, dan zal de winst van de Nederlandsche maatschappij uit hare deelneming in de verzekeringen der buitenlandsche maatschappij deel uitmaken van haar inkomen en dus hier worden belast, evenals de winst op de in Nederland gesloten posten, voor zoover die door herverzekering uitgekeerd worden aan buitenlandsche maatschappijen, aan de Nederlandsche belastingen ontsaan. De hier gevestigde buitenlandsche agenturen

vrij te stellen, zou de buitenlandsche maatschappijen in meer voordeelige conditiën brengen dan de Nederlandsche. Het verschil is zóó klein, dat men niet kan zeggen, dat daardoor groote wijziging zou kunnen gebracht worden in de verhoudingen, want volgens deze wet wordt er slechts een matig bedrag geheven over 10 % van de premie. Als echter een hoog bedrag geheven werd, dan zouden de buitenlandsche maatschappijen zeker beter in staat worden gesteld risico's over te nemen hier te lande, dan de binnenlandsche maatschappijen. Aldus de heer VAN HOUTEN in antwoord aan den heer PLATE.

b) De in het buitenland gevestigden, in deze littera bedoeld, kunnen zoowel fysieke als rechtspersonen zijn. Zoo ook de gemachtigden, die echter *hier te lande* moeten wonen of gevestigd zijn. Treedt eene naamlooze vennootschap als gemachtigde op, dan zal hetgeen zij uit dien hoofde ontvangt als winst bij de uitdeeling in aanslag komen volgens art. 5 § 1. De buitenlandsche assurantiemaatschappij of assuradeur wordt belast naar art. 6 § 4.

Litt. h. 24. „Hier wordt” — aldus de Memorie van Antwoord — „gedacht aan velerlei personen: aan den fabrikant, koopman, arts, herbergier, die even over de grenzen woont en hier te lande zijn bedrijf of beroep geregeld uitoefent; aan den gemachtigde van eene buitenlandsche onderneming; aan den directeur van een buitenlandsche circus of een buitenlandsche kapel, met zijn personeel tijdelijk hier vertoevende. Dat het wenschelijk en rechtvaardig is deze en dergelijke buitenslands gevestigden in de belasting te betrekken, schijnt niet twijfelachtig. Aan den aandrang op beperking is echter voldaan. Zoo is nu voorgesteld (zie art. 6 § 5 in fine) „het vervoeren van personen en goederen tusschen buitenlandsche en Nederlandsche havens door of voor rekening van buitenslands gevestigden” niet te beschouwen „als de uitoefening van een bedrijf of beroep hier te lande” en evenmin „werkzaamheid van in het buitenland gevestigd personeel op vervoermiddelen, die het verkeer met het buitenland onderhouden”. Voorts is door beperking der belastingplichtigheid van tijdelijk hier aanwezige buitenlanders tot dezulken, van wie is aan te nemen, dat zij minstens drie maanden achtereen hier te lande een bedrijf, enz. zullen uitoefenen of dit reeds hebben gedaan (*a-c*) te gemoet gekomen aan gerezen bezwaren..... want, wie zal verlangen, dat de buitenlandsche hoogleeraar, in consult geroepen, de buitenlandsche zanger of virtuoso, gedurende de enkele dagen, die hij hier doorbrengt, met den fiscus in aanraking zal komen?”

a) Deze bepaling maakt de vrijstelling van het buitenlandsch personeel op vervoermiddelen niet overbodig, omdat onder de daár bedoelde personen velen voorkomen, die *geregeld* hier te lande in de uitoefening van hun beroep verschijnen.

b) Eene buitenlandsche kapel b.v., die hier te lande gedurende bijna drie maanden, zonder bepaalde overeenkomst voor langer tijdvak, concerten geeft, zal geen belasting betalen. Vreemde zangers en zangeressen, die hier optreden en „met hunne verrukkelijke stemmen groote sommen aan de beurzen der ingezetenen onttrekken”, worden door den fiscus ongemoeid gelaten, wanneer zij geen drie maanden hier verblijven. Billijker tegenover landgenooten en meer bevorderlijk aan de heffing, wenschte daarom de heer BOOT den termijn van drie maanden in te krimpen tot één maand. De Minister ging echter op dien wensch niet in, omdat hij betwijfelde, of het doel zou worden bereikt. De bedoelde personen toch blijven hier ook zelden één maand, tenzij zij een vast

engagement hebben gesloten, maar dan is hun verblijf gewoonlijk lang genoeg, om hen onder de belasting te doen vallen.

c) De uitdrukkelijke vermelding van *drie* maanden schept de praesumptio juris, dat alles, wat gedurende drie maanden of korter geschiedt, per se niet onder *h* valt.

25. De uitdrukking „geregeld een bedrijf uitoefenen” is met voordacht gekozen, omdat juist bij eene scherpere definitie belastingplichtigen aan de belasting zouden ontsnappen. Aan de prudentie der Administratie moet worden overgelaten, om in ieder geval naar omstandigheden uit te maken, of het bedrijf al dan niet geregeld wordt uitgeoefend.

Intusschen wordt door het vrijgestelde bedrag van tarief A (art. 9), dat op deze belastingplichtigen van toepassing is, eene kleingeestige toepassing uitgesloten, die anders mogelijk zou kunnen zijn en is het beroep op den rechter een waarborg voor de stipte en eerlijke uitvoering der wet. a)

a) In het Voorl. Verslag der Eerste Kamer over het wetsontwerp werd de vraag gedaan, hoe het zonder vexatoire maatregelen mogelijk zal zijn, van de in het buitenland gevestigden aan te nemen, dat zij een bedrijf, beroep, enz. geregeld *zullen* uitoefenen en dat wel gedurende minstens drie maanden? Dit voornemen — antwoordde men — zal zijn op te maken uit advertentiën en andere uiterlijke kenteekenen en in de Memorie van Antwoord merkte de Minister nog op, dat vexatoire maatregelen van zelf zijn uitgesloten, want er moeten „gegevens” zijn.

26. Buitenslands gevestigden, die, hetzij persoonlijk, hetzij door eenen gemachtigde, hier te lande al of niet gevestigd, in het Rijk een bedrijf uitoefenen, zijn belastingplichtig voor de winsten door hen in dat bedrijf gemaakt, onverminderd de belastingplicht van den gemachtigde uit eigen hoofde, zoo daartoe termen zijn. De buitenlandsche firma dus, die hier te lande eene vaste inrichting heeft; de buitenlandsche ijzerfabrikant, die hier eene brug bouwt, ten behoeve waarvan een door hem herwaarts gezonden ingenieur langer dan drie maanden achtereen werkzaam is; de buitenlandsche handelaar, die eenen reiziger minstens drie maanden achtereen zijne stoffen hier te lande doet rondventen, — zij allen betalen voor de winsten door hen hier te lande gemaakt, onverminderd den aanslag van den gemachtigde, bestuurder der inrichting (art. 1 a), van den herwaarts gezonden ingenieur (art. 1 b), en van den handelsreiziger (art. 1 k), voor de voordeelen door dezen persoonlijk voor zich behaald.

Deze opvatting van litt. b, door de Commissie van Rapporteurs in hare Nota bij het Verslag gegeven, gaf volgens den Minister, de bedoeling met juistheid weer. (a-b).

a) In antwoord op de vragen, door den heer VAN BEUNINGEN gesteld, gaf de Minister te kennen, dat een buitenlandsche suikerfabrikant, die geregeld al dan niet door tusschenkomst van eenen agent suiker levert aan Nederlandsche raffinadeurs niet geacht kan worden daarvoor belastingplichtig te zijn. Het bedrijf van dien fabrikant is suiker produceeren en dat doet hij niet hier, maar elders. Zoo ook KRUPP, indien hij kanonnen levert aan het Nederlandsch gouvernement of rails, wielbanden, enz. aan spoorwegmaatschappijen. Zijn bedrijf oefent hij te *Essen* uit, al verkoopt hij hier te lande het ginds geproduceerde.

Neemt echter een buitenlander in Nederland het een of ander werk aan, b.v. het maken van eene brug of iets dergelijks, dan komt hij daarvoor in Nederland en oefent dus hier zoolang zijn bedrijf uit; daardoor wordt hij belastingplichtig, althans zoo hij winst maakt. Woont men in het buitenland en zendt men alleen zijne producten herwaarts, dan oefent men zijn bedrijf niet hier te lande uit, maar verkoopt slechts aan Nederlanders de zaken, die men door zijn bedrijf elders verkregen heeft.

b) In het geval van litt. *g* moeten de gemachtigden en ook volgens litt. *i* de tusschenpersonen hier te lande gevestigd zijn, bij deze litt. *h* is dit evenwel geen voorwaarde.

27. Ten einde eenę te ruime toepassing uit te sluiten en te doen uitkomen, dat niet alles afhankelijk wordt gesteld van de aanwezigheid van gemachtigden, van tusschenpersonen, maar dat meer noodig is b.v. eene depôt, een filiaal, werd door den heer HINTZEN een amendement voorgesteld om de woorden „of door gemachtigden” te vervangen door „of door gevestigde inrichtingen” dat evenwel met 78 tegen 3 stemmen werd verworpen. In zijne bestrijding van dit amendement wees de Minister er op, dat met deze wijziging b.v. een buitenlandsche maatschappij, die geregeld laat varen tusschen ARNHEM en ROTTERDAM en daarvoor georganiseerd is, maar haar zetel te KEULEN heeft, niet zou worden getroffen, indien zij slechts zorgde geen vaste inrichting hier te lande te hebben of enkel door een contract met eenen cargadoor of expediteur de „inrichtingen” van een ander bezigde. En waarom hier de belastingplichtigheid afhankelijk moest worden gesteld van het al dan niet voldoen aan hetgeen iets toevalligs, niet essentieels is, was den Minister niet duidelijk. a).

a) »Zoo is ook” — aldus de Voorzitter der commissie van Rapporteurs — »wat litt. *h* betreft, het argument van den Minister volkomen afdoende, dat, indien men daar de vermelding der personen wegneemt en alleen dan belast, als er *inrichtingen* zijn, er geenerlei contrôle mogelijk is, dat men het bedrijf niet uitoefent door tusschenkomende personen. B.v. een buitenlander heeft hier een winkel en daarin iemand, die de zaak voor hem waarneemt, dan kan natuurlijk die persoon, — dat is een quaestie van het contract, dat tusschen hem en den buitenlander bestaat — alle inrichtingen op zijnen naam nemen en tegen eene vaste som ter beschikking stellen van zijn constituent. Dan ontsnapt de inrichting niet aan de belasting, zooals de zaak is geregeld in *h*, wél volgens het amendement. Ten aanzien van het veelvuldig voorkomende geval, dat het winkelbedrijf hier te lande wordt uitgeoefend voor rekening van buitenlanders, is de regeling volmaakt billijk. Men ziet de winst, die daar gemaakt wordt. Indien wordt opgegeven door dengene te wiens name het bedrijf wordt uitgeoefend, dat hij het doet als agent of depôthouder krachtens contract, dan wordt hij voor zijn persoon bevrijd van den aanslag, (uit eigen hoofde blijft hij natuurlijk als agent of depôthouder met zeker salaris belastingplichtig. *Red.*), maar gelijktijdig wordt de buitenlander getroffen. Indien men het amendement van den heer HINTZEN aanneemt, zal de laatste vrij zijn ten nadeele van de gelijke concurrentie.”

28. Voor de vrees, dat de zeer algemeene bepaling van het ontwerp zou kunnen worden toegepast op hen, die regelmatig hier te lande, ten behoeve van hun buitenslands uitgeoefend bedrijf „inkoopeu doen”, bestaat volgens den Minister geen grond nu art. 6 § 5 de buitenlanders, die hier te lande een bedrijf of beroep

uitoefenen, belastingplichtig maakt naar hunne „hier te lande verkregen winsten en belooningen”, of „naar het zuiver bedrag hunner vermoedelijke winsten en belooningen hier te lande”, of eindelijk, wanneer zij hier te lande eene bezoldigde betrekking bekleeden, naar „het bedrag hunner bezoldiging.”

Door in Nederland inkoopten te doen ten behoeve van een buitenslands uitgeoefend bedrijf, verkrijgt men hier te lande geen winsten. De winsten worden verkregen bij den verkoop en die geschiedt elders. a)

a) Een buitenlandsch handelaar, die regelmatig onze markten bezoekt enkel voor het *opkopen* van vee, wordt dus ongemoeid gelaten.

29. In het Voorl. Verslag werd de vraag gesteld, of men vaste agenturen van Duitsche firma's desgevorderd hooger zal aanslaan dan art. 24 van het handelstractaat met het Tolverbond gedooft — zie de aant. op art. 10 —, en zoo ja, of dan niet een zeer irrationeele toestand zou worden geboren, daar de aanslag nu verschillend zal zijn, naarmate men een reizend of niet-reizend vertegenwoordiger treft?

De Minister achtte hier echter een misverstand aanwezig en merkte op, dat een Duitsch fabrikant, die zich hier te lande bestellingen laat geven, niet geacht zal worden hier te lande een bedrijf uit te oefenen. Zijn bedrijf is fabricceeren en dat doet hij in Duitschland; de vertegenwoordiger zelf zal onder de belasting vallen. Is deze een buitenlandsche reiziger, dan valt hij onder het voor dezen bepaalde tarief; is hij in Nederland woonachtig, dan behoort hij tot de gewone belastingplichtigen, bedoeld bij art. 1 a. De belasting voor buitenlandsche handelsreizigers is geen belasting van buitenlandsche firma's, die hier te lande door vertegenwoordigers handelen, maar eenvoudig eene belasting van personen, die hier te lande zelve een bedrijf uitoefenen, t. w. het bedrijf van handelsreiziger. Aan die belasting stelt art. 24 van het bedoelde tractaat een grens, welke bij het tarief (art. 9) is in acht genomen. a)

a) In hare nota, behoorende bij het verslag, kwam de Commissie van Rapporteurs op de vraag in het Voorl. Verslag terug. »Al gaat het voorstel der Regeering uit» — zoo schreef zij — »van het denkbeeld, dat art. 24 van het bedoelde handelstractaat alleen slaat op den handelsreiziger als zoodanig, hetgeen de bedoeling wel schijnt te zijn, toch vereischt dit punt nog eene opzettelijke bespreking.» En in antwoord hierop gaf de Minister eene nadere verklaring in de volgende bewoordingen:

»De vraag, of dit artikel — n.l. art. 24, 3e lid, van het handelstractaat — veroorlooft den buitenlander, die in het geval van het tractaat verkeert, hooger aan te slaan dan tot het in gemeld artikel genoemd maximum moet waarschijnlijk aldus worden opgevat, of zoo iemand, indien hij bovendien hier te lande een winkel of een magazijn heeft, voor dit laatste afzonderlijk kan worden belast. Zonder twijfel kan dit geschieden. Art. 24 van het tractaat verzet zich daartegen in geenen deele.»

Litt. i. 30. Deze bepaling, heeft ten doel om het bedrijf te belasten van buitenlandsche ondernemingen — men denke b. v. aan confectie-magazijnen als de Louvre, de Printemps en de Bon Marché

te Parijs — die er hun werk van maken, kledingstukken, stoffen en dergelijke voorwerpen van dagelijksch gebruik aan particulieren hier te lande te zenden en aldus onzen nijverer eene scherpe concurrentie aandoen. Het is toch een bekend feit, dat de verzendingen door de groote buitenlandsche maatschappijen aan particulieren steeds toenemen, terwijl door de winkeliers, die in de door die ondernemingen geleverde goederen handelen, steeds geklaagd wordt, dat velen dezer in het geheel geen belasting betalen. De omzet van sommige dier huizen mag gesteld worden op f 200000 à f 300000 's jaars en de billijkheid vordert, een dergelijk debiet te belasten. Dit te doen verraadt geen protectionistische neigingen, noch mag bescherming heeten tegen buitenlandsche mededingers, maar slechts gelijkstelling van beiden. „Zal men evenwel weten” — aldus het Voorl. Verslag — „wat en hoeveel die magazijnen hier te lande leveren, waar zij veelal hunne goederen langs verschillende wegen aan de afnemers hier te lande verzenden en aan de kantoren van inkleding wel de namen der geadresseerden, maar niet die der afzenders bekend zijn? Zullen de moeilijkheden der uitvoering te overwinnen zijn bij de velerlei middelen, welke zullen worden aangewend om de belasting te ontduiken?”

Tegenover die bedenkingen wees de Minister op de praktijk. De hier bedoelde zaken worden meestal gedreven op dezen voet, dat het magazijn de goederen zendt aan eenen expediteur of anderen vasten a) tusschenpersoon hier te lande, die dan de invoerrechten betaalt, veelal ook de adressen, voorzien van den naam van het magazijn, op de pakjes doet plaatsen en voor de verzending per postpakket b) of op andere wijze zorg draagt. Dit schijnt in den regel de goedkoopste methode te zijn, zooals zich trouwens gemakkelijk laat begrijpen en het is niet zeer waarschijnlijk, dat men, om eene luttel belasting te ontgaan, daarin verandering zal brengen. De ambtenaren der douane kunnen zich dus vrij wel op de hoogte stellen van de totale waarde der goederen, die een buitenlandsch magazijn in Nederland plaatst. Intusschen erkende de Minister, dat, indien de toezendingen zonder vaste tusschenpersonen geschieden, de belasting moeilijk zal te verhalen zijn. Daarom is dan ook geen bezwaar gevonden het criterium van belastbaarheid in het gebruik maken van de diensten dezer tusschenpersonen te zoeken en is het eerste ontwerp in dien zin gewijzigd. Uit een principiëel oogpunt is het voorgestelde nu nog beter te verdedigen. Hebben buitenlandsche magazijnen hier te lande tusschenpersonen, dan oefenen zij door bemiddeling dezer personen hun winkelbedrijf hier uit en zijn zij dus naar billijkheid belastingplichtig. c)

a) De Minister spreekt hier van een *vasten* tusschenpersoon, omdat dit in den regel het geval is, doch in de wet is dit niet tot voorwaarde gesteld. De hier bedoelde tusschenpersonen zijn van de gemachtigden, bedoeld onder litt. h, gemakkelijk te onderscheiden, omdat zij enkel optreden bij de toezending der goederen.

b) Geschiedt de toezending der goederen door het buitenlandsch magazijn rechtstreeks per postpakket, of wordt de order uitgevoerd door de spoorwegmaatschappij zonder tusschenkomst van eenen expediteur,

dan vallen de bedoelde zendingen buiten de belastingwet. Wij meenen zelfs, dat, indien een expeditie zich uitsluitend bepaalt tot het declareren der *geadresseerde* zendingen, en slechts de betaalde rechten met vracht en onkosten van de geadresseerden invordert, deze handelingen hem niet stempelen tot den door de wet bedoelden tusschenpersoon.

c) Treden voor de ondernemingen meerdere tusschenpersonen hier te lande op, dan kan de aanslag, naargelang van ieders aandeel in den gezamenlijken omzet, worden verdeeld. Verg. art. 7 § 4.

Overigens houde men in het oog, dat de wet van tusschenpersonen spreekt, die *voor den afzender* optreden. Doet men dus eene bestelling voor particulieren hier te lande, dan treedt men niet voor den afzender op, hetgeen niet wegneemt, dat de gevallen kunnen samengaan.

31. Wanneer van „herhaaldelijk” toezenden zal kunnen worden gesproken en hoe men zal uitmaken, of iemand in de toegezonden artikelen handel drijft, zijn vragen, die in de praktijk naar het den Minister voorkwam, geen moeilijkheden zullen baren. De Administratie zal, bij de toepassing dezer bepaling, met de omstandigheden te rade gaan. *a)*

a) Om belastingplichtig te zijn volgens deze littera moet niet alleen de toezending geschieden *herhaaldelijk*, maar ook aan de *consumenten*, door hier te lande gevestigde *tusschenpersonen* en de goederen zijn van de *soort* als de wet bedoelt. Vier voorwaarden dus, die moeten samengaan.

32. In het Voorl. Verslag werd de hier vermelde opsomming niet volledig genoemd, terwijl de term „en andere dergelijke artikelen”, bestemd om die onvolledigheid te dekken, in eene wet minder geëigend scheen. De Minister verklaarde echter, dat de uitdrukking niet gemist kon worden en vertrouwde, dat men zich daarbij zou kunnen neerleggen, nu de beperking betreffende de tusschenpersonen in de bepaling was opgenomen. *a)*

a) In litt. i is opzettelijk veel gespecificeerd, om daarmee te kennen te geven, dat winkelgoederen worden bedoeld, voor particulieren bestemd. Er kan dus geen sprake zijn, de winsten te belasten op leverantiën van steenkolen, cokes, drijfriemen, enz. aan Nederlandsche fabrieken, evenmin als gezegd kan worden, dat spoorweg- en oorlogsmaterieel objecten van winkelbedrijf zijn.

33. De vraag, of de verkoop van genees- en geheime middelen in de belasting zal vallen, beantwoordde de Minister met de opmerking, dat deze hier te lande plegen verkocht te worden. Om boeken en couranten te rangschikken onder „genotmiddelen”, zooals dit in het Voorl. Verslag mogelijk werd geacht, zou al te dwaas zijn. Dit neemt intusschen niet weg, dat naar onze meening, zoowel genees- en geheime middelen als boeken en couranten, bij verkoop op de wijze als litt. i veronderstelt, kunnen worden begrepen onder de uitdrukking „en dergelijke artikelen”.

34. Een particulier, die, zonder eenig voordeel voor zich zelf te behalen, geregeld als tusschenpersoon fungeert voor een buitenlandsch magazijn, moet als belastingplichtig worden beschouwd. Volgens art. 7 § 4, kan hij echter de belasting op den afzender verhalen, wat hem, indien hij zich ook met de inning van het geld belast, niet zwaar zal vallen.

35. Waar de aanslag afhankelijk moet worden gesteld van de vraag, of er in werkelijkheid hier te lande een bedrijf wordt uitgeoefend, ongeacht of dit groot- dan wel kleinhandel betreft, is het in de eerste plaats noodig, dat de belastingwet behoorlijke regelen stelt en de grenzen zoodanig afbakt, dat een ieder kan begrijpen, welke personen binnen de wet en welke daarbuiten vallen. Nu echter het internationaal verkeer zoo is uitgebreid, de internationale handelsverhoudingen zoo zijn gewijzigd, dat tusschen koopers en verkoopters, tusschen fabrikanten en afnemers, tusschen vervoerders en ontvangers, bij vroeger vergeleken, geheel andere verhoudingen zijn ontstaan en de afstand tusschen producent en consument zoo is verkort, valt het moeilijk te beoordeelen, waar en hoe iemand zijn bedrijf uitoefent. Of en in hoeverre den ingezetenen concurrentie wordt aangedaan, mag in deze geen leiddraad zijn. Indien men het gevaar van concurrentie op den voorgrond schuift, kan het niet anders, of behoefte aan bescherming komt er naast te staan. Juist ter wille van het beginsel van vrijhandel, dat de heer HINTZEN hierbij ook betrokken zag, stelde deze afgevaardigde een amendement voor, om litt. i geheel te doen vervallen, daarbij wijzende op de moeilijkheid, om bij de uitvoering het voorschrift in billijkheid en rechtvaardigheid toe te passen.

„Het geldt hier” — antwoordde de Minister — „eene grensquaestie. Wanneer de grenzen niet van zelf zijn aangewezen, dus getrokken moeten worden, is altijd een zekere willekeur onvermijdelijk. Twee dingen zijn hier evident. Ten eerste, dat wie in Nederland een bedrijf uitoefent, hier wonend of niet, onderworpen moet worden aan de belasting. En in de tweede plaats is volkomen evident, dat een buitenlandsch groothandelaar, die geregeld graan levert aan meelfabrieken, een buitenlandsch beetwortelsuikerfabrikant, die grondstoffen levert aan onze raffinaderijen, wegens de daaruit verkregen winsten niet belastingschuldig moet zijn. Wij hebben hier dus een evident geval van belastingplichtigheid en een evident geval van niet-belastingplichtigheid. Tusschen die beide punten moet de grens worden bepaald. Waar moet zij vallen? Ik meen, dat zoodra men hier te lande, hetzij persoonlijk, hetzij door een gemachtigde of tusschenpersoon het winkelbedrijf, den verkoop en détail uitoefent, men belastingplichtig moet zijn. De winst, die de fiscus treft, moet niet zijn de winst, behaald op het verplaatsen van goederen herwaarts, maar, evenals bij de coöperatieve verenigingen, het waardeverschil tusschen prijzen en gros en en détail in Nederland zelf. Ziedaar het algemeen beginsel, dat ik heb toegepast. Is het verkeerd gekozen? Had ik de grenslijn elders moeten trekken? Ik geloof het niet, want men treft nu alleen een waardeverschil, dus een bron van winst, in Nederland zelf ontstaan”.

De meerderheid der Kamer was hier aan 's Ministers zijde en verwierp het amendement met 76 tegen 5 stemmen.

Litt. k. 36. De buitenlandsche handelsreizigers zijn hier afzonderlijk vermeld, omdat zij meermalen niet onder *h* vallen en toch in deze belasting betrokken moeten worden. *a*)

a) Ook de in het buitenland gevestigden, die voor eigen zaken hier te lande *rondreizen*, zijn volgens litt. k belastingplichtig, ongeacht, in daartoe leidende gevallen, van de belastingplichtigheid uit anderen hoofde.

De wet spreekt van *rondreizen*, om bestellingen op te nemen met of zonder vertoon van stalen en monsters. Het eigenlijke rondventen met de goederen langs de huizen of op kermissen en markten, het op publieke plaatsen in veiling brengen van goederen, b.v. van manufacturen, kleedingstukken, enz., valt dus buiten deze bepaling. Alleen dan, wanneer dit *geregeld* of minstens *drie maanden* geschiedt, zou litt. h van toepassing worden.

Laatste

zinsn. 37. Deze zinsnede is gelijkkluidend met art. 1, laatste lid, der wet op de vermogensbelasting. Waar iemand binnenslands woont, beslist de Minister van Financiën (art. 17, laatste lid), doch zoolang geene opcenten worden geheven, (art. 54) is de vraag slechts van administratief belang.

De vraag, echter of iemand binnen het Rijk woont, is van meer gewicht en kan beslissen over den belastingplicht. Aan wien die beslissing is opgedragen, zegt de wet niet, maar juist daaruit volgt, dat zij aan den rechter is verbleven. Wordt iemand dus aangeslagen, die niet belastingplichtig meent te zijn, dan kan hij wegens de beweerde onwettigheid van den aanslag in verzet komen op grond van art. 15 der wet op de invordering van 22 Mei 1845 (Stbl. n°. 22), zooals dit werd aangevuld bij art. 58 der hier behandelde wet. Intusschen kan hij ook een anderen weg inslaan. Hij kan n.l. het ontvangen beschrijvingsbiljet invullen en daarbij tevens vermelden, op welke gronden zijne niet-belastingplichtigheid steunt. Vereenigt de commissie van aanslag, of, bij verschil van gevoelen de Prov. Inspecteur, zich daarmede, dan zal de aangifte ter zijde worden gelegd (art. 21 § 3) en wordt aan het geval de meest eenvoudige oplossing gegeven. Doet de belanghebbende dit niet en wordt hij aangeslagen, dan volgt de zaak haar gewonen loop n.l. verzet tegen het dwangbevel. Voorziet hij evenwel de mogelijkheid, bij den rechter in het ongelijk te worden gesteld en acht hij in elk geval den aanslag te hoog, dan zal het tevens zaak zijn, omtrent dit punt op de gewone wijze te reclameeren, zoo noodig in laatste instantie bij den Raad van beroep, hetgeen natuurlijk de rechterlijke uitspraak niet prejudiciëert.

38. Het begrip van domicilie, zooals dit in het Burg. Wetb. is omschreven, is niet in de wet gebracht en het wonen als een feitelijk, niet als een rechtsbegrip genomen. Zooals de ervaring in de praktijk der wet op het recht van successie leert, zeide de Minister bij de behandeling der wet op de vermogensbelasting, is ter bepaling van iemands „domicilie” dikwijls een moeilijk en langdurig onderzoek noodig, waarbij niet zelden de hulp van de diplomatie moet worden ingeroepen, om de noodige inlichtingen uit het buitenland te verkrijgen. De kennis der feiten, waaruit moet worden afgeleid, of iemand voornemens was, elders zijn hoofdverblijf te vestigen, wordt soms eerst na veel inspanning verkregen en meermalen blijkt dan, dat iemand zijn domicilie heeft behouden op eene plaats, die hij reeds jaren geleden verliet en

waarmede hij feitelijk sedert lang niet meer verbonden was. De bepalingen van het Burg. Wetb. omtrent het domicilie kunnen daarom bij deze wet niet tot richtsnoer worden genomen.

De belastingplicht is dus afhankelijk gesteld van het feit van wonen. Het ligt voor de hand, dat dit bewezen kan worden door verschillende omstandigheden, die echter bezwaarlijk in eene wet zijn op te sommen. Onder die omstandigheden behooren natuurlijk eveneens de verklaringen in het Burg. Wetb. bedoeld, maar ook hier, evenals in art. 244 der gemeentewet, houden die verklaringen op eenige leiddraad te zijn, want voor de toepassing der belastingwet is niets anders bedoeld, dan dat men den rechter of het administratief gezag vrijlaat in de appreciatie van alle omstandigheden ter zake.

Daar het feitelijk wonen wordt bepaald door het gewoon verblijf, staat het bovendien vast, dat tijdelijk verblijf buiten het Rijk niet van den belastingplicht ontslaat.

Zoo ook kan men tijdelijk in Nederland wonen, hetgeen b.v. ten opzichte van buitenlanders meermalen voorkomt, die, zonder eenig vast verblijf buiten Nederland, hier te lande vertoeven. In dit geval zouden die personen, bij uitoefening van een bedrijf of beroep, belastingplichtig zijn naar litt. *a* en niet naar litt. *b*, dat enkel ziet op de in het buitenland gevestigden, dus op hen, die daar eene woning, een gezin, een verblijf hebben en tegenover wier aanwezigheid hier te lande het denkbeeld staat van tijdelijke afwezigheid elders.

Verg. de beslissingen aangek. op art. 17.

Art. 2. § 1. Zij, die binnen het Rijk wonen of zich in den loop van het belastingjaar binnen het Rijk vestigen, zijn belastingplichtig naar de som hunner jaarlijksche inkomsten, voor zoover bestaande:

a. uit winsten en belooningen;

b. uit wachtgelden en pensioenen, lijfrenten en andere verschuldigde periodieke uitkeeringen, niet bedoeld in artikel 3, derde lid, der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223), verschuldigde verstrekkingen van levensonderhoud, huisvesting en andere zaken, en verschuldigde of onverschuldigde toelagen van buitenslands gevestigden, niet belastingplichtig ingevolge artikel 1*d*.

Onder de som der jaarlijksche inkomsten wordt verstaan het zuiver bedrag daarvan, na aftrek der geleden verliezen, een en ander opgevat en berekend naar de bepalingen dezer wet.

§ 2. Voor hen die niet in de vermogensbelasting zijn aangeslagen, omdat hun vermogen geacht wordt minder te zijn dan *f* 13 000, wordt de in § 1 bedoelde som verhoogd met *f* 40 van elke *f* 1000, waaruit hun vermogen, opgevat en berekend naar de bepalingen der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223), bestaat.

Daarentegen wordt die som voor hen verlaagd met het volgende, voor zooverre het niet reeds bij de toepassing van het vorig lid in aanmerking werd genomen:

a. het jaarlijksch bedrag der verschuldigde lijfrenten, pensioenen, gevestigde of altyddurende renten;

b. het jaarlijksch bedrag der uitgaven van den belastingplichtige voor verschuldigde verstrekkingen van levensonderhoud, huisvesting of andere zaken; de uitgaven bedoeld bij art. 3 § 3, daaronder niet begrepen.

Is het bedrag van dit een en ander afwisselend, dan wordt daarvoor het gemiddelde per jaar over de drie laatste belastingjaren gerekend, of indien de schuld nog geen drie jaren bestaat, het gemiddelde per jaar over den tijd van haar bestaan.

§ 3. Indien bij het begin van het vorig belastingjaar de waarde van het vermogen tegenover het bedrag der schulden een tekort aanwees, of wel de belastingplichtige op dat tijdstip geen vermogen doch wel schulden had, wordt de in § 1 bedoelde som verlaagd met het bedrag waarmede het totaal zijner schulden op het eind van dat jaar verminderd is; voor zooverre de belastingplichtige die vermindering op geen andere wijze heeft kunnen bewerkstelligen dan uit bespaarde inkomsten.

§ 4. Doet gelijk geval zich voor bij het begin van het belastingjaar, dan wordt de in § 1 bedoelde som verminderd met de in dat jaar te betalen rente van schulden, die niet door vermogen zijn gedekt.

Bij toepassing van deze en de vorige paragraaf wordt het vermogen opgevat en berekend naar de bepalingen der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223) artt. 2, 3, 4, 6 en 7.

§ 5. De binnen het Rijk wonende man is, behoudens verhaal, uit eigen hoofde belastingplichtig voor het inkomen naar deze wet van zijne vrouw, tenzij in de gevallen van scheiding van tafel en bed, van scheiding van goederen en in het geval dat de vrouw, krachtens art. 195 van het Burgerlijk Wetboek, zich het beheer van hare roerende en onroerende goederen en het vrije genot van hare inkomsten heeft bedongen; in welke gevallen de vrouw zelve belastingplichtig is.

Niettemin wordt in de twee laatste gevallen bij de berekening van de verschuldigde belasting geene splitsing van de inkomsten van man en vrouw toegelaten maar de uitkomst

der berekening in evenredigheid tot het bedrag van ieders inkomen over beide omgeslagen.

§ 1. Aan-

hef. 1. Door den heer VROLIK werd een amendement voorgesteld, om zoowel in den eersten als in den tweeden zin in de plaats van „jaarlijksche” te lezen: „in den loop van het belastingjaar in rekening komende.” Daarmede wilde hij voorkomen, dat de verdiensten over een gedeelte van het jaar zouden worden herleid tot die over 12 maanden, om, nadat de aanslag volgens de tarieven onder art. 9 zou zijn bepaald, eerst dan eene reductie toe te passen in verhouding van den tijd, dat er belastingplichtigheid bestond tot het geheele jaar. „Dus” — riposteerde de heer VAN HOUTEN — „wanneer iemand mij als advocaat f1,80 voor een advies van 5 minuten ter hand stelt, zoude ik moeten zeggen: Ik heb voor 5 minuten een jaarlijksch inkomen genoten van ruim f60000!” Zulk een begrip van jaarlijksch inkomen kon alleen bestaan in de voorstelling van den heer VROLIK. Bedoeld wordt natuurlijk niet het inkomen over een jaar berekend, maar het inkomen, dat in den loop van een jaar is genoten en met jaarlijksche inkomsten duidt men hetzelfde aan als het amendement omschrijft. Overigens wees de heer VAN HOUTEN er op, dat voor de interpretatie van het begrip van jaarlijksch inkomen eene verwijzing wordt gevonden in het laatste lid dezer § en welke wetsbepaling den voorsteller van het amendement aanleiding gaf tot de zeldzame opvatting bleek niet. Alleen in art. 11 § 3a bestaat wellicht de mogelijkheid van misverstand, omdat men daar tot het jaar teruggebrachte inkomsten kan denken, indien men vergeet, dat het tweede gedeelte van § 2 van dat artikel uitsluitend betrekking heeft op hen, die bij den aanvang van het belastingjaar niet belastingplichtig waren. De heer VROLIK bleek ten slotte nog verstandig genoeg, om zijn amendement in te trekken.

§ 1a. 2. Een ander amendement van den Heer VROLIK om litt. a te lezen: „uit het zuiver bedrag van winsten en belooningen” werd door den voorsteller eveneens ingetrokken. De bedoeling was, om meer duidelijk het eigenlijke belastingobject voorop te stellen, maar de voorsteller vergat, zooals de heer MEES opmerkte, dat in de laatste alinea reeds hetzelfde stond uitgedrukt, als hetgeen hij in litt. a wilde doen opnemen. „Bovendien” — voegde de heer VAN HOUTEN hieraan toe — „is die opnemng hier niet ter plaatse, want het eerste gedeelte dezer § strekt uitsluitend, om aan te wijzen den algemeenen aard, der inkomsten, welke aan deze belasting zijn onderworpen, en niet de wijze van berekening. Deze wet belast de winsten en belooningen (litt. a) en de pensioenen, wachtgeld, enz. (litt. b). De geheele quaestie van de berekening van het belastbaar bedrag valt buiten den gedachtengang van dit artikel. Men heeft alleen aan te wijzen, welke de soort is van de inkomsten, die men treft, en dat men niet wil treffen inkomsten uit renten uit onroerend goed, uit periodieke uitkeeringen uit onroerend goed, enz., die in de ver-

mogensbelasting zijn betrokken. In het tweede lid wordt gezegd, dat onder de winsten en belooningen is te verstaan, de som der jaarlijksche inkomsten berekend volgens deze wet. En hoe men dat moet berekenen, vindt men in de volgende artikelen."

3. De uitkeering aan eenen predikant van de opbrengst der verpachting van kerkelijke landerijen, voor dat doel bestemd (de z.g. pastoriegoederen), is een vorm van belooning, die onder de bedrijfsbelasting zal vallen, berekend als wisselvallige inkomsten naar art. 4 § 3.

§ 1b. 4. De uitdrukking „periodieke uitkeeringen krachtens huwelijkscontract", zooals die nog voorkwam onder litt. b van het gewijzigd ontwerp, werd bij nadere nota veranderd in de tegenwoordige redactie „en andere verschuldigde periodieke uitkeeringen niet bedoeld in art. 3, derde lid, der wet van 27 September 1892 (Staatsblad n°. 223)". Het scheen den Minister wenschelijk deze ruimere uitdrukking te bezigen, opdat ook b.v. uitkeeringen, bedoeld bij art. 280 van het Burg. Wetb. a) daaronder zouden vallen.

a) Dit art. luidt:

„Indien de echtgenoot, op wiens verzoek de echtscheiding is uitgesproken, geene genoegzame inkomsten heeft tot zijn levensonderhoud, zal de rechtbank hem uit de goederen van den anderen echtgenoot eene uitkeering tot onderhoud mogen toeleggen".

5. Hetgeen volgens art. 8, 2°, der wet op de vermogensbelasting wordt afgetrokken, komt hier in aanslag, met uitzondering van de gevestigde of altyddurende renten, die, onder het vermogen begrepen, bij deze wet alleen worden getroffen, voor zoover het eene berekening betreft als bedoeld in § 2 van dit artikel.

6. Onder pensioenen vallen zoowel Indische als buitenlandsche en door wie zij verleend worden is onverschillig. Toelagen van buitenlandsche Regeeringen zijn evenmin uitgezonderd. Alleen voor toelagen van buitenslands gevestigden, belastingplichtig ingevolge art. 1d, is eene uitzondering gemaakt. „Het gaat niet aan" — zeide de Minister — „tegelijk een inkomen te treffen en een toelage, die in den regel uit dat inkomen zal ontsproten zijn." a)

a) Verg. aant. 19 op art. 1.

7. Het woord verschuldigde moet worden opgevat in de beteekenis eener wettelijke verplichting uit overeenkomst, uiterste wilsbeschikking of krachtens de wet. Geeft men b. v. aan zijne gehuwde kinderen vrijwillig eene jaarlijksche som, dan zijn deze daarvoor niet belast, maar evenmin kan dat bedrag in mindering komen van de inkomsten der ouders (verg. § 2b van dit artikel). Had men zich evenwel tot die uitkeering, ofschoon geheel vrijwillig, bij notariële akte verbonden, dan zou het bedrag daarvan bij de kinderen in aanslag komen, doch omgekeerd de ouders weer het bedrag kunnen aftrekken. Kosten van onderhoud en opvoeding van kinderen behorende tot het gezin worden niet als verschuldigde verstrekkingen beschouwd. Zij worden dus niet

afgetrokken bij de berekening der inkomsten. Verg. hierbij art. 3, § 3, met aant. en aant. 11 hierna.

§ 1. laatste lid.

8. In het oorspronkelijk ontwerp kwam geen bepaling voor, dat men, bij uitoefening van verschillende bedrijven, verliezen, geleden in het eene bedrijf, kon compenseeren tegen winsten, gemaakt uit een ander.

Thans is in § 1, laatste lid, met de woorden „na aftrek van geleden verliezen”, duidelijk aangegeven, dat zulks geoorloofd is a). Intusschen merkte de heer VAN KARNEBEEK op, dat, wat betreft den landbouw en de steengroeven (verg. art. 3 § 7) dergelijke compensatie van verlies toch niet mag plaats hebben en evenmin, wat betreft de verliezen geleden door deelneming in naamlooze vennootschappen, enz., bedoeld in art. 3, litt. a, tegen winsten uit anderen hoofde. Deze opvatting werd door den Minister bevestigd.

a) Dit volgt ook uit de uitdrukking in art. 3 § 1: „de som van al hetgeen..... genoten wordt”. Een som wordt verkregen door optelling, en bij die optelling neutraliseeren een *plus* en een *minus* elkander. Stel dus iemand, die een fabriek drijft (eigen bedrijfskapitaal f 20000) en tevens grossier is (eigen bedrijfskapitaal f 15000). Indien nu in de eerste zaak f 1000 verlies is geleden, doch met de tweede f 3000 is besomd, dan zal het saldo f 2000 zijn. Dit bedrag behoeft hij echter niet aan te geven, want volgens art. 3 § 2 a mag hij 4 % van f 35000, waarvoor hij in de vermogensbelasting wordt getroffen, aftrekken en bijgevolg zal hij in de bedrijfsbelasting betalen naar f 2000 — f 1400 = f 600.

§ 2. 9. Door den heer DOBBELMANN werd een amendement voorgesteld om § 2 geheel te doen vervallen, op grond, dat bij art. 10 der wet op de vermogensbelasting een vermogen beneden f 13000 werd vrijgesteld in het belang der financieel-zwakken. Die vrijstelling werd z.i., door de bepaling dezer § weder teruggenomen, — eene hardheid, die tot gevolg zou hebben, dat reeds met eene bijverdienste van f 170 belasting wordt gevorderd, niettegenstaande de bezitter van zulk een klein vermogen dikwijls daarvan weinig of geene reventuën trekt. Zoowel de Minister als de Voorzitter der Commissie van Rapporteurs bestreden het amendement met nadruk, omdat het de geheele oeconomie van het wetsontwerp zoude verstoren en het verband, tusschen vermogens- en bedrijfsbelasting gelegd, daardoor geheel zoude worden verbroken. De bijtelling heeft geen ander doel dan de bedrijfsinkomsten voor een grooter of kleiner deel te treffen naar gelang er vermogen bijkomt of niet. De man, die f 12500 vermogen heeft, behalve f 700 of f 800 jaarlijksche verdiensten, is een krachtiger persoonlijkheid dan hij, die alleen f 700 of f 800 verdient. Na de bijtelling, die nooit meer dan f 480 kan bedragen, volgt altijd weder eene aftrekking van f 600, zoodat de aftrek steeds meer bedraagt dan de bijtelling.

In een anderen vorm kan men dus zeggen, dat de wet f 600 vrijstelt, verminderd met f 40 van elke f 1000 vermogen, die de belastingplichtige bezit. Daarmede drukt men geheel hetzelfde denkbeeld uit.

In stemming gebracht, werd het amendement verworpen met 61 tegen 22 stemmen. a)

a) In de discussiën over het amendement wees de Heer HEEMSKERK er op, dat, indien dit werd aangenomen, de geheele § 2 zoude vervallen met inbegrip dus van de gevallen van aftrek voor verschuldigde lijfrenten, jenz. onder litt. a en b van het 2^e lid. De daar bedoelde verlaging is in § 1 niet opgenomen, omdat zij voor hen, die in de vermogensbelasting zijn aangeslagen, reeds staat in art. 8 der desbetreffende wet. Ware dat niet het geval, dan zoude zij bij deze wet eigenlijk moeten voorkomen in art. 3, waar bepaald wordt, wat mag worden afgetrokken. Zij werd echter in § 2 van art. 2 gebracht, omdat daarin sprake is van hen, die wel in de bedrijfs- doch niet in de vermogensbelasting zijn aangeslagen, als bezittende *geen* of een *kleiner* vermogen dan f 13000. Verviel dus de eerste alinea van § 2, dan zou toch ergens in de wet de bedoelde aftrek moeten worden geformuleerd, daar anders zij, die in de bedrijfs- en niet in de vermogensbelasting zijn aangeslagen, van ongunstiger conditie zouden zijn dan hunne meer vermogende landgenooten. De Minister beaamde deze opmerkingen volkomen, doch de opvatting van den Heer KOLKMAN, als zoude de 2^e alinea van § 2 enkel zien op de 1^e alinea en niet op § 1 werd niet gedeeld.

10. De bepaling, dat het vermogen moet worden opgevat en berekend volgens de wet van 27 September 1892, kan tot een verschil van opvatting leiden, waar b.v. bij eene verplichte jaarlijksche uitkeering de aftrek mogelijk is, zoowel op het beroepsinkomen als op het vermogen. Neemt men aan, dat iemand f 2000 salaris heeft bij een bezit van f 12000 en verplicht is eene jaarlijksche uitkeering te doen van f 400, dan kan men stellen:

Salaris.....	f 2000
waarbij 40×12	f 480
te zamen...	f 2480
af de uitkeering van.	f 400
belastbaar naar...	f 2080

Maar men kan ook rekenen, als volgt:

Vermogen.....	f 12000
af 400×20 (art. 8 verm. bel.)	f 8000
blijft...	f 4000, dus:
Salaris.....	f 2000
waarbij 40×4	f 160
belastbaar naar...	f 2160

Naar ons gevoelen vindt de eerste berekening evenveel steun in de wet als de laatste. De woorden „voor zooverre het niet reeds bij de toepassing van het vorig lid in aanmerking werd genomen”, zooals die voorkomen in den aanhef van het 2^e lid dezer paragraaf, wijzen reeds op de facultatieve toepassing. De verwijzing naar de wet van 27 Sept. 1892 was natuurlijk als algemeene regel noodig. Vermogens van f 13000 en daarboven, kunnen immers ook worden teruggebracht tot beneden f 13000.

11. Men is wel onderhoud verschuldigd aan zijne inwonende dienstboden, doch deze vorm van loonuitkeering mag niet begrepen worden onder de verschuldigde verstrekkingen van levensonderhoud, enz. bedoeld onder litt. b.

Verg. ook de artt. 375—384 Burg. Wetb.

§ 3. 12. Deze paragraaf moet zóó worden opgevat, dat men n.l. in het algemeen de geleden verliezen mag aftrekken, in de laatste zinsnede van § 1 bedoeld en bovendien, hetgeen hier wordt geregeld. Het gespatieerde woord, dat in de vroegere redactie vóór het woord „verlaagd” stond, verviel echter, niet om de bepaling eene andere interpretatie te geven, maar omdat een daartoe strekkend amendement van den heer VROLIK van misverstand blijken gaf.

13. Het denkbeeld, in het Voorl. Verslag geopperd, om aan deze bepaling een facultatief karakter te geven, in dien zin, dat de Minister van Financiën op voorstel van de Commissie van aanslag of den Raad van beroep den aftrek zou kunnen toestaan, vond geen steun. „In eene wet als deze” — zeide de Minister — „die naar het inkomen belast, moet het aftrekken van datgene, wat inderdaad het inkomen vermindert, niet een gunst, maar een recht zijn.” a)

a) De aard noch de oorzaak der schulden zijn bepaald, mits zij slechts wettig bestaan (verg. art. 1825 Burg. Wetb.). Huisschulden komen dus eveneens in aanmerking. Evenzeer betalingen op handelschulden, na faillissement, al is een accord getroffen (verg. art. 1395, 2e lid, Burg. Wetb.). De schulden, in deze paragraaf bedoeld, zijn op te vatten in den zin van een negatief vermogen. Gaat men dus schulden aan, om deel te nemen in eene onderneming, dan staat daar tegenover eene boek-vordering of koopt men goederen, dan is er compensatie van waarde en in deze gevallen mag niet worden afgetrokken. Maar heeft het geld gestrekt, om b.v. bloot het recht te koopen tot opname in eene zaak, dan is dit een uitgaaf waar tegenover in den zin der wet geen vermogen staat, al wordt ook, in den vorm van inkomsten die uitgaaf terug verwacht.

14. De laatste woorden „voor zooverre” enz. slaan op het geval, dat de belastingplichtige in den loop van het jaar eene erfenis kreeg of een geschenk en dus daarmee zijne schuld kan verminderen.

§ 4. 15. In de vorige paragraaf wordt de aflossing, hier wordt de rente der schuld vermeld, terwijl de laatste zinsnede dezer paragraaf alles onder het vermogen brengt, wat de wet op de vermogensbelasting daaronder rangschikt. Dus ook het vermogen der vrouw en vermogen in vruchtgenot, enz. Art. 8 dier wet wordt echter niet genoemd en daaruit volgt, dat voor de toepassing van deze en de vorige paragraaf het vermogen moet worden genomen zonder aftrek der in dat artikel bedoelde schulden.

De bedoeling is duidelijk. Men heeft willen voorkomen, dat de belastingplichtige eerst het zuiver saldo van zijn vermogen zoude bepalen, om daarna nogmaals de schulden af te trekken.

16. De heer VAN KARNEBEEK voorzag van deze bepaling misbruik, omdat, indien iemand met opgenomen geld een bedrijf uitoefent en zijne schulden het vermogen overtreffen, uit de jaarlijksche winst aftrek wordt toegestaan voor hetgeen tot vermindering der kapitaalschuld wordt afgezonderd, ofschoon voor diezelfde schuld reeds aftrek van rente is berekend volgens art. 3 § 2.

De Minister deelde in die vrees niet, daar in art. 3 § 2 wordt gesproken van rente van kapitaal, aangewend in bedrijf of beroep,

waarvan de vruchten zijn opgenomen onder de inkomsten. Dit kan nimmer slaan op kapitaal, dat niet meer bestaat, gelijk hier wordt verondersteld.

Een passief, dat het actief overtreft, is een minus en een minus kan men niet aanwenden in zijn bedrijf, een minus geeft geen inkomsten.

De bepaling voorziet in een geval, dat zich dikwijls zal voordoen. Iemand is b.v. achteruit gegaan door slechte zaken, zijn vermogen verdween, eene schuld bleef bestaan en daarover moet hij rente betalen en aflossing. Het zou niet billijk zijn, dit buiten aanmerking te laten bij de bepaling van zijn inkomen. Maar de rente, waarvan hier sprake is, is noodwendig eene andere dan die bedoeld wordt in art. 3 § 2. Voor double emploi dus geen gevaar, zeide de Minister, maar de heer VAN KARNEBEEK werd niet overtuigd.

- § 5. 17. Luidens het Voorl. Verslag achtten sommige leden het billijk, om, voor zooverre de belooningen van minderjarigen onder de inkomsten van het gezin worden opgenomen (zooals b.v. steeds het geval is in arbeidersgezinnen, waar de kinderen meêverdienen), voor de berekening der belasting ook het bedrag van die belooningen te voegen bij de verdiensten van het hoofd van het gezin. Een zoodanig gezin toch is in veel beter omstandigheden dan een ander, waar alleen de vader kostwinner is. Verdient dus de vader f 600 en twee zijner inwonende minderjarige kinderen ieder f 150, dan zou volgens deze leden belasting betaald moeten worden over f 900.

Bij de vermogensbelasting antwoordde de Minister is dit geschied a), doch bij eene belasting als deze zou het niet van fiscaliteit zijn vrij te pleiten (art. 368 Burg. Wetb.).

a) Bedoeld wordt het vruchtgenot der ouders van hunne minderjarige kinderen beneden 20 jaar. Verg. art. 3, 2^e lid, dier wet.

18. Bij de drie gevallen, waarin de vrouw zelve belastingplichtig is, kwam in het eerste ontwerp nog het geval, dat de vrouw openbare koopvrouw is.

Het Voorl. Verslag noemde deze uitzondering minder rationeel en waarom verschil werd gemaakt tusschen de vrouw, die eene winkelnering drijft, en die b.v. als onderwijzeres werkzaam is, achtte men niet duidelijk. Alleen toch in een patentwet of bedrijfsbelasting in engeren zin, zou die belastingplichtigheid uit eigen hoofde te verdedigen zijn, maar niet in het stelsel dezer wet.

De beperking werd dan ook in het gewijzigd ontwerp niet teruggevonden en bij de regeling der belasting ten aanzien van echtgenooten art. 4 der wet op de vermogensbelasting tot richtsnoer genomen. a)

a) Behalve in de uitgezonderde gevallen is er dus confusie van inkomsten. Daaruit volgt dan ook, dat het verlies door een der echtgenooten geleden bij uitoefening van beroep of bedrijf, in compensatie mag worden gebracht op de inkomsten van den anderen, voor zooverre die volgens deze wet belastbaar zijn.

Men houde overigens in het oog, dat gemeenschap van winst en verlies (art. 210 Burg. Wetb.) of van vruchten en inkomsten (art.

219 Burg. Wetb.) geen aanleiding geeft tot een gesplitsten aanslag.
Zie Inleiding bl. 33.

Art. 3. § 1. Bij toepassing van artikel 2 wordt, behoudens het hierna bepaalde, als winst of belooning beschouwd de som van al hetgeen in geld of geldswaarde genoten wordt uit bedrijf, beroep, onderneming, ambt, waardigheid, bediening of betrekking, tijdelijk of voor eens verrichte werkzaamheid, van welken aard ook, aandeel in winst of overwinst, bedongen of niet bedongen, met uitzondering van:

a. uitdeelingen op aandelen in naamlooze vennootschappen en in commanditaire vennootschappen op aandelen, in onderlinge verzekeringmaatschappijen, in reederijen en op bewijzen van lidmaatschap van coöperatieve en andere vereenigingen;

b. winstuitkeeringen als verzekerde genoten.

Winsten of verliezen ontstaan enkel uit belegging van kapitaal in fondsen of goederen, anders dan in de uitoefening van bedrijf of beroep, komen niet in aanmerking.

§ 2. Ter berekening van haar zuiver bedrag, en in daartoe leidende gevallen van het geleden verlies wordt, voor zoover bij hare berekening te dier zake nog geen aftrek heeft plaats gehad, de winst of belooning verminderd met:

a. de rente der kapitalen, aangewend in het bedrijf of beroep, voor zoover de vruchten dezer kapitalen zijn opgenomen onder de inkomsten bedoeld bij artikel 2.

Deze rente wordt berekend: voor kapitalen, waarvan de belastingplichtige eigendom of vruchtgenot heeft, naar den maatstaf van 4 ten honderd in het jaar over de geldswaarde, becijferd volgens art. 7 der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223); voor andere kapitalen, naar den bedongen rentevoet.

Gebouwde eigendommen, voor bedrijf of beroep aangewend, maken van die kapitalen geen deel uit, wanneer zij door den belastingplichtige of zijn gezin worden bewoond;

b. kosten van onderhoud en herstelling in haren vorigen staat van uitsluitend ten behoeve van het bedrijf, beroep of ambt gebezigde zaken;

c. loonen, vrachten, assurantiepenningen, pakhuis-, kantoor-, werkplaats- of andere huren en alle verdere kosten, noodzakelijk ter verwerving van het inkomen of ter uitoefening van

het bedrijf, beroep of ambt, waaruit dat inkomen wordt verkregen.

Uitgaven, bedoeld in *b* en *c*, niet uitsluitend voor het genoemde oogmerk noodzakelijk, maar ook ten deele voor persoonlijk genot of andere oogmerken gedaan, worden voor de helft als kosten aangemerkt;

d. de als onverhaalbaar afgeschreven schuldvorderingen of gedeelten van schuldvorderingen;

e. de afschrijvingen noodzakelijk tegenover vermoedelijke waardevermindering van eigendommen uitsluitend voor bedrijf, beroep of ambt aangewend;

f. bijdragen aan fondsen tot ondersteuning van personen bij den belastingplichtige in dienst voor zijn bedrijf of beroep, premien door hem uitbetaald tot verzekering van die personen tegen ongelukken, toelagen aan hunne nagelaten betrekkingen of aan ouden en gebrekkigen, vroeger tot die personen behoord hebbende;

g. winstuitkeeringen aan personeel bij den belastingplichtige in dienst voor zijn bedrijf of beroep en ter zake daarvan;

h. retributiën en belastingen, directe daaronder niet begrepen, drukkende op het bedrijf;

i. kortingen van traktementen en andere belooningen wegens verplichte bijdragen voor pensioenen of fondsen.

j. premien voor levensverzekering, voor pensioen of voor lijfrenten, doch tot geen hogere som dan vijftien honderd van het bedrag der inkomsten, bedoeld in art. 2, § 1, en in geen geval meer dan f 100.

§ 3. Uitgaven voor woning en huishouden van den belastingplichtige of zijn gezin of voor onderhoud en opvoeding van kinderen, onverschuldigde uitkeeringen, niet begrepen onder de vorige paragraaf en andere uitgaven, die niet rechtstreeks tot de uitoefening van het bedrijf of beroep betrekking hebben, worden niet als kosten aangemerkt.

§ 4. Wanneer vertrekken die als kantoor, winkel, magazijn, lokaal voor onderwijs, atelier of werkplaats worden gebezigd, tevens tot woning dienen van den belastingplichtige of zijn §§ 44, 45 gezin, of wel wanneer zoodanige vertrekken een gedeelte uitmaken van het perceel, waarin zich die woning bevindt, dan geldt als kosten het door den belastingplichtige te begrooten aandeel der huur, of wanneer hij eigenaar is, der kadastrale

huurwaarde, van het deel dat geheel of gedeeltelijk voor zijn bedrijf, beroep of ambt wordt gebezigd. Wordt door de commissie van aanslag die begrooting te hoog geacht, dan wordt dat bedrag door deskundigen, door haar aan te wijzen, geschat.

§ 56. De kosten der schatting, volgens een door Ons vast te stellen tarief, komen ten laste van den belastingplichtige, indien zijne begrooting het geschat bedrag met tien ten honderd of meer overtreft en worden met de belasting van hem ingevorderd.

§ 5. Winstuitkeeringen genoten door commanditaire vennooten uit andere commanditaire vennootschappen dan die bedoeld bij art. 1 b worden, ter berekening van haar zuiver bedrag, verminderd met eene rente op den voet van vier ten honderd in het jaar van het kapitaal, waarvoor deze vennooten deelgerechtigd zijn in de vennootschap.

§ 6. Van pensioenen, wachtgelden en lijfrenten, mits deze laatste niet bij huwelijksche voorwaarden of ter zake van huwelijk door bloedverwanten of aangehuwden in de rechte opgaande linie ten behoeve van kinderen en andere afstammelingen zijn gevestigd, worden de eerste f 1000 van hun bedrag voor vijftig ten honderd in rekening gebracht.

§ 7. Inkomsten uit hier te lande gedreven land-, tuin- of boschbouw, boom- of bloembollenkweekerij, onverschillig of daarbij eenige bloemisterij op kleine schaal wordt gedreven, veehouderij of veenderij, met inbegrip der daarmede gewoonlijk samengaannde bereidingen van het voortgebrachte door de voortbrengers zelven, alsook winsten uit steengroeven en uit groeven of mijnen van andere delfstoffen hier te lande, voorzover zij voortkomen uit verkoop in natura der uitgegraven stoffen, worden geacht, na aftrek van alle kosten, vier ten honderd in het jaar van het daartoe aangewende kapitaal te bedragen, of, voor zoover daartoe opgenomen kapitaal is gebezigd, zooveel ten honderd als bedongen is.

Deze bepaling is niet van toepassing:

1°. wanneer het in bovenbedoelde bedrijven aangewende kapitaal, ten gevolge van de vereeniging dier bedrijven met andere, niet afzonderlijk te begrooten is;

2°. op winsten uit bloemisterij, onverschillig of daarbij eenige bloembollenkweekerij op kleine schaal wordt gedreven.

§ 1. 1. De vraag, of de schadeloosstelling, aan het mandaat van volksvertegenwoordiger verbonden, onder de belasting valt, moet in toestemmenden zin worden beantwoord.

2. De ruime redactie van § 1 brengt mede, dat vrij vervoer, vrij vuur en licht, vrije kost en inwoning, vrije kleeding, vrije geneeskundige behandeling en vrije woning als bestanddeelen van de bezoldiging medetellen. Een wettelijken maatstaf te stellen voor het geldelijk bedrag van vrije woning, zou, naar 's Ministers meening, op practische moeielijkheden afstuiten. Die vrije woning kan een gedeelte zijn van een stationsgebouw, van een post- of bankkantoor. In deze en dergelijke gevallen is begrooting het eenig mogelijke en daar men éénen regel moet stellen, kan die regel slechts deze zijn, dat men naar zijn beste weten behoort te schatten. a)

a) Ook de inwonende dienstboden zullen de vrije kost en inwoning in aanmerking moeten nemen, maar met het oog op den aftrek van f 600 (ben. f 650) voor personen, die niet in de vermogensbelasting vallen, zullen zij zelden geplaatst worden voor de vraag, op hoeveel dat een en ander te begrooten zij.

3. Over het compenseeren van winsten en verliezen, bij uitoefening van verschillende beroepen en bedrijven, raadplege men aant. 8 op art. 2.

4. De uitzonderingen sub a en b vermeld, vinden hierin haren grond, dat de daar genoemde inkomsten reeds elders getroffen zijn. Verg. art. 5 § 1.

5. De woorden „commanditaire vennootschappen op aandelen” werden op aanbeveling van de Commissie van Rapporteurs door den Minister overgenomen ter vervanging van de woorden: „commanditaire vennootschappen bedoeld bij art. 1b.” Daarmede werd voorkomen, dat de uitkeeringen op aandelen van in het buitenland gevestigde commanditaire vennootschappen niet zouden zijn uitgezonderd, die van hier te lande gevestigde wel, wat niet in de bedoeling lag. a)

a) Het aandeel in winst of overwinst van gewone commanditair in vennootschappen niet op aandelen blijft belast onverschillig, waar die vennootschappen zijn gevestigd, in het buitenland of hier te lande. Verg. de aant. op § 5 van dit artikel.

6. Uitdrukkelijk is bepaald, dat winsten en verliezen uit speculatie ontstaan, tenzij in de uitoefening van een bedrijf of beroep, niet in aanmerking komen. Men heeft hier geen keus, zeide de Minister, want het begrip „speculatiewinst” buiten den eigenlijken handel, is niet te bepalen. Iemand, die f 100000 rijk is, bezit f 150000 aan effecten, waar tegenover een beleeningschuld staat van f 50000; welk deel zijner effecten bezit hij nu als belegging, welk deel als speculatie? Men moet dus of de bepaling goedkeuren, of allen voor- en achteruitgang op de waarde van het vermogen in rekening laten brengen. Dit laatste is echter ondoenlijk. a)

a) In de wet wordt geen definitie gevonden van het begrip „bedrijf”. Zal een particulier, die zijn vermogen aanwendt tot aankoop van effecten in prolongatie en daaruit 8, 9 of 10 o/o weet te behalen, beschouwd worden, een bedrijf uit te oefenen? Deze vraag van den Heer GERRITSEN beantwoordde de Minister in ontkennenden zin, er bijvoegende, dergelijke operatiën op groote schaal niet aan te raden, omdat tegen het rente-

voordeel de risico's in niet geringe mate vermeerderen. Eene definitie achtte de Minister minder raadzaam en hier zelfs overbodig.

§ 2. 7. Bij de toepassing van de §§ 1 en 2 heeft men met eene dubbele kunstbewerking te doen. Men bepaalt eerst de bruto-winst en trekt daarna af overeenkomstig § 2. Ook de koopman gaat op dezelfde wijze te werk bij het opmaken van zijne balans. Hij maakt n.l. eerst zijne proefbalans op, daaruit distilleert hij zijne winst- en verliesrekening. Door de eerste bewerking constateert hij, wat door hem bruto genoten is uit bedrijf of beroep, door de tweede het netto-bedrag.

Hij handelt b. v. in koffie, suiker en katoen; dan heeft hij eerst zijne koffierekening na te gaan, om te zien, wat hij daarop heeft gewonnen, vervolgens gaat hij de suikerekening, eindelijk de katoenrekening na.

Is hij daarmee gereed, dan zijn er nog andere rekeningen, gewoonlijk van nadeeligen aard, n.l. de onkosten- en de renterekening; voorts komen de afschrijvingen aan de orde.

Er is echter op één punt verschil van methode. Wanneer n.l. een koopman goederen ontvangt uit het buitenland, moet hij daarvoor vracht betalen. Nu kan hij die vracht op de onkostenrekening brengen, maar hij kan ook terstond de goederenrekening debiteeren. Sommigen doen het eerste, anderen het tweede. Daarom noemde de Minister het eene zeer gelukkige gedachte van de Commissie van Rapporteurs om in § 2 op te nemen: „voor zooverre bij hare berekening te dier zake nog geen aftrek heeft plaats gehad.” Twee methoden dus zijn mogelijk: of er wordt eerst gedebiteerd op de onkostenrekening of onmiddellijk op de goederenrekening. En nu beteekenen de bedoelde woorden eenvoudig, dat het geen invloed mag hebben op het cijfer, naar hetwelk de belasting wordt berekend, of men het een dan wel het ander doet. a)

a) Een door den Heer VROLIK voorgesteld, doch later ingetrokken amendement, om het woord „genoten” in den derden regel van § 1 te veranderen in „ontvangen”, omdat, naar het oordeel van den voorsteller, in het eerste woord reeds het begrip van een saldo ligt opgesloten, werd met de hier gegeven uitlegging tevens beantwoord.

8. De vermindering der bruto-winst of belooning mag niet worden uitgebreid tot andere gevallen dan in § 2 vermeld. Luidens art. 4, litt. f, van het eerste ontwerp was ook aftrek wegens bijschrijving op reserve-, herstellings-, vernieuwingsfondsen en dergelijke toegelaten, doch naar aanleiding van de opmerkingen in het Voorl. Verslag, waarbij werd gewezen op het gevaar van ontduikingen en ook dubbele belasting mogelijk bleek, werd in het gewijzigd wetsontwerp de bepaling niet teruggevonden. Een koopman of fabrikant zal dus van de bruto-winst geen som mogen aftrekken wegens bijschrijving op een reservefonds, waardoor het zuivere winstcijfer zou worden verkleind. De fiscus accepteert dit niet, maar er staat tegenover, dat uitkeeringen uit dergelijke fondsen ook niet worden getroffen, omdat de belasting daarover moet zijn betaald. De wet kent alleen afschrijvingen, als bedoeld bij litt. d en e.

Wat naamlooze vennootschappen, enz. betreft (art. 5 §§ 1 en 2), komt natuurlijk, hetgeen op reservefondsen, enz. wordt bijgeschreven niet in aanslag, want dit bedrag wordt niet uitgedeeld of uitgekeerd.

§ 2 a. 9. In hare nota bij het Verslag merkte de Commissie van Rapporteurs op, dat het beter ware voor „kapitalen” te lezen „kapitaal”, aangezien de term kapitaal in de economische betekenis voorkomt. De Minister kon dit niet toegeven. Er wordt hier n.l. gedacht aan verschillende kapitalen, het eigen en het opgenomene, het vaste of stamkapitaal der onderneming en het tijdelijk daaraan toegevoegde, het voor een langdurig tijdperk en het voor korten tijd geleende. Werd hier het enkelvoud gebezigd, de zin der wetsbepaling zou ten deele verloren gaan.

10. De geldswaarde van het in bedrijven aangewende kapitaal wordt berekend volgens de wet op de vermogensbelasting, maar alleen art. 7 kon hier tot richtsnoer dienen. Het betreft slechts eene berekening van waarde, niet van vermogen in den zin der wet op de vermogensbelasting, waar b. v. vruchtgenot voor $\frac{4}{5}$ wordt genomen (zie art. 3, 2e lid dier wet). a)

a) Heeft iemand dus een vermogen van f 10000, waarvan hij het vruchtgebruik heeft, als bedrijfskapitaal in zijn zaak gestoken, dan zal hij 4 % van f 10000 mogen aftrekken. Daarentegen zullen zijne inkomsten volgens de bepaling van art. 2 § 2 slechts worden verhoogd met 4 % van f 8000.

11. Art. 4 litt. a en e van het oorspronkelijk ontwerp, beide betrekking hebbende op den aftrek van rente wegens aangewend kapitaal, zijn hier onder litt. a bijeengebracht. Ten eerste is thans bepaald, dat slechts de rente van die kapitalen mag worden afgetrokken, waarvan de vruchten onder de inkomsten zijn opgenomen. Mocht dus een bankier van oordeel zijn, dat een deel zijner effecten tot zijn bedrijfskapitaal behoort, zoo zal dit, mits hij eerlijk aangeeft, niet schaden; de coupons dezer effecten komen dan volgens de wet onder de baten van zijn kantoor. Ten tweede is de redactie zóó gemaakt, dat de aandacht niet wordt gevestigd op het bedrag der schulden, die velerlei bestemming en oorsprong kunnen hebben, maar op het bedrag van het in de onderneming belegde kapitaal. a)

Duidelijker dan vroeger wordt nu de leidende gedachte uitgesproken: alleen de zuivere winst van bedrijven is belastbaar en als zuivere winst wordt aangemerkt, wat verdiend is boven de rente.

a) De bedoeling is, dat aftrek plaats vindt over het werkelijk aanwijsbaar bedrijfskapitaal. Men heeft dus te doen met eenen feitelijken toestand. Is de zaak begonnen met f 30000 opgenomen kapitaal, doch de waarde daarvan door achteruitgang tot f 20000 gereduceerd, dan moet de aftrek van rente over dit laatste bedrag geschieden. Voor de schuld van f 10000, indien daartegenover geen vermogen staat, kan § 4 van art. 2 toepassing vinden.

12. Naar de meening van den heer GERRITSEN zou een ondernemer voor het eigen kapitaal in zijne zaak een boekpost kunnen

maken, zich zelf kunnen crediteeren en bepalen, dat hij van dat kapitaal zal ontvangen b.v. 10 %. Dan zouden de vruchten van dat kapitaal niet meer worden opgenomen onder de inkomsten, maar in het debet daarvan wél de renten. „Wie” — antwoordde de Minister — „zulk eene willekeurige wetsinterpretatie volgt, maakt zich schuldig aan eene plumpe fraude” en ook de Voorzitter der Commissie van Rapporteurs geloofde, dat dergelijke pogingen tot ontduiking terstond haar graf zouden vinden, wanneer door den Raad van beroep daarover recht werd gedaan. Evenals voor den geldschietster de rente de burgerlijke vrucht is van het kapitaal, zijn voor hem, die het in zijne onderneming aanwendt, de vruchten van dat kapitaal de winsten daarmede gevormd. Dit is de eenige interpretatie, die steun vindt in de wet, terwijl de heer GERRITSEN bovendien vergat, dat alleen, indien van derden geleend is, de bedongen rente in aanmerking komt.

13. Uitzonderingen op den aftrek van rente vindt men in art. 5 § 4, art. 6 § 2 en art. 6 § 5, 1^e en 2^e zinsn. litt. a.

14. De bijvoeging, dat gebouwde eigendommen, voor bedrijf of beroep gebezigd, van de aangewende kapitalen geen deel uitmaken, wanneer zij door den belastingplichtige of zijn gezin worden bewoond, heeft ten doel dubbelen aftrek te voorkomen, want volgens § 4 van dit artikel geldt als bedrijfskosten het door den belastingplichtige te begrooten bedrag der kadastrale huurwaarde van het deel dier eigendommen, dat voor het bedrijf wordt gebruikt. „Men zou de vraag kunnen stellen” — zeide de Minister — „of een perceel, ten deele voor het bedrijf gebezigd, ten deele verhuurd, niet evenzeer van het bedrijfskapitaal behoort te worden uitgesloten? Doch het antwoord mag ontkennend zijn. Zulk een perceel kan veilig als bedrijfskapitaal worden aangemerkt, omdat de „vruchten”, dat zijn de huurpenningen, dan van zelf onder de inkomsten vallen. Zulke perceelen laten zich vergelijken bij de effecten, die een bankier tot zijn bedrijfskapitaal rekent.”

§ 2 b. 15. Luidens de Memorie van Toelichting heeft de Minister zich onthouden van het geven eener definitie van het begrip „herstelling”, als zijnde eene feitelijke quaestie, evenals zoo vele andere, door de commissiën uit te maken. Naar aanleiding echter van de bedenkingen in het Voorl. Verslag, werd de bepaling van litt. b in zooverre scherper geredigeerd, dat thans de kosten van herstelling zich moeten bepalen tot die, welke noodig zijn om de voorwerpen in den vorigen staat te houden. Strekt de herstelling zich uit tot eene verbetering en worden dus kosten besteed, om aan de zaak meer waarde te geven, dan mag niets worden afgetrokken. Maar vordert b. v. de toestand van een gebouw daarop een nieuw dak te plaatsen, dan zal men mogen zeggen, dat het dak is vernieuwd en het gebouw hersteld.

16. Hier wordt alleen gesproken van bedrijf, beroep of ambt, terwijl in § 1 die omschrijving veel ruimer is. In antwoord op eene vraag van den heer GOEMAN BORGESIUS verklaarde

de Minister echter, dat slechts uit een oogpunt van redactie de herhaling van de lange lijst van betrekkingen, enz. was vermeden, maar dat naar de bedoeling de aftrek geoorloofd zal zijn voor al de beroepen, betrekkingen en werkzaamheden, genoemd in § 1.

§ 2c. 17. Ter voorkoming van verwarring en onduikingen, waartoe de uitdrukking: „en verdere kosten ter uitoefening van het bedrijf of beroep” in art. 4 litt. c van het eerste ontwerp kon leiden, werd in het Voorl. Verslag de meening uitgesproken, om bij beroepen de bruto-inkomsten te treffen, al lag daarin ook zekere onbillijkheid, waar men voor de bedrijven slechts de netto-winsten belast. De Minister gaf aan dezen wensch niet toe, doch, om een leiddraad aan te geven ter beslissing van twijfelachtige gevallen, werd in het gewijzigd ontwerp bepaald, dat uitgaven, niet uitsluitend ter verwerving van het inkomen of ter uitoefening van het bedrijf of beroep noodzakelijk a), maar ook ten deele voor persoonlijk genot of andere oogmerken gedaan, voor de helft als kosten zullen gelden. b)

a) Het woord „noodzakelijk” is, naar aanleiding eener opmerking in het Voorl. Verslag, opgenomen, om de Administratie een wapen in de hand te geven tegen bedrog.

b) Op amendement van den Heer GOEMAN BORGESIUŠ werd de bepaling omtrent den aftrek der uitgaven voor de helft, in het Regeeringsontwerp slechts van toepassing op litt. c, ook uitgebreid tot de gevallen onder litt. b. Het zou toch eene hardheid zijn geweest, indien b.v. doktoren, rijtuigverhuurders, enz., die toch ook wel eens een rijtoertje voor eigen genot maken, in het geheel niets zouden mogen aftrekken voor onderhoud, herstelling, enz.

18. Door den heer DE BEAUFORT (Wijk bij Duurstede) werd voorgesteld de volgende alinea aan litt. c toe te voegen: „Met betrekking tot hen, die traktement of schadeloosstelling genieten van rijk, provincie of gemeente, wordt het bedrag der hierboven bedoelde kosten bepaald volgens door Ons vast te stellen regelen.”

De moeilijkheid van eene dergelijke regeling erkennende, meende de voorsteller toch, dat, indien zij achterwege bleef, door de wijze waarop de verschillende Commissiën van aanslag en Raden van beroep over dit onderwerp zullen beslissen alle eenheid van wetsinterpretatie verloren zou gaan. a)

Bij den Minister vond het amendement echter geen steun, want de aanneming er van zou de taak der Regeering loodzwaar drukken en haar bovendien eene macht verleenen, die haar niet behoort geschonken te worden. „Men moet” zeide de Minister — „der Regeering niet te veel op de schouders leggen en overlaten aan de Raden van beroep om uit te maken, wat in ieder speciaal geval als beroepskosten mag in aanmerking komen.” Ook de Commissie van Rapporteurs was van dit gevoelen, doch zij legde tevens de verklaring af, dat bij de toepassing der wet het beginsel, in het amendement opgesloten, in het oog zal moeten worden gehouden, zonder evenwel te zeggen langs welken weg dit bij de verschillende geheel zelfstandige colleges kan worden bereikt. Het amendement werd intusschen verworpen met 69 tegen 21 stemmen.

a) In art. 6 § 1 is het hier verdedigde beginsel opgenomen, doch de Minister vond het daar noodig, omdat een gezant bezwaarlijk met de Nederlandsche commissiën van aanslag kan komen onderhandelen.

19. Ook aan loontrekkenden arbeid kunnen kosten verbonden zijn, zooals aanschaffing van boeken, porti en diergelijke, tot welker aftrekking de belastingplichtige bevoegd is.

20. Op eene vraag in het Voorl. Verslag, hoe de kosten in aanmerking genomen kunnen worden bij vaste bezoldigingen, die naar hare bedragen bij het begin van het belastingjaar worden berekend (verg. art. 4 § 1), antwoordde de Minister, dat in die gevallen alleen eene begrooting kan plaats hebben, zooveel mogelijk gegrond op bekende gegevens, die in de meeste gevallen wel niet zullen ontbreken.

21. In de statuten eener naamlooze vennootschap is bepaald, dat met het oog op de belangen, welke de vennootschap heeft bij de persoonlijke hoedanigheden van den benoemden directeur, op het leven van dezen, ten faveure der vennootschap, eene verzekering zal worden gesloten, welke strekt tot waarborg voor zijn beheer en tot dekking van eventuele verliezen, ontstaan door te vroegtijdig overlijden, zullende de helft der premie door de vennootschap, de andere helft door den directeur worden betaald. Heeft het overlijden plaats binnen tien jaren, dan vervalt het revenu geheel aan de vennootschap, maar na dien tijd heeft zij geene rechten meer op de polis of het revenu daarvan. Wenscht de directeur daarna ten behoeve zijner erven of rechthebbenden de verzekering te continuëeren, dan staat hem dit ten eigen koste vrij.

De vraag doet zich hierbij voor, of de helft der premie gedurende tien jaren door den directeur in mindering kan worden gebracht op zijne belooning, als vallende onder de „verdere kosten” hier genoemd?

Daarvoor bestaat o. i. alle aanleiding. Eerst na verloop der tien jaren geldt litt. j van dit artikel.

§ 2 d. 22. Indien men vreest, dat debiteuren in gebreke zullen blijven te betalen, komt het menigmaal voor, dat op de winst- en verliesrekening een reservepost wordt afgeschreven voor dubieuze debiteuren. Er wordt voor dat deel geen winst uitgedeeld en het kan, naar de beginselen dezer wet, niet onder de belasting vallen, doch de heer MEES meende, dat de redactie van litt. d aanleiding kon geven tot twijfel, of zulk eene reserve daaronder is begrepen, te meer, omdat in het eerste ontwerp de bepaling van litt. d nog was aangevuld met de woorden „voor zoover niet bestreden uit daarvoor bestemde fondsen of gereserveerde gelden”, die in het gewijzigd ontwerp niet meer voorkwamen. Evenzeer dus als geoorloofd is het aftrekken van vorderingen, die men zeker weet, dat onverhaalbaar zijn, moet ook hetgeen wordt gereserveerd voor dubieuze debiteuren, niet in de belasting vallen. Zooals uit het antwoord van den Minister blijkt, was dit juist gezien en de hiervoren aangehaalde woorden bleken slechts weggelaten als, bij nader inzien, geheel overtoellig.

In een voorbeeld gaf de Minister, betreffende dit punt, nog de volgende toelichting. „Afschrijving kan geschieden in tweeërlei vorm. Men heeft b. v. f 100000 aan diverse debiteuren, die slechts f 90000 waard worden geacht. Nu kan men een post maken: winst en verlies aan diverse debiteuren f 10000, dan komt deze laatste rekening terstond op f 90000 te staan, doch men kan ook boeken: winst en verlies aan reserve voor dubieuze debiteuren op f 10000, dan blijven diverse debiteuren op f 100000, doch zij krijgen een crediteur van f 10000 tegenover zich. Dit laatste is ook afschrijving, afschrijving n.l. op winst en verlies en daar winst en verlies een tusschenrekening is voor kapitaalrekening, zoo is het feitelijk eene afschrijving.” a)

a) Komt later nog een reeds afgeschreven post binnen, dan zal deze buitengewone ontvangst natuurlijk bij het winsteijfer worden getrokken.

§ 2 e. 23. In het eerste ontwerp (art. 4 litt. f) werd enkel gesproken van „noodzakelijke” afschrijvingen. Hoe onbestemd ook, toch achtte de Minister deze uitdrukking voldoende om er op te wijzen, dat de gepastheid der afschrijving in elk bijzonder geval moet worden beoordeeld, onder opmerking, dat ook in de buitenlandsche wetgevingen op dit gebied geen meer bepaalde uitdrukkingen voorkomen. In het Voorl. Verslag werd evenwel de vrees uitgedrukt, dat de bepaling tot misbruik kon leiden en kwam het in elk geval juist voor, om in de wet het kenmerk der noodzakelijkheid aan te geven, zooals dit thans in de woorden „tegenover vermoedelijke waardevermindering der eigendommen” ligt opgesloten. Overigens zal, volgens art. 12 § 1 IV, door hen, die tevens biljet B ontvangen, het percentsgewijs bedrag der afschrijvingen moeten worden opgegeven en ook hierin ligt een middel van controle. (a—b)

a) De vraag, of iemand, die eene vaste bezoldiging geniet, afschrijvingen zal mogen doen, b.v. door waardevermindering van zijne boeken, is in de Mem. van Antw. toestemmend beantwoord, wel te verstaan, wanneer die zaken voor zijn beroep dienen en de uitgaven daarvoor niet onder de kosten zijn opgenomen.

b) Men houde in het oog, dat de wet alleen afschrijving toelaat als de voorwerpen *uitsluitend* voor bedrijf, beroep of ambt worden aangewend. Gemengd gebruik is uitgesloten.

24. Wanneer een fabrikant eene machine buiten werking heeft gesteld, is er geen vermoedelijke waardevermindering van aangewend, maar geconstateerde waardevermindering van niet langer aangewend eigendom.

De afschrijvingen, waarvan hier sprake is, zien op dit geval dus niet.

§ 2 f. 25. De wet onderscheidt hier bijdragen, premieën en toelagen, maar de eerstgenoemde moeten strekken voor ondersteuningsfondsen, waarmede het personeel, collectief als groep, is gebaat. Eene rechtstreeksche, individuele bijdrage voor onderstand valt daaronder niet.

26. Het eerste ontwerp sprak alleen van „werklieden.” In het Voorl. Verslag werd tegen het gebruik van dit woord, dat geen

juridiek begrip is, bedenking geopperd en achtte men, ter wille van het goede beginsel, uitbreiding der bepaling gewenscht tot alle personen bij den belastingplichtige in dienst voor zijn bedrijf of beroep. Hieraan werd door den Minister gevolg gegeven. a)

a) Onder de personen, die vroeger tot het personeel van den belastingplichtige behoord hebben, vallen niet de vroegere *huisbedienden*. De restrictie »voor zijn bedrijf en beroep» geeft dit duidelijk te kennen.

§ 2 g. 27. Winstuitkeeringen mogen slechts als kosten in mindering worden gebracht, indien zij geschieden „aan personeel bij den belastingplichtige in dienst voor zijn bedrijf of beroep en ter zake daarvan.” Onder dat personeel kunnen eigen kinderen ook zijn begrepen, wat zeer rationeel is, nu zij uit eigen hoofde kunnen worden aangeslagen.

§ 2 h. 28. De zakelijke lasten, in het eerste ontwerp genoemd, werden in het gewijzigd ontwerp niet meer opgenomen, zoodat alleen overbleven „de retributiën voor de uitoefening van het bedrijf verschuldigd”. Ter wegneming van de bestaande onzekerheid, of de belastingen onder de kosten kunnen worden gebracht, werd echter de bepaling nog in dien zin aangevuld, dat de directe belastingen (met inbegrip dus der bedrijfsbelasting) uitdrukkelijk van den aftrek zijn uitgezonderd. a)

a) De uitdrukking »retributiën en belastingen» heeft luidens de Memorie van Antwoord op het Voorl. Verslag der Eerste Kamer eene algemeene strekking en omvat ook de gemeentelijke retributiën en belastingen (de directe uitgezonderd). Verder gaf de Minister daarin te kennen, dat het gemeentelijk vergunningsrecht, bedoeld bij art. 6 der wet van 28 Juni 1881 (Stbl. no. 97), ook voor de toepassing der zegelwet steeds is beschouwd als eene directe plaatselijke belasting. Wordt evenwel met vergunning bedoeld de recognitie, die men heeft te betalen, als vergoeding voor eene vergunning, om in eens anders grond pijpen te leggen of over diens eigendom draden te spannen, dan kunnen dergelijke recognitiën worden afgetrokken.

Als retributiën kunnen b.v. worden beschouwd tollén, wik- en weegloonen, sluisgelden, enz. (verg. art. 238 Gem.wet).

§ 2 i. 29. Alleen voor de verplichte bijdragen voor pensioen of fondsen wordt aftrek toegelaten. Die aftrek vindt zijn grond in deze verplichting zelve, die niet altijd strookt met wenschen of belangen. Aan het verlangen naar eene ruimere redactie, zoodat alle bijdragen voor pensioenen (weduwen- en weezenpensioenen inbegrepen) in het algemeen vrij zouden zijn, gaf de Minister niet toe, omdat dit tot onbillijkheden zou leiden, daar de een zich eene lijfrente verzekert, de ander zich een kapitaal vormt voor den ouden dag en men deze twee personen, die langs verschillende wegen hetzelfde doen, toch niet ongelijk zou kunnen behandelen. Intusschen merken wij hierbij op, dat door de volgende litt. j aan dat verlangen tot zekere hoogte is te gemoet gekomen.

§ 2 j. 30. Deze bepaling werd hier ter plaatse ingevoegd op voorstel van de Commissie van Rapporteurs en door den Minister overgenomen. Zij is gegrond op billijkheidsmotieven om ook niet-

ambtenaren tegemoet te komen daar litt. i hoofdzakelijk, zoo niet uitsluitend ten goede komt aan ambtenaren. Het gekozen cijfer is eenigszins willekeurig, maar in het onbepaalde den af-trek toe te laten, zou een middel kunnen worden tot kapitaal-vorming met het doel, inkomsten aan de belasting te onttrekken. Voor ambtenaren geldt deze bepaling eveneens, zoodat hun, vol-gens den heer A. VAN DEDEM, lid der Commissie van Rapporteurs, nog een nieuw voorrecht is toegestaan, waarvan velen, met het oog op hunne verplichte kortingen, wel geen gebruik zullen maken.

31. Uit de verwijzing naar art. 2 § 1 volgt, dat de aftrek kan geschieden, zoowel van de inkomsten daar onder *a* vermeld als die onder *b*. Zonder deze bepaalde uitbreiding zoude alleen kun-nen worden afgetrokken van de onder *a* genoemde winsten en belooningen, als enkel bedoeld in den aanhef van § 2 van dit artikel 3.

- § 3. 32. Luidens het Voorl. Verslag (Eerste Kamer) vonden eenige leden het onbillijk en strijdig met het stelsel der wet, dat uit-gaven, volgens deze paragraaf, waartoe men verplicht is, niet als kosten worden aangemerkt, maar de Minister kon deze opvatting niet deelen, er voorts op wijzende, dat de belasting, bij gemis van deze bepaling, al zeer weinig zoude opbrengen. *a*)

a) Ook bij de wet op de vermogensbelasting (verg. art. 8, laatste lid, is dit punt ter sprake gekomen. De heer HAVELAAR herinnerde toen aan art. 376 Burg. Wetb., waarin wordt bepaald, dat kinderen hunne ouders en andere bloedverwanten in de opgaande linie moeten onder-houden, wanneer zij behoeftig worden; hetzelfde geldt ook voor schoon-ouders en in art. 378 is die verplichting wederkeerig gemaakt. Hij vond het bijgevolg een zonderlingen toestand, dat men wel mag af-trekken, indien men krachtens de wet zijne ouders en schoououders onderhoudt, doch dat omgekeerd de ouders niets in mindering mogen brengen voor het onderhoud hunner kinderen. Naar het gevoelen van den Minister stonden de gevallen echter niet gelijk, omdat de ver-plichting van kinderen tegenover hunne ouders van anderen aard is, dan die van ouders tegenover hunne kinderen.

33. Kosten voor opleiding van kinderen zijn uitgaven voor op-voeding.

- § 4. 34. De vertrekken, bestemd voor kantoor, winkel, magazijn, enz., moeten tevens dienen tot woning van den belastingplichtige of zijn gezin of deel uitmaken van het perceel, waarin de woning zich bevindt. Is het een noch het ander het geval, dan zal § 2, litt. *a*, toepasselijk zijn, indien de belastingplichtige eigenaar, of § 2, litt. *c*, als hij huurder is.

35. Voor „huurwaarde” in het eerste ontwerp is, ten aanzien van eigenaren, gesteld „kadastrale huurwaarde”, omdat het hier eigendommen geldt, waarbij de kadastrale huurwaarde maatstaf kan zijn voor de raming van het vermogen, ingevolge de bepa-lingen der wet op de vermogensbelasting. *a*)

a) Is de belastbare opbrengst van sommige eigendommen nog niet bekend, dan zal de kadastrale huurwaarde van gelijksoortige perceelen tot vergelijking kunnen dienen.

36. Aangezien de begrooting voor den belastingplichtige te goeder trouw, met het oog op het laatste lid dezer §, gevaarlijk werk is, werd er volgens het Voorl. Verslag in een der afdeelingen op aangedrongen, de schatting steeds ambtshalve te doen geschieden, behoudens appèl. De Minister kon de wensche-lijkheid daarvan niet toegeven, ongetwijfeld ook denkende aan de vermeerdering van werkzaamheden, welke daaruit voor de Ad-ministratie zoude voortvloeien. Intusschen ligt in art. 12, § 1, sub IV, het contrôle-middel tegenover hen, die biljet B ontvan-gen. Voor hen, aan wie alleen biljet A wordt uitgereikt, heeft feitelijk de schatting ambtshalve plaats.

37. „Gevraagd werd” — aldus het Voorl. Verslag — „of bij de hier voorgeschreven berekening in aanmerking mag worden ge-nomen, dat de belastingplichtige, ter wille van zijn bedrijf, ge-dwongen is een grooter huis of wel een huis op duren stand te bewonen.” „Wordt bedoeld” — antwoordde de Minister — „grooter dan het huis, dat hij zou bewonen, indien hij een ander beroep of bedrijf uitoefende? Zoo ja, welk beroep of bedrijf moet dan tot maatstaf dienen? Of grooter dan het huis, dat hij bewonen zou, indien hij van alle bedrijfs- of beroepsinkomen verstoken ware?” Met deze vragen bleef het onderwerp verder rusten. Naar onze meening echter is de begrooting volgens deze § slechts eene schatting in verband met het aantal, de ruimte en de ligging der vertrekken tot het geheel. De waarde der zaak, uit een oog-punt van clientèle, behoort afgescheiden te blijven.

Betaalt een winkelier b. v. f 2000 huur en kan het aandeel a) der huur van het gedeelte voor winkel en berging gebruikt in verhouding tot het geheel op f 1000 worden gesteld, dan kan het zijn, dat hij voor de resterende f 1000, naar zijn inkomen gere-kend, te duur woont, doch deze omstandigheid blijft buiten aan-merking. In den regel toch zal hij langs anderen weg nog wel eenige tegemoetkoming in de huur kunnen vinden. b)

a) Het woord »aandeel” is met voordacht gekozen om aan te duiden, dat de huur of huurwaarde van een perceelsgedeelte niet mag worden begroot buiten evenredigheid tot die van het geheel.

b) Aan de »woning” waarvan in § 4 wordt gesproken, is het begrip van domicilie niet verbonden. Men kan dus in een perceel wonen, zonder juist daar ter plaatse gedomiciliëerd te zijn.

38. De wet, sprekende „van het deel, dat geheel of gedeelte-lijk” voor bedrijf, beroep of ambt wordt gebezigd, drukt daar-mede uit, dat b. v. bij eenen kleërmaker, die de woonkamer tevens tot werkplaats bezigt, deze kamer geheel in aanmerking komt bij het bepalen der huur of kadastrale huurwaarde.

39. Art. 1. De in art. 3 § 4 der bovengemelde wet bedoelde kosten van schatting bedragen voor elke schatting en voor de geza-menlijke deskundigen, die daarvoor zijn aangewezen en tot de schatting hebben medegewerkt, twee gulden van elke honderd gulden of gedeelten van dien der huur van het gehuurde per-ceel of, indien de belastingplichtige de eigenaar is, der kadastrale huurwaarde van het kadastraal perceel, met bepaling dat die

kosten voor elk perceel de som van twintig gulden niet zullen te boven gaan.

Art. 2. De deskundigen brengen den uitslag hunner schatting schriftelijk ter kennis van den Voorzitter der Commissie van aanslag, door welke zij voor die schatting zijn aangewezen. a)

K. B. van 23 December 1893 (Stbl. n°. 218, Verz. 1894, n°. 1).

a) Deze schatting is voor de commissie verbindend.

- § 5. 40. In deze bepaling wordt ten overvloede herhaald, wat uit de algemeene strekking van art. 3 § 2 a reeds van zelve volgt. De winstuitkeering boven 4 % komt in aanslag. a) Waar de zetel der vennootschap is, doet hier niets ter zake, mits slechts de commanditaire vennoten in Nederland wonen.

Commanditaire vennootschappen op aandeelen zijn uitgezonderd, omdat volgens art. 5 de uitdeelingen in dien vorm worden getroffen bij de bron.

a) Bedraagt het vermogen minder dan f 13000, dan zal feitelijk de volle winstuitkeering in aanslag komen, want voor het vermogen, opgegeven in biljet A (verg. art. 12, § 1 V) heeft volgens art. 2 § 2 eene bijtelling plaats. Boven f 13000 wordt vermogensbelasting geheven. In dat geval komt alleen een aanslag in de bedrijfsbelasting tot stand voor hetgeen meer wordt genoten dan 4 %.

41. De wet spreekt hier van winstuitkeeringen, genoten door commanditaire vennoten.

Heeft men als gewoon geldschietter geld uitgeleend onder beding, dat behalve eene vaste rente of ook zonder die bepaling, een zeker deel van de winst zal worden genoten, dan is niet deze paragraaf, maar art. 3 § 1 toepasselijk, waar „aandeel in winst of overwinst, bedongen of niet bedongen” als belastbare bedrijfswinst wordt beschouwd. Wordt dus door den crediteur bedongen eene vaste rente van 6 %, dan valt hij buiten het bereik dezer wet. Is daarentegen b.v. het beding gemaakt, dat behalve 4 % nog een zeker percentage van de winst is verschuldigd, dan zal dit laatste worden getroffen.

- § 6. 42. In het oorspronkelijk ontwerp waren pensioenen, wachtgelden en lijfrenten slechts belast naar 50 % van hun bedrag. Deze bepaling was gegrond op de humane overweging, dat de meeste pensioenen genoten worden door personen, die door ouderdom, ziels- of lichaamsgebreken ongeschikt zijn tot arbeid, alsook door weduwen en weezen, en, wat de lijfrenten en wachtgelden betreft, omdat zij in vele gevallen niets anders zijn dan pensioenen, terwijl lijfrenten dikwijls worden gekocht door bejaarde personen, die, zonder prijs te stellen op behoud van het kapitaal, langs dezen weg tot verbetering van hunne maatschappelijke positie komen. Luidens het Voorl. Verslag vond deze bepaling echter geen algemeene instemming en werden bij de beraadslaging in de Tweede Kamer de verschillende meeningen in bijna evenveel amendementen omgezet van meer of minder wijde strekking, al naarmate zich daaraan de vraag vastknoopte, in hoeverre het hooger belasten van inkomsten uit bedrijf tegenover vastgestelde inkomsten is te verdedigen. Het eerst kwam in behandeling een

amendement van den heer POELMAN, dat de ontwerp-paragraaf met de volgende zinsnede aanvulde: „De in art. 4 § 1 bedoelde vaste traktementen en alle andere voor bepaalden of onbepaalden tijd vastgestelde inkomsten worden berekend naar 75 ten honderd.” De voorsteller ontleende het argument voor deze aanvulling aan de omstandigheid, dat er verschil van waarde bestaat tusschen de z.g. vaste inkomsten en andere inkomsten van gelijk bedrag, getrokken uit beroep en bedrijf, want eene bedrijfsonderneming heeft, juist omdat zij bestaat, eene zakelijke waarde, die zij behoudt, ook al gaat de zaak door verkoop of overlijden in andere handen over. Het kapitaal, dat de bedrijfsondernemer alzoo zonder besparing vormt, kan door hen, die vastgestelde inkomsten genieten, niet worden verkregen, dan — zoo al mogelijk — door besparingen ten koste eener beperking van dikwijls noodzakelijke uitgaven. Het tweede amendement van den heer HEEMSKERK bewoog zich in dezelfde richting en had ten doel achter het woord „gevestigd” in te lussen de volgende woorden „en jaarwedden van hen, die in militairen, kerkelijken of openbaren burgerlijken dienst zijn geplaatst of bij het onderwijs of in dienst van vereenigingen of instellingen van godsdienstigen of liefdadigen aard werkzaam zijn.” Ook aan deze categorie van belastingplichtigen wilde de heer HEEMSKERK speciaal te gemoet komen met eene verlichting in den druk, die de bedrijfsbelasting voor hen zal medebrengen. Beide amendementen werden intusschen verworpen, het eerste met 76 tegen 16, het tweede met 79 tegen 13 stemmen.

Een amendement van den heer VAN BEUNINGEN, gesteund door de meerderheid der Commissie van Rapporteurs, om § 7 (nu § 6) geheel te doen vervallen, als leidende tot allerlei inconsequenties en in strijd met het beginsel der wet, om alle inkomsten gelijkelijk te belasten, verwierf evenmin eene meerderheid (57 tegen 35 stemmen). Zoo ook bleef in de minderheid, met 47 tegen 45 stemmen, een amendement van den heer SERET, om in de Regeeringsbepaling de reductie voor de lijfrenten uit te zonderen. Alleen de heer GOEMAN BORGESIUS zag zijn amendement, overeenstemmende met de tegenwoordige redactie, aangenomen met 64 tegen 28 stemmen, nadat een gelijkluidend amendement van den heer RAS, doch uitgebreid tot de in art. 4 § 1 bedoelde vaste traktementen en andere voor bepaalden of onbepaalden tijd vastgestelde inkomsten, was verworpen.

Met het amendement GOEMAN BORGESIUS is dus voorkomen, dat zonder voldoende motief, ook hooge pensioenen, wachtgelden en lijfrenten slechts voor de helft in de belasting worden betrokken en is, met betrekking tot de lijfrenten, tevens vermeden, dat manipulaties met kapitaal belangrijke schade aan de schatkist kunnen toebrengen.

43. Uitkeeringen, waartoe ouders of grootouders zich tegenover aanstaande echtgenooten hebben verbonden, kunnen, naar de ruime bewoordingen van art. 1813 van het Burg. Weth., als lijfrenten worden aangemerkt. Daar het niet in de bedoeling lag op deze de milde bepalingen van deze paragraaf toe te passen, werden de beperkende woorden „mits deze laatste enz.” bij eene

nadere nota van wijzigingen door den Minister voorgesteld en alsnog bij tweede lezing van het wetsontwerp zonder hoofdelijke stemming opgenomen. Bij de behandeling van het amendement GOEMAN BORGESIUS was n.l. op deze wijziging niet gelet.

Men vergelijke Boek I, Titel 8, Afd. 4 en Boek III, Titel 16, Afd. 2, Burg. Wetb.

44. De vraag, of, bij gelijktijdig genot van pensioen en lijfrente, de hier bedoelde reductie op de afzonderlijke bedragen moet worden toegepast, vordert o. i. eene ontkennende beantwoording. Bedraagt het pensioen b.v. f1000 en trekt men bovendien nog eene lijfrente van f1000, dan zou betaald behooren te worden naar $f2000 - f500 = f1500$, omdat het systeem der wet medebrengt, dat men eerst de som der inkomsten vaststelt (art. 2 § 1) en daarna overgaat tot de aftrekkingen der uitgaven en reducties volgens art. 3. Intusschen merken wij op, dat in het formulier beschrijvingsbiljet de vraag in anderen zin is beslist en de reductie op elk bedrag afzonderlijk is toegelaten. Een groot fiscaal belang is trouwens met de quaestie niet gemoeid, gedachtig ook aan den bekenden regel: *in dubio contra fiscum*.

- § 7. 45. De hier gekozen vorm voor de vrijstelling van de inkomsten uit landbouw, enz., in plaats van haar op te nemen onder de vrijstellingen van art. 8, was noodzakelijk om onzekerheid en verwarring te voorkomen. Ware geschreven: „de winsten van landbouwbedrijf zijn vrijgesteld”, dan zouden gevallen te stellen zijn, waarin, bij eene dergelijke formulering, niemand zou weten, hoe hij zijn inkomen becijferen moest. In verband met den aftrek van 4% en de compensatie van winst en verlies zou men telkens voor groote moeilijkheden hebben gestaan. „In eene patentwet” — aldus de Mem. van Antwoord — „passen vrijstellingen van bepaalde beroepen of bedrijven, omdat ieder beroep of bedrijf daar afzonderlijk wordt belast; in eene wet als de nu voorgedragene daarentegen kan men wel personen, vereenigingen, maatschappijen, inrichtingen, enz. vrijstellen en ook bepaalde inkomsten van personen, wanneer geen andere door hen genoten inkomsten voor de belasting in aanmerking worden genomen. Maar bepaalde inkomsten van ingezetenen vrij te stellen, heeft hier geen redelijken zin, want naar dit wetsontwerp is het inkomen uit geen enkel bedrijf of beroep onvoorwaardelijk belast. Wie f2000 traktement geniet, doch evenveel verlies heeft op eene onderneming, betaalt niets. Het woord vrijstelling moet in zoodanige gevallen verwarring stichten. Iemand, die eene betrekking bekleedt en vaste goederen bezit, heeft die goederen verhypotheekeerd, ten einde het noodige bedrijfskapitaal te verkrijgen tot uitoefening van een landbouwzaak. Welk licht geeft aan zulk een persoon de mededeeling, dat landbouwwinsten zijn „vrijgesteld”? In verband met de bepalingen van het ontwerp, die aftrek van renten toelaten, baart zij veelal onzekerheid. Niet eene vrijstelling is hier noodig, maar een methode van berekening, waaruit vrijstelling voortvloeit, en die heeft men in het ontwerp trachten te

geven. Ook de vermogensbelasting geeft geene vrijstelling van bepaalde objecten; de aanhef van art. 6 luidt aldus: „Onder het vermogen wordt niet begrepen” — eene formule, die hier niet kon gevolgd worden en waarvoor de gekozene in de plaats trad. De bedoeling is natuurlijk, dat de fiscus zich met de winst- en verliesrekening van het landbouwbedrijf in het geheel niet zal inlaten, dat bedrijf volkomen ignoreeren zal. Deze bedoeling zal echter eerst dan worden bereikt, als de woorden: „worden geacht geen hoogere winst op te leveren dan 4 percent” enz. (art. 5, litt. o, van het eerste ontwerp) aldus worden gelezen: „worden geacht een winst op te leveren van 4 percent”. Bij deze redactie blijven niet alleen de landbouwwinsten, maar ook de landbouwverliezen buiten aanmerking. De persoon, die een gesalarieerd ambt bekleedt en tevens eene landbouwzaak drijft, zal, bijaldien deze zaak hem schade berokkent, die schade niet in mindering mogen brengen van zijn traktement, maar evenmin zal hij verplicht zijn, om, indien er winst is, die winst onder zijn belastbaar inkomen op te nemen.

46. Art. 3 handelt over fysieke personen en, daar maatschappen groepen zijn van fysieke personen, geldt dus ook de vrijstelling voor hen, evenals voor lichamen, die geen vereenigingen zijn in den zin der wet van 1855 en geen naamlooze vennootschappen. (a—b)

Wat de boschmarken betreft, „die zich in het kleed eener vennootschap met aandelen hebben gestoken”, zal veel, zoo niet alles, afhangen van den vorm, dien men aan dat kleed heeft gegeven. Is de opgerichte maatschap eene gewone burgerlijke maatschap, dan is niet zij, doch zijn casu quo hare vennooten belastingplichtig. Is intusschen den vorm eener naamlooze vennootschap of van een zedelijk lichaam gekozen, dan zal die naamlooze vennootschap of vereeniging over hare uitkeeringen of uitdeelingen belasting zijn verschuldigd.

a) Men raadplege met betrekking tot de *coöperatieve zuivelfabrieken* aant. 3 hierna, en wat betreft de *stichtingen* aant. 16a op art. 5.

b) In antwoord op de opmerkingen in de afdeelingen der Eerste Kamer gaf de Minister, met betrekking tot dit onderwerp, in de Mem. van Antw. nog de volgende toelichting: „Het ligt niet in de bedoeling om de gewone burgerlijke maatschappen, bedoeld bij art. 1655 en volgg. van het Burg. Wetb. als vereenigingen, waarvan sprake is in art. 16, te beschouwen en hare uitdeelingen bij de bron te belasten. De leden der maatschap zullen geacht worden zelve een inkomen te genieten uit bedrijf, voor zoover hiervan sprake kan zijn, en daarbij vallen zij, wonende binnen het Rijk, onder de bepalingen van art. 2—4 der wet. Voor zoover zij buitenlanders zijn, geldt voor hen art. 1 e, alsook art 6 § 2.

Of de maatschap uitdrukkelijk is aangegaan, dan wel stilzwijgend bestaat en of zij al of niet den vorm heeft aangenomen van een maatschap op aandelen, maakt geen verschil. Maar wel zullen — indien twee of meer eigenaars van onverdeelde of verdeelde landen of erven, een maatschap aangaan, waarbij zij hun eigendom ten gemeenen koste samenbrengen, om daaruit voordeel te verwerven — de mede-eigenaars socii, die in het buitenland wonen, ook dan bedrijfsbelasting moeten betalen, wanneer de door hen verkregen winsten uit landbouw ontspruiten. Dit is niet alleen het gevolg van de aanneming van het amendement der Commissie van Rapporteurs op art. 6 § 2, waardoor

de aftrek van 4 pct. is vervallen, maar ook hiervan, dat de bepaling van art. 3 § 7 voor hen niet geldt. De door hen genoten winstuitkeringen zijn ten volle belastbaar.

Over het algemeen is het voor den belastingplicht geheel onverschillig, of men een bedrijf of beroep alleen, dan wel in maatschap met anderen uitoefent. Slechts zijn de buitenlandsche vennoten — in Nederlandsche maatschappen, betrekking hebbende tot de uitoefening van eenig bedrijf of beroep — volgens art. 1^e belastingplichtig, ook al oefenen zij niet persoonlijk hun bedrijf in Nederland uit."

Verg. aant. 20 op art. 1.

47. Daar de vrijstelling is beperkt tot fysieke personen en de heeren LIEFTINCK en GERRITSEN haar ook wenschten te zien uitgestrekt tot coöperatieve vereenigingen, werden door hen in dien geest, ofschoon in eenigszins afwijkende redactie, amendementen voorgesteld. Naar aanleiding echter eener opmerking van den Minister, n. l., dat reeds in § 1^a van dit artikel de uitdeelingen van coöperatieve vereenigingen zijn uitgezonderd, omdat deze volgens art. 5 bij de bron worden getroffen en de behandeling hunner amendementen dus daar ter plaatse thuis behoorde, trok de heer LIEFTINCK zijn amendement in en werd dat van den heer GERRITSEN, als voor geen intrekking meer vatbaar, verworpen. *a)*

Verg. de Inleiding bl. 39—40.

a) Een amendement van den heer HELDT, om tusschen de woorden »samengaande" en »bereidingen" in te lussen de woorden »niet fabriekmatige", ten einde fabriekmatige bereidingen van de vrijstelling uit te sluiten, werd verworpen met 79 tegen 19 stemmen, op grond voornamelijk, dat het begrip eener »fabriekmatige" bereiding voor geen nauwkeurige definitie vatbaar werd geacht.

48. De vraag in het Voorl. Verslag gesteld, of het de bedoeling is, de hier gestelde presumpcie ook toepasselijk te verklaren op het landbouwbedrijf in Indië, werd door den Minister ontkenkend beantwoord. De woorden »hier te lande", in den aanhef dezer paragraaf, heffen trouwens elken twijfel daaromtrent op, zoodat zij in het algemeen voor buitenlandsche of koloniale cultuur- of mijnondernemingen niet geldt. *a)*

a) Voor deze gevallen eene speciale regeling in de wet op te nemen, wat als zuivere bate zal worden aangemerkt, achtte de Minister niet wel uitvoerbaar. De zuivere winst zal dus moeten worden becijferd, volgens de regelen gesteld in art. 3 §§ 1—5.

49. Die als zetboer tegen vastgesteld loon de boerderij drijft voor den eigenaar-landbouwer (verg. bl. 8 der Inleiding) valt niet onder de vrijstelling van deze paragraaf. Hij zal, evenals b. v. een administrateur bij eenig landbouwbedrijf, belasting verschuldigd zijn over de belooning. Deze personen kunnen niet gezegd worden inkomsten uit landbouw te genieten, want zij staan buiten alle risico van het bedrijf.

50. Art. 3 ziet op binnen het Rijk wonenden. Wanneer dus buitenlanders hier te lande het landbouwbedrijf uitoefenen, hetgeen in de grensstreken kan voorkomen, dan geldt de vrijstelling niet en zijn deze personen te rangschikken onder art. 1, litt. *h*, en volgens art. 6 § 5 de bepalingen van art. 3 ook op hen van

toepassing. Wanneer dus een Pruisisch of Belgisch landbouwer in Nederland eene boerderij exploiteert, dan wordt hij geacht hier te lande 4 % winst te maken, indien hij met eigen bedrijfskapitaal werkt, daar aftrek van rente luidens het aangehaalde art. 6, § 5, 1° lid, hem niet is toegestaan. Werkt hij echter met opgenomen kapitaal, dan zal hij geen belasting verschuldigd zijn, want in dit geval onderstelt § 7 geen hoogere inkomsten dan de bedongen rentevoet, dien hij mag aftrekken (art. 3 § 2) a).

a) Hetgeen hier van het landbouwbedrijf is gezegd, geldt eveneens voor de andere in § 7 daarmede gelijk gestelde bedrijven. Of een buitenlander hier te lande exploiteert, is eene feitelijke quaestie, voor ieder geval op zich te beoordeelen. Vaste regelen zijn daaromtrent niet te stellen. Liggen b.v. van eene Pruisische boerderij enkele stukken land op Nederlandsch grondgebied en maken deze van het geheel slechts een klein gedeelte uit, dan zal er in gezonden zin, ook met het oog op het vrijgestelde bedrag in tarief A van art. 9, wel geen sprake kunnen zijn van eene geregelde uitoefening van het bedrijf hier te lande. Maar men zou kunnen aannemen, dat dit wél het geval is, indien b.v. van het land, tot de boerderij behoorende, het overwegende deel in Nederland ligt, al staat de boerderij (behuizing) zelve op Pruisisch grondgebied. De commissie van aanslag zal hierover hebben te oordeelen en bij verschil van gevoelen beslist de Provinciale Inspecteur, gehoord den Rijksadvocaat, behoudens de bevoegdheid van den belanghebbende om in appél te komen bij den Raad van beroep.

51. Wat men heeft te verstaan onder de met den landbouw, enz., gewoonlijk samengaannde bereidingen is eene vraag van feitelijken aard en afhankelijk van de gebruiken hier te lande, die echter zeer verschillend kunnen zijn a). Zoo vindt men streken, waar de landbouwers de appelen van eigen boomgaarden verwerken tot stroop, elders weer houdt men uitgestrekte tuinen van bessestruiken ter vervaardiging van aalbessenwijn. Daar ter plaatse is dit dus een gebruikelijk accessoire van de vruchtenteelt. Een van de meest sprekende gevallen, die de wetgever op het oog heeft, is zeker wel de bereiding van boter en kaas van eigen vee; maar koopt b.v. een veehouder voortdurend vee op — buiten het geval dat dit enkel geschiedt tot aanvulling van zijnen stal — met het doel, om dit weer te verkoopen, dan vormt dit eenen afzonderlijken handel buiten verband met het bedrijf van veehouder en wordt hij voor de winsten uit dien hoofde belastingplichtig, evenals een groenteboer, die behalve eigen gekweekte groenten ook nog gekochte groenten verkoopt b). Zoo ook is het geen gebruikelijk accessoire als een landbouwer eigen geteeld graan maalt, jenever stookt en suiker fabriceert uit eigen geteelde aardappelen en bieten. Evenmin kan, luidens de Mem. van Antw. op het Voorl. Verslag der Eerste Kamer, het fabriceren van turfstrooisel uit eigen veen of het bereiden van vruchtenstroop door boomkweekers onder de vrijstelling worden begrepen.

a) De wet vordert, dat de samengaannde bereiding van het voortgebrachte geschiedt door de voortbrengers zelve. Aan deze bepaling ligt niet het beperkte denkbeeld ten grondslag, dat de voortbrengers die bereiding *zelve* moeten doen. Aan de wet wordt voldaan, indien zij slechts plaats heeft onder hunne rechtstreeksche leiding en voor eigen risico.

b) Is de vereeniging der bedrijven zóo nauw, dat het kapitaal, in de vrijgestelde bedrijven aangewend, niet afzonderlijk te begrooten is,

dan vervalt de wettelijke fictie en wordt dus de belasting verschuldigd over al de inkomsten zonder uitzondering. Verg. sub 10. dezer § 7.

52. Het oogsten van veld- en boomvruchten en het rooien en schillen van hout door handelaren, die een en ander tot dat einde gekocht hebben, is belastingplichtig.

53. In het eerste ontwerp was de vrijstelling van de boom- en bloembollenkweekerij, onverschillig of daarbij eenige bloemisterij op kleine schaal wordt gedreven, niet opgenomen. Luidens het Voorl. Verslag bestond voor de uitzondering dezer cultuur geen voldoende motief, als verder het winnen van vruchten van den bodem niet belastingplichtig maakt. Als criterium voor de vrijstelling te nemen, welke bedrijven tot nu toe patentplichtig waren en welke niet, van welk standpunt bij het ontwerp blijkbaar was uitgegaan, achtte men minder juist. Naar aanleiding van deze opmerkingen kwam de Minister op zijne vroegere meening terug, overwegende, dat bloembollencultuur en landbouw vaak nauw zijn saamgeweven a) en uit vrees vooral, dat door fiscale bepalingen eene richting zou worden gegeven aan eene cultuur, welke met de oeconomische belangen der bevolking in strijd zou zijn, waarbij de Minister inzonderheid dacht aan de cultuur, zooals die in het Westland zich zoo schoon ontwikkelt. Daargelaten nog het geringe fiscale belang, bij deze vrijstelling betrokken, kwam ook het argument, door den heer REEKERS bijgebracht, den Minister gegrond voor, n.l. dat bij de herziening der ongebouwde eigendommen de bloembollenlanden, die hunne waarde grootendeels ontleenen aan arbeid en kapitaal, zeer hoog zijn geschat.

Een amendement van den heer HELDT, dat beoogde, om, bij verwerping van het amendement POELMAN (zie bl. 8 der Inleiding), de hier besproken cultuur toch van de vrijstelling uit te zonderen, als betreffende eene bijzondere bevoorrechtiging van eene klasse van personen, die, naar zijn gevoelen, daarop geen aanspraak kan maken, bleef met 70 tegen 22 stemmen in de minderheid. (b-c).

a) Bij de bloemisterij bestaat die samenhang met het landbouwbedrijf niet, althans niet op eenigszins groote schaal, en wordt zij op kleine schaal in vereeniging met andere cultuur uitgeoefend, dan ligt hierin geen grond voor belastingplichtigheid. Verg. het 2e lid, sub b, dezer § 7.

b) De vraag van den heer MEES, of de bloembollenkwekers zullen worden aangeslagen als kooplieden, m. a. w. of de handel in bloembollen vrij zal zijn of niet, beantwoordde de Minister ontkennend, wanneer die handel is een zelfstandig bedrijf, doch bevestigend, voor zoover die handel het direct en onvermijdelijk gevolg is van de bloembollencultuur. Wanneer het een het geval zal zijn, wanneer het ander, kan bij de uitvoering der wet, onder deskundige voorlichting, ter sprake komen.

c) De meening, uitgedrukt in het adres der algemeene vereeniging voor bloembollencultuur, dat de kooper, die te veld staande bloembollen heeft gekocht met het recht, om ze nog eenige maanden te laten groeien, buiten de bedrijfsbelasting zou vallen, indien hij na dien tijd de bollen gedeeltelijk verkoopt en gedeeltelijk in zijne kweekerij opneemt, werd door den heer A. VAN DEDEM niet gedeeld, want zoo iemand beschouwde hij als een gewoon handelaar.

Doet zich het geval voor, dat iemand, die kweeker van bloembollen is, nog daarin handel drijft, dan zal men de kapitalen in elk der be-

drijven aangewend, afzonderlijk moeten begrooten. Is dit niet mogelijk, dan vervalt de vrijstelling en geldt ook de wettelijke presumpatie betrekkelijk het winstcijfer niet meer. Verg. sub 10. dezer § 7.

54. De mijnen zijn bij de wet van 21 April 1810 (Bulletin des lois, n°. 283) aan eene afzonderlijke belasting onderworpen. Krachtens art. 35 dier wet bestaat die belasting uit een vast recht van 10 francs 's jaars per vierkanten kilometer en een jaarlijksch evenredig recht, dat 5 percent der zuivere opbrengst niet mag te boven gaan, doch sedert eene lange reeks van jaren $2\frac{1}{2}$ pct. bedraagt. Het kwam den Minister voor, dat het mijnwezen afzonderlijk belast moet blijven en dus niet in de bedrijfsbelasting moet vallen. Behoeft het mijnrecht verhooging, dan zou het, in verband met deze wet, kunnen worden gewijzigd. a)

a) Geschiedt de exploitatie van steengroeven en mijnen door naamloze vennootschappen, enz. (art. 5 § 1) of door buitenlanders (art. 6 § 5), dan is dit art. 3 § 7 niet van toepassing.

De wettelijke uitdrukking *in natura* geeft eene beperking aan in dien zin, dat men b.v. de uitgehouwen steen niet zoover mag bewerken, dat daardoor een nieuw handelsartikel ontstaat.

§ 7.

2° lid. 55. Met deze bepaling is tegemoet gekomen aan het bezwaar, dat landbouw met handel of andere bedrijven kan vereenigd zijn. Is die vereeniging zóó nauw, dat men de aangevende kapitalen niet kan onderscheiden, zoo gelden de gewone bepalingen der wet. a)

a) Het oordeel over de afzonderlijke begroting van het in andere bedrijven aangewende kapitaal, behoort in de eerste plaats bij den belastingplichtige zelf. Verdient hij veel met landbouw, weinig met andere bedrijven, zoo brengt zijn belang allicht mede, dat hij dit aantoot. »Er zullen gevallen zijn» — aldus de Memorie van Antwoord — »waarin splitsing onmogelijk is, maar ook andere, waarin zij, ernstig beproefd, met voldoende nauwkeurigheid kan geschieden, en tusschen die gevallen zal men allengs leeren onderscheiden. Bij blijvend verschil van meening zal de Raad van beroep te beslissen hebben. De praktijk zal ook hier van lieverlede de noodige ervaring schenken.»

Art. 4. Voor de toepassing van het in de artt. 2 en 3 bepaalde gelden de volgende regelen:

§ 1. Vaste traktementen en alle andere voor bepaalden of onbepaalden tijd vastgestelde inkomsten uit bedrijven, beroepen, ambten, waardigheden, bedieningen of betrekkingen, benevens wachtgelden, pensioenen, lijfrenten en andere periodieke uitkeeringen belastbaar volgens deze wet, als ook vaste toelagen van buitenslands gevestigden, worden berekend naar het jaarlijksch bedrag bij den aanvang van het belastingjaar, of bij lateren aanvang van belastingplichtigheid, op het tijdstip van dien aanvang; een en ander verminderd, voor zoover dit pas geeft, met het bedrag der vermoedelijke rente, kosten, afschrijvingen, bijdragen, retributiën, kortingen en premien, berekend overeenkomstig art. 3 §§ 2—4.

Andere toelagen van buitenslands gevestigden worden berekend naar het vermoedelijk bedrag.

§ 2. Inkomsten wegens tijdelijke werkzaamheden worden gebracht onder de inkomsten van het belastingjaar, volgend op dat waarin zij zijn ontvangen.

§ 3. Alle overige inkomsten bedoeld bij art. 2 § 1, daaronder begrepen dag- en weekloonen, worden berekend naar het gemiddeld per jaar over de drie laatste kalenderjaren ontvangen bedrag.

Is een bedrijf, beroep, ambt, waardigheid, bediening of betrekking nog geen drie jaar door den belastingplichtige hier te lande uitgeoefend, dan worden de daaruit verkregen inkomsten berekend over het tijdsverloop tusschen den aanvang of de aanvaarding van dat bedrijf, beroep of ambt of die waardigheid, bediening of betrekking en het einde van het laatste kalenderjaar, de maand van aanvang voor eene geheele gerekend.

Is het bedrijf, beroep of ambt of de waardigheid, bediening of betrekking nog geen jaar door den belastingplichtige hier te lande uitgeoefend, dan wordt de jaarlijksche winst of belooning begroot.

Valt het boekjaar van eene onderneming of bedrijf niet samen met het kalenderjaar, dan treedt het boekjaar daarvoor in de plaats.

Door bloote verandering in den vorm, den omvang of den naam van een bedrijf of beroep, of door bevordering of benoeming tot een ander ambt of eene andere waardigheid, betrekking of bediening in militairen, kerkelijken of openbaren burgerlijken dienst of wel in dienst van handel of nijverheid, wordt niet geacht aanvang of aanvaarding plaats te grijpen; tenzij de maatstaf van belooning of de toepassing daarvan geheel of gedeeltelijk verandering heeft ondergaan, eene bestaande winstverdeeling vervalt of gewijzigd wordt, of eene nieuwe ontstaat.

De aanslag voor het loopende belastingjaar, door de commissie van aanslag bedoeld in art. 19 vastgesteld, blijft echter ook dan ongewijzigd.

§§ 1-3. 1. In dit art. 4 wordt geregeld op welke wijze, wat den tijd betreft, de inkomsten worden berekend voor natuurlijke personen, die hier te lande wonen of zich hier metterwoon vestigen. De hoofdgedachte is, dat de toestand bij den aanvang van het dienstjaar grondslag is van de berekening en dat men in dit geval vermoedens aanneemt omtrent het bedrag, hetwelk de

belastingsschuldige in den loop van het aangevangen dienstjaar zal genieten, m.a.w. de toekomstige baten, die van het ingaande belastingjaar, zullen worden belast.

In § 1 steunt dat vermoeden op contracten, aanstellingen, vaste regelingen, enz. Het geldt hier inkomsten, waaromtrent geen gissing behoeft gemaakt te worden, waaromtrent zekerheid bestaat, waar men dus feiten voor zich heeft. Heeft men echter met bedrijven of beroepen te doen met wisselvallige inkomsten, dan ontleent men volgens § 3 aan het verleden het vermoeden voor de vermoedelijke uitkomsten van het ingetreden belastingjaar. a) Daarvoor is in overeenstemming met art. 8 der vermogensbelasting een driejarig of casu quo korter tijdvak aangenomen, waarbij de fout, die aan vele buitenlandsche wetgevingen kleeft, n.l. van de verliesjaren niet mede te tellen, is vermeden. Op dien regel zijn twee uitzonderingen. De eene betreft de onvaste toelagen van buitenslands gevestigden (b-c); de andere betreft de inkomsten wegens tijdelijke werkzaamheden. Alleen § 2, waar deze inkomsten zijn vermeld, is eene bepaalde afwijking van het voor fysieke personen gekozen stelsel, doch eene zeer noodige. Het verleden dient hier niet tot maatstaf voor de toekomst; de bedoelde inkomsten — om het even of het waarschijnlijk is of niet, dat zij in het beginnend belastingjaar terugkeeren — worden onder de inkomsten van dat jaar „gebracht”. Met opzet, zeide de Minister, is dit woord gekozen, daar geen beter middel werd gevonden, om inkomsten wegens tijdelijke werkzaamheden niet te doen ontsnappen. d)

a) Wanneer dat vermoeden door omstandigheden, die in den loop van het dienstjaar intreden, wordt beschaamd, wanneer het uitgangspunt, waarnaar men de belasting regelde, blijkt niet te blijven voortbestaan in den loop van het belastingjaar, dan heeft men de bepalingen van de artt. 38, 39 en 40, omtrent overlijden, staking van bedrijf, enz.

b) Zijn aan dezelfde betrekking zoowel vaste als wisselvallige inkomsten verbonden, dan wordt voor de eerste de berekening naar § 1, voor de laatste die naar § 3 gevolgd en dus, wat de wisselvallige betreft, ook met inachtneming der regelen voor de berekening over korter tijdvak dan drie jaar.

c) „Vast” — merkte de Minister tusschen haakjes op — „in den strengsten zin is menige toelage niet, al laat zich haar *vermoedelijk bedrag*” zeer wel bepalen.”

d) Ontstaat de belastingplichtigheid eerst in den loop van het belastingjaar, ook dan moeten de inkomsten wegens tijdelijke werkzaamheden, in het vorig jaar genoten, worden bijgeteld.

2. Door den heer VROLIK werd een amendement voorgesteld, dat in hoofdzaak ten doel had, om de §§ 1 en 2 van dit artikel te doen vervallen. Daarmede trachtte hij te bereiken, om ook hen, die vaste traktementen genieten, onder den algemeenen regel van § 3 te brengen en dus te vermijden, dat voor iemand met vast traktement de aanslag steeds zal plaats hebben naar het hoogste cijfer, dat zijn inkomen naar de laatste promotie bereikte. De voorsteller noemde het minder humaan, juist bedoelde categorie van personen nimmer te doen profiteeren van de gemiddelde inkomsten, welke allicht minder zullen bedragen dan die op 1° Mei.

Daarbij wenschte hij § 3 in dien zin te lezen, dat als belastbaar bedrag der inkomsten, bedoeld in art. 2 § 1, zou worden aangenomen twaalfmaal het gemiddelde der belastbare bedragen, uit gelijks oortige inkomsten in den loop der drie laatste kalenderjaren per maand verkregen. Daar de wijzigingen geheel in strijd waren met het stelsel van het artikel, zooals dit hiervoor in aant. 1 is omschreven, viel het niet moeilijk den heer VROLIK te bestrijden. De Minister wees er bovendien op, dat niet altijd het vaste traktement op 1° Mei méér zal bedragen dan het gemiddelde, omdat iemand meermalen inkomsten opoffert, ten einde een aangenamer en rustiger werkkring te krijgen of om andere redenen eene betrekking aanvaardt, waaraan minder financiële voordeelen zijn verbonden. Ook in de uitdrukking gelijksoortig zag de Minister een bron van quaesties. Het amendement werd intusschen verworpen met 46 tegen 22 stemmen.

§ 1. 3. Zonder de uitdrukkelijke vermelding in § 1, dat de aftrekkingen wegens vermoedelijke rente en dergelijke kosten overeenkomstig de §§ 2—4 van art. 3 kan geschieden, zou dit niet mogelijk zijn geweest, omdat hier wordt gesproken niet van „inkomsten”, maar van „vaste traktementen” en gezegd wordt, dat die berekend moeten worden voor het jaarlijksch bedrag bij den aanvang van het belastingjaar. In de andere §§ wordt echter gesproken van „inkomsten” en wat daaronder te verstaan is, leert art. 3. Bovendien heeft men daar te doen met kosten, die reeds gemaakt zijn, met uitgaven, die reeds plaats hebben gevonden, terwijl in § 1 sprake is van vermoedelijke kosten.

4. Wat onder „aanvang van belastingplichtigheid” is te verstaan, wordt vermeld in art. 11.

§ 2. 5. „Wanneer iemand uit verschillende beroepen afwisselende inkomsten trekt, dan is een van beide het geval, of het zijn beroepen, die aan den persoon, die ze uitoefent, permanent zekere qualiteit geven en dan vallen ze onder § 3, of de uitoefening is slechts occasionally, toevallig, tijdelijk, vallende onder § 2. Geeft iemand b.v. op 1° Mei niet aan, dat hij is hotelhouder, maar wordt hij door den loop der omstandigheden gedurende een paar maanden belast met het houden van een hotel, waardoor hij een zeker inkomen verwerft, dan wordt niet § 3, maar § 2 toegepast.” Aldus de heer VAN HOUTEN, bij de beraadslaging over art. 2. a)

a) Heeft iemand, zonder schrijver van beroep te zijn, het een of ander werk bezorgd, waarvoor hij honorarium genoot, of is hij opgetreden als executeur-testamentair, bewindvoerder, lid eener examencommissie (zonder daartoe permanent benoemd te zijn), dan worden de verkregen inkomsten geacht, uit tijdelijke werkzaamheden te zijn voortgesproten.

Wordt bij uitzondering een der crediteuren aangesteld tot curator in een faillissement, dan verricht deze tijdelijke werkzaamheid, in tegenstelling met den advocaat, tot wiens regelde werkzaamheden dergelijke opdrachten behooren.

6. Luidens de overgangsbepaling van art. 56 blijven de hier bedoelde inkomsten in het belastingjaar 1894/5 buiten aanmerking.

§ 3, 1° en

2° zinsn. 7. Op eene vraag van den heer VAN BEUNINGEN, of men, indien van 5 bedrijven met 1 Mei slechts 4 gecontinueerd worden, dan toch over 5 bedrijven zal worden aangeslagen, antwoordde de Minister, dat het vroegere inkomen uit het gestaakte bedrijf niet in rekening zal behoeven te komen bij de becijfering van het gemiddelde. (a-b)

a) Als iemand een beroep of bedrijf heeft uitgeoefend, maar dat in den aanvang van het belastingjaar laat varen, dan is er ook geen aanleiding, om daarvoor belasting te heffen, omdat de basis van belastingplichtigheid ontbreekt. Men oefent dan geen beroep of bedrijf meer uit.

Die vóór 1 Mei aftreedt als ambtenaar, als directeur eener naamlooze vennootschap, mag niet belast worden wegens verdiensten genoten in het verleden, want steeds wordt belast, wat iemand genieten zal. Op dat beginsel is slechts eene uitzondering, n.l. ten aanzien van *tijdelijke werkzaamheden*.

b) Hieruit volgt, dat zooveel mogelijk bij gelijktijdige uitoefening van verschillende bedrijven, enz. de winsten uit ieder bedrijf afzonderlijk moeten worden bepaald, omdat, al naarmate een bedrijf langer of korter tijd is uitgeoefend, de berekening van het gemiddelde verschilt of wel eene begrooting van inkomsten plaats heeft.

8. Voor de hier aangegeven wijze van berekening kan in de eerste drie belastingjaren de overgangsbepaling in art. 57 in de plaats treden.

§ 3, 3°

zinsn. 9. „Deze bepaling” — aldus de Mem. van Antw. — „is ook in de buitenlandsche wetgevingen op de inkomstenbelasting een der meest stereotype en zij kan niet gemist worden. Zonder haar zou men b.v. een nieuw benoemden ambtenaar, wiens inkomen louter uit percenten van de ontvangsten of uit emolumenten bestaat en den zoon, die zijn vader opvolgt in een gevestigde zaak, een jaar lang moeten vrijlaten.” a)

a) Het geldt hier eene begrooting, die over het eerste jaar ook wordt toegepast bij overname van een bedrijf. Daarbij zullen dan de verdiensten van den voorganger veelal wel tot *richtsnoer* kunnen dienen, doch niet tot *maatstaf* der heffing, want dikwijls zal het voorkomen, dat het belastbaar inkomen van den opvolger beduidend verschilt met dat van den voorganger. Het geval kan zich echter ook voordoen, dat een belastingplichtige volgens art. 1 h zijne woonplaats naar Nederland overbrengt, zonder dat overigens eenige verandering is gebracht in het bedrijf. Hij zal dus gerangschikt worden onder art. 1 a, maar bij de begrooting der winsten kunnen dan vorige jaren tot maatstaf worden genomen (verg. art. 11 § 3 b). Anders zal het zijn, indien iemand buiten het Rijk zijne zaak naar Nederland verplaatst, daar bij de begrooting in dit geval vorige jaren buiten rekening moeten blijven, omdat de wet daarvoor de uitoefening *hier te lande* onderstelt.

§ 3, 5°

zinsn. 10. In deze zinsnede wordt geregeld, wanneer er sprake mag zijn van aanvang van een nieuw bedrijf, enz. en wanneer van continuïteit. Als b. v. een commissionair in effecten zich make-laar gaat noemen, eene firma wordt veranderd, voor een associé, die uittreedt, een ander in de plaats komt, een ontvanger der registratie te A. ontvanger wordt te B., dan geldt dit niet voor sluiting eener periode en aanvang van eene nieuwe.

Zoodra echter de maatstaf van belooning of de toepassing daarvan geheel of gedeeltelijk verandering

heeft ondergaan" of zoodra «eene bestaande winstverdeling vervalt of gewijzigd wordt of eene nieuwe ontstaat" — b. v. een ontvanger der registratie wordt benoemd tot hypotheekbewaarder, een hoofdbeampte eener naamlooze vennootschap, vroeger in het genot van gratificatie, berekend naar zijn salaris, wordt directeur met genot van tantièmes, een associé treedt uit, zonder vervangen te worden of een associé wordt opgenomen, dan begint in al die gevallen een nieuw tijdvak en ondergaat de maatstaf der belooning of de winstverdeling verandering. (a-b)

a) De 5e zinsnede bepaalt den *aanvang* en de *aanvaarding*, waarvan in de 2e zinsnede wordt gesproken. In welken zin men deze woorden heeft op te vatten, leert o. a., wat de binnen het Rijk wonenden betreft, art. 11 § 3 a. Is men reeds op 1o Mei *belastingplichtig*, dan blijft elke vermeerdering van bedrijven, beroepen, enz. in den loop van dat jaar buiten aanmerking.

Men verlieze overigens niet uit het oog, dat de geheele § 3 ziet op wisselvallige inkomsten.

b) Is die wijziging ingetreden in den loop van het belastingjaar, zoo blijft toch gedurende dat jaar de aanslag onveranderd luidens de slotbepaling dezer zinsnede. Eerst bij den *aanvang* van het nieuwe wordt daarmede rekening gehouden en heeft er voor dat jaar eene *begrooting* van inkomsten plaats overeenkomstig de 3e zinsnede dezer paragraaf.

II. Voor de toepassing dezer zinsnede blijft er eenige moeilijkheid over, wanneer n.l. niet een nieuw beroep aanvaard of een nieuwe tak van bedrijf geopend noch een oude tak van bedrijf gestaakt, maar binnen de algemeene grenzen van hetgeen tot één en hetzelfde bedrijf wordt gerekend, wijziging wordt gemaakt. a) In zulk een geval staat men altijd voor moeilijkheden, als men de uitkomsten van vorige jaren absoluut wil berekenen en hieromtrent in eene wet voorzieningen op te nemen, is een niet te overwinnen bezwaar. Bij de toepassing eener wet blijven er steeds zaken over, die tusschen commissie en belastingschuldigen behandeld en beslist moeten worden. «Als eene wet» — zeide de heer VAN HOUTEN — «de mathematische zekerheid moest geven, dat zij bij de uitvoering in alles altijd absoluut billijk zal worden toegepast, alsof eene machine alles regelde, dan zou het onmogelijk worden wetten te maken. Altijd zullen er zaken overblijven, die afhankelijk zijn van appreciatie, van beslissing *ex bone et aequo*».

En zulk eene toepassing zal ook bij eene ongewijzigde redactie niet zijn uitgesloten of belemmerd, omdat, zoodra er zich belangrijke invloeden doen gelden, zulks wel te brengen is onder staking van het bedrijf, al betreft het in een ensemble van bedrijven slechts een onderdeel.

a) B.v. wanneer een machinefabrikant ophoudt met het maken van locomotieven als onderdeel van zijne fabriek.

12. Met personen «in dienst van handel en nijverheid» worden bedoeld alle personen, die in handel of nijverheid eene betrekking bekleeden.

Art. 5. § 1. De vennootschappen, vereenigingen en maatschappijen bedoeld bij art. 1b zijn belastingplichtig naar het

bedrag van hare gewone en buitengewone uitdeelingen, van welken aard ook, gedurende het belastingjaar aan oprichters, concessionarissen, preferente en gewone aandeelhouders, leden en andere deelgerechtigden in de winst, daaronder niet begrepen :

a. uitdeelingen aan beheerende vennoten, bestuurders, commissarissen, gecommiteerden en verder personeel als zoodanig ;

b. uitdeelingen of uitkeeringen aan onderstand genietenden in deze hunne eigenschap en aan verzekerden, voor zooveel de bedragen betreft, waarvoor verzekerd is ;

c. uitdeelingen bestaande in teruggave van betaalde contributiën, voor zoover deze niet geschieden door vereenigingen, die eene winkelnering of eene fabriek of handwerk drijven.

Kan worden aangetoond, dat in de uitdeeling tevens aflossing van kapitaal is begrepen en zoo ja, tot welk bedrag, dan wordt dat bedrag van die uitdeeling afgetrokken, totdat het geheele bedrag van het gestorte kapitaal is afgelost of afgeschreven.

Bijschrijving op en uitreiking van aandeelen of obligatiën, voor zoover daarvoor geen storting plaats heeft, en uitkeering van het batig saldo in geval van liquidatie, voor zoover dit saldo het gestorte, doch nog niet afgeloste of afgeschreven kapitaal overtreft, worden als uitdeelingen aangemerkt.

Het bedrag, dat in een boekjaar, waarover de uitdeeling geschiedt, door in art. 1b genoemde vennootschappen, vereenigingen en maatschappijen is ontvangen ter zake van het bezit van aandeelen op naam in andere zoodanige vennootschappen, vereenigingen of maatschappijen, wordt van die uitdeeling afgetrokken.

§ 2. De reederijen bedoeld bij art. 1c zijn belastingplichtig naar het gemiddeld bedrag der uitkeeringen aan deelhebbers in de laatste drie jaren of, indien de reederij nog geen drie jaar heeft bestaan, sedert zij een aanvang nam, verminderd met eene rente op den voet van zeven ten honderd in het jaar over het aan de deelhebbers toebehoorend in de onderneming aangewend kapitaal.

Bij liquidatie geldt als winst wat meer wordt uitgekeerd dan het gestorte kapitaal.

§ 3. Met afwijking van het bepaalde bij § 1 zijn sociëteiten belastingplichtig naar het bedrag over het vorige boekjaar der

contributiën, entréegelden en ontvangsten wegens de levering van eet- en drinkwaren, verpacht of niet verpacht, en het verschaffen van uitspanning aan leden of geïntroduceerden, een en ander na aftrek van de rente, kosten, afschrijvingen, bijdragen, winstuitkeeringen en retributiën, bedoeld bij artikel 3 § 2; alles onverminderd de belastingplichtigheid van den pachter, kastelein of buffethouder.

§ 4. De stichtingen, bedoeld bij art. 1c, zijn belastingplichtig naar het zuiver bedrag van de som der inkomsten, berekend volgens artikel 3, uit de door haar uitgeoefende bedrijven en beroepen, met uitzondering, dat hierbij geen aftrek voor rente van eigen kapitalen wordt toegestaan.

§ 1. 1. Een amendement van den heer VAN KARNEBEEK om, ter voorkoming van dubbele belasting, voor de hier bedoelde vennootschappen, vereenigingen en maatschappijen een aftrek van 4 % over de geldswaarde der gezamenlijke uitgegeven aandeelen toe te laten werd verworpen. Men raadplege daarover de Inleiding, bl. 8—9.

2. Over het amendement van den heer VAN KARNEBEEK en dat van den heer KERDIJK, betreffende de coöperatieve vereenigingen, alsmede dat van den heer LIEFTINCK, betreffende de coöperatieve zuivelfabrieken, vergelijkte men de Inleiding, bl. 37—41.

3. Het woord „winst” komt in dit artikel wel voor, doch niet tot aanwijzing van den maatstaf van belasting. Het woord werd vermeden, omdat het anders noodzakelijk ware, ook hier daarvan eene omschrijving te geven, gelijk in art. 3 is geschied van de belastingplichtigen volgens art. 1a. De Minister achtte het eenvoudiger alleen te spreken van uitdeelingen en uitkeeringen, en verder zoodanige uitzonderingen in het artikel op te nemen, als voldoende zijn, om te doen uitkomen, dat winst wordt bedoeld en niets anders. a)

a) Al wordt er winst gemaakt, dan is hiervan niet altijd belasting verschuldigd, want zij kan worden opgelegd of in de onderneming zelve worden aangewend. Wanneer zij wordt *uitgedeeld*, *uitgekeerd* in de vormen door de wet aangegeven, eerst dan ontstaat de belastingplicht. Verg. aant. op art. 8a.

4. Zonder aandeelhouder te zijn, kan men toch deelgerechtigd zijn in de winst. Hetgeen aan zulke deelgerechtigden is verschuldigd, is naar de woorden der wet eene belastbare uitkeering. Zoo kan het voorkomen, dat de eene spoorwegmaatschappij als eigenares van den weg een zeker aandeel in de winst ontvangt van eene andere maatschappij, voor het gebruik van dien weg. Feitelijk worden nu beide maatschappijen belast voor hetzelfde bedrag. De maatschappij, die uitkeert, mag niet aftrekken, en bij de maatschappij, die ontvangt, influenceert het bedrag op de eerstvolgende uitdeeling. a)

Rente, aan obligatiehouders verschuldigd, behoort tot de kosten der onderneming en daarvoor wordt geen belasting gevorderd, tenzij ook alweer deze obligatiehouders als deelgerechtigden in de winst zijn te beschouwen en het beding is gemaakt, rente te ontvangen in den vorm van een zeker percentage in de winst.

Is men aandeelhouder en is b.v. 50 % van het nominaal bedrag gestort, dan zal elke uitkeering van winst in den vorm van afschrijving op het aandeel tot de volle 100 % belast zijn, doch ontvangt men daarentegen bij wijze van afschrijving het gestorte bedrag terug, zoo valt deze uitkeering buiten de belasting. Geschiedt winstuitkeering bij wijze van uitreiking van aandelen en obligatiën, dan ontvangt men natuurlijk waarde, waarover de fiscus belasting heft.

a) Voor de concessie aan de Nederlandsche Bank verleend (verg. de wijzigingswet van 7 Aug. 1888, Stbl. no. 122), ontvangt de Staat een zeker deel van de winst. Kan men nu de Staat als deelgerechtigde beschouwen in den zin der wet en zal de Bank dus het uit te keeren bedrag niet in mindering mogen brengen van het winstcijfer, waarover de belasting moet worden berekend? Ware eene vaste som bedongen, buiten verband met de gemaakte winst, dan zou er geen belasting verschuldigd zijn van dat bedrag, maar juist de vorm waarin die uitkeering geschiedt, maakt haar, naar ons gevoelen, belastbaar, omdat de wet niet is getreden in de motieven, waarop de uitkeering steunt.

5. Wanneer eene coöperatieve vereeniging, die zich ten doel stelt aan hare leden eigen woningen te verschaffen, daarvoor aan de leden-bewoners eene som in rekening brengt, bestaande uit het benoodigde, om de renten van het kapitaal en de onkosten te dekken benevens uit eene annuïteit voor eigendomsverkrijging, na een zeker getal jaren de woningen aan de leden in individueelen eigendom overdraagt, kan de waarde dier woningen geen buitengewone winstuitdeeling worden genoemd, waarvoor de vereeniging moet worden aangeslagen.

6. Bij de algemeene beraadslaging wees de heer DE MELJER op de hardheid, dat voor bouwvereenigingen met een philanthropisch doel, die luidens de statuten hoogstens 4 % rente uitkeeren, dezelfde regels worden toegepast als voor de naamlooze vennootschappen en dus de aftrek van 4 % evenmin is toegelaten, waardoor dubbele belasting wordt gevorderd.

Het stellen van een algemeenen regel was echter noodig, omdat anders gemakkelijk eene naamlooze vennootschap zou kunnen worden veranderd in eene vereeniging. Ook daar, waar geen winst wordt beoogd, verkrijgt men echter wel eens winst en daarbij herinnerde de Minister aan eene hem bekende bouwvereeniging, die, nadat de woningen waren gebouwd, deze weder moest opruimen, omdat dit voor de uitbreiding der stad noodig was. Het terrein werd verkocht en met groote winst geliquideerd. Tegen dergelijke gevallen moet de fiscus gewaarsborgd zijn, doch men heeft trouwens dien waarborg zelf in de hand — zeide de Minister — door n. l. de aandelen om te zetten in obligatiën.

§ 1 a. 7. Voor de uitdeelingen aan de beheerende vennooten, bestuurders, enz. als zoodanig zijn deze persoonlijk belasting-

plichtig, ook al ontvangen zij die in den vorm van tantièmes. Dergelijke uitgaven zijn natuurlijk voor de naamlooze vennootschap, enz. kosten aan de onderneming verbonden.

§ 1b. 8. In het ontwerp, zooals dit bij de Tweede Kamer in beraadslaging kwam, luidde litt. b dezer §: „uitdeelingen of uitkeeringen aan verzekerden en onderstand genietenden in deze hunne eigenschap.” Volgens deze lezing zou er dus van de winst, door verzekeringmaatschappijen behaald, geen belasting worden betaald, voor zoover die winst werd uitgekeerd aan de verzekerden. De Minister grondde zich hierbij op de overweging, dat het bij de gewone levensverzekeringmaatschappijen meer en meer gebruikelijk is geworden, om twee tarieven te hebben: een met en een zonder winstuitkeering en dus in het eerste geval die uitkeering meer als eene restitutie is te beschouwen. Strijd met de beslissing ten aanzien van de coöperatieve winkelverenigingen werd daarin niet gezien. „Keerden winkeliers” — zeide de Minister — „een belangrijk deel hunner winsten aan hunne clientèle uit, dan zou voor belasting der coöperatieve uitkeeringen weinig aanleiding hebben bestaan, maar, omdat zij dit niet doen, missen de coöperatieve uitkeeringen geheel het karakter van restitutie, want nu is er prijs-, waardeverschil, en komt dus alleen werkelijke winst ter verdeling. De prijs, dien men in een winkel betaalt, is enkel prijs; de premie, die men voor verzekering met winstaandeel betaalt, is meer dan louter verzekeringspremie.” Met deze subtiële redeneering kon de heer GOEMAN BORGESIUS zich niet vereenigen. Als het waar is, zeide deze afgevaardigde, dat de premie, die men voor verzekering met winstaandeel betaalt, meer is dan louter verzekeringspremie, dan zou men met hetzelfde recht kunnen beweren, dat de prijs, die men in een coöperatieven winkel besteedt, meer is dan louter winkelprijs, want dat ook daarin een overschot schuilt voor latere restitutie. Bij de discussie over de coöperatieve winkelverenigingen werd echter het tegendeel aangetoond. Winst wordt altijd gemaakt, doordat men voor de waren, in casu de polissen, een hooger prijs bedingt, dan noodig is, om de kosten te dekken. Het overschot blijft winst, onverschillig aan wie het wordt uitgekeerd. De vraag overigens, of het billijk is, dat coöperatieve verenigingen bedrijfsbelasting betalen, is niet afhankelijk van de vraag, wat winkeliers doen. Maakt een winkelier f2000 winst en keert hij daarvan f1000 aan zijn clientèle uit, dan zal hij naar f2000 worden belast. Evenzoo behooren verzekeringmaatschappijen belast te worden voor hetgeen zij als winst aan de clientèle uitkeeren. Dergelijke uitkeeringen restitutie te noemen, zou tot gevolg moeten hebben, dat de verzekerden ook dan een deel van de premie terug ontvangen, indien er geen winst is gemaakt en dit is juist niet het geval. Bij het amendement door den heer GOEMAN BORGESIUS voorgesteld, om Mitsdien in de aangehaalde litt. b de woorden: „verzekerden en” te doen vervallen schaarde de Kamer zich met 48 tegen 16 stemmen aan diens zijde. a) Als een gevolg van deze beslissing werd door de Regeering bij de tweede lezing van het ontwerp voorgesteld, om litt. b alsnog aan te vullen met de woorden: „en aan verzeke-

den, voor zooveel de bedragen betreft, waarvoor verzekerd is."

De Minister achtte deze bijvoeging noodig, om het misverstand te voorkomen, als zouden uitkeeringen van verzekeringssommen, krachtens polis, kunnen worden begrepen onder de belastingplichtige uitkeeringen, die in het algemeen, onder welken vorm ook, in den aanhef van deze paragraaf worden genoemd. De heer GOEMAN BORGESIUS bestreedt de bijvoeging, omdat betaling van hetgeen krachtens polis is verschuldigd nooit onder de uitdeeling kan vallen en het z. i. niet aanging, voor één geval de niet-belastingplichtigheid uit te zonderen, terwijl men bedoelt, dat in alle soortgelijke gevallen geen belasting verschuldigd zal zijn. In de bijvoeging zag hij zelfs gevaar, doch de Kamer, overtuigd, dat het overbodige hier niet kan schaden, voldeed aan 's Ministers verlangen met 47 tegen 41 stemmen.

a) Art. 6 § 4 heeft betrekking op buitenlandsche verzekeringmaatschappijen, die hier te lande *vertegenwoordigd* zijn. Is dit niet het geval, dan ontsnappen de winstuitkeeringen van die maatschappijen aan de belasting. In zooverre zijn zij dus van gunstiger conditie dan de binnenlandsche.

9. De uitkeeringen aan zieken of werkloozen gedaan door eene vakvereniging vallen onder deze bepaling.

§ 1 c. 10. De hier genoemde uitdeelingen doelen op het mogelijk geval eener verdeling der vereenigingskas, hetgeen niet anders dan eene teruggave van contributie kan worden genoemd. De beperkende bepaling was intusschen noodig, om ontduiking van belasting te voorkomen, daar allicht aan betalingen voor inkoop bij coöperatieve vereenigingen de naam van contributiën zou kunnen worden gegeven. Het kan voorkomen, dat uitdeelingen van giften worden gedaan aan leden der vereeniging uit gelden, door anderen aan de vereeniging geschonken. Deze gelden zijn belast, tenzij zij strekken voor onderstand, — hetgeen meestal het geval is — en dus de bepaling onder litt. b toepasselijk wordt.

§ 1, laatste

zinsn. II. Volgens de redactie, door de Regeering voorgesteld, zou voor uitdeelingen op aandeelen op naam, toebehoorende aan in art. 1 b genoemde vennootschappen, enz. geen belasting zijn verschuldigd, ten einde dubbele heffing te vermijden. De vennootschap, die uitkeerde, kon bijgevolg het bedrag der uitdeeling op ten name eener andere vennootschap staande aandeelen aftrekken.

Bij gemis van elken rechtsgrond, krachtens welken de tweede vennootschap van de eerste eene extra-uitkeering zou kunnen vorderen, omdat de eerste vennootschap ter zake van de uitkeering op die aandeelen geen belasting schuldig was, bestond volgens de Commissie van Rapporteurs geen zekerheid, dat de ontheffing der belasting ten goede zou komen aan de maatschappijen, aan wie de hier bedoelde aandeelen op naam toebehooren. In de gevallen echter, met het oog waarop de bepaling hoofdzakelijk werd geschreven, achtte de Minister die zekerheid van zelf aanwezig. Wanneer b.v. eene bankinstelling elders eene succursale opricht, doch tot beperking harer aansprakelijkheid daaraan den vorm

geeft eener naamlooze vennootschap, welker aandelen zij voor het grootste deel in portefeuille houdt of wel, indien eene maatschappij wordt gesplitst in twee maatschappijen en de eerste in het bezit blijft van al de aandelen (aan de wordingsgeschiedenis der Nederlandsch-Indische Landbouwmaatschappij werd hierbij herinnerd), dan bestaat het bedoelde gevaar niet. Intusschen vond de Minister de tegenwoordige redactie, door de Commissie van Rapporteurs voorgesteld, en waarbij de vroegere regeling werd omgekeerd, zóó gelukkig gekozen, dat zij werd overgenomen. a)

a) Zal hetgeen ontvangen wordt wegens bezit van aandelen in andere vennootschappen, enz., bedoeld bij art. 1 b, op de uitdeelingen in mindering komen, dan moeten deze aandelen op naam staan, waardoor controle mogelijk is door vertoon der stukken. Aandelen aan toonder blijven buiten aanmerking, terwijl de woorden der wet „in andere zoodanige vennootschappen” enz. er op wijzen, dat deze in Nederland gevestigd moeten zijn, zoodat aftrek ter zake van aandelen op naam in naamlooze vennootschappen, enz., waarvan de zetel buitenslands is, niet is toegelaten. Overigens is het duidelijk, dat de wet niet bedoeld een bloot bezit van aandelen in dien zin, dat de vennootschap, enz. ze slechts onder zich heeft, b.v. tot onderpand voor verstrekt geld. Trouwens de voorwaarde, dat de aandelen op naam moeten staan schijnt eene dergelijke veronderstelling reeds uit te sluiten.

- § 2. 12. Hier worden bedoeld de reederijen in art. 320 van het Wetb. van Kooph. genoemd. De naamlooze vennootschap, die schepen uitrust, valt onder § 1 van dit artikel, hetgeen niet wegneemt, dat zij toch deelhebber in eene reederij kan zijn.

13. Aanvankelijk was voorgesteld, de reederijen te belasten naar het bedrag der uitkeeringen gedurende het belastingjaar, verminderd met eene rente van 7 % over het door de deelhebbers in de onderneming gestoken kapitaal. Zooals de Commissie van Rapporteurs in hare Nota bij het Verslag opmerkte, liet deze redactie onzekerheid omtrent de bedoeling, of ook voor de jaren, dat geene uitkeering plaats had bij eene latere uitkeering daarvoor 7 % kon worden afgetrokken a). Was dit niet het geval, dan achtte zij de bepaling niet vrij van hardheid, omdat over het renteloos gebleven kapitaal toch elk jaar vermogensbelasting werd gevorderd.

Door bij de tegenwoordige redactie eene gemiddelde rekening aan te nemen, evenals in art. 4 § 3, werd het geopperde bezwaar door den Minister zoo niet geheel ondervangen dan toch getemperd. b)

a) Het rentecijfer van 7 % is aangenomen, omdat bij reederijen op de waarde van schepen doorgaans niet wordt afgeschreven. De uitkeeringen zijn dus grooter dan zij eigenlijk behooren te zijn, want een zeker deel is daarin begrepen voor amortisatie wegens teruggang in waarde der schepen.

b) De uitkeeringen zijn belast zonder in aanmerking te nemen of daarin aflossing van kapitaal is begrepen, want daarop is feitelijk reeds gerekend bij den aftrek van 7 %. Alleen bij liquidatie geldt als winst, wat meer is uitgekeerd dan het gestorte of, wat hetzelfde is, aangewende kapitaal. Het begrip eener reederij brengt mede, onder dat kapitaal niet alleen te verstaan de som bij de oprichting bijeengebracht, maar ook hetgeen door de deelhebbers later is gestort tot aanschaffing of

herstelling van schepen of tot dekking van geleden verliezen, waarop in mindering zal komen het bedrag aan hen gerestitueerd wegens verkoop en uitbetaalde assurantiepenningen bij verlies van schepen.

14. De vrees, in het Voorl. Verslag uitgedrukt, dat het boven de 7% verdiende als reserve zou worden opgelegd, om aan de belasting te ontgaan, kwam den Minister weinig gegrond voor, omdat te eeniger tijd de reserve met de gekweekte rente toch uitgekeerd zou worden en dan van zelve onder de belasting viel.

Onbillijkheid in de bepaling, dat bij liquidatie het geheele kapitaal is vrijgelaten, hoewel in eene uitkeering van 7% reeds eene som tot afschrijving van dat kapitaal is begrepen, vond de Minister evenmin, want alleen dan zou dit juist zijn, indien die uitkeering geregeld plaats heeft en voldoende uitkeeringen niet door onvoldoende of bijbetalingen worden opgewogen.

- § 3. 15. Wat eene sociëteit tegenover de contributiën, enz. praesteert, kan geacht worden het equivalent daarvan te zijn; ontstaat op de ontvangsten een overschot, zoo is er winst in den gewonen zin des woords. Had een particulier de zaak ondernomen, dan zou die winst te zijnen bate gekomen en van zelf onder de belasting zijn gevallen. Dat eene vereeniging haar onderneemt, kan geen voldoende motief zijn, om de winst, die zij geniet, vrij te stellen. (a-b)

a) En verder nog in de Memorie van Antwoord:

»Als onderdeel der kosten mag uit den aard der zaak niet worden beschouwd, wat besteed is tot uitbreiding en verfraaiing. Mogelijkerwijs zal zich wel eens verschil openbaren ten aanzien der vraag, wat als onderhoud en wat als uitbreiding is aan te merken, maar dergelijke quaestiën kunnen en zullen zich ook voordoen ten aanzien van andere belastingplichtigen en daarover beslist in laatste ressort de Raad van Beroep».

b) Luidens den aanhef van deze paragraaf zijn sociëteiten, al hebben ze ook den rechtsvorm eener naamlooze vennootschap, niet belast naar de uitdeelingen aan hare leden, zoo deze al mochten voorkomen.

- § 4. 16. De vermogensbelasting is eene persoonlijke belasting. Zij heeft geene betrekking op goederen in de doode hand. Stichtingen worden dus daarin niet getroffen.

De meerderheid der Commissie van Rapporteurs vond het derhalve zeer onbillijk voor stichtingen, die een bedrijf of beroep uitoefenen, wegens rente van eigen kapitalen een aftrek toe te laten, waardoor zij zelfs — men wees op de Trappistenbierbrouwerij te Tilburg — onder gunstiger voorwaarden kunnen concurreeren. De reden toch voor den aftrek der 4% rente steunt op de overweging, dat het kapitaal reeds onder een anderen vorm wordt getroffen en die reden is hier niet aanwezig.

De Minister achtte echter den niet-aftrek van rente in strijd met het beginsel der wet en noemde het onrechtvaardig de rente tevens in aanslag te nemen, indien zich toevallig daarbij eenige ondernemerswinst voegt. a) Wilde men de goederen in de doode hand treffen, dan behoorde dit te geschieden bij eene afzonderlijke wet. Intusschen schonk de Kamer aan het amendement der Commissie van Rapporteurs, strekkende om den aftrek van rente voor eigen kapitalen uit te zonderen, met 41 tegen 23 stemmen hare

adhaesie, nadat de heer VAN DER KAAIJ nog had opgemerkt, dat daarmede volstrekt niet werd beoogd voor een deel de doode hand qua talis te belasten.

a) »Men heeft gezegd» — zeide de Minister tot nadere toelichting van zijn standpunt — »zoodra de doode hand bedrijvig wordt, is zij geen doode hand meer. Maar is dit meer dan een woordenspel? De vraag is deze: Moet de rente worden belast al dan niet? Ik antwoord: altijd of nooit, en hoezeer de billijkheid dat medebrengt, blijkt terstond, zoo men twee gevallen tegenover elkander stelt. Eene stichting heeft land verpacht, eene andere heeft land in eigen exploitatie. In het eerste geval wordt niets betaald; in het tweede geval kan die exploitatie misschien slechts 3 of 2½ pct. geven, maar dan zal toch, naar art. 3 § 7, dat hier van toepassing is, eene inkomst van 4 pct. verondersteld en de belasting worden geheven».

Volgens den heer VAN GIJN ging dit voorbeeld niet op, want sedert de z. i. onbillijke vrijstelling van het landbouwbedrijf werd aangenomen, zal ook het klooster, dat een landbouwbedrijf uitoefent, buiten deze belasting vallen. Ons komt deze opvatting echter minder correct voor en wij zien de beweerde misvatting in 's Ministers voorbeeld niet in. Stichtingen immers worden, zonder eenige restrictie, belast naar de zuivere inkomsten uit bedrijf en beroep. Voor de berekening van die inkomsten wordt verwezen naar art. 3 en daarmede dezelfde regels van toepassing verklaard als gelden voor *physieke* personen. Alleen aftrek van rente komt na het aangenomen amendement nu niet te pas, wat *eigen* kapitalen betreft.

17. Het woord „beroepen” is tengevolge eener opmerking der Commissie van Rapporteurs nader ingelascht, omdat eene stichting, die b.v. eene kostschool houdt, veeleer een beroep dan een bedrijf uitoefent.

18. De woorden „eigen kapitalen” zien natuurlijk niet op op het geheele kapitaal der stichting, maar alleen op het gedeelte, dat in het belastbaar bedrijf of beroep is aangelegd.

Art. 6. § 1. Personen, bedoeld bij artikel 1d, zijn belastingplichtig naar het bedrag van hun jaarlijksch traktement, toelagen en emolumenten daaronder begrepen, verminderd met
 § 13. het bedrag der beroepskosten, bepaald volgens door Ons te stellen regelen, en der kortingen van traktementen en andere belooningen wegens verplichte bijdragen voor pensioenen en fondsen. Een en ander onverminderd hunne belastingplichtigheid ingevolge artikel 1 e en h.

§ 2. De in art. 1 e bedoelde buitenlandsche vennoten in Nederlandsche vennootschappen en maatschappen zijn belastingplichtig naar het bedrag der door hen gedurende het belastingjaar ontvangen winstuitkeeringen.

Voor de toepassing dezer wet gelden als Nederlandsche vennootschappen en maatschappen alleen dezulke, welker zetel in Nederland gevestigd is.

§ 3. De spoorwegondernemingen, bedoeld bij art. 1 f zijn

belastingplichtig naar de halve jaarlijksche bruto ontvangst per kilometer, zoo noodig berekend in verhouding tot die van de geheele lijn, na aftrek eener rente ten bedrage voor gewone spoorwegen van f 3200 per kilometer, voor lokaalspoorwegen van f 1200 en voor stoomtramwegen van f 800 per kilometer.

§ 4. In het buitenland gevestigden, die door tusschenkomst van gemachtigden hier te lande overeenkomsten aangaan tot brand-, zee-, levens- of andere verzekeringen, zijn belastingplichtig naar tien ten honderd van het in het vorige boekjaar aan premiën of kapitaal van in Nederland gevestigde verzekerden ontvangen bedrag, na aftrek der courtages, provisiën en rabatten, welke in mindering van dat bedrag komen.

§ 5. In het buitenland gevestigden, niet reeds begrepen onder §§ 3 en 4, die hier te lande persoonlijk of door gemachtigden een bedrijf, beroep, ambt, waardigheid, bediening of betrekking geregeld uitoefenen, zijn belastingplichtig naar hunne hier te lande verkregen winsten en belooningen, opgevat en berekend naar de bepalingen van artt. 3 en 4 dezer wet voor binnen het Rijk wonenden, met uitzondering, dat hierbij geen aftrek voor rente van eigen kapitalen wordt toegestaan.

Andere bij artikel 1 *h* bedoelden, die geacht worden hier te lande een bedrijf, beroep, ambt, waardigheid, bediening of betrekking slechts tijdelijk uit te oefenen of te zullen uitoefenen, zijn belastingplichtig, behoudens latere verrekening, indien noodig:

a. naar het zuiver bedrag hunner vermoedelijke winsten en belooningen hier te lande in het loopende belastingjaar, geschat bij billijke vergelijking met dat van personen hier te lande, die hetzelfde bedrijf of beroep uitoefenen en zonder aftrek voor rente van eigen kapitalen;

b. wanneer zij hier te lande in eene bezoldigde betrekking getreden zijn of treden, naar het zuiver bedrag hunner bezoldiging in het loopende belastingjaar.

Het vervoeren van personen en goederen tusschen buitenslandsche en Nederlandsche havens door of voor rekening van buitenslands gevestigden en werkzaamheid van in het buitenland gevestigd bezoldigd personeel op vervoermiddelen, die het verkeer met het buitenland onderhouden, worden niet aangemerkt als de uitoefening van een bedrijf of beroep hier te lande.

§ 6. In het buitenland gevestigden bedoeld bij art. 1 i zijn belastingplichtig voor tien ten honderd van de verkoopwaarde der goederen in het voorafgaande belastingjaar door hen naar Nederland gezonden.

§ 1. 1. Naar aanleiding eener opmerking in het Voorl. Verslag, om ten opzichte der gezanten eene splitsing te maken tusschen hetgeen als traktement en als vergoeding voor representatiekosten is te beschouwen, werd de tegenwoordige redactie gekozen.

Voor ieder geval zullen de bedoelde regelen naar billijkheid bij Koninklijk Besluit worden vastgesteld (Mem. van Antw.) a). Verg. aant. 18a op art. 3.

a) De in § 1 bedoelde belastingplichtigen, als niet wonende binnen het Rijk, betalen geen vermogensbelasting. Bijgevolg komt voor hen toepassing van art. 2 §§ 3 en 4 ook niet te pas, omdat hier in den zin der wet schulden niet tegenover vermogen kunnen worden gesteld.

§ 2. 2. Evenals op art. 5 § 4 (stichtingen) werd ook hier door de meerderheid der Commissie van Rapporteurs de in het ontwerp toegelaten aftrek van 4 % van het deelgerechtigde kapitaal bestreden en voorgesteld de desbetreffende bepaling te doen vervallen. Naar het gevoelen van den Minister eischte echter het beginsel der wet, om met dien aftrek rekening te houden, omdat onafhankelijk van de vraag, of er vermogensbelasting wordt betaald, slechts beroeps- en bedrijfsinkomsten en hetgeen daarmede is gelijk gesteld object der belasting zijn. Wijkt men daarvan af, dan komt men tot de onbillijkheid, dat een vreemdeling, die geldschieter is in Nederland, ook al ontvangt hij meer dan 4 %, niet in de belasting valt, terwijl hij daarentegen als commanditair vennoot van de winst zal moeten betalen, al bedraagt deze 4 % of minder.

De Voorzitter van de Commissie van Rapporteurs, de heer VAN HOUTEN, merkte echter op, dat sedert de bedrijfsbelasting was gewijzigd in eene belasting op bedrijfs- en andere inkomsten, als aanvulling der vermogensbelasting, men zich op het standpunt had te plaatsen, of de courtoisie tegenover de buitenlandsche ondernemers eischte, hen in gunstiger positie te plaatsen dan de Nederlandsche en dit meende hij, ter wille van de gelijke concurrentie, in ontkennenden zin te moeten beantwoorden. Ook de Kamer deelde dat gevoelen en schonk aan het amendement met 49 tegen 17 stemmen hare sanctie.

3. Om een vast kenmerk te hebben voor eene Nederlandsche onderneming zijn als zoodanig alleen beschouwd die, welker zetel in Nederland is gevestigd. De uitdrukking „zetel” bij naamlooze vennootschappen steeds gebezigd, scheen de minst verwerpelijke. „Hoofdkantoor” is onbruikbaar, om voor de hand liggende redenen. „Uitsluitend in Nederland gevestigd” evenzeer, want een firma kan hier of daar een agentschap hebben. Waar de zetel is, wordt de balans opgemaakt, wordt het algemeen beheer gevoerd, behoort de vennootschap thuis. Geen betere uitdrukking werd gevonden, zeide de Minister, om te voorkomen, dat

de in Nederland gevestigde filiale eener Indische firma voor de toepassing van deze bepaling als een Nederlandsche zou worden aangemerkt.

4. Volgens het eerste ontwerp (art. 5 litt. n) werden buitenlandsche commanditaircn in gedeeltelijk Nederlandsche en gedeeltelijk buitenlandsche ondernemingen, welker winsten, in Nederland en elders behaald, men niet gewoon is te splitsen, belast naar een derde van het bedrag dezer winsten. Ook om het geringe fiscale belang bij de zaak betrokken, werd bij het gewijzigd ontwerp dit denkbeeld echter losgelaten, omdat zulke winsten veelal buitenslands (b.v. in Indië) ter verdeeling komen en het dan moeilijk is, iemand in Nederland voor de belasting aansprakelijk te stellen.

- § 3. 5. De consequentie zou gevorderd hebben, om ook hier geen aftrek van rente toe te staan (verg. art. 5 § 4, art. 6 §§ 2 en 5, 1° en 2° zinsn., litt. a). Althans zoo oordeelden de voorstellers van een daartoe strekkend amendement, dat ook den Minister wenschelijk voorkwam na de vroegere beslissingen. Het gevolg, indien de aftrek verviel, zou zijn geweest, dat de redactie der gewijzigde § niet zou toelaten renten van opgenomen kapitaal voor aanlegkosten af te trekken. Eene achterstelling dus bij de Nederlandsche spoorwegondernemingen, die eerst voor rente en aflossing der leeningen zorgen, alvorens dividend te kunnen bepalen. Immers de 50 % vertegenwoordigt de netto-opbrengst na aftrek alleen van exploitatiekosten in engeren zin. De voorstellers zagen de juistheid dezer opmerking van den heer VAN KERKWIJK in en het amendement werd ingetrokken.

6. De „geheele lijn” is natuurlijk de lijn, waarvan de ontvangsten bekend zijn en die dus tot maatstaf kunnen dienen voor de berekening. (Mem. v. Antw.) a)

a) Is de bruto-opbrengst bekend, dan wordt zij tot netto-opbrengst herleid door halveering en geschiedt *daarna* van de helft de aftrek.

7. Bij het vaststellen der genoemde cijfers is uitgegaan van de onderstelling, dat eene spoorweglijn gemiddeld f80000, een lokaalspoorweg f30000 en een stoomtram f20000 per kilometer kost. a)

a) Art. 1, litt. f, onderstelt, dat de exploitatie geschiedt door de in het buitenland gevestigde spoorwegonderneming zelf. Zij blijft bijgevolg onbelast, indien de exploitatie geschiedt door eene Nederlandsche spoorwegmaatschappij.

- § 4. 8. „Het cijfer van 10 % is een middencijfer, dat na raadpleging met deskundigen is aangenomen. Het moge in sommige gevallen als geraamde winst wat hoog zijn, op het bedrag der belasting kan dit weinig invloed hebben en het bezwaar is niet groot genoeg, om daarvoor de uniforme regeling prijs te geven.” (Mem. v. Antw.)

Het woord „kapitaal” ziet op transactiën, waarbij eene som in eens gestort wordt, b.v. bij lijfrenteverzekering. Langs welken weg de premien of het kapitaal worden overgemaakt, hetzij rechtstreeks, hetzij door tusschenkomst der gemachtigden, doet niets

ter zake. Alleen het contract van verzekering moet aangegaan zijn door tusschenkomst van gemachtigden hier te lande (Verg. aant. 23 a op art. 1).

De uitdrukking „en andere verzekeringen” laat de ruimste opvatting toe, zoodat zij ook tot niet genoemde onderwerpen zich kunnen uitstrekken (art. 247 Wetb. v. Kooph.). Waar de verzekerde voorwerpen zijn gelegen is evenmin een wettelijk criterium, mits slechts de verzekerden in Nederland zijn gevestigd.

Daar de aftrek is beperkt tot de courtages, provisiën en rabatten, is het niet geoorloofd andere kosten in rekening te brengen. Bij de bepaling van het middencijfer van 10 % is hierop gelet.

- § 5. 9. Voor andere buitenslands gevestigden (andere dan die onder §§ 3 en 4) is eene onderscheiding gemaakt. Zij kunnen hier persoonlijk of door gemachtigden geregeld een beroep of bedrijf uitoefenen; men denke aan den bankier of fabrikant, den arts, den kantoorbediende, den herbergier, die even over de grenzen woont en dagelijks of bijna dagelijks overkomt.

Dezulkten moeten betalen over hunne hier te lande verkregen winsten en belooningen, opgevat en berekend naar de bepalingen van art. 3 en 4 dezer wet voor binnen het Rijk wonenden. a) Ten overvloede zij aangestipt, dat de bepalingen van art. 3 § 2 a, laatste lid, en § 4, betreffende gebouwde eigendommen, voor bedrijf of beroep aangewend, die tevens tot woning dienen voor den belastingplichtige of zijn gezin, in dit geval uit den aard der zaak wel zelden toepassing zullen vinden. Is er een gemachtigde en geniet deze vrije woning, zoo zal de geldswaarde dier vrije woning (ingevolge art. 3 § 1) deel uitmaken van het belastbaar inkomen van den gemachtigde zelven.

Maar het kan ook zijn, dat de buitenlander slechts voor korten tijd, tijdelijk (volgens art. 1 h gedurende minstens drie maanden) een beroep of bedrijf komt uitoefenen of reeds uitgeoefend heeft. Dan wordt het zuiver bedrag der winsten en belooningen geschat „bij billijke vergelijking” b), tenzij die schatting overbodig is, omdat eene bezoldigde betrekking is aanvaard. Men heeft dus niet eerst de jaarlijksche inkomsten vast te stellen, om daarnaar te regelen het bedrag over korter tijdvak, maar de begrooting betreft den tijd van werkzaamheid hier te lande. Aangenomen, dat een artist b. v. gedurende vier maanden van verblijf hier te lande f 20000 zuiver verdient, dan zal dat bedrag gelden voor de berekening naar het tarief van art. 9, slotzin., al staat ook vast, dat hij de volgende acht maanden bij terugkeer in zijn vaderland op die som zal teren.

a) Met uitzondering, dat geen aftrek voor rente van eigen kapitalen wordt toegestaan, als het gevolg van een door de Commissie van Rapporteurs voorgesteld amendement, dat met 54 tegen 12 stemmen werd aangenomen. In de praktijk zal het trouwens moeilijk zijn te controleren, of de hier bedoelde belastingplichtigen met eigen of opgenomen kapitaal werken. Verder dient nog opgemerkt, dat art. 2 op hen niet van toepassing is verklaard, zoodat bijtelling volgens § 2 van dat artikel dus nooit te pas komt.

b) Ook dan wordt de aftrek van rente voor eigen kapitalen niet

toegelaten. In verband met het amendement onder noot *a* hiervoor werd die uitzondering op voorstel van den Minister bijgevoegd.

§ 5, laatste zinsn. 10.

Tot toelichting dezer bepaling schreef de Minister in antwoord op de nota der Commissie van Rapporteurs bij het Verslag:

„Vrijgesteld is het vervoeren van personen en goederen tusschen buitenlandsche en Nederlandsche havens door of voor rekening van buitenslands gevestigden. Dat „vervoeren” geschiedt door schippers; deze zijn dus vrijgesteld, voor zooverre hunne werkzaamheid hier te lande zich niet verder uitstrekt dan tot het daar genoemde. Een Duitsche schipper, die direct tusschen Keulen en Rotterdam vaart, is vrij. Maar doet hij geregeld eene tusschenliggende plaats aan, b.v. Arnhem, om goederen voor Rotterdam in te laden, dan is hij belastingplichtig voor de daaruit voortvloeiende baten, want van die werkzaamheid is in de bedoelde zinsnede niet gesproken. Wel zal het soms moeilijk zijn de baten te berekenen, maar men zal toch moeten trachten deze moeilijkheid op te lossen, daar anders geen billijkheid zou worden betracht tegenover de Nederlandsche schippers. *a)* De bedoeling was geen andere, dan tegemoet te komen aan het in het Voorl. Verslag terecht geopperde bezwaar, dat men sommige vreemde schepen allicht zou weren, indien men de baten uit de vaart tusschen Nederlandsche en buitenlandsche havens aan belasting onderwierp. *b)* Maar verder te gaan, en ook de baten uit het verkeer tusschen binnenlandsche havens vrij te stellen, werd niet beoogd.

a) De ontvangsten uit het intercommunaal vervoer verkregen, mogen bekend zijn, doch welk deel daarop in mindering moet worden gebracht van de exploitatiekosten met betrekking tot dat vervoer tusschen Nederlandsche havens, zal slechts bij approximatie zijn te bepalen. Men zou b.v. het percentage der kosten van het geheele traject ook kunnen aannemen voor het gedeelte, waarover hier te lande belasting wordt verschuldigd.

b) In het eerste ontwerp (art. 5, litt. *i*) gold voor scheepvaartondernemingen, in het buitenland gevestigd, die geregeld de vaart op Nederlandsche havens uitoefenen, als zuivere bate 10 pct. der vrachtpenningen, jaarlijks in de vaart van en op Nederland verdiend. In het Voorl. Verslag werden hiertegen verschillende bedenkingen geopperd. Afgezien van de vraag, of ook in de buitenlandsche wetgevingen eene dergelijke bepaling wordt aangetroffen, achtte men toch het schrappen der bepaling aan te bevelen, ten einde moeilijkheden te voorkomen, die ook bij de toepassing van den maatstaf zouden ontstaan, te meer, omdat het fiscale belang bij de zaak in geringe mate is betrokken. Aan dezen wenk gaf de Minister gevolg in de hier geredigeerde uitzondering.

II. Het woord „bezoldigd” is in de plaats gesteld van „ondergeschikt”, zooals dit in het regeeringsontwerp voorkwam. Ware dat woord behouden, dan zouden de buitenlandsche schippers — d. w. z. de kapiteins — als niet begrepen in het ondergeschikt personeel, belastbaar blijven wegens het tusschenvervoer in de binnenlandsche vaart en zou voor hen de belasting alleen beperkt zijn door art. 21 van het traktaat met Duitschland (verg. de aant. op art. 10).

De heer MEES vond dit ondoelmatig. In de eerste plaats omdat het uiterst moeilijk zou zijn te berekenen, welk deel voor eene

bezoldiging van een kapitein moet gerekend worden betrekking te hebben op de werkzaamheden voor de binnenlandsche vaart, en in de tweede plaats, omdat de belasting onder gelijke omstandigheden evenmin wordt geheven in Pruisen van Nederlanders. Ook den Minister kwam de woordverwisseling uit een administratief oogpunt als eene gewenschte vereenvoudiging voor, hoewel er misschien eene kleine inconsequentie uit zal voortspuiten. Het betrekkelijk amendement van den heer MEES werd overgenomen. a)

a) »Het woord »ondergeschikt» eenvoudig te laten vervallen» — zeide de heer MEES nog — »kan niet worden voorgesteld, want dan zou de schipper, die voor *eigen rekening* vaart, ook buiten de belasting vallen, hetgeen niet billijk zou zijn tegenover onze schippers.» Voor deze schippers blijft art. 21 van het genoemde traktaat van toepassing, in verband met de bepaling van art. 10 hierna.

12. Met opzet is hier de ruimere uitdrukking gekozen: »op vervoermiddelen, die het verkeer met het buitenland onderhouden». »Daarbij werd gedacht» — aldus in antwoord op de nota der Commissie van Rapporteurs — »aan alle vervoermiddelen, ook aan spoorwegen bijvoorbeeld; buitenlandsch treinpersoneel zal dus ongemoeid worden gelaten. Geen onderscheid werd gemaakt voor schepen, die tusschenliggende Nederlandsche havens aandoen; de schipper zal in dat geval worden aangeslagen, a) maar de andere opvarenden, voor zoover zij buitenlanders zijn, blijven vrij.» b)

a) Ook de schipper wordt niet aangeslagen, sedert het woord »bezoldigd» in de plaats kwam van het woord »ondergeschikt». Zie de vorige aantekening.

b) Duitsche hofmeesters op Duitsche stoombooten zullen belast kunnen worden. Hunne werkzaamheid kan, volgens den heer MEES, niet gerekend worden, onder de werkzaamheden op vervoermiddelen, als zoodanig. Zij houden eenvoudig restaurants op stoombooten, die men even goed kan belasten, als men belasten zou het houden van winkels of het verkoopen van waren op stoombooten.

§ 6. 13. Het woord »verkoopwaarde» geeft te kennen, dat de geldsom, die de leverancier hier te lande vermoed wordt te bedingen, tot maatstaf zal dienen.

14. In het eerste ontwerp was de presumpcie van 20 % winst aangenomen. Naar aanleiding van eene opmerking in het Voorl. Verslag wijzigde de Minister dit cijfer in 10 %, omdat uit nader ontvangen inlichtingen de juistheid van het eerste cijfer kan worden betwijfeld.

Art. 7. § 1. De belasting van reederijen hier te lande gevestigd is verschuldigd in de persoon van den boekhouder, behoudens verhaal op de reeders.

§ 2. De belasting der buitenlandsche vennooten bedoeld bij artikel 1 e, is verschuldigd in de persoon van de voor deze schuld ieder voor het geheel aansprakelijke hier te lande wonende beheerende vennooten, behoudens verhaal op de belastingplichtigen.

§ 3. De belasting der in het buitenland gevestigden bedoeld bij art. 1 *g* en *h*, hier te lande vertegenwoordigd door personen tot de uitoefening van het bedrijf of beroep gemachtigd, is, behoudens verhaal op de belastingplichtigen, verschuldigd in de persoon dier vertegenwoordigers.

Zijn er twee of meer vertegenwoordigers, doch is aan eenen de algemeene leiding van het bedrijf hier te lande toevertrouwd, dan is de belasting verschuldigd in zijn persoon.

§ 4. De belasting van ondernemers bedoeld bij artikel 1 *i* is, behoudens verhaal op de belastingplichtigen, verschuldigd in de persoon van de hier te lande gevestigde tusschenpersonen.

§ 5. Indien minderjarigen, voor zoover zij niet ingevolge artikel 480 van het Burgerlijk Wetboek handlichting bekomen hebben, onder curateele gestelden, krankzinnigen of afwezigen een binnen het Rijk wonenden wettelijken vertegenwoordiger hebben, is de belasting, behoudens verhaal op den belastingplichtige, verschuldigd in de persoon van dien vertegenwoordiger. Woont de vertegenwoordiger in het buitenland, dan is zij, mede behoudens verhaal, verschuldigd in de persoon van den gemachtigde of anderen, die hier te lande voor hem optreedt. Ontbreekt ook deze, zoo is de belasting verschuldigd in de persoon van den belastingplichtige zelf.

§ 1. 1. De woorden „behoudens verhaal” hier en in de volgende §§ voorkomende, en strekkende, om aan de betalende personen eene rechtsvordering toe te kennen tegenover degenen voor wie zij betalen, werden, luidens het Voorl. Verslag, door sommige leden overbodig geacht. Intusschen heeft de Administratie zich met dat verhaal niet in te laten en zich slechts te houden aan den persoon, door wien de belasting volgens dit artikel is verschuldigd.

§ 2. 2. De solidaire aansprakelijkheid der beheerende vennoten, hier uitdrukkelijk opgenomen, had ten doel die ook ten aanzien van deze schuld boven allen twijfel te verheffen (verg. art. 18 van het Wetb. van Kooph. en art. 1316 van het Burg. Wetb.).

§ 3. 3. De gemachtigden zijn niet solidaire aansprakelijk gesteld, doch is aan éénen gemachtigde uit onderscheiden de algemeene leiding toevertrouwd, dan is, ingevolge de bepaling in de tweede zinsnede, de belasting verschuldigd in zijn persoon (*a-b*).

a) Met het oog op de progressie zal in daartoe leidende gevallen (art. 1, litt. *h*) ook zonder dat één gemachtigde de algemeene leiding heeft, de belasting berekend moeten worden over het totaal-bedrag van het belastbaar inkomen der zaken, door de verschillende gemachtigden gerepresenteerd. Het zoo berekende belastingcijfer zal dan moeten worden omgeslagen over het getal gemachtigden in verhouding van het belastbaar inkomen, voor ieders deel van de zaak aangenomen.

b) Wie als gemachtigde is te beschouwen, is eene vraag, welke in de praktijk wel tot geen moeilijkheden aanleiding zal geven. Wij zouden dus daarvoor aanwijzen de personen, die namens de buitenslands gevestigden, hier te lande met eenen bepaalden last voor de zaak optreden en met zeker algemeen gezag zija bekleed, al strekt zich dit niet uit tot enkele onderdeelen der onderneming.

§ 5. 4. De belastingplichtigheid van minderjarigen, die de in art. 480 van het Burg. Wetb. beperkte handlichting hebben verkregen, uitdrukkelijk te vermelden, achtte de Minister overbodig met het oog op de bewoordingen waarin art. 1 a, en art. 2 § 1 zijn gesteld.

5. Op eene vraag van de Commissie van Rapporteurs in hare Nota bij het Verslag, n.l.: wie zal worden aangeslagen voor minderjarigen, onder curateele gestelden of afwezigen a), indien hier te lande noch wettelijke vertegenwoordigers, noch gemachtigden van deze, noch personen, die voor hen optreden, worden gevonden, antwoordde de Minister, dat in dat geval de algemeene regel werkt, waarop deze bepaling eenige uitzonderingen stelt b). In de nu gevolgde redactie is dit duidelijk uitgedrukt.

a) Verg. Boek I, Titel 19, Burg. Wetb.

b) De algemeene regel brengt mede, dat de belasting is verschuldigd in den persoon van den belastingplichtige zelven, ongeacht of dit een fysieke of rechtspersoon is. Art. 7 geeft daarop eenige uitzonderingen en stelt derden in hun plaats voor die gevallen, dat de belasting anders moeilijk verhaalbaar zou zijn of belastingplichtigen de toegekende rechten niet kunnen uitoefenen of opgelegde verplichtingen niet zouden kunnen nakomen.

6. Het scheen den Minister niet doelmatig te bepalen, dat de belasting van buitenlandsche spoorwegondernemingen verschuldigd zou zijn in de persoon van hen, die hier te lande tot de uitoefening van het bedrijf dier ondernemingen zijn gemachtigd. Daarentegen is in art. 12, § 2, bepaald, dat de aangifte voor deze belastingplichtigen moet worden gedaan door haren vertegenwoordiger bij de Nederlandsche Regeering. Deze, de officiële tussenpersoon tusschen de Nederlandsche autoriteiten en de vreemde spoorwegonderneming, is de aangewezen persoon, om de aangifte te doen.

7. De bepaling in het oorspronkelijk ontwerp (art. 2 VII), dat de belasting van in staat van faillissement of in staat van kennelijk onvermogen verkeerenden is verschuldigd in den persoon van den curator, werd in het gewijzigd ontwerp weggelaten. Het kan voorkomen, zeide de Minister, dat een gefailleerde eene vaste betrekking verkrijgt, of, niettegenstaande zijn faillissement, door arbeid een vrij aanzienlijk vermogen verwerft. Doch dat inkomen wordt niet altijd in den boedel ingebracht en het zou hard zijn, den curator aansprakelijk te stellen voor eene belastingschuld, die hij niet altijd op den boedel of den belastingplichtige zal kunnen verhalen. Wanneer er zich echter in den boedel gelden bevinden, zal de curator, ingevolge art. 7 der wet van 22 Mei 1845 (Stbl. n°. 22) verplicht zijn, de verschuldigde belasting te betalen.

Art. 8. Vrijgesteld van belasting zijn :

a. winsten van stichtingen, voortspruitende uit of verband houdende met het geven van onderwijs, het voorkomen of lenigen van armoede, verpleging, verzorging of zedelijke verbetering en het verstrekken aan minvermogensden van kost, inwoning of kost en inwoning, geneeskundige hulp, geneesmiddelen en begrafenis of begrafenisgelden ;

b. inkomsten van spoorwegondernemingen in het buitenland gevestigd, welker exploitatie op Nederlandsch grondgebied zich niet verder uitstrekt dan tot het naast bij de grens gelegen station, mits Nederlandsche spoorwegondernemingen in het land waar eerstgenoemde gevestigd zijn gelijke vrijstelling genieten ;

c. inkomsten van gezanten en andere vertegenwoordigers of diplomatieke ambtenaren van vreemde Mogendheden, die naar de regelen van het volkenrecht of krachtens verdragsbepalingen op vrijdom van persoonlijke lasten aanspraak hebben. Deze vrijstelling kan onder voorwaarde van wederkeerigheid worden uitgestrekt tot consuls of consulaire ambtenaren van vreemde Mogendheden, mits zij vreemdelingen zijn en hier te lande overigens geen bedrijf of beroep uitoefenen.

Litt. a. 1. Het was voldoende, hier alleen te spreken van stichtingen, omdat ten aanzien van vereenigingen de bepaling geldt van art. 5 § 1, waar met opzet de uitdeelingen tot maatstaf der belasting zijn genomen (verg. aant. 3 op dat artikel.). Deelen de vereenigingen uit, zoo worden zij getroffen, behoudens de uitzonderingen onder b en c van art. 5 § 1; deelen zij niet uit, dan zijn zij vrij.

Stichtingen daarentegen zijn volgens art. 5 § 4 uitdrukkelijk belast naar het zuiver bedrag der inkomsten uit bedrijf of beroep. Daarvoor was hier eene speciale vrijstelling noodig, om te vermijden, dat voor winsten, die men wilde vrijstellen, belasting zou worden gevorderd.

2. Onder stichtingen ter voorkoming van armoede kan men ook spaarbanken rekenen, want niets is geschikter om armoede te voorkomen, zeide de Minister, dan door gelegenheid te geven tot sparen a).

a) Uit deze uitspraak volgt nog niet, dat elke spaarbank eene stichting is, maar verscheidene moeten onder deze categorie gebracht worden. Spaarbanken van vereenigingen, die uitkeeringen doen, zijn van de belasting niet uitgezonderd (art. 5 § 1).

3. In het Regeeringsontwerp, zooals dit bij de Tweede Kamer in behandeling kwam, luidde litt. a: „winsten van stichtingen, tot het geven van onderwijs, tot het voorkomen of lenigen van ar-

moede, tot verpleging, verzorging of zedelijke verbetering en tot het verstrekken aan minvermogenden van kost of kost en inwoning, geneeskundige hulp, geneesmiddelen en begrafenis of begrafenisgelden" a).

De woorden „stichtingen tot het geven van onderwijs" konden tot de verkeerde gevolgtrekking leiden, dat stichtingen, die zich bezighouden met onderwijs en daarmede met het exploiteeren van eene fabriek of eene onderneming, aan de belasting volgens art. 5 § 4 zouden kunnen ontsnappen, zoodra het doel der stichting slechts was aangegeven in een vorm, die haar onder dit artikel 8 bracht. Volgens den Minister was echter de bepaling aldus geredigeerd, om kleingeestige toepassingen der wet te voorkomen, want ware geschreven: „winsten van stichtingen uitsluitend tot het geven van onderwijs" enz., dan zouden deze, hoewel zij geen ander doel hebben, voor kleine bijkomstige winsten belastbaar zijn. Daar het doel der stichting blijkt uit een of ander authentiek stuk, een testament of eene akte van oprichting en de inkomsten voor dat doel moeten worden aangewend, meende de Minister, dat de vrijstelling nimmer over een groot bedrag kon loopen. Deze vrije interpretatie eener bepaling, die naar de letter eene andere opvatting vordert, bleef de heer HINTZEN echter niet zonder gevaar achten. Mitsdien werd door dezen afgevaardigde overeenkomstig de thans luidende redactie een amendement voorgesteld, dat met 39 tegen 23 stemmen werd aangenomen. Daarmede is vermeden, dat b.v. de bekende Trappistenbierbrouwerij buiten de belasting valt, terwijl aan den anderen kant de kleine bijkomstige winsten, waarvan de Minister sprak, indien zij verband houden met de vrijstelling, daaraan niet te kort doen. Behaalt b.v. eene stichting voor ziekenverpleging met het beschikbaar stellen van een desinfectieoven, die zij overigens voor het ziekenhuis zelf in de eerste plaats gebruikt, daarmede eenige winst, dan houdt deze winst verband met het doel: de verpleging. Zoo ook, indien zij werk verschaft met het kloppen van steenen, zal de winst, die bij den verkoop kan worden verkregen, verband houden met het doel: het lenigen van armoede, evenals ook de winst, verkregen uit de exploitatie eener apotheek door eene stichting voor het verstrekken van geneeskundige hulp aan minvermogenden, vrijgesteld blijft.

a) De uitdrukking „kost en kost en inwoning" werd later gewijzigd in „kost, inwoning of kost en inwoning", naar de bedoeling van een amendement van de Commissie van Rapporteurs, dat door den Minister werd overgenomen. Bij die wijziging werd gedacht aan personen, die alleen inwoning genieten in hofjes en gestichten, wanneer aan de inwoning geen kost is verbonden.

Litt. b. 4. Op de vraag in het Voorl. Verslag, voor welke der Nederlandsche lijnen op buitenlandsch grondgebied de hier aan buitenlandsche lijnen toegekende vrijstelling niet is verleend, antwoordde de Minister, dat vrijstelling wettelijk alleen bestaat in België. Feitelijk wordt door Pruisen voor het baanvak Grens—Emmerik niets gegeven, maar voor het geheele baanvak Grens—Salzbergen wordt betaald.

Litt. c. 5. De regelen van het volkenrecht staan in het algemeen wel niet voldoende vast, om daarnaar in eene wet te verwijzen, doch voor de toepassing van de bedrijfsbelasting achtte de Minister dit geoorloofd.

6. De beperking der vrijstelling van vreemde consuls of consulaire agenten tot hen, „die vreemdelingen zijn en hier te lande overigens geen bedrijf of beroep uitoefenen” ging volgens het Voorl. Verslag te ver, doch de Minister herinnerde aan art. 11 der wet op de vermogensbelasting, waar dezelfde beperking wordt aangetroffen.

Art. 9. De belasting bedraagt:

A. voor *binnen het Rijk wonenden, die niet in de vermogensbelasting zijn aangeslagen;*

voor *hen, die buiten het Rijk in Europa een Nederlandsch Staatsambt uitoefenen;*

en voor *de in het buitenland gevestigden, bedoeld bij art. 1h, die hier te lande persoonlijk of door gemachtigden een bedrijf, beroep, ambt, waardigheid, bediening of betrekking geregeld uitoefenen;*

wanneer de zuivere inkomsten bedragen:

f	650	tot beneden	f	700	.	.	.	.	f	1,00
	700	„		750	.	.	.	.		2,00
	750	„		800	.	.	.	.		2,75
	800	„		850	.	.	.	.		3,50
	850	„		900	.	.	.	.		4,25
	900	„		950	.	.	.	.		5,00
	950	„		1 000	.	.	.	.		5,75
	1 000	„		1 050	.	.	.	.		6,50
	1 050	„		1 100	.	.	.	.		7,25
	1 100	„		1 150	.	.	.	.		8,00
	1 150	„		1 200	.	.	.	.		8,75
	1 200	„		1 250	.	.	.	.		9,50
	1 250	„		1 300	.	.	.	.		10,25
	1 300	„		1 350	.	.	.	.		11,00
	1 350	„		1 400	.	.	.	.		11,75
	1 400	„		1 450	.	.	.	.		12,50
	1 450	„		1 500	.	.	.	.		13,25
	1 500	„		1 600	.	.	.	.		14,00

Bedragen zij meer dan f1500, doch niet meer dan f8200, zoo is verschuldigd eene vaste som van f14, benevens f2 voor elke geheele som van f100, waarmede zij het bedrag van f1500 te boven gaan.

Bedragen zij meer dan *f* 8200, zoo is verschuldigd eene vaste som van *f* 148, benevens *f* 3,20 voor elke geheele som van *f* 100, waarmede zij het bedrag van *f* 8200 te boven gaan.

§ 12. B. voor *hen*, die in de vermogensbelasting zijn aangeslagen:

a. indien het belastbaar vermogen *f* 13 000 of *f* 14 000 bedraagt:

wanneer de zuivere inkomsten bedragen:

<i>f</i> 250	tot beneden	<i>f</i> 300		<i>f</i> 2,00
300	" "	350		2,75
350	" "	400		3,50
400	" "	450		4,25
450	" "	500		5,00
500	" "	550		5,75
550	" "	600		6,50
600	" "	650		7,25
650	" "	700		8,00
700	" "	750		8,75
750	" "	800		9,50
800	" "	850		10,25
850	" "	900		11,00
900	" "	950		11,75
950	" "	1 000		12,50
1 000	" "	1 050		13,25
1 050	" "	1 150		14,00

Bedragen zij meer dan *f* 1050, zoo is verschuldigd eene vaste som van *f* 14, benevens *f* 2 voor elke geheele som van *f* 100, waarmede zij het bedrag van *f* 1050 te boven gaan.

Bedragen echter de zuivere inkomsten, gevoegd bij vier ten honderd van het belastbaar vermogen, meer dan *f* 8150, dan is over dat meerdere nog *f* 1,20 voor elke geheele som van *f* 100 verschuldigd;

b. indien het belastbaar vermogen *f* 15 000, doch niet meer dan *f* 200 000 bedraagt:

wanneer de zuivere inkomsten bedragen:

<i>f</i> 250	tot beneden	<i>f</i> 300		<i>f</i> 1,25
300	" "	350		2,00
350	" "	400		2,75
400	" "	450		3,50
450	" "	500		4,25
500	" "	550		5,00

f 550 tot beneden f 600	f 5,75
600 " " 650	6,50
650 " " 700	7,25
700 " " 750	8,00
750 " " 800	8,75
800 " " 850	9,50
850 " " 900	10,25
900 " " 950	11,00
950 " " 1 000	11,75
1 000 " " 1 050	12,50
1 050 " " 1 100	13,25
1 100 " " 1 200	14,00

Bedragen zij meer dan f1100, zoo is verschuldigd eene vaste som van f14, benevens f2 voor elke geheele som van f100, waarmede zij het bedrag van f1100 te boven gaan.

Bedragen echter de zuivere inkomsten, gevoegd bij vier ten honderd van het belastbaar vermogen, meer dan f8200, dan is over dat meerdere nog f1,20 over elke geheele som van f100 verschuldigd.

c. indien het belastbaar vermogen meer dan f200 000 bedraagt: f3.20 voor elke geheele som van f100 der zuivere inkomsten, waarmede zij het bedrag van f200 te boven gaan.

C. voor de in het buitenland gevestigden, die hier te lande rondreizen om bestellingen op te nemen:

f15 in ieder belastingjaar, onverminderd de belasting uit anderen hoofde krachtens deze wet door hen verschuldigd;

D. voor alle overige belastingplichtigen:

f2.50 van elke geheele som van f100.

Voor de in het buitenland gevestigden, bedoeld bij art. 1 h, die hier te lande slechts tijdelijk een bedrijf, beroep, ambt, waardigheid, bediening of betrekking uitoefenen, wordt echter de belasting berekend op f0,50 van elke geheele som van f25, waarmede in elke drie kalendermaanden hunne inkomsten het bedrag van f150 te boven gaan.

I. Tarief A is op drie categoriën van belastingplichtigen van toepassing en geldt:

1°. voor de binnen het Rijk wonenden, die niet in de vermogensbelasting zijn aangeslagen;

2°. voor hen, die buiten het Rijk een Nederlandsch Staatsambt uitoefenen (art. 1 d en art. 6 § 1), en

- 3°. voor de in het buitenland gevestigden, bedoeld in art. 1 *h*, die hier te lande persoonlijk of door gemachtigden een bedrijf, enz. geregeld uitoefenen, in tegenstelling met hen, die dit slechts tijdelijk doen en voor wie het tarief in het laatste lid van dit artikel is opgenomen (art. 6 § 5, 1° en 2° zinsn.).

De sub 2°. en 3°. zijn met de sub 1°. genoemden geassimileerd, omdat, wat sub 2°. betreft, geen vermogensbelasting door hen is verschuldigd, als wonende buiten het Rijk, terwijl, al mochten de sub 3°. genoemden vermogen bezitten, die onderstelling, ter wille van een uniform tarief, ter zijde is gesteld.

Tarief B is geplitst in drie onderdeelen in verband met den belastingvoet bij art. 10 der wet op de vermogensbelasting voor vermogens van verschillende grootte bepaald (verg. de Inleiding bl. 14—18).

Tarief C is uitsluitend ingesteld voor buitenlandsche handelsreizigers, die hier te lande bestellingen opnemen (art. 1 *k*). Met het oog op de bepaling in het handelstraktaat van 31 December 1851 (verg. art. 10 hierna), werd voor hen het recht gefixeerd op *f* 15, ongeveer overeenkomende met het vroegere patentrecht in hoofdsom en opcenten ad *f* 15.36. Aanvankelijk was het recht op *f* 12 bepaald, doch toen de bevoegdheid tot het heffen van opcenten uit het ontwerp werd gelicht, kon het cijfer tot *f* 15 worden opgevoerd.

Tarief D ziet op alle overige belastingschuldigen:

- 1°. de naamlooze vennootschappen, (art. 1 *b* en art. 5 § 1),
- 2°. de commanditaire vennootschappen op aandelen (art. 1 *b* en art. 5 § 1),
- 3°. de coöperatieve en andere vereenigingen (art. 1 *b* en art. 5 § 1),
- 4°. de onderlinge verzekeringmaatschappijen (art. 1 *b* en art. 5 § 1),
- 5°. de reederijen (art. 1 *c* en art. 5 § 2),
- 6°. de sociëteiten (art. 1 *b* en art. 5 § 3),
- 7°. de stichtingen (art. 1 *c* en art. 5 § 4),
- 8°. de buitenlandsche vennoten in Nederlandsche vennootschappen en maatschappen (art. 1 *e* en art. 6 § 2), *a*),
- 9°. de spoorwegondernemingen in het buitenland gevestigd, welke exploitatie zich op Nederlandsch grondgebied uitstrekt (art. 1 *f* en art. 6 § 3),
- 10°. de in het buitenland gevestigden, die hier te lande overeenkomsten van verzekering aangaan, door tussenkomst van hier gevestigde gemachtigden (art. 1 *g* en art. 6 § 4) en
- 11°. de in het buitenland gevestigden, die door bemiddeling van tussenpersonen hier te lande, herhaaldelijk stoffen of kledingstukken, enz. aan hier wonenden voor particulier gebruik in koop toezenden (art. 1 *i* en art. 6 § 6).

a) Tarief A ook toepasselijk te verklaren op de hier bedoelde belastingplichtigen van art. 1 *e*, en voor hen dus hetzelfde te laten gelden als voor de in art. 1 *h* genoemde buitenlanders, die hier te lande geregeld een bedrijf uitoefenen, achtte de Minister niet wenschelijk.

De overgrootste meerderheid der buitenlanders, bedoeld bij art. 1 e, bestaat zonder eenigen twijfel uit commanditaircn. Hunne personen blijven den fiscus onbekend. Zij moeten dus op dezelfde wijze belast worden als aandeelhouders in eene naamloze vennootschap en ook voor hen moet de belasting een streng zakelijk karakter dragen. Het geval, dat een firmant in eene Nederlandsche onderneming buitenslands woont, zal zich niet dikwijls voordoen. De bepaling moest zóó worden gereedigeerd, dat zij past, niet op het exceptioneele, maar op het meest voorkomende geval. »Dat overigens,» zoo merkte de Minister verder op, »een buitenlander, vallende onder de categorie van art. 1 h, zich onder het tarief D kan brengen door zich met zijn gemachtigde te associëren, is waar, maar de schatkist zal daarbij niet veel verliezen, want eerst bij een inkomen van f 8300 begint de progressie, en is het inkomen kleiner dan die som, zoo drukt tarief D zelfs zwaarder.»

2. Van de verschillende amendementen, op het ontwerp-artikel voorgesteld, maken wij hier geen melding. Eensdeels werd daarmede beoogd bij de tarieven rekening te houden met de getalsterkte van het gezin, anderdeels het percentage der heffing voor de lagere inkomsten in meerdere of mindere mate te verlagen, terwijl het amendement van den heer DOBBELMANN nog ten doel had, de tarieven voor de bedrijfsbelasting los te maken van het bezit van vermogen. De amendementen werden echter alle verworpen. Alleen het amendement van den heer GOEMAN BORGESIUS werd aangenomen overeenkomstig de tegenwoordige redactie van de tarieven A en B, in dien zin gewijzigd, dat het minimum van f 700 in tarief A door een aangenomen sub-amendement van den heer HELDT weder werd teruggebracht tot dat in het regeerings-ontwerp vermeld. a)

a) Het minimum van f 700 was gegrond op de redeneering, dat, aangezien het bedrijfsinkomen in den regel met den dood ophoudt en het vermogensinkomen niet, ook het minimum voor het eerste hooger behoort te worden gesteld dan de laagst belastbare som van f 520 (4 % van f 13000) in de vermogensbelasting en wel zóóveel, als iemand met f 520 aan arbeidsinkomen moet betalen aan premie, om eene som te verzekeren, groot genoeg, om na zijnen dood aan zijne erfgenamen een inkomen van f 520 's jaars te waarborgen. Daarvoor zou gemiddeld f 180 noodig zijn en dit cijfer, gevoegd bij f 520, vormde de basis, waarop het voorstel steunde. Bovendien wees de voorsteller er op, dat de heffing van f 1 van f 650 inkomen het getal oninbare posten ontzaglijk kon doen toenemen. Door den Minister werd het minimum evenwel bestreden, uit vrees dat daardoor een te groot tekort zou ontstaan op de te verwachten opbrengst der belasting en zoodoende kwam de heer HELDT met het sub-amendement, om daardoor de aanneming van het overige in het amendement van den heer GOEMAN BORGESIUS des te beter te verzekeren.

3. Tengevolge van een aangenomen amendement van den heer VAN BEUNINGEN, werd de heffing in tarief D bepaald op $2\frac{1}{2}$ % in plaats van 2 %, zooals in het Regeerings-ontwerp was voorgesteld. De bepaling omtrent het heffen van opcenten was intusschen door den Minister teruggenomen.

4. Volgens het gewijzigd ontwerp werd voor de in de laatste zinsnede vermelde buitenlanders, die hier slechts tijdelijk een bedrijf, enz. nitoevenen, de belasting op f 1 van elke geheele som van f 50 berekend, zonder dat een bepaald minimum was

vrijgelaten. Bijgevolg zou een buitenlander, die in drie maanden niet meer verdiende dan een vierde van f 600, dus f 150, in de belasting vallen. Deze bepaling vond de heer MEES niet billijk en ook minder doelmatig, want zij, die volgens deze zinsnede worden aangeslagen, hebben het middel bij de hand om belast te worden, evenals de hier wonenden. Zij behoeven zich n.l. slechts aan te geven, als vallende onder art. 1 a en zich verder te beroepen op art. 38, indien zij het Rijk metterwoon verlaten. De tegenwoordige redactie, door den heer MEES voorgesteld, werd op deze argumenten door den Minister overgenomen. a)

a) Eerst dan, wanneer men het beroep drie maanden uitoefent of zal uitoefenen, wordt men belastingplichtig, gevoegd bij de onderstelling, dat in zulk een tijdvak de inkomsten minstens f 175 bedragen. Daarbij moet de bepaling van art. 10 hierna in de daartoe leidende gevallen worden in acht genomen.

5. Voorbeelden:

1°. Een ambtenaar bij de Holl. Sp. Mij. geniet een vast traktement van f 2000 en bezit bovendien eene inschrijving op het Grootboek der $2\frac{1}{2}\%$ Nat. Schuld van f 14000 (koers 90%). Voor het pensioenfonds der Maatschappij wordt hem jaarlijks gekort f 110. Voor het verplichte onderhoud zijner schoonmoeder draagt hij jaarlijks f 200 bij. Hij betaalt dus naar:

Vast traktement	f 2000	
Herleid vermogen (art. 2 § 2)	" 480	
		f 2480

Waarvan af:

Korting (art. 3, litt. i)	f 110	
Verplicht levensonderhoud (art. 2 § 2 b)	" 200 a)	
		" 310
		Belastbaar inkomen f 2170

Daarvan is verschuldigd (tarief A):

van f 1500	f 14
" " 670	" 12
totaal	f 26

2°. Iemand geniet een pensioen van f 1000. Hij heeft een vermogen van f 8000, voor welk bedrag hij als commanditair vennoot deelgerechtigd is in eene vennootschap (niet op aandeelen) en waarvan hij, behalve eene vaste rente van 5% , in de laatste jaren gemiddeld nog 2% heeft ontvangen (verg. art. 3 § 5, art. 4 § 3 j^e. art 57).

Pensioen	f 1000	
4 % van f 8000 (het vermogen opgegeven in biljet A)	" 320	
waarbij 7 % — 4 % van f 8000 (art. 3 § 5)	" 240	
		f 1560
Af: 50 % van f 1000 (art. 3 § 6)	" 500	
		Belastbaar inkomen f 1060
Volgens tarief A is verschuldigd f 7.25.		

3°. Een winkelier, wiens vermogen bestaat uit zijn bedrijfskapitaal, groot f 10500, heeft enkel biljet A ter invulling ontvangen. Hij wordt dus ambtshalve aangeslagen door het College van Zetters. Dit stelt zijne zuivere inkomsten vast op f 1500, waarin, zooals van zelf spreekt, is begrepen hetgeen met het bedrijfskapitaal wordt verdiend. Aldus:

Ambtshalve bepaalde zuivere inkomsten	f 1500
Waarbij 4 % (art. 2 § 2) van f 10000 (op te geven in biljet A)	" 400
	f 1900
Waarvan af (art. 3 § 2 a)	" 420 b)
	Belastbaar naar f 1480

Volgens tarief A verschuldigd f 13.25.

Met de kosten volgens art. 3 § 2 heeft de winkelier niet te maken, want zij worden op biljet A niet gevraagd. Hierop moet door het College van Zetters bij de bepaling der zuivere inkomsten worden gerekend.

Maar hoe zal b.v. dat College weten, of de betrokken belastingplichtige eene zekere premie betaalt volgens art. 3, litt. j?

4°. Iemand geniet eene levenslange jaarlijksche uitkeering van f 1000, waarvoor tot zekerheid der richtige uitbetaling eene inschrijving in het Grootboek der 2½ % Nat. Schuld is verbonden van f 40000. Hij geniet verder een wachtgeld van f 700 en betaalt jaarlijks eene premie van f 100 voor eene uitkeering bij overlijden. Van die premie werd hem in het afgelopen belastingjaar na de opmaking der vijfjarige balans 40 % gerestituëerd uit de gemaakte winst, dus f 200. De belasting te berekenen naar:

Jaarlijksche uitkeering (art. 2 § 1 b)	f 1000
Wachtgeld	" 700
Winstuitkeering (art. 3 § 1 b)	vrij
	f 1700
Af: 50 % van f 700 (art. 3 § 6)	f 350
5 % premie van f 1700 (art. 3 § 2 litt. j)	" 85
	" 435
	Belastbaar inkomen f 1265

Volgens tarief A is verschuldigd f 10.25.

Was den belastingplichtige het vruchtgebruik der bedoelde inschrijving ad f 40000 gelegateerd, dan zou dit bedrag tegen den koers van 90 % een vermogen vertegenwoordigen van f 36000 en daarvan volgens de wet op de vermogensbelasting zijn verschuldigd over f 28800 (verg. art. 3, 2° lid en art. 10 dier wet) f 22.50 belasting. Aan bedrijfsbelasting van de overige inkomsten (f 315) had hij dan nog te betalen naar tarief B, lett. b, f 2.00, te zamen in beide belastingen f 24.50.

5°. Een gemeente-secretaris geniet als zoodanig een traktement van f 300. Hij is tevens landbouwer. De waarde zijner bezitting wordt naar art. 7 A der wet op de vermogensbelasting berekend:

Belastbare opbrengst, gebouwd	f 100
" " " ongebouwd	" 500
Grondbelasting (hfd. en opc.) gebouwd	" 8
" " " ongebouwd	" 35
Waarde gebouwd $92 \times 15 =$	f 1380
" ongebouwd $465 \times 20 =$	" 9300
" van paarden, voorraden, enz.	" 2000
Geheel vermogen	f 12680

Hij zal dit vermogen in biljet A hebben op te geven. Volgens art. 2 § 2 wordt zijn inkomen van f 300 verhoogd met f 480, te zamen f 780. Hiervan bedraagt de belasting naar tarief A f 2.75.

Van de inkomsten uit landbouw wordt geen notitie genomen. Zij worden geacht 4% te bedragen (art. 3 § 7) en gelijk te staan met den aftrek volgens art. 3 § 2. Het winstcijfer werd met bedoeling in de wet gefixeerd, om compensatie met inkomsten uit andere bronnen te voorkomen.

6°. Een Duitsch ingenieur is hier te lande tijdelijk werkzaam bij den bouw eener brug. In vasten dienst bij den buitenlandschen fabrikant (aannemer van het werk) geniet hij jaarlijks een salaris van f 3000, terwijl hij gedurende den tijd van zijn verblijf hier te lande eene maandelijksche toelage ontvangt van f 125. Bepalen wij dat verblijf op vier maanden en nemen wij gemakshalve de bedoelde cijfers als zuiver bedrag aan, zooals de wet dit vordert (art. 6 § 5), dan geniet hij in dien tijd f 1500, want ook de toelage is hier een vorm van belooning. De belasting wordt dus berekend voor de eerste drie maanden over $\frac{1500}{4} \times 3 = f 1125$. Dit bedrag verminderd met f 150 blijft f 975, waarvan is verschuldigd $\frac{975}{25} \times f 0.50 = f 19.50$; voor de overblijvende maand geschiedt de berekening over: $\frac{1500}{4} = f 375$, waarvan na aftrek van f 150, overschiet f 225. Hiervan bedraagt de belasting: $\frac{225}{25} \times f 0.50 = f 4.50$. Te zamen dus over vier maanden f 24. Bij art. 6 § 5 heeft men overigens in het oog te houden, dat de wet slechts spreekt van winsten en belooningen, (onder b van bezoldiging), evenals in § 1 a van art. 2. De wachtgelden, pensioenen, enz. onder b van die § komen dus voor de buitenslands gevestigden voor de belasting niet in aanmerking, al oefenen zij ook hier geregeld of tijdelijk een bedrijf of beroep uit. Verg. ook aant. 26 op art. 1.

a) Verg. aant. 10 op art. 2.

b. Het verdient opmerking, dat hier de verwaarloozing van de som beneden f 1000 niet is toegepast, omdat art. 3 § 2 a enkel art. 7 der wet op de verm.bel. toepasselijk maakt. Uit art. 12 § 1 V zou men wellicht kunnen afleiden, dat dit de bedoeling niet is. Wij laten de vraag in het midden.

6. Uitgewerkte tarieven zijn achter dit werk opgenomen.

Art. 10. Voor de toepassing van artt. 21 en 24 van het tractaat van handel en scheepvaart met Pruisen en de verdere Staten van het Duitsche Tolverbond van 24 December *) 1851 (*Staatsblad* 1852 n°. 104) en van art. 5 der overeenkomst met Duitschland, tot regeling van de uitoefening der geneeskunst in de grensgemeenten, van 11 December 1873 (*Staatsblad* 1874 n°. 71), wordt de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten ten hoogste tot het daar bepaalde bedrag geheven.

1. Bij overeenkomst met verschillende andere Mogendheden is wederzijdsche gelijkstelling bedongen met de onderdanen der meest begunstigde natiën. De in art. 10 vermelde bepalingen gelden dus ook voor de Staten, aan wie het laatste is toegestaan, (o. a. aan België luidens art. 1 van het verdrag van 7 Dec. 1865, *Stbl.* 1866, n°. 79, *Verz.* n°. 63.). „Wanneer de bedrijfsbelasting het patentrecht vervangt” — aldus in de Memorie van Toelichting — „spreekt het van zelf, dat de verplichtingen, aangegaan met betrekking tot laatsgemelde belasting, op de eerstgenoemde overgaan en tevens dat, waar het recht volgens deze lager is dan het patentrecht, slechts dit lagere recht zal gevorderd worden.”

Voorts lezen wij nog in de Mem. van Antw.: „Wordt voor de buitenlandsche reizigers het tarief vastgesteld gelijk het nu is ontworpen, en worden art. 1 $\frac{1}{2}$ en art. 6 § 5, laatste lid, aangenomen, zooals zij zijn voorgedragen, dan is eene bepaling, als vervat in het oude art. 9 (nu dit art. 10, aangevuld met de verwijzing naar de overeenkomst van 1873, *Red.*) bijna overbodig geworden. Want „de schippers van het Tolverbond in de Nederlanden” bij art. 21 van het traktaat van 1851 vermeld, zullen dan vrij zijn, indien zij slechts tusschen Nederlandsche en buitenlandsche havens personen en goederen vervoeren, terwijl zij, de binnenlandsche vaart hier uitoefenende, dit wel nimmer „drie maanden achtereen” zullen doen. In den regel zal die binnenlandsche vaart met de buitenlandsche gecombineerd zijn. Intusschen bestaat dienaangaande geene volstreckte zekerheid.” a)

a) De in artikel 10 aangehaalde bepalingen luiden als volgt:

Art. 21 van het traktaat van 1851: (verg. *Verz.* 1852, n°. 72 en 73.) „De wederzijdsche schippers zullen vrijgesteld zijn van het patentrecht, alsmede van elk ander tot hun beroep betrekkelijk personeel recht, voor alle reizen, welke zij doen tusschen het gebied van het Tolverbond en dat der Nederlanden, hetzij met lading, hetzij in ballast”.

„Wat betreft de binnenlandsche scheepvaart, zoo is er overeengekomen, dat de schippers van het Tolverbond in de Nederlanden jaarlijks slechts zullen betalen een recht van 20 cents per ton voor eene kubiek el (behoudens 28 opcenten), en dat de Nederlandsche schippers in elk der Staten van het Tolverbond als maximum slechts zullen betalen het tegenwoordig in die Staten bestaand patentrecht”.

*) Blijkens het *Staatsblad* n°. 104 van 1852 moet gelezen worden 31 December. Zooals de Minister te kennen gaf, zal deze drukfout bij de eerste gelegenheid worden verbeterd.

»Als binnenlandsche scheepvaart zal niet worden beschouwd het transport, hetzij der goederen, welke de schippers aanbrengen, uit het gebied van het Tolverbond in de Nederlanden, of vice versa, naar eene of naar verschillende plaatsen van het andere land, gelegen in den koers hunner reis, hetzij van de goederen, die de terugkeerende schippers uitvoeren uit eene of verschillende plaatsen van het andere land, in den koers hunner reis gelegen».

»De voorgaande bepalingen zijn insgelijks van toepassing op de stoombooten».

»Overigens is het uitdrukkelijk bepaald, dat de voorgaande bepalingen, zonder uitzondering, van toepassing zijn op al de waterwegen, vermeld in alinea 1 van art. 10».

Art. 24 van het traktaat van 1851:

»Er zal volkomen en algeheele handelsvrijheid bestaan tusschen de onderdanen der twee hooge contracteerende partijen, in dien zin, dat dezelfde faciliteiten, veiligheid en bescherming, door de eigen onderdanen genoten, over en weder worden gewaarborgd. Dientengevolge zullen de wederzijdsche onderdanen, ter zake van hunnen handel of van hunne nijverheid, in de havens, steden of plaatsen, hoe ook genaamd, der beide hooge contracteerende partijen, hetzij zij zich daar vestigen, hetzij zij er zich slechts tijdelijk met der woon neêrzetten of ophouden, geen andere of hoogere rechten, schattingen, of belastingen betalen, dan die van de inboorlingen zullen geheven worden; en de voorrechten, vrijdommen en andere gunsten, welke de onderdanen van de eene der beide hooge contracteerende partijen in zake van handel of van nijverheid genieten, zullen gemeen zijn aan die van de andere».

»Wat betreft de fabrikanten en kooplieden van een der Staten van de hooge contracteerende partijen, alsmede hunne handelsreizigers, welke in den anderen Staat aankopen doen voor de behoeften hunner nijverheid en er bestellingen met of zonder monsters opdoen, doch zonder met koopwaren rond te venten, zoo is het navolgende overeengekomen:

»De onderdanen van een der Staten van het Tolverbond, die in de Nederlanden reizen, hetzij voor eigen rekening, hetzij voor die van een handelshuis van het Tolverbond, zullen ter zake van hunnen handel geene andere rechten betalen dan een jaarlijksch patentrecht van f 12 (behoudens 28 opercenten), als maximum».

»Wederkeerig zullen de Nederlandsche onderdanen, die in het Tolverbond reizen, hetzij voor eigen rekening, hetzij voor die van een Nederlandsch huis, ter zake van hunnen handel geene andere rechten betalen dan een patentrecht van 8 Thalers jaarlijks, als maximum, in elken Staat van het Tolverbond.»

»Er is evenwel overeengekomen, dat in alle gevallen, waarin in een of ander der Staten van het Tolverbond het wettig tegenwoordig bestaand patentrecht voor Nederlandsche onderdanen minder dan 8 Thalers bedraagt, dat recht niet zal kunnen verhoogd worden.»

Art. 5 van de overeenkomst van 1873 (verg. Verz. 1874, no. 69):

»Daar de uitoefening der geneeskundige praktijk in Nederland onderworpen is aan eene patentbelasting, terwijl zoodanige belasting niet in het Duitsche grensland bestaat, zoo is overeengekomen, ten einde deze, door het verschil der wetgeving van beide landen veroorzaakte, ongelijkheid zooveel mogelijk te herstellen, dat de Duitsche praktizeerenden, die van de hun door artikel 1 der overeenkomst verleende bevoegdheid gebruik mochten maken, slechts onderworpen zullen zijn aan het minimum van het thans bij de wet vastgesteld patentrecht, hetwelk f 5.76 in hoofdsom en opercenten bedraagt. Hierbij is te verstaan, dat de Duitsche praktizeerenden dit minimum der patentbelasting slechts éénmaal 's jaars zullen te betalen hebben, om in alle aan Duitschland grenzende Nederlandsche gemeenten de praktijk te kunnen uitoefenen.»

HOOFDSTUK II.

BELASTINGJAAR. BESCHRIJVING.

Art. 11. § 1. Het belastingjaar begint met 1 Mei en eindigt met 30 April.

§ 2. Bij aanvang van belastingplichtigheid in den loop van het belastingjaar is de belasting, indien zij over het jaar is berekend en niet slechts over een deel daarvan, noch over de uitdeelingen en uitkeeringen bedoeld bij art. 5 § § 1 en 2 en art. 6 § 2, slechts verschuldigd over zooveel twaalfde gedeelten van het belastingjaar als het aantal geheele maanden beloopt, die nog niet zijn ingetreden.

§ 3. Aanvang van belastingplichtigheid in den loop van het belastingjaar heeft plaats:

a. voor hen, die op 1 Mei wel binnen het Rijk wonen, doch volgens de bepalingen dezer wet geen belasting verschuldigd zijn: wanneer zij in den loop van het belastingjaar inkomsten verwerven als bedoeld bij art. 4, § 1 ten bedrage van f 650 of meer per jaar, of wanneer zij een bedrijf of beroep aanvangen of een ambt, waardigheid, bediening of betrekking aanvaarden, waarvan de jaarlijksche inkomsten, berekend naar de bepalingen dezer wet, blijkens overeenkomsten of andere gegevens op f 650 of meer kunnen worden begroot;

b. voor hen die zich na 1 Mei metterwoon binnen het Rijk vestigen: wanneer zij tijdens die vestiging reeds in het genot zijn van inkomsten, begrepen in art. 2 § 1 en waarvan het bedrag op minstens zooveel kan worden begroot als belastbaar is volgens de bepalingen dezer wet, en voorts in de hierboven genoemde gevallen;

c. voor de personen bedoeld bij art. 1 *d*, wanneer zij in den loop van het belastingjaar een Nederlandsch Staatsambt buiten het Rijk aanvaarden: op den dag van ingang hunner bezoldiging;

d. voor de spoorwegondernemingen bedoeld bij art. 1 *f*: bij den aanvang van haren dienst op Nederlandsch grondgebied;

e. voor stichtingen en voor de buitenslands gevestigden, be-

doeld bij art. 1 *k*: bij den aanvang der uitoefening van het bedrijf, beroep, ambt of de waardigheid, bediening of betrekking hier te lande, indien het inkomen daaruit op minstens zooveel kan worden begroot, als belastbaar is volgens de bepalingen dezer wet;

f. voor de buitenslands gevestigden, bedoeld bij art. 1 *k*: bij den aanvang hunner werkzaamheid hier te lande.

§ 4. Het bepaalde in § 2 is niet van toepassing op belastingplichtigen bedoeld bij art. 1 *k*.

§ 1. 1. Daar het kalenderjaar voor de meeste ondernemingen het boekjaar is en hare balanssen dus eerst geruimen tijd na 1° Januari kunnen worden opgemaakt *a*), werd het verkieslijk geacht, den aanvang van het belastingjaar op 1° Mei te bepalen, hetgeen ook met het oog op art. 5 der vermogensbelasting wenschelijk is.

a) Verg. art 8 van het Wetb. van Kooph., alsmede art. 59 hierna.

§ 2. 2. Volgens art. 2 § 1 zijn zij, die binnen het Rijk wonen of zich in den loop van het belastingjaar binnen het Rijk vestigen belastingplichtig naar de som der jaarlijksche inkomsten, die berekend worden naar de bepalingen van de artt. 3 en 4. Hetzelfde geldt voor de in het buitenland gevestigden, die hier geregeld een bedrijf, enz. uitoefenen (verg. art. 6 § 5, 1° zinsn.) en voor stichtingen (art. 5 § 4). In deze gevallen dus wordt naar twaalfde gedeelten verschuldigd. (*a-b*)

Die rekening is echter niet toepasselijk bij tijdelijke uitoefening bedoeld bij art. 6 § 5, 2° zinsn. en ziet evenmin op gevallen, waarin de belasting is verschuldigd van uitkeeringen en uitdeelingen.

Overigens wordt voor de belastingplichtigen in art. 1 *f*, *g* en *i* de belasting berekend naar art. 6 §§ 3, 4 en 6 en voor sociëteiten naar art. 5 § 3.

Op handelsreizigers slaat de bepaling dezer § niet (verg. § 4).

a) De bedoeling der bepaling is, dat de berekening naar twaalfde gedeelten wordt toegepast op het belastingbedrag over een vol jaar. Iemand, die dus met ingang van 2 November belastbaar wordt naar een inkomen van *f* 1750, zou volgens tarief A van art. 9 verschuldigd zijn *f* 18 en zal bijgevolg over vijf maanden betalen *f* 7.50. Berekende men het belastbaar inkomen naar tijdsgelang en paste men daarop het tarief toe, dan zou een andere uitkomst verkregen worden.

b) De wet spreekt van aanvang van belastingplichtigheid. Wanneer men dus 1° Mei reeds belastingplichtig was, wordt men in den loop van het belastingjaar voor eventueel vermeerderde inkomsten niet aangeslagen. Verg. hierbij art. 4 § 3, laatste zinsn. en art. 40.

§ 3a. 3. Zij, die binnen het Rijk wonen, doch niet belastingplichtig zijn naar deze wet, zullen het tusschentijds slechts worden, bijaldien zij inkomsten verwerven, die *f* 650 of meer per jaar bedragen of daarop te begrooten zijn. Luidens de Mem. van Toelichting is met deze bepaling eene kleingeestige toepassing der wet voorkomen. *a*)

a) Wanneer iemand, die in de vermogensbelasting is aangeslagen

in den loop van het belastingjaar wordt benoemd (b. v. tot burge-meester) op een traktement van minder dan *f* 650, wordt hij niet belastingplichtig. Dit is wel eenigszins in strijd met de tarieven onder art. 9 B opgenomen, waar de belastingplicht in dergelijke gevallen reeds aanvangt bij *f* 250 of *f* 300.

Men houde overigens in het oog, dat door vermeerdering van inkomsten, b. v. door verhooging van bezoldiging van *f* 800 tot *f* 700, in den loop van het jaar de belastingplicht eveneens kan ontstaan (tarief A).

- § 3 b. 4. Wanneer b. v. een gepensioneerde met *f* 1000 pensioen zich na 1° Mei hier te lande vestigt, is hij niet belastingplichtig (art. 3 § 6), tenzij hij tevens in de vermogensbelasting wordt getroffen (verg. art. 9, tarieven B). Is dit niet het geval en bedroeg zijn pensioen *f* 1500, dan zou hij in de belasting vallen, doch voor elke vermeerdering in den loop van het jaar geen verhooging van belasting schuldig zijn. Anders ware het, indien, bij de zoo even onderstelde *f* 1000 pensioen, nog inkomsten werden gevoegd, die den belastingplicht in den loop van het jaar deden ontstaan.
- § 3 c. 5. Bekleedt men hier te lande reeds eene bezoldigde betrekking en gaat men in den loop van het belastingjaar in een bezoldigd Staatsambt over buiten het Rijk, dan zal van den aanslag als belastingplichtige volgens art. 1 a ontheffing kunnen gevraagd worden op grond van art. 38, 2^e zinsn.
- § 3 d. 6. De woorden: „bij den aanvang van haren dienst op Nederlandsch grondgebied” sluiten in zich het geval, dat eene bestaande lijn wordt overgenomen.
- § 3 f. 7. In verband met § 4 zullen de buitenlandsche handelsreizigers, onderworpen aan tarief C van art. 9, *f* 15 te betalen hebben, ongeacht het tijdstip, waarop zij in het belastingjaar hun bedrijf hier te lande aanvangen. Iemand, die in April voor het eerst bestellingen opneemt, betaalt bijgevolg evenveel als een ander die wellicht reeds bij den aanvang van het jaar daarvoor werkzaam is. De Minister zag in de bepaling echter geen onbillijkheid, „omdat de laatstgenoemde misschien zijn bezoek nooit herhaalt en men dus, wilde men een ander systeem volgen, voor ieder naar het aantal dagen zou moeten rekenen. Eene rekening, die echter aan nauwkeurige contrôle zou ontsnappen.”

Art. 12. § 1. De belasting wordt geheven ingevolge aangiften der belastingplichtigen of hunne vertegenwoordigers op beschrijvingsbiljetten.

Er zijn beschrijvingsbiljetten A, B en C.

Biljet A is bestemd tot aangifte:

I. van den naam, de voornamen en de woonplaats of plaats van vestiging van hen, door wie de aangifte geschiedt; voorts van den naam, de voornamen en de woonplaats of plaats van vestiging van hen, op wie de aangifte betrekking heeft, alsmede van hunne bedrijven, beroepen, bezoldigde ambten, waar-

digheden, bedieningen, betrekkingen en verdere bronnen van inkomsten bedoeld bij art. 2 § 1, art. 5 §§ 3 en 4 en art. 6 § 5;

II. van bijzonderheden, niet ontleend aan kasboeken, balansen of winst-en-verliesrekeningen, waarvan de kennis gevorderd wordt tot beoordeeling van den aard en den omvang der bedrijven, beroepen, bezoldigde ambten, waardigheden, bedieningen en betrekkingen hierboven bedoeld;

III. wanneer een beroep of bedrijf wordt uitgeoefend in vennootschap of maatschap met anderen, van den naam en de woonplaats dezer personen, voor zooverre zij beheerende of hoofdelijk aansprakelijke vennoten zijn. Wanneer er commanditaire vennoten zijn, wordt daarvan melding gemaakt;

IV. voor hen, die tevens biljet *B* ontvangen, van het percentsgewijs bedrag der afschrijvingen bedoeld bij art. 3 § 2 en van het bedrag der als kosten ingevolge art. 3 § 4 berekende huur of huurwaarde;

V. in de gevallen bedoeld bij art. 2 § 2, van het vermogen van den belastingplichtige opgevat en berekend volgens de wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223).

Biljet *B* is uitsluitend bestemd tot aangifte van inkomsten of ontvangsten, belastbaar volgens deze wet.

Biljet *C* is bestemd tot aangifte van de uitkeeringen of uitdeelingen waarover ingevolge art. 5 §§ 1 en 2 en art. 6 § 2 belasting verschuldigd is.

De formulieren voor de biljetten worden bij algemeenen maatregel van bestuur vastgesteld.

§ 2. Biljet *A* wordt uitgereikt:

§ 27. 1°. Aan alle binnen het Rijk wonende of gevestigde personen of lichamen, die geacht worden hetzij uit eigen hoofde, hetzij als gemachtigde, vertegenwoordiger of tusschenpersoon voor anderen, op 1 Mei belastingplichtig te zijn.

§§ 10, II, 36, 41. Wordt eene onderneming door meer dan een in Nederland wonenden hoofdelijk aansprakelijken vennoot onder eene firma gedreven, zoo geschiedt de uitreiking van biljet *A* ook aan die firma, ter vermelding der bijzonderheden bedoeld bij § 1 I—IV van dit artikel, voorzoo veel zij de door die firma gedreven onderneming betreffen. Ten blijke dat zij met den inhoud instemmen zijn alle in Nederland gevestigde hoofdelijk aansprakelijke vennoten gehouden de aangifte met hun eigen

naam te onderteekenen. Bij hunne individueele aangifte op biljet *A* kunnen zij naar deze aangifte verwijzen;

2°. aan de in het buitenland gevestigden, die op 1 Mei persoonlijk of als gemachtigde hier te lande een bedrijf, beroep, ambt, waardigheid, bediening of betrekking uitoefenen en geacht worden belastingplichtig te zijn.

De uitreiking van biljet *A* geschiedt echter niet aan dezulken die alleen belastingplichtig zijn naar uitkeeringen of uitdeelingen, noch aan hen voor wie, ingevolge art. 7 §§ 3, 4 en 5, de belasting verschuldigd is in de persoon van een ander.

Biljet *B* wordt uitgereikt:

1°. aan alle in het Rijk wonenden aan wie biljet *A* wordt uitgereikt, voor zooverre:

a. zij geacht worden in de vermogensbelasting belastingplichtig te zijn;

b. hunne inkomsten, ongerekend die uit vermogen, hoofdzakelijk geacht worden te bestaan uit vaste traktementen en andere inkomsten bedoeld bij art. 4 § 1;

c. zij in het vorige belastingjaar naar een bedrag van f 2000 of meer in deze belasting waren aangeslagen;

d. zij den ontvanger der directe belastingen uiterlijk op §§ 31, 38. 15 Mei hunnen wensch om een biljet *B* te ontvangen schriftelijk hebben kenbaar gemaakt;

2°. aan hier te lande gevestigde stichtingen en sociëteiten aan wie een biljet *A* wordt uitgereikt;

3°. aan allen die een Nederlandsch Staatsambt uitoefenen buiten het Rijk zonder daar aan persoonlijke lasten onderworpen te zijn;

4°. aan spoorwegondernemingen in het buitenland gevestigd, wier exploitatie zich op Nederlandsch grondgebied uitstrekt;

5°. aan in het buitenland gevestigden, die hier te lande door tusschenkomst van gemachtigden hier gevestigd, overeenkomsten aangaan tot brand-, zee-, levens- of andere verzekering;

6°. aan andere in het buitenland gevestigden die op 1 Mei hier te lande een bedrijf, beroep, ambt, waardigheid, betrekking of bediening uitoefenen, waarvoor zij kantoren of andere vaste inrichtingen bezigen of waaraan vaste inkomsten, niet bestaande uit dag- of weekloon, verbonden zijn;

7°. aan in het buitenland gevestigden, die herhaaldelijk stoffen of kleedingstukken, sieraden, meubelen, speelgoed, voe-

dings- en genotmiddelen en andere dergelijke artikelen in koop toezenden aan niet daarin handeldrijvenden hier te lande door bemiddeling van hier te lande gevestigde tusschenpersonen.

Aan de onder 3°., 5°., 6°. en 7°. bedoelden worden slechts dan biljetten uitgereikt, wanneer zij geacht worden op 1 Mei belastingplichtig te zijn.

De biljetten bestemd voor de sub 4°. bedoelden worden uitgereikt aan hunne vertegenwoordigers bij de Nederlandsche

§ 27. Regeering; die voor de sub 5°. en 7°. bedoelden, aan hen in wier persoon de belasting verschuldigd is. Oefenen de sub 6°. genoemden hun bedrijf of beroep door hier te lande gevestigde gemachtigden uit, dan geschiedt de uitreiking aan die gemachtigden.

§§ 19-21, 3-25, 38. De biljetten worden uiterlijk in Juli door of vanwege den ontvanger der directe belastingen uitgereikt.

§ 17. Of een biljet of biljetten zullen worden uitgereikt beoordeelt de hoofdamttenaar der directe belastingen bedoeld in art. 19. Over de vraag of iemand geacht moet worden in de vermo-

§ 12. gensbelasting belastingplichtig te zijn raadpleegt hij den inspecteur der registratie, wiens advies door hem wordt gevolgd.

Biljet C wordt uitgereikt:

1°. aan de vennootschappen, vereenigingen en maatschappijen bedoeld bij art. 1b;

2°. aan de boekhouders van reederijen bedoeld bij art. 7 § 1;

3°. aan de hier te lande wonende beheerende vennoten bedoeld bij art. 7 § 2;

tot aangifte te zijner tijd van de uitkeeringen of uitdeelingen, voor welke naar deze wet de belasting verschuldigd is.

De uitreiking geschiedt bij het begin van het belastingjaar, desgevorderd in meer dan één exemplaar.

§ 3. Ieder aan wien een beschrijvingsbiljet is uitgereikt, 33, 34. hetzij voor hem persoonlijk of als belastingplichtig voor anderen, is gehouden de daarin gestelde vragen duidelijk, stellig en zonder voorbehoud naar waarheid te beantwoorden en het met zijne naamteekening te bekrachtigen.

Hij aan wien een biljet is gezonden, en die over het loopend belastingjaar in eene andere gemeente van het Rijk is aangeslagen of dáár reeds aangifte heeft gedaan, vermeldt dit op het biljet, met opgaaf van den naam dier gemeente, onverminderd zijne verplichting tot aangifte in het geval, bedoeld bij art. 14 § 4.

De aangifte voor hier te lande gevestigde naamlooze vennootschappen, commanditaire vennootschappen op aandelen, coöperatieve of andere vereenigingen, onderlinge verzekering-maatschappijen, sociëteiten en stichtingen, geschiedt door de hier te lande gevestigde bestuurders of beheerende vennoten; die van spoorwegondernemingen bedoeld bij art. 1f, door haren vertegenwoordiger bij de Nederlandsche Regeering.

§ 27. § 4. De beschrijvingsbiljetten worden uitgereikt ter plaatse waar ingevolge art. 17 de aanslag geschiedt.

De voor eene firma bestemde biljetten A worden echter uitgereikt ter plaatse, waar deze haren zetel heeft.

§§ 31, 35, 37, 38. Voor belastingplichtigen aan wie geen biljetten worden uitgereikt, alsmede voor alle belastingplichtigen die geen biljetten hebben ontvangen of wier biljetten in het ongereede zijn geraakt, worden biljetten kosteloos verkrijgbaar gesteld, zoowel bij de ontvangers der directe belastingen als op de secretariën der gemeenten.

§§ 1 en 2. 1. Op de gronden in de Mem. van Toelichting der vermogensbelasting uiteengezet (ontleend aan de ervaring in Pruisen bij de heffing der inkomstenbelasting opgedaan), is ook voor de bedrijfsbelasting eigen aangifte de algemeene regel. Daarop is nochtans eene belangrijke uitzondering gesteld. „De ondergeteekende” — aldus de Minister in de Mem. van toelichting — „heeft zich nimmer kunnen vereenigen met het denkbeeld om aangiften te verlangen van hen, van wie in den regel niet verwacht kan worden, dat zij tot nauwkeurige aangifte, van hetgeen de fiscus weten moet, in staat zijn. Men zou te ver gaan door onder de zulken allen te begrijpen, wier inkomsten gering zijn. Een kantoorbediende b.v., al is zijn inkomen nog zoo klein, kan het bedrag daarvan zeer wel opgeven. a) Tot de hier bedoelde groep behooren alleen de kleine winkeliers, de kleine werkbazen en dergelijken. In vele, misschien wel in de meeste gevallen, houden deze personen geen boek, niet althans met zooveel nauwkeurigheid als noodig is, om hen tot eene juiste aangifte hunner winsten in staat te stellen. Daar de grens ergens moet getrokken worden, scheen dit het eenvoudigst, haar te trekken bij het punt, waar de vrijstelling van de vermogensbelasting begint. Van kleine bazen en winkeliers en dergelijken, die geen f13000 bezitten, zal dus, naar de bepalingen van dit ontwerp geen eigen aangifte gevraagd worden; zij worden gebracht onder het régime van den ambts-halven aanslag”. b)

„Maar zal men bij dien aanslag niet in den blinde tasten, zoo dient men eenige gegevens te bezitten, naar welke men kan oordeelen.”

„Ten einde die te verkrijgen — en zoodanige gegevens kunnen ook in andere gevallen noodig zijn, daar ambtshalve aanslag mede

kan voorkomen tegenover hen, die hooger staan op de maatschappelijke ladder — is in art. 12 voorgesteld, om tweeërlei beschrijvingsbiljetten in te voeren, een biljet A en een biljet B.

Het beschrijvingsbiljet A moet inzonderheid dienen tot aangifte van allerlei zaken, waarvan de kennis belang heeft ter beoordeeling van de winst, die de belastingplichtige trekt uit zijn bedrijf. Men zal dit biljet inrichten naar gelang van de behoeften; de inrichting moet zóó zijn, dat de beteekenis en de omvang der zaak daaruit kunnen blijken. c) Het zal worden toegezonden aan iedereen, die geacht wordt belastingplichtig te zijn, dus ook aan hem, wien geen aangifte van belooning of winst wordt gevraagd. Voor deze laatste aangifte is uitsluitend biljet B bestemd."

"Ten aanzien derzulken, die biljet B niet ontvangen, werkt de nu voorgestelde belasting als een enkelvoudige income-tax. Daar zij niet in de vermogensbelasting zijn aangeslagen, zal te hunnen aanzien hoofdzakelijk onderzocht behooren te worden, of hun geheele inkomen het vrijgestelde minimum overschrijdt, en zoo ja, hoeveel het bedraagt. Want een te hooge of te lage schatting van hun vermogen heeft, zoo slechts hun inkomen nauwkeurig is geschat, op het bedrag van hun aanslag geen invloed. Een winkelier b.v. heeft f 1500 zuiver inkomen en zijn vermogen is f 10000, maar door onbekendheid met dit laatste neemt de fiscus aan, dat het niet meer dan f 6000 bedraagt. Nu zal te lage schatting van het vermogensinkomen daaruit volgen, maar juist daarom ook te geringen aftrek voor rente van het bedrijfsinkomen, zoodat het een het ander compenseert."

"Daarom is het onderzoek naar de hoegrootheid van het vermogen dezer personen niet overbodig — bij biljet A wordt zelfs aangifte daarvan gevorderd. Nog meer beteekenis echter heeft de kennis van hun geheele inkomen. Ter verkrijging dezer kennis zal gelet worden op hunne verteringen, hunne levenswijze, voorts op de gegevens bij de invulling van biljet A verstrekt. Hun aanslag zal dus meest gegrond zijn op uiterlijke kenteekenen, kenteekenen evenwel, die niet in de wet omschreven zijn — iedere poging tot zoodanige omschrijving is steeds mislukt — maar op die kenteekenen, welke licht geven voor elk bijzonder geval". d)

a) Zij, die hoofdzakelijk vaste traktementen of andere inkomsten hebben, bedoeld bij art. 4 § 1 zijn *altijd*, ongerekend hun vermogen, tot opgave daarvan verplicht en ontvangen dus ook biljet B.

b) Zijn zij in het *vorige* belastingjaar naar een bedrag van f 2000 of meer in de bedrijfsbelasting aangeslagen (voor 1894-95 werkt deze bepaling dus niet), dan bestaat de verplichting tot aangifte der inkomsten wel. Deze bepaling is in de wet gebracht op een aangenomen amendement van den heer HINTZEN.

c) Tegen vaststelling der formulieren bij de wet maakte de Minister bezwaar, omdat de handen der Administratie daardoor te veel zouden zijn gebonden, waar de ervaring nog zooveel te leeren zal geven en wijziging langs meer eenvoudigen weg wenschelijk blijft. Intusschen voldeed de Minister aan het te kennen gegeven verlangen in het Voorl. Verslag en gaf hij in de Mem. van Antwoord omtrent hetgeen bij biljet A zal worden gevraagd — en waarvan de strekking in het gewijzigd ontwerp scherper werd uitgedrukt — de volgende inlichting:

»Ten eerste zou eene specificatie verlangd moeten worden van de

verschillende bronnen, waaruit het belastbaar inkomen vloeit, natuurlijk zonder opgaaf der inkomsten zelve. Men zal dus moeten vermelden, welke bedrijven, beroepen en ambten men uitoefent; of men commissaris is in eene zaak, commanditair in eene buiten- of binnenlandsche onderneming; of men soms tijdelijke werkzaamheden verricht, waarvoor men beloond wordt en van welken aard die zijn; of men pensioen, wachtgeld, lijfrente of periodieke uitkeeringen krachtens huwelijkscontract, toelagen van buitenslands gevestigden ontvangt. Kortom, men zal eene lijst hebben in te vullen, waaruit blijkt langs welke kanalen het belastbaar inkomen genoten wordt. Uitlokking van geheimen moet daarbij zooveel mogelijk worden vermeden. De vragen moeten voor deze afdeeling zoo worden geformuleerd, dat zij beantwoord kunnen worden met *ja* of *neen*; die alleen uitgezonderd, welke betrekking hebben op feiten, op welker geheimhouding niemand prijs stelt. Aan een kantoorbediende b. v. zal gevraagd kunnen worden, wie zijn vaste patroon is. Het doel is, aan de Administratie een leidraad te verschaffen, inzonderheid bij ambtshalven aanslag en tevens den belastingplichtige indachtig te maken aan hetgeen hij desgevorderd bij invulling van *B* moet in aanmerking nemen; maar hierbij alles te vermijden wat aan de wet een odieus karakter geven en dus hare goede werking belemmeren zou. Ten tweede kunnen speciale vragen gericht worden tot hen, die voor eigen rekening zaken doen. Van elke onderneming afzonderlijk worde gevraagd, sedert wanneer de belastingplichtige haar drijft en of zij reeds vroeger door anderen is gedreven, de naam van elke gemeente, waar zij eigen kantoren of vaste inrichtingen heeft, de namen en woonplaatsen der overige beheerende venooten, als die er zijn; of er vreemd kapitaal (commanditair of ander) vast in de zaak is belegd; het getal der verschillende geëmployeerden, gesplitst naar de categoriën hunner werkzaamheden (kantoorbedienden, winkelbedienden, fabriekarbeiders, enz.); indien er stoomwerktuigen of andere toestellen zijn, hun aantal, enz. Voorts zullen de vragen worden gedaan, die de wet zelve voorschrijft."

»De opsomming van dit een en ander zal reeds voldoende zijn, om aan te toonen, hoe bezwaarlijk de inhoud van biljet *A* reeds nu in eene wet zou kunnen worden opgenomen. Na eenige jaren zal het misschien mogelijk zijn, thans zou het stoornis kunnen geven."

»De vraag, of de verplichting tot aangifte van den eenen belastingplichtige zal gebruikt worden om voor de inkomsten van anderen gegevens te verkrijgen — in het Voorl. Verslag gesteld — wordt ontkennend beantwoord. Wel zal hetgeen de een meêdeelt, dikwijls van zelf tot controle strekken van den ander (bij firmanten, bijv.), maar dat wordt vermoedelijk met de gestelde vraag niet bedoeld."

»De ondergeteekende hecht er groote waarde aan, dat de verplichting tot invulling van biljet *A* behouden blijve. Vele aangiften voor inkomstenbelastingen zijn te laag, doordien sommige bronnen van inkomsten uit het oog worden verloren: dat uit het oog verliezen wordt onwaarschijnlijk, wanneer den belastingplichtige vragen als de bovenbedoelde worden voorgelegd. Bij discussiën over biljet *B* kan biljet *A* op den voet worden gevolgd. Komen bronnen van inkomen, die te vermelden waren, op dit laatste biljet niet voor en blijkt dit aan de Administratie, dan zal zij dat verzuim in aanmerking nemen bij haar optreden tegenover den belastingplichtige."

»Ook de verdere bijzonderheden, waarvan zoo even melding is gemaakt, hebben belang. Niet, natuurlijk, wanneer zij onoordeelkundig worden gebruikt. Het oude stelsel, belasting naar wettelijk aangewezen kenteekenen, is voor goed veroordeeld. Maar in een groot aantal gevallen geeft de kennisneming van feiten als de bedoelde zeer veel licht. In zaken, die aan weinig risico zijn blootgesteld, waar bijv. op bestelling wordt gewerkt, beslist de omvang der onderneming voor een goed deel over hare winstgevendheid, en schoon het der Administratie ook dan natuurlijk niet gelukken zal die winstgevendheid, door

van den omvang der zaak eenigermate kennis te nemen, nauwkeurig te bepalen, grove onwaarachtigheden in de aangifte zullen haar toch niet ontgaan."

»Daarbij moet gedacht worden aan den aftrek van rente over het aangewende kapitaal. In zeer vele gevallen blijkt van de uitgebreidheid der aangewende kapitalen door waarneming van zichtbare feiten zeer veel. Bij den ambtshalven aanslag, die op allen, wien geen biljet *B* wordt uitgereikt, zal worden toegepast, moet de Administratie derhalve met die feiten bekend worden gemaakt en de invulling van biljet *A* is daartoe het begin."

»Ten aanzien van biljet *B* zij het volgende opgemerkt. Het ligt in de bedoeling dat biljet zóó in te richten, dat hier weinig bijzonderheden worden gevraagd. Men zal ruime groepen van inkomsten kunnen maken, zoodat de belastingplichtige zekere posten bijeen kan voegen. Doch hoever men hierin kan gaan, zal de ervaring moeten leeren, en zoo wordt ook voor de vaststelling van dit biljet het vertrouwen gevraagd, dat door de aanneming van art. 15 der vermogensbelasting der Regeering reeds eenmaal is betoond."

d) De kenteekenen, waarvan hier wordt gesproken, zijn geen maastaf voor de heffing, doch louter kenbronnen, bloot eene aanwijzing voor vermoedelijke inkomsten. Blijken zij bedriegelijk te zijn geweest, dan wordt de belasting niet overeenkomstig hare aanwijzingen geregeld. Daarvoor zijn allerlei waarborgen aan de belastingplichtigen gegeven.

2. Bij K. B. van 18 April 1894 (Stbl. n°. 55) zijn de formulieren der biljetten *A*, *B* en *C* vastgesteld. Daarbij is eene zeer gemakkelijk te onthouden onderverdeeling tot stand gebracht naar de litterae van art. 1 der wet en met toevoeging van een cijfer, waar de soort der vragen aan de belastingplichtigen te doen, nog eene nadere onderverdeeling van dezelfde littera noodig maakte. Zoo heeft men biljet:

Aa^1 en Ba^1 (art. 2),

Aa^2 (art. 12 § 2, firma's),

Cb (art. 5 § 1),

Ab en Bb (art. 5 § 3),

Cc (art. 5 § 2),

Ac en Bc (art. 5 § 4),

Bd (art. 6 § 1),

Ce (art. 6 § 2),

Bf (art. 6 § 3),

Ag en Bg (art. 6 § 4),

Ah^1 en Bh^1 (art. 6 § 5, 1° zinsn.),

Ah^2 en Bh^2 (art. 6 § 5, 2° zinsn., litt. a),

Ah^3 en Bh^3 (art. 6 § 5, 2° zinsn., litt. b),

Ai en Bi (art. 6 § 6),

Ak (Art. 9 C).

Verder raadplege men hierbij bl. 42/43 der Inleiding. a)

a) De uitreiking der biljetten geschiedt naar de verschillende qualiteiten in welke men aangifte doet, zooals trouwens de bovenstaande onderscheiding der formulieren dit reeds aanwijst. Treedt men b. v. als tusschenpersoon op in het geval van art. 1, litt. i, dan ontvangt men zoowel in die qualiteit de biljetten Ai en Bi als voor zich zelf biljet Aa^1 met of zonder biljet Ba^1 . Zoo ook ontvangt c. q. een voogd als

wettelijk vertegenwoordiger van minderjarigen (zie art. 7 § 5) in deze hoedanigheid en voor zich zelven biljetten. Naamlooze vennootschappen, enz. aan wie overigens alleen biljet Cb wordt uitgereikt, kunnen gemachtigde zijn voor buitenlandsche ondernemingen en ontvangen dan tevens b. v. de biljetten Ah¹ en Bh¹.

§ 1, IV. 3. In weerwil van de bedenking in het Voorl. Verslag geopperd, werd de uitdrukking „percentsgewijs bedrag der afschrijvingen” behouden. Om de beteekenis eener afschrijving te beoordeelen, zeide de Minister, moet men weten, hoeveel percenten zij bedraagt. Dat die percenten berekend worden van de waarde der zaak, waarop afgeschreven wordt, spreekt van zelf.

4. Het geval b.v., dat een fabrikant eene verouderde machine buiten werking stelt en mitsdien de waarde geheel afschrijft, behoort niet tot dezulke, waarvan in art. 3 § 2^e sprake is. Daar worden alleen genoemd „de afschrijvingen noodzakelijk tegenover vermoedelijke waardevermindering van eigendommen, uitsluitend voor bedrijf, beroep of ambt aangewend”. Doch wanneer een fabrikant eene machine buiten werking heeft gesteld, is er geen vermoedelijke waardevermindering van aangewend, maar van geconstateerde waardevermindering van niet langer aangewend eigendom.

5. De verplichting tot aangifte van het percentsgewijs bedrag der afschrijvingen is naar aanleiding van een door de Commissie van Rapporteurs voorgesteld, en door den Minister overgenomen amendement, beperkt tot hen, die tevens biljet B ontvangen. Ten aanzien van hen, die ambtshalve en dus naar uiterlijke kenteken worden aangeslagen, kwam het der Commissie eenvoudiger voor en meer bevorderlijk aan de duidelijkheid, om die opgave niet te eischen, te meer, daar bijzonderheden, ontleend aan kasboeken, balansen of winst- en verliesrekeningen, niet behoeven te worden opgegeven (zie sub II dezer §).

§ 2. 6. Zij, wier uitdeelingen of uitkeeringen belast zijn, ontvangen alleen biljet C, dat in het begin van het belastingjaar wordt uitgereikt a), desgevorderd in meer dan een exemplaar, omdat er ook voorloopige uitdeelingen of uitkeeringen kunnen geschieden, waarvan dan aangifte moet worden gedaan. Doet b.v. eene naamlooze vennootschap hare eerste uitdeeling onder deze wet in April 1895, dan kan zij daarvoor het biljet gebruiken, dat haar in Mei 1894 is toegezonden.

a) De uitreiking in het begin van het belastingjaar was hier noodig, met het oog op de bepaling van art. 16.

7. Het eenige nadeel, dat voor iemand kan ontstaan, die ten onrechte is gerangschikt onder dezulken, die slechts biljet A ontvangen, is te hooge aanslag en daarvan kan hij in beroep komen eerst bij de Commissie, later desnoods bij den Raad (art. 25 § 1). Voorts zij opgemerkt, dat volgens § 4 voor ieder de gelegenheid openstaat, om zich een biljet B te verschaffen. Wie den in deze § genoemden termijn laat voorbijgaan, verbeurt geen enkel recht; hem wordt alleen biljet B niet „uitgereikt” en hij moet het dus afhalen bij den Ontvanger of aan de gemeente-secretarie. a)

a) De aanslag wordt echter in dit laatste geval niet vastgesteld door de commissie van aanslag, maar door het college van zetters. Verg. art. 19.

8. Volgens het aangeteekende in de Mem. van Antwoord ligt het niet in de bedoeling, zonder dringende noodzakelijkheid, den uitersten termijn van uitreiking der biljetten in Juli af te wachten, doch ontstond door den omvang van het werk in den beginne eenige vertraging, dan zou men gedekt willen zijn door eene wetsbepaling. Bovendien is die termijn ook gekozen met het oog op de raadpleging van den inspecteur der registratie. a)

a) Er is geen overwegend bezwaar, reeds dadelijk tot vaststelling van den aanslag in de bedrijfsbelasting over te gaan, wanneer het vermogen beneden f 13000 of meer dan f 200000 bedraagt, of indien omtrent de hoegroothed van iemands vermogen geen twijfel bestaat. Het beroep volgens art. 23 of de herziening, bedoeld bij art. 21 § 4, blijven altijd middelen van redres.

9. De firma's als zoodanig ontvangen geen biljet B, maar wel biljet A. a) Daardoor wordt aan de verschillende firmanten de moeite bespaard van elk voor zich dezelfde mededeelingen te doen. Zij kunnen dan op hunne eigene aangifte A naar het gemeenschappelijk biljet verwijzen. b)

a) Volgens het eerste ontwerp ontvingen de firma's ook een biljet B en kon op verzoek splitsing van den aanslag worden toegestaan. Bij het gewijzigd ontwerp verviel deze bepaling en daarmede ook het betreffende artikel 10 in het eerste ontwerp.

b) Deze eigene aangifte kan overigens nog bronnen van inkomsten behelzen, die elke vennoot voor zich heeft te vermelden, evenals de opgave van vermogen.

§ 3. 10. Luidens de Mem. van Antwoord voorziet de 2^e zinsn. ook in het geval, dat een buitenlander in den loop van het belastingjaar ingezetene wordt. Dan blijft zijne verplichting tot hernieuwde aangifte „onverminderd”. Voorts wordt in de 3^e zinsn. gezegd, wie aangifte moeten doen voor Nederlandsche naamlooze vennootschappen, enz. a)

a) Verg. hierbij art. 7.

§ 4. 11. Het ligt voor de hand, dat de beschrijvingsbiljetten moeten worden uitgereikt ter plaatse, waar de aanslag geschiedt, doch voor firma's, ter plaatse, waar zij haren „zetel” hebben. Wat onder dit laatste woord is te verstaan, werd toegelicht bij art. 6 § 2.

12. De laatste zinsnede dezer § is algemeen. Zij slaat dus ook op biljetten B, zooals de Minister in de Mem. van Antwoord op het Voorl. Verslag der Eerste Kamer opmerkte.

Art. 13. § 1. De dag waarop met de uitreiking van de §§ 18, 19. beschrijvingsbiljetten zal worden begonnen, wordt door den Commissaris der Koningin in de provincie bepaald en door het gemeentebestuur ter algemeene kennis gebracht.

De biljetten A en B worden na twintig dagen door of vanwege den ontvanger teruggehaald, indien zij niet reeds ter-

§§ 26, 28-30, 32, 38. stond na de uitreiking ingevuld en onderteekeend aan dezen of zijn gemachtigde zijn teruggeven of vóór het verstrijken van den hierboven bedoelden termijn ten kantore van den ontvanger zijn bezorgd. Zij kunnen worden afgegeven in gesloten omslag en een ontvangbewijs kan worden geëischt.

De hierboven bedoelde termijn kan door den hoofdamttenaar der directe belastingen bedoeld bij art. 19 worden verlengd.

§ 2. Indien hij, aan wien biljetten zijn uitgereikt, of die, ook zonder dat hem biljetten zijn uitgereikt, tot het doen van aangifte verplicht is, niet in staat mocht zijn om aangifte te doen, kan dit door een ander, namens hem, worden gedaan, hetzij krachtens schriftelijke volmacht, hetzij op schriftelijke vergunning van den hoofdamttenaar der directe belastingen bedoeld bij art. 19. Volmacht of vergunning worden in die gevallen aan de aangifte gehecht.

§ 22. § 3. Indien iemand verklaart niet te kunnen schrijven, geschiedt de invulling der biljetten op zijn verlangen en met vermelding der reden kosteloos door den ontvanger of zijn gemachtigde, die daarna de aangifte, na voorlezing, namens den belastingplichtige in tegenwoordigheid van een getuige onderteekent. De getuige onderteekent mede.

§ 1. 1. Daar de ervaring bij de uitvoering der wet op de vermogensbelasting, volgens den Voorzitter der Commissie van Rapporteurs, reeds had geleerd, dat de termijn van 20 dagen voor de terughaling der biljetten niet te lang is, gaf de heer BOOL aan zijne opmerking, om in het belang eener geregelde administratie dien termijn te verkorten, geen verder gevolg. a)

a) De verlenging geschiedt op verzoek van den belanghebbende of wel ambtshalve, hetgeen eveneens geldt voor de termijnen in art. 14 § 2 en § 4, laatste zinsn.

§ 2. 2. De bepaling, dat de aangifte ook zonder speciale volmacht kan geschieden op vergunning van den hier bedoelden hoofdamttenaar, kwam in het eerste ontwerp niet voor. a)

a) Het verleenen der vergunning is overgelaten aan de prudentie van den hier bedoelden hoofdamttenaar. De vrouw kan b. v. wel gemachtigd worden, de aangifte te doen bij afwezigheid van haren man, doch wordt ze niet „mans" genoeg geacht, om deze taak naar behooren te vervullen, dan is het, ter voorkoming van latere bezwaren, verstandig, om de machtiging niet te geven. Verg. ook art. 42.

Art. 14. § 1. Allen die op 1 Mei uit eigen hoofde of als gemachtigde, vertegenwoordiger of tusschenpersoon belastingplichtig zijn, zijn gehouden uiterlijk binnen twee maanden na den dag, door den Commissaris der Koningin in de provincie voor het begin van de uitreiking der beschrijvingsbiljetten be-

paald, hunne aangifte in den voorgeschreven vorm op biljet 4 in te dienen, bijaldien zij dit biljet 4 niet hebben ontvangen of het niet is teruggehaald.

Dit voorschrift is niet van toepassing op hen die een Nederlandsch Staatsambt uitoefenen buiten het Rijk, op de spoorwegondernemingen bedoeld bij art. 1 f, op dezulken die alleen belastingplichtig zijn naar uitkeeringen en uitdeelingen, noch op hen voor wie ingevolge art. 7 §§ 3, 4 en 5 de belasting verschuldigd is in de persoon van een ander.

§ 35. De indiening geschiedt ten kantore van den ontvanger der directe belastingen, ter plaatse waar zij ingevolge art. 17 moeten worden aangeslagen; of indien aldaar geen zoodanig ontvanger gevestigd is, bij het bestuur der gemeente.

Het gemeentebestuur zendt de aangiften onverwijld aan den ontvanger der directe belastingen tot wiens kantoor de gemeente behoort.

§ 2. De hierboven bedoelde termijn kan door den hoofdambtenaar der directe belastingen bedoeld bij art. 19 worden verlengd.

§ 29. § 3. Belastingplichtigen, wier winstaangifte afhangt van de nog vast te stellen balans der onderneming, kunnen voorlopig volstaan met de beantwoording van het beschrijvingsbiljet 4, en biljet B, indien hun dit is uitgereikt, voor memorie invullen. In dit geval zal echter die aangifte moeten volgen binnen acht dagen na den termijn voor die vaststelling bepaald, waartoe hun desverlangd de vereischte formulieren kosteloos worden verstrekt.

§§ 31, 35, 36. § 4. Bij aanvang van belastingplichtigheid in den loop van het belastingjaar doet hij, die uit eigen hoofde of voor anderen belastingplichtig is, binnen vier weken daarvan onder vermelding van zijn adres en den grond zijner belastingplichtigheid schriftelijk aangifte ten kantore van den ontvanger der directe belastingen in de gemeente, waar hij ingevolge artikel 17 zal worden aangeslagen, of, indien aldaar geen zoodanig ontvanger gevestigd is, bij het bestuur der gemeente.

§§ 31, 38. Het bestuur der gemeente zendt in het laatste geval die aangifte onverwijld aan den ontvanger der directe belastingen, tot wiens kantoor de gemeente behoort.

Daarop worden hem aangeteekend per post het biljet of de biljetten toegezonden, die hij ingevolge artikel 12 § 2 zou ontvangen hebben, bijaldien zijn belastingplicht reeds op 1 Mei

had bestaan. Behoort hij tot de belastingplichtigen bedoeld bij artikel 1 *a* of tot de gemachtigden van belastingplichtigen bedoeld bij art. 1 *h*, aan wie het biljet *B* niet wordt uitgereikt, §§ 31, 38. doch wenscht hij dit biljet niettemin te ontvangen, zoo maakt hij dezen wensch schriftelijk kenbaar aan den ontvanger of het gemeentebestuur vermeld in het eerste lid dezer paragraaf, te gelijk met zijne daarbedoelde aangifte.

Hij bezorgt het biljet of de biljetten, desgevorderd tegen ontvangstbewijs, binnen drie weken na den dag der toezending ter plaatse waar hij de aangifte, vermeld in het eerste lid, heeft gedaan.

Het gemeentebestuur, dat het biljet of de biljetten ontving, zendt deze onverwijld aan den ontvanger.

Voorts is artikel 12 § 3 eerste en § 4 laatste lid hier van toepassing.

De in deze paragraaf genoemde termijnen kunnen door den hoofdamienaar der directe belastingen, bedoeld bij art. 19, verlengd worden.

§ 1. 1. Wie bij het uitreiken of terughalen der beschrijvingsbiljetten is overgeslagen, moet zich op dat verzuim niet kunnen beroepen, indien hij bevonden wordt belastingplichtig te zijn. Om te beoordeelen, of er verzuim is, bepaalt de wet eenen termijn en bij overschrijding, in art. 47 § 4 eene strafbedreiging. *a*) De dadelijke toepassing der strafbepaling achtten sommige leden luidens het Voorl. Verslag echter te streng en ware het huns inziens aan te bevelen vooraf eene waarschuwing te zenden, omdat velen onder de belastingplichtigen, die op de grens der belastbaarheid verkeerden, te goeder trouw zich van de aangifte ontslagen zullen rekenen.

De Minister bleef niettemin de bepaling onmisbaar beschouwen. De verplichting toch tot aangifte naar biljet *A* — en die bestaat volgens art. 12 § 2 voor al de in den aanhef genoemden — moet z. i. onvoorwaardelijk zijn, niet afhankelijk van het feit, of de belastingplichtigheid al of niet bekend is aan de Administratie. Er zijn altijd personen, die hunne belastingplichtigheid willen verbergen en dezulken moeten weten, dat zij, door niet aan te geven, eene boete kunnen beloopten. Vooral nu ambtenaren en vele anderen, wier belastingplichtigheid voor de Administratie nooit verborgen kan blijven, in deze belastingwet betrokken zijn, is eene bepaling als de voorgestelde dringend noodig.

„Hierbij komt” — aldus de Minister nog — „dat door allerlei oorzaken geschil kan ontstaan over de vraag, of de biljetten al of niet zijn uitgereikt en teruggehaald. De quaestie zal dikwijls niet uit te maken zijn, omdat het beweren van den een tegenover het ontkennen van den ander staat. Zoodanig geschil mag echter op de gehoudenheid tot aangifte geen invloed hebben.”

a) Is een beschrijvingsbiljet *A* uitgereikt of toegezonden, dan geldt bij niet-beantwoording der gestelde vragen, enz. de strafbepaling van

art. 47 § 3. Deze bepaling en die van art. 47 § 4 zien niet op biljet B. Verzuim van tijdige indiening of terugbezorging van dit biljet heeft alleen ten gevolge, dat men ambtshalve wordt aangeslagen, geen bezwaarschrift kan indienen bij de Commissie van aanslag, doch rechtstreeks in beroep moet komen bij den Raad van beroep (art. 25 § 2 jo art. 23). De belastingplichtige zal dan moeten *aantoonen*, dat zijn aanslag te hoog is, maar niettemin zal hij 25 o/o verhooging van den aanslag moeten bijbetalen (art. 29, 2^e zinsn. jo art. 30), tenzij art. 43 2^e lid met goed gevolg mocht worden ingeroepen.

2. Volgens art. 17, 1°, laatste lid, wordt voor rondtrekkenden of rondreizenden zonder vaste woonplaats daarvoor gehouden de plaats van het werkelijk verblijf. Daar zal dus de uitreiking van het beschrijvingsbiljet geschieden en dat biljet worden teruggehaald. Is de belastingplichtige daar niet te vinden, dan geldt dit artikel 14 § 1.

3. Volgens de 2° zinsn. dezer paragraaf ziet de 1° zinsn. o.a. niet op hen, voor wie ingevolge art. 7 §§ 3, 4 en 5 de belasting verschuldigd is in den persoon van een ander. De gemachtigden, vertegenwoordigers of tusschenpersonen zelf zijn dus van de verplichting in de 1° zinsn. niet bevrijd.

§ 2. 4. Verg. aant. 1 a op art. 13.

§ 3. 5. Aan belastingplichtigen, die op het tijdstip der beschrijving nog geen aangifte van winst kunnen doen, omdat hunne balans nog niet is opgemaakt, moet daarvoor uitstel worden gegeven. Dit uitstel behoeft echter niet verder te gelden dan acht dagen nadat de balans, volgens art. 8 Wetb. van Kooph. (binnen de zes eerste maanden van elk jaar) of volgens den bij de statuten gestelden termijn, moet zijn opgemaakt (Mem. v. Toel.). a)

a) Wordt biljet B niet tijdig ingediend, dan wordt de aanslag ambtshalve geregeld. Mocht vóór de vaststelling daarvan het biljet nog inkomen, dan kan evenwel van de beantwoording gebruik worden gemaakt voor den bedoelden ambtshalven aanslag.

§ 4. 6. Art. 12 § 2 werd tot bevordering der duidelijkheid zóó gesteld, dat daarin alleen is geregeld, hetgeen bij het begin van het belastingjaar te doen is. Vandaar, dat hier het een en ander moest voorkomen ten aanzien van hen, die eerst later belastingplichtig worden. Daarbij is getracht naar eene eenvoudige regeling. Men kon niet zoover gaan, om de beschrijvingsbiljetten onmiddellijk op aanvraag uit te reiken, omdat eerst dient vast te staan, welke die moeten zijn, maar de toezending geschiedt, zoodra de belastingplichtigen van het ontstaan en den grond hunner belastingplichtigheid kennis hebben gegeven, en wel aangeteekend per post, ter verkrijging van eene vaste dagteekening.

Van toepassing is verklaard art. 12 § 3, laatste lid (gehoudenheid om de gestelde vragen te beantwoorden) en § 4, laatste lid, (gelegenheid tot verkrijging van in het ongereede geraakte biljetten, enz.).

7. Verg. bij de laatste zinsn. dezer paragraaf aant. 1 a op art. 13.

Art. 15. § 1. Bij verandering van de bijzonderheden in biljet 4 vermeld, binnen twee maanden nadat het biljet is ingeleverd, wordt daarvan binnen veertien dagen door den aan-
 §§ 37, 38. gever schriftelijk kennis gegeven aan den ontvanger der directe belastingen in de gemeente waar de aanslag zal geschieden, of zoo daar geen zoodanig ontvanger gevestigd is, bij het bestuur der gemeente.

Het gemeentebestuur zendt deze kennisgeving onverwijld aan den ontvanger der directe belastingen, tot wiens kantoor de gemeente behoort.

§ 2. Ieder die optreedt als bestuurder of beheerend vennoot van eene hier te lande gevestigde vennootschap, onderlinge verzekeringmaatschappij, coöperatieve vereeniging, of van eene vereeniging of stichting die een bedrijf of beroep uitoefent, of als boekhouder eener hier te lande gevestigde reederij, is gehouden daarvan schriftelijk binnen ééne maand kennis te geven bij het bestuur der gemeente waar hij woont.

Het gemeentebestuur handelt met deze kennisgeving op de
 §§ 37, 38. wijze voorgeschreven in de laatste zinsnede der vorige paragraaf.

§ 1. 1. Opgave van de veranderingen in de bijzonderheden van het bedrijf, ofschoon daaruit geen nieuwe aanslag voortvloeit, was toch noodig, opdat de belastingplichtige bij de voor het toezicht noodzakelijke opneming dier bijzonderheden (verg. art. 44) niet in verzuim bevonden en strafschuldig worde krachtens art. 47 § 5.

In het eerste ontwerp bestond die verplichting zonder bepaalde termijn, doch luidens het Voorl. Verslag achtten vele leden het hoogst bezwaarlijk voor handel en industrie, indien men voortdurend van elke verandering in het bedrijf, het aanschaffen eener nieuwe machine, het aanstellen van eenen klerk meer, aangifte zou moeten doen. Om die reden werd in het gewijzigd ontwerp de bepaling in dien zin gewijzigd, dat de verplichting tot aangifte werd beperkt tot twee maanden, nadat het biljet is ingeleverd. De aanslag zal dan dikwijls nog niet zijn vastgesteld en dus kan de kennis dier veranderingen nog belang hebben.

Art. 16. Hier te lande wonende beheerende vennoten van Nederlandsche vennootschappen en maatschappen, als bedoeld in art. 6 § 2, en van de in art. 1 b bedoelde commanditaire vennootschappen op aandeelen, bestuurders van hier te lande gevestigde naamlooze vennootschappen, coöperatieve en andere
 §§ 37, 38. vereenigingen en onderlinge verzekeringmaatschappijen, als ook boekhouders van hier te lande gevestigde reederijen mogen niet tot het doen van uitdeelingen of uitkeeringen, waarover

volgens art. 5 §§ 1 en 2 en art. 6 § 2 belasting verschuldigd is, overgaan, alvorens daarvan aangifte gedaan en de over vroegere uitdeelingen of uitkeeringen verschuldigde belasting betaald te hebben.

Bij liquidatie mogen de hier bedoelde uitdeelingen of uitkeeringen niet geschieden, alvorens de daarover verschuldigde belasting is voldaan.

1. Aanvankelijk was bepaald, dat geene uitdeelingen of uitkeeringen mochten geschieden, alvorens de belasting daarvan was betaald. Zooals terecht in het Voorl. Verslag werd opgemerkt, kon dit tot gevolg hebben, dat de uitdeelingen wellicht ettelijke maanden werden vertraagd, indien omtrent het bedrag van den aanslag zich quaestiën voordeden. Het artikel werd dan ook in dien zin gewijzigd, dat, behoudens de verplichting tot voorafgaande aangifte, van de betaling der belasting over vroegere uitdeelingen of uitkeeringen slechts behoeft te blijken. Bij liquidatie echter moet de betaling der belasting voorafgaan, omdat in een dergelijk geval latere vordering van te laag geheven belasting bezwaar zou kunnen opleveren.

2. Het biljet C (zie art. 12 § 2, slot) in het begin van het belastingjaar uitgereikt, zoo noodig in meer dan een exemplaar, kan dienen voor de uitdeelingen en uitkeeringen, die in den loop van dat jaar zullen geschieden. Luidens art. 12 § 4, laatste zinsnede, zijn bij het niet ontvangen of het in het ongereede raken van een biljet steeds kosteloos exemplaren verkrijgbaar.

HOOFDSTUK III.

AANSLAG. BEROEP.

Art. 17. De aanslag der belastingplichtigen geschiedt ter plaatse als volgt:

1°. Belastingplichtigen bedoeld bij artikel 1a: in de gemeente waar zij wonen op 1 Mei of bij het begin van hunne belastingplichtigheid in het loopend belastingjaar.

De woonplaats van den binnen het Rijk wonenden man wordt geacht ook de woonplaats te zijn van zijne vrouw, van wie hij niet van tafel en bed gescheiden is.

Minderjarigen die geene handlichting hebben bekomen in-gevolge art. 480 van het Burgerlijk Wetboek, onder curateele gestelden, krankzinnigen en afwezigen, voor wie de belasting verschuldigd is in de persoon van een ander, worden, indien hun een aanslag moet worden opgelegd, aangeslagen in de gemeente waar hunne wettelijke vertegenwoordigers wonen, en zoo deze in het buitenland wonen, in de gemeente waar de gemachtigden dier vertegenwoordigers wonen, of de personen die hier te lande voor hen optreden.

Voor rondreizende of rondtrekkende personen zonder vaste woonplaats, wordt de plaats van het werkelijk verblijf daarvoor gehouden;

2°. Belastingplichtigen bedoeld in artikel 1 *b* en *c*: ter plaatse waar de zetel dier lichamen of de boekhouder der reederij gevestigd is;

3°. Belastingplichtigen bedoeld in artikel 1 *d*: te 's Gravenhage;

4°. Belastingplichtigen bedoeld in artikel 1 *e*: ter plaatse waar de zetel der vennootschap of maatschap gevestigd is;

5°. Belastingplichtigen bedoeld in artikel 1 *f*, *g*, *h*, *i* en *k*: ter plaatse waar hunne vertegenwoordigers, gemachtigden of agenten, expeditieus of andere personen die voor hen optreden gevestigd zijn of, bij gebreke van zoodanigen, de gemeente waar het bedrijf, beroep of ambt of de waardigheid, bediening of betrekking hier te lande wordt of zal worden uitgeoefend.

Strekt zich in het laatstbedoelde geval dat bedrijf, beroep of ambt of die waardigheid, bediening of betrekking uit over verschillende gemeenten, dan geldt als zoodanig de gemeente waar de uitoefening in het belastingjaar begint.

Bij verschil van gevoelen over de plaats waar een belastingplichtige moet worden aangeslagen, beslist de Minister van Financiën.

Aanhef. I. In het eerste ontwerp luidde de aanhef van dit artikel „De aanslag geschiedt ter plaatse, waar het bedrijf of beroep wordt uitgeoefend.” Daarop volgde eene gespecificeerde aanwijzing waar die uitoefening zou worden geacht plaats te hebben „behoudens eene nadere wettelijke regeling van verdeling van den aanslag voor de verschillende daarbij betrokken gemeenten, waar die pas geeft.” Ofschoon voorloopig de heffing van gemeentelijke en provinciale opcenten (zie art. 54) werd uitgesloten, was toch de mogelijkheid bij dit artikel 17 voorzien. Na rijpe overweging meende de Minister echter te moeten afzien van elke bindende bepaling,

om deze belasting nu reeds dienstbaar te maken aan de plaatselijke opcenten.

Het artikel werd bijgevolg gewijzigd en de aanhef zooveel mogelijk in overeenstemming gebracht met art. 12 der wet op de vermogensbelasting. Zooveel mogelijk, maar niet geheel, want die aanhef luidde nu in het tweede ontwerp: „Behoudens verdeling van den aanslag tusschen de daarbij betrokken gemeenten volgens nader wettelijk te stellen regelen, worden aangeslagen:”

Eene zinspeling op de heffing van opcenten bleef dus behouden, in tegenstelling met bedoeld art. 12. In 's Ministers plannen ten aanzien van de gemeenten leent zich evenwel heffing van opcenten op de vermogensbelasting evenzeer als die op de bedrijfsbelasting en dit in de eene wet uit te drukken, in de andere niet, had geen zin. Ten einde dus ook deze wet geheel los te maken van toezeggingen van anderen legislatieven aard dan daarin thuis behooren, werd een daartoe strekkend amendement van den heer VAN ALPHEN door den Minister overgenomen en de tegenwoordige redactie gekozen.

Als regel geldt, dat de belastingplichtige wordt aangeslagen ter plaatse, waar hij woont. Verg. aant. 2 hierna.

Sub l^o. 2. Zij, wier belastingplichtigheid op 1° Mei vaststaat, moeten worden aangeslagen in de gemeente, waar zij op 1° Mei wonen. Wanneer echter iemand den 2^{en} Mei verhuist naar eene andere gemeente, wordt hij hoogst waarschijnlijk, bij onbekendheid met zijne vorige woonplaats, op de nieuwe woonplaats beschreven, en zal er verzending van beschrijvingsbiljetten moeten plaats hebben. Aan de uitvoering dezer bepaling zou zeker zijn tegemoet gekomen, indien in het formulier der biljetten eene vraag was opgenomen betreffende de woonplaats op 1° Mei.

3. De bepaling, dat de woonplaats van den binnen het Rijk wonenden man wordt geacht ook de woonplaats te zijn van zijne vrouw, van wie hij niet van tafel en bed gescheiden is, wijst er op, dat, indien de man buitenslands gevestigd is, ten aanzien der vrouw de algemeene regel werkt en dus haar woonplaats moet worden afgeleid uit de feitelijke omstandigheden. Dit is eene afwijking van art. 12, 2^e zinsn., der wet op de vermogensbelasting, want daar wordt steeds de woonplaats van den man geacht die te zijn van zijne vrouw (het geval van scheiding van tafel en bed uitgezonderd). Woont dus de man buitenslands, dan zal ook de vrouw niet in de vermogensbelasting kunnen worden aangeslagen, maar wel zal zij in de bedrijfsbelasting kunnen vallen, als inkomsten worden genoten, bedoeld in art. 2 § 1. Verg. aant. 5b op art. 1.

4. Minderjarigen, onder curateele gestelden en krankzinnigen, indien zij hier te lande geen wettelijke vertegenwoordigers noch gemachtigden van dezen of voor hen optredende personen hebben, moeten worden aangeslagen, waar zij wonen. Zie aant. 5 op art. 7 en aant. 6 hierna.

5. Bijzondere bepalingen voor aan boord wonenden werden

niet noodig geacht, want zij vallen òf onder de eerste òf onder de laatste zinsn. In denzelfden geest dus als de patentwet.

6. De volgende aanhalingen zijn ten deele verkort, overgenomen uit het: Periodiek Woordenboek van administratieve en gerechtelijke beslissingen in zake van vermogensbelasting, registratie, enz.

Zij, die bij den burgerlijken of militairen dienst der koloniën of bezittingen in andere werelddeelen eene vaste betrekking bekleeden of tijdelijk zijn ingedeeld, moeten, zoo lang zij buitenslands verblijf houden, niet in de vermogensbelasting worden aangeslagen, al hebben zij hunne vrouw of hunne huishouding hier achtergelaten. Dit is o. a. van toepassing op de officieren der marine, die naar Oost- of West-Indië zijn vertrokken, om aldaar dienst te doen.

Bekleeden de ambtenaren of officieren geen vaste betrekking in het buitenland of in de koloniën of bezittingen in andere werelddeelen en zijn zij aldaar niet tijdelijk ingedeeld bij den burgerlijken of militairen dienst, dan zullen de gehuwde ambtenaren en officieren, die tijdelijk buitenslands dienst doen, hier belastingplichtig blijven, wanneer zij hunne vrouw of hunne huishouding hier achterlaten (n°. 8420).

De ambtenaren en officieren in Indischen dienst met verlof, die hier te lande verblijven, moeten in de vermogensbelasting worden aangeslagen. Het voornemen, om naar Indië terug te keeren, dat bij hen kan worden ondersteld, moge van belang zijn ter bepaling van hun domicilie naar burgerlijk recht, het heeft geen invloed op het feitelijk wonen, waarnaar de belastingplichtigheid voor de vermogensbelasting moet worden beoordeeld (n°. 8421).

Uit het feit, dat het wettelijk domicilie van minderjarigen buiten aanmerking blijft, is ten onrechte afgeleid, dat een minderjarige op kostschool altijd woont ter plaatse waar de kostschool is. Hij woont, waar hij zijn tehuis heeft, dat is, waar hij geregeld vacantes gaat doorbrengen, bij ernstige ziekte of onder andere omstandigheden zijn intrek neemt, b.v. bij zijn voogd of bij een ander, die voor hem zorgt (n°. 8422).

Inschrijving in het bevolkingsregister, al geschiedt zij op eigen verzoek, geeft geen voldoende grond om iemand, die gewoonlijk elders verblijf houdt, aan te merken als woonachtig in de gemeente, waar de inschrijving plaats had.

Evenmin is het bezit van een zomerverblijf, dat slechts enkele maanden in het jaar betrokken wordt, daartoe voldoende (n°. 8424). a)

a) Eene andere missive (P. W. 8423) wijst er op, dat sommige personen in meer dan ééne gemeente eene woning te hunner beschikking hebben en geregeld gedurende een gedeelte van het jaar in elke woning hun verblijf houden. Zoolang geen opcenten worden geheven, is dit van minder belang, doch gezorgd moet worden, dat slechts één aanslag tot stand komt. Dit zal het zekerst worden bereikt, wanneer tot regel wordt genomen, dat de aanslag plaats heeft in de gemeente, waar de persoon bij den aanvang van het belastingjaar in het bevolkingsregister is ingeschreven.

Een krankzinnige woont niet altijd in het gesticht, waar hij verpleegd wordt. Als hij eene woning heeft, waarheen hij zich begeven kan, bij ontslag uit het gesticht, b. v. het huis van zijn gezin, dan kan hij wonen ter plaatse, waar die woning is. En om te weten, of hij dat werkelijk doet, moet worden gelet „op den duur van het verblijf in het gesticht, op het uitzicht op ontslag, enz.” Met het oog hierop, werd ten aanzien van een gehuwd man, die in een krankzinnigengesticht was opgenomen en voor wien geen curator of bewindvoerder was benoemd, beslist, dat hij moet worden aangeslagen in de gemeente, waar zijne vrouw en kinderen zijn gevestigd (n°. 8425).

Sub 2°. 7. De zetel van coöperatieve vereenigingen is aangeduid in de akte van oprichting (zie art. 7, 9°. der wet van 17 Nov. 1876, Stbl. n°. 227); die van naamlooze vennootschappen in de statuten. De commanditaire vennootschappen op aandeelen en andere vennootschappen van koophandel hebben den zetel, waar het gemeenschappelijk kantoor wordt gehouden of bij het houden van meerdere kantoren het hoofdkantoor. Bestaat er geen bepaald kantoor, dan geldt als zoodanig de woonplaats van een der hier te lande wonende beheerende vennoten, of, na ontbinding, de woonplaats van een der vereffenaars (verg. art. 4, 4°, Wetb. van Burg. Rechtsv.). Bij onderlinge verzekeringmaatschappijen is de zetel ter plaatse van het hoofdkantoor; bij vereenigingen en stichtingen de plaats, waar het bestuur zitting of kantoor houdt en bij gebreke de woonplaats van het hoofd des bestuurs (verg. art. 4, 3°, Wetb. van Burg. Rechtsv.). Voor reederijen wijst de wet daarvoor aan, de plaats waar de boekhouder is gevestigd. Treedt als zoodanig op eene vennootschap van koophandel onder firma, dan is de zetel aan haar kantoor.

Sub 4°. 8. Omtrent den zetel, waarvan hier wordt gesproken, raadplege men aant. 3 op art. 6.

Sub 5°. 9. Oefenen de buitenslands gevestigden hier te lande persoonlijk hun bedrijf, beroep, enz. uit, dan zal de aanslag moeten geschieden ter plaatse, waar hunne kantoren of vaste inrichtingen zijn gelegen. Zijn deze over verschillende gemeenten verspreid, dan zal met het oog op de progressie (art. 1, litt. A, j° art. 9 A) de aanslag moeten worden vastgesteld op een dier plaatsen. Zonder het houden van kantoren of vaste inrichtingen zal bij uitoefening van het bedrijf of beroep in meerdere gemeenten de belastingplichtige moeten worden aangeslagen ter plaatse, waar de uitoefening in het belastingjaar begint.

Bij verschil van gevoelen beslist de Minister van Financiën.

Art. 18. Aan art. 2, 1ste lid, der wet van 5 April 1870 (*Staatsblad* n°. 63) wordt het volgende toegevoegd:

„Wij behouden Ons echter voor in eene gemeente meer dan een collegie van zetters in te stellen, in zoodanig geval het aantal leden van elk collegie, behoudens het bovenbedoelde

maximum, te bepalen en de werkzaamheden onder die collegiën te verdeelen."

Aan art. 2, 2de lid, der evengenoemde wet wordt het volgende toegevoegd:

"Voor werkzaamheden echter betreffende de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten is, met afwijking van het bepaalde bij art. 5, tweede lid, een hoofdamtenaar der directe belastingen, aan te wijzen door den Minister van Financiën ambtshalve lid en voorzitter. Art. 14 en art. 16 zijn bij het verrichten dezer werkzaamheden niet van toepassing."

Aan art. 3 der evengenoemde wet wordt het volgende toegevoegd:

"Bij instelling van meer dan een collegie van zettters in eene gemeente geschiedt de benoeming der niet ambtelijke leden de eerste maal uit eene opgave door den Gemeenteraad binnen twee maanden na het instellen van het collegie of de collegiën in te zenden aan den Commissaris der Koningin in de provincie, die het tijdstip van het optreden der benoemden bepaalt.

"De helft der aldus benoemde leden treedt af met het einde van het volgend jaar, de overigen twee jaar later, overeenkomstig de regelen bij art. 4, 3de en 4de lid, dezer wet bepaald."

1. De wet van 5 April 1870 is bij dit artikel zoodanig uitgebreid, dat in één gemeente verscheidene colleges van zettters gevestigd kunnen worden, elk met zooveel leden (tot een maximum van zeven) als er noodig zijn en ter verrichting van verschillende werkzaamheden *a*). Voorts is bepaald, dat voor de werkzaamheden betreffende de bedrijfsbelasting een hoofdamtenaar der directe belastingen lid en voorzitter is *b*). Art. 14 der wet van 1870 (verplichting van den Burgemeester, om het werk der zettters af te doen, indien het niet tijdig gereed is) *c*) en art. 16 dier wet (bevoegdheid van Gedeputeerde Staten tot vernietiging van besluiten en handelingen) zijn dan niet van toepassing.

a) Op eene vraag van den heer ROESSINGH, of het voor de administratie niet eenvoudiger zou zijn in de hier bedoelde wet van 5 April 1870 zoodanige wijziging te brengen, dat het mogelijk werd voor meerdere gemeenten te zamen één college van zettters ter regeling van de bedrijfsbelasting in te stellen, evenals dit in art. 19 § 2 voor de commissiën van aanslag is bepaald, antwoordde de Minister, bij de wijziging der zettterswet niet verder te zijn gegaan, dan voor het oogenblik strikt noodig was. Tot andere wijzigingen te besluiten, zou eene voorafgaande nauwgezette overweging vereischen.

b) De reden, dat de Burgemeester als voorzitter van het college van zettters niet is behouden, moet voornamelijk gezocht worden in de omstandigheid, dat hij, met het oog op de geheimhouding (art. 35), als

voorzitter van den gemeenteraad in eene moeilijke positie zou worden geplaatst bij de regeling van de plaatselijke belasting naar het inkomen.

c) Verg. art. 19 § 7.

2. De in dit en andere artikelen dezer wet genoemde hoofdambtenaar der directe belastingen is de controleur.

De algemeene benaming werd gekozen in navolging der wet van 1870 en van de latere wetten op de grondbelasting.

Art. 19. § 1. De aanslag wordt in elke gemeente vastgesteld :

§§ 14, 15, 40-43, 61, 62, 69. a. voor de belastingplichtigen bedoeld bij art. 1 a, indien zij niet behooren tot dezulken aan wie ingevolge art. 12 § 2 het biljet B wordt uitgereikt: door een der collegiën van zeters bedoeld bij de wet van 5 April 1870 (*Staatsblad* n°. 63);

b. voor alle overige belastingplichtigen: door eene commissie bestaande uit een hoofdambtenaar der directe belastingen, aan te wijzen door den Minister van Financiën, een lid benoemd door Gedeputeerde Staten, een lid benoemd door den Gemeenteraad en een lid benoemd door den Kantonrechter in wiens rechtsgebied de commissie volgens Onze aanwijzing is gevestigd.

§ 46. Bij het regelen van aanslagen van hen, die belastingplichtig zijn naar de vermogensbelasting, maakt een door den Minister van Financiën aan te wijzen inspecteur der registratie deel uit der commissie.

Voor elk der leden wordt op dezelfde wijze een plaatsvervanger benoemd.

§ 85. Voorzitter der commissie is de hierboven bedoelde hoofdambtenaar der directe belastingen.

§ 2. Wij behouden Ons voor om in ééne gemeente meerdere commissiën bedoeld bij § 1 b, of voor meerdere gemeenten te zamen, gelegen in dezelfde provincie, slechts ééne zoodanige commissie in te stellen. Geschiedt dit laatste, zoo bestaat de commissie uit een hoofdambtenaar der directe belastingen, aan te wijzen door den Minister van Financiën, twee leden benoemd door Gedeputeerde Staten en een lid benoemd door den Kantonrechter in wiens rechtsgebied de door Ons aangewezen standplaats der commissie is gevestigd.

Verder zijn de drie laatste zinsneden der vorige paragraaf van toepassing.

§ 3. Waar in deze wet gesproken wordt van de commissie van aanslag wordt daaronder verstaan, zoowel het collegie van § 1. zettters belast met den aanslag, als de commissiën bedoeld bij § 1 b en § 2.

§ 4. De commissiën van aanslag zijn gehouden elkander de vereischte inlichtingen te verschaffen, die zij geven kunnen.

Daarenboven kan de Minister van Financiën voor een bepaalde gemeente of groep van gemeenten Adviseurs benoemen, wier taak het is, om ieder afzonderlijk of vergaderd onder voorzitterschap van den door genoemden Minister aan te wijzen hoofdambtenaar der directe belastingen, de inlichtingen te verschaffen, waartoe zij in staat en bevoegd zijn omtrent aanslagen van belastingplichtigen.

§ 5. Op de commissiën bedoeld bij § 1 b en § 2 en de bij § 4 bedoelde Adviseurs is van toepassing het bepaalde bij art. 1, 2de lid, art. 5, 1ste, 4de, 5de en 6de lid, art. 8, 1ste lid, art. 10, 1ste lid, art. 11 en art. 12 der wet van 5 April 1870 (*Staatsblad* n°. 63).

Mede is van toepassing het bepaalde bij art. 5, 2de lid, voor zoover daarvan niet bij § 1 en 2 is afgeweken.

De kosten van het lokaal, daaronder begrepen die van meubeleering, verlichting, verwarming en schoonhouden daarvan, ten behoeve van meer dan een collegie van zettters in dezelfde gemeente, van de commissiën als bedoeld in § 1 b en van de Adviseurs bedoeld bij § 4, komen ten laste van het Rijk.

§ 6. De niet ambtelijke leden van de commissiën van aanslag en hunne plaatsvervangers leggen, alvorens hunne werkzaamheden tot uitvoering dezer wet aan te vangen, ten overstaan van den voorzitter den volgende eed of belofte af:

„Ik zweer (beloof), dat ik, als lid (plaatsvervangend lid) van de commissie van aanslag voor de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten, overeenkomstig de bepalingen der wet met nauwgezetheid en onpartijdigheid en volgens mijn geweten zal handelen en dat ik hetgeen mij in mijn ambt nopens aanslagen in de genoemde belasting, vermogens, inkomsten, uitkeeringen of uitdeelingen, bedrijven, beroepen, ambten, waardigheden, bedieningen, betrekkingen of werkzaamheden blijkt of medegedeeld wordt, zal geheim houden. Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig! (Dat belooft ik).”

Van deze handeling wordt proces-verbaal opgemaakt.

Wegens het afleggen van den eed of belofte en het opmaken van het proces-verbaal zijn geen kosten verschuldigd.

Bij herbenoeming wordt geene nieuwe eed of belofte gevorderd, doch wordt van de vroeger afgelegde verklaring door den voorzitter op de nieuwe akte van aanstelling melding gemaakt.

- § 7. De commissie van aanslag brengt de aanslagsregeling ten einde binnen den tijd door den Commissaris der Koningin in de provincie te bepalen. Is dat werk niet binnen dien tijd gereed, dan wordt het door het ambtelijk lid of de ambtelijke leden van elke commissie met den burgemeester der gemeente, waar de aanslag ingevolge art. 17 moet geschieden, ten spoedigste volbracht. In dit geval wordt bij verschil van meening
- § 50. tusschen den burgemeester en een ambtelijk lid beslist door den Provincialen Inspecteur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, in wiens inspectie de gemeente gelegen is.

- § 8. De benoeming van de leden der commissiën bedoeld bij § 16. § 1 b en § 2 en der Adviseurs bedoeld bij § 4 geschiedt telkens voor vier jaren. De aftredenden zijn herbenoembaar.

De diensttijd der niet ambtelijke leden en hunne plaatsvervangers gaat in met den eersten Januari. Vóór den eersten November van het voorafgaande jaar worden zij benoemd. Zij kunnen tusschentijds bij een met redenen omkleed besluit worden ontslagen door de autoriteit die hen benoemd heeft.

Bij tusschentijdsch ontslag of overlijden van een niet ambtelijk lid of plaatsvervanger wordt onverwijld door de autoriteit, die dat lid of dien plaatsvervanger benoemd heeft, een ander in zijne plaats benoemd. De tusschentijds benoemde treedt af op het tijdstip waarop degene, in wiens plaats hij benoemd is, zou hebben moeten aftreden.

- § 1. 1. In het eerste ontwerp was de voorbereiding der aanslagen opgedragen aan de colleges van zetters, de vaststelling daarvan aan de commissiën van aanslag. Tegen deze onoordeelkundige en omslachtige werkverdeling werden in het Voorl. Verslag verschillende bedenkingen geopperd, met het gevolg, dat in het gewijzigd ontwerp de regeling werd voorgesteld, zooals die thans in de wet is opgenomen. In plaats van voor te bereiden, wat de commissiën van aanslag zouden hebben vast te stellen, zijn de colleges van zetters nu voor een belangrijk deel zelve commissiën van aanslag a). Tevens is bepaald, dat de Inspecteur der registratie als lid der commissie van aanslag zal medewerken in die gevallen, waarin zijne medewerking wordt vereischt, zoodat de bedenkingen in het Voorl. Verslag, gemaakt tegen gemis aan verband tusschen de aanslagen in de vermogens- en bedrijfsbelasting, geheel zijn opgelost. De inlichtingen, die den Inspecteur der registratie zijn gegeven, zullen dus niet tegenover de commissie van aanslag herhaald behoeven te worden. Wel zou dit door administratieve voorschriften, zooals de Minister in de Mem. van Antw. schreef, ook volgens het eerste ontwerp — waarin bedoelde Inspecteur geen zitting in de com-

missie had — zijn verhoed, maar thans is dit voorkomen door eene wetsbepaling.

a) Voor welke belastingplichtigen de aanslag wordt vastgesteld door het college van zettters en voor welke door de commissie van aanslag is in litt. *a* en *b* dezer paragraaf duidelijk aangegeven. Daarentrent beslist het al dan niet uitreiken van een biljet *B* aan hen, die binnen het Rijk wonen of die zich in den loop van het belastingjaar binnen het Rijk metterwoon vestigen. Ontvangen zij alleen biljet *A* (verg. de Inleiding bl. 42-43), dan geschiedt de aanslagsregeling door het college van zettters, in alle andere gevallen door de commissie van aanslag. Geeft iemand vóór 15 Mei aan den Ontvanger zijn verlangen te kennen, om een biljet *B* te ontvangen (verg. art. 12 § 2, biljet *B*, sub 1o *d* en art. 14 § 4, 3^e zinsn.), ook dan wordt zijne aangifte beoordeeld door de commissie van aanslag, in tegenstelling met het geval, dat een dergelijk biljet voor den belastingplichtige slechts verkrijgbaar is gesteld en hij het dus moet afhalen (verg. art. 12 § 4 en art. 14 § 4, 6^e zinsn.), want dit verhindert niet, dat de aanslagsregeling blijft berusten bij het college van zettters. Onbevoegde regeling van den aanslag zoude kunnen leiden tot eene betwisting van de rechtsgeldigheid van den aanslag en in zooverre verdient dit onderwerp alle aandacht.

2. Voor de regeling der aanslagen van hen, die tevens in de vermogensbelasting zijn aangeslagen bestaat de commissie onder litt. *b* uit vijf, anders uit vier leden. Bij staking van stemmen beslist de Voorzitter. Verg. art. 11 der wet op de colleges van zettters van 5 April 1870, achter dit werk opgenomen. a)

a) Eenige leden der Eerste Kamer achtten het minder gewenscht, dat aan den hoofdambtenaar der directe belastingen in eene commissie van vier leden, bij staking van stemmen, eene *beslissende* stem werd gegeven. De Minister zag daarin echter geen bezwaar, beriep zich op de wet op de vermogensbelasting, waarbij de Inspecteur der registratie geheel alleen den aanslag vaststelt en zag in de instelling der Raden van beroep, waarin geen enkel rijksambtenaar, ressorteerende onder het Departement van Financiën, zitting heeft, voldoende waarborg voor de belangen der belastingplichtigen.

3. Volgens litt. *b* wordt de standplaats, waar de commissie van aanslag vergadert, bij Koninklijk Besluit aangewezen. Dit betreft slechts eene administratieve regeling, zoodat, indien de commissie elders vergaderde dan de aangewezen standplaats, op dien grond de wettige vaststelling van den aanslag moeilijk zou kunnen worden betwist.

§ 4. 4. Het woord „vereischte” heeft, luidens de Mem. van Antw., ten doel, om ter wille der geheimhouding te voorkomen, dat meer wordt medegedeeld dan noodig is voor de vaststelling van den aanslag. Hierbij is inzonderheid gedacht aan commissiën op verschillende plaatsen, maar toch ook aan commissiën op dezelfde plaats.

5. De benoeming van Adviseurs, eerst in het gewijzigd ontwerp voorgesteld, vond bij de Commissie van Rapporteurs geen steun, omdat naar hare meening medewerking tot den aanslag door personen, die geene verantwoordelijkheid dragen, moest worden uitgesloten. Daarbij vreesde zij, dat door de benoeming van Adviseurs de keuze voor de commissiën van aanslag zou

worden beperkt. Op grond van de ondervinding, door de plaatselijke directe belasting naar het inkomen te Amsterdam opgedaan, bleef echter de Minister veel waarde hechten aan die benoeming, te meer, omdat hunne taak zich alleen bepaalt tot het verschaffen van inlichtingen, zonder dat hun daarbij een enkel geheim wordt geopenbaard. Het andere bezwaar der Commissie van Rapporteurs ware, zooals de Minister nog opmerkte, te onderwerpen door de benoeming van de leden der commissiën van aanslag te doen geschieden vóór de keuze van Adviseurs.

§ 5. 6. De hier toepasselijk verklaarde bepalingen der wet van 5 April 1870 op de colleges van zettters, betreffen:

- art. 1, 2° lid: vergoeding van bureaunkosten, presentiegeld;
- art. 5, 1° lid: voorwaarden van benoembaarheid; (het 2° lid: uitsluiting van sommigen, waaronder rijksambtenaren *a*) is natuurlijk slechts ten deele toepasselijk verklaard);
- art. 5, 4°—6° lid: uitsluiting van bloedverwanten, enz.
- art. 8, 1° lid: kennisgeving van verhinderd, afwezigheid;
- art. 10, 1° lid: voorziening door de gemeente in het lokaal; *b*)
- artt. 11 en 12: vereischen voor het nemen van een besluit, onderteekening der uitgaande stukken, niet-deelneming aan behandeling der aangelegenheden betreffende bloedverwanten.

a) Met uitzondering van den hoofdamtenaar der directe belastingen en dien der registratie. Verg. § 1 *b* van dit artikel.

b) Bestaat er meer dan één college van zettters ook dan moet de gemeente desgevorderd zorg dragen voor het verschaffen van de noodige lokalen, evenals voor de vergaderingen van de commissiën van aanslag en die der Adviseurs. Blijkens het slot dezer paragraaf worden in die gevallen de kosten echter door het Rijk betaald, hetgeen in dien zin moet worden opgevat, dat slechts bedoeld zijn de *werkelijke* kosten, want meesttijds zal de gemeente een beschikbaar lokaal kunnen afstaan.

§ 6. 7. De verplichting, tot het afleggen van den eed (de belofte) van geheimhouding is tot alle niet ambtelijke leden, ook der zettterscolleges, uitgebreid. Onnoodig achtte de Minister dit te doen voor het geval van hunne herbenoeming en voor de ambtenaren, die reeds uit den aard hunner betrekking tot geheimhouding van hunne gedane mededeelingen zijn gehouden. Voor het eedsformulier is de redactie gevolgd van art. 30 der wet op de vermogensbelasting. Nieuw benoemde leden van een college van zettters zullen den eed (de belofte) hebben af te leggen, zoowel volgens art. 9 der wet van 5 April 1870, Staatsbl. n°. 63, als volgens deze paragraaf, zelfs al treedt het college alleen op voor de toepassing der wet op de bedrijfsbelasting.

8. Het gevoelen, dat openbaarheid de beste, om niet te zeggen de eenige afdoende contrôle zou zijn, strookte noch met 's Ministers overtuiging noch met hetgeen de ervaring in Pruisen en Engeland daaromtrent heeft geleerd, daargelaten nog, dat het niet zou aangaan, nu bij de vermogensbelasting geheimhouding is voorgeschreven, bij de bedrijfsbelasting een ander stelsel te hul-

digen. „Een koopman” — aldus de Minister in antwoord op het Voorl. Verslag der Eerste Kamer — „die met goed gevolg nieuwe betrekkingen heeft aangeknoopt, een industrieel, die een nieuw procédé heeft ingevoerd en daarmede groote winsten maakt, heeft er belang bij, dat die winsten geheim blijven. Dwingt men een zoodanig persoon tot openbaarmaking, zoo stelt men hem voor een moeilijk dilemma. En waartoe zou men het doen? Wat van algemeene bekendheid is, weten de commissiën van aanslag, desgevorderd voorgelicht door Adviseurs, natuurlijk ook. En wat niet van algemeene bekendheid, maar slechts het geheim van enkelen is, komt bij de openbaarheid der kohieren toch maar zelden ter oore van den fiscus.”

§ 7. 9. Bestaat er in het hier veronderstelde geval verschil van meening tusschen den Burgemeester en een der ambtelijke leden der commissie, dan zal steeds de beslissing moeten worden ingeroepen van den Provinciaal Inspecteur.

Art. 20. Indien de commissie van aanslag nadere toelichting eener aangifte noodig acht, kan zij den aangever daartoe in de §§ 47, 51. gelegenheid stellen. Tenzij de aangever schriftelijk zijn verlangen te kennen geeft om door de commissie zelve gehoord te worden, geschiedt deze nadere toelichting aan den voorzitter.

1. De laatste volzin werd bij het gewijzigd ontwerp aan het artikel toegevoegd, opdat de aangever niet verplicht zou zijn voor de geheele commissie te verschijnen, maar desverkiezende zijne inlichtingen aan den voorzitter zal kunnen geven.

Art. 21. § 1. Indien de commissie van aanslag geen bedenking heeft tegen de aangifte van het bedrag, naar hetwelk de aanslag ingevolge deze wet moet geschieden, wordt de aanslag door haar, behoudens de bepalingen van § 3, in overeenstemming met die aangifte vastgesteld.

De commissie is bevoegd den aanslag vast te stellen naar een hooger dan het aangegeven bedrag, indien dit laatste, om welke reden ook, haar te laag voorkomt.

§ 2. De aanslag van hem, die van het in § 1 bedoelde bedrag geen aangifte heeft gedaan, wordt ambtshalve geregeld. §§ 40, 75.

§ 3. Aan de aangifte van hem, wien naar de meening van de commissie van aanslag geen aanslag moet worden opgelegd, wordt, behoudens het bepaalde in het tweede lid dezer paragraaf, geen verdere behandeling gegeven.

Indien in de commissie van aanslag verschil van meening ontstaat tusschen de meerderheid van de commissie en den voorzitter over de vraag of aan iemand uit eigen hoofde of als §§ 49, 51, 53 belastingplichtige voor anderen een aanslag moet worden op- 70, 88,

gelegd, wordt deze vraag onderworpen aan het oordeel van den Provincialen Inspecteur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, in wiens inspectie de standplaats der commissie gelegen is, die haar, bijaldien het verschil de toepassing van art. 1, art. 2 § 5 en art. 7 betreft na raadpleging van den Rijksadvocaat, beslist. Deze beslissing is voor de commissie van aanslag verbindend.

Indien in de commissie van aanslag verschil van meening ontstaat tusschen de meerderheid van de commissie en den voorzitter over het bedrag naar hetwelk de aanslag moet geregeld worden, dan wordt dat geschil onderworpen aan het
 §§ 49, 51, 53. oordeel van den hierboven genoemden Provincialen Inspecteur, die in dat geval het bedrag vaststelt, doch tot geen hogere som dan het hoogste en geen lagere dan het laagste der bedragen waarover het geschil loopt. Ook deze beslissing is voor de commissie van aanslag verbindend.

§ 4. Indien eene uitspraak op een bezwaarschrift krachtens de wet van 22 September *) 1892 (*Staatsblad* n°. 223) wijziging
 §§ 52, 53, 71. brengt in de bepaling van het vermogen, naar hetwelk de aanslag in deze belasting is geregeld, wordt deze aanslag, zoodra de uitspraak niet meer voor beroep vatbaar is, herzien.

§ 1. 1. De commissie van aanslag is niet verplicht, hare handelwijze tegenover den aangeslagene te motiveeren, of hem kennis te geven, indien zij krachtens het 2° lid den aanslag vaststelt naar een hooger bedrag dan is aangegeven.

Motiveering van uitspraken is den Inspecteur der registratie evenmin bij de vermogensbelasting opgelegd.

§ 2. 2. Art. 23 § 2 van het eerste ontwerp luidde: „Ambtshalve wordt de aanslag geregeld voor belastingplichtigen, die of tot geene aangifte van winsten en belooningen in de gelegenheid zijn gesteld, of de voorgeschreven aangiften daarvan niet gedaan hebben.” Voor het laatste dezer twee gevallen bepaalde § 3 van dat artikel zoo ongeveer, dat voor hen, die hunne winsten of belooningen hoofdzakelijk ontleenden aan eigen of commissiehandel, nijverheid of scheepvaart, de som daarvan niet lager werd gesteld dan 6 % van het vermogen en in geen geval minder dan het tienvoud der huurwaarde van de woning. De bedoeling was, om een wettelijken regel te geven, waar de commissie anders in den blinde zou moeten rondtasten, doch het gevolg ware geweest, dat iemand, die naar f1000000 in de vermogensbelasting was aangeslagen en een huis bewoonde van f5000 huurwaarde, bij verzuim van aangifte eener geringe winst of belooning uit eene bron,

*) Blijkens het *Staatsblad* n°. 223 van 1892 moet gelezen worden 27 September. Zooals de Minister te kennen gaf, zal deze drukfout bij de eerste gelegenheid worden verbeterd.

welke in de bedrijfsbelasting is begrepen, buiten alle verhouding zou zijn belast of, zoo men wil, gestraft. Blijkbaar dus, omdat de hier aangenomen berekening zelfs niet in een verwijderd verband kan staan met de feitelijke winsten. Nu was, weliswaar, beroep op den Raad niet uitgesloten, maar met het oog op andere gebreken in de redactie, werd toch bij het gewijzigd ontwerp de berekening naar 6 % van het vermogen losgelaten, doch de bepaling overigens uitgebreid in dien zin, dat, waar het veelvoud der huurwaarde voor geene toepassing vatbaar bleek (inwonenden), het inkomen nimmer lager zou worden bepaald dan op f 800. De Commissie van Rapporteurs had er echter geen vrede mede. Zij noemde het een volmaakt miswijzend kompas den uiterlijken staat van den persoon te gebruiken als grondslag voor den minimum-aanslag, zonder daarbij met den geheelen vermogenstoestand van den persoon rekening te houden. Daarom stelde zij een amendement voor, om de besproken bepaling te doen vervallen, dat, ofschoon door den Minister bestreden, werd aangenomen met 54 tegen 12 stemmen. a)

a) De redactie van § 2, zooals die thans luidt, sluit in zich, dat niet alleen zij, die tot aangifte naar biljet B gehouden zijn, bij verzuim, ambtshalve kunnen worden aangeslagen, maar dat zulks ook het geval is, ten aanzien van hen, die enkel biljet A ontvangen, onverschillig of dit biljet al dan niet is ingeleverd. In deze laatste veronderstelling wordt echter nog de strafbepaling van art. 47 § 3 van toepassing. Verg. ook art. 47 § 4 jo. art. 52.

§ 3, 2°

zinsn. 3. Met deze bepaling wordt voorzien in het geval van verschil van meening tusschen de meerderheid der commissie en den voorzitter. Volgens het stelsel ook bij de vermogensbelasting aangenomen, behooren vragen omtrent de hoegrootheid van den aanslag tot den werkkring van den Raad van beroep, terwijl de belastingplichtigheid eene rechtsquaestie kan zijn. Omtrent dit laatste punt moest er eene autoriteit zijn, die voorloopig beslist, opdat de aanslag zal kunnen worden vastgesteld, onverminderd de rechten van den aangeslagene. Als zoodanig is aangevozen de Provinciale Inspecteur, gehoord den Rijksadvocaat, zonder dat hij echter verplicht zal zijn diens advies te volgen. a) Aan de commissie zelve de beslissing over te laten, achtte de Minister niet wenschelijk. Bij verschil moet de Voorzitter niet overstemd kunnen worden door de meerderheid, want luidde hare beslissing ten onrechte: niet belastingplichtig, dan zou er geen aanslag ten kohiere komen, terwijl eene onjuiste beslissing van den Provincialen Inspecteur ten gunste van belastingplichtigheid hier niets prejudiciëert aan eene latere uitspraak van den rechter, wiens tusschenkomst kan worden ingeroepen door een verzet tegen de tenuitvoerlegging van een eventueel dwangbevel tot invordering der belasting.

a) De slotbepaling, zoowel in deze als in de volgende zinsnede, gaf aanleiding tot de opmerking, dat het eene minder gewenschte regeling, om niet te zeggen een nooddelooze omslag is, in sommige gevallen de commissie van aanslag uitspraak te laten doen in overeenstemming met de door den Provincialen Inspecteur reeds genomen beslissing. Ter wille van de uniformiteit in de wijze van vaststelling van den aan-

slag, enz. vond de Minister het echter eenvoudiger, dat de Provinciale Inspecteur zijne uitspraak mededeelde aan de commissie, dan zelf den aanslag te moeten bewerkstelligen, want al is de beslissing aan de commissie *voorgeschreven*, formeel is deze toch altijd de hare en voor de buitenwereld beslist zij alleen. Zie ook art. 23, 2^e zinsn. jo. art. 24.

§ 3, 3^e

zinsn. 4. Loopt het geschil in de 2^e zinsn. over de belastingplichtigheid, hier betreft het de hoegrootheid van den aanslag en is eveneens de Provinciale Inspecteur aangewezen als de autoriteit, die binnen zekere grenzen, de beslissing neemt, zonder dat voor den aangeslagene een enkel recht verloren gaat, want komt hij na die beslissing met een bezwaarschrift bij de commissie, dan zal zij waarschijnlijk eene voor hem gunstige beslissing nemen en tegen deze beslissing kan de voorzitter slechts in beroep komen bij den Raad (art. 25 § 3) a). Zooals de Minister in de Mem. van Antw. schreef, zal zich, naar men hopen mag, het hier onderstelde geval niet dikwijls voordoen. De voorzitter zal begrijpen, dat hij van de hem verleende bevoegdheid slechts gebruik moet maken in die gevallen, waarin het recht onbetwistbaar aan zijne zijde is, want hij weet, dat de aangeslagene in verzet zal komen, indien de aanslag te hoog is. In de overgroote meerderheid der gevallen zal hij zich dus nederleggen bij het genomen besluit. Maar hij behoeft het niet te doen en daardoor zal zijne verantwoordelijkheid voor eene billijke en juiste toepassing der wet worden verhoogd.

a) Het denkbeeld der Commissie van Rapporteurs, om de meerderheid der commissie van aanslag te doen beslissen, vond bij den Minister geen steun, want ook in dat geval zou men bezwaarlijk den voorzitter een beroep op den Raad kunnen ontzeggen, indien hij zich bij die beslissing niet kan neerleggen. Het onderscheid tusschen de rol, die de commissie dan zou vervullen en die haar thans is toebedeeld, achtte de Minister in het wezen der zaak zeer gering. Ook uit een administratief oogpunt tegenover den belastingplichtige ware eene dergelijke regeling niet aan te bevelen, want op den voorloopig vastgestelden aanslag zou nog eene latere bijheffing kunnen volgen, al naargelang van de uitspraak van den Raad. Dat overigens de taak der commissie hier tot eene *bloot adviseerende* werd gemaakt, bestreed de Minister, er op wijzende, dat de Provinciale Inspecteur aan een hoogste en laagste cijfer is gebonden, terwijl hij later, bij het indienen van een bezwaarschrift, in het geheel geen gezag meer zal kunnen uitoefenen.

§ 4. 5. Waar in de wet op de vermogensbelasting van de uitspraken van den Inspecteur der registratie beroep is op den Raad, zal men de einduitspraak moeten afwachten, alvorens eenen aanslag in de bedrijfsbelasting te herzien. Die herziening kan dan ambtshalve geschieden.

§§ 43, 51-57,
60, 62.

Art. 22. § 1. De aanslagen worden ten kohiere gebracht. Die van reederijen worden gesteld ten name van den boekhouder, onder vermelding van diens hoedanigheid.

Die van de in § 2 van artikel 7 bedoelden worden gesteld ten name der voor deze schuld ieder voor het geheel aanspra-

kelijke hier te lande wonende beheerende vennoten, met toevoeging der woorden: voor buitenlandsche vennoten.

Die van de onder §§ 3, 4 en 5 van artikel 7 genoemde belastingplichtigen worden gesteld te hunnen name, onder bijvoeging van den naam en de hoedanigheid van hen, in wier persoon zij krachtens dat artikel belastingplichtig zijn. Voor de toepassing van artt. 24, 25, 27, 29, 30 en 32 wordt deze persoon als de belanghebbende of aangeslagene beschouwd.

§ 2. In de kohieren wordt het bedrag der inkomsten niet vermeld.

§§ 55, 58. § 3. Aan hen, die aangiften in gesloten omslag hebben ingeleverd, wordt het aanslagbiljet mede in gesloten omslag uitgereikt.

Aanslagbiljetten, welke voor geheele of gedeeltelijke aanzuivering in gesloten omslag worden aangeboden, worden, na voldaan teekening, in gesloten omslag teruggegeven.

§§ 58, 59, 75. § 4. De aanslagbiljetten worden uiterlijk binnen veertien dagen na de afkondiging van het kohier uitgereikt.

§ 1. 1. Of het in deze paragraaf bedoelde kohier door de commissie van aanslag dan wel door haren voorzitter wordt opgemaakt, en of dit hier niet behoorde te worden aangewezen, was eene vraag van den heer BOOL, waarop de Minister te kennen gaf, dat het bepaalde in art. 19, omtrent de vaststelling van den aanslag, het onnoodig maakt te dezer zake een voorschrift op te nemen, terwijl bovendien de bepaling geldt van art. 1 der wet van 22 Mei 1845 (Stbl. n°. 22) a) op de invordering van 's Rijks directe belastingen, welke hier niet buiten toepassing is gehouden, zooals in art. 53 der wet op de vermogensbelasting. b)

a) Gewijzigd bij die van 14 Juli 1869 (Stbl. n°. 133) en art. 58, dezer wet.

b) De vraag der Commissie van Rapporteurs, of er, met het oog op het bepaalde in art. 14 §§ 3 en 4, art. 22 § 4, art. 23 al. 1 en art. 25 § 2, geene speciale voorschriften behoorden te worden gegeven voor het opmaken van *suppletoire* kohieren, beantwoordde de Minister met de opmerking dat een *suppletoire* kohier eveneens een kohier in den zin der wet is, en dat de zaak door de artt. 1 en 2 der wet van 1845 voldoende is geregeld.

§ 2. 2. Ten einde de gelegenheid tot reclameeren te vergemakkelijken, werd in het Voorl. Verslag het denkbeeld geopperd, om in alle gevallen het bedrag der inkomsten op het aanslagbiljet en derhalve ook in de kohieren te vermelden, doch de Minister vond dit weinig in overeenstemming met het beginsel van geheimhouding.

§ 3. 3. Luidens het Voorl. Verslag werd het vrij algemeen wenschelijk geacht, om steeds het aanslagbiljet in gesloten omslag

te doen uitreiken. Nu echter de keus aan den belastingplichtige is overgelaten, kwam een daartoe strekkend algemeen voorschrift den Minister overbodig voor. a)

a) Voldoet de Ontvanger niet aan het verlangen, om het aanslagbiljet in gesloten omslag te ontvangen, dan kan hij in aanraking komen met de strafbepaling in art. 47 § 2.

§ 4. 4. De termijn van uitreiking der aanslagbiljetten werd in het gewijzigd ontwerp opgenomen, naar aanleiding eener opmerking in het Voorl. Verslag, dat anders de termijn van reclame overeenkomstig het volgend artikel reeds geheel zou kunnen zijn verstreken, op het oogenblik, dat de belastingschuldige het aanslagbiljet ontving.

§ 61, 69.

Art. 23. Hij, die bezwaar heeft tegen den aanslag, hem uit eigen hoofde of als belastingplichtige voor anderen opgelegd, kan, tenzij hij de aangifte niet deed, waartoe hij gehouden was, zelf of door een gemachtigde, binnen zes weken na de afkondiging van het kohier, of in het geval bedoeld in § 4 van art. 21, binnen zes weken na de dagteekening der daarbedoelde uitspraak, een gemotiveerd bezwaarschrift bezorgen bij den voorzitter der commissie van aanslag, die hem den aanslag heeft opgelegd, en wel tegen gedagteekend ontvangbewijs of aangeteekend per post.

Voor zoover het bezwaar gegrond is op de bepalingen van art. 1, art. 2 § 5. en art. 7, wordt gehandeld, gelijk in art. 21 § 3, 2de lid, is voorgeschreven. Ook dan is de beslissing van den Provincialen Inspecteur voor de commissie van aanslag verbindend.

Heeft de Provinciale Inspecteur reeds vroeger in die zaak eene beslissing genomen, zoo wordt hem, onder mededeeling van het bezwaarschrift, eene nadere beslissing gevraagd.

Indien hij, die een bezwaarschrift heeft ingediend, of zijn gemachtigde, het verlangen daartoe heeft te kennen gegeven, wordt hij te zijner keuze door de commissie van aanslag of haren voorzitter en, in het geval bedoeld bij het tweede lid door den Provincialen Inspecteur gehoord.

1^e

zinsn. 1. Tegen het denkbeeld in het Voorl. Verslag geuit, om de in dit artikel geregelde beroepsinstantie te doen vervallen of die althans facultatief te stellen en voor de belastingschuldigen de gelegenheid open te laten zich rauwelijks tot den Raad van beroep te wenden, had de Minister bezwaar. De thans aangenomen regeling, welke overeenkomt met het stelsel ook in art. 24 der wet op de vermogensbelasting gehuldigd, stelt de commissie van aanslag in staat de bezwaren tegen den aanslag na-

der te overwegen, waardoor in vele gevallen wordt voorkomen, dat de Raad van beroep met noodeloos werk wordt overladen. Alleen dan, wanneer de belastingplichtige de aangifte niet deed, waartoe hij gehouden was, zal hij zich rechtstreeks tot den Raad moeten wenden (art. 25 § 2). De gespatieerde woorden werden in het gewijzigd ontwerp opgenomen, om scherper te doen uitkomen, dat het recht van reclame ook is toegekend aan hen, die niet verplicht zijn biljet B in te dienen. Voldoende is het dus, dat men het formulier of de formulieren heeft beantwoord, waarvan de beantwoording volgens de wet wordt gevorderd. Zijn de antwoorden op de daarbij gestelde vragen onvolledig, niet duidelijk, niet stellig (zie art. 12 § 3), dan zou bij eene strenge opvatting van de bedoelde woorden den belastingschuldige het recht, om bij de commissie in verzet te komen, moeten worden onzegd. In de praktijk zal het zich echter voordoen, dat vragen onbeantwoord zijn gelaten, die voor de regeling van den aanslag weinig of geen beteekenis hebben, ook, dat onnauwkeurigheden of vergissingen door den belastingplichtige gaarne zullen worden hersteld, indien hij daarop wordt gewezen. In deze gevallen het bezwaarschrift ter zijde te leggen, zou niet strooken met de bedoeling van de wet. Maar is eene aangifte bepaald onjuist, zonder dat aan eene vergissing te denken valt, en is het bewijs dier onjuistheid desnoods in rechten te leveren, dan moet eene dergelijke aangifte als ongeldig worden beschouwd met de gevolgen, daaraan door de wet verbonden (verg. art. 30).

2. Uit de woorden „hij, die bezwaar heeft tegen den aanslag, hem uit eigen hoofde of als belastingplichtige voor anderen opgelegd” volgt, dat zij, die de wet als belastingplichtige aanwijst voor anderen (verg. art. 7 j° art. 22), zich in reclame kunnen voorzien. Voor fictieve personen, waarvoor luidens art. 12 § 3, laatste lid, de aangifte geschiedt door de hier te lande gevestigde bestuurders of beheerende vennoten, zijn deze daartoe van zelf aangewezen. Letterlijk genomen staat deze bevoegdheid niet open voor den daar genoemden vertegenwoordiger van eene buitenlandsche spoorwegonderneming, bedoeld in art. 1 f, omdat hij niet wordt aangeslagen, maar slechts tot de aangifte bevoegd is verklaard. Daar echter in het algemeen bezwaarschriften kunnen worden ingediend door gemachtigden, zal dezen krachtens zijne algemeene bevoegdheid als vertegenwoordiger dit recht ongetwijfeld niet kunnen worden onzegd. Overigens moeten zij, die namens anderen bezwaarschriften indienen, hunne bevoegdheid bewijzen, door overlegging eener onderhandsche volmacht of een authentiek afschrift der notariële akte, waarbij zij benoemd zijn. Mondelinge machtigingen kunnen worden gegeven ten overstaan van den voorzitter in tegenwoordigheid van een' getuige. Verg. art. 1942 Burg. Wetb. en verder art. 42 hierna.

3. Volgens het Voorl. Verslag achten enkele leden de verplichting, om het bezwaarschrift met redenen te omkleeden, voor de kleine industriëlen en kooplieden, voor wie het samenstellen van een betoog geen gemakkelijk werk zal zijn, te bezwarend.

Allicht zullen deze zich om hulp tot zaakwaarnemers en andere lieden wenden, die zich daarvoor doen betalen, met het gevolg, dat de kosten dikwijls het bedrag der eventueele ontheffing zullen overtreffen. Andere leden waren echter van gevoelen, dat een betoog als motiveering niet wordt vereischt. Eene algemeene phrase, die spoedig burgerrecht zal verkregen hebben, zal voldoende zijn. Men zal b.v. als motiveering opgeven: „de ondergeteekende maakt minder winst dan hem is toegeschreven”, of iets dergelijks. Naar aanleiding hiervan schreef de Minister in de Mem. van Antw.: „Evenals bij de vermogensbelasting (art. 24) is het wenschelijk, dat de bezwaarschriften gemotiveerd zijn, doch het spreekt van zelf, dat die motiveering in vele gevallen eenvoudig kan zijn, zoodat bij het schrijven daarvan de hulp van zaakwaarnemers onnoodig is.” a)

a) Of het voorbeeld eener *motiveering*, in het Voorl. Verslag aangegeven, als voldoende mag worden beschouwd, daarover heeft de Minister zich niet uitgelaten. Ons komt het wel wat al te gemakkelijk voor. Er is echter geene wettelijke bepaling, welke verhindert, dat men den reclamant verzoekt zijn bezwaarschrift nader toe te lichten, en dit zoo noodig doet aanvullen. In elk geval zal de Voorzitter alle ingekomen bezwaarschriften ter tafel moeten brengen. Adviseert hij tot niet-ontvankelijk-verklaring of afwijzing en beslist de Commissie anders, dan kan hij, zoo noodig, bij den Raad in beroep komen (art. 25 § 3).

4. De termijn van reclame is verbonden aan den datum van afkondiging van het kohier, niet aan de dagteekening van uitreiking van het aanslagbiljet a), omdat het juiste tijdstip daarvan op plaatsen, waar de belastingschuldigen zeer talrijk zijn, niet te constateeren is, zonder grooten omslag en belangrijke vertraging. In het geval van art. 21 § 4 is eene uitspraak van den Inspecteur der registratie na 30 dagen niet meer vatbaar voor beroep, die van den Raad van beroep is een eind-uitspraak, maar kan zich lang laten wachten. (Verg. art. 28 en 31 der wet op de verm. bel.)

a) Bij de vermogensbelasting is dit wel het geval, maar daar geschiedt geen afkondiging van kohieren. Zie art. 24 en art. 28, 3^e lid der betreffende wet.

2^e
zinsn. 5. Bij het indienen van een bezwaarschrift heeft de Prov. Inspecteur met de beoordeeling van de hoegrootheid van den aanslag niet meer te maken. Verg. art. 21, aant. 3.

Art. 24. Op de bezwaarschriften wordt uitspraak gedaan §§ 62, 71. door de commissie van aanslag, die daarvan den aangeslagene kosteloos kennis geeft, hetzij tegen gedagteekend ontvangbewijs of wel aangeteekend per post.

1. Op de vraag, binnen hoeveel tijd de commissie uitspraak zal moeten doen, antwoordde de Minister, dat het hem, zoolang de practijk omtrent de toepassing dezer wet nog niets heeft geleerd, onraadzaam voorkwam, de commissie aan eenen termijn te binden.

Art. 25. § 1. Hij, die bezwaar heeft tegen de uitspraak der commissie op zijn bezwaarschrift omtrent zijn aanslag, §§ 64, 69. kan, binnen dertig dagen na de dagteekening van het ontvangbewijs of van de aanteekening per post, in beroep komen bij den Raad, ingesteld bij art. 29 der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223).

§ 2. Hij, die bezwaar heeft tegen den aanslag hem ambts-halve opgelegd wegens het nalaten eener aangifte, waartoe hij gehouden was, kan bij dien Raad in beroep komen binnen zes weken na den dag van afkondiging van het kohier.

§ 3. Beroep op den Raad staat mede open binnen veertien §§ 62, 66. dagen nadat die uitspraken zijn gedaan aan den voorzitter der commissie van aanslag tegen uitspraken der commissie op bezwaarschriften omtrent den aanslag of de inkomsten.

Maakt de voorzitter van dat beroep gebruik, dan geeft hij binnen drie dagen hiervan den belanghebbende kennis op de wijze bij art. 24 voorgeschreven.

§ 4. Het beroep geschiedt door toezending van een met §§ 63, 64. redenen omkleede memorie aan den voorzitter van den Raad op de wijze bepaald bij art. 23 1ste zinsnede.

Bij de memorie wordt in het geval bedoeld bij § 1 van dit § 65. artikel een afschrift van de uitspraak der commissie, in dat bedoeld bij § 2 het aanslagbiljet overgelegd.

§ 5. Het beroep van den voorzitter op den Raad van beroep wordt door dezen niet in behandeling genomen alvorens dertig dagen zijn verstreken nadat de kennisgeving bedoeld bij § 3 is uitgereikt of verzonden.

§ 1. 1. De samenstelling, enz. van den Raad van beroep was in het eerste ontwerp op gelijke wijze geregeld als bij art. 29 der wet op de vermogensbelasting, maar aan de praktijk zou worden overgelaten, of men overal het beroep voor beide belastingen aan een' op dezelfde wijze samengestelden Raad zou willen opdragen. Dat één Raad voor de beide belastingen te zeer met werk zou kunnen overladen en wellicht niet overal personen zouden worden gevonden, die evenzeer met bedrijfs- als vermogensomstandigheden bekend zijn, waren de motieven voor deze regeling. De opmerkingen echter in het Voorl. Verslag, dat voor de bedrijfsbelasting partij kon worden getrokken van de kennis, welke de Raad zich van de vermogensbelasting reeds kan hebben verworven en dat het ook voor de belastingplichtigen, die voor beide belastingen in beroep komen, zeer verkieslijk zou zijn slechts met één college te doen te hebben, leidden den Minister er toe, daaraan bij het gewijzigd ontwerp gevolg te geven.

2. De woorden „omtrent zijn aanslag” in deze § en die „tegen den aanslag hem ambtshalve opgelegd” in § 2, zijn overgenomen uit art. 28 der wet op de vermogensbelasting. Bij de behandeling dier wet maakte de heer ROËLL de opmerking, dat de uitdrukking aanleiding kan geven tot de opvatting, als zoude de Raad van beroep ook hebben te oordeelen over de bewering: „ik ben niet belastingplichtig, omdat ik niet hier te lande woon”. De Commissie van Rapporteurs achtte het echter duidelijk genoeg, dat de Raad van beroep alleen over het bedrag van den aanslag, niet over hare wettigheid heeft te oordeelen a) en aan de opmerking werd door redactieverduidelijking geen verder gevolg gegeven.

a) Uit art. 29 hierna is af te leiden, dat de Raad alleen het bedrag van den aanslag of de hoegrootheid der belastbare inkomsten beoordeelt. De vraag, of een aangeslagene al dan niet behoort tot de in art. 1 bedoelde personen en lichamen, of tot hen, in wier persoon de belasting voor anderen is verschuldigd (art. 7), staat niet aan zijne beoordeeling. In die gevallen toch kan de aangeslagene de beslissing van den rechter inroepen. Zie aant. 37 op art. 1.

§ 3. 3. Op eene vraag van den heer BOOL omtrent de z. i. over-tollige bijvoeging der woorden „of inkomsten” in het slot der 1^e zinsn., antwoordde de Minister, dat zij doelden op het geval dat geen aanslag is gedaan. a)

a) Dit zal moeten worden uitgelegd in dien zin, dat de Voorzitter in beroep kan komen, indien de Commissie heeft beslist, dat de reclamant geen voldoende inkomsten heeft om aangeslagen te worden, want er is hier sprake van *bezwaarschriften*. Art. 21 handelt over geschillen vóór de vaststelling van den aanslag.

De kennisgeving aan den belanghebbende te doen, strekt, om hem de gelegenheid te verschaffen zich op zijne verdediging voor te bereiden. Verg. art. 27, 1^e zinsn.

§ 4. 4. Wordt eene memorie a) aan het verkeerde adres ingediend, dan zal, met het oog op de termijnen in § 1 en § 2 eene onverwijde terugzending aan den belanghebbende gewenscht zijn, met verwijzing naar den Voorzitter van den Raad van beroep.

a) Volgens art. 28 der wet op de vermogensbelasting behoeft men het beroep op den Raad niet te motiveeren. Voor de bedrijfsbelasting wel.

§ 5. 5. De hier gestelde termijn van 30 dagen staat in verband met § 1. De aangeslagene zelf kan n.l. ook in beroep komen en eene gelijktijdige behandeling van beider beroepen is dan mogelijk.

Art. 26. De voorzitter, de leden en de plaatsvervangende leden van den Raad leggen, alvorens werkzaamheden hun bij deze wet opgedragen aan te vangen, ten overstaan van den Commissaris der Koningin in de provincie den volgenden eed of belofte af:

„Ik zweer (beloof), dat ik als voorzitter (lid), (plaatsvervangend lid) van den Raad van beroep ingesteld bij de wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223), overeenkomstig de bepalingen der wet tot heffing eener belasting op bedrijfs- en

andere inkomsten met nauwgezetheid en onpartijdigheid en volgens mijn geweten zal handelen, en dat ik hetgeen mij in mijn ambt nopens aanslagen in die belasting, inkomsten, vermogens, uitdeelingen of uitkeeringen, bedrijven, beroepen, ambten, waardigheden, bedieningen, betrekkingen of werkzaamheden blijkt of medegedeeld wordt, zal geheim houden. Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig! (Dat belooft ik)."

Van deze handeling wordt proces-verbaal opgemaakt.

Wegens het afleggen van den eed of belofte en het opmaken van het proces-verbaal zijn geen kosten verschuldigd.

1. Bij de redactie van het formulier is zooveel mogelijk gevolgd art. 30 der wet op de vermogensbelasting. De sacramentele woorden werden bij de behandeling dier wet op amendement van den heer VAN ALPHEN daaraan toegevoegd.

Het doen van den eed of de belofte staat aan de vrije keuze van de betrokken personen. Eene onderscheiding naar de godsdienstige gezindte komt daarbij niet te pas.

Art. 27. Alvorens op een beroep uitspraak te doen stelt de Raad den belanghebbende die het mocht verlangen, in de gelegenheid om zijne bezwaren mondeling toe te lichten. Dit verlangen geeft de belanghebbende te kennen in de memorie bedoeld bij art. 25 § 4. Is het beroep ingesteld door den voorzitter der commissie van aanslag, zoo doet de belanghebbende die kennisgeving binnen acht dagen, nadat hem van dat beroep bericht is gezonden. De voorzitter der commissie van aanslag of zijn plaatsvervanger wordt steeds door den Raad gehoord.

§ 65. Elke memorie wordt ten minste twintig dagen vóór de behandeling aan den voorzitter der commissie ter beoordeeling gezonden.

§ 67. Zoowel de belanghebbende als de voorzitter der commissie van aanslag of zijn plaatsvervanger worden door den voorzitter ten minste vijf dagen vóór de vergadering schriftelijk opgeroepen.

Bij verhindering van den belanghebbende om zelf in de vergadering van den Raad te verschijnen kan diens gemachtigde worden toegelaten, indien de redenen van verhindering aan den voorzitter gegrond voorkomen.

De behandeling der zaak wordt, zoo noodig, door den voorzitter verdaagd.

De belanghebbende en de commissie van aanslag en haar voorzitter kunnen schriftelijke toelichtingen aan den Raad overleggen.

1. Dit artikel is in hoofdzaak geredigeerd naar art. 31 der wet op de vermogensbelasting. Terwijl daar echter de Inspecteur der registratie, zoo noodig gemachtigd, uitspraak doet op de bezwaarschriften, is dit voor de toepassing der bedrijfsbelasting in eerste instantie opgedragen aan de commissie, behoudens, dat ook aan den Voorzitter het recht is toegekend bij den Raad in beroep te komen. a) Vandaar, dat hier den belanghebbende de gelegenheid moest worden gegeven, zich te verweren, mits hij het verlangen daartoe te kennen geeft binnen acht dagen, nadat hij volgens art. 25 § 3, laatste zinsn., van dat beroep werd verwittigd.

Is de belanghebbende verhinderd zelf in de vergadering van den Raad te verschijnen, dan kan hij eenen gemachtigde zenden, mits de redenen van verhindering den Voorzitter gegrond voorkomen. Die redenen van verhindering kunnen bestaan, ook al is er geen aanleiding om een attest van den dokter over te leggen! Of de belanghebbende zich eenen raadsman mag assumeeren, om voor hem het woord in de vergadering te doen, schijnt niet bepaald verboden.

a) Het is aan den Raad overgelaten, om den aangeslagene, zoo deze verschijnt, en den Inspecteur der registratie elk afzonderlijk of in elkaars bijzijn te hooren. Dit schreef de Minister in de Mem. van Antw. betrekkelijk art. 31 der wet op de vermogensbelasting. In zake de bedrijfsbelasting is dit natuurlijk ook het geval.

2. De Commissie van Rapporteurs achtte het meer in overeenstemming met het stelsel, voor de vermogensbelasting gevolgd, indien niet de Voorzitter der commissie van aanslag, maar de commissie zelve door den Raad van beroep werd gehoord. De Minister had echter hiertegen het bezwaar, dat zoodoende het tijdroovende van de werkzaamheden der commissie zeer zou worden vermeerderd, en wees nog op art. 31, waarbij is toegelaten de commissie over de daarbedoelde berekening te hooren. a)

a) Volgens de laatste zinsnede van art. 27 kan ook de Commissie schriftelijke toelichtingen aan den Raad overleggen. Aan de medeonderteekening van die uitgaande stukken kan de Voorzitter zich niet onttrekken, al kan hij zich ook met de zienswijze der meerderheid niet vereenigen. Dit volgt uit art. 11 der wet op de colleges van zetters. Intusschen kan de Voorzitter ook zelfstandig toelichtingen overleggen.

Art. 28. De voorzitter der commissie van aanslag of zijn
§ 88. plaatsvervanger is bevoegd zoowel zijn advies op de memorie als zijn beroep toe te lichten uit gegevens, waaromtrent hem geheimhouding is opgelegd.

Art. 29. De Raad is bevoegd bij zijne uitspraak een aanslag op te leggen, afwijkende zoowel van de aangifte als van den ambtshalve opgelegden aanslag en van het advies van de commissie van aanslag of haren voorzitter.

De Raad is echter onbevoegd tot verlaging van den aanslag, opgelegd aan hem, die de aangifte, waartoe hij gehouden was,

niet heeft gedaan, tenzij de aangeslagene hebbe aangetoond, dat de aanslag te hoog was.

Bij de behandeling zijner zaak kan den aangeslagene worden toegestaan om zijne aangifte te verbeteren.

Indien omtrent de juistheid der aangifte naar biljet *B* of *C* twijfel overblijft en bezwaar is tegen toepassing van het eerste lid van dit artikel, of indien twijfel overblijft omtrent de juistheid der aangifte in biljet *A* omtrent vermogen, kan de Raad hem, die bij zijne aangifte volhardt, uitnoodigen om die in de vergadering van den Raad door een der volgende verklaringen te bevestigen:

„Ik verklaar, dat de inkomsten (het vermogen) (de uitdeeling, de uitkeering) bij de aangifte, die hier voor mij ligt, te goeder trouw, naar mijn beste weten, zonder iets te verzwijgen, is (zijn) opgegeven, en die inkomsten (de waarde van dat vermogen) (die uitdeeling, die uitkeering) overeenkomstig de wet, te goeder trouw, naar mijn beste weten, berekend is (zijn).”

„Ik verklaar, dat ik te goeder trouw vermeen, dat ik geen inkomsten, (vermogen), (uitdeeling of uitkeering) had aan te geven, waarvoor naar de wet belasting verschuldigd is.”

Van de handeling wordt proces-verbaal opgemaakt, waarin de verklaring opgenomen en door den aangever onderteekend wordt.

Het proces-verbaal wordt door den voorzitter en de leden van den Raad onderteekend.

In de bevestigde aangifte wordt berust.

De aanslag van hem, die weigert of, daartoe overeenkomstig het in het 3de lid van art. 27 bepaalde opgeroepen, in gebreke blijft de verklaring af te leggen en te onderteekenen, wordt niet verlaagd of opgeheven.

In geval van ziekte, afwezigheid buiten het Rijk of andere wettige reden van verhindering, kan de verklaring, met toelating van den Minister van Financiën, krachtens eene bijzondere volmacht, worden afgelegd.

Het verzoekschrift om toelating wordt door tusschenkomst van den voorzitter van den Raad aan den Minister gezonden.

1°

zinsn. 1. Luidens het Voorl. Verslag werd de vraag gedaan, of de Raad bevoegd is, om den aanslag te verlagen, als niet de aangeslagene, maar alleen de Voorzitter der commissie van aanslag in beroep is gekomen, en omgekeerd, of de Raad den aanslag kan verhoogen, wanneer alleen de aangeslagene appèl aantee kent. Men achtte dit weinig in overeenstemming met het

denkbeeld eener beroepsinstantie, ook al laat de redactie ten deze, naar men meende, volkomen vrijheid. In antwoord daarop, gaf de Minister als zijn gevoelen te kennen, dat de Raad vrij behoort te zijn, om eenen aanslag te wijzigen, onverschillig door wien het beroep is ingesteld. Hij is daarbij niet gebonden aan de minima van art. 21 § 3, 3^e zinsn., welke geenszins als straf te beschouwen zijn. Beneden de som, welke de aangeslagene zelve op biljet B mocht hebben opgegeven, zal de Raad echter wel niet mogen gaan. a)

a) Motiveering der uitspraken schrijft de wet niet voor.

2^e

zinsn. 2. Bij de behandeling van art. 34 der wet op de vermogensbelasting wees de heer VAN HOUTEN, voorzitter der Commissie van Rapporteurs, er op, dat de niet-aangifte den aangeslagene in de noodzakelijkheid brengt, zijnerzijds de commissie te overtuigen, dat hij recht heeft, om tegen den aanslag op te komen. De bewijslast wordt dus verplaatst.

3^e

zinsn. 3. De toestemming, om de aangifte te verbeteren, heeft blijkbaar het geval op het oog, dat bij de behandeling van het bezwaarschrift de aangeslagene uit de besprekingen ophelderingen ontvangt, die hij te voren niet kende of niet begreep. Met zijn goedvinden wordt dus een aanslag vastgesteld, zonder dat het tot eene plechtige verklaring komt of tot de toepassing van art. 30.

4^e

zinsn. 4. De uitdrukking „indien omtrent de juistheid der aangifte twijfel overblijft en bezwaar is”, overgenomen uit art. 33 der wet op de vermogensbelasting, beteekent, luidens 's Ministers antwoord aan de Tweede Kamer: „dat de Raad de geloofwaardigheid eener aangifte niet durft loochenen, maar toch daarvan niet overtuigd is.” a)

a) Het opzettelijk afleggen eener valsche verklaring is strafbaar gesteld bij art. 47 § 1.

7^e

zinsn. 5. De bedoeling dezer zinsnede is, dat de Raad den aanslag moet vaststellen overeenkomstig de aangifte.

Art. 30. De aanslag bij de uitspraak van den Raad op een
§ 56. beroep van den aangeslagene vastgesteld of gehandhaafd, wordt verhoogd met:

vijf en twintig ten honderd van de hoofdsom van den aanslag, indien de aangeslagene de aangiften, waartoe hij gehouden was, niet heeft gedaan;

vijf en twintig ten honderd van de verhooging der belasting in hoofdsom, indien de aangifte van het bedrag, naar hetwelk de aanslag moet geschieden, te laag is gedaan.

1. De verhooging is hier alleen van toepassing verklaard bij uitspraak op een beroep van den aangeslagene. Het denk

beeld in het Voorl. Verslag aangegeven, om haar ook op te leggen, ingeval van beroep door den Voorzitter der commissie van aanslag, vond bij den Minister geen steun.

2. Is iemand, die de aangiften niet deed, waartoe hij gehouden was, bij den Raad in appèl gekomen, steeds zal hij eene verhooging moeten bijbetalen, ook al had hij aangetoond (art. 29, 2e zinsn.), dat de aanslag te hoog is gesteld. Die verhooging wordt berekend over den vollen aanslag, zooals die door den Raad is vastgesteld of gehandhaafd. In het tweede bij dit artikel onderstelde geval, indien hij n. l. aangifte deed van het bedrag, naar hetwelk de aanslag moet geschieden, kan de verhooging enkel verschuldigd worden bij te laag bevonden aangifte en is zij slechts verschuldigd over het verschil, ongeacht of de aanslag, door den Raad vastgesteld, lager is dan die van de commissie. Daar zij, die enkel biljet A ontvangen, steeds ambts-halve worden aangeslagen, kan uit den aard der zaak dit tweede geval op hen nimmer worden toegepast. Het is dus voor den belastingplichtige niet zonder belang te weten, of hij ook verplicht is een biljet B in te vullen. a)

a) Art. 30 komt m. m. overeen met art. 34 der wet op de vermogensbelasting. Bij de behandeling dier wet schreef de Minister in de Mem. van Antw. aan de Tweede Kamer: »Wat de voorgestelde verhooging betreft voor hen, wier aangifte te laag bleek, hierin moet geen straf worden gezien voor te lage aangifte, maar alleen eene vergoeding van kosten. Men is in beroep gekomen tegen eenen hooger aanslag, doch de Raad oordeelde dat beroep ongegrond. Nu is het billijk, dat in de kosten van het beroep worde gedeeld door hem, die ze veroorzaakt.» Verg. art. 43, 2^e zinsn.

Art. 31. De Raad kan de commissie van aanslag hooren nopens de berekening van inkomsten, uitdeelingen, uitkeeringen of vermogen en deskundigen raadplegen omtrent waardebepalingen en afschrijvingen.

1. Zooals dit artikel in het eerste ontwerp luidde, kon de Raad zich ook doen voorlichten omtrent de berekening van winst, belooning of vermogen. Daar echter volgens de wet op de vermogensbelasting (art. 35) het verhoor van deskundigen is beperkt tot bepaalde feiten achtte het Voorl. Verslag de hier gevolgde redactie te ruim gesteld en werd tevens de opmerking gemaakt, dat de berekening van winst en belooning niet aan deskundigen kan worden overgelaten, zonder dat de Raad zijn eigen taak geheel uit handen geeft. Vandaar, dat bij het gewijzigd ontwerp die raadpleging is beperkt tot waardebepalingen en afschrijvingen. a)

a) Uit hetgeen bij de behandeling van art. 35 der wet op de vermogensbelasting door den Minister werd gesproken, mag men afleiden, dat de gevallen niet zijn uitgesloten, waarin de belanghebbenden kennis zullen krijgen van het gevoelen der deskundigen.

§ 68. **Art. 32.** De uitspraak van den Raad, door den voorzitter en den secretaris onderteeekend, wordt aan den belanghebbende

gezonden en in afschrift medegedeeld aan den Provincialen Inspecteur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, die voor zooveel noodig voor de uitvoering zorgt.

1. Hetgeen in dit artikel wordt geregeld, was niet noodig te bepalen voor de uitspraken der commissie van aanslag, bedoeld in art. 24, omdat de Voorzitter dier commissie hoofdambtenaar der directe belastingen is en dus de ambtelijke hiërarchie er van zelve toe leidt, om langs den administratieven weg de uitvoering der uitspraken te verzekeren.

Art. 33. De bepalingen van art. 37 der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223) gelden ook voor de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten.

1. Het hier aangehaalde art. 37 der wet van 27 Sept. 1892 luidt:

„Aan den Voorzitter en de leden van den Raad wordt door Ons, boven vergoeding van reis- en verblijfkosten, vacatiegeld en aan den secretaris bovendien vergoeding voor bureaukosten toegekend.”

„Aan de deskundigen die den Raad hebben voorgelicht, wordt door den Voorzitter vergoeding toegekend volgens de artikelen 61, 63 en 66 van het tarief van justitiekosten en salarissen in burgerlijke zaken, a) met dien verstande, dat zijne beoordeeling in de plaats treedt van die van den rechter.”

„De aan de deskundigen toegekende vergoeding en de kosten van huur, verwarming, verlichting en schoonhouden van het lokaal, waarin de Raad vergadert, en van bediening komen ten laste van het Rijk.”

a) Deze artikelen der wetten van 28 Aug. 1843 (*Stbl.* nos. 37—40, 66 en 67) luiden, voor zooverre toepasselijk, als volgt:

Art. 61. »Aan deskundigen wordt toegelegd een vacatiegeld, geëvenredigd aan hun maatschappelijken stand, beroep en het belang der verrichting, ter beoordeeling van den rechter, welke het onderzoek heeft bevolen, doch niet hooger dan f 2.00 voor iedere vacatie van een uur, tot de aan hem opgedragene werkzaamheden besteed”.

»Het gedeelte van een uur wordt voor een geheel gerekend.”

Art. 63. »Indien deskundigen zich tot het verrichten hunner werkzaamheden van hunne woonplaats moeten verwijderen, wordt hun een gelijk vacatiegeld toegestaan voor den tijd tot de heen- en terugreize benoodigd”.

Art. 66. »Voor reiskosten wordt goed gedaan: 1°. »Aan deskundigen het bedrag der door hen voor reiskosten gedane verschotten, naar billijkheid en ter beoordeeling van den rechter.”

HOOFDSTUK IV.

BIJZONDERE BEPALINGEN.

Art. 34. Handelsreizigers, kramers en alle verdere personen, die hun bedrijf of beroep rondtrekkende uitoefenen, voor zoover

zij behooren tot de bedoelden bij art. 1 *a*, *h* en *k*, zijn gehouden onverminderd hunne verplichtingen omschreven bij artt. 12 en 14, zich ter plaatse binnen het Rijk, waar zij zich na het begin van het belastingjaar het eerst bevinden, bij het gemeentebestuur schriftelijk aan te melden, met opgaaf van hun naam, hunne woonplaats en hun bedrijf of beroep. Ten blijke dat zij hieraan voldaan hebben, ontvangen zij kosteloos een

§ 35. door of vanwege het hoofd van dat bestuur onderteekeud Bewijs, dat zij gehouden zijn mede te onderteekenen en op aanvraag aan ambtenaren der directe belastingen te vertoonen.

Van de hierbedoelde opgaaf wordt door het gemeentebestuur onverwijld afschrift gezonden aan den ontvanger der directe

§ 37. belastingen, onder wiens kantoor de plaats gelegen is, waar ingevolge art. 17 de aanslag moet geschieden.

Buitenslands gevestigden, indien zij hier te lande geen kantoren of vaste inrichtingen hebben, bekomen het Bewijs slechts op verklaring van den ontvanger, dat zij niet door hem belastingplichtig worden geacht of wel den door hem voorloopig

§ 54. naar deze wet geregelden aanslag betaald of voor het bedrag daarvan, ten zijnen genoegen, borg gesteld hebben; een en ander behoudens hunne verplichting tot bijbetaling en hun recht op teruggave ten gevolge van de definitieve vaststelling van hun aanslag.

De ontvanger geeft, onder overlegging der aangifte, van den door hem geregelden aanslag onverwijld kennis aan den voorzitter der commissie van aanslag, die den aanslag moet regelen.

1. In de redactie van het eerste ontwerp werd gevorderd, dat „handeldrijvenden, ondernemers van tooneelvoorstellingen en andere vermakelijkheden en verdere belastingplichtigen, die ter uitoefening van hun bedrijf of beroep reizen” zich van een „patent” moesten voorzien. Het Voorl. Verslag wees er op, dat deze redactie verder reikte dan werd bedoeld, want naar den letter zou b. v. een hoogleeraar in de geneeskunde, die voor consult buiten zijne woonplaats wordt geroepen, of een predikant in den ring predikende, op aanvraag van eenen ambtenaar der directe belastingen zijn „patent” moeten vertoonen. Bovendien achtte men dit woord, dat zin en beteekenis heeft bij een stelsel van licentiën, in eene partiële inkomstenbelasting niet op zijne plaats. Naar aanleiding dezer opmerkingen koos de Minister bij het gewijzigd ontwerp de tegenwoordige meer beperkte redactie, zoodat alleen zij, die hun bedrijf of beroep rondtrekkende uitoefenen, m. a. w. wier bedrijf of beroep het rondreizen als regel medebrengt, zich van een Bewijs moeten voorzien — eene uitdrukking, welke de gelijkenis met de patentwet geheel doet verval-

len. Het nut der bepaling werd door den Minister op tweeërlei grond verdedigd. Ten eerste wordt verkregen, dat handelsreizigers, enz., die dikwerf slechts enkele dagen in hunne woonplaats vertoeven en daardoor allicht bij de beschrijving worden overgeslagen op indirecte wijze de Administratie van hun bestaan, hunnen werkkring en hunne woonplaats kennis geven. De Voorzitter der commissie van aanslag zal dus kunnen nagaan, of zij inderdaad kunnen geacht worden een belastbaar inkomen te genieten en kan, zoo hij meent, dat dit het geval is, voor eene uitreiking der beschrijvingsbiljetten zorg dragen. In de tweede plaats biedt de bepaling het voordeel, dat het nut van het patent uit een oogpunt van politie niet verloren gaat. Het „Bewijs” geeft gelegenheid zich te legitimeeren, dat door velen der bedoelde personen zal worden gewaardeerd. Wel vond de heer VAN DER VELDE in dit laatste argument aanleiding, zijne beduchtheid te kennen te geven, dat de voorgestelde bepaling inbreuk zou maken op de reglementeerende bevoegdheid der gemeentebesturen ten aanzien van bedelaars en „vermomde” bedelaars, doch de Minister stelde dezen afgevaardigde gerust met de opmerking, dat, al heeft ook het artikel op een ander gebied eene nuttige werking, in deze wet met zijne opneming een zuiver fiscaal doel op den voorgrond staat. a)

a) Van de buitenslands gevestigde personen moet de belasting geïnd worden, alvorens zij hun bedrijf of beroep hier te lande uitoefenen, daar men anders gevaar loopt van deze personen nimmer eenige belasting te ontvangen. Op eene regeling van hunnen aanslag of op eene beslissing, dat geen belasting is verschuldigd, kunnen zij echter niet wachten. Vandaar voorloopige afdoening met den Ontvanger, zonder dat dit te kort doet aan hun recht, om door de Commissie te worden aangeslagen en desnoods in beroep te komen bij den Raad of het betaalde te revindiceeren. Hebben zij echter hier te lande kantoren of andere vaste inrichtingen dan is vooruitbetaling of borgstelling onnoodig. Overigens wordt met die borgstelling bedoeld persoonlijke zekerheid, (Boek III, Titel 18, Burg. Wetb.), behoudens het bepaalde bij art. 1867 Burg. Wetb. Voorloopige betaling, zooals die bij de Administratie zeer gebruikelijk is, blijft wel het meest eenvoudig.

Art. 35. Het is aan ieder verboden om hetgeen hem uit hoofde van zijn, hetzij tegenwoordig, hetzij vroeger ambt nopens aanslag in deze belasting, inkomsten, vermogen, uitkeeringen of uitdeelingen, bedrijf, beroep, waardigheid, bediening, betrekking of werkzaamheden van anderen gebleken of medegedeeld is, verder bekend te maken dan voor de uitoefening van zijn ambt of betrekking in dienst van het Rijk gevorderd wordt.

§ 93.

1. Luidens het eerste ontwerp bleef de Burgemeester voorzitter en lid van het college van zetters en was hij tevens aangewezen als lid der commissie van aanslag. In het Voorl. Verslag werd bijgevolg de vraag gedaan, of hij de wetenschap, die hij als zodanig verkrijgt, zou mogen aanwenden bij het vaststellen van den gemeentelijken hoofdelijken aanslag en bij het overleg, bedoeld bij art. 14 der wet op de vermogensbelasting. Daar bij het gewijzigd ontwerp het presidium van het college van zetters werd

overgebracht bij den bij deze wet bedoelden hoofdamttenaar der directe belastingen, heeft de vraag grootendeels haar belang verloren. Alleen in het geval bij art. 19 § 7 werkt de Burgemeester ex officio tot de regeling van den aanslag mede, en, ofschoon niet uitdrukkelijk door den Minister gezegd, ligt het toch voor de hand, dat hij hierbij, evenals de ambtelijke leden, geheimhouding in acht moet nemen. Uit de redactie van het artikel valt dit af te leiden. Overigens zal de Burgemeester, indien hij wordt benoemd tot lid eener commissie van aanslag, in dezen gelijk staan met de andere leden en hetgeen hij als lid eener Commissie te weten komt, nimmer verder mogen bekend maken dan voor de uitoefening van deze betrekking noodzakelijk is. a)

a) De bijvoeging der woorden „in dienst van het Rijk” in dit artikel voorkomende, en welke ontbreken in art. 47, 1e zinsn., der wet op de vermogensbelasting, achtte de Minister noodig, omdat de aanslagen voor de bedrijfsbelasting niet door ambtenaren, maar door Commissiën worden vastgesteld. De strafbepaling is opgenomen onder art. 47 § 2.

Art. 36. De gemeentebesturen zijn gehouden aan de hoofd-
 §§ 4, 5. ambtenaren der directe belastingen op hun verzoek kosteloos inzage van de kohieren der hoofdelijke omslagen naar het inkomen te geven en toe te laten, dat zij daarvan uittreksel of afschrift nemen of doen nemen.

De ambtenaren ressorteerende onder het Departement van
 §§ 4, 9, 91. Financiën geven aan de hoofdamttenaren der directe belastingen, voor zooveel noodig, inlichtingen volgens regelen door den Minister van Financiën te stellen.

1. Art. 42 van het eerste ontwerp, bepaalde, dat alle openbare ambtenaren gehouden waren, om de commissiën kosteloos inzage te verleen van boeken, akten, enz. In aansluiting met art. 13 der wet op de vermogensbelasting werd het artikel echter bij het gewijzigd ontwerp in meer beperkten zin geredigeerd. Daar de Burgemeesters niet meer rechtstreeks bij de uitvoering der wet zijn betrokken, is thans uitdrukkelijk aan de gemeentebesturen de verplichting opgelegd, om toe te laten, dat van de kohieren inzage, uittreksel of afschrift wordt genomen. „Het schijnt” — zoo schreef de Minister in de Mem. van Antw. — „overigens voldoende, wanneer de bij dit artikel bedoelde inlichtingen worden verstrekt aan de hoofdamttenaren der directe belastingen. Zoo noodig zullen deze niet nalaten, hetgeen zij weten, in den boezem der Commissie van aanslag mede te deelen.”

2. Ofschoon het beginsel der geheimhouding reeds bij de vermogensbelasting werd beslist, werd in het Voorl. Verslag door sommige leden de eisch gesteld, dat ook omgekeerd het Rijk zijne gegevens ter beschikking zou stellen van de gemeenten. De Minister bleek evenwel niet geneigd aan dezen eisch, van welks inwilliging hij groot gevaar dachtte, gevolg te geven, te minder, daar volgens vele andere leden op die geheimhouding bij de bedrijfsbelasting nog meer prijs werd gesteld dan voor de vermogensbelasting.

Eene poging van den heer GERRITSEN, om haar ten aanzien van de gemeentebesturen op te heffen en de hoofdamttenaren der directe belastingen te machtigen, aan die besturen de noodige inlichtingen te verschaffen voor de opmaking der plaatselijke kohieren, trof geen doel. Het door dien afgevaardigde voorgestelde amendement werd verworpen met 40 tegen 30 stemmen.

3. Dat de redactie van de tweede zinsnede eenigszins vaag is, kan moeilijk anders, daar het niet mogelijk blijkt, a priori aan te geven, welke inlichtingen zullen worden verstrekt en welke niet. a) „De bedoeling van het voorschrift” — aldus de Memorie van Antwoord — „is echter duidelijk. De Voorzitters der commissiën en de Inspecteurs der registratie zullen samen hebben te werken en elkander bij de regeling, zoowel van deze belasting als van de vermogensbelasting behulpzaam moeten zijn. Dit uitdrukkelijk in de wet te vermelden, schijnt niet noodig, te minder nu de Inspecteur der registratie in sommige gevallen lid is der commissie van aanslag.”

a) De inlichtingen zijn niet beperkt tot die uit *archieven van kantoren*, zooals dit is bepaald in art. 13, 3e zinsn. der wet op de vermogensbelasting. Die woorden werden hier juist weggelaten, om duidelijk te doen uitkomen, dat niet alleen ontvangers of andere ambtenaren, die kantoren hebben, bedoeld zijn onder hen, die verplicht zijn, inlichtingen te verschaffen.

Art. 37. Aan belastingplichtigen bedoeld in art. 1 *a, b* en *c*, die in de koloniën of bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen wegens door hen uitgeoefende bedrijven, beroepen of ondernemingen in het patentrecht of eene belasting naar de inkomsten zijn aangeslagen, wordt op hun verzoekschrift ontheffing van belasting verleend voor de som, gedurende het voorafgaand belastingjaar uit dien hoofde in die koloniën of bezittingen door hen betaald.

De ontheffing kan echter voor belastingplichtigen bedoeld bij art. 1 *a* en *c* de hoofdsom, voor belastingplichtigen bedoeld bij art. 1 *b* twee derden der hoofdsom naar deze wet door hen in het loopend belastingjaar verschuldigd niet te boven gaan.

Bijaldien de belasting in die koloniën of bezittingen is berekend naar inkomsten of uitdeelingen, kan de ontheffing niet meer bedragen dan twee ten honderd van het bedrag daarvan.

De verzoekschriften moeten uiterlijk binnen zes maanden na de afkondiging van het kohier, waarop de aanslag hier te lande voorkomt, aangeteekend per post toegezonden of tegen ontvangstbewijs worden uitgereikt aan den Provinciaal Inspecteur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, in wiens inspectie de gemeente gelegen is, waar de belastingplichtige is aangeslagen.

- § 72. Het verzoekschrift moet vergezeld gaan van bewijsstukken of gewaarmerkte afschriften daarvan.
- § 69. De Provinciale Inspecteur doet uitspraak na de commissie van aanslag, die den aanslag heeft vastgesteld, gehoord te hebben. Hij zendt de uitspraak aangeteekend per post of tegen
- § 71. gedagteekend ontvangbewijs kosteloos aan dengeen die het verzoek heeft gedaan.

1. Naar de bewoordingen van dit artikel wordt aan belastingplichtigen onder art. 1 *a*, *b* en *c*, *a*) de hier bedoelde ontheffing van bedrijfsbelasting verleend ten bedrage van hetgeen zij gedurende het voorafgaand belastingjaar *b*) in de koloniën of bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen *c*), wegens door hen uitgeoefende bedrijven, beroepen of ondernemingen *d*), in het patentrecht of eene belasting naar de inkomsten hebben betaald.

In Nederlandsch Indië n.l. bestaat eene ordonnantie van 31 December 1878 (Stbl. van Ned. Indië, n°. 350) krachtens welke onder den naam van patentrecht eene belasting wordt geheven van 2°/_o van het zuiver inkomen uit beroepen, bedrijven en ondernemingen genoten. Zij omvat alle ondernemingen, onverschillig waar de zetel van het bestuur zich bevindt, met uitzondering van naamlooze vennootschappen, welke ter zake van de uitoefening in Nederlandsch Indië van eenige nijverheid, enz. in het in Nederland geheven wordende patentrecht zijn aangeslagen tot een bedrag van 2°/_o van het bedrag der uitdeelingen. De bedoeling dezer uitzondering was dus kennelijk om te voorkomen, dat dubbele belasting wordt gevorderd van dezelfde inkomsten in Ned. Indië en in Nederland.

Bij het onvoldoende verband tusschen de Nederlandsche en Nederlandsch-Indische patentwetgeving had deze bepaling echter tot gevolg, dat de belasting voor het toenemende aantal ondernemingen in Indië, die door hier te lande gevestigde naamlooze vennootschappen worden gedreven, uitsluitend ten bate der Nederlandsche schatkist is gekomen, al zijn de winsten ook in Indië verkregen. Het valt niet te ontkennen, dat hierin eene groote onbillijkheid lag, want de lasten, die de uitoefening van het bedrijf aan het Staatsgezag oplegt, worden toch grootendeels, zoo niet uitsluitend, gedragen en bekostigd door het Indische bestuur. Opheffing der vrijstelling in de Indische ordonnantie — en dit schijnt te zullen volgen bij de invoering der bedrijfsbelasting, als zijnde geene heffing van patentrecht — zou evenwel dubbele belasting medebrengen, tenzij daarentegen in de Nederlandsche wet eene vrijstelling wordt opgenomen. Zóó ver kon men intuschen niet gaan, omdat de bedoelde naamlooze vennootschappen toch ook buiten Indië dikwijls winst behalen, die in Nederland moet worden getroffen en bovendien de billijkheid eenige heffing wettigt, waar het bestuur hier te lande onder de hoede van het Nederlandsch Staatsgezag is gevestigd *e*). Het meest zuivere stelsel ware dus geweest eene splitsing van den aanslag naarmate van de winsten in Indië en elders verkregen *f*). Maar hoe, zonder bemoeiing met het inwendige der maatschappijen en inzage van

hare boekhouding, te constateeren, dat hare zaken zich tot Nederlandsch Indië bepalen, of wel, voor hoeveel hare winsten aan elders verrichte zaken zijn toe te schrijven?

Deze moeilijkheid scheen niet te overwinnen. Vandaar het zoeken naar eenen middenweg, waarbij rekening wordt gehouden met de billijke aanspraken der Indische schatkist, doch die ook overigens het voordeel heeft, dat het beginsel der Nederlandsche bedrijfsbelasting — algemeenheid en onplitsbaarheid van den aanslag van alle hier te lande gevestigde naamlooze vennootschappen — intact is gelaten.

De tegenwoordige redactie, zooals die bij eene nadere nota van wijziging tijdens de beraadslaging in de Kamer is voorgedragen, werd door den Minister aldus toegelicht:

„De beperkingen bij de ontheffing worden thans geregeld met inachtneming van het volgende:

„1°. Voor naamlooze vennootschappen, enz. en voor belastingplichtigen, bedoeld bij art. 1 a, moet de regeling verschillend zijn. Gene zijn niet, deze wel in de vermogensbelasting aangeslagen, en de aandeelen der naamlooze vennootschappen, enz. kunnen in het bezit van buitenlanders zijn. Zij die kapitaal hebben belegd in koloniale ondernemingen, indien zij behooren tot de belastingplichtigen bedoeld bij art. 1 a, hebben dus aanspraak op ruimer ontheffing dan belastingplichtigen bedoeld bij art. 1 b; ten aanzien dezer laatsten alleen is de beperking tot twee derden gehandhaafd”.

„De bij art. 1 c bedoelden (reederijen en stichtingen) zijn ook wel niet aan vermogensbelasting onderworpen, maar de aandeelen van Nederlandsche reederijen zullen wel steeds aan ingezetenen behooren, en stichtingen plegen geen kapitaal te beleggen in koloniale ondernemingen.

Aan de belastingplichtigen, bedoeld bij art. 1 a, konden derhalve die bedoeld bij art. 1 c worden toegevoegd.”

„Het woord „hoofdsom” is noodig, omdat de wet op de Middelen opcenten zou kunnen toestaan.”

„2°. Twee personen kunnen hier te lande naar een verschillend tarief zijn aangeslagen, de een geheel naar het tarief van 2, de ander geheel naar het tarief van 3.2 pct. Voor die twee personen moet de ontheffing niettemin dezelfde zijn, daar anders de tweede zou bevoordeeld worden. Vandaar de beperking tot „twee ten honderd van het bedrag der inkomsten, naar hetwelk de belasting in die koloniën of bezittingen is berekend.”

a) De beperking tot de sub a, b en c kon geschieden, omdat de buitenslands gevestigden slechts betalen voor hetgeen zij in Nederland verdienen. Voor hen is ontheffing dus niet noodig.

b) De verre afstand tusschen het moederland en de bezittingen, alsmede de omstandigheid, dat het belastingjaar hier en in Indië niet samenvalt, heeft aanleiding gegeven, om te spreken van „voorafgaand” belastingjaar, terwijl onder belastingjaar wordt verstaan dat volgens deze wet: 1 Mei—30 April.

c) In het eerste ontwerp werd slechts gesproken van Nederlandsch Indië. Naar aanleiding eener opmerking in het Voorl. Verslag werd de bepaling uitgebreid tot de koloniën en bezittingen van het Rijk in andere werelddelen, zoodat ook West-Indië thans is inbegrepen.

d) De beperking tot hen, die landbouw-, mijn- of fabrieksondernemingen in Indië drijven of ondernemingen van scheepvaart of vervoer uitsluitend binnen den Indischen archipel, zooals die in het eerste ontwerp nog voorkwam, is vervallen, zoodat thans aan ieder, die wegens de door hem uitgeoefende bedrijven, beroepen of ondernemingen in de koloniën of bezittingen aan patentrecht of eene belasting op de inkomsten is onderworpen, op zijn verzoek ontheffing wordt verleend van de daar betaalde belasting. De Nederlandsch-Indische pakketvaart b.v. zal dus eene lijn naar Melbourne of China mogen exploiteeren, zonder van de hier verleende gunst verstoken te worden.

e) »Ik heb gemeend» — zeide de Minister bij de beraadslaging — »dat, welke generositeit ook tegenover eene zekere klasse van ingezetenen moge worden betoond, de Staat altijd recht heeft op een deel van de belasting hunner inkomsten. Het is waar, door dit recht te doen gelden, doet men het gevaar ontstaan, dat naamlooze vennootschappen haren zetel overbrengen naar Indië, maar eene regeling te maken waaraan geene bezwaren zijn verbonden, is hier ook niet mogelijk. Het bedoelde gevaar moet ons wel tot matigheid nopen; doch dit schijnt mij hier betracht. Men moge nu verschillen over het cijfer: $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{4}$ of $\frac{1}{3}$, — ik heb dit laatste cijfer gekozen en meen, dat het billijk is.»

f) De heer HARTOGH wenschte, dat de Minister in dien zin zou handelen, door de beperking der ontheffing tot twee derden te doen vervallen en dus haar ook voor naamlooze vennootschappen tot het volle bedrag toe te staan. Dan zou, buiten den belastingschuldige om, de verrekening naar wettelijke regelen kunnen geschieden tusschen het moederland en de koloniën. Tot een voorstel kwam het echter niet.

Art. 38. Bij overlijden van een belastingplichtige, bedoeld bij art. 1 *a* en *d*, en van een belastingplichtige, bedoeld bij art. 1 *h*, die hier te lande persoonlijk werkzaam is, wordt aan de erfgenamen op hun verzoekschrift ontheffing verleend van den aanslag van den overledene over de maanden van het belastingjaar, of, bij aanslag voor korteren tijd, over die, waarover de aanslag loopt, die tijdens dat overlijden nog niet zijn ingetreden.

Gelijke ontheffing wordt op zijn verzoekschrift verleend aan den belastingplichtige, bedoeld in art. 1 *a*, die in den loop van het belastingjaar het Rijk metterwoon verlaat, voor zijn aanslag over de maanden van het jaar, die tijdens zijn vertrek, of indien het verzoekschrift eerst na het vertrek is ingediend, tijdens de indiening nog niet zijn ingetreden.

De verzoekschriften moeten uiterlijk binnen zes weken na het overlijden of vertrek, aangeteekend per post, toegezonden, of tegen ontvangstbewijs uitgereikt worden aan den Provinciaal Inspecteur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, in wiens inspectie de gemeente is gelegen, waar de belastingplichtige is aangeslagen.

Verlenging van dezen termijn tot uiterlijk zes maanden kan door den Minister van Financiën worden toegestaan.

De Provinciale Inspecteur doet uitspraak na de commissie

§ 69. van aanslag, die den aanslag heeft vastgesteld, gehoord te hebben. Hij zendt de uitspraak in gesloten omslag, aangetee- kend per post, of tegen gedagteekend ontvangbewijs, kosteloos aan dengeen, die het verzoek heeft gedaan.

1^e en 2^e

zinsn. 1. De bepaling, dat de ontheffing wordt verleend over de nog niet ingetreden maanden van het belastingjaar of, bij aanslag voor korteren tijd, over die waarover de aanslag loopt, is aldus geredigeerd, omdat door vele belastingplichtigen de inkomsten per maand worden genoten en ook dubbele belasting wordt voorko- men. Zie art. 11 § 2.

1^e

zinsn. 2. De ontheffing volgens deze zinsnede wordt slechts verleend bij overlijden a) van personen die hier te lande wonen (art. 1 a), een Nederlandsch staatsambt in den vreemde bekleeden (art. 1 d) of buitenslands zijn gevestigd en hier te lande persoonlijk werk- zaam zijn (art. 1 h). Wel kan het ook bij enkele andere belasting- plichtigen voorkomen, b.v. bij buitenlandsche handelsreizigers, dat de bron van inkomsten met het overlijden ophoudt te vloeien, doch het zou tal van administratieve moeielijkheden opleveren, wanneer men in deze gevallen ontheffing moest verleenen. Reeds het feit van overlijden ware bezwaarlijk te controleeren en, indien buitenlanders hun bedrijf hier te lande door eenen gemachtigde uit- oefenen, mag veilig worden ondersteld, dat, als het bedrijf door dien gemachtigde voor rekening der erfgenamen wordt voortgezet, ook de inkomsten daaruit niet noemenswaard zullen verminderen.

a) In tal van gevallen houdt met den dood van den belastingplichtige, of spoedig daarna, het inkomen op. Waar dit niet het geval is, b.v. bij voortzetting der zaken van den overledene door of voor rekening der erfgenamen, zullen deze in den regel uit eigen hoofde belasting- plichtig worden ingevolge art. 11 § 3. Zijn zij echter reeds aangeslagen, dan komt een verhoogde aanslag niet te pas. Zie aant. 2 b op art. 11. Overigens houde men in het oog, dat het overlijden moet blijken uit verklaringen der ambtenaren van den burgerlijken stand in Nederland of van de bevoegde autoriteit buitenslands.

2^e

zinsn. 3. De hier opgenomen bepaling is in overeenstemming ge- bracht met art. 25 der wet op de vermogensbelasting. a) Ook aan hen, die het Rijk metterwoon verlaten, doch onder eene andere categorie volgens art. 1 belastingplichtig blijven, kan de hierbe- doelde ontheffing worden verleend, b. v. indien een ambtenaar aan het Departement van Buitenlandsche zaken wordt benoemd tot secretaris van legatie (art. 1 d). In deze gevallen staat tegen- over de ontheffing een nieuwe aanslag en dubbele belasting wordt vermeden. b)

a) Evenals daár in art. 38, is hier in het volgende artikel 39 het beroep geregeld. De vraag, of na afwijzing van dit beroep een eisch om ontheffing bij den burgerlijken rechter is uitgesloten, werd door den Minister bevestigend beantwoord, doch anderen zijn van een tegenovergesteld gevoelen.

b) Het vertrek naar het buitenland moet uit de omstandigheden worden afgeleid. Voldoende zal dit in den regel zijn gebleken door

afschrijving op het bevolkingsregister hier te lande en overlegging van een bewijs van vestiging elders. Intusschen is dit bewijs niet steeds te vorderen, daar men het Rijk kan verlaten, zonder dadelijk eene vaste woonplaats te kiezen, terwijl papieren bewijzen ook overigens met de feiten in strijd kunnen worden bevonden. Is de belasting-schuldige tevens in de vermogensbelasting aangeslagen, dan is het zeker gewenscht, dat de beide takken van Administratie bij de beslissingen één lijn trekken.

4°

zinsn. 4. De termijn, waarin het verzoekschrift om ontheffing moet worden ingediend, is op zes weken gesteld, doch de Minister kan, ook zonder dat dit uitdrukkelijk is verzocht, verlenging toestaan. Dikwerf zal door onbekendheid der erfenamen met de wet, verzuimd worden, binnen den gestelden termijn het verzoekschrift in te dienen. *a)*

a) Dit schreef de Minister in de Memorie van Antwoord. Maar ware het nu niet beter geweest van elken termijn af te zien?

Art. 39. Hij, die bezwaar heeft tegen de uitspraak van den Provincialen Inspecteur op zijn verzoekschrift krachtens artt. 37 en 38 dezer wet ingediend, kan binnen dertig dagen, nadat zij hem is toegezonden, daarvan bij Ons in beroep komen. Als datum van toezending geldt die der aanteekening per post of die van het gedagteekend ontvangbewijs.

Door Ons wordt beslist den Raad van State gehoord.

1. Dit artikel komt overeen met de administratieve procedure in art. 38 der wet op de vermogensbelasting aangenomen. Daar gaf zij aanleiding tot de vraag, of hierdoor het vragen van ontheffing bij den burgerlijken rechter is uitgesloten, welke vraag door den Minister in bevestigenden zin werd beantwoord. *a)*

a) In de Memorie van Antwoord (Eerste Kamer) bevestigde de Minister de meening, dat art. 38 en volgg. der wet van 21 December 1861 (Stbl. no. 129), regelende de samenstelling en de bevoegdheid van den Raad van State, aan de belanghebbenden de gelegenheid openen, hunne bezwaren persoonlijk of bij gemachtigde ook mondeling aan dien Raad voor te dragen.

Art. 40. Wanneer het inkomen naar het hetwelk de aanslag van een belastingplichtige, bedoeld bij art. 1 *a*, *d* en *h* is geregeld, door het staken van eenig bedrijf of beroep of ontslag uit een ambt, waardigheid, bediening of betrekking, of, § 70. voor zooveel de belastingplichtigen bedoeld bij art. 1 *a* betreft, door het ophouden van inkomsten als bedoeld bij art. 2 § 1 *b* in den loop van het belastingjaar met meer dan één vierde is verminderd, kan aan den belastingplichtige geheele of gedeeltelijke ontheffing van nog niet vervallen termijnen van belasting worden verleend door den Provincialen Inspecteur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, in wiens inspectie de gemeente is gelegen, waar de belastingplichtige is aangeslagen.

§§ 69, 71, 72. De Provinciale Inspecteur doet uitspraak, na de commissie van aanslag, die den aanslag heeft vastgesteld gehoord te hebben. Hij zendt de uitspraak in gesloten omslag aangeeteekend per post of tegen gedagteekend ontvangstbewijs, kosteloos aan dengeen, die het verzoek heeft gedaan.

Hij, die bezwaar heeft tegen de uitspraak van den Provinciaal Inspecteur op zijn verzoekschrift kan binnen dertig dagen in beroep komen bij den Minister van Financiën.

Als datum van toezending geldt die der aantekening per post of die van het gedagteekend ontvangstbewijs.

1. De Provinciale Inspecteur kan ontheffing verleenen, doch is daartoe niet verplicht. Hij moet dus overtuigd worden, dat de omstandigheden, die tot vermindering aanleiding geven, aanwezig zijn. De reden is, dat het hier veelal een zuiver financiële quaestie geldt. Of een bedrijf is gestaakt, is in den regel, hoewel niet altijd, gemakkelijk na te gaan, doch of het inkomen van den belastingplichtige daardoor is verminderd, is niet zoo grif te zeggen. En vermindering van het inkomen, niet het staken van een bedrijf, is de zaak waarop het hier aankomt. a) Om deze reden schijnt een beroep op de Kroon en inwinning van het advies van den Raad van State noch noodzakelijk noch gewenscht. Legt de belanghebbende zich niet neêr bij de uitspraak van den Provinciaal Inspecteur, dan is het voldoende, wanneer hij zich kan wenden tot het verantwoordelijk hoofd der Administratie. b)

a) Staking van een beroep of bedrijf, ontslag uit een ambt, enz., of het ophouden van inkomsten, bedoeld in art. 2 § 1 b, zijn dus niet altijd redenen tot ontheffing, want deze omstandigheden behooren gepaard te gaan met eene vermindering van meer dan een vierde van het belastbaar inkomen, waarnaar de in art. 1 litt. a, d en h genoemde belastingplichtigen zijn aangeslagen. Verg. aant. 2 op art. 58.

b) De wettelijke uitdrukking „in beroep komen” kon luidens het Voorl. Verslag der Eerste Kamer doen denken aan eene *administratieve procedure*, terwijl hier toch uitsluitend sprake is van eene *hiërarchische regeling*. De wenschelijkheid, om dezelfde term te gebruiken als in art. 39, was, zooals de Minister antwoordde, het motief voor de gekozen redactie.

2. De vraag, of nog niet in meerdere gevallen ontheffing zou kunnen worden verleend, werd door den Minister ontkennend beantwoord. Immers moet zooveel doenlijk worden vastgehouden aan het aangenomen beginsel, om aan een eenmaal vastgestelden aanslag niet meer te tornen. Wanneer toch den belastingplichtige bij ieder eenigszins aanzienlijk verlies vermindering van belasting moest verleend worden, zou daaruit logisch volgen, dat ook bij elke eenigszins belangrijke vermeerdering van inkomsten, b.v. uitbreiding van het bedrijf, verhooging van bezoldiging, enz. een suppletoire aanslag moest worden gedaan. Dat hierdoor de belasting alle vastheid zou verliezen en de belastingplichtigen voortdurend met de Administratie in aanraking zouden moeten komen, is duidelijk. a)

a) Aan nog *andere belastingplichtigen* dan aan ingezetenen van het Koninkrijk, Nederlandsche staatsambtenaren in den vreemde en hier te lande een bedrijf uitoefenende buitenlanders, bedoeld in art. 1 h, ontheffing te verleen, was onnoodig, daar die andere belastingplichtigen of belast worden over de reeds genoten winsten of — dit geldt van de buitenlandsche handelsreizigers — aan een vast recht zijn onderworpen. Voor zooverre over uitkeeringen of uitdeelingen belasting verschuldigd is, komt ontheffing hier natuurlijk niet te pas.

3. De ontheffing wordt alleen verleend voor nog niet vervallen termijnen van belasting. Strikt genomen moet de belasting voor vervallen termijnen dadelijk worden voldaan, zoodat, werd ook hiervoor ontheffing toegestaan, dit eene premie zou worden op het traag voldoen der belasting. a)

a) Een termijn voor de indiening van het verzoekschrift is uit den aard der zaak niet gesteld, maar hoe langer de belastingschuldige met de indiening wacht, hoe meer termijnen er verschijnen en dit is in zijn nadeel.

Art. 41. Bij overlijden van den aangeslagene zijn de erven in al hunne goederen voor het niet aangezuiverde gedeelte van diens aanslag aansprakelijk, voor zooveel schulden van den boedel van den overledene ten hunnen laste komen.

1. Dit artikel is gelijklopend aan art. 44, 1^e zinsn., der wet op de vermogensbelasting. Het herhaalt ten overvloede, dat de gewone regels van burgerlijk recht omtrent verhaal van schulden der nalatenschap kunnen worden toegepast. Verg. Boek 2, Titel 14 en 15, Burg. Wetb. a)

a) De bepaling van *hoofdelijke aansprakelijkheid*, zooals die in het 1^e ontwerp der wet op de vermogensbelasting was opgenomen, werd bij het 2^e ontwerp geschrapt.

Art. 42. Ieder erfgenaam, de executeur-testamentair of de bewindvoerder over de nalatenschap is bevoegd de aangifte te doen, bezwaarschriften in te dienen en in beroep te komen omtrent den aanslag van een overledene, alsof hij zelf de belastingplichtige ware.

1. Zooals dit artikel o. a. uitdrukkelijk bepaalt, kunnen de hier bedoelde personen de aangifte doen, indien de belastingplichtige is overleden, voordat hij zijne aangifte heeft gedaan. Evenzoo kunnen zij bezwaarschriften indienen of in beroep komen, zonder dat naar de woorden van art. 30 de daar bedoelde verhoogen mogen worden uitgetrokken.

2. Curators in faillissementen zijn krachtens algemeene rechtsbeginselen bevoegd, om bezwaarschriften in te dienen. Aldus de Minister in antwoord op eene in het Voorl. Verslag gestelde vraag.

3. Het eerste ontwerp voorzag in het geval, dat bij overlijden het bedrijf door of voor rekening van de erfgenamen of rechtverkrijgenden werd voortgezet. Bij nadere overweging kwam het behoud van die bepaling (art. 47) den Minister minder noodig

voor. Bij overlijden toch wordt het bedrijf door de erfgenamen gestaakt of voortgezet. In de eerste onderstelling zullen zij ingevolge art. 38 meestal ontheffing bekomen en in de andere zullen zij in de meeste gevallen reeds in het loopend belastingjaar en zeker bij den aanvang van het volgende voor de uit dat bedrijf genoten inkomsten belastingplichtig worden. Zet slechts een hunner het bedrijf voort, doch worden de anderen commanditaire vennooten, dan zullen de door hen genoten winsten het volgende jaar bij den aanslag in aanmerking worden genomen.

Art. 43. De Provinciale Inspecteur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen kan, onverschillig of al dan niet

§§ 69-71. een bezwaarschrift is ingediend, op voorstel van de commissie van aanslag ontheffing van belasting verleenen, indien hem in den loop van het belastingjaar of van het volgend belastingjaar blijkt, dat de aanslag van een belastingplichtige te hoog is bepaald.

Daarenboven behouden Wij Ons voor om in bijzondere gevallen

§§ 69-71. vallen vanwege dwaling of onwillig verzuim kwijtschelding of vermindering of teruggaaf van de hoofdsom en van de ingevolge artikel 30 opgelegde verhooging te verleenen.

1°

zinsn. 1. Deze zinsnede komt overeen met art. 27 der wet op de vermogensbelasting en is daar door den Minister het „abuizen-artikel” genoemd. Het heeft de strekking, om mogelijke abuizen en misrekeningen, die zoowel door de belastingschuldigen als door de commissiën van aanslag zijn gemaakt, te herstellen. In zoverre wijken de regelingen van elkander af, dat hier het voorstel der commissie van aanslag in de plaats treedt van de machtiging van een door den Koning aan te wijzen hoofdamienaar der registratie en dat, met het oog op het geval, dat een aanslag bij het einde van het belastingjaar is vastgesteld, de ontheffing ook nog kan worden verleend, indien in het volgende belastingjaar van den te hoogen aanslag blijkt.

2°

zinsn. 2. Evenmin als in art. 45 der wet op de vermogensbelasting en in art. 60 der successiewet aan de Kroon de verplichting is opgelegd, om vóór het nemen harer beslissing het advies van den Raad van State in te winnen, achtte de Minister dit hier wenschelijk. De bijzondere gevallen, waarop hier wordt gedoeld, strekken zich ook uit tot aanslagen door de Raden van beroep vastgesteld.

Art. 44. De ambtenaren der directe belastingen zijn bevoegd om, op schriftelijke lastgeving van den voorzitter der commissie van aanslag, welke desgevorderd moet worden vertoond, met machtiging van den kantonrechter en vergezeld van een door dezen aangewezen persoon bij dag en op de gewone voor den

arbeid bestemde uren in de fabrieken, werkplaatsen en andere vaste inrichtingen en op de vaartuigen van de belastingplichtigen en van hen, die vermoed worden belastingplichtig te zijn, de bijzonderheden op te nemen, bedoeld in art. 12, § 1 II, zonder nochtans inzage van boeken of schrifturen te kunnen nemen, tenzij de belastingplichtige dit verlangt.

Deze bevoegdheid strekt zich niet uit tot de fabrieken, werkplaatsen, andere vaste inrichtingen en vaartuigen van hen, wier aanslag voor het loopend belastingjaar reeds door de commissie van aanslag of, in geval van beroep van den aanslagene, door den Raad van beroep is vastgesteld.

Zij betreden geen woning, tenzij dit noodzakelijk is om de bovengenoemde lokalen te betreden.

Van dit binnentreden wordt door hen proces-verbaal opgemaakt en binnen vier en twintig uren aan degenen, wiens woning is binnengetreden, in afschrift medegedeeld.

1. De bij dit artikel verleende bevoegdheid geeft aan de Administratie het middel, om de juistheid der verstrekte inlichtingen op biljet A te beoordeelen a). Dat van het recht van toegang uiterst zeldzaam gebruik zal worden gemaakt, meende de Minister veilig te kunnen verzekeren b), doch juist voor die enkele gevallen moet men de bevoegdheid hebben, om ook tegen den wil van den belastingplichtige zich een denkbeeld te kunnen vormen van den omvang van zijn bedrijf.

Zoodra de aanslag ten kohiere is gebracht, blijft overigens de belastingplichtige van alle bezoeken verschoond, tenzij hij zelf door een bezwaarschrift in te dienen of bij den Raad van beroep in appèl te komen, de noodzakelijkheid doet ontstaan, om de juistheid van nieuw aangevoerde beweringen te toetsen.

De bepaling in het eerste ontwerp, dat men zich desnoods met inroeping van den sterken arm den toegang kan verschaffen, komt in de wet niet meer voor. Weigering van toegang is strafbaar. (Zie artt. 180 en 184 Wetb. van Strafr.). De tot binnentreden gerechtigde personen maken van die weigering proces-verbaal op, dat door tusschenkomst van den Provinciaal Inspecteur aan het Openbaar Ministerie wordt opgezonden tot het instellen eener strafvervolgung (art. 10 Wetb. van Strafv.).

a) Zijn deze bijzonderheden niet juist opgegeven, dan is dit strafbaar. Zie art. 47 § 5 jo art. 15 § 1.

b) Veilig, want men heeft er niets aan. Wellicht zal de een of andere voorzitter de last eens geven, om te toonen »wat hij kan”.

Art. 45. Bestuurders van de bij art. 1 b en c bedoelde naamloze vennootschappen, coöperatieve vereenigingen, andere vereenigingen en stichtingen, die een bedrijf of beroep uitoefenen, onderlinge verzekeringmaatschappijen en sociëteiten, alsook § 9. beheerende vennoten van hier te lande gevestigde comman-

ditaire vennootschappen op aandeelen en boekhouders van hier te lande gevestigde reederijen, zijn gehouden binnen veertien dagen na de vaststelling van balans of rekening een zoodanig uittreksel als noodig is tot toelichting der winst, uitkeeringen of uitdeelingen te doen toekomen aan den voorzitter der commissie van aanslag, bedoeld bij art. 19 § 1 b of § 2, die den aanslag moet regelen.

1. Het voorschrift van dit artikel, dat verband houdt met art. 5, strekte zich volgens het eerste ontwerp ook uit tot het overleggen van verslagen. Daar deze in den regel een meer confidentiëel karakter dragen, gaf de Minister bij het tweede ontwerp toe aan het te kennen gegeven verlangen, om die overlegging niet meer te vorderen. Eveneens nam de Minister een amendement over van den heer BAHLMANN, om te bepalen, dat slechts „een zoodanig uittreksel als noodig is tot toelichting der winst a), uitkeeringen of uitdeelingen” kan worden gevorderd, in plaats van de geheele balans of rekening, zooals dit in het regeeringsontwerp stond geschreven. De omstandigheid, dat sommige handelshuizen bij hunne boekhouding den omvangrijken inventaris in de balans begrijpen, zoude de overlegging onnoodig bezwarend maken. Vandaar de wijziging.

a) Deze uitdrukking ziet alleen op stichtingen, die een bedrijf of beroep uitoefenen.

Art. 46. De stukken krachtens deze wet op te maken en uit te vaardigen, quitantiën van betaalde belasting, zoomede
§ 74. de processtukken, daaronder begrepen vonnissen en afschriften van vonnissen betreffende de toepassing van deze wet, zijn vrij van zegel en worden, voor zoover aan de formaliteit van registratie onderworpen, kosteloos geregistreerd.

1. Met een gering verschil in redactie komt dit artikel overeen met art. 49 der wet op de vermogensbelasting. De vraag van den heer ROESSINGH, of ook de aanslagbiljetten in de vrijstelling van het zegelrecht deelen, daar zij niet worden opge maakt krachtens deze wet a), maar ingevolge de wet op de invordering van 1845, werd door den Minister bevestigend beantwoord.

a) Dit is in het artikel ook niet te lezen. De uitdrukking „quitantiën van betaalde belasting” staat op zich zelf.

HOOFDSTUK V.

BEPALINGEN VAN STRAFRECHTERLIJKE AARD.

Art. 47. § 1. Hij, die persoonlijk of door een bijzonder daartoe gemachtigde opzettelijk eene valsche verklaring, als be-

doeld bij art. 29, aflegt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren.

Ontzetting van de in artikel 28 n°. 1—4 van het Wetboek van Strafrecht vermelde rechten kan worden uitgesproken.

§ 2. Hij, die opzettelijk de bij art. 35 opgelegde geheimhouding schendt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste zeshonderd gulden, met of zonder ontzetting van het recht om ambten te bekleeden.

Hij, aan wiens schuld schending van de geheimhouding te wijten is, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste driehonderd gulden.

Geen vervolging wordt ingesteld dan op klachte van hem, ten aanzien van wien de geheimhouding is geschonden.

§ 3. Ieder die, daartoe gehouden, nalaat de vragen, betreffende de bijzonderheden, bedoeld bij art. 12 § 1, I, III en IV in het hem, aan zijne firma of aan de stichting of sociëteit, waarvan hij bestuurder is, uitgereikte of toegezonden beschrijvingsbiljet 4 stellig, duidelijk en zonder voorbehoud naar waarheid te beantwoorden en dit antwoord te ondertekenen, of wel nalaat dit biljet tijdig ter voorgescreven plaatse in te dienen, wanneer het niet reeds vroeger is teruggehaald, wordt gestraft met eene geldboete van ten hoogste f 100.

§ 4. De belastingplichtige, die, ook zonder dat hem een biljet is uitgereikt, niet voldoet aan de hem in art. 14 § 1 eerste lid en art. 14 § 4 eerste lid opgelegde verplichtingen, wordt gestraft met eene geldboete van ten hoogste f 50.

§ 5. Hij, die daartoe gehouden, nalaat de verplichtingen na te komen bedoeld bij art. 15 § 1 eerste lid, en art. 15 § 2 eerste lid, wordt gestraft met eene geldboete van ten hoogste f 25.

Gelijke straf wordt opgelegd in geval van overtreding van art. 45.

§ 6. Overtreding van art. 16 wordt gestraft met eene geldboete van ten hoogste f 400.

§ 7. Personen, die van een bewijs voorzien moeten zijn als bedoeld in art. 34 en die in gebreke blijven dit bewijs op aanvraag aan bevoegde ambtenaren te vertoonen, worden gestraft met eene geldboete van ten hoogste f 25.

Geven zij ter bekoming van dat bewijs aan het bevoegd gezag een valschen naam, woonplaats, bedrijf of beroep op, of maken zij gebruik van het aan een ander afgegeven bewijs, dan worden zij gestraft met eene geldboete van ten hoogste f 150.

§ 1. 1. De hier bedreigde straf is dezelfde als in andere bewoordingen voorkomt in art. 33 der wet op de vermogensbelasting.

§ 2. 2. De schending der geheimhouding ook vervolgbaar te stellen op klachte van de rechtverkrijgenden van hem, te wiens opzichte de geheimhouding is geschonden (zie de 3^e zinsn.), achtte de Minister noch gewenscht noch noodzakelijk.

In art. 47 der wet op de vermogensbelasting is die toevoeging evenmin opgenomen. De artt. 64—67 van het Wetb. van Strafr. zijn overigens van toepassing.

§ 3. 3. In het Regeeringsontwerp was de hier opgenomen strafbedreiging ook van toepassing verklaard op het niet beantwoorden der vragen, in de formulieren te stellen ingevolge art. 12 § 1 sub II. De Commissie van Rapporteurs achtte het echter met goede strafrechtelijke beginselen in strijd, om straf te bedreigen op het niet beantwoorden van aan den wetgever niet bekende vragen en dus een blanc-seign te geven tot het doen van vragen omtrent bijzonderheden, zonder dat deze bijzonderheden door den wetgever nominatum zijn aangewezen. Ook de Minister verklaarde na de aanneming van art. 44 aan het behoud der strafbedreiging niet bijzonder te hechten nu daartegen bezwaar bestond en een in dien zin voorgesteld amendement der Commissie van Rapporteurs werd aangenomen met 67 tegen 3 stemmen. Verg. aant. 1 a op art. 44. (a—b).

a) Het punt sub V in art. 12 § 1 betreft de vraag naar het vermogen en te dezen aanzien is geen ander recht toepasselijk dan wat geldt voor de vermogensbelasting, want daar is verzuim van aangifte evenmin strafbaar. Maar de vragen sub 1, III en IV hebben alle betrekking op zuivere feiten, die de belastingplichtige *kan* en ook *moet* beantwoorden, zal in het algemeen de heffing van de belastingplichtige personen worden verzekerd. Nu moge bij de vermogensbelasting het nalaten der aangifte of het verstrekken van logenachtige gegevens niet strafbaar zijn, bij de bedrijfsbelasting is dit noodzakelijk, »wil men voorkomen» — aldus de Mem. van Antwoord — »dat tallooze personen de aangifte verzuimen. Op invulling van biljet B wordt eveneens hooge prijs gesteld, doch desnoods is iemands inkomen zonder die aangifte te begrooten; bij gemis der kenbronnen van biljet A daarentegen kan slechts zeer bezwaarlijk een aanslag worden gedaan.»

»Eene verplichting tot waarschuwing in de wet te schrijven, zou het doel, dat hier beoogd wordt, verijdelen. Bij de uitvoering zal echter mildheid worden betracht; men zal waarschuwen waar en zooveel men kan, tenzij men grond heeft, om aan opzettelijk verzuim te gelooven. Met het oog op groote inkomens mocht geen te laag maximum worden genoemd, doch de werkelijke straf kan (volgens art. 23 jo art. 91 van het Wetb. van Strafr.) dalen tot 50 cent.»

b) Een verzoek van den heer LEVY aan den Minister, om de pen te halen door alle strafbepalingen in de §§ 3-6, was gegrond op twee motieven. Vooreerst, omdat het stelsel der wet berust op eigen aangifte of ambtshalven aanslag, zooals blijkt uit de geamendeerde § 2 van art. 21, waarbij de voorzitter der Commissie van Rapporteurs deed uitkomen, dat, ondanks de aanneming van haar amendement, het aan de Administratie toch zoude vrijstaan, wat niet meer voorkomt in art. 21 § 2, te doen opnemen in de instructie aan hare ambtenaren. Is er dus geene aangifte gedaan, dan zal zij toch niet machteloos staan en evengoed achter de waarheid komen, als wanneer de aangifte wel geschiedde.

De tweede reden voor het vervallen der strafbepalingen was, dat

zij in hare uitwerking draconisch zouden zijn, want bij de beste trouw zullen de vragen niet altijd stellig, duidelijk en zonder voorbehoud zijn beantwoord en ontbreekt een dezer criteria, dan is de rechter bevoegd de straf toe te passen. De Minister gaf evenwel aan het verzoek van den heer LEVY geen gevolg en uit hetgeen onder noot *a* hiervoor is aangeteekend, mag men afleiden, dat de strafrechter met de bedrijfsbelasting niet zoo druk gemoeid zal worden.

§ 4. 4. Deze paragraaf voorziet in het geval, dat eenen belastingplichtige geen biljet is uitgereikt of dat iemand in den loop van het jaar belastingplichtig wordt. Hij is dan verplicht volgens art. 14 § 1 of § 4 de vereischte aangifte uit eigen beweging te doen. Verzuim daarvan moet om de hierboven genoemde redenen strafbaar zijn, doch daar dien schuldige in dit geval geen beschrijvingsbiljet is uitgereikt, dat hem aan die verplichting heeft herinnerd, is het maximum der boete tot *f* 50 verminderd. *a*)

a) Volgens § 3 is het onjuist- of niet-beantwoorden der vragen op biljet *A* bedoeld bij art. 12 § 1, sub II en V niet strafbaar, doch hier wordt verwezen naar art. 14 § 1, waarin wordt gevorderd, dat de aangifte moet geschieden in den *voorgeschreven vorm* op biljet *A*, dus met inbegrip der vragen sub II en V. Het niet-beantwoorden van die vragen zou dus strafbaar zijn in dit geval.

De heer VAN NISPEN vestigde op deze anomalie de aandacht bij de beraadslaging in de Eerste Kamer. Intusschen schijnt ons deze wetsuitlegging wel wat al te eng en daaronder eveneens te begrijpen het geval van art. 14 § 4, 1^e lid, achten wij geheel onjuist, omdat daar slechts sprake is van eene *aanvraag* om biljetten.

§ 5. 5. Deze paragraaf houdt geen verbodsbepalingen in, maar slechts verplichtingen, evenals de §§ 3 en 4. Vandaar, dat de tegenwoordige redactie is gekozen op aanwijzing der Commissie van Rapporteurs en er geen sprake meer is van overtreding zooals in § 6. *a*)

a) De onjuiste aangifte van de bijzonderheden volgens art. 12 § 1, sub II is niet strafbaar volgens het aangenomen amendement der Commissie van Rapporteurs op § 3. Verzuimt men echter binnen de twee maanden van de veranderingen aangifte te doen, zooals art. 15 § 1, 1^e lid, dit voorschrijft, dan wordt straf beloopen. Blijkbaar is er niet aangedacht deze bepaling te wijzigen in overeenstemming met bedoeld amendement.

§ 6. 6. Let men op de groote bedragen aan belasting, die men door verzuim van aangifte zou kunnen ontduiken, dan is een maximum van *f* 400 boete zeker geen te zware straf. Aldus de Memorie van Antwoord.

§ 7. 7. Eene afzonderlijke strafbepaling was noodzakelijk, daar anders zij, die in gebreke blijven *a*) het Bewijs te vertoonen, steeds zouden kunnen beweren, dat zij verzuimd hadden het zich te verschaffen. Dat iemand vergeten heeft zijn Bewijs bij zich te hebben, zal wel niet dikwijls voorkomen, maar dan zal trouwens de rechter het minimum der boete van *f* 0.50 kunnen toepassen. *b*)

De straf in de 2^e zinsnede voorgesteld wegens het opgeven van een valschen naam is dezelfde als die van art. 435, 3°. van het Wetboek van Strafr., en daarmede is gelijkgesteld het opgeven van eene onjuiste woonplaats en van een beroep of bedrijf, dat

men niet uitoefent, alsmede het gebruik maken van eens anders Bewijs.

a) De uitdrukking »in gebreke blijven» is in de plaats gekomen van »nalatig», omdat dit laatste woord aanleiding kon geven tot de interpretatie, dat alleen weigering en niet verzuim, om het Bewijs aan te vragen, strafbaar zou zijn.

b) Ten einde dengene, die wel een Bewijs bezit, maar het niet bij zich draagt, voor straf te vrijwaren, stelde de heer LEVY een amendement voor, om in plaats van het niet-vertoonen van het Bewijs, alleen het verzuim van aanmelding overeenkomstig art. 34 strafbaar te stellen, doch de Kamer verwierp dit met 61 tegen 10 stemmen.

Art. 48. De feiten strafbaar volgens art. 47 § 1 en § 2 dezer wet, worden beschouwd als misdrijven, behalve voor de toepassing van artikel 57 en 58 van het Wetboek van Strafrecht, in de plaats waarvan wordt toegepast artikel 62 1ste en 2de lid van dat wetboek.

De feiten strafbaar volgens art. 47 §§ 3—7 dezer wet, worden beschouwd als overtredingen.

1. In het eerste lid, zooals het door de Regeering werd voorgesteld, waren al de feiten, volgens art. 47 strafbaar gesteld, als misdrijven gequalificeerd. De heer LEVY betoogde echter op verschillende gronden, dat de strafbare feiten in de §§ 3—7 geen misdrijven mochten worden genoemd, als in strijd met de beginselen van het strafrecht en een door hem voorgesteld amendement, om de bedoelde feiten als overtredingen te beschouwen, werd aangenomen met 52 tegen 19 stemmen. Medeplichtigheid (wel te onderscheiden van doen plegen of uitlokken) en poging zijn bijgevolg nu niet strafbaar, ofschoon daarvan bij de toepassing dezer wet bezwaarlijk sprake kan zijn. Een essentiëel gevolg van het aangenomen amendement is, dat thans de verjaaringstermijn voor de vervolging en de uitvoering der straf korter is (verg. art. 70 en 76 van het Wetb. van Strafr.) en verder, dat de vonnissen niet, zooals bij de qualificatie van misdrijven, appellabel zijn (verg. art. 56 der wet op de rechterlijke organisatie, enz.) Overigens behoeft bij overtredingen van geen opzet te blijken.

Het tweede lid van het regeeringsartikel bepaalde nog, dat tegen den beheerenden vennoot, bestuurder of boekhouder van wien blijkt, dat het misdrijf buiten zijn toedoen is gepleegd, geen straf zou worden uitgesproken. Daar hetzelfde reeds is geregeld bij art. 51 van het Wetb. van Strafr., wijzigde de heer LEVY het amendement in dien zin, dat ook deze bepaling verviel. Wel merkte de Minister op, dat in bedoeld art. 51 geen melding wordt gemaakt van beheerende vennoten, doch de Kamer schonk daaraan geen aandacht, in de overtuiging blijkbaar, dat beheerende vennoten kunnen worden begrepen onder de generieke benaming van bestuurders.

Art. 49. Met het opsporen van overtredingen dezer wet zijn, behalve de in artikel 8 n°. 1°.—4°. en 6°. van het Wet-

boek van Strafvordering aangewezen personen, belast de ambtenaren der directe belastingen.

Zij maken van hunne bevinding proces-verbaal op, dat den bekeurde wordt beteekend op de wijze voorgeschreven bij artikel 144 van het Wetboek van Strafvordering.

1. De in de eerste zinsnede van dit artikel bedoelde personen, genoemd in art. 8, n°. 1—4 en 6 van het Wetboek van Strafvordering zijn:

- de veld- en boschwachters;
- de officieren en onderofficieren der maréchaussée;
- de directeurs en commissarissen van politie en de waterschouten;
- de burgemeesters of degenen, die hen vervangen, doch alleen in de gemeenten, alwaar geen commissarissen van politie zijn;
- de ambtenaren van het Openbaar Ministerie, behalve die bij de kantongerechten.

2. De 2e zinsn. kwam wel voor in het eerste, doch niet in het gewijzigd ontwerp. Naar aanleiding eener opmerking der Commissie van Rapporteurs werd zij echter weder opgenomen, met het oog op de in art. 51 gegeven bevoegdheid tot transactie, zoodat het noodzakelijk is, dat de bekeurde kennis bekomt van het voornemen, om hem te vervolgen. a)

a) Op de beteekening van het opgemaakte proces-verbaal is van toepassing de toelichting op art. 144 van het Wetb. van Strafv. opgenomen in de res. van 7 Aug. 1886, n°. 50. (Verz. n°. 69).

3. In het oorspronkelijk ontwerp kwam onder art. 56 eene bepaling voor, ontleend aan de patentwet, n.l. omtrent het in bewaring nemen en in sommige gevallen verkoopen van de koopwaren, enz. van niet hier te lande wonende bekeurden. De bedenking daartegen in het Voorl. Verslag ontwikkeld, leidde den Minister er toe, om de bepaling terug te nemen, omdat volgens art. 23 j^o. art. 91 van het Wetb. van Strafv., de mogelijkheid bestaat, bij een veroordeelend vonnis vervangende hechtenis toe te passen.

Art. 50. De feiten strafbaar volgens de bepalingen van art. 47 §§ 3—7 dezer wet worden vanwege den Minister van Financiën vervolgd op de wijze bedoeld bij art. 141 2°. van het Wetboek van Strafvordering.

§ 76.

1. Het hier aangehaalde artikel van het Wetb. van Strafvord. bepaalt, dat de zaak ter terechtzitting van de arrondissementsrechtbank aanhangig wordt gemaakt door eene dagvaarding, beteekend van wege andere (d. w. z. buiten den officier van justitie) ambtenaren, daartoe bij de wet gemachtigd. a).

a) De vervolging geschiedt van wege den Minister van Financiën door de daarvoor aangewezen rijksadvocaten of rechtsgeleerden, die met de waarneming dier betrekking zijn belast.

a) De Memorie van Toelichting betrekkelijk dit artikel (oud art. 57) luidde:

»Met uitzondering der misdrijven bedoeld bij de artt. 33 en 41 (nu art. 47 §§ 1 en 2), die de meeste elementen gemeen hebben met de misdrijven van meened en schending van geheimen, vertoonen de in het ontwerp strafbaar gestelde feiten de eigenaardige karaktertrekken van een fiscaal delict, zoodat hunne vervolging vanwege den Minister van Financiën behoort te geschieden. De Rijksadvocaten, die thans namens dien Minister optreden, vorderen slechts veroordeeling tot geldboete, verbeurdverklaring en sluiting van fabrieken en werktuigen, terwijl de Officiëren van Justitie tot oplegging der principale of subsidiaire vrijheidstraffen requireeren. Er bestaat geen reden, waarom de vertegenwoordigers van den fiscus hiertoe niet bevoegd zouden mogen zijn. Het Openbaar Ministerie, dat volgens art. 201 van het Wetb. van Strafvordering conclusie blijft nemen, zal zijn invloed op het strafgeding niet verliezen, terwijl de kosten en omslag van eene dubbele, in de praktijk steeds volkomen gelijklopende, dagvaarding worden vermeden.»

Men merke op, dat thans, na de wijzigingen, art. 47 §§ 3—7 enkel *boeten* bepalen.

Art. 51. Wanneer in de gevallen bedoeld bij art. 47 §§ 3—7 is aan te nemen, dat bij den bekeurde geen opzet tot ontduiking van belasting heeft bestaan, kan hij, mits vóór de § 74. dagvaarding, door of vanwege den Minister van Financiën tot transactie over de geldboete worden toegelaten.

1. In het Wetboek van Strafrecht is het middel van transactie niet bekend, doch in het rijksbelasting-strafrecht bestaat het sedert jaren. Onbeteekenende overtredingen, waarbij aan geen fraude valt te denken, worden langs dien weg op eenvoudige en min kostbare wijze beëindigd. Daar de bekeurde steeds een rechterlijke uitspraak kan verkiezen boven de transactie kan van willekeur geen sprake zijn. Dat met de gesloten transactie tevens alle nadeelige gevolgen der op die wijze beëindigde strafzaak eindigen, spreekt van zelf en dit uit te drukken in de wet ware overbodig. a)

a) Transactie na de dagvaarding is niet toegelaten. Intusschen kan eene overtreding, waarop alleen geldboete is gesteld, zooals dit het geval is in de §§ 3—7 van art. 47, ook na de dagvaarding worden voorkomen door vrijwillige betaling van het maximum der geldboete en van de kosten, indien de vervolging reeds is aangevangen. Daartoe wordt echter de machtiging vereischt van den bevoegden Officier van Justitie, terwijl dan de betaling behoort te geschieden binnen den door hem te stellen termijn. Verg. de aant. op § 76 der instr. (bijl. B).

Art. 52. Wanneer eene bekeuring wegens overtreding van art. 47 § 3 of § 4 bij transactie is beëindigd of eene veroordeeling te dier zake onherroepelijk is geworden, slaat de commissie van aanslag, indien dit noodig is, den bekeurde of veroordeelde alsnog ambtshalve aan of herziet zij zijn reeds vastgestelden aanslag. Is de vroegere aanslag door den Raad van beroep vastgesteld, dan wordt deze door dien Raad herzien.

De commissie van aanslag en de Raad gedragen zich naar de uitspraak des rechters.

Art. 23 is hier niet van toepassing. De aanslag wordt ook in het geval van herziening aangemerkt als een aanslag ambts-halve.

§ 75. De aanslag of verhooging van aanslag wordt alsnog ten kothiere gebracht.

Is de verhooging van aanslag door den Raad van beroep vastgesteld, dan kunnen daartegen geen bezwaarschriften worden ingediend en staat daartegen geen beroep open.

1. De verplichting in art. 47 §§ 3 en 4 van het gewijzigd regeeringsontwerp den rechter opgelegd, om tevens te veroordeelen tot betaling of bijbetaling der ontdoken belasting overeenkomstig het bedrag door de commissie van aanslag te bepalen, werd op aandrang der commissie van Rapporteurs weggelaten. Zij was van oordeel, dat, waar de bepaling van den aanslag ten slotte geheel afhankelijk was gesteld van het vrije arbitrium der commissie van aanslag, voor den term „ontdoken belasting” geen plaats kon zijn, te minder nog, omdat, indien de commissie reeds dadelijk van eene onjuiste aangifte blijkt, de aanslag kan worden vastgesteld naar gegevens, die zij van elders bezit. In een dergelijk geval kan men wel eene boete opleggen wegens niet-naleving van wettelijke verplichtingen, maar van te weinig (ontdoken) belasting is dan geen sprake. De Commissie van Rapporteurs was van meening, dat het bedrag der belasting dus langs administratieven weg behoorde te worden bepaald, zonder inmenging van den rechter, — eene inmenging hier geenszins rationeel en bloot van formeelen aard. Aan dat verlangen heeft de Minister bij de tegenwoordige redactie gevolg gegeven. De rechter zal uitsluitend hebben te oordeelen over de toepassing der straf, doch na transactie of een veroordeelend vonnis, wordt, zoo noodig, een aanslag vastgesteld of herzien langs administratieven weg. De herziening is opgedragen aan dezelfde administratieve macht, die den oorspronkelijken aanslag regelde, daar deze alleen in staat is te beoordeelen, in hoeverre de onjuiste opgave invloed uitoefende bij de oorspronkelijke vaststelling van den aanslag. Geldt het eenen nieuwen aanslag, dan geschiedt deze naar de gewone regelen, dus ook naar tijdsgelang.

2. Als een gevolg van het aangenomen amendement van den heer LEVY, om de hier bedoelde feiten als overtredingen te beschouwen, kon de vroegere uitdrukking „wegens een dezer misdrijven” in de eerste zinsnede niet behouden blijven. Daarvoor is in de plaats getreden de uitdrukking „te dier zake” naar aanleiding van een door den Minister overgenomen amendement der Commissie van Rapporteurs. Die woorden slaan terug op eene veroordeeling wegens overtreding van art. 47 § 3 en § 4 en natuurlijk niet op transactie, daar eene veroordeeling wegens transactie onbestaanbaar is. De heer VAN DER VELDE hieromtrent nog niet gerust, stelde tot verduidelijking voor, om te lezen: „of eene veroordeeling wegens een dezer strafbare feiten”, doch zijn amendement werd verworpen met 56 tegen 15 stemmen.

3. Hun, die verzuimd hebben de voorgeschreven aangifte te doen, staat daartoe de gelegenheid nog open, ook na betaling der boete. Op zoodanige aangifte kan door de Commissie van aanslag worden acht geslagen, doch de aangever verkrijgt daardoor niet de rechten, aan het tijdig aangeven verbonden.

4. Uit de bepaling in de 3^e zinsnede, dat ook in het geval van herziening de aanslag wordt aangemerkt als ambtshalve vastgesteld, volgt, dat daartegen bij de Commissie van aanslag geen bezwaren kunnen worden ingebracht.

Art. 53. Zijn bestuurders van stichtingen of sociëteiten in hunne betrekking als zoodanig wegens overtreding van art. 47 § 3 of § 4 onherroepelijk veroordeeld of is eene tegen hen te dier zake ingestelde bekeuring bij transactie beëindigd, dan wordt, met inachtneming van het in art. 52 bepaalde aan die lichamen, zoo dit noodig is, alsnog een aanslag opgelegd of de reeds vastgestelde aanslag herzien.

1. Dit artikel voorziet in het geval, dat bestuurders van eene stichting of sociëteit verzuimd hebben, aangifte te doen of deze onjuist hebben gedaan en dat daardoor de aanslag achterwege gebleven of op een te gering bedrag is vastgesteld. Belastingplichtigen, die enkel biljet B of C ontvangen, vallen niet onder de bepalingen van art. 47 § 3 en § 4. Verg. hierbij art. 16.

HOOFDSTUK VI.

OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN.

Art. 54. In afwachting van nadere wettelijke regeling worden op deze belasting geene opcenten ten behoeve van gemeenten of provinciën geheven.

1. Het eerste ontwerp bevatte in dit artikel nog de bepaling, dat 28 opcenten zouden worden geheven. Bezwaren daartegen in het Voorl. Verslag ontwikkeld, op grond vooral, dat daardoor de aangenomen verhouding in het belasten van vermogens- en bedrijfsinkomen geheel zou worden verstoord, leidden den Minister in het gewijzigd ontwerp tot een ander voorstel, n. l. om het heffen van opcenten over het eerste belastingjaar afhankelijk te stellen van de opbrengst der belasting. Bedroegen de kohieren op 1 Nov. 1894 minder dan f4.400000 dan zoude over 1894/5 het heffen van opcenten tot een maximum van 25 zijn toegelaten. Tijdens de beraadslaging trok de Minister echter ook deze be-

paling in, bij het vooruitzicht, dat de Kamer zich waarschijnlijk toch zou hebben vereenigd met een daartoe strekkend amendement der Commissie van Rapporteurs.

Art. 55. Bepalingen omtrent meting van Rijkswegen van binnenvaartuigen en de daarvoor in rekening te brengen kosten, worden vastgesteld bij algemeenen maatregel van bestuur.

1. De heffing van kanaal-, sluis- en havengelden, zoowel door het Rijk als door andere lichamen, berust voor een goed deel op de meting van Rijkswegen van den inhoud der vaartuigen, terwijl ook in vele gevallen de vracht daarnaar berekend wordt. Het vervallen der meting zou dus groot ongerief veroorzaken, daar zij, ofschoon enkel ten behoeve der heffing van het patentrecht ingesteld, in zekeren zin een tak van publieken dienst is geworden (scheepvaartstatistiek). Om die reden achtte de Minister het wenschelijk, in deze wet den legalen grond op te nemen voor de meting volgens regelen bij Koninklijk besluit te stellen.

Art. 56. De inkomsten in art. 4 § 2 bedoeld, blijven bij den aanslag van het belastingjaar 1894—1895 buiten aanmerking.

1. Dit artikel dankt zijn ontstaan aan een amendement der Commissie van Rapporteurs, dat door den Minister werd overgenomen. Inkomsten wegens tijdelijke werkzaamheden, vóór de invoering der wet genoten, te belasten, zou zijn in strijd met art. 4 der Algemeene bepalingen van wetgeving, want terwijl aan art. 4 §§ 1 en 3 het denkbeeld ten grondslag ligt, dat, wanneer iemand een beroep of bedrijf reeds uitoefent in vorige jaren, daaruit een vermoeden mag worden afgeleid ten aanzien van het bedrag der inkomsten over het loopende belastingjaar, draagt § 2 van dat artikel een ander karakter en worden inkomsten wegens tijdelijke werkzaamheden berekend op het bedrag, in het vorig jaar genoten. Eene naheffing dus, die in het eerste jaar niet toegepast mocht worden, omdat de inkomsten werden genoten, tijdens de wet nog niet bestond.

Art. 57. Voor belastingplichtigen, wier inkomsten volgens artikel 4 § 3, 1ste en 2de lid, zouden moeten worden berekend naar de uitkomsten van aan den aanvang van de heffing dezer belasting voorafgaande jaren, doch die bij hunne aangifte met redenen aantonen, dat die uitkomsten geen betrouwbaren maatstaf opleveren voor de berekening van vermoedelijke inkomsten in het eerste belastingjaar, wordt in dat jaar de jaarlijksche winst of belooning begroot, naar de ontvangen bedragen welke volgens artikel 4 als grondslag zouden moeten gelden, doch met inachtneming der redenen, die erkend worden eene afwijking noodig te maken, en geschiedt

in de twee volgende belastingjaren de berekening naar de inkomsten, verkregen sedert den aanvang van het kalender- of boekjaar waarin de heffing dezer belasting aanvangt.

1. De drie jaren vóór de invoering der wet onder alle omstandigheden als maatstaf te nemen, zoude aanleiding kunnen geven, dat men in het eerste belastingjaar betaalde over een veel grooter inkomen, dan men in werkelijkheid onder de werking der wet aan belastingsschuldig inkomen genoten had. Vandaar, dat ook hier dit overgangsartikel door de Commissie van Rapporteurs werd voorgesteld en door den Minister overgenomen. Indien het nu voorkomt, dat iemand in een der drie jaren, aan de heffing dezer belasting voorafgaande, ruimer inkomen genoten heeft, dan hij, onder aanvoering van bepaalde omstandigheden en feiten, in het jaar, waarin de belastingheffing aanvangt, verwachten mag, wordt hem vrijheid gegeven dit aan het oordeel der administratie te onderwerpen. Zoodra er een boekjaar is gesloten onder de werking dezer wet, worden de verkregen uitkomsten van dat jaar als regel aangenomen; in het tweede belastingjaar geldt dan als maatstaf de uitkomst van het na de invoering der wet verlopen boekjaar en in het derde jaar de uitkomst van de twee onder de werking der wet verlopen belastingjaren. Na drie jaren, dus bij den aanslag over 1897/98, is de werking der overgangsbepaling afgelopen. (a-b)

a) Art. 57 ziet alleen op het geval, dat men wel hetzelfde bedrijf uitoefent, maar dat in de winstgevendheid daarvan verschil ontstaat. Zoodra men eene branche van een bedrijf laat varen, heeft men natuurlijk te dier zake ook geen aangifte meer te doen, omdat deswege de belastingplichtigheid vervalt. Zie aant. 7 op art. 4.

b) Zoodra in het Voorl. Verslag der Eerste Kamer werd opgemerkt, zal het voor eenen koopman niet gemakkelijk zijn, de redenen op te geven, waarom de winsten van de afgelopen drie jaren billijkerwijze geen maatstaf kunnen zijn voor die van het eerste belastingjaar. Uit een oogpunt van administratie erkende de Minister, dat de regeling eenvoudiger ware geweest, als voor het eerste belastingjaar het vorige jaar, voor het tweede de beide, voor het derde de drie voorafgaande jaren als maatstaf waren aangenomen, maar uit een principiëel oogpunt moest aan de tegenwoordige redactie de voorkeur worden gegeven. Zonder noodzaak zou anders de bepaling voor allen hebben gegolden, terwijl het artikel thans slechts toepasselijk is op hen, „die bij hunne aangifte met redenen aantoonen”, dat de gemiddelde uitkomsten der laatste drie jaren geen betrouwbaren maatstaf opleveren voor de berekening van vermoedelijke inkomsten in het eerste belastingjaar.

Art. 58. §. 1. In art. 4, 1°. en art. 24 der wet van 22 Mei 1845 (*Staatsblad* n°. 22) vervallen de woorden: „van beschrijving”.

In art. 4, 2°. vervallen de woorden: „en der acten van patent”.

Art. 8, derde lid, wordt vervangen door:

„Met afwijking van het in de beide voorafgaande leden bepaalde, zijn de aanslagen wegens belasting op bedrijfs- en

andere inkomsten op de voljaarskohieren invorderbaar in vijf gelijke termijnen; voor zooveel de betaling bij termijnen niet geheel of gedeeltelijk is verboden en behoudens de uitzonderingen bij het volgend artikel gemaakt. De eerste termijn vervalt den laatsten Augustus, de tweede den laatsten October, de derde den laatsten December, de vierde den laatsten Februari en de vijfde den laatsten April van het belastingjaar."

Aan het slot van art. 8 wordt het volgende toegevoegd:

"Met afwijking van het in het vierde lid van dit artikel bepaalde is voor aanslagen op kohieren welke na den laatsten Augustus zijn afgekondigd, de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten invorderbaar in zooveel gelijke termijnen als er na de maand, waarin de afkondiging plaats had, nog tijdvakken van twee maanden als bovenbedoeld in het dienstjaar overblijven. Blijft zulk een tijdvak niet over, dan is de belasting dadelijk in haar geheel invorderbaar."

In art. 9 2°. dier wet vervallen de woorden: „en het regt van patent", en wordt in de plaats van: „die middelen" gelezen „dat middel".

Artikel 9 3°. wordt vervangen door:

"3°. voor zooveel de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten aangaat, wanneer de aanslagen betreffen uitdeelingen van naamlooze vennootschappen, commanditaire vennootschappen op aandeelen, coöperatieve en andere vereenigingen, onderlinge verzekeringmaatschappijen en reederijen of uitdeeling van winstaandeelen aan buitenslands gevestigde vennooten, of wel buitenslands gevestigden, die hier te lande geene vaste inrichtingen, kantoren of in Nederland gevestigde vertegenwoordigers hebben; voorts wanneer blijkt, dat de belastingsschuldige het Rijk met der woon wil verlaten, met wegvoering der meubelen."

Aan het slot van art. 15 worden de volgende leden toegevoegd:

"Met afwijking van het in het tweede lid van dit artikel bepaalde kunnen voor zooveel de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten betreft, verzet en terugvordering nimmer de hoegrootheid van den aanslag of de bepaling van inkomsten, vermogen, uitkeeringen of uitdeelingen van den aangeslagene betreffen, noch gegrond zijn op het niet ontvangen van aanslagbiljet, waarschuwing of aanmaning.

"Terugvordering van betaalde belasting op bedrijfs- en andere

inkomsten heeft plaats bij dagvaarding van den Minister van Financiën voor de arrondissements-rechtbank, tot welker gebied het ontvangkantoor behoort. De dagvaarding wordt beteekend aan den ontvanger van dit kantoor.”

Art. 17 is ten deze niet van toepassing.

§ 2. In de considerans en in de artt. 1 en 2 der wet van 18 September 1852 (*Staatsblad* n°. 177), wordt in plaats van: „en het regt van patent” en „en het patentregt” gelezen: „en de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten.”

§ 3. In de wet van 4 April 1870 (*Staatsblad* n°. 60), vervallen in de considerans en in de artt. 2 en 3 de woorden: „of het regt van patent”, in art. 1 de woorden: „en art. 28, eerste zinsnede, der wet op het regt van patent van 21 Mei 1819 (*Staatsblad* n°. 34)”.

§ 4. Voor aanslagen betreffende het recht van patent over het dienstjaar 1893—1894 en vroeger, blijven echter de in dit artikel gewijzigde bepalingen van kracht.

1. De tijdsbepaling van art. 12 § 2 voor de uitreiking der beschrijvingsbiljetten, is als een uiterste termijn te beschouwen, waarvan slechts gebruik moet worden gemaakt ten aanzien van hen, wier belastingplichtigheid voor de vermogensbelasting of de mate dier belastingplichtigheid, niet vóór dien tijd bij den Inspecteur der registratie vaststaat. Voor het groote meerendeel der belastingplichtigen echter, van wie reeds dadelijk bekend is, dat zij niet in de termen der vermogensbelasting vallen, zal die uitreiking veel vroeger kunnen plaats hebben en zullen dus ook de aanslagbiljetten vroeger kunnen zijn uitgezonden dan men, alleen lettende op bovenstaande tijdsbepaling, zou verwachten. Dit neemt niet weg, dat zelfs de aanslagen dezer personen niet kunnen zijn vastgesteld, althans de aanslagbiljetten niet uitgereikt vóór den tijd, waarop de eerste der betalingstermijnen bedoeld bij het 2° lid van art. 8 der wet van 22 Mei 1845 (*Stbl.* n°. 22) vervalt en dat dus eene andere regeling dier termijnen noodig is. Daarom werd een stelsel van vijf termijnen aangenomen, waarvan de eerste vervalt den laatsten Augustus en de volgende telkens twee maanden later, behoudens eene bijzondere regeling voor de aanslagen op suppletoire kohieren. Terwijl volgens de wet van 1845 op 1° Januari anders reeds $\frac{7}{10}$ der belasting invorderbaar is, zal dit thans ten opzichte van de bedrijfsbelasting met slechts $\frac{3}{5}$ het geval zijn en daar in den regel de aanslagbiljetten vóór het vervallen van den eersten termijn in handen der belastingschuldigen zullen komen, schijnt het voor deze te minder bezwaarlijk, dat de belasting in twee-maandelijksche termijnen invorderbaar zal zijn, wijl het hun ook voor deze belasting vrij blijft staan, om gedeeltelijke betalingen te doen op rekening of in mindering der door hen verschuldigde bedragen.

2. Aan het verlangen in het Voorl. Verslag uitgedrukt, om den voorrang aan den fiscus in art. 12 der wet van 1845 toegekend, te doen vervallen, gaf de Minister niet toe, omdat al kon die bepaling bij de vermogensbelasting worden gemist, bij de bedrijfsbelasting dit geenszins het geval is, met het oog op de veel talrijker groep van personen uit allerlei kringen, waartoe zich deze wet uitstrekt, want zeer dikwijls zal weinig beslagbaar vermogen aanwezig zijn.

Voor de loslating van dit privilege bestond te minder aanleiding, nu volgens art. 40 ook in geval van faillissement de gelegenheid zal openstaan, om, zoo daarvoor termen zijn, vermindering van den aanslag te erlangen. a)

Eveneens hechtte de Minister aan het behoud der bijzondere beslaglegging onder derden in art. 7 b) en aan art. 16 der genoemde wet van 1845.

Dit laatste artikel is het eenige middel, om te beletten, dat door verzonnen overeenkomsten, omtrent overdracht van meubelen, het verhaal der belasting op belastingplichtigen, die geen vermogen bezitten, onmogelijk wordt gemaakt.

a) In antwoord op het Voorl. Verslag der Eerste Kamer wees de Minister er nog op, dat indien den Staat geen privilege werd verleend, zijn positie als belastingheffer veel ongunstiger zou zijn dan die van eenen schuldeischer tegenover zijne debiteuren. Deze zijn tot het verleenen van het krediet niet *verplicht* en kunnen dus in tijds de noodige maatregelen nemen.

b) Ten aanzien van het algemeen executoriaal beslag onder derden vergelijke men art. 475 van het Wetb. van Burg. Rechtsvord.

3. De aanvulling van art. 15 der wet van 1845 komt in hoofdzaak overeen met het bepaalde bij art. 42 der wet op de vermogensbelasting. Stilzwijgend is thans uitgemaakt, dat verzet en terugvordering tegen de wettigheid van den aanslag kunnen zijn gericht. Verder wordt eene bestaande leemte aangevuld met betrekking tot de terugvordering van betaalde belasting.

Het middel van inlegering in art 17 der wet van 1845 genoemd, is tengevolge van een amendement van den heer LEVY, overgenomen door den Minister, voor de invordering van bedrijfsbelasting niet toegelaten.

Art. 59. Onder vroegere belastingjaren worden in deze wet ook verstaan tijdperken van twaalf maanden, beginnende 1 Mei en eindigende 30 April, voorafgegaan aan 1 Mei 1894.

Art. 60. De heffing dezer belasting vangt aan op 1 Mei 1894.

Behoudens het bepaalde bij § 4 van art. 58, vervalt op dat tijdstip de wet van 21 Mei 1819 (*Staatsblad* n°. 34), gewijzigd bij die van:

6 April 1823	(<i>Staatsblad</i> n ^o . 14),
16 Juni 1832	(" " 30),
24 April 1843	(" " 16),

22 April 1852 (*Staatsblad* n°. 61),

8 Mei 1869 (" " 77),

17 April 1887 (" " 64).

Lasten en bevelen, enz.

1. Met het oog op verschillende bepalingen bleek het wenschelijk, om niet het in werking treden der wet, maar den aanvang der heffing van de belasting tot 1° Mei 1894 te verschuiven. De wet zelve verbindt dus sedert 27 October 1893, den twintigsten dag na hare afkondiging. a)

a) Een door den heer GERRITSEN voorgesteld amendement was van dezelfde strekking als destijds bij de behandeling der vermogensbelasting door den heer BAHLMANN c.s. werd voorgesteld, n. l. om de wet in werking te doen treden op een nader bij de wet te bepalen tijdstip. De voorsteller grondde zich daarbij op een drietal overwegingen: 1°. de moreele onbevoegdheid der Kamer, om in het gezicht eener voorgedragen kieswetregeling te besluiten tot de invoering eener wet, die zoo diep ingrijpt in het volksleven; 2°. op den zwaren druk der bedrijfsbelasting, zoolang de personeele belasting niet is herzien en 3°. dat de nieuwe belasting ter vervanging van de patentwet voor vele neringdoenden een finantiël nadeel zal opleveren. De Minister stond er echter op, dat die invoering zoo spoedig mogelijk zou plaats hebben, omdat met de vermogensbelasting slechts half werk zou zijn geleverd, indien de bedrijfsbelasting als het complement er niet naast kwam te staan, terwijl eene herziening der personeele belasting door de niet-invoering niet zou worden bevorderd. De Kamer schaarde zich aan 's Ministers zijde en verwierp het amendement met 53 tegen 25 stemmen.

2. Wij maken hier nog kortelijk melding van een paar bepalingen van transitoren aard, waarvan de opneming in de wet werd beproefd. Het eene amendement kwam van de Commissie van Rapporteurs en luidde:

„Tot op het tijdstip, dat de wet op de personeele belasting van zal zijn herzien, wordt op de belasting, verschuldigd volgens deze wet, voor de belastingplichtigen, die in de personeele belasting voor de drie eerste grondslagen zijn aangeslagen en wier zuivere inkomsten, berekend volgens artt. 2 en 3 dezer wet en voor zoover zij in de vermogensbelasting zijn aangeslagen, vermeerderd met 4 pct. van hun vermogen, niet meer bedragen dan f 4500, eene reductie toegestaan van 2 pct. van elke f 100, die de zuivere inkomsten blijven beneden f 4500 per jaar, met dien verstande, dat deze reductie nimmer meer dan 40 pct. zal bedragen.”

Tegen de aanneming van dit amendement verzette zich echter de Minister, omdat daardoor het verband met de vermogensbelasting zou worden verbroken, want, is het noodig, onder omstandigheden, rekening te houden met het verband tusschen personeele en bedrijfsbelasting, dan achtte de Minister het evenzeer noodig dat verband vast te houden bij de vermogensbelasting.

Daar verder ook de verlaging der tarieven onder art. 9 tengevolge van de aanneming van een amendement van den heer GOEMAN BORGESIUS, der schatkist naar globale schatting op ruim 6 ton kwam te staan, mocht de Minister zich des te sterker kanten tegen het voorstel der Commissie, welke ook verder niet aan-

drong op de behandeling van haar amendement, doch zich aansloot bij een door den heer PYTTERSEN voorgesteld sub-amendement van eene meer beperkte strekking in het verleenen van reductie. De Kamer verwierp intusschen dit sub-amendement met 43 tegen 30 stemmen.

Het andere voorstel kwam van den heer CONRAD en luidde:

„Voor belastingplichtigen, die op het oogenblik van de invoering der wet inkomsten, als bedoeld in art. 4 § 1, eerste lid, genieten tot geen hooger bedrag dan van f 3000 in het jaar, wordt, voor de toepassing dezer wet, het zuiver bedrag van zoodanige inkomsten berekend met inachtneming van den regel, dat van pensioenen, wachtgeld en lijfrenten met afwijking van het bepaalde bij art. 3 § 7, de eerste f 1500; en van de overige inkomsten, bedoeld in art. 4 § 1, eerste lid, de eerste f 1000 tegen 50 pct. van hun bedrag worden in rekening gebracht.”

„Stijgt later het bedrag hunner inkomsten, als bedoeld bij art. 4 § 1, eerste lid, boven dat van f 3000 in het jaar, zoo vervalt de toepasselijkheid van den hier gestelden regel.”

Met dit amendement beoogde de voorsteller den nieuwen last, die door deze wet zal worden gelegd op de schouders van hen, die moeten leven van vaste traktementen, enz. tot zekere hoogte eenigszins te verlichten en hij deed dit met des te meer vertrouwen, omdat de bedoelde categorie van personen inkomsten genieten, welke voor nauwkeurige controle vatbaar zijn, in tegenstelling met hen, die wisselvallige inkomsten genieten uit bedrijven, enz.

Het amendement werd echter door den Minister nadrukkelijk bestreden, omdat het niet te verdedigen zou zijn, hen, die dag- en weekloonen of percentsgewijze belooning genieten van de gunstige bepaling uit te zonderen en de voorsteller, de kans op aanneming van zijn amendement niet groot achtende, trok dit daarna in.

3. Het voorstel van den heer LEVY, om in de wet eene slotbepaling op te nemen, waarin de vrijheid van uitoefening van handel, bedrijf, enz. zou worden gewaarborgd, laten wij hier buiten bespreking, als van minder belang in eene uitgave der wet, voor praktisch gebruik bestemd.

N.B. In de Mem. van Toelichting ad art. 23 schreef de Minister, dat het woord »belastingsschuldigen” wordt gebezigd voor »aangeslagenen”, terwijl het woord »belastingplichtigen” doelt op hen, die, ofschoon aan de belasting onderworpen, nog niet zijn aangeslagen. Het komt ons echter voor, dat aan dit onderscheid in den tekst der wet niet bijzonder streng de hand is gehouden. Ook in de aantekeningen hebben wij er bijgevolg minder aan gehecht.

BIJLAGE A.

INSTRUCTIE tot uitvoering der wet van 2 October 1893 (Stbl. n°. 149, Verz. n°. 93), tot heffing eener belasting op bedrijfs- en andere inkomsten, vastgesteld bij res. van 27 Febr. 1894, n°. 43 (Verz. n°. 21).

§ 1. In tegenstelling met het bepaalde bij art. 19 § 3 der wet, worden in deze instructie, overal waar van commissiën van aanslag sprake is, alleen die bedoeld, welke genoemd zijn in art. 19 §§ 1b en 2.

I. VOORBEREIDENDE WERKZAAMHEDEN.

§ 2. De controleurs richten er hunne bezigheden zooveel mogelijk naar in, dat zij in het begin van November een aanvang kunnen maken met de voorbereiding der werkzaamheden betreffende de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten voor het volgend belastingjaar.

§ 3. Die voorbereiding omvat:

a. het onderzoek, wie naar de bepalingen der bovengemelde wet belastingplichtig zijn te achten;

b. de beoordeeling der vraag, welke beschrijvingsbiljetten hun moeten worden uitgereikt.

Daarop kan dan te zijner tijd volgen, een en ander voor zoover dit wenschelijk wordt geacht, eene voorloopige regeling door het collegie van zettters der aanslagen van hen, aan wie vermoedelijk geen biljet B zal worden uitgereikt, en eene voorloopige overweging door de commissie van aanslag, van het vermoedelijk bedrag der bedrijfswinst van andere belastingplichtigen.

§ 4. Voor het onderzoek, wie belastingplichtig zijn te achten, gaan de controleurs te rade met:

a. de registers van de personeele belasting, de aangiften nopens het inwonen van personen niet tot het gezin behorende, bedoeld bij art. 30 § 3, vierde lid der wet op die belasting en, in de eerste jaren, ook met de leggers voor het patentrecht over 1893/94. Hierbij zij opgemerkt dat de leden van het gezin, behoudens het bepaalde bij art. 2 § 5, elk uit eigen hoofde belastingplichtig zijn voor inkomsten belastbaar volgens de bepalingen der wet.

b. de kadastrale leggers en andere gegevens betreffende de huurwaarde van gebouwde eigendommen, voor bedrijf, beroep of ambt gebezigd;

c. de aanslagen in de plaatselijke inkomsten-belastingen, waarbij in het oog is te houden, dat in gemeenten, waar het belastbaar inkomen uit huurwaarde of andere grondslagen wordt afgeleid, die raadpleging toch nut kan hebben voor den aanslag van personen, die bij anderen inwonen;

d. de staatsbegrooting, provinciale en de gemeenteverslagen en andere officiële bescheiden betreffende traktementen, wachtgelden en pensioenen; opgaven van de van Rijkswegen verleende pensioenen en wachtgelden zullen door het Departement van Financiën worden verstrekt.

Wanneer de controleur twijfelt, of iemand Rijkstraktement geniet en hoeveel, of wel omtrent de daarop in aftrek te brengen verplichte bijdragen voor pensioenen of fondsen, kan hij, indien hij zich daarvan niet op andere wijze kan vergewissen, zich om inlichtingen wenden tot den betaalmeester of anderen onder dat Departement ressorteerenden ambtenaar, die met de uitbetaling is belast;

e. de door de ambtenaren der registratie te verstrekken opgaven omtrent lijfrenten, uitkeeringen en verstrekkingen, genoten of bedongen blijkens geregistreerde acten, aangiften of bezwaarschriften wegens de vermogensbelasting of andere gegevens;

f. de staten, opgemaakt door de ontvangers der successie, volgens art. 1 der resolutie van 9 December 1892 n°. 61 (Circulaire n°. 1099) van personen, die niet in de vermogensbelasting zijn aangeslagen. De controleur overlegt met den inspecteur der registratie, op welke wijze de raadpleging van die staten het best zal geschieden;

g. de door de ontvangers der registratie te verstrekken jaarlijksche opgaven van de door notarissen, griffiers en deurwaarders verleden akten, gehouden veilingen en opgemaakte scheidingen en van de geregistreerde akten van aanbesteding, van het aangaan van maatschappen, vennootschappen en vereenigingen en van huwelijksche voorwaarden, waarbij de vrouw zich het beheer harer roerende en onroerende goederen en het vrije genot van hare inkomsten heeft bedongen;

h. de gegevens welke de ontvangers der invoerrechten en accijnzen kunnen verstrekken omtrent ingeslagen, vervaardigde, verwerkte of uitgeslagen waren of grondstoffen en in 't algemeen omtrent den omvang van de zaken van handelaars, expediteurs, cargadoors en anderen.

i. de tarieven, circulaires en andere gegevens, welke omtrent de winstgevendheid van sommige bedrijven licht kunnen geven.

§ 5. De controleur onderzoekt in welke gemeenten zijner controle plaatselijke belastingen naar het inkomen worden geheven en gaat, in overleg met den inspecteur der registratie, na in hoever, ook ter besparing van kosten, voor de kennisneming van de aanslagen in die belastingen, gebruik kan worden gemaakt van de opgaven door dien ambtenaar verkregen ingevolge art. 30 der resolutie van 9 December 1892, n°. 61 (Circulaire n°. 1099).

Voor de daarin niet opgenomen aanslagen doet de controleur aan den provincialen inspecteur, vóór een door dezen te bepalen tijdstip, na overleg met den burgemeester, een voorstel omtrent het vervaardigen van uittreksels uit de kohieren der belastingen over het loopende jaar, welke, naar zijne meening, van nut kunnen zijn bij het regelen der belasting op bedrijfs- en andere inkomsten.

Dat voorstel bevat eene raming der kosten en eene opgaaf van de wijze waarop de uittreksels zullen worden vervaardigd (bijv. ter secretarie der gemeente). Waar het kohier der plaatselijke inkomstenbelasting in druk verkrijgbaar is, zal het in den regel wenschelijk zijn, dat de controleurs zich een exemplaar daarvan en van de reglementen op de heffing der belasting op 's Rijks kosten aanschaffen.

De provinciale inspecteur zendt de bij hem ingekomen voorstellen met zijn advies aan den Minister.

De uittreksels worden bij voorkeur in dier voege vervaardigd, dat zij, na bijwerking, ook in volgende jaren kunnen worden gebruikt (b.v. gedurende 10 jaren). Materieel voor deze uittreksels is op aanvraag bij het Departement van Financiën verkrijgbaar. Omtrent de bijwerking wordt door den controleur mede een voorstel gedaan.

De kosten voor het aanschaffen der reglementen en in druk uitgegeven kohieren en het schrijffloen voor het vervaardigen en bijwerken der uittreksels worden door den ontvanger der directe belastingen over de standplaats van den controleur, tegen door den controleur geviseerde quitantien, betaald en bij zijn maandstaat in uitgaaf gebracht.

De reglementen, kohieren en uittreksels worden door den controleur bewaard.

Hij stelt zich zoo goed mogelijk op de hoogte van de wijze, waarop de aanslagen in de verschillende gemeenten plaats hebben, bijv. of er gestreefd wordt naar eene juiste schatting van ieders inkomen, dan wel, of de belasting in evenredigheid daarvan wordt omgeslagen, (waarbij dat inkomen te laag kan

zijn gesteld). Hij houdt aantekening van de hieromtrent verkregen inlichtingen.

§ 6. De controleurs houden voor ieder persoon of lichaam in hunne contrôle, die belastingplichtig is, of die door hen geacht wordt, belastingplichtig te zijn, een legger, derwijze ingericht, dat daarin gedurende vijf of tien jaar aantekening kan worden gehouden van de bestanddeelen van het belastbaar inkomen of bedrag.

Voor de leggers wordt, naar gelang van de soort der belastingplichtigen, gebezigd een der modellen, Bedrijfsbelasting n°. 1–12. Zij strekken den controleurs tot een gemakkelijk te raadplegen overzicht bij de regeling van den aanslag van belastingplichtigen en de beoordeeling hunner aangiften en tevens als middel, om te voorkomen dat belastingplichtigen worden overgeslagen.

De bewerking der leggers splitst zich in twee deelen. Vóór den aanvang van het belastingjaar heeft daarin, zooveel mogelijk, de inschrijving plaats van al wat, volgens de in § 4 vermelde of andere gegevens, kan dienen als hulpmiddel bij de regeling van den aanslag.

Na afloop der aanslagsregeling wordt in de leggers opgenomen hetgeen uit de aangiften en bij den aanslag of de behandeling van bezwaarschriften, omtrent de inkomsten van den belastingplichtige bekend is geworden. Voor zoover aanslagen ambtshalve zijn tot stand gekomen of wel met globale aangiften van winsten en belooningen genoeg is genomen, geven de controleurs zich zooveel mogelijk rekenschap van de juistheid van den aanslag, door in den legger de aangegeven of begroote inkomsten, zooveel mogelijk met medewerking der collegiën van zettters of der commissiën van aanslag, naar hare verschillende bronnen te splitsen.

§ 7. Wanneer tusschen echtgenooten scheiding van goederen bestaat, of de vrouw, krachtens art. 195 van het Burgerlijk Wetboek, zich het beheer van hare roerende en onroerende goederen en het vrije genot van hare inkomsten heeft bedongen, wordt in den eenen legger naar den anderen verwezen.

Onverminderd het bepaalde in de eerste zinsnede der vorige paragraaf, wordt voor bij den aanvang van het belastingjaar overleden personen, die meer dan één erfgenaam nalieten, de legger als hulpmiddel voor de regeling van den aanslag der erfgenamen bijgehouden, zoo lang de nalatenschap niet is verdeeld.

§ 8. De leggers worden door de controleurs voor elke gemeente hunner contrôle gerangschikt in alphabetische volgorde (op twee letters) of in de volgorde der huisnummers, in welk

geval eene alphabetische naamlijst (mede op twee letters) moet worden aangelegd en bijgehouden.

Zij worden bewaard in door van Rijkswegen op aanvraag te verstrekken doozen of portefeuilles. Waar het getal leggers het aanschaffen eener kast noodig maakt, kan daartoe een voorstel worden gedaan.

De buiten gebruik gestelde leggers, betreffende personen of lichamen, die niet meer belastingplichtig zijn, worden in afzonderlijke doozen of portefeuilles geborgen.

§ 9. Bij de leggers worden bewaard de daarbij behorende bescheiden, als daar zijn:

de staatscouranten, waarin de Koninklijke besluiten tot goedkeuring van statuten van naamloze vennootschappen of vereenigingen of wijzigingen daarvan, zijn opgenomen, of waarin krachtens art. 5 der wet van 17 November 1876 (*Staatsblad* n°. 227) de acten van oprichting van coöperatieve vereenigingen zijn openbaar gemaakt; exemplaren dier couranten worden hiertoe aan de controleurs op hunne aanvraag verstrekt;

de bescheiden welke ingevolge het bepaalde bij art. 45 der wet zijn ingekomen;

de aantekeningen, in gevallen waarin de inspecteur der registratie geene voldoende inlichtingen kan geven, door de controleurs genomen bij inzage van acten, ingeschreven ter griffie der arrondissements-rechtbank of van het kantongerecht;

de aangiften der twee laatste jaren, en voorts alle bescheiden, die kunnen strekken tot toelichting.

§ 10. De controleurs leggen jaarlijks een register aan van in hunne contrôle gevestigde firma's (Bedrijfsbelasting n°. 13), waarin worden vermeld de namen en woonplaatsen der hoofdelijk aansprakelijke vennoten. Daarin wordt tevens aangegevend, of de firma commanditaire vennoten heeft, en zoo ja, hetgeen den controleurs nopens naam en woonplaats dezer laatsten ter kennis mocht komen.

Dit register wordt elk jaar, zoo noodig ook door middel van briefwisseling met andere controleurs, aangezuiverd door daarin te vermelden de volgnummers der aanslagen van elders gevestigde ondernemingen of elders wonende belastingplichtigen, vennoten, bestuurders en commissarissen van vennootschappen, enz., of de reden, waarom geen aanslag heeft plaats gehad.

In dit register worden niet vermeld firma's, die slechts door één persoon gevoerd worden, tenzij is aan te nemen, dat men met een tijdelijken toestand te doen heeft.

§ 11. Bij verhuizing van een belastingplichtige en bij verlegging van het kantoor eener firma of van den zetel van een

aan de belasting onderworpen lichaam naar eene andere contrôle, zendt de controleur den legger met de bijlagen of een uittreksel uit het in § 10 vermeld register van firma's aan den controleur over de nieuwe woonplaats of de plaats waar de zetel gevestigd wordt.

De verzending van een en ander heeft plaats tusschen stevige cartonbladen, zonder de stukken te vouwen en tegen ontvangstbewijs.

De controleur deelt de verhuizing van belastingplichtige personen mede aan den inspecteur der registratie over hunne vorige woonplaats.

1. Voor de toepassing der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223, *Verzameling* 1893, n°. 90), is het wenschelijk, dat de ambtenaren van de registratie met de verhuizingen van belastingsschuldigen bekend zijn.

Te dien einde behooren de ontvangers der directe belastingen na den 1sten doch niterlijk op den 5^{den} Augustus, November, Februari en Juni aan den inspecteur of de inspecteurs der registratie en domeinen, tot wier divisie hunne kantoren behooren, eene opgaafe te zenden per gemeente van de namen der belastingsschuldigen, die blijkens het register van aangiften volgens art. 27, § 2, der wet op de personeele belasting eene aangifte van verhuizing hebben ingediend, met vermelding tevens van den datum, waarop die verhuizingen hebben plaats gehad en de nieuwe adressen van de belastingsschuldigen.

Res. 3 Maart 1894, n°. 4 (*Verz.* n°. 24).

§ 12. Wat betreft de vraag, of iemand vermogen bezit, en voor zooveel dit op zijn aanslag in de bedrijfsbelasting van invloed kan zijn, gelden de volgende voorschriften:

Voor vermogens beneden f 13000, treedt de controleur met den inspecteur der registratie in overleg over het onderzoek, waaraan de biljetten A, in welke zoodanig vermogen is opgegeven, of naar zijne meening opgegeven moest zijn, volgens § 4f zullen worden onderworpen.

Van de personen, die in de vermogensbelasting zijn aangeslagen, zendt de inspecteur der registratie den controleur, zoo mogelijk twee of drie maanden vóór den aanvang van het dienstjaar, eene lijst, waarop achter de namen, met de letters a, b of c, door eerstgenoemden, wordt aangeduid, of die personen zijn aangeslagen:

voor vermogens van f 13000 of f 14000;

voor vermogens van f 15000 tot en met f 200000;

voor vermogens boven de f 200000.

De controleur zendt de lijst, na van den inhoud aantekening te hebben genomen, aan den inspecteur der registratie terug, opdat deze hem kennis kunne geven van de veranderingen, welke tijdens de regeling voor het nieuwe dienstjaar, in de aanslagen worden gebracht.

Geeft het gebruik van een en ander den controleur, bij de beoordeeling van iemands aangifte van bedrijfs- en andere inkomsten, in verband met den uiterlijken staat van den belastingplichtige, of om andere redenen, zoomede voor de toepassing van art. 9 der wet, aanleiding, om opgave van diens vermogen te verlangen, dan stelt hij den inspecteur der registratie de aangifte ter hand, opdat deze hem omtrent dat vermogen inlichte, en zich vóór de behandeling van den aanslag in de vergadering der commissie van aanslag kunne voorbereiden.

Men zij er op bedacht, dat, zoolang de belastbare opbrengst der gebouwde eigendommen niet is herzien, het gepresumeerd inkomen uit vermogen, mede tengevolge van art. 7 A en 51 der wet op de vermogensbelasting van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223), niet onbelangrijk van het werkelijke kan verschillen, zoodat 4 ten honderd van het vermogen, waarvoor iemand in de vermogensbelasting is aangeslagen, niet altijd overeenkomt met het bedrag der inkomsten, dat hij uit zijn vermogen geniet.

§ 13. Tot het verkrijgen van inlichtingen omtrent ondernemingen in de koloniën, wendt de controleur zich tot den inspecteur der registratie en zoo deze hem die niet kan verschaffen, tot den Minister.

Voor inlichtingen omtrent belastingplichtigen, bedoeld bij art. 1d der wet wendt hij zich rechtstreeks tot den Minister.

§ 14. Alvorens de voorstellen tot aanslag aan het oordeel van het collegie van zetters of de commissie van aanslag te onderwerpen, moet de controleur, gebruik makende van de hem ten dienste staande middelen, trachten de regeling zoo volledig mogelijk te maken en zich vóór de te houden vergaderingen te voorzien van de noodige gegevens om zijne voorstellen toe te lichten en te verdedigen.

Dat hij daartoe aanvankelijk niet volkomen in staat zal zijn, ontlast hem niet van den plicht, er reeds dadelijk naar te streven, de grondslagen te leggen, waarop met vrucht kan worden voortgebouwd.

§ 15. Ten einde reeds vooraf inlichtingen te verkrijgen voor de aanslagsregeling in het volgende dienstjaar kunnen de voorzitters der collegiën van zetters en der commissiën van aanslag eene of meer voorloopige vergaderingen beleggen. Zullen deze vergaderingen, waarvan het aantal, wegens de kosten, zooveel mogelijk moet worden beperkt, (verg. § 46) de gewenschte vruchten opleveren, dan behoort de voorzitter zich vooraf rekenschap te geven van de bijzonderheden, welke in

de vergadering van het collegie of de commissie zullen worden behandeld.

Het collegie van zetters kan zich al dadelijk bezig houden met de voorloopige begrooting van het belastbaar inkomen der ingezetenen, aan wie vermoedelijk geen biljet B zal worden uitgereikt en wier belastingplichtigheid niet betwijfeld wordt, wel te verstaan, voor zoover hun toestand het collegie genoeg bekend is, om, in afwachting van het door hen in te dienen biljet A, ongeveer de mate hunner belastingplichtigheid te bepalen.

Voor deze personen, niet aangeslagen in de vermogensbelasting, zal, in den regel, het geheele vermoedelijk inkomen als maatstaf voor de toekomstige belasting worden genomen, daar toch in deze gevallen, de aftrek voor vermogen aangelegd als bedrijfskapitaal, gewoonlijk zal worden opgewogen door den bijslag bedoeld bij art. 2 § 2.

Voorloopige aanslagsregeling kan door de commissie van aanslag, bij gebreke der aangifte van winsten en belooningen, niet plaats hebben. Niettemin kan ook door haar voorloopig reeds nuttige arbeid worden verricht, door vaststelling van het vermoedelijk bedrijfsinkomen van vele belastingplichtigen wier bedrijf door haar met dat van anderen kan worden vergeleken. Daarvoor is echter noodig, dat de controleur lijsten ter tafel brenge van personen, die hetzelfde bedrijf, beroep of ambt binnen den werkkring der commissie uitoefenen, gerangschikt naar hun hoofdbedrijf of beroep. Deze lijsten vermelden het bedrag der bekende of vermoedelijke bedrijfswinst of belooning in het belastbaar inkomen dier personen over het loopend belastingjaar begrepen. Het daarvoor te bezigen materieel is opgenomen in de serie Bedrijfsbelasting, onder n°. 14.

De controleurs bepalen, in overleg met den provincialen inspecteur, voor welke bedrijven, beroepen of ambten dergelijke lijsten, afzonderlijk ten dienste van het collegie van zetters en van de commissie van aanslag, zullen worden aangelegd en bijgehouden.

Deze of dergelijke lijsten kunnen, waar dit te pas komt, tevens dienstbaar gemaakt worden aan eene voorloopige bespreking met de adviseurs.

Vóór den aanvang van het belastingjaar 1894/5 worden, ten gebruike bij de aanslagsregeling, voor dat jaar, lijsten aangelegd, waarin vermeld worden de patentplichtigen over het dienstjaar 1893/4, die binnen den werkkring der commissie hetzelfde bedrijf, beroep of ambt uitoefenen en geacht worden belastingplichtig te zijn voor de bedrijfsbelasting; hiervoor kan gebruik worden gemaakt van het elementregister, Patenten n°. 13, voor de patentplichtigen vermeld in de tabellen IV, V,

VI en XIV, terwijl voor andere belastingplichtigen lijsten op dien voet kunnen worden samengesteld.

§ 16. In groote middelpunten van handel of nijverheid doen de provinciale inspecteurs, in overleg met de controleurs, aan den Minister voorstellen tot benoeming, telkens voor vier jaren, van adviseurs voor een bepaalde gemeente of groep van gemeenten, (art. 19 §§ 4 en 8).

De voorzitters kunnen, wanneer zij dit noodig oordeelen, de adviseurs raadplegen over de vermoedelijke inkomsten van een of meer belastingplichtigen of wel over de vermoedelijke bedrijfswinst van belastingplichtigen, die in de gemeente of de groep van gemeenten, waarvoor de adviseurs benoemd zijn, hetzelfde bedrijf, beroep of ambt uitoefenen. In laatstbedoeld geval kunnen de voorzitters hun lijsten voorleggen, als bedoeld in § 15, doch houden hierbij in het oog, dat de wet niet toelaat den adviseur inzage te geven van aangiften van winsten en belooningen, van opgaven aan die aangiften ontleend of van gegevens, waaromtrent hun ambtshalve geheimhouding is opgelegd. Overigens verschaffen zij dezen alle inlichtingen, die kunnen strekken, om het te plegen overleg zoo vruchtbaar mogelijk te maken.

In gemeenten, waar meer dan eene commissie van aanslag gevestigd is, wordt een harer voorzitters door den Minister, op voorstel van den provincialen inspecteur, aangewezen om als voorzitter op te treden van de in gemeld artikel bedoelde vergaderingen van adviseurs, in de zeldzame gevallen, waarin raadpleging der gezamenlijke adviseurs noodig mocht zijn. Deze bespreekt alsdan ook de aanslagen van personen of lichamen, welke geregeld moeten worden door andere commissiën dan waartoe hij behoort, tenzij nuttig wordt geoordeeld, dat de vergadering wordt bijgewoond door voorzitters der andere commissiën in de gemeente.

§ 17. Gelijktijdig met het aanleggen van bovenbedoelde leggers maken de controleurs een aanvang met de samenstelling der lijsten, (Bedrijfsbelasting n°. 15), van personen en lichamen, die door hen geacht worden belastingplichtig te zijn, en aan wie beschrijvingsbiljetten moeten worden uitgereikt, (art. 12 § 2).

Bij dit werk, waarbij zoo noodig, de lijsten der huisnummers bij het gemeentebestuur of bij de wijkbesturen aanwezig, kunnen worden geraadpleegd, zij hun de meeste zorgvuldigheid aanbevelen, opdat geene belastingplichtigen door hen worden overgeslagen.

Personen of lichamen, omtrent wier belastingplichtigheid twijfel bij hen bestaat, worden door de controleurs afzonderlijk

opgeteekend tot nader onderzoek om, naarmate dit onderzoek vordert, op die lijsten te worden overgebracht.

II. BESCHRIJVING.

§ 18. Tegen den tijd, krachtens art. 13 § 1 der wet voor de uitreiking der biljetten bepaald, onderwerpt de controleur de lijsten van belastingplichtig geachte personen en lichamen (Bedrijfsbelasting n°. 15), mede met het oog op de hem inmiddels bekend geworden verhuizingen, van welke hij den Inspecteur der registratie kennis geeft, aan een nieuw onderzoek en teekent daarop aan, welke biljetten aan elk hunner moeten worden uitgereikt.

I. Verg. de aant. op § 11.

§ 19. De controleur maakt voor ieder persoon of elk lichaam, in bovenbedoelde lijsten vermeld, een of meer der in art. 12 § 1 genoemde beschrijvingsbiljetten gereed. Het hoofd van het formulier wordt daartoe ingevuld, behalve de verwijzing naar het register van aanslagen, welke later plaats heeft. Ook wordt op de voorzijde van het biljet de dagteekening der uitreiking vermeld, met doorhaling der zinsnede welke daarbij niet te pas komt. Met het oog op de aan de belastingplichtige toegekende termijnen, zorg men er voor geen dagteekening op de biljetten te vermelden, waarop de uitreiking nog niet kan plaats hebben.

De biljetten worden met een omslag voor de terugbezorging, gesloten in een daarvoor, mede van Rijkswege, verstreken omslag, en met een voor uitgifte geteekend en gedagteekend afschrift der lijsten, als dienstbrief of dienstpakket, aan den ontvanger ter uitreiking gezonden.

Aan belanghebbenden wordt op hunne aanvraag kosteloos een dubbel van de aan hen uitgereikte biljetten verstrekt.

I. I. Het bepaalde bij het tweede lid van § 19 I. B. moet niet worden opgevat, alsof de omslagen voor de uitreiking der beschrijvingsbiljetten moeten zijn dichtgemaakt. De omslag, welke die biljetten met de bijlagen omvat, wordt open aan den Ontvanger gezonden.

II. Omslagen met beschrijvingsbiljetten, die gesloten ten kantore des Ontvangers terugkomen, worden door hem ongeopend gezonden aan den Inspecteur.

Blijkt bij de inlevering niet, van wien de omslag afkomstig is en kan dus het bepaalde bij § 32 der instructie niet worden opgevolgd, dan schrijft de Ontvanger de dagteekening der terugontvangst in op eene door hem aan te leggen lijst en teekent die dagteekening en het volgnummer dier lijst aan op den omslag. De Inspecteur vermeldt dan die dagteekening in zijne lijst (Bedrijfsbelasting n°. 15) en geeft den Ontvanger tot aanvulling zijner beschrijvingslijst spoedig kennis van den naam van den

belastingplichtige, wiens aangifte in den genommerden omslag is aangetroffen. De Ontvanger verwijst daarbij naar de kennisgeving van den Inspecteur.

III. Bij inlevering van beschrijvingsbiljetten anders dan in gesloten omslag, wordt aan de belanghebbenden, die dit verlangen, een ontvangstbewijs afgegeven, waarvoor een formulier wordt opgenomen in de serie Bedrijfsbelasting n°. 16a.

Res. 17 Mei 1894, n°. 37 (Verz. n°. 48).

§ 20. De ontvanger verricht de beschrijving zooveel mogelijk in persoon. Waar hij dit niet of niet geheel kan doen, draagt hij die bij schriftelijke machtiging op aan geschikte personen, daartoe, op zijne voordracht, voor bepaalde gemeenten of voor gedeelten van gemeenten aangewezen door den provincialen inspecteur.

In de eerste plaats worden daartoe deurwaarders der directe belastingen en boekhouders of klerken van den ontvanger voorgedragen.

Waar de ontvanger slechts een deel der beschrijving in persoon verricht, wordt er op gelet, dat dit elk volgend jaar in eene andere gemeente of in een ander deel der gemeente plaats hebbe, opdat hij na een bepaald getal jaren zijn geheelen dienstkring zal hebben bezocht.

§ 21. De in de vorige paragraaf bedoelde voordracht wordt uiterlijk 1 April bij den controleur ingezonden en door dezen met zijn advies aan den provincialen inspecteur vóór 15 April ingediend.

Indien de provinciale inspecteur de voorgedragen personen niet geschikt acht, geeft hij dit den ontvanger te kennen, opdat deze tijdig eene nadere voordracht kunne inzenden. Een en ander door tusschenkomst van den controleur.

Aanwijzing van andere rijksambtenaren dan deurwaarders der directe belastingen, boekhouders of rijksklerken of van gemeente-ambtenaren, geschiedt niet dan bij gebreke van andere personen en na vergunning van den Minister van Financiën te hebben verkregen. Deze vergunning wordt niet verleend, wanneer bij de aanvraag niet blijkt, dat bij den tak van dienst, waarbij de ambtenaar werkzaam is, tegen zijne aanwijzing geen bedenking bestaat.

§ 22. Het staat den gemachtigde niet vrij, voor bijstand in de invulling van biljetten of het geven van inlichtingen, van den aangever belooning, in welken vorm ook, aan te nemen.

§ 23. Indien de ontvanger niet de geheele beschrijving verricht, maakt hij voor zich en elk zijner gemachtigden uittreksels uit de volgens § 19 van den controleur ontvangen lijsten.

Deze uittreksels worden door hem, met vermelding van dagteekening, voor uitgifte afgeteekend.

Wordt de beschrijving geheel door gemachtigden verricht, dan worden voor elken gemachtigde een of meer zoodanige uittreksels opgemaakt.

§ 24. De beschrijver, hetzij de ontvanger zelf of zijn gemachtigde, reikt de op de lijsten of de volgens § 23 gemaakte uittreksels dier lijsten voorkomende biljetten aan de daarin aangewezen personen of lichamen uit.

Blijkt daarbij:

a. dat op de lijsten of op de uittreksels daarvan namen van personen of benamingen van lichamen onjuist zijn vermeld;

b. dat daarop personen of lichamen ontbreken, aan wie naar zijn gevoelen biljetten moeten worden uitgereikt, of wel, dat daarop personen of lichamen voorkomen, aan wie andere of meerdere biljetten dan de daarop vermelde behooren te worden bezorgd, dan zendt de ontvanger, met bijvoeging, waar dit te pas komt, der biljetten, daarvan opgave aan den controleur, die hem, zoo noodig, vervolgljsten met andere of nieuwe biljetten zendt, om daarmede te handelen als hierboven is voorgeschreven.

Blijkt het dat personen of lichamen niet meer aan de aangewezen adressen te vinden zijn, dan tracht de ontvanger het nieuw adres op te sporen. Van dat adres of wanneer de persoon of het lichaam in de gemeente of den kring van het kantoor niet is op te sporen, geeft hij den controleur kennis, die hiervan mededeeling doet aan den inspecteur der registratie.

§ 25. De beschrijving mag niet plaats hebben op zon- en wettige feestdagen, noch vóór 's morgens acht uur of na zons-
ondergang.

§ 26. Indien de belastingplichtige of hij, die bevoegd is voor hem aangifte te doen, verlangt de biljetten reeds dadelijk bij de uitreiking ingevuld en onderteendend terug te geven, neemt de beschrijver die, desgevorderd tegen bewijs, in ontvangst.

Beschrijvingsbiljetten, welke ingevuld en onderteekend ten kantore worden bezorgd, worden op de aldaar berustende lijst dadelijk afgeschreven.

§ 27. De beschrijvingsbiljetten voor een hier te lande wonende worden uitgereikt aan zijne woning, die voor hier te lande gevestigde lichamen aan hun kantoor of hoofdkantoor.

Houdt iemand, die belastingplichtig wordt geacht, of zijn wettelijke vertegenwoordiger, buitenslands verblijf, dan wordt het biljet of worden de biljetten bezorgd aan zijne woning hier

te lande of bij dengene, die hier te lande zijne zaken waarneemt (art. 7, § 5); is dit niet mogelijk, dan wordt het biljet of worden de biljetten door den ontvanger franco en aange-teekend per post naar de buitenlandsche verblijfplaats verzonden. De kosten van verzending worden het Rijk, op gewone declaratie in duplo, in rekening gebracht.

Voor buitenslands gevestigden, die hier te lande een bedrijf uitoefenen en daarvoor kantoren of andere vaste inrichtingen bezigen, doch geen gemachtigde hebben, geschiedt de bezorging daar ter plaatse.

§ 28. De beschrijver is, des verlangd, den aangever behulpzaam bij de invulling der biljetten en geeft hem, voor zoover hij daartoe in staat is, de noodige inlichtingen. Desgevorderd geeft de beschrijver voor elk teruggeven biljet een onderteekend ontvangstbewijs af, inhoudende de soort en het nummer van het biljet en den dag der terugontvangst. Voor invulling van het ontvangstbewijs, mag gebruik worden gemaakt van stempels en van potlooden, waarmede onuitwisschbaar schrift wordt verkregen.

De ontvanger zorgt er voor, dat de beschrijver voorzien zij van ontvangstbewijzen (Bedrijfsbelasting n°. 16).

§ 29. Zoo spoedig mogelijk na het verstrijken van den in art. 13 § 1, tweede lid, der wet gestelden termijn van twintig dagen, gaat de beschrijver over tot het terughalen der uitgereikte biljetten, welke niet bij de uitreiking ingevuld en onderteekend zijn teruggegeven, of daarna ten kantore van den ontvanger zijn bezorgd.

Indien de beschrijver bij de terughaling biljetten B terug ontvangt, ingevuld met de in art. 14 § 3 bedoelde memorie-aangifte, dan geeft hij, desverlangd, den aangever een of meer formulieren voor eene nieuwe aangifte B en maakt daarvan melding in zijne lijst.

Voor ten kantore bezorgde memorie-aangiften geldt het tweede lid van § 26.

§ 30. De ontvanger zendt de terugontvangen biljetten met de van eene gedagteekende afteekening voorziene lijst aan den controleur. Zijn niet al de biljetten, op de lijst vermeld, ingekomen, dan teekent hij die daarop aan en zendt de achtergebleven biljetten, welke daarna bij hem inkomen, met eene vervolglijst in.

§ 31. De ontvanger zendt den voorzitter de bij hem ingekomen:

a. aanvragen om een biljet B te ontvangen (art. 12 § 2 biljet B 1° d);

b. biljetten, ingevolge art. 12, laatste lid, verstrekt aan belastingplichtigen, aan wie bij de beschrijving geene biljetten waren uitgereikt;

c. aangiften ter bekoming van biljetten bij aanvang van belastingplichtigheid in den loop van het belastingjaar (art. 14 § 4, eerste en tweede lid), (Bedrijfsbelasting n° 17);

d. aanvragen ter bekoming van een biljet B, bij aanvang van belastingplichtigheid in den loop van het belastingjaar, (art. 14, § 4, derde lid, tweede zinsnede), (Bedrijfsbelasting n°. 17);

De aangever kan in de gevallen sub c en d volstaan met eene schriftelijke aanvraag aan den ontvanger of het gemeentebestuur. Meldt hij zich daarvoor echter ten kantore of ten raadhuize aan, dan is het verkieslijk voor de aanvraag bovengemeld model te bezigen.

De voorzitter geeft gevolg aan de onder b vermelde biljetten door die op het register van aanslagen te brengen; aan de aangiften en aanvragen onder a, c en d vermeld, door den naam en het adres van hem voor wien de biljetten zijn aangevraagd op de lijst te brengen en de aangevraagde biljetten met het afschrift der lijst of der vervolgljist te zenden aan den ontvanger ter uitreiking, of voor zooveel de onder c en d vermelde aangiften of aanvragen betreft, ter verzending per post. Zoodra de ontvanger die biljetten, ingevuld en onder teekend, van den aangever terug ontvangt, zendt hij die aan den voorzitter.

Zijn echter voor de onder a, c en d vermelde aanvragen of aangiften en voor de volgens art. 14, § 4, derde lid, ingekomen biljetten, blijkens de door den ontvanger op de lijst gestelde dagteekening van ontvangst, de termijnen niet in acht genomen, dan geeft de voorzitter aan zoodanige aangifte of biljet geen ander gevolg, dan dat hij die overlegt aan het college van zetters of de commissie van aanslag, wie het aangaat, om daarop bij de regeling van den aanslag te letten.

§ 32. De beschrijver vermeldt dadelijk op de lijst nauwkeurig den dag, waarop de uitreiking en de terugontvangst van elk biljet plaats heeft, ten einde omtrent dit punt, zoo noodig, in rechten eene verklaring onder eede te kunnen afleggen.

Nevens de namen van personen of lichamen, aan wie geen biljet is uitgereikt, vermeldt hij daarvan in het kort doch duidelijk de reden; voor biljetten waarvan de aanneming of de teruggave is geweigerd, tevens de dagteekening en de opgegeven reden der weigering.

Bekomt de beschrijver geen toegang tot het huis of het kantoor, waar hij één of meer biljetten heeft uit te reiken, en bevindt zich daaraan geen brievenbus van den op zijn lijst

genoemde, dan teekent hij dit aan op die lijst, en geeft de biljetten aan den ontvanger terug; in plaatsen echter, waar met weinig moeite de uitreiking andermaal kan worden beproefd, niet voordat het huis of het kantoor bij herhaling ontoegankelijk is gebleken.

Is het huis of het kantoor, waar één of meer biljetten zijn uitgereikt, bij de terughaling ontoegankelijk, dan vermeldt de beschrijver dit mede op de lijst. De ontvanger zendt, in dat geval, den belastingplichtige, per post en aangeteekend, eene waarschuwing (model Bedrijfsbelasting n°. 18) en maakt van de dagteekening dier waarschuwing melding op de lijst.

1. Verg. de res. aangeteekend op § 19 dezer Instr.

§ 33. De controleurs en de ontvangers der directe belastingen geven mondeling aan de daarbij belanghebbenden de inlichtingen, welke deze vragen omtrent hunne verplichtingen en bevoegdheden, met betrekking tot de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten.

Gedurende den tijd der beschrijving zorgen de controleurs wekelijks op bepaalde en door hen, op de volgens hun gevoelen doelmatigste wijze, aan te kondigen dagen en uren te hunnen kantore aanwezig te zijn, om de belanghebbenden in te lichten omtrent hunne verplichtingen ten aanzien dier belasting.

Zoo noodig, houden zij ook op andere plaatsen dan die, waar hunne standplaats is gevestigd, te dien einde zitdagen.

De controleurs worden daarin bijgestaan en zoo noodig daarbij vervangen door een adjunct-controleur of een surnumerair.

§ 34. De controleur kan hen, wier aangifte om gebreken in den vorm niet als geldig kan worden aangemerkt, met verwijzing naar het bepaalde bij art. 47 § 3 der wet, uitnoodigen, om binnen een door hem te bepalen termijn eene behoorlijke aangifte te zijnen kantore in te leveren. Die uitnoodiging (Bedrijfsbelasting n°. 19) wordt door een deurwaarder der directe belastingen uitgereikt of per post verzonden in een gesloten omslag, als bedoeld bij § 19 en bevat, zooveel mogelijk, eene aanduiding der gebreken.

Aan elke aangifte, welke wegens gebreken in den vorm niet tot grondslag van den aanslag kan strekken, en aan elke aangifte, welker juistheid door den controleur wordt betwijfeld, wordt eene nota gehecht, waarop worden vermeld:

de bedenkingen tegen den vorm der aangifte;

de aangewende pogingen tot verkrijging van redres of van inlichtingen en de gevolgen daarvan;

het bedrag, waarnaar de controleur vermeent, dat de aanslag moet worden bepaald, en de gronden waarop deze meening steunt.

§ 35. De controleur zendt aan de burgemeesters in zijne contrôle een genoegzaam getal:

- a. der in art. 12 bedoelde biljetten, met omslagen;
- b. der in art. 14 § 4, 1^e lid, bedoelde formulieren, Bedrijfsbelasting n°. 16;
- c. der Bewijzen, bedoeld in art. 34, 1^e lid.

Hij verzoekt den burgemeesters:

1°. om vóórdat de toegezonden voorraad van elk dier biljetten en formulieren geheel uitgeput is, nieuwe exemplaren bij hem aan te vragen;

2°. om ieder, die eene der in art. 12 bedoelde aangiften wil doen en geene biljetten ontvangen heeft, of wiens biljetten in het ongereede zijn geraakt en die zich ter secretarie om aangifte-biljetten aanmeldt, een exemplaar der door hem benodigde biljetten af te geven en een omslag ter verzending der aangifte of aangiften;

3°. om van ieder, die, bij aanvang van belastingplichtigheid in den loop van het belastingjaar, eene aangifte, bedoeld in art. 14 § 4, 1^e lid, wil doen, die aangifte in ontvang te nemen of daarvoor een formulier uit te reiken, dit ingevuld en onderteevend in ontvang te nemen en de ontvangen aangifte onverwijld te zenden aan den ontvanger der directe belastingen, onder wiens kantoor de gemeente gelegen is;

4°. om de krachtens art. 14 § 1, 3^e lid of art. 14 § 4, 2^e en 5^e lid, bij hem ingekomen biljetten, of de volgens art. 15 door hem ontvangen kennisgevingen, onverwijld aan dien ontvanger toe te zenden;

5°. om van ieder der in art. 34 bedoelde handelsreizigers, kramers en anderen, die hun bedrijf of beroep rondtrekkende uitoefenen, en zich ter bekoming van het in dat artikel bedoeld Bewijs aanmelden, de daar gevorderde aangifte in ontvang te nemen, die te doen onderteeunen en daarvoor het in dat artikel bedoeld Bewijs af te geven, evenwel niet dan na zich, voor zoover de hun ten dienste staande middelen strekken, overtuigd te hebben van de juistheid der opgegeven woonplaats, en, betreffende buitenslands gevestigden, indien zij hier te lande geen kantoren of vaste inrichtingen hebben, na de verklaring van bovengemelden ontvanger te hebben verkregen, dat de voorloopig geregelde aanslag te zijnen kantore is voldaan of verzekerd, of dat de kramer of rondtrekkende persoon door hem niet belastingplichtig wordt geacht.

1. Voor de afgifte der Bewijzen is een doorlopend register vastgesteld, waarvan het formulier is opgenomen in de serie Bedrijfsbelasting, onder n°. 40.

Res. 1 Maart 1894, n°. 47. (Verz. n°. 22).

§ 36. Ofschoon de wet van firma's, bij aanvang van belastingplichtigheid harer in Nederland wonende hoofdelijk aansprakelijke vennoten in den loop van het belastingjaar, de bij art. 12 § 2, 1°. tweede lid der wet bedoelde aangifte niet vordert, en er dus in dat geval van het instellen van bekeuring wegens het nalaten daarvan geen sprake kan zijn, moet toch in het geval, waarop art. 14 § 4 betrekking heeft — natuurlijk alléén in dat geval — een biljet A aan de firma gezonden worden, om hare vennoten in staat te stellen, in hunne individueele aangiften, voor zooveel de wet dit toelaat, naar hunne collectieve te verwijzen.

§ 37. Bij ontvangst van kennisgevingen en aangiften, bedoeld in artt. 15 en 34 der wet, of van aangiften bedoeld bij art. 12, laatste lid, van hen, die bij de beschrijving mochten zijn overgeslagen, zendt de ontvanger die aan den controleur.

Hetzelfde geldt voor die bedoeld in art. 16, doch hierbij voegt hij het bericht, of de voor vroegere uitdeelingen of uitkeeringen der vennootschap, maatschap, vereeniging, maatschappij of reederij verschuldigde belasting is betaald.

§ 38. De ontvanger zorgt, dat al de in §§ 24, 30, 31 en 37 voorgeschreven toezendingen aan den controleur met den meesten spoed geschieden. Worden de werkzaamheden van laatstgenoemden door te late toezending belemmerd, dan vraagt hij de verantwoording van den ontvanger, en dient zoo noodig, onder overlegging daarvan, eene klacht in bij den provincialen inspecteur.

§ 39. Naarmate de beschrijvingsbiljetten inkomen, vergelijkt de controleur de aangiften met de aantekeningen op de leggers en schrapt de hem aannemelijk voorkomende posten nevens de vermelding van het belastingjaar voorloopig aan.

De aangiften, welke hem onnauwkeurig of twijfelachtig voorkomen, voorziet hij van eene nota, waarop hij kortelijk de reden aantekent, die hem belet met het aangegevene genoeg te nemen. Die nota's strekken hem tot onderzoek en overleg met de collegiën van zetters, de commissiën van aanslag en de adviseurs.

Inlichtingen omtrent het vermogen, van de inspecteurs der registratie verkregen, mogen echter daarbij door den controleur niet worden medegedeeld.

Blijkt den controleur uit eene aangifte, dat de belastingplichtige ten vorigen jare in eene andere contrôle aangifte heeft gedaan of aangeslagen is, dan geeft hij zijn ambtgenoot van de ontvangst der aangifte kennis, opdat deze daarvan aantekening kunne houden in zijn legger of het register (Bedrijfsbelasting n°. 13).

III. AANSLAG.

§ 40. De ingekomen biljetten worden door den voorzitter van de commissie van aanslag of het collegie van zettters ingeschreven in registers van aanslagen, te weten :

a. die van hier te lande wonenden, aan wie een biljet A, doch geen biljet B is gezonden, in één of meer registers (Bedrijfsbelasting n°. 20), bestemd voor de collegiën van zettters;

b. de overige in één of meer registers (Bedrijfsbelasting n°. 21), bestemd voor de commissiën van aanslag.

In den regel wordt van elk dezer categoriën één register voor elke gemeente aangelegd. Waar dit voor geregelde afwerking moeilijkheid zou opleveren, worden echter afzonderlijke registers, doch met doorlopende volgnummers, aangelegd voor afdeelingen, wijken of buurten of andere gedeelten der gemeente.

Aanslagen, volgens art. 21 § 2 ambtshalve geregeld, worden zooveel mogelijk in het register der afdeeling, wijk of buurt, waarin de aangeslagene woont, ingeschreven.

Ten einde verwarring te voorkomen, worden de volgnummers van het register, hierboven onder b bedoeld, gemerkt met de letter b.

Elk register wordt, na vaststelling der aanslagen, afgesloten en door de leden van het collegie van zettters of der commissie van aanslag onderteekend.

Bij elk register wordt gevoegd een alphabetische lijst der daarin voorkomende bedrijven, beroepen, enz., gerangschikt naar de hoofdbedrijven of -beroepen, met vermelding der volgnummers van de aanslagen.

§ 41. Al komt daarvoor geen aanslag te pas, toch worden aangiften van firma's (art. 12 § 2, 1°, tweede lid, der wet) in het register van aanslagen ingeschreven, met vermelding, in de laatste kolom, van de volgnummers, waar de individueele aangifte der hier te lande wonende hoofdelijk aansprakelijke vennoten zijn ingeschreven. Wederkeerig wordt bij deze naar het volgnummer van inschrijving der aangifte van de firma verwezen.

§ 42. Blijkt een belastingplichtige, die op het register van aanslagen van het collegie van zettters is ingeschreven, te behooren tot hen, wier aangifte door de commissie van aanslag moet worden beoordeeld, of is het omgekeerde het geval, dan wordt de post, met verwijzing in de laatste kolom, op dat register doorgehaald en overgebracht in het andere register.

De naam van een in het register geplaatste, die door het collegie van zettters of de commissie van aanslag niet belas-

tingplichtig wordt geacht, wordt doorgeslagen, met korte vermelding van den grond waarop het besluit berust.

§ 43. De inschrijving in de registers en de aanslag geschieden naar de plaatselijke indeeling, ten name van de personen of lichamen wie de aanslag betreft, met bijvoeging, waar dit te pas komt, van den naam van dengene, die voor hem optreedt en van zijne hoedanigheid ten opzichte van den aangeslagene of van de letters qq.

Voor de in art. 1c en 7 genoemden geschiedt de inschrijving in de registers overeenkomstig het bepaalde bij art. 22 § 1 der wet.

§ 44. Blijkt bij de toepassing van art. 3 § 4 der wet, dat het daarbedoelde aandeel in de huurwaarde niet kan bepaald worden, omdat de kadastrale huurwaarde van een perceel nog niet is vastgesteld, dan verzoekt de voorzitter den controleur der directe belastingen en van het kadaster die huurwaarde voorloopig vast te stellen en hem het bedrag daarvan op te geven.

§ 45. Alvorens de commissie van aanslag overga tot aanwijzing van deskundigen, voor het doen eener in art. 3 § 4 bedoelde schatting, stelt de voorzitter den belastingplichtige in de gelegenheid, om zijne aangifte te wijzigen.

§ 46. De voorzitter richt de werkzaamheden derwijze in, dat het getal vergaderingen, met het oog op de daaraan verbonden kosten, zich tot het strikt noodige bepale, en voorts, dat de inspecteur der registratie niet worde bemoeilijkt met het bijwonen van vergaderingen, waarin geen aanslagen zullen behandeld worden van hen, die belastingplichtig zijn naar de vermogensbelasting.

Hij houdt dergelijke aanslagen zooveel mogelijk aan tot afdoening in eene latere vergadering, waarvoor hij den dag bepaalt in overleg met dien inspecteur.

§ 47. Indien het collegie van zetters of de commissie van aanslag nadere toelichting eener aangifte noodig acht (art. 20 der wet), geeft de voorzitter den aangever daarvan kennis door middel eener oproeping (Bedrijfsbelasting n°. 22), uit te reiken door een deurwaarder der directe belastingen of per post.

Mocht de meerderheid van het collegie van zetters of van de commissie van aanslag in het verlangen van den voorzitter, om een aangever te hooren niet deelen, zoo staat het hem vrij dit als controleur te doen. In dit geval zendt hij hem op dezelfde wijze eene oproeping (Bedrijfsbelasting n°. 23).

Hetzij de aangever of zijn gemachtigde op eigen verlangen

of wel na oproeping gehoord wordt, maakt de controleur een verslag op van het hem of der commissie medegedeelde en voegt dit bij de aangifte of den legger waartoe het betrekking heeft.

§ 48. Aanslagen, waarbij de belasting over het jaar is berekend en niet slechts over een deel daarvan, noch over de uitdeelingen of de uitkeeringen, bedoeld bij art. 5 §§ 1 en 2 en art. 6 § 2, en die slechts over een deel van het jaar loopen, worden in het register vermeld voor het bedrag, dat betaald moet worden, met aanduiding, in de laatste kolom, van het aantal maanden, waarover zij loopen.

In het geval, bedoeld bij art. 2 § 5, tweede lid, der wet, wordt, bij den aanslag der beide echtgenooten, in de laatste kolom, naar den aanslag van den anderen echtgenoot verwezen.

§ 49. Bij verschil van meening worden de gronden voor het gevoelen der meerderheid van het collegie van zetters of van de commissie van aanslag en voor dat van den voorzitter, beknopt ingeschreven in de daarvoor bestemde kolommen van het register, hetwelk door laatstgenoemden met de aangifte aan den provincialen inspecteur ter beslissing van het verschil wordt ingezonden.

Indien deze dit noodig acht, kan hij den legger van een belastingplichtige, met de daarbij behorende bescheiden, opvragen, welke hem, ongevouwen, tusschen cartonbladen worden toegezonden.

Zoo noodig voegt de voorzitter bij het register ééne of meer nota's, waarin de verschillende gevoelens en de daarvoor aangegeven gronden meer uitvoerig worden uiteengezet. Ieder lid kan verlangen, dat eene door hem opgemaakte nota, houdende zijn gevoelen, bij de stukken wordt gevoegd.

Overeenkomstig de beslissing van den provincialen inspecteur, zoo noodig genomen na den rijksadvocaat te hebben gehoord, en die geheel of verkort in de daartoe bestemde kolom wordt ingeschreven, wordt het bedrag van den aanslag in het register uitgetrokken.

§ 50. Mocht het geval zich voordoen, voorzien in art. 19, § 7, laatste zinsnede der wet, dan stelt de controleur den burgemeester in de gelegenheid om, hetzij in de voor dat bijzonder geval te wijzigen kolommen, hetzij in eene afzonderlijke nota, zijn gevoelen aan den provincialen inspecteur te kennen te geven. Overigens heeft, bij toepassing van dat artikel, de aanslagsregeling en de behandeling van bezwaarschrift en beroep plaats op de wijze in deze instructie voorgeschreven, met dien verstande, dat de controleur, de burge-

meester, en, als dit te pas komt, de inspecteur der registratie, te zamen optreden als collegie van zettters of commissie van aanslag.

§ 51. Opdat het ten kohiere brengen van aanslagen niet noodeloos worde vertraagd, worden posten, welke voor dadelijke afdoening vatbaar zijn, het eerst afgewerkt en op een kohier gebracht. Posten waarvan de afdoening afhankelijk is, hetzij van nog in te stellen onderzoek, bedoeld bij art. 19 § 4 of art. 20 of van op andere wijze in te winnen inlichtingen, of waarop de beslissing van den provincialen inspecteur moet worden gevraagd, (art. 21 § 3, tweede en derde lid), worden op een volgend of afzonderlijk register gebracht.

§ 52. Brengt eene einduitspraak op een bezwaarschrift krachtens de wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223) wijziging in de bepaling van het vermogen, naar hetwelk de aanslag in de vermogensbelasting is geregeld, dan geeft de inspecteur der registratie daarvan kennis aan den voorzitter der commissie van aanslag, ten einde te onderzoeken, of termen bestaan tot herziening van den aanslag in de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten (art. 21 § 4 der wet).

Bestaat voor herziening grond, dan brengt de voorzitter den post opnieuw in het register van aanslagen. Leidt de herziening tot verhooging van den aanslag, dan wordt die verhooging ten kohiere gebracht, behoudens het recht van den aangeslagene, om daartegen een bezwaarschrift in te dienen en van de daarop gevallen uitspraak in beroep te komen.

Leidt zij daarentegen tot vermindering van den aanslag, dan geeft de voorzitter hiervan kennis aan den provincialen inspecteur tot het verleen van ontheffing op den vroegeren aanslag.

§ 53. In de gevallen, bedoeld bij §§ 51 en 52 en bij doorhaling om andere redenen, wordt in de laatste kolom verwezen naar latere volgnommers.

§ 54. Belasting, voorloopig betaald of waarvoor borg is gesteld naar aanleiding van het bepaalde bij art. 34, derde lid, wordt geboekt in het journaal, *Comptabiliteit* n°. 1a.

Overtreft het betaald of gedeponoord bedrag den ten kohiere uitgetrokken aanslag, dan wordt het meerdere den belanghebbende teruggegeven tegen quitantie nevens den journaalpost te hechten.

I. I. Bij ontvangst van het afschrift van eene aangifte als bedoeld in art. 34 der wet van buitenslands gevestigden, die hier te lande geene kantoren of vaste inrichtingen hebben, beslist de ontvanger voorloopig over de belastingplichtigheid dier personen

en legt hij, wanneer daartoe termen bestaan, een voorloopigen aanslag op.

Hij noodigt den aangever uit, hetzij te zijnen kantore, hetzij elders in de gemeente, waar hij de aangifte deed, domicilie te kiezen.

II. Die aanslag wordt gebracht op een voorloopig kohier, waarbij van het model, vastgesteld bij resolutie van 4 Februari 1853 n°. 167 (*Verzameling* n°. 17), dat met de pen gewijzigd kan worden, gebruik gemaakt wordt.

III. Aan den belastingplichtige wordt een voorloopig aanslagbiljet (model 1) uitgereikt, waarin met de pen de noodige wijzigingen zijn aangebracht a). Op dit biljet wordt van de voorloopig betaalde belasting quitantie gegeven. Is deze gedeponeerd, dan wordt daarvan op het biljet melding gemaakt.

Belasting, voorloopig betaald of gedeponeerd, wordt geboekt op de wijze voorgeschreven bij § 54 der resolutie van 27 Februari 1894 n°. 43 (*Verzameling* n°. 21).

IV. De ontvanger geeft van de door hem genomen beslissing, omtrent de belastingplichtigheid der hier bedoelde buitenslands gevestigden, onverwijld kennis aan het gemeentebestuur, door terugzending van het behoorlijk door hem ingevulde tweede gedeelte van het afschrift der aangifte (Bedrijfsbelasting n°. 40). Wanneer geen misbruik te vreezen is, kan deze kennisgeving door tusschenkomst van den belanghebbende geschieden.

Tevens geeft de ontvanger van de door hem genomen beslissingen kennis aan den voorzitter der commissie van aanslag, die den eventueelen aanslag heeft te regelen, onder beknopte vermelding van de gronden waarop zijn besluit rust.

Wanneer een voorloopige aanslag is opgelegd, voegt hij bij het afschrift der in artikel 34 der wet bedoelde aangifte, de door den belastingplichtige beantwoorde beschrijvingsbiljetten of het beschrijvingsbiljet, en vermeldt tevens, of de belasting voorloopig is betaald dan wel daarvoor borg is gesteld.

V. Bij ontvangst van het executeir verklaarde kohier vergelijkt de ontvanger daarmede het voorloopige kohier en brengt hij de afschrijvingen van het laatste op het eerste over.

Blijkt het, dat door den belanghebbende te veel betaald of gedeponeerd is, dan wordt dit hem teruggegeven tegen quitantie, die aan den post op het voorloopig journaal wordt gehecht.

Na ontvangst van het executeir verklaarde kohier wordt steeds aan het gekozen domicilie een definitief aanslagbiljet uitgereikt.

Wanneer het voorloopig vastgesteld bedrag van den aanslag gedeponeerd was, wordt de aanslag daarop ingevorderd.

In de uit te reiken biljetten wordt de voorloopig betaalde of ingevolge het vorig lid ingevorderde belasting afgeschreven. Het overige wordt op de gewone wijze ingevorderd.

Is de voorloopig vastgestelde belasting noch betaald, noch gedeponeerd, doch daarvoor personeele borgtocht gesteld, dan wordt de belasting zoo noodig van den borg ingevorderd.

Voorts wordt het bedrag der voorloopig betaalde of gedepo-

neerde aanslagen afgeschreven op het executeir verklaarde kohier, in ééne som van de ontvangsten op het journaal compt. n°. 1a afgetrokken en artikelsgewijs in het journaal compt. n°. 1 overgebracht.

Res. 27 April 1894, n°. 100 (*Verz.* n°. 42).

a) Zie de aant. op § 58.

IV. KOHIER.

§ 55. Na afsluiting der in § 40 bedoelde registers van aanslag worden de daarin voorkomende aanslagen door den controleur, voor elke gemeente afzonderlijk, overgebracht op het kohier (Bedrijfsbelasting n°. 24). De primitieve kohieren worden zoo spoedig mogelijk, de latere, behalve in spoedeisende gevallen, in den regel kwartaalsgewijs opgemaakt.

Hetzelfde kohier kan aanslagen bevatten, vastgesteld door het collegie van zetters en door de commissie van aanslag, mits dit ten behoeve der uitreiking van de aanslagbiljetten blijke. Ten zelfden einde (art. 22 § 3, eerste lid), wordt achter de aanslagen vermeld, of zij voortvloeien uit aangiften in gesloten omslag ingeleverd.

§ 56. In het geval, bedoeld bij art. 3 § 4, tweede lid der wet, brengt de controleur de ten laste van den belastingplichtige komende kosten van schatting ten kohiere. Deze kosten worden na ontvangst van het executeir verklaarde kohier, zoodra de ontvangsten daartoe toereikende zijn, afgetrokken van de 8ste en overgebracht in de 12de kolom van het journaal comptabiliteit n°. 1, onder het opschrift: *kosten van schatting op de kohieren van de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten uitgetrokken*.

Zij worden voorts onder het evengenoemde opschrift, en wel voor ieder dienstjaar afzonderlijk, in het kasboek overgebracht, waarvoor daarin, zoolang de tegenwoordige oplaag van het materieel, comptabiliteit n°. 4, strekt, twee voor geen andere doeleinden gebruikte kolommen met de pen kunnen worden gewijzigd. In de maand- en saldostaten worden zij verantwoord onder de rubriek: *verschillende Rijksontvangsten*.

De deskundigen, die de schattingen hebben verricht, brengen de hun daarvoor, krachtens art. 1 van het Koninklijk besluit van 23 December 1893 (*Staatsblad* n°. 218, *Verzameling* 1894, n°. 1), toekomende kosten aan het Rijk in rekening op declaratie in tweevoud opgemaakt, waarvan een exemplaar, indien het bedrag meer dan f10 bedraagt, gezegeld moet zijn.

De declaratiën worden door den voorzitter onderzocht, na accoordbevinding gearresteerd en voorts op de gewone wijze ter verevening aan het Departement van Financiën ingezonden.

In het geval, bedoeld bij art. 30 der wet, brengt de controleur ten kohiere:

a. het verschil, waarmede de aanslag door den Raad vastgesteld, dien overtreft, waartegen beroep is ingesteld.

b. de verhooging, krachtens dat artikel, uit de uitspraak van den Raad voortvloeiende.

§ 57. De voorzitter zendt het kohier met het register van aanslagen aan den provincialen inspecteur ter executoir-verklaring.

Meent deze, dat er schrijf- of rekenfouten in voorkomen, dan gaat hij niet tot executoir-verklaring over, voordat de voorzitter hem de noodige toelichting heeft verstrekt of de vergissing is verbeterd, zoo noodig, met instemming van het collegie van zetters of de commissie van aanslag.

§ 58. De ontvangers der directe belastingen dragen zorg, dat, bij ontvangst van afgekondigde kohieren, de aanslagbiljetten te hunnen kantore spoedig en met de meeste nauwkeurigheid worden geschreven en uitgereikt, binnen den in art. 22 § 4 der wet bepaalden termijn, zoo noodig, op de in § 3 eerste lid van dat artikel vastgestelde wijze.

I. § 1. Voor de aanslagbiljetten der belasting op bedrijfs- en andere inkomsten worden vastgesteld de modellen bij deze resolutie gevoegd a) t. w.:

het aanslagbiljet I, voor de aanslagen van hen, die de aangifte, waartoe zij gehouden zijn, hebben gedaan,

het aanslagbiljet II, voor hen, die de aangifte, waartoe zij gehouden zijn, niet hebben gedaan,

het suppletoire aanslagbiljet A, voor hen, wier aanslag, krachtens art. 21 § 4 der wet, is herzien,

het suppletoire aanslagbiljet B voor aanslagen, tengevolge van uitspraak van den Raad van beroep (artt. 29 en 30 der wet),

het buitengewoon aanslagbiljet, voor aanslagen voortvloeiende uit bekeuring.

§ 2. De aanslagbiljetten worden door de Ontvangers der directe belastingen verstrekt en gedrukt op geschept Hollandsch klein schrijfpapier à f 8 de riem van 480 vel, wegende 14 kilogram, waarvan een monster zal worden gezonden aan elk der Provinciale Inspecteurs.

Res. 17 April 1894, n°. 71 (Verz. n°. 40).

a) Deze modellen laten wij achterwege. Red.

§ 59. In het aanslagbiljet wordt vermeld, of de aanslag is geschied overeenkomstig of met afwijking der aangifte van den belastingplichtige of wel ambtshalve.

Voor echtgenooten, die ieder afzonderlijk worden aangeslagen (art. 2 § 5, tweede lid, der wet), wordt daarin naar het aanslagbiljet van den anderen echtgenoot verwezen.

Ook wordt in het aanslagbiljet, behalve het voorgeschrevene bij art. 2 der wet van 22 Mei 1845 (*Staatsblad* n°. 22), vermeld het aantal maanden, waarover de belasting verschuldigd is.

Wegens het bepaalde bij art. 22 § 4 wordt aanteekening gehouden van den dag der uitreiking van elk aanslagbiljet, met vermelding, of het al of niet in gesloten omslag is uitgereikt. De ontvanger stelt eene verklaring op het titelblad van het kohier, waaruit blijkt, op welken dag het laatste aanslagbiljet aan op dat kohier aangeslagenen is uitgereikt.

Aan aangeslagenen, die een duplicaat van het aanslagbiljet verlangen, wordt dit tegen betaling van 5 cent afgegeven.

§ 60. De provinciale inspecteurs houden in registers (Directe belastingen n°. 7 en 8) en de controleurs in registers (Bedrijfsbelasting n°. 25) aanteekening van het bedrag der executoir verklaarde kohieren wegens de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten.

Op die registers en de daaruit te vervaardigen staten en opgaven is van toepassing, hetgeen voor het patentrecht is voorgeschreven bij resolutie van 28 September 1869, n°. 10 (*Verzameling* n°. 165), gewijzigd bij die van 17 December 1870, n°. 18 (*Verzameling* 185).

V. BEZWAARSCHRIFTEN, BEROEP, ONTHEFFING.

§ 61. Bij ontvangst van een bezwaarschrift geeft de voorzitter daarvoor een ontvangstbewijs af (Bedrijfsbelasting n°. 26). Wordt het bezwaarschrift, op welks behandeling § 46 van toepassing is, door het collegie van zettters of de commissie van aanslag gegrond bevonden, dan brengt hij den aanslag waartegen het gericht is, met vermelding van het nieuwe volgnummer, in een volgend, des noods afzonderlijk register (Bedrijfsbelasting n°. 20 of 21), over.

Voldoet het bezwaarschrift niet aan den in art. 23 voorgeschreven vorm, dan doet hij den aangeslagene daarop wijzen.

§ 62. De voorzitter zendt de uitspraak van het collegie van zettters of de commissie van aanslag (Bedrijfsbelasting n°. 27 en 28) tegen ontvangstbewijs (Bedrijfsbelasting n°. 29) of aangevend per post aan den belanghebbende.

Indien de aanslag daarbij is verminderd, zendt hij, na verloop van de voor beroep gestelde termijnen, een afschrift der uitspraak aan den provincialen inspecteur, ten einde ontheffing te verleen.

Blijkt de aanslag, bij het tengevolge van het ingekomen bezwaarschrift ingesteld onderzoek, in plaats van te hoog, te laag te zijn, dan staat den voorzitter tot verbetering daarvan,

het in art. 25 § 3 der wet bedoeld beroep open op den Raad van beroep.

De op nieuw geregelde aanslag wordt in het register van aanslagen ingevuld, hetzij naar de boven vermelde uitspraak of de beslissing van den provincialen inspecteur, hetzij naar de uitspraak van den Raad van beroep. Eerst na deze uitspraak of het ongebruikt voorbijgaan van de voor het instellen van beroep gestelde termijnen, worden de aanslagen, zoo daartoe termen bestaan, voor het meer verschuldigde op nieuw ten kohiere gebracht.

§ 63. De provinciale inspecteur voorziet de voorzitters der Raden van beroep van formulieren voor de in art. 25 § 4 der wet bedoelde ontvangbewijzen (Bedrijfsbelasting n°. 30).

§ 64. Wordt eene voor den voorzitter van den Raad van beroep bestemde memorie van beroep (art. 25 § 4 der wet), door den aangeslagene, tengevolge van misverstand of bij vergissing, gezonden aan den voorzitter der commissie van aanslag of van het collegie van zettters, dan wordt zij door dezen onverwijld met eene duidelijke terechtwijzing aan den belanghebbende teruggezonden.

§ 65. De voorzitter zorgt, dat de memorie van beroep, welke hij krachtens art. 27, tweede lid, ter beoordeeling ontving, en die hij tijdig aan het collegie van zettters of de commissie van aanslag meedeelt, uiterlijk veertien dagen, nadat hij die ontvangen heeft, bij den Raad van beroep terug ontvangen worde.

Bij de terugzending legt hij de aangifte over en geeft hij, indien niet is voldaan aan het bepaalde bij art. 25 § 4, 2e lid der wet, den dag op, waarop hij de uitspraak van het collegie van zettters of van de commissie van aanslag aan den aangeslagene heeft toegezonden (art. 24 der wet), of wel, dien van de afkondiging van het kohier (art. 25 § 2 der wet).

Blijkt hem, dat het beroep te laat is ingesteld, dan legt hij, in de plaats van de aangifte, het gedagteekend ontvangbewijs of het bewijs van aangeteekende verzending van de uitspraak der commissie (art. 24 der wet) of een duplicaat van het aanslagbiljet aan den Raad over.

§ 66. Indien de voorzitter van het collegie van zettters of van de commissie van aanslag tegen eene uitspraak beroep (art. 25 § 3 tweede zinsnede) instelt bij den Raad van beroep, zendt hij den belanghebbende eene kennisgeving (Bedrijfsbelasting n°. 31), tegen ontvangbewijs (Bedrijfsbelasting n°. 32) of wel aangeteekend per post.

§ 67. De voorzitter draagt zorg, dat hij bij de behandeling der zaak voor den Raad van beroep (art. 27, 3^e lid) in persoon, desgevorderd, tegenwoordig kan zijn.

Wanneer hij door onverwacht opgekomen omstandigheden in de onmogelijkheid verkeert, om voor den Raad van beroep te verschijnen, dan noodigt hij zijn plaatsvervanger daartoe uit.

Mocht deze vervanging niet meer mogelijk zijn, dan wordt de verhindering door hem of desnoods door een ander Rijksambtenaar, met opgaaf van de reden daarvan, langs den kortsten weg, aan den voorzitter van den Raad van beroep medegedeeld.

Zoo dikwijls de voorzitter, zonder in de waarneming zijner functiën vervangen te zijn, verhinderd wordt, om in persoon voor den Raad van beroep te verschijnen op den dag, waartegen hij opgeroepen was, geeft hij hiervan dadelijk kennis aan den provincialen inspecteur.

§ 68. Uitspraken van Raden van beroep worden door den provincialen inspecteur, na uitvaardiging, zoo nodig, der ordonnantiën van ontheffing, gezonden aan den voorzitter van het collegie van zetters of van de commissie van aanslag, ter kennisneming en aanteekening in het register van aanslagen en het register (Bedrijfsbelasting n°. 33). Deze zendt die uitspraken aan den provincialen inspecteur terug, na den inhoud daarvan aan het collegie van zetters of de commissie van aanslag te hebben medegedeeld.

Komt eene uitspraak den provincialen inspecteur voor, niet op de wet gegrond of daarmede in strijd of wel van bijzonder belang te zijn, dan zendt hij die, na daaraan uitvoering te hebben gegeven, met de door hem van dien voorzitter op te vragen bijlagen, binnen 14 dagen, met zijne beschouwingen aan den Minister van Financiën.

§ 69. De voorzitter houdt aanteekening:

a. van de bij hem ingekomen bezwaarschriften, van de hem gezonden memoriën van beroep en van de daarop gevallen uitspraak, alsmede van de aanslagen waarvoor, krachtens art. 43 der wet, ontheffing in overweging is genomen, zonder dat een bezwaar- of verzoekschrift werd ingediend: in het register (Bedrijfsbelasting n°. 33);

b. van de hem gezonden verzoekschriften om ontheffing, bedoeld bij artt. 37, 38, 40 en 43, de daarop uitgebrachte adviezen en de gevallen uitspraak: in het register (Bedrijfsbelasting n°. 34).

In de laatste kolom van het register van aanslagen (Bedrijfsbelasting n°. 20 en 21) verwijst hij naar het volgnummer der

onder *a* en *b* hierboven bedoelde aantekening, met de vermelding: bezwaarschrift, memorie van beroep, verzoek om ontheffing, (art.).

Bovendien voorziet hij elk bij hem ingekomen bezwaarschrift van een omslagvel (Bedrijfsbelasting n°. 35) en houdt dat bij tot de zaak is afgedaan.

§ 70. De provinciale inspecteur houdt in registers (Bedrijfsbelasting n°. 34) aantekening van de bij hem ingediende verzoekschriften, bedoeld bij artt. 37, 38, 40 en 43 der wet, en geeft daarvoor, indien zij anders dan aangeteekend per post zijn ingekomen, ontvangbewijzen (Bedrijfsbelasting n°. 36) af.

De verzoekschriften worden met omslagen (Bedrijfsbelasting n°. 37) door hem om advies gezonden aan den voorzitter van het collegie van zetters of van de commissie van aanslag. De voorzitter hoort het collegie of de commissie en, dit noodig achtende, den ontvanger over de gemeente der woonplaats van den aangeslagene. Indien het verzoekschrift is ingediend wegens het metterwoon verlaten van het Rijk en de verzoeker in de vermogensbelasting is aangeslagen, raadpleegt de voorzitter ook den inspecteur der registratie.

Vordert de zaak geen wijdloopig onderzoek, dan behandelt elk hunner die in den regel binnen acht of ten hoogste veertien dagen.

De provinciale inspecteur houdt in bovengemeld register aantekening van de adviezen en van zijne uitspraak.

Deze laatste zendt hij aangeteekend per post of tegen ontvangbewijs (Bedrijfsbelasting n°. 38) aan den belanghebbende en deelt haar bij afschrift mede aan bovengemelden voorzitter.

Is de rijksadvocaat over de zaak gehoord, (art. 21 § 3 der wet), dan zendt hij diens advies aan den voorzitter ter inzage, die daarvan den inspecteur der registratie doet kennis dragen.

§ 71. Aan voorstellen tot het verleen van ontheffing (§§ 52 en 62), uitspraken op verzoekschriften (§ 70) en uitspraken van den Raad van beroep, welke ontheffing, vermindering, teruggaaf of kwijtschelding moeten ten gevolge hebben, geeft de provinciale inspecteur uitvoering op de wijze als is bepaald bij art. 1 der wet van 15 Juli 1869 (*Staatsblad* n°. 133, *Verzameling* n°. 167), de wet van 18 September 1852 (*Staatsblad* n°. 177, *Verzameling* 1866 n°. 39), gewijzigd bij art. 58 § 2 van die van 2 October 1893 (*Staatsblad* n°. 149, *Verzameling* n°. 93) en de voorschriften daaromtrent voor de overige directe belastingen gegeven.

Van de verleende ontheffingen, verminderingen, teruggaven en kwijtscheldingen wordt aantekening gehouden in de registers (Bedrijfsbelasting n°. 39).

De instructie van 5 November 1869, n°. 29 (*Verzameling* n°. 190) voor de opmaking en behandeling der staten van oninbare posten wegens de directe belastingen, is mede van toepassing op die, wegens de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten, met dien verstande, dat voor deze belasting van het, zoo noodig met de pen te wijzigen, model A wordt gebruik gemaakt.

§ 72. De in art. 37, vijfde lid, der wet bedoelde bewijsstukken zijn in de eerste plaats quitantiën van betaalde koloniale belasting of gewaarmerkte afschriften daarvan. Welke andere bewijsstukken voor de beoordeeling der gegrondheid van het daarbedoeld verzoekschrift mochten noodig zijn, zal voor elk bijzonder geval moeten overwogen worden.

In de gevallen, bedoeld in art. 38, legt de voorzitter van het collegie van zettters of van de commissie van aanslag, bij de behandeling van het verzoekschrift het bericht over van den burgemeester van de gemeente der woonplaats van den aangeslagene, nopens de dagteekening van het overlijden of van het verlaten van het Rijk.

Bij de behandeling van verzoekschriften, bedoeld in art. 40 der wet, legt de voorzitter de bescheiden over, welke het collegie van zettters of de commissie van aanslag geleid hebben tot zijn of haar advies.

VI. VERVOLGING. TRANSACTIE.

§ 73. Met de vervolging der strafbare feiten, bedoeld in art. 47 §§ 3—7, zijn belast de rijksadvocaten.

§ 74. De provinciale inspecteurs worden krachtens art. 51 der wet en behoudens de daar vermelde beperkingen, in de gevallen, bedoeld bij art. 47 §§ 5—7, gemachtigd de bekeurden tot transactie toe te laten.

In de gevallen, bedoeld bij art. 47 §§ 3 en 4, zenden zij de bekeuringsstukken met hun advies ten spoedigste aan den Minister.

Tenzij bijzondere verzachtende omstandigheden aanwezig zijn, wordt niemand tot transactie toegelaten dan op zijn verzoek.

Krachtens art. 46 der wet zijn ook de acten van transactiën vrij van zegel.

§ 75. In de gevallen, bedoeld bij artt. 52 en 53, zendt de provinciale inspecteur zijn exemplaar der acte van transactie of een afschrift van het vonnis met de verdere stukken, betreffende de daar bedoelde bekeuring, aan den voorzitter, ter mededeeling aan het collegie van zettters of de commissie van aanslag en om, daartoe termen vindende, het voorstel te doen,

den bekeurde of veroordeelde alsnog ambtshalve aan te slaan of zijn reeds vastgestelden aanslag te herzien. Is de aanslag door den Raad van beroep vastgesteld, dan zendt de bovengenoemde voorzitter die bescheiden aan den voorzitter van dien Raad.

Na gemaakt gebruik worden die stukken aan den provincialen inspecteur teruggezonden.

Op het aanslagbiljet, betreffende een aanslag krachtens art. 52 der wet verhoogd of vastgesteld, wordt vermeld, welke middelen den belanghebbende tegen den aanslag openstaan.

§ 76. Omtrent de wijze waarop vervolging, wegens een der in art. 47 §§ 3—7 bedoelde strafbare feiten, kan worden voorkomen, door betaling van het maximum der geldboete en der kosten, zullen afzonderlijke voorschriften worden gegeven.

1. § 1. Volgens artikel 74 van het Wetboek van Strafrecht, in verband met artikel 56 der wet op de rechterlijke organisatie, kan vervolging van een of meer der strafbare feiten, bedoeld in artikel 47, §§ 3—7, der wet van 2 October 1893 (*Staatsblad* n°. 149, *Verzameling* n°. 93) worden voorkomen, door vrijwillige betaling van het maximum der geldboete en van de kosten, indien er reeds vervolging heeft plaats gehad, op machtiging van den bevoegden officier van justitie, binnen den door dezen te stellen termijn.

§ 2. Wanneer de officier van justitie, ten einde die machtiging te kunnen verleenen, zich tot den rijksadvocaat wendt met verzoek hem de tot de overtreding betrekking hebbende stukken te doen toekomen, voldoet deze zoo spoedig mogelijk aan dit verzoek, onder opgave der wetsartikelen, die naar zijn oordeel zijn overtreden en der reeds gemaakte kosten.

De vervolging der zaak wordt alsdan zoo noodig door den rijksadvocaat geschorst, met kennisgeving aan den provincialen inspecteur, die hem de stukken ter vervolging heeft doen toekomen.

Zijn de stukken nog niet ter vervolging gesteld in handen van den rijksadvocaat, dan verzoekt deze den provincialen inspecteur, hem die te willen toezenden. Blijkt, dat de stukken zijn toegezonden aan een anderen rijksadvocaat, dan geeft hij daarvan onverwijld kennis aan den officier.

§ 3. De ontvanger der directe belastingen, wiens kantoor door den officier van justitie is aangewezen voor de voldoening der in § 1 bedoelde gelden, boekt de betaalde bedragen in het register n°. 6 (*Comptabiliteit*) en geeft daarvoor uit dat register eene kwijting. Op de ontvangen gelden is voorts van toepassing, hetgeen bij punt II, laatste zinsnede, en III, 1^e zinsnede, der resolutie van 19 Juni 1882, n°. 35 (*Verzameling* n°. 63), en bij punt IV der resolutie van 11 Juli 1883, n°. 88 (*Verzameling* n°. 69) ten aanzien der overmaking van geconsigneerde gelden is voorgeschreven.

Bij betaling binnen den in de machtiging gestelden termijn doet de ontvanger daarvan onverwijld mededeeling aan den officier

van justitie en aan den rijksadvocaat, met bijvoeging voor dezen laatste van een afschrift van de machtiging.

Van het ongebruikt verstrijken van den termijn wordt op gelijke wijze aan dezelfde ambtenaren kennis gegeven. In dat geval wordt de vervolging der zaak door den rijksadvocaat onmiddellijk voortgezet.

De rijksadvocaat zendt de van den ontvanger bekomen mededeelingen ter kennisgeving aan den provincialen inspecteur.

Res. 17 Jan. 1894, n°. 22 (*Verz.* n°. 23).

§ 77. Zoodra eene rechterlijke uitspraak, houdende veroordeeling wegens een der in art. 47 §§ 3—7 bedoelde strafbare feiten, kan worden ten uitvoer gelegd, zendt de rijksadvocaat het dossier der zaak met een afschrift der rechterlijke uitspraak, de ingekomen declaratiën en den staat van kosten aan den provincialen inspecteur.

De provinciale inspecteur zorgt voor de ten uitvoerlegging door tusschenkomst van den controleur.

§ 78. De rechterlijke uitspraak wordt van wege den Minister van Financiën beteekeend, met gelijktijdig bevel tot betaling van het bedrag der daarin vermelde geldboete en gerechtskosten. Het bepaalde bij de resolutie van 7 Augustus 1886, n°. 50 (*Verzameling* n°. 69) is ten deze toepasselijk.

Bij de beteekening kan de daarmede belaste ambtenaar boete en kosten in ontvangst nemen. Na de beteekening kan betaling slechts geschieden ten kantore van den in het bevel aangewezen ontvanger, aan wien steeds onverwijld afschrift van het vonnis, het exploit en de betaalde gelden worden ter hand gesteld.

§ 79. De ontvanger is gerechtigd boete en kosten, zoowel gezamenlijk als afzonderlijk, in ontvangst te nemen.

De geldboete kan noch door toepassing van lijfswang noch door executie op de goederen van den veroordeelde en evenmin op diens erfgenamen worden verhaald.

Wanneer twee maanden na de beteekening van de rechterlijke uitspraak zijn verstreken, zonder dat de geldboete betaald is, geeft de ontvanger daarvan onder terugzending der bij hem berustende stukken, door tusschenkomst van zijn controleur, kennis aan den provincialen inspecteur. Hij houdt aanteekeening van de te betalen boeten en kosten en blijft ook na de verzending verplicht, om de verschuldigde gelden in ontvangst te nemen.

Wanneer de uitvoering der vervangende hechtenis is aangevangen, kan ook een gedeelte der geldboete worden in ontvangst genomen.

§ 80. De provinciale inspecteur zendt het afschrift van de

rechterlijke uitspraak aan den bevoegden ambtenaar van het Openbaar Ministerie, met verzoek de vervangende hechtenis op den nalatigen veroordeelde toe te passen.

§ 81. De ontvanger geeft van iedere betaling steeds onverwijld kennis aan den provincialen inspecteur, die, in het geval, dat de stukken reeds ter toepassing der vervangende hechtenis aan den ambtenaar van het Openbaar Ministerie waren verzonden, dezen ten spoedigste van de betaling mededeeling doet.

Zoo noodig wordt voor deze kennisgevingen van den telegraaf gebruik gemaakt.

§ 82. De gerechtskosten worden op de gewone wijze van den veroordeelde ingevorderd. Indien een vonnis bij verstek is gewezen, wordt tot die invordering niet overgegaan voordat de provinciale inspecteur bericht ontvangen heeft, dat de vervangende hechtenis is ondergaan. De provinciale inspecteur doet daarvan mededeeling aan den controleur.

§ 83. Voor zooverre hierboven niets anders bepaald is, zijn de voor ten uitvoerlegging van rechterlijke uitspraken, in zake Directe belastingen bestaande voorschriften, ten deze toepasselijk.

VII. ALGEMEENE VOORSCHRIFTEN.

§ 84. De provinciale inspecteur heeft het toezicht op de werkzaamheden der onder zijne bevelen geplaatste ambtenaren.

Hij overtuigt zich, waar hij dit noodig acht, van den goeden gang der zaken.

Ofschoon hij zich — behoudens in bijzondere gevallen — niet met des controleurs wettelijke verplichtingen als voorzitter van collegiën van zettters of van commissiën van aanslag heeft in te laten, ontheft hem dit niet van zijn plicht, om aan den Minister van Financiën gemotiveerde voorstellen te doen tot vervanging van een controleur, in wiens hand hij grond heeft, om 's Rijks belang niet genoegzaam verzekerd te achten.

§ 85. Bij ontstentenis van den voorzitter van collegiën van zettters tengevolge van ziekte, verlof, verplaatsing of overlijden, doet de provinciale inspecteur een voorstel tot zijne vervanging, wanneer is te voorzien, dat overleg met die collegiën noodig en niet voor uitstel vatbaar is.

Hetzelfde geldt in het onverhoopte geval, dat zoowel de voorzitter van commissiën van aanslag als zijn plaatsvervanger buiten staat zijn, om hunne betrekking waar te nemen.

§ 86. Gedurende de beschrijving en de aanslagsregeling doet de provinciale inspecteur zich ten minste éénmaal in de maand door de controleurs eene opgave verstrekken van den stand dier werkzaamheden.

Een verslag uit die opgaven samen te stellen volgens het zooveel noodig te wijzigen model (Directe belastingen n°. 1) wordt door hem vóór den 10den der volgende maand gezonden aan den Minister van Financiën, met de opmerkingen, waartoe zij hem aanleiding geven.

§ 87. Daar aan de voorzitters de kantoorwerkzaamheden der commissiën van aanslag en collegiën van zettters zijn opgedragen, wordt aan deze commissiën en collegiën, ten behoeve der belasting op bedrijfs- en andere inkomsten, geene vergoeding voor bureaunkosten toegelegd.

De uitgaven voor papier, pennen, inkt en andere kleine kosten der vergaderingen moeten gevonden worden uit de vergoeding voor bureaunkosten van den controleur.

§ 88. De controleur onthoudt zich van mededeeling aan derden van de hem door de ambtenaren der registratie verstrekte inlichtingen, behoudens het bepaalde bij art. 28 der wet en de voorlichting aan den provincialen inspecteur, te verstrekken in het geval, voorzien bij art. 21, § 3, tweede lid.

De controleurs geven dien ambtenaren de hun ten dienste staande inlichtingen nopens bedrijf, beroep, enz. of woonplaats, welke deze voor de regeling der vermogensbelasting verlangen.

Op de welwillende samenwerking dezer ambtenaren wordt gerekend.

1. De ontvangers der dir. bel. zenden aan den inspecteur of de inspecteurs der registratie een opgaaf van de verhuizingen volgens het voorschrift der res. van 3 Maart 1894, n°. 4 (Verz. n°. 24). Zie de aant. op § 11.

§ 89. Ter vermijding van noodelooze briefwisseling geschiedt het overleg met de ambtenaren der registratie zooveel mogelijk mondeling. Is briefwisseling nopens de eene of andere vraag noodzakelijk, dan stelle men haar duidelijk en beknopt.

§ 90. De surnumerairs, over wie niet behoeft beschikt te worden voor waarneming van opengevallen betrekkingen, worden tijdelijk werkzaam gesteld bij de controleurs, die het meest behoefte hebben aan bijstand in hunne bemoeiingen, betreffende de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten.

§ 91. De ontvangers en verdere ambtenaren der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, alsmede de ambtenaren der directe belastingen en van het kadaster, zijn verplicht, de in deze instructie bedoelde voorzitters der commissiën van

aanslag zooveel mogelijk behulpzaam te zijn in het verkrijgen der inlichtingen, welke deze behoeven.

Ter uitvoering van het tweede lid van art. 36 der wet wordt bepaald, dat in de gevallen, waarin, volgens de voorschriften dezer instructie, overleg zal plaats hebben tusschen hoofdamttenaren der directe belastingen en ambtenaren der registratie, deze laatsten bevoegd zijn tot het verstrekken van gegevens, waaromtrent hun overigens geheimhouding is opgelegd.

§ 92. De schrifturen, betreffende de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten, worden onder sluiting bewaard.

Registers en kohieren worden na de vaststelling ingebonden of in stevig papier ingenaaid.

De ambtenaren, wien het aangaat, zorgen, dat dit geschiedt op hun kantoor, zonder dat onbevoegden van den inhoud kennis nemen.

§ 93. De controleurs zien toe, dat de bij art. 35 der wet verzekerde geheimhouding ten strengste wordt in acht genomen.

Niet-ambtelijke personen, die aan de werkzaamheden voor de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten deel nemen, worden door de ambtenaren, in wier dienst zij zijn, op de bepaling van dat artikel gewezen, en in geval van overtreding, uit hun dienst verwijderd.

Voor gelijkkluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal,

BARTSTRA.

Lijst van materieel der serie „Bedrijfsbelasting”.

No. der serie.	§ § der Instr. (bijl. A).	KORTE AANDUIDING DER STREKKING VAN DE MODELLEN.
1	6	Legger van personen (art. 1a).
2	6	” ” naamlooze vennootschappen, enz.* (art. 1b).
3	6	” ” sociëteiten (art. 1b).
4	6	” ” reederijen (art. 1c).
5	6	” ” stichtingen (art. 1c).
6	6	” ” staatsambtenaren buiten het Rijk (art. 1d).
7	6	” ” buitenlandsche vennooten (art. 1e).
8	6	” ” buitenlandsche spoor- en tramwegondernemingen (art. 1f).
9	6	” ” buitenlandsche verzekeringmaatschappijen (art. 1g).
10	6	” ” buitenlanders, die hier te lande een beroep, enz. uitoefenen (art. 1h).
11	6	” ” buitenlanders, die winkelgoederen aan particulieren zenden (art. 1i).
12	6	” ” buitenlandsche handelsreizigers (art. 1k).
13	10	Register van vennooten.
14	15, 4 ^e lid	Lijst van aangegeven of begroote bedrijfswinst.
15	17	Beschrijvingslijst.
16	28	Requ's van onder couvert terug ontvangen beschrijvingsbiljetten.
16a	Verz. 1894, n ^o . 48	Requ's van open ontvangen beschrijvingsbiljetten.
17	31	Aanvraag om beschrijvingsbiljetten ingevolge art. 14 § 4 der wet.
18	32, 4 ^e lid	Uitnoodiging tot inlevering van uitgereikte beschrijvingsbiljetten.
19	34, 1 ^e lid	Uitnoodiging tot toelichting van onvolledig ingevulde beschrijvingsbiljetten (art. 12 § 3).
20	40, 1 ^e lid a	Register van aanslagen (college van zetters).
20a	40, 1 ^e lid a	” ” ” (” ” ”) — 10 artt. en minder.
21	40, 1 ^e lid b	” ” ” (commissie van aanslag).
21a	40, 1 ^e lid b	” ” ” (” ” ”) — 10 artt. en minder.
22	47, 1 ^e lid	Uitnoodiging tot toelichting van aangiften (art. 20).
23	47, 2 ^e lid	” ” ” ” ” (art. 20).
24	55	Kohier.
24a	55	” — 10 artt. en minder.
25	60	Staat van het bedrag der kohieren.
26	61	Bewijs van ontvangst van een bezwaarschrift.

No. der serie.	§ § der Instr. (bijl. A).	KORTE AANDUIDING DER STREKKING VAN DE MODELLEN.
27	62, 1 ^e lid	Formulier van afwijzende beschikking op bezwaar- (schriften).
28	62, 1 ^e lid	" " gunstige " " "
29	62, 1 ^e lid	Reçu eener uitspraak (af te geven door de belanghebbende).
30	63	Reçu eener memorie van beroep (af te geven door den Voorzitter van den Raad van beroep).
31	66	Kennisgeving aan den belanghebbende van het door den Voorzitter ingesteld beroep (art. 25 § 3).
32	66	Reçu van vorenbedoelde kennisgeving.
33	69, 1 ^e lid a	Lijst van bezwaarschriften en van aanslagen, waarvan ambtshalve ontheffing in overweging is genomen (art. 43 der wet).
34	69, 1 ^e lid b en 70	Register van verzoekschriften, enz. (artt. 37, 38, 40 en 43 der wet).
35	69, 3 ^e lid	Omslagvel bij het bezwaarschrift.
36	70, 1 ^e lid	Reçu van bij den Prov. Inspecteur ingekomen verzoekschriften.
37	70, 2 ^e lid	Omslagvel bij verzoeken om ontheffing (Prov. Inspecteur).
38	70, 5 ^e lid	Reçu eener uitspraak van den Provincialen Inspecteur.
39	71, 2 ^e lid	Register van aantekening van verleende ontheffingen, enz.
40	Verz. 1894, n ^o . 22	Register van bewijzen, bedoeld bij art. 34 der wet.
41	—	Proces-verbaal van beëdiging (art. 19 § 6 der wet).
42	§ 35	Begeleidende missive bij toe te zenden stukken aan Burgemeesters.
43	§ 40, 6 ^e lid	Alphabetische lijst van beroepen, enz.
44	Verz. 1894, n ^o . 43	Losse aantekening bij de uit te reiken beschrijvingsbiljetten.
		N.B. Verg. aant. 2 op art. 12, betreffende de formulieren der beschrijvingsbiljetten.

BIJLAGE B.

WET van den 5^{den} April 1870 (Staatsblad n°. 63, Verz. n°. 80), houdende instelling van collegiën van zettters voor 's Rijks directe belastingen. *)

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is, ten aanzien der instelling van collegiën van zettters voor 's Rijks directe belastingen nieuwe wettelijke bepalingen vast te stellen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

§ 1. *Van de samenstelling en inrichting der collegiën van zettters en de benoeming der leden.*

Art. 1. In iedere gemeente is een collegie van zettters voor 's Rijks directe belastingen tot het verrichten der werkzaamheden hun door de wet opgedragen.

Door Ons kan aan die collegiën eene vergoeding voor bureaukosten en aan de leden, bij wijze van schadeloosstelling, een presentiegeld worden toegekend.

1. Dit art. 1, 2° lid, is mede van toepassing op de Commissiën en Adviseurs bedoeld bij de §§ 1b, 2 en 4 van art. 19 der wet van 2 October 1893 (Stbl. n°. 149).

Verg. § 5, 1° lid, van dat artikel.

KONINKLIJK BESLUIT VAN 8 MAART 1894 (STBL. N°. 43, VERZ. N°. 34), BETREFFENDE DE COLLEGIËN VAN ZETTERS VOOR 'S RIJKS DIRECTE BELASTINGEN, HUNNE BELOONING EN VERGOEDING VOOR BUREAUKOSTEN EN DE BELOONING DER ADVISEURS VOOR DE BELASTING OP BEDRIJFS- EN ANDERE INKOMSTEN.

Art. 1. De bestaande collegiën van zettters te *Amsterdam, Rotterdam* en 's *Gravenhage* blijven werkzaam, behalve voor aanslagen

*) Bij res. van 2 Juni 1870, n°. 3 (verz. n°. 82) zijn eenige punten van instructie vastgesteld tot uitvoering der wet.

betreffende het recht van patent, bedoeld bij art. 58, § 4, der wet van 2 October 1893 (*Staatsblad* n°. 149), voor de grondbelasting en de personeele belasting.

Art. 2. Voor de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten worden in de genoemde gemeenten collegiën van zettters ingesteld, bestaande uit den voorzitter en vier leden, te weten:

een collegie van zettters voor elk der zes kantoren te *Amsterdam*.

een collegie van zettters voor elke der drie afdeelingen te *Rotterdam*.

een collegie van zettters voor elke der twee afdeelingen te *'s Gravenhage*.

Onder kantoren of afdeelingen worden voor de toepassing van dit besluit verstaan de kringen van de ontvangkantoren der directe belastingen in de genoemde gemeenten, zooals die kringen door Ons zijn of nader zullen worden omschreven.

Art. 3. Met ingang van 1 Mei 1894 wordt voor de in art. 1 bedoelde collegiën van zettters, het bij art. 2 van het Koninklijk besluit van 26 Augustus 1870 (*Staatsblad* n°. 156) a) vastgestelde presentiegeld voor elk duizendtal inwoners der gemeente vermindert tot f 5.

a) Aangeteekend op het volgende artikel.

Art. 4. Voor de leden der gezamenlijke in art. 2 van dit besluit bedoelde collegiën van zettters in elke der daar genoemde gemeenten wordt, met uitzondering van de voorzitters, toegekend een presentiegeld als schadeloosstelling, tot gelijk bedrag als is bepaald bij artt. 2 en 3 van het Koninklijk besluit van 26 Augustus 1870 (*Staatsblad* n°. 156) a).

a) Deze artikelen (Verz. 1870, n°. 142) luiden:

Art. 2. Aan de leden te zamen van een collegie van zettters wordt jaarlijks, naarmate der bevolking van de gemeente, voor elk duizendtal inwoners bij wijze van schadeloosstelling als presentiegeld toegekend:

a. in gemeenten van 10000 zielen en daarboven f 14.00

b. in de overige gemeenten - 10.00

Art. 3. Het onderdeel der duizendtallen in de twee vorige artikelen vermeld, genomen naar den toestand van het jaar, waarin de werkzaamheden zijn verricht, wordt, indien het 500 of meer bedraagt, voor een geheel en anders niet gerekend.

Art. 5. Met ingang van 1 Mei 1894 wordt de vergoeding voor bureaunkosten der bestaande collegiën van zettters, vastgesteld bij art. 1 van het Koninklijk besluit van 26 Augustus 1870 (*Staatsblad* n°. 156) en het Koninklijk besluit van 29 Mei 1872 (*Staatsblad* n°. 53), verminderd als volgt:

voor elk duizendtal inwoners wordt als vergoeding voor bureaunkosten toegekend:

in gemeenten van 50000 zielen en daarboven f 2.—

in gemeenten van 10000 zielen tot 50000 zielen - 1.25

in gemeenten van 1500 zielen tot 10000 zielen 1.—

De voorschriften van artt. 4 en 5 van eerstgemeld besluit a) zijn ook van toepassing op de in artt. 3, 4 en 5 van dit besluit bedoelde presentiegelden en vergoedingen voor bureaunkosten.

a) Deze artikelen luiden:

Art. 4. Het bedrag der vergoeding voor bureaunkosten en dat van

het presentiegeld der leden worden voor elke gemeente door Onzen Commissaris in de provincie aangewezen.

Hij verdeelt tevens het presentiegeld onder de leden, naarmate deze aan de vergaderingen hebben deelgenomen, blijkens de presentielijsten, aan hem door den voorzitter van het collegie na afloop des jaars in te zenden.

Hij doet vóór den 15 Februari van een en ander mededeeling aan den Provincialen Inspecteur der directe belastingen, die tot uitbetaling van de vergoeding voor bureaunkosten ordonnantiën en van het presentiegeld betalingslijsten opmaakt.

Art. 5. De ordonnantiën worden door den voorzitter en een ander lid van het collegie van zetters en de betalingslijsten door elk lid ieder voor zooveel hem aangaat, voor voldaan geteekend.

Art. 6. De krachtens art. 19 § 4 der wet van 2 October 1893 (*Staatsblad* n°. 149) te benoemen Adviseurs genieten ieder zes gulden voor elken dag, waarop zij voor de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten met den voorzitter werkzaam zijn.

Duurt die werkzaamheid minder dan drie uren dan wordt dat bedrag met de helft verminderd.

De declaratiën wegens dit presentiegeld worden per drie maanden ingezonden aan het Departement van Financiën, voorzien van eene verklaring van den voorzitter nopens hare juistheid. Zij vermelden de dagen waarop de werkzaamheden hebben plaats gehad.

Art. 2. Het collegie van zetters bestaat in gemeenten van 10 000 zielen en daarboven uit zeven, in de overige gemeenten uit vijf leden.

Wij behouden Ons echter voor in eene gemeente meer dan een collegie van zetters in te stellen, in zoodanig geval het aantal leden van elk collegie, behoudens het bovenbedoelde maximum, te bepalen en de werkzaamheden onder die collegiën te verdeelen. a)

De burgemeester, of die hem ingevolge art. 77 der wet van 29 Juni 1851 (*Staatsblad* n°. 85) vervangt, is ambtshalve lid en voorzitter.

Voor werkzaamheden echter betreffende de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten is, met afwijking van het bepaalde bij art. 5, tweede lid, een hoofdamtenaar der directe belastingen, aan te wijzen door den Minister van Financiën ambtshalve lid en voorzitter. Art. 14 en art. 16 zijn bij het verrichten dezer werkzaamheden niet van toepassing. a)

De overige leden worden uit ingezetenen der gemeente benoemd. Bij niet genoegzame ruimte van keuze in de gemeente kunnen ook ingezetenen van eene naburige gemeente in dezelfde provincie worden benoemd.

a) Dit lid is toegevoegd krachtens art. 18 der wet van 2 October 1893 (*Stbl.* n°. 149).

Art. 3. De benoeming geschiedt door Onzen Commissaris in de provincie vóór den eersten October des jaars uit eene aan

hem door den gemeenteraad vóór den eersten September van dat jaar ingezonden opgave van tweemaal zooveel personen als er leden te benoemen zijn.

Is deze opgave niet tijdig ingekomen of zijn daarop personen geplaatst, die de vereischten, om benoemd te worden, niet bezitten, dan is Onze Commissaris in de provincie bevoegd tot eene benoeming naar eigen keuze.

Binnen veertien dagen na de benoeming voorziet Onze commissaris in de provincie de benoemden van eene akte van aanstelling.

In de gemeenten van 10 000 zielen en daarboven kan Onze Commissaris in de provincie op voordracht van den burgemeester, in diens plaats een wethouder of een ander lid van den gemeenteraad aanwijzen.

Bij instelling van meer dan een collegie van zetters in eene gemeente geschiedt de benoeming der niet ambtelijke leden de eerste maal uit eene opgave door den Gemeenteraad binnen twee maanden na het instellen van het collegie of de collegiën in te zenden aan den Commissaris des Konings (der Koningin) in de provincie, die het tijdstip van het optreden der benoemden bepaalt. *a)*

De helft der aldus benoemde leden treedt af met het einde van het volgend jaar, de overigen twee jaar later, overeenkomstig de regelen bij art. 4, 3^e en 4^e lid, dezer wet bepaalt. *a)*

a) Dit lid is toegevoegd krachtens art. 18 der wet van 2 October 1893 (Stbl. no. 149).

Art. 4. De diensttijd der zetters gaat in met den eersten Januari.

De benoemden hebben zitting gedurende vier jaren.

Telkens na verloop van twee jaren treedt de helft der benoemde leden volgens een daarvan op te maken rooster af.

Het lot bepaalt den tijd, waarop elk lid naar den rooster aftreedt. Die aftredenden zijn dadelijk herbenoembaar.

Art. 5. Om tot zetter te kunnen worden benoemd, moet men den vollen ouderdom van dertig jaren hebben bereikt en in het vol genot zijn van burgerlijke en burgerschapsrechten.

Geestelijken, bedienaren der godsdienst, notarissen, ambtenaren bij 's Rijks belastingen of bij gemeentebesturen en militairen in werkelijken dienst zijn niet benoembaar.

Niemand kan voor meer dan ééne gemeente te gelijk worden benoemd.

Bloedverwantschap of zwagerschap in den eersten of tweeden graad mag niet bestaan tusschen de zetters onderling.

Die na zijne benoeming in den verboden graad van zwager-

schap geraakt, behoeft vóór den afloop van zijn tijd van zitting niet af te treden.

De zwagerschap houdt op door het overlijden der vrouw, die haar veroorzaakte.

1. Dit art. 5, 1^e, 4^e, 5^e en 6^e lid is mede van toepassing op de commissiën en Adviseurs, bedoeld bij de §§ 1b, 2 en 4 van art. 19 der wet van 2 October 1893 (Stbl. n°. 149).

Hetzelfde geldt voor het bepaalde bij het 2^e lid, voor zoover daarvan niet bij de §§ 1 en 2 van genoemd art. 19 is afge-
weken.

Verg. § 5, 1^e en 2^e lid, van dat artikel.

2. Bezoldigde gemeente-ambtenaren zijn niet benoembaar tot zetter of lid eener commissie van aanslag voor de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten.

Art. 6. De tot zetter benoemde geeft, bij de ontvangst zijner akte van aanstelling, een bewijs van ontvangst daarvoor af en, binnen acht dagen na de dagteekening van dat bewijs, kennis aan den Commissaris des Konings (der Koningin) of hij de benoeming aanneemt.

Hij wordt, laat hij dien tijd zonder kennisgeving voorbijgaan, geacht de benoeming niet aan te nemen.

Wanneer een benoemde zijne benoeming niet aanneemt, of de in het eerste lid van dit artikel bepaalde tijd zonder kennisgeving verstreken is, geschiedt eene nieuwe keuze overeenkomstig art. 7.

Zetters kunnen te allen tijde hun ontslag nemen. Het wordt door hen ingezonden aan den Commissaris des Konings (der Koningin). Zij blijven echter hunne betrekking waarnemen, tot dat hunne opvolgers hunne benoeming zullen hebben aangenomen.

Art. 7. Bij tusschentijds ontslag of overlijden van eenen zetter benoemt Onze Commissaris in de provincie een ander in diens plaats, uit de opgave, in art. 3, eerste alinea, vermeld.

Wordt die opgave daartoe door hem niet voldoende geacht, dan vraagt hij aan den gemeenteraad de toezending, binnen den tijd van dertig dagen, eener nieuwe van twee personen. Op deze opgave is van toepassing art. 3, tweede lid.

De tusschentijds benoemde treedt af op het tijdstip waarop degene, in wiens plaats hij is benoemd, zou hebben moeten aftreden.

Art. 8. De zetter, die door ziekte, afwezigheid, of de vervulling van openbare dienstplichten tijdelijk verhinderd wordt aan de werkzaamheden van het collegie deel te nemen, geeft daarvan dadelijk aan den voorzitter kennis.

In die gevallen benoemt Onze Commissaris in de provincie, zoo noodig, tijdelijk een of meer plaatsvervangers.

Op deze plaatsvervangers zijn toepasselijk de bepalingen vervat in de artt. 5 en 6.

1. Dit art. 8, 1ste lid, is mede van toepassing op de Commissiën en Adviseurs, bedoeld bij de §§ 1 b, 2 en 4 van art. 19 der wet van 2 October 1893 (Stbl. n°. 149).

Verg. § 5, 1^e lid, van dat artikel.

Art. 9. De door Onzen Commissaris in de provincie benoemde zetters en hunne plaatsvervangers leggen, alvorens hunne betrekking te aanvaarden, in handen van den voorzitter, elk naar de wijze zijner godsdienstige gezindheid, den volgende eed of belofte af:

„Ik zweer (beloof), dat ik als zetter voor de Rijks directe belastingen der gemeente, bij de toepassing der wet, waartoe ik heb mede te werken, met nauwgezetheid en onpartijdigheid en volgens mijn geweten zal te werk gaan.

„Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig!” („Dat belooft ik”).

Van deze beëdiging, die kosteloos geschiedt, maakt de voorzitter op de akte van aanstelling melding.

Bij herbenoeming wordt geene nieuwe eedsaflegging gevorderd. Van den afgelegden eed wordt door den voorzitter op de nieuwe akte van aanstelling melding gemaakt.

1. Voor de toepassing der wet van 2 October 1893 (Stbl. n°. 149) geldt het formulier opgenomen onder § 6 van art. 19 der wet. Verg. aant. 7 op dat artikel.

§ 2. *Van de vergadering en de werkzaamheden der collegiën.*

Art. 10. De gemeente voorziet in het lokaal, waarin de vergaderingen worden gehouden.

De voorzitter roept, zoo dikwerf hij het noodig oordeelt, of daartoe door den Rijksambtenaar, met wien het collegie ingevolge de wet zijne werkzaamheden verricht, wordt uitgenoodigd, minstens drie dagen te voren, bij schriftelijke kennisgeving aan elk lid en dien Rijksambtenaar, het collegie bijeen. Gelijke oproeping geschiedt op het daartoe strekkend verzoek van de meerderheid der leden van het collegie.

1. Dit art. 10, 1ste lid, is mede van toepassing op de Commissiën en Adviseurs bedoeld bij de §§ 1 b, 2 en 4 van art. 19 der wet van 2 October 1893 (Stbl. n°. 149).

Verg. § 5, 1^e en 3^e lid, van dat artikel.

Art. 11. De besluiten van het collegie worden bij meerderheid van stemmen genomen.

Tot het nemen van een besluit wordt in collegiën, uit zeven leden bestaande, de tegenwoordigheid van ten minste vier, en in de overige collegiën die van minstens drie leden vereischt.

Bij staking van stemmen heeft de voorzitter eene beslissende stem.

De uitgaande stukken worden namens het collegie door den voorzitter en minstens twee der overige leden geteekend.

1. Dit art. 11. is mede van toepassing op de Commissiën en Adviseurs, bedoeld bij de §§ 1 b, 2 en 4 van art. 19 der wet van 2 October 1893 (Stbl. n°. 149).

Verg. § 5, 1^e lid, van dat artikel.

Art. 12. Bij de behandeling der aangelegenheden, betreffende een der leden of iemand, met wien hij in bloedverwant- of zwagerschap tot den derden graad ingesloten, staat, verlaat dit lid vooraf de vergadering.

1. Dit art. 12 is mede van toepassing op de Commissiën en Adviseurs, bedoeld bij de §§ 1 b, 2 en 4 van art. 19 der wet van 2 October 1893 (Stbl. n°. 149).

Verg. § 5, 1^e lid, van dat artikel.

Art. 13. De vergaderingen van het collegie worden bijgewoond door den Rijksambtenaar in art. 10, laatste lid, genoemd, zoo menigmaal hij dit voor de behandeling van zaken noodig acht.

Zooewel deze als de voorzitter kunnen den Rijksontvanger der directe belastingen van de gemeente uitnoodigen die vergaderingen bij te wonen. Hij heeft daarin eene raadgevende stem.

Art. 14. Het collegie vangt de werkzaamheden betrekkelijk de aanslagsregeling der belastingplichtigen aan en brengt die ten einde binnen den tijd, daartoe door Onzen Commissaris in de provincie te bepalen. Zijn die werkzaamheden op den bepaalden tijd niet ten einde gebracht, dan worden zij door den burgemeester alleen ter hand genomen en ten spoedigste afgedaan. De in art. 10, laatste zinsnede, genoemde Rijksambtenaar vergadert dan met den burgemeester tot het daarbij vermeld einde.

1. Verg. hierbij art. 19, § 7, der wet van 2 October 1893 (Stbl. n°. 149).

Art. 15. Het collegie dient binnen veertien dagen van bericht en raad op verzoek- of bezwaarschriften in zake van directe belastingen, die tot dat einde door den Rijksambtenaar, wien zulks aangaat, in zijne handen worden gesteld.

Blijft het ten deze in gebreke, dan wordt de zaak ten spoedigste door den burgemeester alleen afgedaan.

Art. 16. Alle besluiten of handelingen van collegiën van zettters, in strijd met de wet of waartoe de wet hun geene bevoegdheid geeft, worden op voorstel van den Rijksambtenaar, daartoe door Ons aan te wijzen, door Gedeputeerde Staten der provincie nietig verklaard bij een met redenen omkleed besluit, hetwelk aan het collegie en dien Rijksambtenaar wordt medegedeeld en openbaar gemaakt.

De stukken betreffende de gerezen bezwaren worden door Gedeputeerde Staten vooraf aan het daarbij betrokken collegie gezonden, hetwelk ze, voorzien van zijn bericht, binnen den tijd van acht dagen terugzendt.

De nietig-verklaring brengt mede vernietiging van al de gevolgen van het vernietigd besluit.

1. Bij K. B. van 13 Mei 1870 (Stbl. n°. 76, Verz. n°. 81) is de Provinciale Inspecteur der directe belastingen aangewezen als de Rijksambtenaar in dit artikel bedoeld, op wiens voorstel besluiten of handelingen van collegiën van zettters kunnen worden nietig verklaard.

Art. 17. Al de stukken, die uit krachte dezer wet worden opgemaakt, zijn vrij van zegel en van registratie.

§ 3. *Overgangsbepalingen.*

Art. 18. De benoeming van zettters krachtens deze wet geschiedt de eerste maal tot het geheel aantal, bedoeld bij art. 2. Hun diensttijd gaat in den 1sten Januari 1871.

De helft van die benoemden treedt af den laatsten December 1872, overeenkomstig de regelen, bij art. 4, 3de en 4de lid, gesteld.

Met den 1sten Januari 1871 vervalt art. 23, 4de en 5de lid, der wet van 21 Mei 1819 (*Staatsblad* n°. 34).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegiën en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's-Gravenhage, den 5^{den} April 1870.

WILLEM.

De Minister van Financien,
VAN BOSSE.

Uitgegeven den elfden April 1870.

De Minister van Justitie,
VAN LILAAR.

BIJLAGE C.

KONINKLIJK BESLUIT van den 28sten October 1893 (Stbl. n°. 157, Verz. n°. 109), tot aanwijzing der kringen van de commissiën van aanslag voor de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten en van hare standplaatsen.

IN NAAM VAN HARE MAJESTEIT WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

WIJ EMMA, KONINGIN-WEDUWE, REGENTES VAN HET KONINKRIJK,

Op de voordracht van den Minister van Financiën, van 11 October 1893, n°. 75, Directe Belastingen;

Gelet op artikel 19 §§ 1, 2, 5 en 8 der wet van 2 October 1893 (*Staatsblad* n°. 149), betreffende de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten;

Den Raad van State gehoord (advies van den 24 October 1893, n°. 20);

Gelet op het nader rapport van genoemden Minister, van 27 October 1893, n°. 105, Directe Belastingen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Commissiën van aanslag voor de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten worden ingesteld ter plaats en voor de kringen omschreven in den aan dit besluit gehechten staat.

1. De opneming van dezen staat is achterwege gelaten. Eene lijst van de tot elke contrôle der directe belastingen behorende gemeenten of deelen van gemeenten, met vermelding van de inspectiën der registratie, de kringen der commissiën van aanslag en de kringen der Raden van beroep, waarbij die gemeenten of deelen van gemeenten zijn ingedeeld, is opgenomen in Verz. 1891, n°. 28.

Art. 2. De leden der commissiën van aanslag, buiten den voorzitter en den Inspecteur der Registratie, genieten ieder zes gulden voor elken dag waarop zij hare vergaderingen bijwonen.

De declaratiën wegens presentiegeld worden per drie maanden ingezonden aan het Departement van Financiën. Zij vermelden de dagen waarop de vergaderingen zijn bijgewoond en worden door den voorzitter voorzien van eene verklaring, dat de opgegeven vergaderingen werkelijk door den declarant zijn bijgewoond.

Art. 3. De commissiën van aanslag vergaderen in de gemeente, waarin zij gevestigd zijn, tenzij door den voorzitter eener commissie, welker werkring zich over meerdere gemeenten uitstrekt, eene andere plaats binnen den haar aangewezen kring voor de vergadering wordt aangewezen.

De reis- en verblijfkosten worden aan de leden der commissiën, buiten den voorzitter, vergoed overeenkomstig de bepalingen vastgesteld bij het Koninklijk besluit van 5 Januari 1884 (*Staatsblad* n°. 4). Zij worden gerangschikt in de derde klasse, bedoeld bij art. 2 van evengemeld besluit.

De declaratiën van reis- en verblijfkosten worden ingediend bij het Departement van Financiën; art. 21 van voormeld besluit van 5 Januari 1884 is op deze declaratiën van toepassing.

Art. 4. Onder de benamingen: „kantoren of afdelingen”, voorkomende in den staat bedoeld bij artikel 1 van dit besluit, worden verstaan de kringen van kantoren of afdelingen der directe belastingen, zooals zij door Ons zijn of nader zullen worden vastgesteld.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State en aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 28sten October 1893.

E M M A.

De Minister van Financiën,

PIERSON.

Uitgegeven den veertienden November 1893.

De Minister van Justitie,

S M I D T.

BIJLAGE D.

KONINKLIJK BESLUIT van den 13^{den} April 1893 (Stbl. n°. 75, Verz. n°. 92), houdende bepalingen omtrent de Raden van beroep voor de uitspraken op de bezwaarschriften, betreffende de vermogensbelasting *)

IN NAAM VAN HARE MAJESTEIT WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

WIJ EMMA, KONINGIN-WEDUWE, REGENTES VAN HET KONINKRIJK,

Op de voordracht van den Minister van Financiën van den 18^{den} Maart 1893, n°. 8, Registratie;

Gelet op de artikelen 29 en 37 der wet van den 27sten September 1892 (*Staatsblad* n°. 223) op de vermogensbelasting;

Den Raad van State gehoord (advies van den 4^{den} April 1893, n°. 14);

Gezien het nader rapport van den voornoemden Minister van den 12^{den} April 1893, n°. 32, Registratie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Er zal een Raad van beroep zijn gevestigd in elk der na te melden gemeenten, voor de uitspraak op de bezwaarschriften betreffende de aanslagen in de vermogensbelasting opgelegd binnen den bij elke gemeente vermelden kring, te weten:

1°. te *Groningen*, voor de aanslagen opgelegd in de provincie *Groningen*;

2°. te *Leeuwarden*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Leeuwarden*, *Harlingen*, *Holwerd*, *Dokkum* en *Hardegarijp*;

3°. te *Heerenveen*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen van de kantoren der successierechten te *Heerenveen*, *Bolsward*, *Sneek*, *Lemmer*, *Beetsterzwaag* en *Oldeberkoop*;

*) Volgens art. 25 der wet van 2 October 1893 (Stbl. n°. 149, Verz. n°. 92) treden dezelfde Raden van beroep op voor de uitspraken op de bezwaarschriften, betreffende de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten.

4°. te *Assen*, voor de aanslagen opgelegd in de provincie *Drenthe* ;
5°. te *Zwolle*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Zwolle*, *Kampen*, *Steenwijk*, *Deventer*, *Raalte* en *Ommen* ;

6°. te *Hengelo*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Almelo*, *Enschede* en *Goor* ;

7°. te *Zutphen*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Zutphen*, *Lochem*, *Groenlo*, *Apeldoorn*, *Elburg*, *Harderwijk* en *Nijkerk* ;

8°. te *Arnhem*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Arnhem*, *Zevenaar*, *Terborg*, *Wageningen*, en *Doesburg* ;

9°. te *Tiel*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Tiel*, *Nijmegen*, *Druten*, *Elst*, *Zaltbommel* en *Culenburg* ;

10°. te *Roermond*, voor de aanslagen opgelegd in de provincie *Limburg* ;

11°. te *'s-Hertogenbosch*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *'s-Hertogenbosch*, *Veghel*, *Boxmeer*, *Oss*, *Grave*, *Werkendam*, *Waalwijk*, *Oirschot*, *Eindhoven* en *Helmond* ;

12°. te *Breda*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Breda*, *Tilburg*, *Oosterhout*, *Zevenbergen*, *Roosendaal* en *Bergen op Zoom* ;

13°. te *Middelburg*, voor de aanslagen opgelegd in de provincie *Zeeland* ;

14°. te *Dordrecht*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Dordrecht*, *Sliedrecht*, *Gorinchem*, *Vianen* en *Oud-Beijerland* ;

15°. te *Rotterdam*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Rotterdam*, *Schiedam*, *Brielle*, *IJsselmonde* en *Dirksland* ;

16°. te *'s-Gravenhage*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *'s-Gravenhage*, *Delft* en *Gouda* ;

17°. te *Leiden*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Leiden*, *Noordwijk*, *Alphen* en *Woerden* ;

18°. te *Utrecht*, voor de aanslagen opgelegd in de provincie *Utrecht* ;

19°. te *Amsterdam*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Amsterdam* en *Hilversum* ;

20°. te *Haarlem*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Haarlem* en *Zaandam*;

21°. te *Hoorn*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Hoorn*, *Medemblik*, *Enkhui-zen* en *Purmerend*;

22°. te *Alkmaar*, voor de aanslagen opgelegd in de kringen der kantoren der successierechten te *Alkmaar*, *Schagen*, *Helder* en *Texel*.

Art. 2. De Raad vergadert in de gemeente, waarin hij gevestigd is, tenzij door den voorzitter eene andere plaats voor de vergadering wordt aangewezen.

De reis- en verblijfkosten worden aan den voorzitter en aan de leden van den Raad vergoed, overeenkomstig de bepalingen gemaakt bij het Koninklijk besluit van den 5^{den} Januari 1884 (*Staatsblad* n°. 4). De voorzitter en de leden van den Raad worden gerangschikt in de tweede klasse, bedoeld bij art. 2 van evengemeld besluit.

De declaratiën van de reis- en verblijfkosten worden ingeleverd bij het Departement van Financiën; art. 21 van voormeld besluit van 5 Januari 1884 is op deze declaratiën van toepassing.

Art. 3. Voor elken dag, waarop de Raad vergadert, wordt als vacatiegeld genoten, door den voorzitter *vijftien gulden* en door ieder lid *tien gulden*.

De declaratiën wegens vacatiegelden worden per drie maanden ingezonden aan het Departement van Financiën; zij vermelden de dagen, waarop de vergaderingen zijn bijgewoond. Die van de leden van den Raad worden door den voorzitter voorzien van eene verklaring, dat de opgegeven vergaderingen werkelijk door den declarant zijn bijgewoond.

Art. 4. Als vergoeding voor bureaunkosten kan door den Minister van Financiën worden toegekend:

aan den Secretaris van den Raad te *Amsterdam* hoogstens *achthonderd gulden* 's jaars;

aan den Secretaris van de Raden te *Rotterdam* en te *'s-Gravenhage*, elk hoogstens *zeshonderd gulden* 's jaars.

en aan den Secretaris van elk der andere Raden hoogstens *vierhonderd gulden* 's jaars.

Deze vergoeding wordt tegen quitantie van den Secretaris aan het einde van elke drie maanden uitbetaald door den ontvanger der successierechten tot wiens kantoor de standplaats van den Raad behoort.

Art. 5. De vergoeding aan de deskundigen, die den Raad

hebben voorgelicht, wordt hun overeenkomstig art. 37, alinea 2, der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223), door den voorzitter van den Raad toegelegd aan den voet van hunne declaratie.

De declaratie vermeldt de opdracht van den Raad, den aard der verrichte werkzaamheden, den daaraan besteden tijd en de daarvoor gedane reizen. Het vacatiegeld en het voor reiskosten toegekende bedrag worden door den voorzitter elk afzonderlijk vermeld.

Het door den voorzitter toegelegde bedrag wordt door den ontvanger der successierechten aan de deskundigen uitbetaald op overlegging van hunne onder des voorzitters toeschatting te stellen quitantie.

Art. 6. De kosten van huur, verwarming, verlichting en schoonhouden van het lokaal, waarin de Raad vergadert en van bediening van den Raad, worden door den Minister van Financiën vastgesteld en door den ontvanger der successierechten aan de daarop rechthebbenden op hunne quitantie uitbetaald.

De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer en aan den Raad van State.

Amsterdam, den 13^{den} April 1893.

E M M A.

De Minister van Financiën,
PIERSON.

Uitgegeven den zeventienden April 1893.

De Minister van Justitie,
SMIDT.

BIJLAGE E.

WET van den 22sten Mei 1845 (Stbl. n°. 22, Verz. n°. 140), op de invordering van 's Rijks directe belastingen, zooals zij gewijzigd is bij de wetten van 15 Juli 1869 (Stbl. n°. 133, Verz. n°. 167) en 2 October 1893 (Stbl. n°. 149, Verz. n°. 93).

WIJ WILLEM II, ENZ. doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is de invordering van 's Rijks directe belastingen en den voorrang van 's Rijks schatkist te dier zake, bij eene algemeene wet te regelen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. De invordering der directe belastingen geschiedt krachtens de door den Gouverneur der provincie *a*) executeur verklaarde en door het hoofd van het plaatselijk bestuur afgekondigde kohieren.

De afkondiging houdt in, dat het kohier aan den ontvanger ter invordering is ter hand gesteld en dat ieder verplicht is zijnen aanslag, op den bij de wet bepaalden voet, te voldoen.

Van de afkondiging en overgave van het kohier wordt, door het hoofd van het plaatselijk bestuur, aantekening gedaan op het kohier, met vermelding van den dag waarop een en ander is geschied.

a) Thans de provinciale Inspecteurs der directe belastingen. Verg. art. 1 der wet van 15 Juli 1869 (Stbl. n°. 133, Verz. n°. 167).

Art. 2. Na de overneming van het kohier zendt de ontvanger, zoodra mogelijk en kosteloos, aan ieder belasting-schuldige een gedagteekend aanslagbiljet, bevattende den naam van den belastingschuldige, mitsgaders aanwijzing van het bedrag van den aanslag, van de plaats van betaling, van de dagen en uren waarop de ontvanger zitting houdt, van den ambtenaar of het collegie, bij welke de bezwaarschriften kunnen worden ingediend, en van den termijn daartoe bij de wet bepaald, en, eindelijk, uitnoodiging tot betaling vóór of op de vervaldagen, op straffe van vervolging.

Wanneer, wat de grondbelasting betreft, de belastingschul-

dige niet woont in eene der gemeenten tot het kantoor van ontvangst behoorende alwaar hij is aangeslagen, kan het aanslagbiljet worden toegezonden aan den huurder, pachter of bruiker, of, tot meerdere perceelen betrekking hebbende, aan den huurder, pachter of bruiker van het gedeelte der goederen, hetwelk, volgens de registers van het kadaster, het hoogste inkomen oplevert, mits zoodanige huurder, pachter of bruiker in eene van die gemeenten woonachtig zij.

Art. 3. De ontvangers zijn verplicht voor iedere betaling onmiddellijk quitantie op het aanslagbiljet te stellen.

Indien het aanslagbiljet in het ongereede mocht zijn geraakt moet een duplicaat van hetzelfde opgemaakt en, tegen betaling van vijf cents, behalve het zegelrecht, indien de quitantie daaraan onderworpen is, aan den belastingschuldige uitgereikt worden.

Art. 4. De toerekening en afschrijving der betalingen geschiedt in de navolgende orde:

1°. op de kosten van schatting, telling of herziening en van vervolging, zoo die verschuldigd zijn;

2°. op de zegelrechten der quitantiën;

3°. op de oudste der openstaande aanslagen of vervallen termijnen.

Art. 5. Iedere aanslag is in zijn geheel verschuldigd door dengene, te wiens name dezelve op het kohier voorkomt.

Niettemin kunnen de verkeerde tenaamstellingen, in den loop des dienstjaars in de kohieren der grondbelasting ontdekt, welke eene verandering of splitsing van den aanslag noodig maken bij eenvoudig bevelschrift van den Provinciaal Inspecteur der directe belastingen worden hersteld.

Dat bevelschrift heeft dezelfde kracht als het executoir verklaarde kohier; hij, die zich met zijnen daarin voorkomenden aanslag bezwaard mocht achten, kan daartegen opkomen bij Gedeputeerde Staten der provincie, op denzelfden voet als voor de gewone aanslagen op de kohieren is bepaald. De termijn daartoe gaat in met den dag der kennisgeving van het bevelschrift.

Bij eigendomsovergang van onroerende goederen, zijn de nieuwe verkrijgers aansprakelijk voor de grondbelasting van het loopende en het vorige jaar, wegens die goederen verschuldigd, en kunnen zij tot de aanzuivering daarvan, even als de schuldenaar zelf, rechtstreeks en in hunne eigen goederen worden aangesproken.

Art. 6. Mede-eigenaars, welke niet bij name op het kohier

der grondbelasting zijn aangeslagen, zijn niet aansprakelijk, dan in het onroerend goed waarvan zij den mede-eigendom hebben. De uitwinning kan echter plaats hebben ten name van den op het kohier bekenden mede-eigenaar.

Art. 7. Huurders, pachters of bruikers, ontvangers, rentmeesters, zaakwaarnemers, notarissen, griffiers, deurwaarders, ondernemers van openbare verkooping, curators in boedels van gefailleerden of van in staat van kennelijk onvermogen verkeerende belastingschuldigen, en alle andere houders of schuldenaars van penningen aan dezelve toekomende, zijn verplicht, op de daartoe gedane vordering van den ontvanger, voor rekening van den belastingschuldige, voor zooverre de penningen, onder hen berustende of door hen verschuldigd, strekken, de directe belastingen door dezen verschuldigd te betalen, zonder daartoe eene verificatie en beëdiging van schuld-vordering, eene rangregeling of rechterlijke uitspraak te mogen afwachten, tenzij onder hen beslag gelegd of verzet gedaan ware ter zake van inschulden, waaraan bij art. 12 voorrang boven 's Rijks schatkist is toegekend. Zij zijn zelfs bevoegd, die betaling uit eigen beweging te doen, vóór dat zij tot de afgifte der penningen of tot voldoening van het verschuldigde overgaan.

De quitantiën der betaalde belasting moeten hun in rekening worden gelezen.

De in dit artikel bedoelde houders of schuldenaars van penningen, in gebreke blijvende aan de vordering des ontvangers te voldoen, worden door dezen bij executoriaal beslag vervolgd, op de wijze bij het 2^e boek, 2^e titel, 2^e afdeling, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering bepaald. De kosten van vervolging komen in dat geval voor hunne rekening, zonder te dier zake eenig verhaal op de belastingschuldigen zelve te kunnen uitoefenen.

Art. 8. Voor zooverre bij de belastingwetten de betaling bij termijnen niet geheel of gedeeltelijk is verboden, en behoudens de uitzonderingen, daaromtrent bij het volgende artikel gemaakt, zijn de aanslagen in de directe belastingen op de voljaarskohieren invorderbaar in tien gelijke termijnen.

De eerste termijn vervalt den laatsten dag der tweede maand van het dienstjaar; de tweede termijn den laatsten dag der derde maand, en zoo vervolgens.

Met afwijking van het in de beide voorafgaande leden bepaalde, zijn de aanslagen wegens belasting op bedrijfs- en andere inkomsten op de voljaarskohieren invorderbaar in vijf gelijke termijnen; voor zooveel de betaling bij termijnen niet geheel of gedeeltelijk is verboden en behoudens de uitzonde-

ringen bij het volgend artikel gemaakt. De eerste termijn vervalt den laatsten Augustus, de tweede den laatsten October, de derde den laatsten December, de vierde den laatsten Februari en de vijfde den laatsten April van het belastingjaar.

Indien de aanslagen naar tijdsgelang slechts over één kwartaal loopen, moeten dezelve dadelijk in hun geheel betaald worden; anders in zoo vele termijnen, als er, na de maand waarin de afkondiging van het kohier plaats heeft, nog maanden in het dienstjaar overblijven.

Met afwijking van het in het vierde lid van dit artikel bepaalde is voor aanslagen op kohieren, welke na den laatsten Augustus zijn afgekondigd, de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten invorderbaar in zooveel gelijke termijnen als er na de maand, waarin de afkondiging plaats had, nog tijdvakken van twee maanden als bovenbedoeld in het dienstjaar overblijven. Blijft zulk een tijdvak niet over, dan is de belasting dadelijk in haar geheel invorderbaar.

Art. 9. De directe belastingen zijn dadelijk en in eens invorderbaar:

1°. Wanneer de belastingschuldige in staat van faillissement of van kennelijk onvermogen is verklaard, gelijk mede in geval van inbeslagneming van roerende of onroerende goederen, vanwege het Rijk, of van verkoop derzelve, ten gevolge van eene inbeslagneming namens derden;

2°. voor zooveel de belasting op het personeel betreft, in geval van eene over het dienstjaar bij rechterlijk vonnis gebleken overtreding der wetten op dat middel, welke met ontduiking der belasting gepaard gaat;

3°. voor zooveel de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten aangaat, wanneer de aanslagen betreffen uitdeelingen van naamlooze vennootschappen, commanditaire vennootschappen op aandeelen, coöperatieve en andere vereenigingen, onderlinge verzekeringmaatschappijen en reederijen of uitdeeling van winstaandeelen aan buitenslands gevestigde vennooten, of wel buitenslands gevestigden, die hier te lande geene vaste inrichtingen, kantoren of in Nederland gevestigde vertegenwoordigers hebben; voorts wanneer blijkt, dat de belastingschuldige het Rijk met der woon wil verlaten met wegvoering der meubelen.

Art. 10. De verplichting tot betaling wordt niet geschorst door de indiening van bezwaarschriften tegen den aanslag, noch door verkrijging van surséance van betaling, evenmin door het voorbehouden recht van beraad, of door de aanvaarding onder het voorrecht van boedelbeschrijving.

Art. 11. De directe belastingen, welke gedurende drie jaren, te rekenen van den dag der afkondiging van het kohier, of

van de dagteekening van het bevelschrift in art. 5 vermeld, of sedert de laatst beteekende akte van vervolging, ongevorderd zijn gebleven, zijn verjaard.

Art. 12. 's Rijks schatkist heeft het recht van voorrang;

A. Wat de grondbelasting aangaat:

1°. op de aan den belastingschuldige toebehoorende veld- en boomvruchten, turf te velde, en verdere opbrengst der goederen aan de belasting onderworpen, mitsgaders op de verschuldigde en verschuldigd wordende pacht- of huurpenningen, en op de tot zekerheid der belasting wegens te verveenen gronden geconsigneerde waarborgspenningen; a)

2°. op de goederen zelfen aan de belasting onderworpen.

B. Wat de overige directe belastingen aangaat:

op al de roerende en onroerende goederen van den belastingschuldige.

Het recht van voorrang bij dit artikel toegekend, geldt boven alle andere zelfs boven pand en hypotheek, met uitzondering alleen van de bevoorrechte inschulden in de artt. 1185 n°. 1 en 1195 n°. 1 van het Burgerlijk Wetboek opgenoemd.

Hetzelve houdt stand twee jaren na den dag der afkondiging in art. 1 of, na de dagteekening van het bevelschrift in art. 5 bedoeld. De bepalingen van dit artikel brengen geen nadeel toe aan verbanden of privilegiën vóór de afkondiging dezer wet verkregen.

a) Dit laatste ziet op den sedert afgeschafte turfaccijns.

Art. 13. Wanneer de belastingplichtige in gebreke blijft het verschuldigde vóór of op den verschijndag aan te zuiveren, zendt de ontvanger hem een *waarschuwing*, om binnen drie dagen, aan zijne verplichting tot betaling te voldoen. Indien op deze waarschuwing de betaling niet volgt, doet de ontvanger hem eene *aanmaning* toekomen, om, binnen een nieuwen termijn van drie dagen, het verschuldigde te betalen, onder kennisgeving, dat hij daartoe anders door middelen, bij de wet bepaald, zal worden gedwongen.

Voor de *waarschuwing* wordt in de steden vijf cents, en ten platte lande tien cents aan de belastingschuldigen in rekening gebracht; voor de *aanmaning* het dubbel dier sommen.

Art. 14. De invordering der directe belastingen geschiedt bij dwangbevel, medebrengende het recht van parate executie, dat is, het recht, om de roerende en onroerende goederen des schuldenaars zonder vonnis aan te tasten.

Het dwangbevel kan onderscheiden personen betreffen en over verschillende dienstjaren en directe belastingen loopen. Hetzelfde wordt uitgevaardigd door den ontvanger, in naam des

Konings (der Koningin), en executoir verklaard door den rechter van het kanton, waarin het kantoor gevestigd is, alwaar de belastingschuldige ten kohiere is gebracht; het wordt aan de schuldenaars, ieder voor zooveel hem aangaat, beteekend, met bevel tot betaling, en voorts ten uitvoer gelegd op den voet en de wijze, bij het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, ten aanzien van de tenuitvoerlegging van vonnissen en authentieke akten voorgeschreven.

Art. 15. De tenuitvoerlegging van het dwangbevel kan niet worden geschorst, dan door een verzet, met redenen bekleed.

Dit verzet kan nimmer tegen de wettigheid of de hoegrootheid van den aanslag gericht, noch gegrond zijn op de bewering, dat het aanslagbiljet, de *waarschuwing* of *aanmaning* niet ontvangen zouden zijn.

Hetzelve wordt beteekend aan den ontvanger, die de betaling vervolgt, of ter zijner woonplaatse, en moet, op straffe van nietigheid, bevatten, keuze van domicilie binnen het gerechtelijk arrondissement, waarin het kantoor van ontvangst gevestigd is, met dagvaarding voor de rechtbank van dat arrondissement tegen eenen bekwamen rechtsdag, invallende binnen den veertienden dag na de beteekening der dagvaarding.

Dit verzet wordt voor de rechtbank als summiere zaak behandeld en afgedaan, met begroting der kosten.

Het verzet, afgewezen zijnde, is geen hooger beroep of cassatie ontvankelijk, dan na voorafgaande consignatie van de belasting, en van al de kosten, in handen van den ontvanger, door wien de betaling wordt vervolgd.

Met afwijking van het in het tweede lid van dit artikel bepaalde kunnen voor zooveel de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten betreft, verzet en terugvordering nimmer de hoegrootheid van den aanslag of de bepaling van inkomsten, vermogen, uitkeeringen of uitdeelingen van den aangeslagene betreffen, noch gegrond zijn op het niet ontvangen van aanslagbiljet, waarschuwing of aanmaning.

Terugvordering van betaalde belasting op bedrijfs- en andere inkomsten heeft plaats bij dagvaarding van den Minister van Financiën voor de arrondissements-rechtbank, tot welker gebied het ontvangkantoor behoort. De dagvaarding wordt beteekend aan den ontvanger van dit kantoor.

Art. 16. In geval bij eene inbeslagneming van roerende goederen, derden op de daarin begrepen voorwerpen geheel of gedeeltelijk recht meenen te hebben, kunnen zij hunne bezwaarschriften te dierzake, door tusschenkomst van den ontvanger en tegen een door denzelfden af te geven bewijs, indien bij den gouverneur der provincie, a) welke, zoodra mogelijk en

uiterlijk binnen acht dagen, eene beschikking neemt, waarbij de tot bewijs overgelegde stukken moeten worden vermeld. De verkoop mag niet plaats hebben, dan acht dagen na de beteekening dier beslissing aan den reclamant en aan dengenen, tegen wien het beslag is gelegd, met nadere bepaling van den dag van verkoop.

In geval het bezwaarschrift door den gouverneur a) wordt afgewezen, kan degene, die tegen het beslag opkomt, de zaak voor den gewonen rechter brengen, mits de dagvaarding doende binnen drie dagen na evengemelde beteekening.

Behoudens het recht van terugvordering, toegekend bij art. 2014 van het burgerlijk wetboek, en bij art. 230 en volgende van het Wetboek van Koophandel, kunnen derden geene bezwaren inbrengen, noch eenig verzet in rechten doen tegen de inbeslagneming ter zake van die belastingen, welke voorrang bij letter B van art. 12 hiervoren geregeld is, wanneer de ingeogste of nog niet ingeogste vruchten, of roerende goederen tot stoffeering van een huis of landhoef, of tot bebouwing of gebruik van het land, zich tijdens de inbeslagneming op den bodem van den belastingschuldige bevinden.

a) Thans de Commissaris der Koningin in de provincie.

Art. 17. Alvorens tot de uitvaardiging van dwangbevelen tegen achterlijke belastingschuldigen over te gaan, kan de ontvanger, op daartoe bekomen machtiging van den kantonrechter, den nalatige, mits hem daarvan ten minste 24 uren te voren schriftelijk, kennis gevende, door inlegering tot betaling dwingen, en hem ten dien einde een krijgsman zenden, voorzien van een bevel tot inlegering, hetwelk door den ontvanger uitgevaardigd en door het hoofd van het plaatselijk bestuur voor gezien geteekend wordt. a) In de aanvraag ter bekoming van deze machtiging, worden vermeld de persoon of personen bij wie de inlegering zal plaats hebben, met opgave hunner woonplaats.

De machtiging mag niet worden geweigerd dan om zeer gewichtige redenen, welke door den kantonrechter worden vermeld op de aanvraag, welke aan den ontvanger wordt teruggegeven.

De belastingschuldige is verplicht aan den ingelegerde huisvesting, een nachtleger, voeding en eene plaats aan den gemeenen haard te geven, benevens vijftig cents daags; gedeelten van dagen voor geheele gerekend.

De inlegering mag slechts tien volle dagen worden voortgezet. Indien de nalatige binnen dien tijd het gevorderde, met inbegrip der kosten, voldoet, wordt de ingelegerde door den ontvanger dadelijk teruggeroepen.

Wanneer de nalatige belastingschuldige weigeren mocht den ingelegerde huisvesting, een nachtleger, voeding of eene plaats aan den gemeenen haard te geven, wordt hij veroordeeld in eene boete van hoogstens f 100, en in eene gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden, voor het geval van wanbetaling.

De ingelegerde vervoegt zich in dat geval bij den commissaris van politie, of, in gemeenten, waar geen zoodanig ambtenaar aanwezig is, bij het hoofd van het plaatselijk bestuur, welke ambtenaren, na persoonlijk onderzoek bij den nalatigen belastingschuldige, van die weigering een proces-verbaal opmaken, hetwelk, overeenkomstig de bepalingen van het Wetboek van strafvordering, aan den bevoegden ambtenaar van het openbaar ministerie ter vervolging wordt opgezonden.

Dat proces-verbaal levert wettig bewijs op, overeenkomstig de regelen bij het wetboek van Strafvordering nopens schriftelijke bescheiden vastgesteld, en de daaruit voortvloeiende vordering verjaart, wanneer de zaak niet is vervolgd binnen den tijd van zes maanden na de dagteekening van het proces-verbaal. Opvolgende betaling van de boete en de gemaakte gerechtskosten ontslaat van alle verdere gevangenis.

a) Dit artikel 17 is niet van toepassing voor de invordering der belasting op bedrijfs- en andere inkomsten. Zie art. 58 dier wet.

Art. 18. Voor de berekening der verschuldigde kosten van vervolging, waarvan het bedrag niet reeds bij deze wet is bepaald, zullen door Ons tarieven worden vastgesteld, welke, uiterlijk binnen vijf jaren na de afkondiging dezer wet, door nadere wettelijke bepalingen zullen vervangen worden. a)

a) Deze bepalingen zijn vervat in de wet van 1 Juni 1850 (Stbl. n°. 26, Verz. n°. 43).

Art. 19. De betaling der kosten van vervolging geschiedt tegen quitantie in handen van den ontvanger.

Zij, welke zich met de hun in rekening gebrachte kosten van vervolging, niet voortspruitende uit de gerechtelijke tenuitvoerlegging van het dwangbevel, bezwaard achten, kunnen hunne bezwaarschriften deswege indienen bij Gedeputeerde staten der provincie, mits dit doende binnen veertien dagen na de dagteekening van de akte van de vervolging waarbij die kosten gevorderd worden. Deze doen daaromtrent, na onderzoek der gronden van beklag, uitspraak, overeenkomstig de bepalingen van deze wet.

De indiening dezer bezwaarschriften neemt echter niet weg de verplichting tot betaling der kosten, behoudens teruggaaf van dezelve, indien het bezwaar gegrond bevonden wordt.

Art. 20. Alle exploiten en akten, betreffende de vervolgingen voor de invordering der directe belastingen, of wegens boeten, in zake dier belastingen, namens het bestuur der belasting be- teekend of uitgevaardigd, geschieden door deurwaarders, voor eene of meerdere gemeenten daartoe aangesteld, en door den rechter van het kanton, waarin zij resideeren, kosteloos beëdigd.

De deurwaarders moeten hunne akten van aanstelling, waarop van de beëdiging door den kantonrechter melding wordt ge- maakt, steeds bij zich dragen, op daartoe gedane aanvragen vertoonen en daarvan, zoo wel als van hunne beëdiging, in alle hunne akten en exploiten, op straffe van nietigheid mel- ding maken.

De hoedanigheid van deurwaarder der directe belastingen is met die van deurwaarder bij de kantongerechten of arrondis- sements-rechtbanken verenigbaar.

Art. 21. Wanneer de belasting, boete en kosten, ter gele- genheid eener inbeslagneming, aan den deurwaarder worden aangeboden, is hij verplicht de gelden aan te nemen, mits daar- voor dadelijk quitantie gevende en daarvan melding makende op zijn repertorium en op den kant van het oorspronkelijke van het exploit.

In alle andere gevallen is het hem verboden, gelden tot be- taling van belasting, boete of kosten aan te nemen, of zich met de overbrenging van dezelve naar het kantoor van den ont- vanger te belasten.

De belastingschuldige welke hem zoodanige gelden mocht toevertrouwen, is, desnoods, gehouden ten tweede male te be- talen, behoudens zijn verhaal op den deurwaarder.

Art. 22. De verplichtingen, bij de bestaande wetten, ten aan- zien van het houden van een repertorium van alle akten en exploiten vastgesteld, zijn op de deurwaarders der directe be- lastingen toepasselijk.

Het repertorium wordt gekantteekend en gewaarmerkt door den arrondissements-directeur a) der directe belastingen of door zoodanigen anderen hoofdamtenaar, als daartoe in het vervolg door Ons mocht worden aangewezen.

a) Thans Provinciale Inspecteur.

Art. 23. De waarschuwingen, aanmaningen, dwangbevelen, processen-verbaal, exploiten en verdere gerechtelijke en buiten- gerechtelijke akten, namens de administratie uitgevaardigd of beteekend; — de aanslagbiljetten en de bezwaarschriften, in art. 16, beide voor zoover die aanslag niet meer bedraagt dan f 20; de afzonderlijk af te geven quitantiën, die som niet te boven gaande, noch ten onderwerp hebbende betalingen op re-

kening of tot geheele voldoening eener hoogere som, en alle andere stukken zonder onderscheid (de processenverbaal van verkoop en de vonnissen van toewijzing daaronder niet begrepen), betreffende de invordering der directe belastingen, zoo in hoofdsom als opcenten, boeten en kosten; — de akten van aanstelling en beëdiging der deurwaarders, en de daarop te stellen aanteekening der eedsaflegging mitsgaders de repertoria, door hen te houden, — zijn vrij van zegel en van het recht van registratie. a)

a) Verg. art. 46 der wet op de bedrijfs- en andere inkomsten.

Art. 24. De bepalingen dezer wet omtrent den voorrang en de vervolgingen strekken zich niet alleen uit tot de belasting zelve, maar ook tot de opcenten en tot de aangewende kosten van aanslag, zegel, schatting, telling, herziening en vervolging.

Art. 25. Deze wet, met uitzondering van art. 8, komt in werking op het nader door ons te bepalen tijdstip. a)

Na hetzelfde zijn vervallen :

de bepalingen op de invordering der directe belastingen, voorkomende in de wetten van 2 October 1791, 17 Brumaire Vde jaar, en 3 Frimaire VIIde jaar;

de wet van 4 Messidor VIIde jaar (*Bulletin des lois* n°. 292), op de afkondiging der kohieren;

het reglement van 16 Thermidor VIIIste jaar (*Bulletin des lois* n°. 38), op de invordering der directe belastingen;

de wet van 12 November 1808 (*Bulletin des lois* n°. 213), betrekkelijk den voorrang van 's Rijks schatkist, mitsgaders voor zoover noodig de artt. 9, 15, 19 en 22 van de wet van 11 Februari 1816 (*Staatsblad* n°. 14) nopens het legaal verband voor de voldoening der directe belastingen aan de schatkist toegekend.

Art. 8 komt in werking met het dienstjaar, dat na de invoering dezer wet een aanvang neemt.

Lasten en bevelen, enz.

a) Bij K. B. van 4 September 1845 (Stbl. n°. 52) bepaald op 1 October 1845.

Tarief A van toepassing:

- 1°. voor binnen het Rijk wonenden, die niet in de vermogensbelasting zijn aangeslagen;
- 2°. voor hen, die buiten het Rijk in Europa een Nederlandsch staatsambt uitoefenen; en
- 3°. voor de in het buitenland gevestigden, bedoeld bij art. 1*h*, die hier te lande persoonlijk of door gemachtigden een bedrijf, beroep, ambt, waardigheid, bediening of betrekking geregeld uitoefenen.

B E D R A G D E R

zuivere inkomsten.				belas- ting.	zuivere inkomsten.				belas- ting.		
<i>f</i>	650	tot beneden	<i>f</i>	700	1 00	<i>f</i>	2900	tot beneden	<i>f</i>	3000	42 00
	700	"		750	2 00		3000	"		3100	44 00
	750	"		800	2 75		3100	"		3200	46 00
	800	"		850	3 50		3200	"		3300	48 00
	850	"		900	4 25		3300	"		3400	50 00
	900	"		950	5 00		3400	"		3500	52 00
	950	"		1000	5 75		3500	"		3600	54 00
	1000	"		1050	6 50		3600	"		3700	56 00
	1050	"		1100	7 25		3700	"		3800	58 00
	1100	"		1150	8 00		3800	"		3900	60 00
	1150	"		1200	8 75		3900	"		4000	62 00
	1200	"		1250	9 50		4000	"		4100	64 00
	1250	"		1300	10 25		4100	"		4200	66 00
	1300	"		1350	11 00		4200	"		4300	68 00
	1350	"		1400	11 75		4300	"		4400	70 00
	1400	"		1450	12 50		4400	"		4500	72 00
	1450	"		1500	13 25		4500	"		4600	74 00
	1500	"		1600	14 00		4600	"		4700	76 00
	1600	"		1700	16 00		4700	"		4800	78 00
	1700	"		1800	18 00		4800	"		4900	80 00
	1800	"		1900	20 00		4900	"		5000	82 00
	1900	"		2000	22 00		5000	"		5100	84 00
	2000	"		2100	24 00		5100	"		5200	86 00
	2100	"		2200	26 00		5200	"		5300	88 00
	2200	"		2300	28 00		5300	"		5400	90 00
	2300	"		2400	30 00		5400	"		5500	92 00
	2400	"		2500	32 00		5500	"		5600	94 00
	2500	"		2600	34 00		5600	"		5700	96 00
	2600	"		2700	36 00		5700	"		5800	98 00
	2700	"		2800	38 00		5800	"		5900	100 00
	2800	"		2900	40 00		5900	"		6000	102 00

BEDRAG DER									
zuivere inkomsten.				belas- ting.	zuivere inkomsten.				belas- ting.
f 6000	tot beneden	f 6100		104 00	f 10000	tot beneden	f 10100		205 60
6100	"	6200		106 00	10100	"	10200		208 80
6200	"	6300		108 00	10200	"	10300		212 00
6300	"	6400		110 00	10300	"	10400		215 20
6400	"	6500		112 00	10400	"	10500		218 40
6500	"	6600		114 00	10500	"	10600		221 60
6600	"	6700		116 00	10600	"	10700		224 80
6700	"	6800		118 00	10700	"	10800		228 00
6800	"	6900		120 00	10800	"	10900		231 20
6900	"	7000		122 00	10900	"	11000		234 40
7000	"	7100		124 00	11000	"	11100		237 60
7100	"	7200		126 00	11100	"	11200		240 80
7200	"	7300		128 00	11200	"	11300		244 00
7300	"	7400		130 00	11300	"	11400		247 20
7400	"	7500		132 00	11400	"	11500		250 40
7500	"	7600		134 00	11500	"	11600		253 60
7600	"	7700		136 00	11600	"	11700		256 80
7700	"	7800		138 00	11700	"	11800		260 00
7800	"	7900		140 00	11800	"	11900		263 20
7900	"	8000		142 00	11900	"	12000		266 40
8000	"	8100		144 00	12000	"	12100		269 60
8100	"	8200		146 00					
8200	"	8300		148 00					
8300	"	8400		151 20					
8400	"	8500		154 40					
8500	"	8600		157 60					
8600	"	8700		160 80					
8700	"	8800		164 00					
8800	"	8900		167 20					
8900	"	9000		170 40					
9000	"	9100		173 60					
9100	"	9200		176 80					
9200	"	9300		180 00					
9300	"	9400		183 20					
9400	"	9500		186 40					
9500	"	9600		189 60					
9600	"	9700		192 80					
9700	"	9800		196 00					
9800	"	9900		199 20					
9900	"	10000		202 40					

En zoo voorts, van elke geheele som van f 100 zuivere inkomsten f 3.20 belasting bijtellen.

Tarief B van toepassing:

- a. voor hen, die in de vermogensbelasting zijn aangeslagen, indien het belastbaar vermogen f 13000 of f 14000 bedraagt.

BEDRAG DER

zuivere inkomsten.				belas- ting.	zuivere inkomsten.				belas- ting.		
f	250	tot beneden	f	300	2 00	f	3150	tot beneden	f	3250	56 00
	300	"	"	350	2 75		3250	"	"	3350	58 00
	350	"	"	400	3 50		3350	"	"	3450	60 00
	400	"	"	450	4 25		3450	"	"	3550	62 00
	450	"	"	500	5 00		3550	"	"	3650	64 00
	500	"	"	550	5 75		3650	"	"	3750	66 00
	550	"	"	600	6 50		3750	"	"	3850	68 00
	600	"	"	650	7 25		3850	"	"	3950	70 00
	650	"	"	700	8 00		3950	"	"	4050	72 00
	700	"	"	750	8 75		4050	"	"	4150	74 00
	750	"	"	800	9 50		4150	"	"	4250	76 00
	800	"	"	850	10 25		4250	"	"	4350	78 00
	850	"	"	900	11 00		4350	"	"	4450	80 00
	900	"	"	950	11 75		4450	"	"	4550	82 00
	950	"	"	1000	12 50		4550	"	"	4650	84 00
	1000	"	"	1050	13 25		4650	"	"	4750	86 00
	1050	"	"	1150	14 00		4750	"	"	4850	88 00
	1150	"	"	1250	16 00		4850	"	"	4950	90 00
	1250	"	"	1350	18 00		4950	"	"	5050	92 00
	1350	"	"	1450	20 00		5050	"	"	5150	94 00
	1450	"	"	1550	22 00		5150	"	"	5250	96 00
	1550	"	"	1650	24 00		5250	"	"	5350	98 00
	1650	"	"	1750	26 00		5350	"	"	5450	100 00
	1750	"	"	1850	28 00		5450	"	"	5550	102 00
	1850	"	"	1950	30 00		5550	"	"	5650	104 00
	1950	"	"	2050	32 00		5650	"	"	5750	106 00
	2050	"	"	2150	34 00		5750	"	"	5850	108 00
	2150	"	"	2250	36 00		5850	"	"	5950	110 00
	2250	"	"	2350	38 00		5950	"	"	6050	112 00
	2350	"	"	2450	40 00		6050	"	"	6150	114 00
	2450	"	"	2550	42 00		6150	"	"	6250	116 00
	2550	"	"	2650	44 00		6250	"	"	6350	118 00
	2650	"	"	2750	46 00		6350	"	"	6450	120 00
	2750	"	"	2850	48 00		6450	"	"	6550	122 00
	2850	"	"	2950	50 00		6550	"	"	6650	124 00
	2950	"	"	3050	52 00		6650	"	"	6750	126 00
	3050	"	"	3150	54 00		6750	"	"	6850	128 00

BEDRAG DER

zuivere inkomsten.		belas- ting.	zuivere inkomsten.		belas- ting.
<i>f</i> 6850 tot beneden <i>f</i> 6950		130 00	<i>f</i> 11150 tot beneden <i>f</i> 11250		216 00
6950 " "	7050	132 00	11250 " "	11350	218 00
7050 " "	7150	134 00	11350 " "	11450	220 00
7150 " "	7250	136 00	11450 " "	11550	222 00
7250 " "	7350	138 00	11550 " "	11650	224 00
7350 " "	7450	140 00	11650 " "	11750	226 00
7450 " "	7550	142 00	11750 " "	11850	228 00
7550 " "	7650	144 00	11850 " "	11950	230 00
7650 " "	7750	146 00	11950 " "	12050	232 00
7750 " "	7850	148 00			
7850 " "	7950	150 00	En zoo voort, voor elke geheele		
7950 " "	8050	152 00	som van <i>f</i> 100 zuivere inkomsten		
8050 " "	8150	154 00	<i>f</i> 2.00 belasting bijtellen.		
8150 " "	8250	156 00	Bedragen echter de zuivere inkom-		
8250 " "	8350	158 00	sten, gevoegd bij 4 % van het belast-		
8350 " "	8450	160 00	baar vermogen, meer dan <i>f</i> 8150, dan		
8450 " "	8550	162 00	is over dat meerdere nog <i>f</i> 1.20 voor		
8550 " "	8650	164 00	elke geheele som van <i>f</i> 100 verschul-		
8650 " "	8750	166 00	digd. B. v.		
8750 " "	8850	168 00	1o. Zuivere inkomsten <i>f</i> 8000. Vermogen		
8850 " "	8950	170 00	<i>f</i> 13000.		
8950 " "	9050	172 00	Verschuldigd:		
9050 " "	9150	174 00	van <i>f</i> 8000 <i>f</i> 152.00		
9150 " "	9250	176 00	van (<i>f</i> 8000 + <i>f</i> 520) — <i>f</i> 8150		
9250 " "	9350	178 00	= <i>f</i> 370, d. i. 3 × <i>f</i> 1.20 . . . » 3.60		
9350 " "	9450	180 00	Te zamen <i>f</i> 155.60		
9450 " "	9550	182 00	2o. Zuivere inkomsten <i>f</i> 10000. Vermogen		
9550 " "	9650	184 00	<i>f</i> 14000.		
9650 " "	9750	186 00	Verschuldigd:		
9750 " "	9850	188 00	van <i>f</i> 10000 <i>f</i> 192.00		
9850 " "	9950	190 00	van (<i>f</i> 10000 + <i>f</i> 560) — <i>f</i> 8150		
9950 " "	10050	192 00	= <i>f</i> 2410, d. i. 24 × <i>f</i> 1.20 . . » 28.80		
10050 " "	10150	194 00	Te zamen <i>f</i> 220.80		
10150 " "	10250	196 00	3o. Zuivere inkomsten <i>f</i> 7650. Vermogen		
10250 " "	10350	198 00	<i>f</i> 14000.		
10350 " "	10450	200 00	Verschuldigd:		
10450 " "	10550	202 00	van <i>f</i> 7650 <i>f</i> 146.00		
10550 " "	10650	204 00	van (<i>f</i> 7650 + <i>f</i> 560) — <i>f</i> 8150		
10650 " "	10750	206 00	= <i>f</i> 60, d. i. nihil.		
10750 " "	10850	208 00	Te zamen <i>f</i> 146.00		
10850 " "	10950	210 00	Verg. voor de veelvouden van <i>f</i> 1.20		
10950 " "	11050	212 00	het hulptafeltje op blz. 315.		
11050 " "	11150	214 00			

Tarief B van toepassing:

b. voor hen, die in de vermogensbelasting zijn aangeslagen, indien het belastbaar vermogen *f* 15000, doch niet meer dan *f* 200000 bedraagt.

BEDRAG DER

zuivere inkomsten.		belas- ting.	zuivere inkomsten.		belas- ting.
<i>f</i> 250 tot beneden <i>f</i> 300		1 25	<i>f</i> 3300 tot beneden <i>f</i> 3400		58 00
300 " "	350	2 00	3400 " "	3500	60 00
350 " "	400	2 75	3500 " "	3600	62 00
400 " "	450	3 50	3600 " "	3700	64 00
450 " "	500	4 25	3700 " "	3800	66 00
500 " "	550	5 00	3800 " "	3900	68 00
550 " "	600	5 75	3900 " "	4000	70 00
600 " "	650	6 50	4000 " "	4100	72 00
650 " "	700	7 25	4100 " "	4200	74 00
700 " "	750	8 00	4200 " "	4300	76 00
750 " "	800	8 75	4300 " "	4400	78 00
800 " "	850	9 50	4400 " "	4500	80 00
850 " "	900	10 25	4500 " "	4600	82 00
900 " "	950	11 00	4600 " "	4700	84 00
950 " "	1000	11 75	4700 " "	4800	86 00
1000 " "	1050	12 50	4800 " "	4900	88 00
1050 " "	1100	13 25	4900 " "	5000	90 00
1100 " "	1200	14 00	5000 " "	5100	92 00
1200 " "	1300	16 00	5100 " "	5200	94 00
1300 " "	1400	18 00	5200 " "	5300	96 00
1400 " "	1500	20 00	5300 " "	5400	98 00
1500 " "	1600	22 00	5400 " "	5500	100 00
1600 " "	1700	24 00	5500 " "	5600	102 00
1700 " "	1800	26 00	5600 " "	5700	104 00
1800 " "	1900	28 00	5700 " "	5800	106 00
1900 " "	2000	30 00	5800 " "	5900	108 00
2000 " "	2100	32 00	5900 " "	6000	110 00
2100 " "	2200	34 00	6000 " "	6100	112 00
2200 " "	2300	36 00	6100 " "	6200	114 00
2300 " "	2400	38 00	6200 " "	6300	116 00
2400 " "	2500	40 00	6300 " "	6400	118 00
2500 " "	2600	42 00	6400 " "	6500	120 00
2600 " "	2700	44 00	6500 " "	6600	122 00
2700 " "	2800	46 00	6600 " "	6700	124 00
2800 " "	2900	48 00	6700 " "	6800	126 00
2900 " "	3000	50 00	6800 " "	6900	128 00
3000 " "	3100	52 00	6900 " "	7000	130 00
3100 " "	3200	54 00	7000 " "	7100	132 00
3200 " "	3300	56 00	7100 " "	7200	134 00

BEDRAG DER

zuivere inkomsten.	belas- ting.	zuivere inkomsten.	belas- ting.
<i>f</i> 7200 tot beneden <i>f</i> 7300	136 00	<i>f</i> 11500 tot beneden <i>f</i> 11600	222 00
7300 " "	138 00	11600 " "	224 00
7400 " "	140 00	11700 " "	226 00
7500 " "	142 00	11800 " "	228 00
7600 " "	144 00	11900 " "	230 00
7700 " "	146 00	12000 " "	232 00
7800 " "	148 00		
7900 " "	150 00	En zoo voorts, voor elke geheele som van <i>f</i> 100 zuivere inkomsten <i>f</i> 2.00 belasting bijtellen.	
8000 " "	152 00	Bedragen echter de zuivere inkom- sten, gevoegd bij 4 % van het be- lastbaar vermogen, meer dan <i>f</i> 8200, dan is over dat meerdere nog <i>f</i> 1.20 over elke geheele som van <i>f</i> 100 verschuldigd. B. v.	
8100 " "	154 00	1o. Zuivere inkomsten <i>f</i> 6000. Vermogen <i>f</i> 100000.	
8200 " "	156 00	Verschuldigd:	
8300 " "	158 00	van <i>f</i> 6000 <i>f</i> 112.00	
8400 " "	160 00	van (<i>f</i> 6000 + <i>f</i> 4000) - <i>f</i> 8200	
8500 " "	162 00	= <i>f</i> 1800, d. i. 18 × <i>f</i> 1.20 . . » 21.60	
8600 " "	164 00	Te zamen <i>f</i> 133.60	
8700 " "	166 00	2o. Zuivere inkomsten <i>f</i> 800. Vermogen <i>f</i> 190000,	
8800 " "	168 00	Verschuldigd:	
8900 " "	170 00	van <i>f</i> 800 <i>f</i> 9.50	
9000 " "	172 00	van (<i>f</i> 800 + <i>f</i> 7600) - <i>f</i> 8200 = <i>f</i> 200,	
9100 " "	174 00	d. i. 2 × <i>f</i> 1.20 » 2.40	
9200 " "	176 00	Te zamen <i>f</i> 11.90	
9300 " "	178 00	3o. Zuivere inkomsten <i>f</i> 4000. Vermogen <i>f</i> 300000,	
9400 " "	180 00	Verschuldigd:	
9500 " "	182 00	van <i>f</i> 4000 <i>f</i> 72.00	
9600 " "	184 00	van (<i>f</i> 4000 + <i>f</i> 1200) - <i>f</i> 8200	
9700 " "	186 00	= minus » —.—	
9800 " "	188 00	Te zamen <i>f</i> 72.00	
9900 " "	190 00	4o. Zuivere inkomsten <i>f</i> 10000. Vermogen <i>f</i> 200000.	
10000 " "	192 00	Verschuldigd:	
10100 " "	194 00	van <i>f</i> 10000 <i>f</i> 192.00	
10200 " "	196 00	van (<i>f</i> 10000 + <i>f</i> 800) - <i>f</i> 8200	
10300 " "	198 00	= <i>f</i> 2600, d. i. 26 × <i>f</i> 1.20 . . » 31.20	
10400 " "	200 00	Te zamen <i>f</i> 223.20	
10500 " "	202 00	Verg. voor de veelvouden van <i>f</i> 1.20 het hulptafeltje op bl. 315.	
10600 " "	204 00		
10700 " "	206 00		
10800 " "	208 00		
10900 " "	210 00		
11000 " "	212 00		
11100 " "	214 00		
11200 " "	216 00		
11300 " "	218 00		
11400 " "	220 00		

Tarief B van toepassing :

- c. voor hen, die in de vermogensbelasting zijn aangeslagen, indien het belastbaar vermogen meer dan f 200000 bedraagt.

BEDRAG DER

zuivere inkomsten.		belas- ting.	zuivere inkomsten.		belas- ting.
f 300 tot beneden f 400		3 20	f 4200 tot beneden f 4300		128 00
400 " "	500	6 40	4300 " "	4400	131 20
500 " "	600	9 60	4400 " "	4500	134 40
600 " "	700	12 80	4500 " "	4600	137 60
700 " "	800	16 00	4600 " "	4700	140 80
800 " "	900	19 20	4700 " "	4800	144 00
900 " "	1000	22 40	4800 " "	4900	147 20
1000 " "	1100	25 60	4900 " "	5000	150 40
1100 " "	1200	28 80	5000 " "	5100	153 60
1200 " "	1300	32 00	5100 " "	5200	156 80
1300 " "	1400	35 20	5200 " "	5300	160 00
1400 " "	1500	38 40	5300 " "	5400	163 20
1500 " "	1600	41 60	5400 " "	5500	166 40
1600 " "	1700	44 80	5500 " "	5600	169 60
1700 " "	1800	48 00	5600 " "	5700	172 80
1800 " "	1900	51 20	5700 " "	5800	176 00
1900 " "	2000	54 40	5800 " "	5900	179 20
2000 " "	2100	57 60	5900 " "	6000	182 40
2100 " "	2200	60 80	6000 " "	6100	185 60
2200 " "	2300	64 00	6100 " "	6200	188 80
2300 " "	2400	67 20	6200 " "	6300	192 00
2400 " "	2500	70 40	6300 " "	6400	195 20
2500 " "	2600	73 60	6400 " "	6500	198 40
2600 " "	2700	76 80	6500 " "	6600	201 60
2700 " "	2800	80 00	6600 " "	6700	204 80
2800 " "	2900	83 20	6700 " "	6800	208 00
2900 " "	3000	86 40	6800 " "	6900	211 20
3000 " "	3100	89 60	6900 " "	7000	214 40
3100 " "	3200	92 80	7000 " "	7100	217 60
3200 " "	3300	96 00	7100 " "	7200	220 80
3300 " "	3400	99 20	7200 " "	7300	224 00
3400 " "	3500	102 40	7300 " "	7400	227 20
3500 " "	3600	105 60	7400 " "	7500	230 40
3600 " "	3700	108 80	7500 " "	7600	233 60
3700 " "	3800	112 00	7600 " "	7700	236 80
3800 " "	3900	115 20	7700 " "	7800	240 00
3900 " "	4000	118 40	7800 " "	7900	243 20
4000 " "	4100	121 60	7900 " "	8000	246 40
4100 " "	4200	124 80	8000 " "	8100	249 60

BEDRAG DER

zuivere inkomsten.		belas- ting.	zuivere inkomsten.		belas- ting.
f 8100 tot beneden f 8200		252 80	f 12100 tot beneden f 12200		380 80
8200 " "	8300	256 00	12200 " "	12300	384 00
8300 " "	8400	259 20	12300 " "	12400	387 20
8400 " "	8500	262 40	12400 " "	12500	390 40
8500 " "	8600	265 60	12500 " "	12600	393 60
8600 " "	8700	268 80	12600 " "	12700	396 80
8700 " "	8800	272 00	12700 " "	12800	400 00
8800 " "	8900	275 20	12800 " "	12900	403 20
8900 " "	9000	278 40	12900 " "	13000	406 40
9000 " "	9100	281 60	13000 " "	13100	409 60
9100 " "	9200	284 80			
9200 " "	9300	288 00	En zoo voorts, voor elke geheele som van f 100 zuivere inkomsten f 3.20 belasting bijtellen.		
9300 " "	9400	291 20			
9400 " "	9500	294 40			
9500 " "	9600	297 60			
9600 " "	9700	300 80			
9700 " "	9800	304 00			
9800 " "	9900	307 20			
9900 " "	10000	310 40			
10000 " "	10100	313 60			
10100 " "	10200	316 80			
10200 " "	10300	320 00			
10300 " "	10400	323 20			
10400 " "	10500	326 40			
10500 " "	10600	329 60			
10600 " "	10700	332 80			
10700 " "	10800	336 00			
10800 " "	10900	339 20			
10900 " "	11000	342 40			
11000 " "	11100	345 60			
11100 " "	11200	348 80			
11200 " "	11300	352 00			
11300 " "	11400	355 20			
11400 " "	11500	358 40			
11500 " "	11600	361 60			
11600 " "	11700	364 80			
11700 " "	11800	368 00			
11800 " "	11900	371 20			
11900 " "	12000	374 40			
12000 " "	12100	377 60			

Hulptafeltje

TEN GEBRUIKE BIJ DE TARIEVEN **Ba** EN **Bb** VOOR DE
VEELVOUDEN VAN *f* 1.20.

1	1 20	26	31 20	51	61 20	76	91 20
2	2 40	27	32 40	52	62 40	77	92 40
3	3 60	28	33 60	53	63 60	78	93 60
4	4 80	29	34 80	54	64 80	79	94 80
5	6 00	30	36 00	55	66 00	80	96 00
6	7 20	31	37 20	56	67 20	81	97 20
7	8 40	32	38 40	57	68 40	82	98 40
8	9 60	33	39 60	58	69 60	83	99 60
9	10 80	34	40 80	59	70 80	84	100 80
10	12 00	35	42 00	60	72 00	85	102 00
11	13 20	36	43 20	61	73 20	86	103 20
12	14 40	37	44 40	62	74 40	87	104 40
13	15 60	38	45 60	63	75 60	88	105 60
14	16 80	39	46 80	64	76 80	89	106 80
15	18 00	40	48 00	65	78 00	90	108 00
16	19 20	41	49 20	66	79 20	91	109 20
17	20 40	42	50 40	67	80 40	92	110 40
18	21 60	43	51 60	68	81 60	93	111 60
19	22 80	44	52 80	69	82 80	94	112 80
20	24 00	45	54 00	70	84 00	95	114 00
21	25 20	46	55 20	71	85 20	96	115 20
22	26 40	47	56 40	72	86 40	97	116 40
23	27 60	48	57 60	73	87 60	98	117 60
24	28 80	49	58 80	74	88 80	99	118 80
25	30 00	50	60 00	75	90 00	100	120 00

ALPHABETISCH REGISTER OP DE VOORNAAMSTE ONDERWERPEN DER WET. *)

A.

- Aandeel* in winst en overwinst. **3. 5 a.**
Aandeelen aan toonder. **5. 11 a.**
 » op naam. **5. 11.**
Aandeelhouders. Buitenlandsche —. **1. 20.**
Aangifte. Verplichting tot —. **14 §§ 1 en 2.**
 » — in gesloten omslag. **13 § 1.**
 » — voor memorie. **14 § 3.**
 » Suppletoire —. **14 § 4.**
 » — bij het gemeentebestuur **14 §§ 1 en 4; 15 § 2; 34.**
 » — van firma's. Inl. bl. 19, noot; **12. 9.**
 » — van rondtrekkenden en rondreizenden. **14. 2; 34.**
 » — bij optreding als bestuurder, enz. **15 § 2.**
 » — van uitdeelingen en uitkeeringen. **16.**
 » bij liquidatie. **16.**
 » Toelichting der —. **20.**
Aanslag. Splitsing van den —. **2. 18.**
 » Plaats van —. **17.**
 » Ambtshalve —. **21 § 2.**
 » Herziening van den —. **21 § 4.**
Aanslagbiljetten. **22 §§ 3 en 4.**
Aanslagsregeling. Termijn voor de —. **19 § 7.**
Aansprakelijkheid voor de belasting bij overlijden. **41.**
Aanvaarding van een bedrijf, enz. **4. 10—11.**
Aanvang van een bedrijf, enz. **4. 10—11.**
 » der beschrijving. **13 § 1.**
 » van belastingplichtigheid. **11. 2—7.**
Abuizen. Ontheffing bij —. **43.**
Administrateurs bij het landbouwbedrijf. **3. 49.**
Administratiën van inschrijving op de grootboeken, enz. **1. 13.**
Adviseurs. **19 § 4.**
Afschrijvingen. **3. 23, 24.**
 » Percentsgewijs bedrag der — **12. 3—5.**
Aftrek wegens schulden. **2. 12—14.**
 » » rente van schulden. **2. 15—16.**
Afwezig. **7 § 5.**

- Agentschap* eener buitenlandsche naaml. vennootschap. **1. 8.**
Assuradeurs. Buitenlandsche. Zie *Verzekeraars.*
 » Maatstaf der belasting voor buit. —. **6. 8.**
Assurantiepenningen. Aftrek van —. **3 c.**
Ateliers. Aftrek voor huur van —. **3. 34—39.**

B.

- Balans.* Overlegging van uittreksel uit de —. **45.**
 » Aangifte volgens —. **14 § 3.**
Beding der vrouw van het beheer harer goederen. **2. 18.**
 » der vrouw van het vrije genot harer goederen. **2. 18.**
Bedrijf. Definitie van —. **3. 6 a.** Inl. bl. 28.
Bedrijfskapitaal. Rente van —. **3. 11—13.**
Begravenisfondsen. **1. 10.**
Begravenisgelden. Verstrekking van —. **8 a.**
Begroting van inkomsten. **4. 9.**
Belasting. Tarief der —. **9.**
 » Aftrek wegens —. **3. 28.**
Belastingjaar **1. 3; 11. 1; 59.**
Belastingplichtigen. Beteekenis der uitdrukking —. **60 N.B.**
Belastingplichtigheid der vrouw. **2. 18.**
 » van minderjarigen **2. 17.**
 » Aanvang van —. **11. 2—6.**
 » Verschil van gevoelen over de —. **21 § 3.**
Belastingsschuldigen. Beteekenis der uitdrukking —. **60 N.B.**
Belofte. **19 § 6; 26.**
Belooningen. Wat onder —. te begrijpen. **3 § 1.**
 » Belastingplichtig voor —. **2 § 1.**
Beroep. Beroep op den raad van —. **25; 27; 28; 29.**
Beroepskosten. **3. 18.**
Beschrijving. **13.**
Beschrijvingsbiljetten. Bestemming der —. **12 § 1.**
 » Formulieren der —. **12. 2.**
 » Uitreiking der —. **12 § 2.**
 » Plaats van uitreiking der —. **12 § 4.**
 » Aanvang van uitreiking der —. **13.**

*) Het vette cijfer wijst op het artikel, het gewone op de aantekening. Waar enkel naar het artikel is verwezen, zijn de aantekeningen daaronder begrepen. Men vergelijke ook bl. 23 der Inleiding.

- Bevestiging* eener aangifte. 29.
Bewindvoerders. Bevoegdheid van —. 42.
Bezittingen. Ontheffing bij aanslag in de —. 37.
Bezuurschriften. Indiening. 23; 25; 27; 42.
 » Uitspraak. 24; 25; 27; 29; 30; 32; 43.
Bloembollenkweekerij. 3. 45, 53.
Bloemisterij. 3. 53.
Boekhouders van reederijen. 7 § 1; 15 § 2; 16; 22 § 1; 45.
Boeten. 47 §§ 3—7.
Boomkweekerij. 3. 45—53; 55.
Borgstelling. 34.
Boschbouw. 3. 45—52; 55.
Boschmarken. 3. 46.
Bouwvereenigingen. 5. 5—6.
Buitenlanders. Uitoefening van een beroep, enz. door —. 1. 24—29.
 » Landbouwbedrijf door —. 3. 46 a, 50.
 » Maatstaf der belasting. 6. 9.
 » Door wie de belasting is verschuldigd. 7. 1—3.
Burgemeester. 19 § 7.
Bijdragen aan ondersteuningsfondsen. 3. 25
 » voor pensioen. 3. 29.

C.

- Colleges* van zettters. 18; 19.
Commanditaire vennooten. Winsten genoten door —. 3 § 5.
Commanditaire vennootschappen op aandeelen. Belastingplichtigheid. 1. 7 d; 3. 5.
 » Maatstaf der belasting. 5 § 1.
 » Aangifte. 12 § 3; 16.
 » Plaats van aanslag. 17.
 » Ontheffing van belasting. 37.
 » Overlegging van een uittreksel der balans. 45.
Commanditaire vennootschappen niet op aandeelen. 1. 7 b; 3. 5 a; 16.
Commissiën van aanslag. 19.
Compensatie van winsten en verliezen. 2. 8.
Consortia. 1. 13.
Consulaire agenten. 8. 6.
Consuls. 8. 6.
Continuiteit bij uitoefening van beroepen, enz. 4. 10.
Coöperatieve vereenigingen. Belastingplichtigheid. 1. 7, 12; 3. 47.
 Zie verder *Vereenigingen*.
Coöperatieve zuivelfabrieken. 3. 46 a, 47; 5. 2.
Curateele. Onder — gestelden. 7. 5.

Curators. 7. 7; 42. 2.

D.

- Dag- en weekloon*en. 4 § 3.
Deelgerechtigden in de winst. 5. 4.
Deskundigen voor de schatting. 3. 39.
 » Raadpleging van —. 31.
Dienstboden. Inwonende —. 3. 2 a.
Diplomatieke ambtenaren. 8 c.
Domicilie. 1. 37, 38.
Dubieuze debiteuren. 3. 22.
Dwaling. Ontheffing bij —. 43.

E.

- Eed*. 19 § 6; 26.
Erfgenamen. Bevoegdheid van —. 42.
Erven. Aansprakelijkheid van —. 41.
Exccuteurs-testamentair. Bevoegdheid van —. 42.

F.

- Firma's*. Aangifte van —. Inl. bl. 19, noot; 12 § 2, 9.
Fabrieken. Opneming van —. 44.
Faillissement. 7. 7.
Formulieren der beschrijvingsbiljetten. 12. 2.

G.

- Gebouwde eigendommen* als bedrijfskapitaal. 3. 14.
Gedeputeerde Staten. 19 § 1 b en § 2.
Gefailleerden. 7. 7.
Geheimhouding. 19. 7—8; 35.
Gemachtigden van buitenlanders. 1. 24—29.
Gemeenschap van winst en verlies. 2. 18 a.
 » » vruchten en inkomsten. 2. 18 a.
Gemeentebestuur. 34.
Gemeenten. 1. 13.
Gemeenteraad. 19 § 1 b.
Gepensionneerden wonende buitenslands. 1. 19.
Gezanten. Beroepskosten. 3. 18 a.

H.

- Handelingen* voor gemeene rekening. 1. 13.
Handelsreizigers, Buitenslandsche —. 1. 36; 11 §§ 3 en 4; 34.
Handelstractaten. 1. 29; 10. 1.
Handlichting. 7 § 5.
Herstelling. Definitie van —. 3. 15.
Herstellingsfondsen. 3. 8.
Herziening van den aanslag. 21 § 4.
Hoegrootheid. Verschil over de — van den aanslag. 21 § 3.
Hofmeesters. 6. 12 b.

Hoffes. 8. 3 a.

Huishouding. Uitgaven voor —. 3. 32.

Huisjesmelkers. Inl. bl. 26—28.

Huur. Aftrek wegens —. 3 § 2 c; 3 § 4.

I.

Indische pensioenen. 2. 6.

Inkomsten. Wat te verstaan onder jaarlijksche —. 2. 1—2.

» Ontheffing bij het ophouden van —. 40.

Inspecteur der registratie. 19. 1.

Inwordering. Wijziging in de wet op de —. 58.

Inwoning. Verstrekken van —. 8. 3.

K.

Kantonrechter. 19 § 1 b; 44.

Kantoorhuur. Aftrek van kosten voor —. 3 § 2 c; 3 § 4. 34—39.

Kapitaal. Berekening van in bedrijf aangewend —. 3. 10.

Kasboeken. 12 § 1. II.

Kennelijk onvermogen. 7. 7.

Kinderen. Inkomsten van minderjarige —. 2. 17.

Kohieren. Opmaking van —. 22 § 1.

» Afschriften of uittreksels uit plaatse-lijke —. 36.

Koloniën. Ontheffing bij aanslag in de —. 37.

Kortingen van traktementen. 3. 29.

Kost. Verstrekking van —. 8. 3.

Kosten. Aftrek van —. 3. 15—21.

» van schatting. 3. 39.

Kramers. Afgifte van een bewijs aan —. 34.

Krankzinnigen. Aanslag voor —. 7 § 5.

» Domicilie van —. 17. 6.

L.

Landbouw. Vrijstelling van —. 3. 45—52, 55.

Landbouwbedrijf in Indië. 3. 43.

Lokalen voor onderwijs. Aftrek van kosten voor —. 3. 34—39.

Lijfrenten. Maatstaf der heffing. 3. 42—44.

» Premieën voor —. 3. 30—31.

» Wijze van berekening. 4. 1.

M.

Maatschappen. Inl. bl. 21; 1. 22.

» Landbouwbedrijf. 3. 46.

Maatstaf. Verandering in den — van beloo-ning. 4. 10.

Magazijnen. Aftrek van kosten voor —. 3. 34—39.

» Belastingplichtigheid van buitenl.—. 1. 30—35.

» Maatstaf der heffing voor buitenl.—. 6. 13—14.

Magazijnen. Aanslag voor buitenlandsche —. 7 § 4.

Meting van vaartuigen. 55.

Minderjarigen. Aanslag voor —. 7. 4—5.

» Domicilie van —. 17. 4, 6.

» Belastingplichtigheid van —. 2. 17.

Misdrijven. 47 §§ 1 en 2; 48.

Motiveering van bezwaarschriften. 23. 3.

Mijnen. Exploitatie van —. 3. 48, 54.

N.

Naamlooze vennootschappen. Belastingplich-
tigheid van —. 1.
7—8, 20.

» » Landbouwbedrijf
door —. 3. 46.

» » Maatstaf der be-
lasting —. 5 § 1.

» » Aangifte voor —.
12 § 3.

» » Optreding van be-
stuurders —. 15 § 2.

» » Aangifte van uit-
deelingen —. 16.

» » Zetel van —. 17. 7.

» » Plaats van aan-
slag —. 17.

» » Ontheffing van be-
lasting voor —. 37.

» » Overlegging van
extract der ba-
lans —. 45.

O.

Obligatiën. 5 § 1.

Omslagen. Gesloten —. 13 § 1; 22 § 3.

Onderlinge verzekeringmaatschappijen. Zie ver-
zekeringmaatschappijen.

Onderwijs. 8. 3.

Ontdoken recht. 52; 53.

Ontslag. Ontheffing bij —. 40.

Ontvangbewijs van gedane aangifte. 13 § 1.

Onwillig verzuim. Ontheffing bij —. 43.

Opcenten. 17. 1; 54.

Openbare koopvrouw. 2. 18.

Ophouden van inkomsten. Ontheffing bij het —.

Opleiding. Kosten van —. 3. 33. 40.

Opneming van bijzonderheden in fabrieken, enz.

Opsporing van overtredingen. 49. 44.

Opvarenden. 1. 5—6.

Opvoeding. Kosten van —. 3. 32.

Overlijden. Ontheffing bij —. 38.

» Aansprakelijkheid bij —. 41.

Overtredingen. 47 §§ 3-7; 48; 49; 52.

Overwinst. Aandeel in —. 3. 5 a.

P.

- Pakhuishuur*. Aftrek voor —. 3 § 2 c.
Pastoriegoederen 2. 3.
Patentwet. Afschaffing der —. 60.
Pensioenen. Maatstaf der heffing. 3. 42—44.
 » Kortingen voor —. 3. 29.
 » Premieën voor —. 3. 30—31.
 » Wijze van berekening. 4. 1.
 » Buitenlandsche —. 2. 6.
Periodieke uitkeeringen. 2. 4; 4. 1.
Personeel. Winstuitkeeringen aan —. 3 § 2 g.
Plaats van aanslag. 17.
Premieën van verzekering. 3. 25, 30, 31.

R.

- Raad van beroep*. 25—33.
Reederijen. Belastingplichtigheid. 1 c.
 » Maatstaf der heffing. 5 § 2.
 » Aanslag. 7 § 1.
 » Optreding als boekhouder —. 15 § 2.
 » Aangifte van uitkeeringen. 16.
 » » voor —. 12 § 2 slot.
 » Plaats van aanslag. 17.
 » Zetel. 17. 7.
 » Ontheffing van belasting voor —. 37.
 » Overlegging uittreksel rekening. 45.
Registratierecht. Vrijstelling van —. 46.
Rekening. Overlegging van uittreksel. 45.
Rente. Aftrek van — voor bedrijfskapitaal. 3. 11—13.
Renten. Gevestigde of altijddurende —. 2. 5.
Reservefondsen. 3. 8.
Retributiën. Aftrek voor —. 3. 23.
Rondtrekkende personen. Bewijs voor —. 34.
Rijk. Wat te verstaan onder het —. 1. 2, 16.

S.

- Scheepsmeting*. 55.
Scheepvaartondernemingen. Buitenlandsche —. 6. 10.
Scheiding van tafel en bed. 1. 18.
Schepen. Opneming van bijzonderheden op —. 44.
Schippers. Buitenlandsche —. 6. 11—12; 10.
Schulden. Aftrek van —. 2. 12—14.
 » » » rente van —. 2. 15—16.
Schuldvorderingen. Onverhaalbare —. 3. 22.
Sociëteiten. Belastingplichtigheid. 1. 9.
 » Maatstaf der heffing. 5 § 3.
 » Aangifte voor —. 13 § 3.
 » Plaats van aanslag. 17.
 » Overlegging uittreksel der rekening. 45.
Spaarbanken. 8. 2.
Speculatie. Winsten en verliezen uit —. 3. 6.

Splitsing van den aanslag. 2. 18.

- Spoorweg ondernemingen*. Buitenl. —. Belastingplichtigheid. 1 f.
 » » Buitenl. Maatstaf der heffing. 6 § 3.
 » » Buitenl. Aanslag voor —. 7. 6.
 » » Buitenl. Vrijstelling. 8 b.
 » » Buitenl. Aanvang der belastingplichtigheid. 11. § 3.
 » » Buitenl. Aangifte voor —. 12. § 3.
 » » Buitenl. Plaats van aanslag. 17.
Staatsambtenaren buiten 't Rijk. Belastingplichtigheid. 1 d.
 » » » Maatstaf der heffing. 6 § 1.
 » » » Aanvang der belastingplichtigheid. 11 § 3.
 » » » Plaats van aanslag. 17.

Staatsrechtelijke lichamen. 1. 13.

Staking. Ontheffing bij — van bedrijf, enz. 40.

Steengroeven. Exploitatie van —. 3. 48, 54.

Stichtingen. Belastingplichtigheid. 1 c.

- » Landbouwbedrijf. 3. 46 a.
 » Maatstaf der heffing. 5. § 4.
 » Vrijstelling. 8 a.
 » Aanvang der belastingplichtigheid. 11 § 3.
 » Aangifte. 12 § 3.
 » Optreding van bestuurders. 15 § 2.
 » Plaats van aanslag. 17.
 » Ontheffing van belasting. 37.
 » Overlegging van uittreksel der rekening. 45.

Strafbepalingen. 47.

Succursale eener buitenl. naaml. vennootschap. 1. 8.

Syndicaten. 1. 13.

T.

Tantièmes. 5. 7.

Tarieven der belasting. 9.

Tenaamstelling van aanslagen. 22 § 1.

Toelagen. 2. 6; 4 § 1.

Traktementen. 2 § 1 a; 3. 29; 4 § 1.

Transactie. 51; 52; 53.

Tuinbouw. 3. 45—51, 55.

Tijdelijke inkomsten. 2 § 1 a; 3 § 1; 4 § 2; 56.

U.

Uitdeelingen. 3 § 1 a; 5 § 1.

Uitkeeringen aan werklozen. 5. 9.

» » zieken. 5. 9.

- Uitkeeringen* aan verzekerden. 3. 4; 5. 8.
 » » verschuldigde periodieke —. 2. 7, 11.
 » » deelhebbers. 5 § 2.
Uitspraak op bezwaarschriften. 24. 25; 27; 29; 30; 32; 43.
 » » verzoekschriften. 37—40; 43.

V.

- Vaartuigen*. Opneming van —. 44.
Veehouderij. Vrijstelling van —. 3. 45—51, 55.
Veënderij. » » —. 3. 45, 51.
Vennooten. Buitenlands wonende —. 1 e; 6 § 2; 7 § 2; 16; 17.
Verandering in den maatstaf van belooning, enz. 4. 10.
Vereenigingen. Belastingplichtigheid. 1 b. 7, 12.
 » Maatstaf der belasting. 5 § 1.
 » Aangifte voor —. 12 § 3.
 » Optreding van bestuurders, enz. 15 § 2.
 » Aangifte van uitdeelingen. 16.
 » Plaats van aanslag. 17.
 » Zetel. 17. 7.
 » Ontheffing van belasting voor —. 37.
 » Overlegging van uittreksel der rekening. 45.
Vereenigingskas. 5. 10.
Vergunning. Aangifte bij —. 13 § 2.
Verhaal der belasting. 7. 1—7.
Verhooging. Ambtshalve —. 21 § 1.
 » Oplegging eener — bij beroep. 30.
Verklaring voor den Raad van beroep. 29.
Verkoopwaarde. 6. 13.
Vermogen. Berekening van het —. 2 § 2; 3 § 2 a.
Vernieuwingsfondsen. 3. 8.
Verpleging. 3. 3.
Verschil van gevoelen. 21 § 3.
Verstrekkings. Verschuldigde —. 2. 7, 11.
Vertrek. Ontheffing bij — naar buitenlands. 38.
Vervoermiddelen. Buitenlandsche 6. 12.
Vervolging. Straf —. 50.
Verzekerders. (Buitenlandsche). *Zie verzekeringmaatschappijen* (buitenlandsche).
Verzekeringmaatschappijen (Onderlinge). Belastingplichtigheid. 1 b. 11.
 » » Maatstaf der belasting. 5 § 1.
 » » Aangifte voor —. 12 § 3.
 » » Optreding van bestuurders, enz. 15 § 2.

- Verzekeringmaatschappijen* (Onderlinge). Aangifte van uitdeelingen. 16.
 » » Plaats van aanslag. 17.
 » » Zetel. 17. 7.
 » » Overlegging uittreksel balans. 45.

- Verzekeringmaatschappijen* (Buitenlandsche). 1 g; 6 § 4; 7 § 3; 22 § 1.
Verzoekschriften. Indiening van —. 37—40; 43.
Verzorging. 8. 3.
Volmacht. Aangifte bij —. 13 § 2.
Vrouw. Belastingplichtigheid der —. 2. 18.
Vrijstelling van zegelrecht. 46.
 » » registratierecht. 46.
 » » stichtingen. 8 a.
 » » spoorwegondernemingen. 8 b.
 » » voor gezanten, enz. 8 c.
 » » landbouw, enz. 3 § 7.

W.

- Wachtgelden*. Maatstaf der heffing. 3. 42—44.
 » Wijze van berekening. 4. 1.
Weekloonen. 4 § 3.
Werkloozen. Uitkeeringen aan —. 5. 9.
Werkplaatsen. Aftrek van kosten voor —. 3. 34—39.
 » Opneming van —. 44.
Winkelgoederen. Leverantie van — door buitenlanders. 1. 30—35.
Winkels. Aftrek van kosten voor —. 3. 34—39.
Winst. Wat als — te beschouwen. 3 § 1; 5. 3.
 » Berekening der bruto —. 3. 7. 8.
 » Aandeel in —. 3. 5 a; 5. 4.
Winsten. Belastingplichtig voor —. 2 § 1.
 » genoten door commanditaire vennooten. 3 § 5.
Winst- en verliesrekeningen. 12 § 1. II.
Winstuitkeeringen. Aftrek wegens —. 3 § 2 g.
 » aan verzekerden. 3. 4; 5. 8.
 » » commanditaire vennooten. 3 § 5.
Wisselvallige inkomsten. 4. 1, 7, 8; 57.

Z.

- Zedelijke verbetering*. 8. 3.
Zeeofficieren. 1. 5—6.
Zegel. Vrijstelling van —. 46.
Zetboeren. 3. 49.
Zetel van vennootschappen, enz. 6. 3; 17. 7.
Zieken. Uitkeeringen aan —. 5. 9.